Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

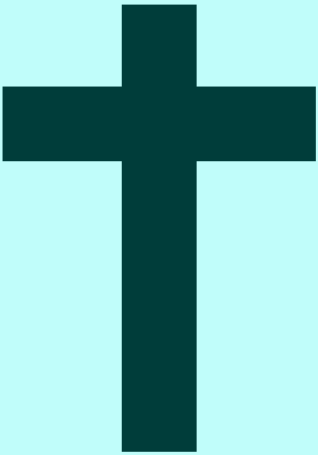

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb

Contents

Mateo 1
Marcos 37
Lukas 59
Juan 99
Tu Gimet 128
Taga Roma 163
1 Korinto 179
2 Korinto 194
Galasia 204
Taga Epeso 210
Taga Pilipos 215
Taga Kolosas 219
1 Tesalonika 223
2 Tesalonika 227
1 Timoteo 229
2 Timoteo 234
Tito 237
Pilimon 239
Hebreo 240
Santiago 252
1 Pedro 256
2 Pedro 261
1 Juan 264
2 Juan 268
3 Juan 269
Hudas 270
Pahayag 272

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Mateo

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

1 Saye i listaa du apo-apo ni Jesu Cristo a gébwat ta lahi ni Dabid, a lahi be ni Abraham.
2 Ti Abraham i ama ni Isak; ti Isak i ama ni Hakob, a siya man dén i ama de Huda a pépétwadi.
3 Ti Huda i ama ni Pares sakay ni Sara (ti Tamar i ina de). Ti Pares i ama ni Esrom, éy ti Esrom éy ama ni Aram.
4 Ti Aram i ama ni Aminadab; ti Aminadab i ama ni Nason; ti Nason i ama ni Salmon;
5 Ti Salmon i ama ni Boos (ti Rakab i ina na). Ti Boos i ama ni Obed (ti Rut i ina na). Ti Obed i ama ni Hese,
6 at ti Hese i ama ni Hari Dabid.
Sakay ti Dabid i ama ni Solomon (tu ina na éy tu dati a asawa ni Urias).
7 Ti Solomon i ama ni Roboam; ti Roboam i ama ni Abias, at ti Abias i ama ni Asa.
8 Nadid, ti Asa i ama ni Hosapat; éy ti Hosapat i ama ni Horam, a siya i ama ni Osias.
9 Ti Osias éy siya i ama ni Hotam, a ama man dén siya ni Akas; at ti Akas i ama ni Esekias.
10 Ti Esekias i ama ni Manases; ti Manases i ama ni Amos, a siya i ama ni Hoseas.
11 Ti Hoseas i ama de Hekonias a pépétwadi. Nadid, saya tu panahun a nipéngiagton du Judeo ta Babilonia.
12 Nadid, to kéagton de ta Babilonia, éy naging anak ni Hekonias ti Salatiel. Sakay ti Salatiel i ama ni Sorobabel.
13 Ti Sorobabel i ama ni Abiud, a siya i ama man dén ni Eliakim; at ti Eliakim i ama ni Asor.
14 Ti Asor i ama ni Sadok; ti Sadok i ama ni Akim; ti Akim i ama ni Eliud.
15 Ti Eliud i ama ni Eleasar; ti Eleasar i ama ni Matan, a siya i ama ni Hakob.
16 Sakay ti Hakob i ama ni Hose a asawa ni Maria. Ey siya i ina ni Jesus a ngéngahinan de a Cristo.
17 Samakatuwid, éy sapulu éy ta épat a salin a lahi sapul ni Abraham a hanggan ni Dabid. Sakay sapulu be éy ta épat a salin sapul ni Dabid a hanggan ta panahun a niagton side ta Babilonia. Sakay sapulu be éy ta épat a salin sapul to kéagton de ta Babilonia a hanggan ni Cristo.

To Nipéngienak Ni Jesus

18 Nadid, kona se i pinéngienaka ni Jesu Cristo. Ti Maria a ina na, sakay ti Hose, éy nagkasundu dén side a magasawa. Pero bagu side nagagum, éy méngilog dén ti Maria. (Saya i gimet na Banal a Espiritu.)
19 Ey ti Hose a maging asawa na, pékabaheta na a méngilog dén siya, éy talaga na siya a hiwalayan, pero lihim san, monda éwan masanike ti Maria ta harap na banuwan. Mahusay tu ugali ni Hose.
20 Nadid, pégisip-isip na pabi ta éya, éy nipatagenép diya i esa a anghel, a kinagi na kan diya, a "Hose, diyan ka méganteng. Tulosén mo san a asawan ti Maria, dahilan i ilog naa éy gimet ina na Banal a Espiritu.
21 Magenak siya ta lélake. Ey ta pégenak na," kagi na, "éy ngahinan mo siya ni Jesus, da siya ngani i méngiligtasa du sakup na a tolay ta kasalanan de."
22 Nadid, nanyari ya de Maria, a monda matupad tu nipekagi na Panginoon to purupeta to araw. I kinagi naa, éy
23 "Mangilog i esa a madiket, a tulos magenak siya ta lélake; Sakay ngahinan de siya a Manwel." (I kahulugen na éya, éy "Kaguman tam i Diyos.")
24 Nadid, kélukag ni Hose, éy sinunud na tu utus diya no anghel, a pinakasalan na ti Maria.
25 Pero éwan na siya inadenean a hanggan éwan linumwas tu anak. Ey to kéenak na, éy nginahinan na ta Jesus.

2

Kébisita Du Matalinung

1 Nadid, nienak ti Jesus ta Betlehem ta Hudea to panahun ni Hari Herod. Ey to nikeenak na dén, éy dinumemét ta Jerusalem i sénganya a Matalinung a lélake, a gébwat side ta sikatan.
2 Nagpakipakelagip side a kinagi de, a "Ahe tu nienak a hari kan na Judeo? Da neta me ta sikatan a linumitaw tu biton a tanda no nikeenak na. Kanya inumange kame se a sumamba kame diya."
3 Nadid ti Hari Herod, pékabaheta na ta éya, éy naligalig siya, éy kona be du tolay ta Jerusalem.
4 Kanya pinapisan na du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, a nipakelagip na dide éng ahe kan ienak tu tiniyak dén na Diyos a tagapagligtas.
5 Ey kinagi de diya, a "Ienak kan siya ta Betlehem ta Hudea; tukoy me ya, da saye tu nisulat du purupeta:
6 'Sikam a taga Betlehem, lalo a tanyag i banuwan moya kesira du iba a banuwan ta Hudea, da ienak sina i esa a lélake a mataas, a siya i mamahala du étanan a sakup ko a tolay a Israel.' "
7 Nadid, pékabati ni Hari Herod ta éya, éy nipauwet na ta lihim du Matalinung, a

monda ipakelagip na dide éng nikésiya linumitaw to biton dide.
8 Sakay tulos pinéglakad na side ta Betlehem, a pinagbilinan na side a kinagi na, a "Ikad moy dén ahayukén moy tu anak. Ey péketa moy diya," kagi na, "éy ikagi moy diyakén, a monda makaangeék be sa a sumamba diya."
9 Nadid, pékabati de to bilin no hari, éy néglakad dén side. Ey tu biton a neta de a linumitaw to éya éy neta de man dén. Tulos inunonod de a hanggan hinumintu to némo no édsean no anak.
10 Ey mésahat du Matalinung to péketa de to biton.
11 Ey késdép de to bile, éy neta de de Maria a patena, éy linumuhud side a sinumamba to anak. Sakay inukad de tu kébil de, a inatdinan de tu anak ta kaluub--gintu, sakay kamangyan, sakay pulurida i niatéd dia.
12 Ey nadid, to késoli du Matalinung ta banwan de, éy dinumiman side ta iba dén a dilan, da pinégkagian dén side na Diyos to tagenép de a diyan side magsoli ni Herod.

Kéginan De a Tamo Ta Egipto

13 Nadid, to kéhektat dén du Matalinung, éy nipatagenép ni Hose i esa a anghel a gébwat ta Panginoon. Kinagi na kan diya, a "Umikat ka dén, Hose, a kébilén mo agad di patenaa ta Egipto. Sakay diyan kam sa huméhektat hanggan éwan ko kagin diko, da ahayukén ni Herod i anaka a bunon na."
14 Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy inumikat siya agad, éy to kélép be san a éya éy ginuminan dén side a mététena, a inumange side ta Egipto.
15 Ey édsa sa side a négiyan a hanggan to nikate ni Hari Herod.

Nanyari ya a monda matupad tu nipekagi na Panginoon to purupeta to araw, a "Utusan ko tu anak ko, a paluwasén ta Egipto."

Ipabunu Ni Herod Du Anak a Lélake

16 Nadid ti Herod, pékapospos na a linoko siya du Matalinung, éy méiyamut siya a tahod. Kanya nipabunu na du étanan a anak a lélake ta Betlehem, sakay ta palebut na Betlehem. Nipabunu na du étanan a anak a mabulol, a hanggan du te idad ta éduwa a taon. Da éduwa dén a taon i nakalipasa sapul to nipaketa de to biton a tanda. I isipa ni Herod éy ipabunu na maka ti Jesus a anak.
17 Kona sa éy natupad ngani dén tu kinagi ni Purupeta Heremias to araw, a
18 "Mabati ta banuwan na Rama i mégsésangitén a mégsésangitén. Du apo ni Rakel a bébe, éy pégsangitan de du anak de. Sala de a wile-wilen side, da pate dén du anak de."

Késoli De a Gébwat Ta Egipto

19 Nadid, to nikate ni Herod, éy nipatagenép tu anghel ni Hose, a kinagi na kan, a
20 "Hose, umégkat ka dén, a sumoli kam dén a mététena ta banuwan na Israel, da minate dén tu hari a gustu na a ipabuno tu anak moy."
21 Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy inumégkat dén siya, a tulos nagsoli dén side a mététena ta Israel.
22 Pero pékabaheta ni Hose a ti Arkelao i hari dén ta Hudea, a siya i kapalit no ama na a Herod, éy méganteng siya a umange sa. Ey huway siya a pinégkagian na Diyos to tagenép na, kanya inumange side ta Galilea.
23 Ey mégiyan sa side ta banuwan na Nasaret. Ey dahil ta éya, éy natupad tu nihula du purupeta to araw, a kinagi de a taga Nasaret kan tu tiniyak na Diyos a maghari ta mundua.

3

Tu Pégtoldu Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, ta panahun a éya, éy dinumemét ti Juan a Mégbinyag ta ilang a lugar ta Hudea, a nagsapul sa siya a mégtoldu.
2 "Magsisi kam a ibutan moy du kasalanan moy," kagi na, "da adene dén a maghari i Diyos."
3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta Isayas to nipégkagi na to araw, a
"Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi naa du tolay éy dapat maghanda side ta kédemét na Panginoon, a husayén de be i péglakaden na."
4 Nadid, tu badu ni Juan, éy ginamet ta buk na hayup. Sakay tu sinturon na éy katat. I kékanén naa éy pésah sakay pitukan.
5 Ey inumange diya du tolay a taga Jerusalem, sakay du taga Hudea, sakay dudu mégiyan ta magdibilew ta Hordan.
6 Ey nipagtapat de i étanan a kasalanan de, a tulos bininyagen side ni Juan ta dinuma na Hordan.
7 Pero péketa ni Juan ta meadu a Pariseo sakay Saduseo a inumange diya a ipabinyag, éy kinagi na dide, a "Sikam éy magkadukés kam a tolay. Anya i kailangan moya ta éye? Akala moy wade a makaginan kam ta parusa na Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na, "i ugali moya, a patunayan moy a nagsisi kam dén a talaga.
9 Diyan kam umasa a agawén kam na Diyos da apo kam ni Abraham, da éwan ya tu kabuluhan ta Diyos. Da maski di bituae," kagi na, "éy maari na Diyos a gemtén a maging apo ni Abraham.
10 "Tandaan moy," kagi ni Juan, "mara i parusa na Diyos, éy wasay. Ey mehanda dén nadid tu wasay a pagpukan du kayo. Eng mara, sikam éy kayo kam. Ey du étanan a

kayo a éwan magbunga ta mahusay a bunga,
éy pukanén, sakay ibut ta apoy.
11 Sakén éy binyagen ta kam ta dinom a
monda matukuyan kam a pinagsisian moy
dén i kasalanan moy. Pero te ménegipo
diyakén a dumemét. Eng iparehoék moy
diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya
diyakén. Siya éy binyagen na kam ta Banal
a Espiritu, sakay ta apoy.
12 Mara," kagi ni Juan, "i pamuhubaan
naa ta tolay, éy bilao. Mara te kébil siya
a bilao, monda tapan na tu béges na. Ey
tu mahusay a béges, éy iedton na ta bile
na, éy tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan
maadép."

Binyagen Ti Jesus

13 Nadid, dinumemét ti Jesus a gébwat
ta Galilea, a inumange siya ni Juan a
ipabinyag.
14 Ey sésawayén siya ni Juan, a kinagi na,
a "Mésanikeék a sakén i magbinyaga diko.
Sakén i kailangana a binyagen mo!"
15 Pero, "Ewan," kagi ni Jesus. "Saye i
dapat a gemtén ta a monda matupad i kalu-
uben na Diyos." Ey nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy pinumayag ti Juan.
16 Ey to nipangbinyag na dén ni Jesus, éy
inumahawas siya to dinom. Ey minapilak i
langet, a tulos neta na i Espiritu na Diyos a
dinumibi a koman i dagalan, éy inumapon
diya.
17 Ey négkagi nadid i boses ta langet, a "Sé'
ina i anak ko a mahal, éy mésayaék diya."

4

Tu Péngtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, tu Banal a Espiritu, éy niange na
ti Jesus ta ilang a lugar, a monda tokson siya
ni Satanas.
2 Ey nagkulasiyon sa ti Jesus ta épatapulu a
aldew. Ey mégalép siya.
3 Ey inumange diya ti Satanas, a kinagi na,
a "Eng anak ka na Diyos a talaga, éy gamitén
mo i kapangyarian mua a paging tinapayén
mo di bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na, a "I kagia
ta kasulatan na Diyos, éy éwan san kanén i
ikabuhay mia, éng'wan salita be na Diyos i
ikabuhaya na tolay."
5 Nadid, niange siya ni Satanas ta paluku
no Templo ta Jerusalem.
6 "Eng siko i anak na Diyos," kagi na, "éy
tumépduk ka dén. Ewan ka maanya, da i
kagia ta kasulatan na Diyos, éy utusan kan
na Diyos du anghel na a mangalaga diko.
Sakay agawén de ka kan," kagi ni Satanas,
"monda éwan ka mebagsak ta bito."
7 Ey mégidel man dén ti Jesus, a kinagi na,
a "I kagi a iba ta kasulatan, éy 'Ewan maari
a puhubaan na tolay i Diyos, éng aguman
na.' "
8 Nadid, huway a niange siya ni Satanas ta
melélangkaw a buked, a nipatan-aw na diya
i étanan a banubanuwan ta mundua, sakay
tu kayamanan de.
9 Sakay kinagi na ni Jesus, a "Iatéd ko
diko i étanan a éya, éng dumapa ka san a
sumamba diyakén."
10 Pero kinagi ni Jesus, a "Umadeyo ka
dén, Satanas. Da utus be na kasulatan na
Diyos, éy 'Panginoon mo a Diyos, éy siya san
i sambaan mua; éy siya be san i péniwalaan
mua.' "
11 Nadid, gininanan siya ni Satanas. Ey
dinumemét sa du anghel diya, a inaguman
de siya.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

12 Nadid, pékabaheta ni Jesus a nipihesu
dén ti Juan, éy nagsoli siya ta Galilea.
13 Ewan dén siya négiyan ta Nasaret, éng
'wan ta Kapernaum dén. I éya a banuwan
éy édse ta digdig na diget, ta pag-itan na
Sabulon éy ta Neptali.
14 Nanyari ya a monda matupad tu nihula
ni Purupeta Isayas:
15 "Du taga Sabulon sakay du taga Neptali,
éy side du édse ta adene na diget, to
dibilew na Hordan. Sakay du éwan
Judeo a mégiyan ta Galilea.
16 Side i mégiyan ta kedikléman. Pero meta de
i ngéngahinan de a Demlag. Side a mégiyan ta
kedikléman a méganteng side ta kamatayan.
Ipaliwanag dide na Demlag, da mégiyan
dide i Panginoon."
17 Sapul ta éya a oras, éy négtétolduén ti
Jesus, a kinagi na, a "Magsisi kam a ibutan
moy du kasalanan moy, da adene dén a
maghari i Diyos."

Péngakit Ni Jesus Du Epat a Méngikan

18 To péglakad ni Jesus ta digdig na diget na
Galilea, éy neta na i éduwa a lélake a ménggila.
Patwadi side ti Simon, éy ti Andres. (Tu
palayaw ni Simon éy ti Pedro.)
19 Kinagi na dide, a "Kumuyoyog kam
diyakén a maging alagad ko. Sapul nadid,
éy éwan kam dén mangalap ta ikan," kagi
na, "éng'wan i alapén moya éy tolay a para
diyakén."
20 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy basta
gininanan de tu gila de, a kinumuyog side
ni Jesus.
21 Tulos side a néglakad, éy neta de de
Santiago éy ti Juan, a patwadi, a anak side ni
Sebedeo. Kaguman de tama de to abeng, a
mégayoma side to rambat de. Ey dinulawan
side ni Jesus,
22 éy agad de gininanan tu abeng, sakay
tama de, a kinumuyog be side ni Jesus.

Mégpahusay Ti Jesus

23 Nadid, méglebut ti Jesus ta étanan a
Galilea, a mégtoldu siya du tolay du kapilya

de, sakay mégpahayag siya ta Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na Diyos. Sakay
pinahusay na be du tolay ta étanan a sak-
isaket de.
24 Tulos tanyag siya ta étanan a Siria.
Kanya niange de diya i étanan a te saket,
sakay du te hirap, sakay du hinayup, sakay
du mégkaramre, sakay du pile. Ey pinahusay
na side a étanan.
25 Ey tinétagubet siya na meaadu a tolay a
gébwat ta Galilea, sakay ta Dekapolis, sakay
ta Jerusalem, sakay ta Hudea; sakay tolay be
a gébwat ta dibilewa na Hordan.

5

Tu Pégtoldu Ni Jesus To Buked

1 Nadid, péketa ni Jesus du meaadu a tolay,
éy nanohobuk siya to buked. Sakay inu-
meknud sa siya a magtoldu; éy inumadene
diya dudu alagad na.
2 Saye i péngtoldu naa dide:

Du Masuwerte

3 "Masuwerte du mababa, a Diyos san i
asaan dia, da masakup side na kahar-
ian na.
4 Masuwerte du mélungkut, da pakasayaén
side na Diyos.
5 Masuwerte du magkabait, da atdinan side
na Diyos to nipangako na.
6 Masuwerte du pumilit a gumamet ta kalu-
uben na Diyos, da iatéd dide na Diyos i gustu
de.
7 Masuwerte du mekagbi, da kagbian be
side na Diyos.
8 Masuwerte du méniwala ta Diyos ta mata-
pat, da meta de i Diyos.
9 Masuwerte du mégpayo du méglébug, da
side i bilang tunay a anak na Diyos.
10 Masuwerte du lélokon na tolay dahil to
péniwala de ta Diyos, da masakup side na
kaharian na Diyos.
11 "Masuwerte kam dahil ta péngahew
dikam du tolay," kagi ni Jesus, "sakay ta
péngloko de dikam, sakay ta péngupos de
dikam a mebuli. O, bagay lélokon de kam da
sikam i sakup ko, éy masuwerte kam.
12 Bagay kona sa, éy dapat masaya kam,
da dikél i gantimpala moy ta langet. Da
tandaan moy, kona be sa i péngloko de du
purupeta a neditol dikam."

Asen Ey Ta Simbu

13 "Sikam a alagad ko, mara sikam i asen
ta mundua," kagi ni Jesus, "da sikam i mag-
pahusay du tolay ta mundua. Pero éng
maibut tu asen, a tumablal dén tu sida,
éy pakodyan moy a mamasoli to asen na?
Ewan dén nadid tu pasa. Kanya ibut san dén
a tulos yudakén na tolay.
14 "Sikam i demlag a magpaliwanag ta
tolay ta mundua," kagi ni Jesus. "Ewan
meliso i banuwan a édse ta buked.
15 Mara, éwan tu mégtab ta simbu a
taklében na ta pégtakalan. Eng'wan, iedton
na ta lamesa, monda matanglawan du édse
ta bile.
16 Nadid, kona be sa i mahusay a gimet
moy; diyan moy iliso. Ipeta moy du tolay
i mahusay a ugali moy, monda purién de
Tama moy ta langet.

Tungkul Ta Utus Ni Moises

17 "Diyan moy isipén a inumangeék se a
monda paibut ko tu utus ni Moises, sakay
tu pégtoldu du purupeta," kagi ni Jesus.
"Ewan! Ewanék se kanya inumange éy
paibut ko, éng'wan para ipaliwanag ko ya,
sakay ganapén ko.
18 Da tandaan moy ye: éwan maibut i
maski isesa a utus ta libru na Diyos, hang-
gan éwan maibut i langet éy ta mundua.
19 Kanya i sindu manglabag ta maski isesa
a utus a éye, a itoldu na i kona sa ta tolay, éy
siya i mababaa ta kaharian na Diyos. Pero
tu manugsug ta utus a éye, a itoldu na i kona
sa ta tolay, éy siya i mataasa ta kaharian na
Diyos.
20 Da tandaan moy ye: i pégsunud moya ta
Diyos, éng koman san i pégsunud du maistu
ta rilihiyon sakay du Pariseyo, éy éwan kam
makasdép ta kaharian na Diyos."

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Kéiyamut

21 "Tukoy moy dén i dati a utus," kagi ni
Jesus, "a 'Diyan ka mémuno, sakay sindu
makabuno éy hukumén na huwes.'
22 Pero nadid i kagin kua dikam, éy tu
maiyamut ta kapareho na, éy hukumén
siya. Tu mangdusta ta kapareho na, éy
bistaan siya. Sakay tu mégkagi ta kapareho
na a 'Luku-luku ka,' éy meange ta apoy ta
impiyerno.
23 "Kanya éng mégatang ka ta Diyos, sakay
maala-ala mo a te kasalahan ka to kaguman
mo,
24 éy ginanan mo pa tu iatang mo
ta harap no Templo, sakay ange ka pa
mékipagkasundu diya. Ey nadid, magsoli ka
a tulos magatang ka ta Diyos.
25 "Eng te méngiabla diko ta huwes," kagi
ni Jesus, "éy mékipéguhon ka diya hanggan
éwan kam pabi humarap ta huwes. Dahilan
éng dumemét i oras na asuntu moy, éy iatéd
na ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis, a
tulos mepihesu ka dén.
26 Eng kona sa, éy éwan ka makaluwas
hanggan éwan mo mabayaden i étanan a
kasalanan mo."

I Pégtoldu a Tungkul Ta Péngibébi

27 "Tukoy moy dén tu dati a utus," kagi ni
Jesus, "a diyan ka kan méngibébi.
28 Pero nadid i kagin kua dikam, éy maski
lumameng i lélake to bébe, a éwan tama i isip

naa diya, éy te kasalanan siya, da méngibébi
dén siya diya ta isip na.
29 Kanya nadid," kagi na, "éng na mata
mo i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy
lékwabén mo sakay ibut mo! Da maigi pa éy
maibutan ka ta esa a kasangkapan na bégi
mua kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno.
30 Eng na kamét mo be sana i mangatéd
diko ta ipagkasala mo, éy kétulén mo sakay
ibut mo! Maigi pa, éy maibutan ka ta esa a
kasangkapan na bégi mua kesira ta buu ka
a ibut ta impiyerno."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péghiwalay Na Pasawa

31 "I kagi be ya no utus a iba, éy bagay hi-
walayan kan na lélake tu asawa na, éy dapat
a atdinan siya ta katibayan ta péghiwalay.
32 Pero sakén," kagi ni Jesus, "i kagin
kua dikam, éy bagay hiwalayan no lélake
tu asawa na a éwan be néngilélake, sakay
paasawa siya a huway, i lélake a éya éy te
kasalanan, da nisonson na tu asawa na a
méngilélake. Sakay éng te mangasawa to
bébe a hiniwalayan éy méngibébi be."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pénumpa

33 "Nabati moy be dén tu dati a utus,
a diyan ka kan sumésida to pinanumpaan
mo a pangako, éng 'wan tupadén mo tu
sinumpaan mo ta Panginoon.
34 Pero iba i kagin kua dikam," kagi ni
Jesus, "éy diyan kam sumésumpa éng man-
gako kam. Diyan moy kékagin a sistigu moy
i langet, da saya i édsean na Diyos.
35 Sakay diyan moy kékagin a sistigu mo
i luta, da Diyos i tagapamahala ta éya.
Sakay diyan moy be kékagin a sistigu mo i
Jerusalem, da saya i banuwan na Mataas a
Hari.
36 Sakay diyan mo isumpa a 'Ikate ko,' da
besa a siko i mamahala ta buhay mua.
37 Maigi pa, i kagi mo san dén éy 'O,' o
dikaya 'Ewan'. Da éng méngisumpa ka éy
gébwat ya ni Satanas."

Tungkul Ta Kéganti Ta Kalbug Mo

38 "Tukoy moy dén tu dati a utus," kagi
ni Jesus, "a 'Tu mangbuhék ta mata mua,
éy buhékén mo kan be, sakay tu manuntuk
ta ngipén mua, éy suntukén mo kan be ta
ngipén naa.'
39 Pero nadid éy iba i utus kua dikam:
a diyan kam lumaban ta mangloko dikam.
Eng te mangsapuk diko ta padingel mua, éy
iadene mo pa i lipat.
40 Eng te méngiabla diko a monda maalap
na i badu mua, éy iatéd mo be diya tu
diyaket mo.
41 Mara, éng ipépilit diko no sundalu a
ipakébil tu karga na ta esa a kilumetru, éy
hustuén mo dén a éduwa a kilumetru.
42 Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay
diyan mo péngawanan tu mékedem diko."

Mahalén Moy Tu Kalbug Moy

43 "Tukoy moy dén tu dati a utus, a 'Ma-
halén mo kan tu kadimoy mo, sakay kaiya-
mutan mo tu kalbug mo.'
44 Pero iba i utus kua dikam," kagi ni
Jesus. "I utus kua, éy mahalén moy be
tu kalbug moy, sakay ipanalangin moy du
mangloko dikam.
45 Eng pakunan moy sa, éy umaheg kam
dén Nama moy a Diyos. Da entan moy, éwan
patanglawén na Diyos tu bilag du mahusay
san a tolay, éng 'wan pati du medukés a
tolay. Ey kona be sa tu uden, paudinan na
be du makasalanan a tolay.
46 Mara du mahal dikam, éng side san i
mahalén moya, éy anya pa i gantimpala a
uhayén moy? Maski du méngdédaya a tolay,
éy kona sa i ugali de.
47 Sakay éng du kakaguman moy san i
bébatién moya, éy anya i mégimet moya ke-
sira du iba a tolay? Maski du éwan mékidiyos
a tolay, éy kona sa i ugali de.
48 Kanya sikam éy dapat mahusay kam, a
kona Nama moy ta langet."

6

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péglimos

1 "Mangilag kam a diyan moy san gemtén
i mahusay ta harap na tolay a monda purién
de kam. Eng kona sa i gemtén moya," kagi ni
Jesus, "éy éwan kam tu maalap a gantimpala
moy a gébwat Nama moy a Diyos.
2 "Kanya éng maglimos ka, éy diyan mo
dén ipeta ta tolay a iba. Saya i ugalia
du palalo a tolay bagay manglimos side ta
kapilya sakay ta karsada. Gustu de a meta
na tolay tu péglimos de, monda purién de
side. Ey tandaan moy ye: purién side na
tolay a talaga, pero sé' san ya i gantimpala
de. Ewan side tu gantimpala a gébwat ta
Diyos.
3 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éng man-
glimos kam, éy diyan moy dén ikagi ta maski
ti ésiya,
4 monda melihim i péglimos moya. Ey
gantian kam Nama moy ta langet to ginimet
moy a lihim, da meta na."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Panalangin

5 "Bagay manalangin kam," kagi ni Jesus,
"éy diyan kam uméaheg du palalo. Mégwari-
wari side a mékidiyos, a manalangin side ta
harap du tolay ta kapilya sakay ta karsada,
monda mabati du tolay i panalangin de. Ey
purién side na tolay a talaga. Pero sé' san ya
i gantimpala a maalap de.
6 Kanya sikam, éng manalangin kam, éy
somdép kam ta lubuk na bile moy, sakay
iseradu moy tu pintuan. Sakay manalangin
ka sa a isesa Nama mo, éy siya éy gantian na

ka a talaga, da meta na i étanan a gimet mo a
lihim.
7 “Eng manalangin kam, éy diyan moy
pakadun tu kagi moy, a kona ta panalangin
du éwan mékidiyos a tolay. Side, i akala dia,
éy baten side na Diyos dahil ta kaatakdug na
panalangin de.
8 Diyan kam uméaheg dide, da tukoy dén
Nama moy a Diyos i kailangan moy bagu
moy ikagi diya.
9 Nadid, kona se i panalangin moya:
‘Améng a Diyos ta langet, Purién maka dén
na tolay i ngahen mua.
10 Siko maka
dén i maghari ta mundua. Sundin maka dén
na tolay ta mundua i kaluuben mo a
kona ta langet.
11 Atdinan mo kame ta kanén me nadid a
aldew;
12 Sakay patawadén mo kame ta kasalanan
me; éy sikame éy patawadén me be du te
kasalanan dikame.
13 Sakay diyan mo kame iharap ta mahigpit
a mamuhuba dikame, éng 'wan iadeyo mo
kame ta medukés.’
14 Dahilan,” kagi ni Jesus, “éng patawadén
moy i te kasalanan dikam, éy patawadén
kam be Nama moy ta langet.
15 Pero éng éwan moy patawadén du
te kasalanan dikam, éy éwan kam be
patawadén Nama moy.”

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pégkulasiyon

16 “Bagay magkulasiyon kam, éy diyan
kam malungkut tu mudet, a kona du palalo
a tolay,” kagi ni Jesus. “Side, éy éwan side
mégayus, sakay légian de tu mata de, monda
meta du tolay a mégkulasiyon side. Ey purién
side na tolay a talaga. Pero sé' san ya i
gantimpala a maalap de.
17 Kanya sikam, bagay magkulasiyon
kam, éy magayus kam san, sakay magide-
mos kam,
18 monda éwan mapospusan na tolay a
mégkulasiyon kam. Basta Tama moy san i
nakapospusa ta gimet moy; éy gantian na
kam, da meta na i étanan a gimet moy a
lihim.”

Tu Kayamanan Ta Langet

19 “Diyan kam magimbak ta kayamanan
moy ta munduae,” kagi ni Jesus. “Da ku-
tamén ya a talaga, sakay pikasén, sakay
takawén.
20 Maigi pa, éy gemtén moy i kaluuben
na Diyos. Saya i mégeimbak moya ta kaya-
manan moy ta langet. Ey éwan ya mebut, da
éwan sa tu kutam, sakay pikas, sakay éwan sa
tu mégtako.
21 Dahilan éng ahe i édsean na kayamanan
na tolay, éy siya be san ya i alélahanén naa.
22 “Na mata mua,” kagi ni Jesus, “éy saya
i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya éng
medemlag i mata mua, éy mademlagen be i
étanan a bégi mo.
23 Pero éng mediklém i mata mua,
éy mediklém be i étanan a bégi mo.
Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i tama,
éy mediklém i isip mua.”

Diyos O Kayamanan

24 “Ewan maari,” kagi ni Jesus, “tu isesa
a utusan a makasunud ta éduwa a amo na.
Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal
na san tu esa, sakay kaiyamutan na tu
esa. Maniwala siya to amo na a esa, sakay
lukoén na tu esa. Ey nadid, kona sa dikam-
-éwan kam maari a méniwala ta Diyos, éng
kuhata san i gustu moya.
25 “Kanya i pégtoldu kua dikam,” kagi na,
“éy diyan kam métageg ta buhay moy, éng
anya i kanén moy éy ta badu moy. Da
tandaan moy, éng nilalang kam na Diyos, éy
bakit isipén moy a éwan na kam atdinan ta
kanén moy éy ta badu moy?
26 Entan moy di manuka. Ewan side
méghasik; éwan side mégladey; éwan side tu
budega. Pero atdinan side Nama moy ta
kanén de. Ey sikam, éwan kam beman higit
a mahalaga ta manok?
27 Ataay,” kagi ni Jesus, “éng dumemét i
oras a ikate mo, maari ka beman a mag-
paatakdug ta buhay mo ta maski esa a oras,
éng mabalisa ka?
28 “Bakit métageg kam ta badu moy?
Isipén moy éng kodya i kébékyaga na bu-
laklak. Ewan side mégtarabaho, éwan side
mégimet ta badu.
29 Pero i mégebadu dia, éy memahal pa to
badu no mayaman a hari to araw, a ti Hari
Solomon.
30 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng bihisan na
Diyos i bulaklak ta kona sa, maski sandali
san i buhay de, éy anya, éwan na kam pabad-
uan? Bakit kétihék i péniwala moya diya?
31 Kanya diyan kam mabalisa éng ahe
i paketan moya ta kanén moy sakay ta
inumén moy, sakay ta badu moy.
32 Saya i ugalia du iba a tolay a éwan
mékidiyos. Pero Tama moy ta langet, éy
tukoy na dén i kailangan moya.
33 Kanya sikam, éy pilitén moy a maghari
i Diyos dikam, sakay gemtén moy san i
kaluuben na, éy iatéd na dikam i étanan a
kailangan moy.
34 Sakay diyan kam métageg ta dumemét
dikam ta esa a aldew. Bagu moy isipén éng
dumemét dén. Tama dén tu péngisip moy ta
kabuhayan moy nadid a aldew.”

7

Tu Pégpintas Ta Iba

1 “Diyan kam mégpintas ta kapareho moy,
monda éwan kam pintasan na Diyos,” kagi
ni Jesus.

2 “Da pintasan kam na Diyos ayun ta
pégpintas moy to kapareho moy. Tu gemtén
moy ta iba, éy siya be ya i gemténa dikam na
Diyos.
3 Mara, bakit pépintasan mo tu kaguman
mo a te buhék tu mata, éy siko éwan mo
mapansing tu adigi ta mata mua?
4 Kodya i pégkagi mua to kaguman mo,
a ‘Kadon, ibutan ko i buhék mua,’ pero te
adigi ka san tu mata?
5 Mégkukunwari ka bale a éwan ka tu
kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi ta mata
mua, monda maketa ka ta mahusay a
maibutan tu buhék to mata no kaguman
mo.
6 “Mara,” kagi ni Jesus, “diyan moy iatéd ta
aso i mahalaga a bagay, da péngigewat mo, éy
basta kagitén na ka a talaga. Ey kona be sa i
kagi na Diyos, éng ipahayag mo ta medukés
a tolay, éy basta habuhabukan na ka san, da
éwan na be tukoy i kabuluhan na éya diya.”

Tungkul Ta Panalangin

7 “Eng mékeged kam ta Diyos, éy atdinan
na kam. Eng mégahayok kam, éy paketan
na kam. Eng tumuktuk kam ta pintuan na
Diyos, éy bukasan na kam.
8 Dahilan maski ti ésiya i magagida ta
Diyos, éy atdinan na. Sakay tu mégahayok, éy
paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukasan
siya.
9 Anya,” kagi ni Jesus, “éng magaged du
anak moy ta tinapay, éy anya i iatéd moya,
bito?
10 O éng magaged dikam ta ikan, éy anya i
iatéd moya, ulag?
11 Nadid, entan moy; maski makasalanan
kam a tolay, éy atdinan moy du anak moy ta
mahusay. Ey Tama moy ta langet, éwan na
beman iatéd i mahusay ta mékeged diya?
12 “Gustu moy a aguman kam na tolay,
tama? Pero i utus kua dikam, éy sikam i
mangaguma dide. Saya i kahulugina no
kautusan ni Moises, sakay tu pégtoldu du
purupeta.
13 “Somdép kam ta mepiit a pintuan ta
langet. Da melawa i pintuan ta impiyerno,
a éwan mehirap a dimanén a tamo ta éya.
Kanya meadu i umangea ta éya.
14 Pero tu pintuan ta langet, éy mepiit,
sakay mehirap i dimanén a tamo ta éya.
Kanya kétihék san i maketaa ta éya.”

Tu Bunga Na Kayo

15 “Mangilag kam du mebuli a purupeta,”
kagi ni Jesus. “Umange side dikam a koman
side i mebait, pero metapang side, a lokon
de kam a talaga.
16 Kanya subukan moy du mégtoldu ta
kagi na Diyos, monda mapospusan moy éng
mebuli side, bagay meta moy tu ugali de.
Mara entan moy, mapitas beman i mahusay
a bunga ta medukés a kayo? Ewan,
17 da i bunga na medukés a kayo, éy
medukés be. Ey kona be sa i tolay, éng
medukés siya, éy medukés be i ugali na.
18 Ewan makapagbunga tu mahusay a
kayo ta medukés a bunga,” kagi ni Jesus.
“Sakay éwan makapagbunga tu medukés a
kayo ta mahusay a bunga.
19 Ey tu bawat kayo a éwan mégbunga ta
mahusay, éy pukanén sakay ibut ta apoy.
20 Kona sa, éy mapospusan moy be du
mebuli a purupeta, bagay meta moy tu
bunga de.
21 “Te meadu a méngdulaw diyakén a
Panginoon. Pero éwan side a étanan i
makasdép ta kaharian na Diyos. Basta du
sumésunud Nama ko ta langet i makasdépa.
22 Kédemét na aldew na péghukum, éy
meadu i mégkagi diyakén, a ‘Panginoon,
tanggapén mo kame, da nagtoldu kame
ta ngahen mua, sakay pinaibut me du di-
monyo, sakay ginimet me i makataka-taka
dahil ta péniwala me diko.’
23 Pero i sengbet kua dide, éy ‘Ewan, éwan
ta kam minatenggi. Umadeyo kam dén,
sikam a mégimet ta medukés.’ ”

Tu Eduwa a Mégbile

24 “Maski ti ésiya i mégbati ta kagi kua, éng
sundin na, éy ikahalimbawa na éy tu lélake a
matalinung a nagpataknég ta bile na to bito.
25 Maski naguden ta mebakség, sakay bin-
umihéng, sakay binagyo, éy éwan natumba,
da te taknég to bito.
26 Pero,” kagi ni Jesus, “du makabati ta
kagi kua, sakay éwan na sundin, éy ikahal-
imbawa na éy tu lélake a luku-luku a nagbile
san to baybay.
27 Ey naguden ta mebakség, sakay binu-
mihéng, tulos binagyo, éy basta minatumba,
a tulos minawasak a tahod.”
28 Nadid, kétapos dén ni Jesus a mégtoldu
ta éya, éy mégpégtaka a tahod du tolay to
pégtoldu na,
29 da éwan siya mégtoldu a kona du maistu
na rilihiyon de, éng'wan neta de a te kapang-
yarian siya ta pégtoldu na.

8

Pinahusay Na Tu Te Ketong

1 Nadid, namulnok ti Jesus to buked, éy
tinagubet siya na meadu a tolay.
2 Ey inumadene diya i lélake a te saket a
ketong. Linumuhud siya ta harap ni Jesus,
a kinagi na, a “Panginoon, éng maari, éy
pahusayénék pad.”
3 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya, a kinagi
na, a “Maari, maghusay ka dén.” Ey to
pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu
na.
4 Ey kinagi ni Jesus, a “Diyan mo kékagin
i éye ta maski ti ésiya, éng 'wan umange
ka pa pumeta ta padi, a mahusay ka dén.

Sakay atdinan mo tu padi," kagi ni Jesus,
"ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni
Moises. Saya i pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."

Tu Sundalu a Umasa Ni Jesus

5 Nadid, késdép ni Jesus ta Kapernaum, éy
inumadene diya i esa a kapitan na sundalu
a taga Roma, a mékiohon diya.
6 Kinagi na diya, a "Panginoon, tu utusan
ko éy te karamre, a te datay san dén ta bile,
a masiyadu a méghirap."
7 Ey kagi ni Jesus, a "Umangeék sina a
pahusayén ko siya."
8 Pero kinagi no kapitan, a "Mésanikeék
diko a umange ka ta bile me, da mataas ka
diyakén. Basta kagi mo san dén, Panginoon,
éy maghusay tu utusan ko.
9 Maski sakén," kagi no kapitan, "éy te
mégutus be diyakén a heneral; sakay sakén,
mégutusék be du sundalu ko, éy sundin
de san. Ey kona be sa du katulung ko.
Kanya éng magutus ka san, Panginoon, éy
maghusay siya a talaga."
10 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nag-
taka siya, a kinagi na du umunonod diya, a
"Sapul to éya, éy éwan ko pabi neta i maski
isesa a Judeo a méniwala diyakén a kona ta
kapitanae.
11 Tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "meadu
i éwan Judeo a magébwat ta sikatan sakay
ta sahéman, a dumulug side ta kaharian ta
langet. Ey négdipon side de Abraham, sakay
ti Isak, sakay ti Hakob.
12 Pero meadu dikam a Judeo, i ibut ta
kedikléman ta luwas na kaharian. Ey édsa
side a mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hirap
de."
13 Ey nadid, kinagi ni Jesus to kapitan, a
"Ikad mo dén. Manyari ina ayun to péniwala
mo." Ey tu utusan no kapitan, naghusay dén
to oras a éya.

Meadu a Pinahusay Ti Jesus

14 Nadid, késdép ni Jesus to bile ni Pedro,
éy neta na tu manugeng na, a te katidug
siya, a mahigpit a mepalang.
15 Tulos kembilan ni Jesus tu kamét na, éy
minaibut tu palang na, a tulos inumégkat a
nagasikaso diya.
16 To kélép a éya, éy niange du tolay ni
Jesus i meadu a hinayup a tolay. Ey esa san
a kagi na, éy pinaibut na dide du medukés a
espiritu. Sakay pinahusay na be du étanan a
méladu.
17 Ey saya i nipangtupada to hula ni Pu-
rupeta Isayas to araw, a "Alapén ni Cristo i
étanan a saket tam, sakay ibutan na i étanan
a hirap tam."
18 Nadid, péketa ni Jesus ta meaadu a to-
lay a dumédulug diya, éy inutusan na du
kakaguman na a maghanda a umahabes ta
dibilew.
19 Péghanda de pabi, éy inadenean siya
no esa a maistu ta rilihiyon, a kinagi na, a
"Maistu, kumuyugék diko maski ahe i an-
gayan mo."
20 Ey kinagi diya ni Jesus, a "Isipén mo
pa, da entan mo, maski aso, éy te pégiyanan.
Sakay du manok éy te lobun a pégiyanan de.
Pero sakén a lélake a gébwat ta langet, éy
éwanék tu katidugen."
21 Sakay kinagi be diya no alagad na a
esa, a "Panginoon, kumuyogék diko; pero
pabayanék pad pa, monda angen ko pa
ielbéng tama ko."
22 "Ewan," kagi ni Jesus. "Kumuyog ka
dén nadid. Pabayan mo du éwan méniwala ta
Diyos a méngielbéng to ama mo."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

23 Nadid, sinumakay ti Jesus to abeng, a
kaguman na du alagad na.
24 Mamaya-maya, inabut side ta ditaw na
mesibét a unos, a hanggan da talaga side a
matabwan. Ey tidug san ti Jesus.
25 Kanya linukag siya du alagad na, a ki-
nagi de, a "Panginoon, tulungan mo kame!
Omléd kitam dén!"
26 Ey ti Jesus, kéégkat na, éy kinagi na dide,
a "Bakit méganteng kam? Kétihék bale pabi
i péniwala moya diyakén." Tulos sinaway na
tu pahés sakay tu diget, a agad tinumahimik
dén.
27 Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a
"Anya wade i lélakeae? Maski pahés éy ta
diget, éy méniwala side diya!"

Pinahusay Na Tu Eduwa a Hinayup

28 Nadid, kédemét de Jesus ta banuwan na
tolay a Gadareno ta dibilew, éy sinambat
side na éduwa a lélake a hinayup, a gébwat
side to kapusanto. Metapang side, kanya
éwan tu mangahas a dumédiman ta éya.
29 Agad side a dinumulaw, a "Anya i
pékialam mua dikame, siko a Anak na Diyos?
Inumange ka se a pahirapan mo kame?
Maski éwan me pabi oras a maghirap?"
30 Nadid, te meadu sa a babuy to tapat de,
a alagaan du tolay.
31 Ey du dimonyo a édse to éduwa a lélake,
éy pinékiohon de ni Jesus, a "Eng ibutan mo
kame, éy pasdépén mo kame pad ta bégi di
babuy yae."
32 "Nay, ikad moy dén sa," kagi ni Je-
sus. Kanya inumibut side to éduwa, a tulos
sinomdép side du babuy. Ey bigla a minag-
paginan du babuy a bulnok, a sinumegbu to
diget, a tulos de a minalimés.
33 Nadid, du mégbantay du babuy, éy ginu-
minan side. Ey kédemét de to banuwan de,
éy nibaheta de i étanan a nanyari; pati tu
nanyari to éduwa a hinayup.
34 Kanya inumange sa du étanan a tolay ta
banuwan, monda meta de ti Jesus. Ey péketa

de diya, éy nipékiohon de diya a humektat siya to lugar de.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 Nadid, sinumakay de Jesus to abeng de, a inumahabes man dén side, a tulos nagsoli side to banuwan de.

2 Ey du tolay sa, kembil de diya i esa a lumpu. Siya éy te katidug san to kama na. Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side diya, éy kinagi na to lumpu, a "Patibayén mo i isip mua, Anéng. Pinatawad ka dén ta kasalanan mo."

3 Nadid, du maistu sa ta rilihiyon, pékabati de to kinagi ni Jesus, éy mégisip side a, "Anya i lélake a éye; isip na Diyos siya?"

4 Pero ti Jesus, tukoy na dén i isip dia, a kinagi na dide, a "Bakit mégisip kam ta kona sina a medukés?

5 Tama," kagi na, "maari i maski ti ésiya a mégwari-wari a magpatawad ta kasalanan na tolay. Pero ti ésiya i maaria a makapagpalakad ta lumpu a tolay?

6 Nadid," kagi na, "sakén i lélake a gébwat ta langet; éy patunayan ko dikam a te kapangyarianék a magpatawad ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae." Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a "Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i kama mua, a ikad mo dén ta bile moy."

7 Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy inumégkat ngani dén, sakay nagsoli ta bile na.

8 Ey du tolay sa, péketa de ta éya, éy méganteng side, a pinuri de i Diyos da nangatéd ta tolay ta kona sa a kapangyarian.

Kumuyog Ti Mateo

9 Nadid, to kéhektat ni Jesus ta éya, éy neta na i esa a lélake a ti Mateo i ngahen na. Te eknud siya to pégsingihan ta buwes. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko." Ey tinumaknég ti Mateo, a inumunonod diya.

10 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni Mateo, éy inumange be sa a nékidipon dide i meadu a makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes. (Side i méngdaya ta tolay.) Ey édsa be sa du alagad ni Jesus.

11 Ey du Pariseyo, péketa de, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a "Bakit mékidipon tu maistu moy du makasalanan a tolay?"

12 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na, a "Bakit? Du mahusay éy éwan side tu kailangan ta magamot, éng'wan du te saket.

13 Ikad moy dén," kagi na, "sakay isipén moy i kahulugen na éye; da kagi na Diyos, a bakén a regalo moy i gustu naa, éng'wan tu kagbi moy ta tolay. Da sakén, éy éwanék se inumange a monda tumulung du mahusay a tolay. Eng'wan, du makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

14 Nadid, du alagad ni Juan a Mégbinyag, éy inumange side ni Jesus, a kinagi de diya, a "Sikame, éy medalas kame a mégkulasiyon. Ey kona be sa du Pariseyo. Pero du alagad mo, éy bakit éwan side mégkulasiyon?"

15 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, maari beman a mégsisi i tolay éng kaguman de pabi i ikasal? Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a magsisi a magkulasiyon.

16 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da éng kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy lalo dén a melawa tu ébut no badu.

17 Ewan be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a pégaskanan. Bagay kona sa i ginamet, éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos mebulak tu alak. Sakay mawasak be dén tu pégaskanan. Maigi pa éy iasék i bigu a alak ta bigu be a pégaskanan. Eng kona sa éy pareho side a male."

Tu Anak a Minate, Sakay Tu
Bébe a Minangkébil Ni Jesus

18 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus du Pariseyo, éy dinumemét sa i esa a mataas a Judeo. Linumuhud siya ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a "Minate dén tu anak ko. Kita pad dén a itupu pad i kamét mua diya, monda mabuhay siya."

19 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Pati du alagad na.

20-21 To péglakad de, éy kaununod na i esa a bébe a labindalawa dén a taon a mégdédigién. Kinagi na dén to isip na, a "Eng makbilan ko san i damit naa, éy maghusayék dén." Kanya inumadene siya to adég ni Jesus, sakay kembilan na tu ontok san no badu na.

22 Ey sinumuleg ti Jesus, éy péketa na diya, éy kinagi na, a "Anéng, diyan ka méganteng. Pinahusay ka dén na péniwala mo diyakén." Ey to éya be san, éy naghusay tu bébe.

23 Nadid, kédemét de to bile no mataas a Judeo, éy neta de du mégtogtog ta mosiko, sakay du meadu a tolay a mepehéng.

24 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Lumwas kam dén! Ewan minate i anaka; natidug san." Ey pinégngihitan de ti Jesus.

25 Pero nadid, to kéluwas du tolay, éy sinomdép ti Jesus, éy kembilan na tu kamét no anak, éy inumégkat.

26 Ey kinumalat ta étanan a banuwan ta éya i nanyaria.

27 Nadid, kéhektat ni Jesus ta éya, éy tinagubet siya na éduwa a lélake a buhék. Mégdulaw side a kinagi de, a "Apo ni Dabid, kagbian mo kame!"

28 Ey késdép ni Jesus to bile, éy inumadene
diya du buhék. Ey kinagi ni Jesus dide,
a “Méniwala kam a magimet ko ye?” “O,
Panginoon,” kagi de.
29 Ey nadid, kembilan na i mata dia, a ki-
nagi na, a “Manyari dikam ayun ta péniwala
moy.”
30 Ey naketa dén side. Ey pinagbilinan
side ni Jesus ta mahigpit, a “Diyan moy ye
iyébaheta ta maski ti ésiya.”
31 Pero kéhektat de, éy nibébaheta de ta
étanan i tungkul ni Jesus.

Pinahusay Ni Jesus Tu Bulol

32 Nadid, to kéhektat du buhék a
pinahusay na, éy niange de ni Jesus i esa
a bulol a hinayup.
33 Ey to pémaibut na to dimonyo, éy négkagi
dén tu bulol. Ey nagtaka du tolay, a kinagi
de, a “Sapul to éya, éy éwan tu mineta a kona
se ta Israelae.”
34 Pero du Pariseyo, kinagi de, a “Ti Sa-
tanas a mayor du dimonyo i nangatéda
diya ta kapangyarian na a mégpaibut du
dimonyo.”
35 Nadid, linebut ni Jesus i étanan a
banubanuwan ta éya, a nagtoldu siya du
kapilya. Nipahayag na i Mahusay a Ba-
heta tungkul ta péghari na Diyos, sakay
pinahusay na du tolay ta étanan a sakisaket
de.
36 Ey péketa na du meaadu a tolay, éy
kinagbian na side, da mehirap i buhay de, a
éwan tu méngtulung dide. Koman side i tupa
a éwan tu mégpastor dide.
37 Kanya kinagi na du alagad na, a
“Meadu i gapasén, pero kulang i magapas.
38 Ipanalangin moy to te koo ta kapa-
hayan, a paange na i meadu a magapas ta
kapahayan na.”

10

Du Labindalawa a Apostol

1 Nadid, pinauwet ni Jesus du
labindalawa a alagad na, sakay inatdinan
na side ta kapangyarian de a magpaibut ta
medukés a espiritu, sakay magpahusay ta
étanan a te saket.
2 Saye i ngahina du labindalawa a apos-
tol: purumeru ti Simon a pinalayawan de a
Pedro, sakay ti Andres a wadi na. Sakay ti
Santiago éy ti Juan, a anak side ni Sebedeo.
3 Sakay ti Pelip éy ti Bartolome; ti Tomas
éy ti Mateo (siya tu mégpabuwes). Ti Santiago
a anak ni Alpeo, éy ti Tadeo;
4 pati ti Simon a taga Kanan, éy ti Hudas
Iskarote, a néngitokyon ni Jesus.

Tu Utus Ni Jesus Du Apostol

5 Pinéglakad ni Jesus diden ya, a pinag-
bilinan na side, a “Diyan kam uméange ta
banuwan du éwan Judeo, maski ta banuwan
na Samaritano.
6 Eng'wan, itoldu moy san du kapareho
tam a Judeo, a lahi ni Israel. Mara side ya
du nebut a tupa ni Israel.
7 Ipahayag moy dide,” kagi na, “a adene
dén a maghari i Diyos.
8 Sakay pahusayén moy du te saket, sakay
buhayén moy du pate. Pahusayén moy du
te ketong, sakay paibutén moy du dimonyo.
Ey tandaan moy, da inatdinan kam na Diyos
ta éwan tu bayad, éy kona kam be sa a man-
gatéd kam be ta éwan tu bayad.
9 “Ta péglakad moy,” kagi ni Jesus, “éy
diyan kam mégkébil ta kuhata,
10 sakay diyan kam be mégkébil ta suput,
sakay ta pégbaraduan moy. Diyan mo be
kébilén i reserba a sinelas, maski sahukod.
Da dapat aguman kam du tolduan moy.
11 “Maski ahe a banuwan i demtan moy,”
kagi na, “éy ahayukén moy i mahusay a
tolay a tulusan moy, sakay tumulos kam sa
a hanggan éwan kam maglakad.
12 Késdép moy ta tulusan moy a bile, éy
batién moy du édsa sa, a kagi moy, a ‘Demtan
kam maka na kapayapaan.’
13 Nadid, éng mahusay du tolay ta éya a
bile, a tanggapén de kam, éy kagbian side na
Diyos a talaga. Pero éng éwan side mahusay,
éy bawen moy tu nipangbati moy dide.
14 Eng du tolay ta banuwan, éy éwan de
kam tanggapén, éy humektat kam sa, a ihal-
imbawa moy dide a ipagpag moy ta tikéd
moya tu alikabuk.
15 Kédemét na aldew na péghukum,” kagi ni
Jesus, “éy lalo a mehirap i mabati du tolay
ta éya a banuwan kesira to nabati du taga
Sodoma, sakay du taga Gomora to araw.”

Tu Hirap a Dumemét

16 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus,
“péglakadén ta kam du medukés a tolay.
Mara, koman kam i tupa a méglakad ta lubuk
du metapang a aso. Mangilag kam dide,
pero dapat mebait kam be dide.
17 Mangilag kam, da te tolay a méngitokyon
dikam ta gubiyerno. Sakay balbalén de kam
ta kapilya de.
18 Dahil diyakén, éy iharap de kam ta gu-
bernador sakay hari. Saya i oras moy a
pégpatunay moy diyakén dide, sakay pati du
éwan Judeo éy patunayan moy.
19 Bagay bistaan de kam,” kagi na, “éy
diyan kam métageg éng anya i katuwiran
moya dide. Da kédemét na oras, éy iatéd san
dikam i katuwiran moya dide.
20 Da éwan sikam i mégkagia, éng 'wan i
Espiritu Nama moy i magpakagia dikam ta
katuwiran moy.
21 “Kédemét na éya a hirap, éy itokyon na
tolay du top de a ipabuno. Ey kona be sa
i gemténa na lélake to anak de. Sakay du
anak éy labanan de dema de, a ipabuno de
be side.

22 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da méniwala kam diyakén. Pero tu maniwala
diyakén a matapat a hanggan éwan siya
mate, éy siya i meligtasa.
23 Bagay lélokon de kam to banuwan a
édsean moy," kagi ni Jesus, "éy guminan kam
ta banuwan a esa. Tandaan moy, éwan moy
pabi maabut i étanan a banuwan na Israel,
éy dumeméték dén. Ey sakén i lélake a gébwat
ta langet.
24 "Ewan mataas tu alagad to maistu na;
éwan be mataas tu utusan to amo na.
25 Kanya sikam a alagad ko, éy gemtén de
dikam tu kona to gégemtén de diyakén a amo
moy. Eng ngahinanék de a Satanas, éy lalo
dén a medukés i pégpintas de dikam."

I Dapat a Antingan Moy

26 "Kanya diyan kam méganteng ta tolay,"
kagi ni Jesus. "Da maski anya i gemtén de
nadid ta lihim éy lumitaw ta esa a panahun.
Maski anya i nipamen de nadid, éy mehayag
ta esa a panahun.
27 Tu kinagi ko dikam nadid ta lihim, éy
ihuway moy a ipahayag ta étanan.
28 Diyan moy antingan du mamuno ta
bégi moy, da éwan be side makabuno ta
kaliduwa moy. I dapat moy a antingan éy
Diyos, da siya i magpakatea ta tolay. Sakay
siya i méngibuta ta kaliduwa ta impiyerno.
29 "Mara," kagi ni Jesus, "makabugtong
kam ta éduwa a dignés ta esa san a sentimos.
Ey maski mura side, éy éwan side mate éng
éwan kaluuben Nama mo.
30 Ey sikam, mahigit pa sa i péngalaga na
dikam. Maski na buk moya, éy nabilang na
a étanan.
31 Kanya, diyan kam méganteng: maha-
laga kam diya kesira du meadu a dignés.
32 "Maski ti ésiya i méngipagtapat du tolay,
a méniwala siya diyakén, éy ipagtapat ko be
Nama ko ta langet.
33 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén
ta harap na tolay, éy itanggi ko be Nama ko
ta langet."

Ewan Magpayapa Ti Jesus Ta Tolay

34 "Diyan moy isipén a kanyaék se
inumange éy magpayapa ta mundua.
Da éwanék se inumange a magpayapa
ta mundua, éng 'wan dahil diyakén, éy
maglaban i tolay ta mundua.
35 Dahil diyakén, éy maglébug du patena;
sakay maglébug du magmanugeng.
36 Sakay tu kalbug na tolay éy du mététena
na.
37 "Tu magmahal ta ama na éy ta ina na
ta higit pa diyakén, éy éwan siya maari a
ipasakup diyakén. Sakay tu magmahal ta
anak na ta higit pa diyakén, éy éwan be siya
maari a ipasakup diyakén.
38 Sakay éwan maari a ipasakup diyakén
i tolay, éng éwan siya kumuyog diyakén a
pabayan na i buhay na, maski bunon siya.
39 Dahilan, tu maghangad a meligtas i
buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu
mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén,
éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan."

I Gantimpala

40 "Maski ti ésiya i tumanggapa dikam,"
kagi ni Jesus, "éy bilang tinanggapék na
be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang
tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.
41 Sakay tu tumanggap ta purupeta da
utusan siya na Diyos, éy atdinan siya na
Diyos ta kabahagi na gantimpala na éya a
purupeta. Sakay tu tumanggap to mahusay
a tolay a mékidiyos, dahil to pékidiyos na,
éy atdinan siya na Diyos ta kabahagi na
gantimpala na éya a tolay.
42 Sakay maski ti ésiya i mangatéda ta
maski esa a baso a dinom ta esa diden ye a
mababa, da siya i alagad ko, éy atdinan be
siya na Diyos ta gantimpala na."

11

Du Alagad Ni Juan

1 Nadid, kétapos ni Jesus a nagbilin du
labindalawa a alagad na, éy hinumektat
sa siya, da umange siya a magtoldu du
banubanuwan ta palebut ta éya.
2 Ey ti Juan a Mégbinyag, to édse na ta pi-
hesu, éy nabaheta na tu gégemtén ni Cristo.
Kanya pinéglakad ni Juan du alagad na,
3 a ange de pakelagip diya éng siya ngani
dén i nipangakua na Diyos a umange se a
tagapagligtas de, o maguhay pa side ta esa?
4 Ey to pégpakelagip de ni Jesus ta éya, éy
kinagi na dide, a "Magsoli kam ni Juan, a
ikagi moy diya i mineta moy ta éye,
5 a naketa dén du buhék, nakapaglakad
du lumpu, naghusay dén du te ketong,
nakabati dén du tuléng, sakay nabuhay dén
du pate. Sakay ikagi moy be ni Juan, a
tinétolduan ko du pobre ta Mahusay a Ba-
heta.
6 Sakay kagi moy be diya a masuwerte du
tolay a éwan mégidel diyakén."
7 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni Juan,
éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta tungkul ni
Juan. "To kéluwas moy ni Juan ta ilang a lu-
gar," kagi na, "éy bakit inumange kam diya?
Gustu moy wade meta i lélake a mehina a
koman san i lamon a sésébyugén na pahés?
8 O siguru gustu moy meta i lélake a te
badu ta kamahalan? Pero éwan, da du te
badu ta kamahalan éy mégiyan side ta bile
na hari.
9 I gustu moy ngani sa a meta moy éy
purupeta! O, tama ya. Ey maigi ngani ti
Juan du iba a purupeta.

10 Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to
pégkagi na, a
'Tandaan moy. Siya i pinakangbégi ko.
Pégdetulén ko siya diko, monda
paghandaén na du tolay ta demtan
mo.'
11 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "du étanan
a tolay ta mundua, éy éwan tu mataas ni
Juan a Mégbinyag. Pero i mababaa a tolay ta
kaharian na Diyos, éy mataas side diya.
12 Sapul to pégtoldu ni Juan a Mégbinyag,
a hanggan nadid, éy pumépilit du tolay a
ipasakup ta kaharian na Diyos. Ey du meta-
pang, éy pilitén de a somdép.
13 Dahilan, du étanan a purupeta, sakay tu
utus ni Moises, éy nagpahayag side tungkul
ta péghari na Diyos, a hanggan to panahun
ni Juan.
14 Ey nadid, éng gustu moy a maniwala,
éy siya ngani dén ina ti Elias a kagi de a
dumemét. Da nihula de a magsoli siya.
15 Eng makabati kam, éy baten moy ya.
16 "Pakodyan ko a méngihalimbawa di to-
laya nadid?" kagi ni Jesus. "Mara, ka-
pareho side na anak a te eknud ta plasa, a
mégpépintasén side ta kaéyag de.
17 Mara kagi de dide, a 'Tinogtogen
me kam, pero éwan kam nagsayaw. Ey
to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut
dikame.'
18 Ey kona be sa di tolaya," kagi ni Je-
sus, "da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon, a
éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a
hinayup.
19 Pero sakén, éy mahusayék a méngan
éy ta méginom, éy pintasanék de be, a kagi
de a medémoték a méngan éy ta méginom.
Sakay pintasanék de be a mékiagumék du
mégpabuwes sakay du makasalanan. Pero
pabayan moy ya. Tukoy moy éng tama i
gimet ko bagay meta moy tu bunga ko, éng
mahusay."

Du Banuwan a Ewan Méniwala

20 Nadid, pinagsisian ni Jesus du
banubanuwan, da ginimet na dén dide i
meadu a makataka-taka, pero éwan side
nagsisi to kasalanan de.
21 "Kakakagbi kam," kagi na, "sikam a
taga Korasin! Kakakagbi kam, sikam a taga
Betsayda! Da ginimet ko dén ta harap moy
i meadu a makataka-taka, éy éwan kam nag-
sisi. Pero du tolay ta Tiro sakay ta Sidon to
araw, éng neta de maka to araw tu mineta
moy, éy talaga nagsisi side. Nagbadu maka
dén side ta kostal, sakay mégiknud ta abu,
monda magpatunay side a nagsisi side a
talaga.
22 Kanya ta péghukum na Diyos, éy
masiyadu a mehirap i sapitén moy kesira
ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon.
23 Sakay sikam a taga Kapernaum," kagi
ni Jesus, "i pégpalalo moya éy makaabut
kam ta langet, pero i abutén moy sana éy
impiyerno! Pero éng mineta maka du taga
Sodoma to araw i mineta moya a makataka-
taka, éy éwan side nibagsak na Diyos, da
talaga a nagsisi side.
24 Kanya tandaan moy, ta péghukum na
Diyos, éy masiyadu a mehirap i sapitén moy
kesira ta sinapit na Sodoma!"

Umadene Kam Diyakén a Umimang

25 Nadid, nanalangin ti Jesus, a kinagi
na, a "Mégpasalamaték diko, Améng. Siko i
Panginoon ta langet éy ta mundua. Sala-
mat, Améng, da éwan mo nipékipospos tu
kaluuben mo du matalinung a mataas a
tolay; éng'wan i néngipaliwanagen mua éy du
mababa.
26 O ngani, Améng, da kona sa i gustu
mua."
27 Nadid, kinagi na du alagad na, a "Tama
ko a Diyos, éy inatdinanék na ta étanan. Ey
éwan tu makatukoy diyakén, éng éwan Tama
ko san. Ey éwan be tu nakatukoy Nama
ko, éng éwan sakén san a anak na, sakay du
nagpahayagen ko tungkul diya.
28 "Umadene kam diyakén, sikam a étanan
a pagel dahil ta medégi a kébil moy, sakay
paimangén ta kam.
29 Sundin moy san i utus kua, sakay mag-
adal kam diyakén. Da sakén éy mebaiték a
mababa, éy paimangén ko i buhay moya.
30 Ey melagin i utus kua, sakay éwan
medégi i pakébil kua dikam."

12

Tu Pégpasuway De Tungkul Ta Pangilin

1 To esa a aldew a pangilin, éy dinumiman
de Jesus to kapahayan. Ey nagalép du ala-
gad na; kanya nagkétoh side ta tégesa a ohay,
a kékéselén de.
2 Ey péketa dide du Pariseyo, éy kinagi de,
a "Entan mo i gimet di alagad mua! Bawal
ina éng pangilin, da tarabaho ina!"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit, éwan moy
wade nabasa tu ginimet ni Dabid to araw, to
pégalép de sakay du kaguman na?
4 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey
tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy
kinan na; sakay pinakan na be du kaguman
na. Ey bawal kan ya ta utus," kagi ni Jesus,
"da du padi san i maari kana a méngan ta
éya.
5 Bakit, éwan moy wade be nabasa tu utus
ni Moises, a mégtarabaho du padi ta tuwing
pangilin, da gemtén de i tungkulin de ta
lubuk no Templo. Ey maski bawal kan ya,
éy éwan side tu kasalanan.
6 Ey sakén éy laloék a mahigpit kesira to
Templo.

7 “Ewan moy maka pinintasan du éwan
tu kasalanan éng tukoy moy maka dén i
kahulugen na kagi a éye na Diyos, a ‘Bakén a
regalo moy i gustu kua, éng'wan kagbi moy
ta tolay.’
8 Da sakén i lélake a gébwat ta langet,” kagi
ni Jesus. “Ey sakén i mégkagia éng anya i
tama a gimet ta aldew a pangilin.”

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

9 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a inu-
mange to kapilya de a esa.
10 Ey te lélake sa a pile tu kamét. Ey te
tolay be sa a iba, a gustu de a iabla ti Jesus
a manglabag ta utus. Kanya pinuhubaan de
siya a kinagi de, a “Anya wade, labag ta utus
éng magamot ta tolay ta pangilin, o éwan?”
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Eng mara
sikam, éng melokbung tu tupa moy ta ébut,
éy anya, éwan moy beman iahawas bagay
pangilin!
12 Ey higit pa a mahalaga i tolay kesira
ta tupa. Kanya éwan bawal ta utus tam éng
aguman tam i te hirap ta pangilin.”
13 Nadid, kinagi ni Jesus to pile tu kamét,
a “Iolnat mo i kamét mua.” Ey to péngiolnat
na, éy naghusay dén a kapareho no kamét
na a esa.
14 Ey linumwas sa du Pariseyo, a néguhon
side éng kodya i pamuno dia ni Jesus.

Tu Dati a Hula Tungkul Ni Jesus

15 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad de,
éy hinumektat sa siya. Ey meadu i tinu-
magubet diya. Ey pinahusay na du étanan a
te ladu,
16 a pinagbilinan na side a diyan de
iyébaheta i tungkul diya.
17 Saya i pangtupada to nihula ni Puru-
peta Isayas to araw, a
18 “Siya ya i utusan ko a pinili ko,” kagi na
Diyos. “Siya i mahal ko a késayaan
ko. Iatéd ko diya i Espiritu ko, sakay
ipahayag na i katututuhanan ta tolay.
19 Ewan siya makipaglébug, éwan siya
mepehéng, éwan siya mégdulaw ta karsada
ta banuwan;
20 éwan na paghirapén du mehina a tolay,
éwan na édépén i simbu a mégkulidépdép.
Pumilit siya a hanggan éwan manalo i katu-
tuhanan;
21 Siya i asaan na étanan a tolay.”

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat I Kapangyarian Na Ni Satanas

22 Nadid, niange de ni Jesus i esa a lélake
a buhék sakay bulol pa siya, da hinayup. Ey
pinahusay na; tulos nakapégkagi dén sakay
naketa dén.
23 Ey nagtaka du étanan a tolay, a kinagi de
a “Sé' wade ye i apoa ni Dabid a nihula de?”
24 Pero du Pariseyo, pékabati de ta éya,
éy kinagi de, a “Kanya makapégpaibut siya
du dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas ta
kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du
dimonyo.”
25 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na
dide, a “Eng mara, maski ahe a banuwan,
éng néglébug side, éy bumagsak a talaga.
Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side, éy
éwan male i buhay de.
26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy a inatd-
inanék kan ni Satanas ta kapangyarian na
a magpaibut du katulung na a dimonyo?
Lélbugén beman ni Satanas i sarili na? Eng
kona sa,” kagi ni Jesus, “éy bumagsak siya a
talaga.
27 Bakit kagi moy a gébwat ni Satanas i ka-
pangyarian ko a mangpaibut ta dimonyo?
Ey anya du tolay moy? Eng ibutan de i
dimonyo, éwan beman gébwat ta Diyos i ka-
pangyarian de? Kanya side i mégpatunaya a
kakabulyan tu péngupos moy diyakén!
28 Pero éng Espiritu na Diyos i nangatéda
diyakén ta kapangyarian ko a magpaibut du
dimonyo, éy saya i katunayana a dumemét
dén dikam i péghari na Diyos ta tolay.
29 “Da éwan tu makapagpaibut du kasaku-
pan ni Satanas, éng 'wan na pa matalo ti
Satanas. Pero éng natalo na dén siya, éy
maari na dén a alapén i kasakupan na.
30 “Tu éwan kampi diyakén,” kagi ni Je-
sus, “éy kontara diyakén. Ey tu éwan tu-
mulung diyakén a méngidulug ta tolay, éy
nangangahulugen éy paadeyoén na du to-
lay diyakén.
31-32 Kanya tandaan moy, pagpasen-
siyaan i tolay ta maski anya a kasalanan
de, sakay ta péngupos de ta tolay. Maski ta
péngupos de diyakén a nagébwat ta langet,
éy pagpasensiyaan side na Diyos. Pero
tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya
i éwana pagpasensiyaan na Diyos, maski
nadid, a hanggan nikésiya.”

Tu Halimbawa To Kayo

33 “Tu mahusay a kayo, éy mégbunga ta
mahusay a bunga. Ey tu medukés a kayo,”
kagi na, “éy mégbunga ta medukés a bunga.
Da matenggi mo tu kayo bagay meta mo i
bunga naa.
34 Ey kona be sa dikam, sikam a
magkadukés a tolay! Pakodya moy a
mégkagi ta mahusay, bagay medukés kam?
Da i kagi moya, éy siya be san i édse ta isip
moya.
35 Dahilan i mahusay a tolay, éy gemtén
de i mahusay. Ey du medukés a tolay, éy
gemtén de i medukés.
36 “Ey tandaan moy,” kagi ni Jesus,
“kédemét na péghukum, éy panagutan na
tolay i bawat kinagi de a medukés.
37 Makay parusaan kam dahil to kinagi
moy, o makay meligtas kam.”

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

38 Nadid, du maistu ta rilihiyon, sakay
du Pariseyo, éy inumange side ni Jesus, a
kinagi de diya, a “Maistu, ipeta mo dikame i
tanda a makataka-taka.”
39 “Diden ye a lahi a Judeo éy
magkadukés,” kagi ni Jesus. “Pinabayan
moy dén i Diyos. Piliténék moy a ipeta ko
dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta dikam a
tanda, éng'wan tu nanyari san ni Purupeta
Honas to araw.
40 Eng kodya ti Honas a ételo a aldew to
tiyan no dikél a ikan, éy konaék be sa, sakén
a lélake a gébwat ta langet, a ételoék be a
aldew ta disalad na luta.
41 “Kédemét na péghukum na Diyos,” kagi
ni Jesus, “éy tumaknég du taga Ninibe a
iabla de kam a lahi a Judeo, da nagsisi side
to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid éy te
mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam, éy
éwan kam mégsisi.
42 Pati tu hari a bébe a taga Kabagatan to
araw, éy tumaknég be siya ta péghukum a
mangiabla dikam. Da siya éy inumange se a
gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal
a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid te mataas
ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan
moy bébaten.”

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan

Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

43 “Bagay umibut tu medukés a espiritu
ta bégi na tolay,” kagi ni Jesus, “éy méglebut
ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na.
Nadid, éng éwan tu meeta,
44 éy kagi na, a ‘Magsoliék to kinagébwatan
ko a négiyanan ko.’ Ey kédemét na éy dinem-
tan na a éwan tu lasén, sakay melinis a
mahusay dén.
45 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a
medukés pa diya, éy sinomdép side a négiyan
sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i
kalagayan na éya a tolay. Ey nadid, éy kona
be sa i manyaria dikam a medukés a lahi a
éye!”

I Tunay a Top Ni Jesus

46 Nadid, to pégtoldu pabi ni Jesus, éy
dinumemét sa dena na sakay du tétotop na.
Méguhay side ta luwas, a gustu de mékiohon
diya.
47 Te négkagi diya, a “Kéye ta luwas dena
mo éy du tétotop mo, a gustu de ka a
uhunén.”
48 Pero kinagi ni Jesus, a “Ti ésiya i ina kua
sakay ta tétotop kua?”
49 Ey nitoldu na du alagad na, a kinagi na,
a “Side ye di ina kua, sakay top ko,
50 dahilan, du mangtupad ta utus Nama
ko ta langet, éy side di ina kua éy ta tétotop
ko.”

13

Tu Halimbawa Tungkul To Mégsabug

1 Nadid, to éya a mismo a aldew, éy
linumwas ti Jesus to bile, a inumange siya
a mégiknud to digdig no diget.
2 Ey meaadu i dinumuluga diya, a hang-
gan da sinumakay ti Jesus to abeng, a
négiknud sa a mégtoldu du tolay. Ey side éy
te taknég san to baybay.
3 Ey tinolduan na side ta halimbawa a
kona se:

“Eng mara,” kagi na, “éy te esa kan a lélake
a mégsabug to binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy te sénganya wade
a butil a minepégsek to dilan. Ey kinan na
manok.
5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-
bito. Ey agad kan side a nagtubu, da melapis
i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da mepasi i bilag,
éy éwan kan masiyadu i gimot de.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to
kalamonan, éy nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén
ta mahusay a luta. Ey nagohay side. Te
tégsésandaan, te tégénném a pulu, te tégételo a
pulu a butil i bawat ohay.
9 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng makabati
kam, éy baten moy ya.”

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid du alagad ni Jesus, nipakelagip
de diya éng bakit purus a halimbawa i
gamitén naa, bagay mégtoldu siya du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ipeta san
dikam na Diyos i kahulugen na lihim
tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a
tolay, éy éwan.
12 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua,
éy dagdagen na Diyos i isip de, monda ma-
pospusan de ta mahusay. Pero du metamad
a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos
tu isip de a hanggan éwan side tu mapospu-
san.
13 Kanya halimbawa i gemtén ko, bagay
mégtolduék dide; da maski metaék de, a
mégbati side diyakén, éy éwan de mapospu-
san.
14 Natupad ngani dén dide tu nihula ni
Isayas, to pégkagi na ta kagi na Diyos, a

‘Mégbati kam a mégbati, éy éwan moy be ma-
pospusan; lumameng kam a luma-
meng, éy éwan kam be maketa ta
katutuhanan.

15 Da mehina i isipa di tolay a éye; Mehirap a
makabati i talinga dia, nikihép de i mata dia.
Dahilan, sala de a meta, sala de a makabati,
sala de a mapospusan. Da sala de a magsoli
diyakén,’ kagi na Diyos, ‘monda pahusayén
ko side.’
16 Pero sikam a alagad ko,” kagi ni Jesus,
“éy masuwerte kam, da maketa kam, sakay
makabati kam ta katutuhanan.

17 Tandaan moy, meadu i purupeta sakay
mahusay a tolay a gustu de meta i meeta
moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a
mabati i mébati moya, pero éwan de nabate."

Ipaliwanag Na I Halimbawa Tungkul To Pégsabug

18 "Baten moy i kahulugen na halimbawa
tungkul ta mégsabug," kagi na.
19 "Mara du mégbati ta kagi a tungkul ta
péghari na Diyos, sakay éwan de napospu-
san, éy kapareho side no binhi a nepégsek to
dilan. Ey dumemét ti Satanas, a inagew na
ta isip de tu kagi a nabati de.
20 Ey tu nepégsek to bito-bito, mara saya i
makabatia ta kagi na Diyos, a masaya side a
tanggapén de agad.
21 Pero éwan side makatagal, da kapareho
side no binhi a éwan nakagimot. Méniwala
side ta sandali, pero kédemét na paghirap
de, dahil ta péniwala de, éy ginanan de tu
tinanggap de.
22 Ey tu nepégsek to kalamonan, mara
saya i makabatia ta kagi na Diyos, pero
éwan magbunga tu kagi na Diyos ta isip
dia, da kapareho side no binhi a nailongan.
Mara i nakailonga dide éy tu pégisip de ta
kabuhayan de sakay ta kayamanan de.
23 Ey tu binhi a nesabug ta mahusay a
luta," kagi ni Jesus, "mara saya i maka-
batia ta kagi na Diyos, a mapospusan de.
Ey magbunga i kagi na Diyos ta isip de ta
tégsésandaan, éy ta tégéném a pulu, éy ta
tégételo a pulu."

Tu Halimbawa Tungkul Ta Lamon To Kapahayan

24 Nadid, kinagi na dide i esa man dén
a halimbawa: "I péghari na Diyos," kagi
na, "éy kapareho no lélake a naghasik ta
mahusay a binhi to uma na.
25 Ey to esa kan a kélép, a tidug san side, éy
dinumemét tu kalbug na, a tulos na nihasik
to kapahayan i medukés a lamon. Sakay
minéglakad.
26 Nadid, to pégtubu no pahay, a nago-
hay dén, éy minagtubu be kan tu lamon a
magkadukés.
27 Ey du utusan no lélake, éy inange de kan
a kinagi de diya, a 'Ewan beman mahusay
a binhi tu nihasik mo to uma mo? Bakit
melamon nadid?'
28 Ey kinagi kan no lélake, a 'Saya i gimita
no esa a kalbug tam.' 'Ey anya,' kagi de kan,
'gustu mo bagutén me diden ya?'
29 'Diyan moy,' kagi na kan. 'Makay pati
pahay éy mabagut moy.
30 Basta pabayan moy dén a mégtubu a
kapareho na pahay, a hanggan ta pégladéy.
Ey ta pégladéy,' kagi na, 'éy utusan ko san du
magladéy, a bagutén de pa du lamon, sakay
bédbéden de a monda ipatutod ko. Sakay tu
pahay éy ipalunpun de ta kamalig ko.' "

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

31 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a
halimbawa: "I péghari na Diyos," kagi na,
"éy kapareho na éye: Te esa kan wade a
lélake a nagmula ta isesa a bukél na mustasa
to uma na.
32 Kakétihékan ya ta maski anya a bukél,
pero éng magtubu dén éy kadikélan ya ta
étanan a kayo, a hanggan makapaglobun du
manok ta tingi-tingi na."
33 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a
halimbawa: "I péghari na Diyos," kagi na,
"éy kapareho no pégpaalsa a ihalu no bébe to
ételo a takal a arina, éy umalsa tu étanan a
linamas."
34 Nadid, i étanan a kinagi ni Jesus a éya
du tolay, éy purus a halimbawa. Ewan tu
kinagi dide a éwan halimbawa.
35 Saya i pangtupada to nihula no puru-
peta to araw, a
"Halimbawa kan i gamitén ni Cristo, bagay
magtoldu siya dide. Ipaliwanag na
dide i bagay a éwan tu nakapospos
sapul to nipanglalang ta mundua."

Ipaliwanag Na I Halimbawa
Tungkul To Lamon To Kapahayan

36 Nadid, gininanan ni Jesus du tolay, a
sinomdép to bile. Ey nipakelagip diya du
alagad na éng anya i kahulugina no halim-
bawa tungkul to lamon to kapahayan.
37 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tu méghasik
ta mahusay a binhi éy sakén a lélake a gébwat
ta langet.
38 Tu uma éy na mundua. I mahusay
a binhi éy du tolay a pégharian na Diyos,
sakay du magkadukés a lamon éy du tolay
a pégharian ni Satanas.
39 Ey tu kalbug de a naghasik to lamon, éy
ti Satanas ngani dén. I panahun a pégladéy
éy saya i katapusan na mundua. Sakay du
anghel i magladéya.
40 Eng kodya i pémuhuna to lamon a tu-
tudén, éy kona be sa i pamuhuna na anghel
du tolay ta katapusan na mundua.
41 Ey sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey
utusan ko du anghel ko a angen de puhunén
du étanan a tolay ta kaharian ko a nan-
gatéd ta pagkasala, sakay puhunén de be du
étanan a mégimet ta medukés.
42 Sakay tulos ibatikal de ta dikél a
apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén a
mégéadiyoyén ta hirap de.
43 Ey nadid magdemlag a koman i bilag
du mahusay a tolay, ta kaharian Nama de.
Nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy
baten moy ya."

Iba a Halimbawa

44 "I péghari na Diyos," kagi na, "éy koman
i kayamanan a te liso to uma. Mineta ya
no esa a tolay, éy tinapohan na a huway,
a mépagés siya a tahod. Nadid, minéglakad

siya a nibugtong na i étanan a ari-arian na,
sakay binugtong na i uma a éya.
45 "Kona be sa, i péghari na Diyos éy koman
i esa a lélake a mégnigosiyo ta memahal a
perlas.
46 Nadid, naketa dén siya ta esa a perlas
a mahalaga, éy minéglakad sakay nibugtong
na i étanan a ari-arian na, sakay binugtong
na tu perlas.
47 "Kona be sa," kagi ni Jesus, "i péghari
na Diyos éy kapareho be na esa a dikél a
rambat a nibatikal to diget, sakay nakaalap
ta meadu a sari-sari a ikan.
48 Ey nadid, da minaputat dén éy hinela
de to baybay, sakay négiknud sa du tolay
a monda bukod-bukudén de du ikan. Du
mahusay a ikan, éy niasék de to pégdétonan
de, pero du medukés éy nibut de dén.
49 Nadid," kagi na, "kona be sa i manyaria
ta katapusan na mundua! Dumemét du
anghel a ibukod de du medukés to mahusay.
50 Sakay ibatikal de du medukés ta dikél
a apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén a
mégéadiyoyén ta hirap de.
51 "Ey anya, napospusan moy dén i étanan
a éya," kagi ni Jesus du alagad na. Ey "O,"
kagi de.
52 "Kanya ngani i bawat makapospos ta
kagi na Diyos," kagi ni Jesus, "éng ipasakup
be siya ta péghari na Diyos diya, éy koman
siya tu lélake a makaalap to bodega na ta
bigu sakay ta dati be."

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

53 Nadid, to nipégkagi dén ni Jesus diden ya
a halimbawa, éy hinumektat sa siya,
54 a nagsoli to sarili na a banuwan. Ey
kédemét na sa, éy nagtoldu siya du tolay
to kapilya de. Ey nagtaka du nakabati
diya. I kinagi dia, éy "Ahe i nangalapana
na éya a lélake ta karunungan naa? Kodya
i pékagimet naa ta makataka-taka?
55 Ewan beman saye tu anak no karpen-
tero tam?" kagi de. "Ti ésiya pa ina, éng éwan
anak san ni Maria? I top na a lélake éy de
Santiago, ti Hose, ti Simon, sakay ti Hudas.
56 Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan
pabi se side," kagi de. "Bakit mégpataas
siya?"
57 Kona sa tu kinagi du tolay to banwan ni
Jesus. Kanya éwan side naniwala diya ta éya.
Ey kinagi ni Jesus tungkul ta éya, a "I
purupeta éy iyégalang ta maski ahe. Pero ta
sarili na a banuwan, sakay sarili na a bile,
éy éwan siya iyégalang."
58 Ey nadid, éwan minagimet ti Jesus ta
éya ta meadu a makataka-taka, da éwan side
méniwala diya.

14

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, to panahun a éya, éy nabaheta ni
Mayor a Herod i tungkul ni Jesus.
2 To pékabaheta na, éy kinagi na du utu-
san na, a "Siya ti Juan a Mégbinyag a
nabuhay a huway. Kanya makagimet siya
ta makataka-taka."
3-4 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan na
ti Mayor a Herod, a kinékagi na ni Herod,
a "Ewan maari a mékiagum ka ni Herodias,
da asawa ina ni wadi mo." (Ti Herodias
éy asawa ni Pelip a wadi ni Herod). Kanya
nipadikép ni Herod ti Juan, a nipihesu.
5 Gustu na be ipabunu ti Juan, pero
méganteng siya du Judeo, da kagi de a puru-
peta ti Juan.
6 Nadid, kédemét no kapanganakan ni
Herod, éy nagsayaw to harap du bisita na tu
anak ni Herodias a madiket. Ey ti Mayor a
Herod, éy mésahat siya to madiket.
7 Kanya nipangako na a iatéd na diya i
maski anya a agidén na.
8 Ey nadid, tu nibilin diya nena na, éy
kinagi no madiket a, "Gustu ko éy iatéd mo
diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo
ni Juan a Mégbinyag!"
9 Nadid masiyadu a nagsisi ti Herod, pero
éwan siya nakaidel, dahil to nipangako na
ta harap du bisita na. Kanya niutus na du
sundalu a iatéd de to madiket.
10 Ey nipaputol na ti Juan to pihesuan.
11 Ey niedton de tu ulo na to penggan,
sakay niatéd de be to madiket. Sakay nitulos
na dén nena na.
12 Ey du alagad ni Juan, éy inumange sa
side a nangalap to bangkay na, a tulos de
nielbéng. Ey to péngielbéng de, éy inange de
nibaheta ni Jesus.

Tu Pémakan Na Ta Lima a Libu

13 To pékabati ni Jesus ta éya, éy sinumakay
siya to abeng a inumange siya to esa a lugar
a éwan tu tolay. Pero du tolay, pékabaheta de
a hinumektat dén siya, éy tinumagubet side,
a namaybay side a linumekaw.
14 Ey to képundu ni Jesus to baybay, éy neta
na i meaadu a tolay, éy kinagbian na side.
Sakay pinahusay na du te saket dide.
15 Nadid, to giapon dén, éy kinagi du ala-
gad ni Jesus, a "Maistu, apon dén, sakay édse
kitam ta ilang a lugare. Péglakadén mo dén
di tolayae du bariyo-bariyo ta éye, monda
makabugtong side ta kanén de."
16 "Diyan moy side péglakadén," kagi ni
Jesus, "sikam i mangatéda dide ta kanén de."
17 "Ey pakodyan tam," kagi de, "lima san a
momon i bilon tama a tinapay, sakay éduwa
a pindang?"
18 "Dah, iatéd moy se," kagi na.
19 Nadid, pinaeknud na du tolay to kala-
monan, sakay inalap na tu lima a tinapay,
sakay tu éduwa a pindang. Ey tinuman-
gad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos.

Sakay pinuseng-puseng na tu tinapay, a ni-
utus na du alagad na a nihayin de du tolay.
20 Ey minéngan side a étanan a minabsog
side. Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy
naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!
21 Ey lima a libu a lélake i minéngana ta éya;
bukod san du bébe éy ta anak.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

22 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na
to abeng, a pinégdetol na side ta dibilew. Ey
siya, éy pinasoli na du tolay ta bile de.
23 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus
to buked, a monda manalangin. Ey kédemét
no kélép, éy édsa sa siya a isesa.
24 Du alagad, éy kéya dén side ta ditaw, a
sésalpukén side na tagmék, da songsong tu
abeng.
25 Nadid, to tamo a amulaldew, éy tinu-
magubet dide ti Jesus, a méglakad ta dibo na
diget.
26 Ey du alagad, péketa de diya a méglakad
ta dibo na digita, éy inumanteng side a
tahod, a kinuméllanget side, a kinagi de a
"Bélet."
27 Pero kinagi dide ni Jesus, a "Diyan kam
méganteng, a sakén ye."
28 Nadid, kinagi ni Pedro, "Eng siko ngani
ina, Panginoon, éy paangenék pad sina ta
dibo na digita."
29 Ey "Kadon," kagi ni Jesus. Kanya inu-
mogsad ti Pedro to abeng, a méglakad ta dibo
na digita a inumadene ni Jesus.
30 Pero to pékapansing na to pahés, éy
inumanteng siya, a nagsapul a inomléd.
"Agawénék mo, Panginoon," kagi na.
31 Nadid, agad siya ginewat ni Jesus.
Sakay kinagi na, a "Bakit mégalanganin ka,
Pedro? Kétihék bale san i péniwala mo
diyakén."
32 Ey nadid, késakay de to abeng, éy hinu-
mintu tu pahés.
33 Ey du alagad, sinumamba side diya,
a kinagi de, a "Tunay ka ngani a anak na
Diyos!"
34 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu
side ta Genesaret.
35 Ey du tolay ta éya, pékatenggi de ni Jesus,
éy nibaheta de agad du étanan a bariyo ta
éya, monda niange de diya i étanan a te ladu.
36 Ey nékiohon side diya éng maari, éy
kébilan du te ladu i ontok san na badu na.
Ey du étanan a nangkébil to badu na, éy
naghusay.

15

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid éy te inumange ni Jesus a
Pariseyo, sakay maistu na rilihiyon, a
gébwat side ta Jerusalem. Kinagi de diya, a
2 "Bakit du alagad mo, éy lélabagén de
tu pégtoldu a nipamana dikitam du ninunu
tam? Da éng méngan side, éy éwan de ugisan
i kamét de a kona ta ugali na rilihiyon tam."
3 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "bakit lélabagén
moy i utus na Diyos a monda sugsugén moy
tu ugali na rilihiyon moy?
4 Da kagi na utus na Diyos, éy 'Igalang mo
tama mo éy tena mo, sakay tu mégkagi ta
medukés ta ama na éy ta ina na, éy dapat
ipabuno siya.'
5 Pero sikam, éy iyétoldu moy a maski
te hirap tu ama no lélake, éy ta ina na, éy
éwan siya tu kailangan a tumulung dide, da
iatéd na ta Diyos i metulung na maka dide a
kuhata.
6 Kanya pébayan moy tu utus na Diyos,
alang-alang ta mana moy a pégtoldu.
7 Sikam a mégkukunwari a éwan kam tu
kasalanan!" kagi ni Jesus. "Tama bale i
nihulaa ni Isayas tungkul dikam:
8 'Diden ya a tolay,' kagi na Diyos, 'éy
igalangék de ta labi dia; pero ta isip dia éy
éwan.
9 Ewan tu pasa tu pégsamba de diyakén,
da kagi de éy gébwat ta Diyos tu pégtoldu de,
pero éwan.' "

Anya I Mégpadukésa Ta Tolay

10 Nadid, pinaadene ni Jesus du tolay diya,
sakay kinagi na dide, a "Mégbati kam a
isipén moy i kagin kuae:
11 Ewan tu isubu na tolay i makapag-
padukésa diya ta mata na Diyos; éng 'wan
tu bumébéswal ta labi na tolay, éy saya i
magpadukésa diya."
12 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene
du alagad ni Jesus, a kinagi de diya, a "Na-
pospusan mo a mégdamdam du Pariseyo to
kinagi mo?"
13-14 "Pabayan moy side," kagi ni Jesus.
"Bagutén Nama ko i bawat halaman a éwan
na nimula. Palagi side a mégakay ta tolay,
pero buhék be side. Bagay buhék i magakay
ta buhék be, éy pareho side a matépduk ta
ébut."
15 Ey kinagi ni Pedro, a "Ipaliwanag mo
dikame i kahulugina no nihalimbawa mo."
16 "Ataay," kagi ni Jesus, "éwan moy bale
be napospusan?
17 Ewan moy tukoy i isubu moy éy tumu-
los san ta tiyan, sakay iyétay moy?
18 Pero tu bumébéswal ta labi, éy kagi ya a
gébwat ta isip na tolay. Saya i magpadukésa
ta tolay, da méngatéd dide ta kasalanan de.
19 Dahilan, ta isip na tolay i kégébwatan
na medukés. Da mégisip side ta pémuno,
péngibébi, péngilélake, pégtako, mégbuli-buli,
sakay péngupos.
20 Diden ya i magpadukésa ta tolay. Pero
tu méngan a éwan maguges ta kamét, éwan ya
kasalanan."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

21 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a inumange ta dumanég a se na Tiro sakay ta Sidon.
22 Te bébe sa a taga Kananea a inumadene ni Jesus a kinékagi na ta medegsén, a "Panginoon, Apo ni Dabid! Kagbianék mo! Tu anak ko a bébe, éy binang-aw na dimonyo, sakay masiyadu siya a méghirap."
23 Pero ti Jesus, éy éwan sinumengbet diya. Sakay kinagi diya du alagad na, a "Péglakadén mo dén siya! Mepehéng siya a umunonod dikitam."
24 Ey kinagi ni Jesus, éy "Du Judeo san i niutusa diyakén Nama ko; du tupa ni Israel a netawtaw."
25 Pero nadid, inumadene tu bébe a linumuhud ta harap ni Jesus, a kinagi na, a "Tulunganék pad, Panginoon."
26 "Ewan maari a alapén ko tu kanén na anak," kagi ni Jesus, "a monda ipakan ko du aso."
27 "Tahod ngani, Panginoon," kagi no bébe, "pero du aso éy méngan be side ta mumo a métépduk to lamesa no amo de."
28 Kanya nadid, éy kinagi ni Jesus diya, a "Dikél i péniwala mo! Pumayagék ta nipékiohon mua." Ey to éya be san a oras éy naghusay tu anak na.

Pinahusay Ni Jesus I Meadu

29 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a inumange siya ta diget na Galilea. Ey sinumangkay siya to buked ta éya, a négiknud sa siya.
30 Ey dinumemét diya i meaadu a tolay, a te kébil side ta pile, sakay buhék, sakay lumpu, sakay bulol, sakay meadu pa a iba. Niedton de du te ladu ta harapa ni Jesus, éy pinahusay na side.
31 Ey dudu tolay sa, éy nagtaka side to péketa de a mégkagi dén du bulol, sakay méképéglakad dén du lumpu, sakay méketa dén du buhék. Ey nagpuri side ta Diyos.

Tu Pémakan Na Ta Epat a Libu

32 Nadid, dinulawan ni Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a "Kagbian ko di tolay a éye. Etélo dén a aldew a kaguman ko side éy éwan dén side tu makan. Sala ko side a péglakadén a mégalép; makay kapuyén side ta dilana."
33 Ey kinagi du alagad na, a "Ahe i pangalapan tama ta ipakan tam dide ta ilanga a lugare?"
34 "Ey sénganya," kagi na, "i bilon moya sina a tinapay?" "Pitu a momon," kagi de, "sakay sénganya a kékétihék a ikan."
35 Nadid, pinaeknud na dudu tolay to luta.
36 Sakay inalap na tu pitu a tinapay sakay du ikan. Nadid, to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na ya, sakay niatéd na du alagad na, a tulos nihayin de du tolay.
37 Ey minéngan side a étanan a minabsog side. Nadid, hinempésan du alagad tu sobha, éy naputat pa tu pitu a gatang.
38 Epat a libu a lélake i minéngana ta éya; bukod pa du bébe éy ta anak.
39 Nadid, pinéglakad ni Jesus dudu tolay, sakay sinumakay siya to abeng, a naglakad ta Magadan.

16

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

1 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a Pariseyo, sakay du Saduseyo. Puhubaan de siya a pilitén de a ipeta na dide i tanda a makataka-taka ta langet.
2 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mépospusan moy i tanda na panahun, da éng apon dén éy kagi moy a mahusay i panahun ta gabia, da medemlag i langet.
3 Ey ta gagabi éy kékagin moy a maguden, da mediklém i langet. Nabasa moy bale i tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du tanda a mégpatunay diyakén!
4 Diden ye a lahi a Judeo éy magkadukés," kagi ni Jesus. "Pinabayan moy dén i Diyos. Piliténék moy a ipéta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng'wan tu nanyari san ni Purupeta Honas to araw." Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya dide, éy gininanan na side.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo

5 Nadid, kédemét de ta dibilew, éy naleksapan bale du alagad a nagkébil ta bilon de a tinapay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo sakay du Saduseyo."
7 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy mégpéguhon side éng anya i kahulugen na éya. "Kodya éwan kitam tu kébil a tinapay," kagi de. "Kanya na wade kinagi i éya."
8 Ey tukoy ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi na dide, a "Bakit péguhunan moy a éwan kam tu bilon a tinapay? Masiyadu a kétihék tu péniwala moy!
9 Ewan moy beman tukoy a éwan tinapay i pégkagian kua? Bakit, éwan moy natandaan tu pémuseng-puseng ko to lima a tinapay a para ta lima a libu? Sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?
10 Sakay tu pitu a tinapay para ta épat a libu, éy sénganya a gatang i sobha a nihempés moy?
11 Bakit, éwan moy napospusan a bakén a tinapay i pégkagian kua? Eng'wan, i pégkagian kua a talaga éy mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo, sakay du Saduseyo."
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy napospusan de dén a bakén a tinapay i pangilagen dia, éng'wan tu pégtoldu du Pariseyo sakay du Saduseyo.

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

13 Nadid, to kédemét de Jesus ta Sesarea-
Pilipo, éy kinagi na du alagad na, a "Ti
ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay? Ti ésiya
kan i lélake a gébwat ta langet?"
14 Ey kinagi du alagad na, a "I kagi kana na
iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man
dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a
mégkagi a ti Heremias ka, o purupeta ka kan
a esa."
15 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip
moya? Ti ésiyaék?"
16 Ey kinagi ni Simon Pedro, a "Siko i
Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta
mundua! Siko i anak na tunay a Diyos."
17 "Masuwerte ka, Simon," kagi ni Jesus,
"da éwan tolay i néngipaliwanag ta éya diko,
éng'wan Tama ko ta langet.
18 Ey tandaan mo, i pégngahen kua diko éy
Pedro (kahulugen ni Pedro ta kagi na Judeo
éy bito). Ey ta dibo na bitoae, éy pataknégén
ko i simbaan ko, du sakup ko a tolay; éy éwan
side madaig na kapangyarian ni Satanas.
19 Iatéd ko diko a siko i tagapamahala du
pégharian na Diyos a tolay. Tu ipagbawal mo
ta mundua éy ipagbawal be ta langet, sakay
tu pakultaden mo ta mundua, éy pakul-
taden be ya ta langet."
20 Nadid, to pégkagi na ta éya ni Pedro, éy
nibilin na du alagad na ta mahigpit a diyan
de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapagligtas.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

21 Nadid, sapul ta éya a oras, éy nipagtapat
dén ni Jesus du alagad na a kailangan a
umange siya ta Jerusalem, a magtiis sa ta
meadu, a pahirapan siya du te tungkulin a
Judeo. "Ipabunoék de," kagi na. "Sakay ta
ikatélo a aldew éy mabuhayék."
22 Ey ti Pedro, pékabati na ta éya, éy
nikabukod na ti Jesus, a pinégkagian na siya,
a "Panginoon," kagi na, "diyan ka mégkagi ta
kona sa. Ewan ka mate ta kona sa."
23 Pero hinumarap ti Jesus diya a ki-
nagi na, a "Umadeyo ka dén, Satanas!
Sésawayénék mo. Ewan ka mégisip ta kalu-
uben na Diyos, éng 'wan ta kaluuben na
tolay."
24 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén,
éy kailangan éy pabayan na pa i sarili na,
sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon
siya na tolay.
25 Dahilan tu maghangad a meligtas tu
buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu
mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén,
éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.
26 Anya i pékinabanga na esa a tolay éng
siya i mayamana ta étanan, éng éwan na
makamtan i buhay a éwan tu katapusan?
Anya beman i bayada na tolay a mate a
monda magsoli tu buhay na?
27 Da sakén i lélake a gébwat ta langet.
Ey magsoliék se a talaga a kébil ko i ka-
pangyarian Nama ko, sakay kaguman ko du
anghel ko. Ey kédemét ko, éy gantian ko du
étanan a tolay ayun to ginimet de.
28 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te
sénganya se dikam a éwan mate hanggan
éwanék de meta a magsoli se a maghari.
Sakén a lélake a gébwat ta langet."

17

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

1 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kin-
uyog ni Jesus de Pedro, sakay de Santiago
a patwade (ti Juan i wadi na). Nanohobuk
side to melangkaw a buked.
2 Ey to édsa de sa, éy neta de a nabagu tu
idsura ni Jesus. I mata naa éy nagdemlag a
koman i bilag, sakay linumatak i badu naa
a medemlag be dén.
3 Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti
Moises sakay ti Elias, a kauhon ni Jesus.
4 Ey ti Pedro, kinagi na ni Jesus, a "Pangi-
noon, maigi pa éy édse kitam san dén. Eng
gustu mo, éy pagbile me kam ta étélo a
kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises,
sakay esa ni Elias."
5 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy
tinaklében side no medemlag a kuném. Ey
kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i mahal
kua a anak, a kasahatan ko a tahod. Baten
moy siya."
6 Ey du étélo a alagad, pékabati de ta éya, éy
inumanteng side a tulos side minedapa.
7 Pero inadenean side ni Jesus a kembilan
na side, a kinagi na, a "Tumaknég kam dén,
a diyan kam méganteng."
8 Ey to kéadngas de, éy éwan side tu mineta,
éng'wan basta ti Jesus.
9 Nadid, namulnok side to buked, éy ki-
nagi ni Jesus dide, a "Diyan moy kékagin
ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan
éwanék mabuhay a huway, sakén a lélake a
gébwat ta langet."
10 Ey kinagi du alagad diya, a "Bakit du
maistu ta rilihiyon, éy kékagin de a meditol
kan se ti Elias a umange, bagu tu tagapaglig-
tas ta mundua?"
11 "Tahod ngani," kagi ni Jesus, "umange
pa se ti Elias a talaga, a monda paghandaén
na i étanan.
12 Pero tandaan moy, inumange dén se
ti Elias, pero éwan siya natenggi na tolay.
Basta linoko de siya ayun to gustu de. Kona
be sa sakén, pahirapanék de be. Sakén a
lélake a gébwat ta langet."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy
napospusan dén du alagad a ti Juan bale a
Mégbinyag i pinégkagian naa.

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de to meadu a tolay, éy
inumadene diya i esa a lélake, a linumuhud
ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a
15 “Panginoon, kagbian mo tu anak ko.
Basta manghimatay siya, a masiyadu i hi-
rap naa éng sumingga, da medalas siya a
metumba ta apoy, o dikaya ta dinom.
16 Ey niange ko dén siya du alagad mo,”
kagi na, “pero éwan de napahusay.”
17 Ey kinagi ni Jesus, a “Medukés a lahi
di tolaya ta éye, da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a magtiis dikam? Nay, iange
moy se tu anak.”
18 Nadid, to péngkébil de to anak diya,
éy pinégkagian ni Jesus tu dimonyo, éy in-
umibut dén siya to anak, sakay tu anak éy
naghusay agad.
19 Kétapos na éya, éy nipakelagip du alagad
ni Jesus ta lihim, éng bakit éwan de napaibut
tu dimonyo.
20 Ey kinagi ni Jesus, éy “Da kétihék pabi i
péniwala moya. Da tandaan moy, tu péniwala
moy ta Diyos, maski koman san i kadikél
na bukél na mustasa, éy makagimet kam
ta maski anya. Maski kagi moy ta bukida
inaeh, a ‘Umadeyo ka,’ éy umadeyo ina a
talaga.
21 Pero i kona sa a dimonyo, éy éwan moy
mapaibut éng 'wan kam pa manalangin,
sakay magkulasiyon.”
22 Nadid, kédulug du alagad ta Galilea,
éy kinagi ni Jesus dide, a “Sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy itokyonék de,
23 sakay bunonék de. Pero mabuhayék a
huway ta ikatélo a aldew.” Ey du alagad,
pékabati de ta éya, éy mélungkut side.

Péngatéd Ta Buwes Para Ta Templo

24 Nadid, kédemét de ta Kapernaum, éy
du mégsingeh ta buwes para ta Templo, éy
kinagi de ni Pedro, a “Anya, méngatéd tu
maistu moy ta buwes para ta Templo?”
25 Ey “O,” kagi ni Pedro, “méngatéd siya.”
Nadid, kédemét ni Pedro to bile, éy kinagi
agad ni Jesus diya, a “Anya i isip mua, Si-
mon? Ta munduae, éy ti ésiya i méngatéda ta
buwes ta hari, du sarili na a top, o du éwan
na kaguman?”
26 “Du éwan na kaguman,” kagi ni Pedro.
Ey kinagi ni Jesus, a “Nadid, éng kona sa, du
top na hari, éy éwan side tu kailangan a man-
gatéd. Ey sikitam, da top kitam na Diyos, éy
éwan kitam be tu kailangan a mangatéd ta
para ta bile na a Templo.
27 Pero maski kona sa,” kagi ni Jesus, “éy
maigi pa éy mangatéd kitam, monda éwan
side mégingél dikitam. Kanya umange ka
nadid ta diget, Pedro, a manogbek. Ey tu pu-
rumeru a ikan a maalap mo, éy patuyabén
mo tu labi na, éy meta mo sa i plata. Alapén
mo a tulos ibayad mo ta buwes tam.”

18

Ti Esiya I Mataasa?

1 Ta éya a oras, éy kinagi du alagad ni
Jesus, a “Ti ésiya i mataasa ta kaharian na
Diyos ta langet?”
2 Ey ti Jesus, dinulawan na tu esa a anak,
sakay pinataknég na ta harap dia.
3 “Tandaan moy ye,” kagi na. “Eng éwan
kam magbagu, a magpababa a kona ta
anakae, éy éwan kam makasdép ta kaharian
na Diyos.
4 Da maski ti ésiya i magpakababa a kona
ta anakae, éy siya i mataasa ta kaharian na
Diyos.
5 Sakay maski ti ésiya i tumanggap ta esa a
kona se a anak, dahil ta péniwala na diyakén,
éy bilang sakén dén i tinanggap naa.”

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

6 “Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan
ta bito i leg naa, sakay ietbung ta ditaw,
kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala
na mababa a tolay a méniwala diyakén.
7 Mehirap a talaga i kalagayan na tolay
ta mundua, dahilan éy te méngatéd dide ta
ipagkasala de. Ewan maibut maski nikésiya
i tolay a méngatéd ta kasalanan. Pero
makaanteng i kesapitan na kona sa a tolay!
8 “Eng na kamét mua, o dikaya na tikéd
mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo,”
kagi ni Jesus, “éy kétulén mo sakay ibut mo!
Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd,
kesira ta éduwa i kamét mo éy ibut ka pa ta
apoy a éwan tu kéédép.
9 Sakay éng na mata mua i mangatéd diko
ta ipagkasala mo, éy lugitén mo sakay ibut
mo! Maigi pa éy umange ka ta langet a
buhék, kesira ta éduwa i mata mua éy ibut ka
ta apoy ta impiyerno.”

Tu Halimbawa No Minebut a Tupa

10 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “a diyan
moy apién i maski ti ésiya a anak. Da tan-
daan moy, du anghel a mégalaga dide éy
palagi side a kaharap Nama ko.”
11 (Da inumange se i lélake a gébwat ta
langet a monda iligtas na du tolay a mebut.)
12 “Anya i isip moya a gemtén na esa a
tolay a te alila ta sandaan a tupa éng mebut
i esa dide? Ginanan na a talaga du siyam
a pulu éy ta siyam to pégpastoran na dide, a
monda ahayukén na tu nebut.
13 Ey nadid, pag mineta na ya éy masahat
siya diya a talaga, kesira du nabuhay na a
tupa a éwan minebut.
14 Nadid, kona man sa, éy éwan kaluuben
Nama moy ta langet a mapahamak i maski
esa diden ye a mababa a tolay.”

Eng Te Kasalanan I Esa a Top Mo Ta Péniwala

15 “Eng magkasala diko i esa a top mo, éy
gombék ka diya sakay méguhon kam a éduwa

ta éwan tu makabati dikam. Eng méniwala
siya diko, éy magsuyuan kam a huway a
kona to dati.
16 Nadid, éng éwan siya méniwala diko,
éy mangalap ka ta manga éduwa a kagu-
man mo, a monda sistiguan de éng anya i
péguhunan moya.
17 Nadid, éng éwan be siya méniwala dide,
éy kagin moy ya du kakaguman moy ta
simbaan. Sakay éng éwan pa siya méniwala
du kakaguman moy ta simbaan, éy ibilang
moy siya a medukés, a adeyo dén ta Diyos.
18 "Tandaan moy ye: tu ipagbawal moy ta
mundua éy ipagbawal be ta langet, sakay tu
pakultaden moy ta mundua, éy pakultaden
be ya ta langet.
19 "Ey tandaan moy ye, éng te éduwa dikam
ta éye ta munduae a magkaisa a manalan-
gin, éy talaga a pagkaluuben kam Nama ko
ta langet.
20 Dahilan maski ta ahe, éng te éduwa o
dikaya étélo a magkapisan dahil ta péniwala
de diyakén, éy édsaék be sa dide."

Tu Halimbawa Tungkul To
Utusan a Ewan Mégpatawad

21 Nadid, inumadene ti Pedro ni Jesus, a
kinagi na, a "Panginoon, sénganya a beses
a patawadén ko tu kaguman ko a sosoli a
magkasala diyakén? Maski pitu a beses,
patawadén ko pa?"
22 "Maski higit pa ta éya i kasalanan na
diko, éy patawadén mo pa," kagi ni Jesus.
"Maski pitu a pulu a beses, éy patawadén
mo pa siya.
23 Dahilan i pégharia na Diyos éy kapareho
na éye: Mara te hari kan a kinagi na a
pagbayadén na du utusan na, da te utang
side diya.
24 Ey tu neditol a nipauwet na, éy tu te
utang a meaadu a libu-libu a pisu.
25 Anya da éwan siya tu ibayad, éy inutu-
san kan no amo na, a ibugtong de siya, pati
tu asawa na, sakay du anak na, sakay étanan
a ari-arian na, monda makabayad.
26 Nadid tu utusan, éy linumuhud kan
siya to harap no amo na, a nékikakagbi.
'Pakultadenék mo ta esa a panahun,' kagi na
kan, 'éy bayaden ko i étanan a utang ko diko.'
27 Nadid, kinagbian kan siya no amo na;
kanya pinatawad na to étanan a utang na,
sakay pinéglakad na siya.
28 "Pero nadid, kéhektat sa no utusan, éy
neta na kan tu kaguman na a te utang be
diya ta sandaan san a pisu. Ey kembilan na
siya agad a sinakal, a kinagi na kan, a 'Nay,
magbayad ka dén to utang mo diyakén.'
29 Ey tu sinakal na, éy linumuhud diya
a tinumawad diya. 'Pakultadenék mo pa,'
kagi na, 'éy bayaden ta ka.'
30 Pero tu utusan, éy éwan kan siya pinu-
mayag; éng 'wan nipepihesu na hanggan
éwan siya makabayad.
31 "Ey du kakaguman de a utusan, péketa
de ta nanyari a éya, éy mégisip-isip kan side,
a tulos inumange side to amo de a niabla de
i étanan a nanyari.
32 Ey pékabaheta no amo de, éy nipauwet
na kan tu utusan na. 'Siko, napakasiyadu
ka a dukés!' kagi na kan. 'Isip ko pinatawad
ta ka ta étanan a utang mo, da nékikakagbi ka
diyakén.
33 Kinagbian ta ka, pero siko éy éwan mo
kagbian tu kaguman mo!'
34 Ey nadid, dahil ta iyamut no amo na,
éy nipepihesu na kan siya hanggan éwan na
mabayaden tu utang na a étanan.
35 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "kona be sa i
gemténa dikam Nama ko ta langet, éng éwan
moy patawadén du kaguman moy."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

19

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy
hinumektat siya ta Galilea, a tulos na ta
Hudea, ta dibilewa na Hordan.
2 Meadu a tolay i tinumagubet diya ta éya,
éy pinahusay na sa side.
3 Te Pariseyo a inumadene diya ta éya, a
talaga de siya a pagkamalién ta kagi na. I
kinagi dia, éy "Maari wade a hiwalayan na
lélake i asawa na ta maski anya a dahilan?"
4 Ey kinagi ni Jesus, a "Ewan moy wade
pabi nabasa to kasulatan, to pénglalang na
Diyos, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
5 Sakay kinagi be na Diyos, éy 'Dahilan ta
éya, éy ginanan no lélake dena na éy tama na,
monda mékiagum to asawa na; éy maging
isesa side.'
6 Kanya éwan dén side éduwa," kagi ni Je-
sus, "éng 'wan esa san dén side. Kanya i
pinagagum na Diyos, éy diyan péghiwalayén
na tolay."
7 "Nadid, éng kona sa," kagi du Pariseyo,
"éy bakit niutus ni Moises a atdinan kan na
lélake tu asawa na ta kasulatan ta péghiwalay,
bagu na siya hiwalayan?"
8 "Dahil ta kaktog na isip moya," kagi ni
Jesus, "kanya kam pinakultaden ni Moises
a hiwalayan moy i asawa moya. Pero éwan
sa kona to sapul.
9 Ey tandaan moy ye, maski ti ésiya a lélake,
éng humiwalay ta asawa na, sakay éwan na
be siya nipéngilélake, éng mangasawa siya ta
iba, éy méngibébi dén siya a talaga ta mata
na Diyos."
10 "Eng kona sa," kagi du alagad, "éy maigi
pa éy diyan dén mangasawa."

11 Ey kinagi ni Jesus, a “Ewan maari a tu-
padén na lélake i éya, éng éwan du pinagkalu-
uben san na Diyos.
12 Dahilan éy te iba-iba a lélake a
éwan makaasawa: i sénganya éy dahilan
ta katétubu de a kalagayan de; kanya
nagkakuna sa du iba éy dahilan ta gimet
na iba a tolay dide. Sakay te lélake be a éwan
makaasawa dahil ta tarabaho de ta Diyos.
Eng maari, éy tanggapén moy dén i pégtoldu
ko a éye.”

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Te nagkébil du anak de ni Jesus, a
monda itupu na i kamét na dide a ipanalan-
gin na side. Ey pinégkagian side du alagad.
14 Pero kinagi ni Jesus, a “Pabayan moy
di anaka a umadene diyakén. Diyan moy
side sésawayén. Dahilan éy méghari i Diyos
ta kona sina.”
15 Ey tulos nitupu na dide i kamét naa
bagu siya hinumektat.

Tu Lélake a Mayaman

16 Te esa a lélake a inumange ni Je-
sus, a kinagi na diya, a “Maistu, anya
wade i mahusay a gemtén ko, a monda
magkamitek ta buhay a éwan tu katapusan?”
17 Ey kinagi ni Jesus, a “Bakit pakelagi-
panék mo éng anya i mahusaya? Isesa san
i mahusaya. Eng gustu mo a magkamit ta
buhay a éwan tu katapusan, éy sundin mo i
utus na Diyos.”
18 “Ahe a utus,” kagi na. Ey kagi ni Jesus,
a “Diyan ka mamuno, diyan ka méngibébi,
diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli,
19 sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo,
sakay mahalén mo i kapareho mo a kaparis
ta pégmahal mo ta bégi mua.”
20 “Sinunud ko dén ina a étanan,” kagi no
lélake, “anya pa i dapat ko a gemtén?”
21 Ey kinagi ni Jesus diya, “Eng gustu mo
a maging mahusay ka, éy ange mo ibugtong
tu ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan na,
éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo
sa, éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey na-
did, sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén.”
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy
nalungkut dén siya, a hinumektat dén, da
napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a “Mehi-
rap a talaga a makasdép i mayaman ta ka-
harian na Diyos.
24 Makasdép beman i kabayo ta ébut na
digum? Mas lalo a mehirap a makasdép i
mayaman ta kaharian na Diyos.”
25 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy
nagtaka side a tahod, a kinagi de, a “Eng
kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?”
26 Ey tinitigen side ni Jesus, a kinagi na, a
“Tama ngani; éwan maari i tolay a mangilig-
tas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i
maski anya.”
27 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Entan mo,
Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén
i étanan, a kinumuyog kame diko. Anya i
gantimpala mia?”
28 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus; “sakén
i lélake a gébwat ta langet. Pag maghariék
ta bigu a mundu, éy sikam a alagad ko
a labindalawa, éy maghari kam be du
labindalawa a lahi na Judeo, du apo-apo ni
Israel.
29 Sakay i maski ti ésiya a magtiis a gu-
minan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina
na éy ta ama na, éy ta anak na éy ta luta
na alang-alang diyakén, éy atdinan siya na
Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid,
sakay atdinan na be siya ta buhay a éwan tu
katapusan.
30 Pero meadu du mataas nadid, éy side i
mababaa; sakay du mababa nadid, éy side i
mataasa ta éya.”

20

Du Mégtarabaho Ta Luta No Lélake

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a “I paghari na
Diyos éy kapareho na éye: Mara te lélake a
linumuwas to amulaldew, a mangenta ta
magtarabaho to luta na.
2 Du neditol a inalap na, éy nagkasundu
side a mamisu i upa de ta maghapun. Ey
pinaange na side to luta na.
3 Mamaya-maya, éy linumwas siya a
huway to alas nuwebe i bilag, éy neta na du
tolay a te taknég san to palengke.
4 Ey kinagi na dide, a ‘Magtarabaho kam
be dén ta luta ko, éy upaan ta kam ta gustu
moy.’ Ey tulos side a nagtarabaho.
5 Mamaya-maya, linumwas man dén siya
to alas dose i bilag, sakay to alas tres, éy
kona be sa i ginamet naa.
6 Nadid, to manga alas singku dén, éy
linumwas man dén siya a huway, éy naketa
man dén siya ta éwan tu tarabaho. Ey kinagi
na dide, a ‘Bakit tu kataknég moy san se
nadid a maghapun?’
7 ‘Ey éwan kame tu tarabaho,’ kagi de. ‘Ey
sigi,’ kagi no lélake, ‘magtarabaho kam dén
diyakén ta luta ko yae.’
8 “Nadid, késibig de to apon, éy kinagi no
lélake to porman, a ‘Nay, dulawan mo dén du
mégtarabaho, sakay atdinan mo side ta upa
de. Bayaden mo pa du ménegipo bagu du
neditol.’
9 Nadid, du nagsapul a nagtarabaho to
alas singku, éy upaan na side ta mamisu.
10 Kanya du neditol, pégsingeh de éy akala
de éy upaan side ta mahigit pa du ménegipo.
Pero mamisu bale be san i upa dia.
11 Ey to pénanggap de, éy naglekramo side
to te koo to luta.
12 ‘Bakit,’ kagi de, ‘esa oras san du
ménegipo a mégtarabaho, pero sikame, éy

nagtiis kame ta pasi no bilag to maghapun.
Bakit pareho kame san tu upa?'
13 Ey kinagi no lélake dide, a 'Anya, kadi-
moy, dinaya ta kam? Isip ko nagkasundu
kitam ta upa a mamisu ta maghapun?
14 Alapén moy dén i upa moya, sakay
méglakad kam dén. Eng gustu ko upaan ko
du ménegipo ta kapareho na upa moya,
15 éy éwan ko beman magimet i gustu ko
ta sarili ko a kuhata? Ataay, managhili kam
beman da gustu ko mangatéd ta mahusay?'
16 "Kanya," kagi ni Jesus, "du ménegipo
nadid a méniwala, éy side i mégdetol ta esa a
panahun. Sakay du neditol nadid, éy side i
ménegipua ta éya."

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunuén Siya

17 Nadid, to péglakad de Jesus ta Jerusalem,
éy nibukod na du labindalawa a alagad na,
a kinagi na dide, a
18 "Entan moy, umange kitam nadid ta
Jerusalem. Sakén i lélake a gébwat ta langet.
Ey ta éya éy itokyonék de du mataas a padi
sakay du maistu ta rilihiyon. Ey side i mag-
pabunua diyakén.
19 Ey itugénék de di dayuan yae a éwan
Judeo. Ey side éy tétoksonék de sakay bal-
balénék de, sakay ipakoék de ta kudos. Ey
ta ikatélo a aldew, éy mabuhayék a huway."

Tu Ina De Santiago Ey Nékiohon Ni Jesus

20 Nadid, éy inumadene ni Jesus tu asawa
ni Sebedeo, a kaguman na du anak na a
éduwa. Ey linumuhud siya diya a nékiohon
diya.
21 "Anya i gustu mua?" kagi ni Jesus.
Ey kinagi no bébe, a "Maano, atdinan mo
i éduwa a éye a anak ko ta katungkulan de
a side i bisi mo, a side i kaguman mo éng
maghari ka."
22 "Ewan moy tukoy i pékiohon moya,"
kagi ni Jesus. "Kaya moy wade a matiis i
hirapa a tiisén ko?" "O," kagi de, "kaya me."
23 "I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani
be," kagi ni Jesus, "péro éwan sakén i bahala
éng ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko a maghari.
I éya a kinagi moy éy para du pinaghandaan
Nama ko."
24 Nadid, to pékabati ta éya du sapulu a iba
a alagad, éy nagingél side du patwadi.
25 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan,
a kinagi na dide, a "Tukoy moy dén du
mataas a tolay, éy mégéutusén side du
mababa.
26-27 Pero diyan sa kona i ugali moya.
Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu a mataas,
éy dapat a maging utusan siya.
28 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta
langet," kagi ni Jesus. "Ewanék se inumange
a monda utusan ko i tolay, éng'wan sakén
i utusan na tolay. Sakay inumangeék be
se a monda iatéd ko i buhay ko a monda
matubus ko i meadu a tolay."

Ginamot Na Du Eduwa a Buhék

29 Nadid, to kéhektat de ta Heriko, éy
meadu i inumunonoda ni Jesus.
30 Ey nadid éy te éduwa a buhék a te
eknud to digdig no dilan. Ey pékabati de a
sumalegéd dén ti Jesus, éy dinumulaw side
a kinagi de, a "Panginoon, Apo ni Dabid,
kagbian mo kame pad!"
31 Ey du tolay sa, sinaway de side a diyan
side tu pehéng. Pero lalo pa side a dinumu-
law, a kinagi de, a "Panginoon, kagbian mo
kame!"
32 Nadid, pékabati dide ni Jesus, éy dinu-
lawan na side a kinagi na dide, a "Anya i
gustu moya a gemtén ko dikam?"
33 Ey kinagi de, a "Panginoon, pabulagén
mo kame pad."
34 Ey ti Jesus, éy kinagbian na side, a kem-
bilan na i mata dia. Ey agad side naketa,
tulos kinumuyog side diya.

21

Dumemét De Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage,
sakay ta Buked na Olibo, a adene dén side ta
Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i éduwa a
alagad na.
2 "Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew
yae," kagi na, "éy meta moy sa agad i kabayo
a te egut, a te anak. Ukadén moy a iange moy
se diyakén.
3 Eng te magpakelagip dikam, éy kagi moy
a kailangan na Panginoon, éy iatéd na agad
dikam."
4 Nadid, éy nanyari ya a monda matupad
tu nihula no purupeta to araw, a kinagi na,
a
5 "Kagi moy du tolay ta Jerusalem, a 'Entan
moy, dumemét dikam tu hari moy.
Mebait siya, sakay te sakay ta bul-o a
kabayo.' "
6 Nadid, inumange sa du alagad a ginimet
de tu utus ni Jesus.
7 Tulos nitugén de ni Jesus tu kabayo
sakay tu anak na, sakay sinapinan de side
to damit de. Sakay sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i naglatag ta damit de
to kamino a dimanén ni Jesus. Du iba éy
nagkétol ta sanga-sanga, a nilatag de be to
dimanén na. (Saya i pénggalang dia ta hari.)
9 Nagpagdulaw du tolay a mégdetol sakay
du ménegipo, a kinagi de, a "Mabuhay i
apuae ni Dabid a maghari. Basbasan maka
na Diyos i lélakeae a pinaange na se! Purien
be siya ta langet!"
10 Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy
nagulo i buu a banuwan. "Ti ésiya wade
ina?" kagi de.

11 Ey meadu a négkagi a “Ti Jesus ina, a
purupeta siya a taga Nasaret, ta Galilea.”

Somdép Ti Jesus To Templo

12 Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo,
a pinaibut na sa du mamugtong sakay du
mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb na du
lamesa du mégpalit ta kuhata, sakay du
pégeknuden du mégtinda ta palapati.
13 I kinagi naa éy “Isip ko nabasa ta li-
bru na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén
de a bile a panalanginan. Ey bakit nadid,
dahil dikam, kanya dulawén de a bile na
mégdaya!”
14 Du buhék sakay du pile, éy inumange
side ni Jesus to Templo, éy pinahusay na
side.
15 Ey du mataas a padi sakay du maistu
ta rilihiyon, péketa de ta memahal a ginimet
na, éy mégingél side. Sakay mégingél be side
du anak a mégpégdulaw ta lubuk no Templo,
a “Mabuhay i apua ni Dabid a maghari!”
16 “Entan mo,” kagi de ni Jesus, “éwan mo
mébati i kékagin di anaka? Mégkamali side!”
“Nabati ko,” kagi ni Jesus. “Ataay, éwan moy
bale pabi nabasa i kona sa a kagi ta libru
na Diyos, a ‘Tinolduan mo kan du anak a
monda purién de ka ta mahusay’?”
17 Ey nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
hinumektat siya a linumwas ta banuwan, a
inumange ta Betania. Ey minatidug sa siya.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan
a Kayo a Ewan Mégbunga

18 Nadid, to gagabi dén, éy nagsoli ti Je-
sus ta banuwan. Habang méglakad siya éy
mégalép dén.
19 Ey péketa na to kayo a igos to digdig
no dilan, éy inadenean na. Pero éwan siya
tu mineta a bunga na. Kanya kinagi na to
kayo, a “Ewan ka dén magbunga a hanggan,
maski nikésiya!” Ey agad nalanés tu don na.
20 Péketa du alagad ta éya, éy nagtaka side.
“Bakit nalanés agad i kayo a éye,” kagi de.
21 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tandaan
moy, éng méniwala kam, a éwan kam
mégalanganin, éy magimet moy be i ginamet
ko a éye ta kayoae. Ey éwan san ina. Maski
kagi moy ta buked a éye, a ‘Umibut ka sina
a bumatikal ka ta diget ya,’ éy manyari ya a
talaga.
22 Sakay maski anya i agidén moya ta
panalangin, éy maalap moy, éng méniwala
kam diyakén.”

Mékipégpasuway Side Ni Jesus

23 Nadid, sinomdép dén ti Jesus to Templo.
Ey to pégtoldu na sa, éy inumadene sa diya
du mataas a padi sakay du matétanda. Ki-
nagi de diya, a “Anya i katungkulan mua a
magimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i
néngatéda diko ta katungkulan mua a ina?”
24 Ey kinagi ni Jesus, a “Pakelagipan ta
kam be. Nadid, éng sengbeténék moy, éy
kagin ko be dikam éng anya i katungkulan
ko a mégimet ta éye a gimet ko.
25 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan
a kanya nagbinyag siya--Diyos wade, o ta
tolay?”
Nadid, méguhon-uhon side, éng anya i sen-
gbet dia ni Jesus. “Eng kagin tam a gébwat ta
Diyos tu katungkulan ni Juan,” kagi de, “éy
pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan
kitam naniwala ni Juan.
26 Pero éng kagin tam a tolay san i
nagutusa ni Juan, éy makay paginglan ki-
tam di tolay a éye, da isip de a purupeta ti
Juan a gébwat ta Diyos tu katungkulan na.”
27 Kanya kinagi de ni Jesus, a “Ewan me
tukoy.” Ey “Maari,” kagi ni Jesus, “da éwanék
moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén
éng anya i katungkulan ko a mégimet ta
ginimet ko.”

Du Judeo Ey Koman I Anak a
Masuwayin Nama Na a Diyos

28 “Anya i isip moya ta éye?” kagi ni Jesus.
“Eng mara, te lélake a te anak ta éduwa a
lélake be. Inutusan na tu panganay a pinag-
tarabaho to luta na.”
29 Ey kinagi no anak, a “Mégtamadék,
Améng.” Pero mamaya-maya éy nagbagu tu
isip na, a tulos nagtarabaho.
30 Nadid, inutusan be no lélake tu anak na
a esa. Ey inumo siya nama na, pero éwan be
siya tinumulos.
31 “Nadid,” kagi ni Jesus, “ti ésiya diden ya
a éduwa i sinumunuda to kaluuben nama
na?” “Ey tu panganay,” kagi du tolay.
“Tama,” kagi ni Jesus. “Ey tandaan moy ye.
Du medukés a tolay, maski du pampam a
bébe, éy meditol side a masakup ta paghari
na Diyos, kesira dikam a Judeo.
32 Da inumange dikam ti Juan, a nag-
toldu dikam ta tama a ugali, éy éwan kam
diya naniwala. Pero pinaniwalaan siya du
medukés a tolay, sakay du pampam. Ey
maski neta moy dén ya, éy éwan kam pabi
nagsisi sakay naniwala diya.”

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

33 “Baten moy i esa pa a halimbawa,”
kagi ni Jesus. “Eng mara, te esa a lakay a
nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal
na. Sakay nagkotkot siya ta pégégikan na ta
ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na.
Sakay nientarega na tu uma na du kahati
na, sakay inumange siya ta iba a lugar.
34 “Nadid, kédemét na panahun na
pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay du
utusan na, a monda alapén de tu kabahagi
na to bunga no ubas.
35 Pero du kahati na, péketa de du utusan
no amo de, éy binalbal de tu esa, sakay

binunu de tu esa, sakay binatibatikal de tu esa.
36 Ey tu lakay, éy pinaange na man dén
sa du iba a utusan, a meadu pa kesira du
négdetol. Pero kona be sa i ginimita du
kahati na dide.
37 Tu katapusan a pégutus na, éy tu anak
na dén a lélake. 'Igalang de tu anak ko a
talaga,' kagi na.
38 "Pero du kahati na, péketa de to anak na,
éy kinagi de a 'Siya i magmanaa; bunon tam
dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.'
39 Kanya kembilan de siya a niluwas de to
uma, sakay binunu de!
40 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya
to lakay a te uma? Ta késoli na, éy anya wade
i gemtén na du kahati na?"
41 Ey kinagi du mégbati ni Jesus, a "Bunuén
na a talaga diden ya a medukés a tolay,
sakay ientarega na tu uma na ta iba a kahati
na, du mangatéd diya ta kabahagi na éng
panahun dén na pégpitas ta ubas."
42 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "éwan moy
bale pabi nabasa i éya a kagi ta kasulatan?
'Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de
a éwan tu pasa, éy siya bale i mahala-
gaa a bito a panuluk na bile. Saya i
ginimet na Diyos, a saya i pagtakaan
tama!'
43 Kanya nadid," kagi ni Jesus du tolay sa,
"éy besa dén sikam a Judeo i paghariana na
Diyos, éng'wan iba a banuwan a sumunud
diya ta mahusay.
44 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a bito, éy
mate siya. Sakay i bagsakana na éya a bito
éy mahémsit."
45 Nadid, du mataas a padi sakay du
Pariseyo, pékabati de du halimbawa ni Je-
sus, éy naisip de a side du tauhan a medukés
i pinégkagian naa.
46 Kanya talaga de a dekpén ti Jesus; pero
inumanteng side du tolay, da tukoy dén du
tolay a purupeta siya.

Du Judeo Ey Koman I Kinombida
a Mégidel a Dumulug

22

1 Nadid, huway ti Jesus a négkagi dide ta
halimbawa. Kinagi na, a
2 "I pagharia na Diyos éy kapareho na éye:
Eng mara te hari a naghanda ta anyaya;
mara éy kasal ya na anak na a lélake.
3 Ey inutusan na du utusan na a angen de
uwitén du kinombida na. Pero pénguwet de
dide, éy mégidel side a dumulug.
4 Kanya tu hari, éy nagutus siya du utusan
na a iba, a pinagbilinan na side, a 'Kagi
moy du kinombida ko a hinanda ko dén i
pagkasalan. Kagi moy dide a binunu ko dén
du baka ko, sakay du pinatabi ko a bul-o.
Sakay kagi moy dide a nahanda dén i étanan,
a paangen moy se side ta pégkasalanae.'
5 "Pero éwan naniwala du kinombida.
Basta inumange san side ta gustu de. Tu esa
éy inumange san to uma na; tu esa man éy
inumange to pégtindaan na.
6 Sakay du iba éy dinuklos de du utusan
no hari, a linoko de side, sakay binuno de
side.
7 "Nadid tu hari, éy mégingél siya a tahod.
Ey pinaange na sa du sundalu na, sakay
pinabunu na diden ya a tolay, sakay nipatu-
tod na tu banuwan de.
8 Nadid, kinagi na du utusan na, a 'Naka-
handa dén i pagkasalan, pero éwan dén se
maari a umange du kinombida ko.
9 Kanya nadid, éy umange kam dén du
kamino a meadu a tolay, sakay akitén moy
du étanan a meta moy a makipagkasal ta éye.'
10 Nadid, inumange dén du utusan du
kamino, sakay pinadulug de i étanan a meta
de, pati du medukés, sakay du mahusay.
Kanya naputat ta kombidadu tu bile a
pégkasalan.
11 "Nadid, késdép no hari a monda entan
na du tolay sa, éy mineta na sa i esa a éwan
tu badu a pékipagkasal.
12 'Kadimoy,' kagi na, 'bakit sinomdép ka
se a éwan tu badu a pékipagkasal?' Ey éwan
nakasengbet tu tolay.
13 Kanya nadid, kinagi no hari du utusan
na, a 'Gapusén moy i kamét naa sakay na
tikéd naa, sakay ibut moy siya ta kedikléman
ta luwas. Ey ta éya, éy mégsésangitén siya a
mégéadiyoyén ta hirap na.'
14 Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "meadu
i inakit na Diyos ta kaharian na, pero
kétihék san i napili."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

15 Nadid, néguhunan du Pariseyo éng
pakodyan de a pagkamalién ti Jesus ta kagi
na.
16 Kanya pinaange de diya du alagad de,
a kaguman be i sénganya a alagad ni Herod.
"Maistu," kagi de, "tukoy me a matapat ka,
a iyétoldu mo ta mahusay i gustu na Diyos
a gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali
a manuyu ta mataas a tolay, da éwan ka
kumampi ta mataas a tolay.
17 Nadid," kagi de, "anya i isip mua?
Labag wada ta utus tam éng bumuwes ki-
tam ta hari ta Roma, o éwan?".
18 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan
de san siya. Kanya kinagi na dide, a "Sikam
a mégkukunwari a éwan tu kasalanan! Bakit
gustu moy a magkamaliék?
19 Dah, ipeta moy diyakén i kuhata moy a
pagbuwes." To pégkagi na ta éya, éy niatéd de
diya i esa a plata.

20 “Ké' ni ésiya i éye a letrato?” kagi ni
Jesus, “sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasu-
latae?”
21 “Ey tu hari ta Roma,” kagi de. “Tama,”
kagi ni Jesus. “Nadid, tu koo na hari ta
Roma, éy iatéd moy diya. Pero tu para ta
Diyos, éy iatéd moy ta Diyos.”
22 Nadid, du Judeo sa, pékabati de ta éya a
mahusay a sengbet ni Jesus, éy nagtaka side.
Ey hinumektat sa side diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

23 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy inu-
mange ni Jesus i sénganya a Saduseyo. (I
Saduseyo, éy éwan side méniwala a mabuhay
i tolay a huway.)
24 “Maistu,” kagi de, “nitoldu ni Moises i
kona se: Eng mate kan tu lélake a éwan pabi
tu anak, éy tu wadi na éy dapat asawan na
tu kayong na a bilo, monda magenak siya,
para te anak tu aka na a minate.
25 Nadid, Maistu,” kagi de, “éy te pitu a
pépétwadi a lélake to éya dikame. Ey nanga-
sawa tu panganay. Ey minate siya a éwan
pabi tu anak. Kanya inasawa be no wadi na
tu kayong na a bilo.
26 Ey kona be sa i nanyaria to ikaduwa,
hanggan to ikatélo, a hanggan to ikapitu.
27 Kéte de a étanan, éy minate be tu bébe.
28 “Ey nadid, Maistu,” kagi du Saduseyo,
“saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng ta-
laga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu i maging
asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da
inasawa de siya a étanan?”
29 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mali kam
a tahod, da éwan moy tukoy i kasulatan
na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapang-
yarian na Diyos.
30 Dahilan ta kébuhay na tolay a huway
éy éwan dén maari a mangasawa side, da
kapareho dén side du anghel ta langet.
31 Ey sikam a Saduseyo,” kagi ni Jesus,
“éy bakit isip moy a éwan mabuhay i tolay
a huway? Ewan moy wade pabi nabasa tu
kasulatan na Diyos? Kinagi sa na Diyos, a
32 ‘Sakén i Diyos a péniwalaan ni Abraham,
sakay ni Isak, sakay ni Hakob.’ Kahulugina
na éya, éy méniwala side nadid ta Diyos,
maski minate side to araw, da buhay dén
side nadid ta langet.”
33 Nadid du tolay sa, pékabati de ta éya a
nitoldu ni Jesus, éy nagtaka side diya.

Tu Mahalaga a Utus

34 Nadid du Pariseyo, pékabaheta de a nat-
alo ni Jesus du Saduseyo, éy nagmiting side.
35 I esa dide, a maistu ta rilihiyon, éy
pinakelagipan na ti Jesus, a monda pagka-
malién na maka siya.
36 “Maistu,” kagi na, “ahe i mahalagaa a
utus ta kasulatan na Diyos?”
37 Ey kinagi ni Jesus, a “Mahalén mo i
Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén
mo siya a palagi.
38 Saya i mahalagaa a utus.
39 Sakay tu ikaduwa a kapareho na éy kagi
na a ‘Mahalén mo tu kapareho mo a kona ta
pégmahal mo ta bégi mo.’
40 Diden ya a éduwa a utus,” kagi ni Jesus,
“éng sundin moy side, éy natupad moy dén
du étanan a utus ni Moises, sakay du étanan
a pégtoldu du purupeta.”
41 Nadid, to pégmiting pabi du Pariseyo, éy
kinagi ni Jesus dide, a
42 “Anya i isip moya tungkul ta tiniyak
na Diyos a tagapagligtas? Ti ésiya i ninuno
naa?” “Ti Hari Dabid,” kagi de.
43 “Eng kona sa,” kagi ni Jesus, “éy bakit
dinulaw siya ni Dabid a amo na? Ey tu
nagpakagi ni Dabid ta éya éy tu Banal a
Espiritu. Da kinagi ni Dabid, a
44 ‘Kinagi na Diyos to amo ko, a “Mégiknud
ka ta tagirilan kuae a hanggan mapasuku ko
diko du kalaban mo.” ’
45 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo
na tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit
kékagi moy a ninuno siya ni Dabid?”
46 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan tu
nakasengbet dia. Ey éwan dén tu nangahas
a nagpakelagip diya a huway.

23

Kagi Ni Jesus a Medukés Du Maistu Ta Rilihiyon

1 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa, sakay
du alagad na, a
2 “Du maistu ta rilihiyon sakay du
Pariseyo, éy tukoy tam a side i tagapagpali-
wanag ta kautusan ni Moises.
3 Kanya dapat sundin moy i pégtoldu de,”
kagi na, “pero diyan moy ahigén i gimet dia,
da éwan de gégemtén i iyétoldu de.
4 Dagdagen de i mehirap a utus ta rili-
hiyon de, a pilitén de du tolay a manugsug;
pero éwan de side tulungan.
5 Sakay gemtén de i mahusay ta harap na
tolay, monda purién de side. Kanya niegut
de tu kasulatan na Diyos ta bégi dia, sakay
mégbihis side ta memahal!
6 Gustu de be a mégiknud ta pégiknuden
na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta
kapilya.
7 Sakay gustu de a saloduan side du tolay
ta plasa na banuwan. Sakay gustu de a
dulawén side a maistu.
8 “Pero sikam,” kagi ni Jesus, “éy diyan
kam pédulaw a maistu, da isesa i Maistu
moy. Sakay sikam a étanan éy minégtop kam.
9 Sakay diyan moy dédulawén a améng i
maski ti ésiya a tolay ta mundua, da isesa i
Ama moy, éy siya tu Ama moy ta langet.

10 Sakay diyan kam be pédulaw a amo,
da isesa i Amo moy, tu pinili na Diyos a
maghari.
11 Sakay i mataas dikam éy siya i dapat
utusan moy.
12 Dahilan du pumilit a magmataas, éy
pakasaniken side na Diyos. Pero du mag-
pababa, éy pataasén side na Diyos."

*Pinintasan Ni Jesus Du Maistu Ta Rili-
hiyon*

13 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-
wari kam a éwan kam tu kasalanan!" kagi
ni Jesus. "Harangan moy du tolay monda
éwan side mapagharian na Diyos. Idel moy
dén a pasakup ta péghari na Diyos, sakay
harangan moy be du iba a gustu a pasakup!
15 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-wari
kam a éwan kam tu kasalanan! Lélakadén
moy i digita, sakay abutén moy i maski
adeyo a lugar, a monda makaakit kam ta
maski isesa a tolay a pasakup ta rilihiyon
moy. Sakay éng maakit moy dén i tolay, éy
lalo a mahigpit i parusa na ta impiyerno, da
pasakup dén dikam.
16 "Kagbi kam, sikam a mégakay ta tolay,
pero buhék kam be!" kagi ni Jesus. "I
pégtoldu moya, éng isumpa na tolay ta Tem-
plo, éy éwan kan tu kailangan a mangtupad
to pangako na. Pero éng isumpa na ta gintu
ta Templo, éy kagi moy a dapat tupadén na i
sumpa na.
17 Mali kam! Sikam a buhék a luku-luku!
Ahe i lalo a mahalaga, tu gintu o tu Templo
a mégpabanal to gintu?
18 Sakay kagi moy be, a éng isumpa na to-
lay to pégatangan, éy éwan kan siya tu kailan-
gan a mangtupad to pangako na. Pero éng
isumpa na to te déton sa a regalo, éy kagi
moy a dapat tupadén na tu sumpa na.
19 Buhék kam a mégkamali! Ahe i lalo
a mahalaga, tu regalo, o tu pégatangan a
mégpabanal to regalo?
20 Kanya ngani, éng isumpa na tolay to
pégatangan, éy bilang isumpa na be dén i
étanan a te déton sa.
21 Sakay tu isumpa ta Templo, éy bilang
isumpa na be dén ta Diyos a mégiyan sa.
22 Sakay tu isumpa ta langet, éy bilang
isumpa na be dén ta Diyos, sakay pati ta
pégiyanan na Diyos.
23 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégwari-wari kam a éwan kam tu
kasalanan! Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu
na kabuhayan moy, a hanggan ta atong
moy a éwan tu halaga. Pero kinaleksapan
moy i lalo a mahalaga a utus, ta pégimet ta
mahusay, sakay ta péngagbi ta tolay, sakay
ta matapat a ugali. Mangatéd kam ta Diyos.
Pero gemtén moy be i mahalaga a utus.
24 "Sikam a mégakay ta tolay, pero buhék
kam be! Sundin moy i éwan mahalaga a
utus, pero du mahalaga a utus na Diyos, éy
pébayan moy!
25 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégwari-wari kam a éwan kam tu
kasalanan! Ugisan moy du tasa moy sakay
du penggan moy, pero i ihayin moy sa éy
medukés, da inalap moy to péngdaya moy,
sakay to kedémot moy.
26 Buhék kam a Pariseyo! Pahusayén moy
pa i ihayin moya ta penggan moy, monda
melinis be du penggan.
27 "Kagbi kam, sikam a maistu ta
rilihiyon, sakay sikam a Pariseyo.
Mégkukunwari kam a éwan kam tu
kasalanan! Kapareho kam na melatak a
pantiyung, a kamahalan i luwas na, pero i
disalad na éy putat ta buyok sakay tulang
na pate.
28 Ey kona be sa dikam! Ta péketa
dikam na tolay, éy memahal kam, pero i
katutuhanana éy putat kam ta kakabulyan
sakay kasalanan."

Hinulaan Ni Jesus Tu Parusa De

29 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégkukunwari kam a éwan kam tu
kasalanan! Ginimet moy du pantiyung du
purupeta to araw, sakay pinahusay moy du
pantiyung du mahusay a tolay.
30 I kékagin moya, éy 'Eng sikame maka i
buhaya to panahun pa du apo tam éy éwan
me ipabuno du purupeta.'
31 Aminén moy bale a sikam i apoa du
nagpabuno du purupeta!
32 Sigi! Tapusén moy i sinapulan du apo
moy!
33 Sikam a magkadukés a tolay! Pakodyan
moy a makaiwas ta hukum ta impiyerno?
34 Kanya ngani éy paangen ko dikam
i magtoldu ta kagi na Diyos, sakay du
makapospos ta Diyos. Pero bunuén moy i
sénganya dide. Sakay du agum éy ipako moy
ta kudos. Du iba éy yabatén moy ta kapilya
moy. Sakay du iba éy lélokon moy side maski
ahe angayan de.
35 Ey dahil ta éya, i étanan a parusa a
para du nagbuno ta tolay éy meange dikam.
Sapul to nipamuno to éwan tu kasalanan a
ti Abel, a hanggan to nipamuno ni Sakarias,
a anak ni Barakias. Binuno moy ti Sakarias
to sélat no lamesa a pégatangan sakay to
Templo.
36 O, dumemét ina a talaga. I parusa dahil
ta étanan a éya, éy meange du tolay ta éye."

Tu Pégmahal Ni Jesus Ta Jerusalem

37 “Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi
kam,” kagi ni Jesus. “Palagi kam a mémuno
du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du
paangen dikam na Diyos! Ayhay, meadu a
beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam ta
kapareho na manok éng léképan na du anak
na, pero idel moy!
38 Kanya nadid éy pabayan ta kam dén.
39 Ey tandaan moy,” kagi ni Jesus, “éwanék
moy dén meta a huway, a hanggan éwan
dumemét i oras a kagin moy, a ‘Basbasan
maka na Diyos tu lélake a pinaange na se.’ ”

24

Tungkul Ta Dumemét a Hirap

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Templo, éy
nitoldu diya du alagad na tu Templo, a
memahal.
2 “O,” kagi ni Jesus, “pero i Templo a ina a
te itan moy, éy tandaan moy ye: dumemét
i oras a éwan sina tu mabuhay a bito a te
tupo ta kapareho na a bito ta dingding naa.
Matibatibag side a étanan!”
3 Nadid, inumeknud ti Jesus ta buked na
Olibo; éy du alagad na, éy nipakelagip de
diya ta lihim, a “Nikésiya i deméta na éya a
kinagi mo, Panginoon? Anya wade i tandaa
na huway a késoli mo se, sakay ta katapusan
na mundua?”
4 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “monda
éwan de kam pagkamalién.
5 Dahilan éy meadu a umange se a mégkagi
a side i Cristo a tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas ta mundua. Ey meadu side a
pagkamalién a tolay.
6 Makabaheta kam ta meadu a gera, pero
ta pékabaheta moy, éy diyan kam métageg.
Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan
ya tanda na katapusan.
7 Dahilan éy maglaban-laban du
banubanuwan. Sakay dumemét i meadu
a alép, sakay te lindul ta iba-iba a lugar.
8 I étanan a éya éy sapul pabi na hirap a
dumemét.
9 “Kédemét na panahun a éya,” kagi ni Je-
sus, “éy itokyon de kam, monda pahirapan
de kam sakay bunuén. Sakay kaiyamutan
kam na étanan a tolay, da méniwala kam
diyakén.
10 Kédemét na éya éy umibut i meadu ta
péniwala de diyakén. Sakay maiyamut side
ta kakaguman de, a itokyon de be du kak-
aguman de.
11 Dumemét be i meadu a kakabulyan a
purupeta a kagin de a gébwat side ta Diyos,
a tulos de a pagkamalién i meadu.
12 Lumalo a lumalo i medukés a ugali ta
mundua, a hanggan éwan mahalén na tolay
i kapareho na.
13 Pero du matapat a méniwala diyakén a
hanggan ta katapusan, éy meligtas side.
14 Sakay ipahayag de ta buu a mundu
i Mahusay a Baheta tungkul ta péghari
na Diyos, monda mapospusan na étanan a
banuwan. Ey nadid éy dumemét i katapu-
san.”

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

15 “Nadid,” kagi ni Jesus, “dumemét i oras
a meta moy ta Templo tu kontara ta Diyos
a mangsida, a kona to kinagi ni Purupeta
Danyel. (Sikam a magbasa ta éye, éy isipén
moy ye.) Péketa moy ta éya, éy
16 du édse ta Hudea, éy dapat guminan
side ta buked.
17 Sakay du édse ta luwas no bile de, éy
diyan dén side suméśdép a mangalap ta
kasangkapan de.
18 Sakay du édse ta uma éy diyan dén
umuli a mangalap ta badu de.
19 Kakakagbi du mabuktet sakay du te
mabulol ta panahun a éya!
20 Ipanalangin moy a éwan metaun i
kéginan moy ta taglamig, o dikaya ta aldew
na pangilin.
21 Dahilan ta panahun a éya,” kagi ni Jesus,
“éy du étanan a tolay éy magdanas side ta
dikél a kahirapan. Ewan pabi nakekena-
man na tolay i kona sa a hirap sapul to
péglalang ta mundua a hanggan nadid. Pero
éwan tu kéhuway i kona sa a panahun.
22 Pero paseplutén san na Diyos i éya a
panahun, da éng éwan na paseplutén éy éwan
tu mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na,
éy alang-alang du pinili na a tolay a sakup
na.
23 “Nadid,” kagi ni Jesus du alagad na, “éng
te mégkagi dikam, a ‘Kéye dén se tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas,’ o te mégkagi a
‘Kéye na dén sina,’ éy diyan kam méniwala.
24 Da te lumitaw ngani a kakabulyan a
tolay, a kagi de a side i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas, sakay kagi du iba, a purupeta
side a gébwat ta Diyos. Sakay ipeta de be i
makataka-taka a tanda, monda lukoén de,
éng maari, du méniwala be ta Diyos.
25 Ey tandaan moy ina, da kinagi ko dén ya
dikam bagu dumemét.
26 “Kanya éng kagin dikam na tolay, a
‘Edsa ta éya a ilang tu tiniyak na Diyos a
tagapagligtas,’ éy diyan kam sa uméange.
Sakay éng te mégkagi a ‘Edse dén siya ta
lubuk na bileae,’ éy diyan kam be méniwala.
27 Dahilan,” kagi ni Jesus, “i demét ko a
se éy koman i kilat a bigla a mademlagen i
kabuuana na langet. Sakén i lélake a gebwat
ta langet.
28 Eng ahe i édseana na pate, éy sé' man dén
ya i dulugéna du wakwak.”

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

29 “Nadid, kétapos na kahirapan a éya,”
kagi ni Jesus, “éy dumiklém i bilag sakay ta

bulan, sakay matékneg du biton a gébwat ta
langet, da mayégyég side.
30 Ey nadid, éy pumeta ta langet i tanda na
kédemét ko, sakén a lélake a gébwat ta langet.
Tulos magsanget i étanan a tolay ta mundua.
Nadid, metaék de ta kuném a dumibi ta
lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian
ko.
31 Nadid, magténog ta medegsén i tambuli,
a tulos ko paangen du anghel ko ta maski
ahe ta mundua, sakay ta langet, a monda
tipunén de du étanan a sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

32 "Isipén moy i kahulugina na halim-
bawaae na kayo a igos," kagi ni Jesus.
"Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy
moy a adene dén i késinag.
33 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i
étanan a éya a nihula ko, éy tukoy moy dén
a adene dén i kédemét ko--a mégsapul dén.
34 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya
bagu mate i étanan a tolay a buhay nadid.
35 Maibut i langet éy ta luta, pero i kagi ko
éy éwan maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

36 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na
kédemét na éya," kagi ni Jesus. "Maski du
anghel ta langet, maski sakén a anak na
Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta
éya.
37-38 Sakén i lélake a gébwat ta langet.
I kédemét ko éy kapareho na kédemét no
bihéng to panahun ni Noe. I tolay to éya
éy basta méngan side sakay méginom side,
sakay mégasawa side, hanggan to oras a
késakay de Noe to barko.
39 Sakay dinumemét tu bihéng a éwan de
tukoy. Ey basta meanod side a étanan. Ey
nadid, kona be sa i manyaria ta kédemét ko,
sakén a gébwat ta langet.
40 Ta panahun a éya," kagi na, "éy te éduwa
a lélake a mégtarabaho ta uma; maalap tu esa,
éy tu esa éy mawahak.
41 Sakay te éduwa a bébe a mégkaguman
side a mégiling, éy maalap tu esa, éy tu esa
éy mawahak.
42 Kanya sikam, éy bantayan moy, da éwan
moy tukoy éng nikésiya i deméta na Pangi-
noon moy.
43 Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "éng
mara tu lélake, éng napospusan na maka
i kédeméta a kélép no nagtako to bile na,
éy binantayan na maka, monda éwan maka
nakasdép tu nagtako.
44 Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam
a palagi, da éwan moy be tukoy i oras
a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta
langet."

Tu Matapat a Utusan

45 "Ti ésiya wade i matapat a utusan a
matalinung?" kagi ni Jesus. "Mara siya tu
pinamahalaa no amo na du iba a utusan na,
a siya i bahala a manggastos dide.
46 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan
siya no amo na a mégtarabaho ta kona sa.
47 Ey ientarega diya no amo na i étanan a
ari-arian na.
48 Pero éng medukés i éya a utusan, a
maisipan na a male pabi bagu magsoli tu
amo na,
49 sakay tulos na a lukoén du kaguman na
a utusan, sakay méngan sakay mékipéginom
du méglalasing,
50 éy demtan siya no amo na ta oras a éwan
na tukoy.
51 Ey parusaan na siya ta mahigpit, sakay
iagum na siya ta édsean du mégpalalo a
mégkagi a éwan side tu kasalanan. Saya i lu-
gara a mégsésangitén i tolay, a mégéadiyoyén
side ta hirap de."

25

Tu Halimbawa Tungkul Ta Sapulu a Madiket

1 "Saya i kaparehua na késdép ta kaharian
na Diyos," kagi ni Jesus. "Mara te sapulu
a madiket a linumuwas a sambatén de tu
lélake a kasalén. Bawat esa dide éy te kébil
a simbu.
2 Tu lima dide éy éwan side nakahanda, da
éwan side nagisip. Sakay tu lima éy matalin-
ung.
3-4 Du matalinung, éy nagkébil side ta
simbu, sakay nagpataan side ta langis. Ey
du éwan nakahanda, éy te simbu be side,
pero éwan side nagpataan ta langis de.
5 Nale i kédeméta no kasalén. Kanya
nagtongka du madiket, a nakatidug side a
étanan.
6 "Nadid, to hatinggabi dén, éy te nagdu-
law, a 'Dumemét dén tu kasalén! Nay! Ange
moy dén sambatén!'
7 Agad inumikat du sapulu a madiket,
sakay hinusay de du simbu de.
8 Ey du éwan nakahanda, éy kinagi de du
matalinung, a 'Atdinan moy kame ta kétihék
a langis. Mégédép-édép dén di simbu miae.'
9 'Makay éwan ye hustu dikitam a étanan,'
kagi du matalinung. 'Maigi pa éy umange
kam ta tindaan a mamugtong ta para koo
moy.'
10 Kanya minaglakad du lima a madiket
a éwan nakahanda. Ey habang mamug-
tong side éy dinumemét dén tu kasalén. Ey
du lima a nakahanda éy kaguman na a
sinomdép to pégkasalan, sakay sineraduan
de tu pintuan.
11 "Mamaya-maya, éy dinumemét dén du
lima a madiket a éwan nakahanda. 'Pangi-
noon,' kagi de, 'bukasan mo kame.'

12 Pero i sengbet sana dide no kasalén, éy
‘Ewan, da éwan ta kam tukoy.’
13 Kanya bantayan moy,” kagi ni Jesus,
“da éwan moy tukoy i oras a kédemét ko.”

Tu Halimbawa Tungkul Du Utusan
a Pégentaregaan Ta Kuhata

14 “I paghari na Diyos éy kapareho na
éye,” kagi ni Jesus. “Eng mara, te lélake a
méglakad, a dinulawan na pa du utusan na,
a pégentaregaan na side ta ari-arian na.
15 Inatdinan na ta kuhata i bawat esa dide,
hanggan ta kaya de a pagnigosiyo. Inatdi-
nan na i esa ta lima a libu a pisu; i esa man
éy éduwa a libu; sakay tu esa pa éy sanlibu.
Ey nadid, hinumektat siya.
16 “Nadid, tu tinumanggap ta lima a libu
a pisu, éy nagtinda-tinda siya, éy nakatubu
siya ta lima pa a libu.
17 Ey kona be sa tu tinumanggap ta éduwa
a libu, éy nakatubu be ta éduwa pa a libu.
18 Pero tu tinumanggap ta sanlibu, éy
nagkotkot siya ta lutaa sakay niliso na tu
kuhata no amo na.
19 “Nale a panahun, éy sinumoli tu amo du
ételo a utusan, éy pinagbayad na side.
20 Kéadene no tinumanggap ta lima a libu,
éy kinagi na, a ‘Amo, saye tu lima a libu a
pisu a niatéd mo diyakén. Sakay sé' be ye i
lima a libu a tubu no tinda ko.’
21 Ey kinagi no amo na, a ‘Mahusay tu
ginamet mo. Mahusay ka a utusan a mat-
apat. Nadid, da nagtapat ka ta kétihék a
éye a halaga, éy pamahalaén ta ka ta dikél
a halaga. Somdép ka se, a mékihati ka ta
kasayaan kua.’
22 “Nadid, inumadene be tu tinumanggap
ta éduwa a libu a pisu, a kinagi na, a ‘Amo,
saye tu nientarega mo diyakén a éduwa a
libu. Sakay sé' be ye i éduwa a libu a tubu no
tinda ko.’
23 Ey kinagi no amo na, a ‘Mahusay tu
ginamet mo. Mahusay ka a utusan a mat-
apat. Nadid, da nagtapat ka ta kétihék a
éye a halaga, éy pamahalaén ta ka ta dikél
a halaga. Somdép ka se, a mékihati ka ta
kasayaan kua.’
24 “Nadid, inumadene be tu tinumanggap
ta sanlibu a monda mangatuwiran. ‘Amo,’
kagi na, ‘tukoy ko a meingél ka a lélake, a
alapén mo tu éwan mo koo.
25 Nagantengék diko, kanya nikotkot ko ta
luta tu kuhata mo. Sé' dén ye tu kuhata mo
a sanlibu; isoli ko dén diko.’
26 ‘Medukés ka a utusan!’ kagi no amo na.
‘Akala mo bale dén a alapén ko tu éwan ko
koo?
27 Eng kona sa, éy bakit éwan mo san ni-
hulug ta bangko, monda te naalapék maka
nadid a tubu na?’
28 Nadid, kinagi na du iba sa, a ‘Nay,
alapén moy diya i sanlibu a pisu, sakay iatéd
moy to te sapulu a libu.
29 Dahilan, tu tolay a pégkatiwalaan ko to
nientarega ko diya, éy dagdagen ko pa siya.
Pero tu éwan ko pégkatiwalaan, éy alapén ko
be tu kétihék a nientarega ko diya.
30 Ey nadid, i utusan kuae a éwan tu pasa,
éy ibut moy dén ta kedikléman ta luwas.
Saya i pégsangitana du tolay a mégéadiyoyén
ta hirap de.’ ”

Tu Péghukum

31 “Nadid,” kagi ni Jesus, “kédemét ko se a
maghari, éy kaguman ko du étanan a anghel,
sakay maghariék, da sakén i lélake a gébwat
ta langet.
32 Ta panahun a éya, éy matipun ta hara-
pan kua i étanan a tolay. Ey pabukudén ko
du mahusay a kona ta gimet na mégalila ta
tupa éy ta kambing.
33 Du tupa éy iedton na ta dumanég ta
kawanan na; du kambing éy dumanég ta
kawihe na.
34 Nadid, ta péghari ko,” kagi ni Jesus, “éy
kagin ko du édse ta dumanég ta kawanan ko,
a ‘Kamon se, sikam a kinagbian Nama ko.
Somdép kam dén a mégiyan kam ta kaharian
a nihanda dikam sapul pa to pénglalang ta
mundua.
35 Da sakén,’ kagi ko, ‘to pégalép ko éy
pinakanék moy. Pati to pégeplék ko éy
pinenomék moy; sakay maski éwanék moy
natenggi, éy pinatulosék moy.
36 To éwanék tu badu, éy pinabaduanék
moy; to kéladu ko, éy dinalawék moy; sakay
to képihesu ko éy dinalawék moy be.’
37 “Nadid, éng mégkagiék ta éya, éy
sumengbet du mahusay a tolay, a kagi de
a, ‘Panginoon, nikésiya i nipagalép mua
a pinamakan me diko? Sakay ta ahe ka
nageplék a pinenom me ka?
38 Nikésiya i nipamatulos mia diko sakay
pinabaduan me ka?
39 Sakay nikésiya me ka mineta a mi-
naladu, sakay nikésiya me ka mineta ta pi-
hesuan, a dinalaw me ka?’
40 “Nadid, pégkagi du mahusay ta éya, éy
kagin ko dide, a ‘Tandaan moy, to pénggimet
moy ta éya a tulung du top ko a mahirap, éy
bilang sakén dén ya i tinulungan moya.’
41 “Ey nadid, éy kagi ko man dén du du-
manég ta kawihe kua, a ‘Umadeyo kam
diyakén, sikam a nisumpa na Diyos! Sikam
éy meange kam ta apoy a éwan maadép,
a handa dén a para ni Satanas sakay du
utusan na.
42 Da sakén,’ kagi ko, ‘to pégalép ko éy
éwanék moy pinakan. To pégeplék ko éy
éwanék moy pinenom.
43 To kébisita ko dikam, éy éwanék moy
pinatulos, da éwanék moy natenggi. Sakay

to éwanék tu badu, éy éwanék moy pinabaduan. Sakay to kéladu ko sakay to képihesu ko éy éwanék moy dinalaw.'
44 "Nadid, éng mégkagiék ta éya dide, éy kagin de, a 'Panginoon, nikésiya i nipaketa mia diko a nagalép, sakay nageplék, sakay naladu, sakay ta pihesuan, sakay ta éwan tu badu, a éwan me ka tinulungan? Nikésiya i éwan mia diko nipamatulos?' "
45 "Ey pégkagi de ta éya diyakén, éy kagin ko dide, a 'Tandaan moy, to niidel moy a tumulung du mahirap, éy bilang sakén dén ya i inidelan moya.'
46 Nadid, diden ya a tolay," kagi ni Jesus, "éy itugén side ta pégparusaan a éwan tu katapusan. Pero du mahusay, éy atdinan side ta buhay a éwan tu katapusan."

26

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta éya, éy kinagi na du alagad na, a
2 "Tukoy moy dén a éduwa a aldew san dén éy Piyesta dén na Ala-ala. Ey sakén a gébwat ta langet, éy itokyonék de, a ipakoék de ta kudos."
3 Nadid, du mataas a padi, sakay du matétanda, éy nagmiting side to bile no mataas a padi, a ti Kaipas.
4 Naguhunan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.
5 "Pero éwan nadid a piyesta," kagi de, "makay maligalig di tolaya."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

6 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni Simon a te ketong to araw.
7 Ale na a méngan sa, éy inumadene diya i esa a bébe a te kébil a boti a putat ta memahal a pabango; sakay nibulak na ta uloa ni Jesus.
8 Ey du alagad, péketa de ta éya, éy nagingél side. "Bakit," kagi de, "kakenga dén ina!
9 Nibugtong mo maka ina ta mahal, sakay niatéd mo du mahirap i kabugtungan naa."
10 Tukoy dén ni Jesus tu kinagi de, kanya kinagi na, a "Bakit péginglan moy i bébea? Mahusay i gimet na diyakén.
11 Palagi a kaguman moy du mahirap," kagi na, "pero sakén éy éwanék male a kaguman moy. Makatulung kam dide ta maski nikésiya, pero sakén éy éwan.
12 Mahusay da binulakan na i bégi kua ta pabangoae. Iduwel na dén ya diyakén, da ielbéngék dén.
13 Tandaan moy, maski ta ahe i pagtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy ipaala-ala de be i ginimita na éye a bébe diyakén."

Sinundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

14 Nadid, tu esa du labindalawa, a ngéngahinan de a Hudas Iskarote, éy nékipéguhon siya du mataas a padi,
15 a kinagi na dide, a "Sénganya i iatéd moya diyakén éng itokyon ko dikam ti Jesus?" Ey nagkasundu side a inatdinan de siya ta ételo a pulu a kuhata a plata.
16 Ey sapul ta éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

17 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy kinagi du alagad ni Jesus, a "Ahe i paghandaan me ta péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-ala?"
18 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Umuli kam ta banuwan, a kagi moy to lélake ta éya, a 'Dumemét dén i takda a oras no Maistu me.' Kagi moy diya a méngapon kitam ta bile na nadid a Piyesta na Ala-ala."
19 Nadid, sinunud du alagad tu nibilin ni Jesus, sakay nihanda de tu péngapon de para ta Piyesta na Ala-ala.
20 Nadid, to kélép a éya, éy néngan sa de Jesus, a kaguman na du labindalawa a alagad na.
21 Hanggan méngan side, éy kinagi ni Jesus, a "Tandaan moy, esa dikam i méngitokyon diyakén."
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy nalungkut side, a kinagi na bawat esa dide, a "Sakén wade, Panginoon."
23 "Tu kasabay ko a néngisawsaw ta tinapay ta sabawae," kagi na, "éy siya i méngitokyona diyakén.
24 Kailangan a mateék ayun to nisulat du purupeta to araw, pero kagbi tu méngitokyon diyakén! Maigi pa éy éwan dén nienak."
25 Nadid, kinagi ni Hudas, a "Maistu, sakén wade?" "Siko ngani dén," kagi ni Jesus.
26 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus tu kanén de a tinapay, éy to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a nitagtag na du alagad na. "Kanén moy dén ye," kagi na, "a saye i bégi kua."
27 Nadid, inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to pégpasalamat na dén, éy nigewat na dide, a kinagi na, a "Inumén moy dén ye, sikam a étanan.
28 Da saye i digi kua, a saye i tanda na pangako na Diyos. Ey mebulak alang-alang ta meadu a tolay. Saye i pégpatawad ta kasalanan na tolay.
29 Ey tandaan moy," kagi ni Jesus, "éwanék dén uminom ta alak, éng éwan magpisan kitam a uminom ta bigu a alak ta kaharian Nama ko."
30 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos, éy naglakad dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a "Nadid a kélép éy ginananék moy a étanan,

da nisulat du purupeta to araw, a ‘Ta ipagpabuno na Diyos to Pastor, éy matibuhahak du tupa.’
32 Pero kébuhay ko a huway,” kagi ni Jesus, “éy mégditulék dikam ta Galilea.”
33 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Sakén, Panginoon, éy éwan ta ka ginanan, maski ginanan ka du iba.”
34 “Ewan, Pedro,” kagi ni Jesus, “da tandaan mo, nadid a kélép, bagu magtarakot tu tandang, éy itanggiék mo ta pentélo a éwanék mo kaguman.”
35 Ey “Ewan,” kagi ni Pedro, “maski mateék a kaguman mo éy éwan ta ka itanggi!” Ey kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

36 Nadid, kinuyog ni Jesus du alagad na ta Getsemani. Ey kinagi na dide, a “Mégiknud kam pa se, a manalanginék ta dumanég a sae.”
37 Ey kinuyog na ti Pedro sakay du éduwa a anak ni Sebedeo. Ey nalungkut ti Jesus a métageg.
38 Ey kinagi na dide, a “Métagegék tu isip, a komanék i mate. Maguhay kam se a mékipagpuyat kam diyakén.”
39 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy dinumapa a ménalangin. “Améng,” kagi na, “éng maari éy iadeyo mo diyakén i paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua i masunud, éng'wan na kaluuben mo i masunud.”
40 Nadid, késoli na éy dinemtan na a tidug du étélo a alagad. Ey kinagi na ni Pedro, a “Talaga bale a éwan kam makapagpuyat a maski esa a oras a kaguman ko?
41 Magpuyat kam sakay manalangin kam, monda éwan kam madaig na mangpuhuba dikam. Méniwala kam diyakén ta isip moya, pero i bégi moya éy mehina.”
42 Nadid, huway siya a inumadeyo dide a ménalangin. “Améng,” kagi na, “éng éwan maibut i paghirap kua, éy manyari maka dén i kaluuben mo.”
43 Nadid, késoli na a huway, éy dinemtan na man dén side a tidug, da mégtongka side a tahod.
44 Kanya pinabayan na side to ikatélo, a soli na a ménalangin, a ménalangin siya ta kona to kinagi na to ditol.
45 Nadid, nagsoli man dén siya du alagad a kinagi na dide, a “Tidug kam bale pabi? Entan moy, dumemét dén i oras a péngitokyon de diyakén du makasalanan a tolay.
46 Nay, umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén i méngitokyon diyakén.”

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Mégkagi pabi ti Jesus éy dinumemét dén ti Hudas, tu esa du labindalawa. Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat side du mataas a padi sakay du matétanda. Sakay te kébil side a sondang éy ta gahoti.
48 Bagu pa side dinumemét ta éya, éy kinagi dén ni Hudas dide, a atdinan na side ta tanda, monda matukoy de ti Jesus. “Tu ahoben ko,” kagi na, “éy siya i dekpén moya.”
49 Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni Jesus, a binati na siya, a tulos na inahoben.
50 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Bakit, Kadimoy, magenya ka se?” Ey to pégkagi na ta éya, éy dinikép de siya.
51 Nadid, tu kaguman ni Jesus a esa, éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a minahipas i talinga naa.
52 Pero kinagi ni Jesus diya, a “Ikaluban mo i sondang mua! I lumaban ta sondang, éy sondang be i katayan naa.
53 Ewan moy beman tukoy, a mékiohonék san Nama ko, éy paangen na se agad i mahigit pa ta labindalawa a batalyon na anghel?
54 Pero éng kona sa éy éwan matupad i kasulatan na Diyos tungkul ta hirap ko.”
55 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a nanikép diya, a “Bakit te armas kam a sondang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay, tulisanék beman a metapang? Aldew-aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit éwanék moy sa dinikép?
56 Pero manyari ye a monda matupad tu nihula du purupeta ta kasulatan na Diyos.” Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gininanan siya du alagad na.

Nitugén De Ti Jesus Du Te Tungkulin a Judeo

57 Nadid, du nangdikép ni Jesus, éy nitugén de siya to bile ni Kaipas, a mataas a padi. Mégmiting sa nadid du maistu ta rilihiyon sakay du matétanda.
58 Tinumagubet dide ti Pedro, pero adeyo san. Kédemét ni Pedro to bile no mataas a padi, éy sinomdép siya to karsada no bile, sakay négeknud sa a kaguman du guwardia, monda meta na éng anya i manyaria.
59 Nadid, du mataas a padi sakay du te tungkulin a Judeo, éy mégahayok pabi side ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni Jesus, monda te katuwiran side a ipabuno siya.
60 Pero éwan side tu meeta, maski meadu a kaharap a mégkagi ta kakabulyan tungkul diya. I katapusana, éy te éduwa a hinumarap,
61 a kinagi de, a “Kagi na ina a lélake a maari na kan a hukatén i Templo na Diyos, sakay huwayén na kan a pataknégén ta étélo san a aldew.”

62 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi,
a kinagi na ni Jesus, a “Ewan ka beman tu
isengbet di mégpehaya diko?”
63 Pero éwan négkagi ti Jesus. Kanya kinagi
no mataas a padi, a “Ta ngahen na tunay a
Diyos, i utus kua diko éy isumpa mo dikame
éng siko a talaga i anaka na Diyos. Ikagi
mo dén éng siko i Cristo a tiniyak na Diyos
a tagapagligtas ta tolay ta mundua.”
64 Ey kinagi ni Jesus, a “O, kona to kinagi
mo. Ey tandaan moy ye, sapul nadid éy
metaék moy a mégiknud a magdatig kame ta
Diyos, a kagumanék na a maghari. Sakén i
lélake a gébwat ta langet. Sakay metaék moy
a dumemét a te sakay ta kuném ta langet.”
65 Nadid, to pékabati no padi ta éya, éy
pinéknet na tu badu na a sarili, a kinagi na,
a “Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-
wari siya a anak na Diyos! Bakit kailan-
gan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta
kasalanan na? Da nabati tam dén nadid i
pégkagi na a kontara ta Diyos!
66 Anya i isip moya?” kagi na. “Ey dapat
mate siya,” kagi de.
67 Nadid, linoktaben de tu mata ni Jesus,
sakay sinésuntuk de. Sinapuk siya du iba, a
kinagi de, a
68 “Nay, Cristo, tukuyan mo éng ti ésiya i
nanuntuka diko!”

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

69 Nadid ti Pedro, éy te eknud pabi to
karsada no bile. Ey inadenean siya no esa
a bataan, a kinagi na diya, a “Siko bale i
kagumana ni Jesus a taga Galilea!”
70 Pero nitanggi ni Pedro ta harapan du
étanan sa. “Ewan ko tukoy tu kagi mo,” kagi
na.
71 Nadid, kéange ni Pedro to kudal to
karsada, éy neta siya no esa pa a bataan,
a tulos kinagi na du édsa sa, a “Siya ina i
kagumana ni Jesus a taga Nasaret.”
72 Pero nitanggi ni Pedro a huway, a
nisumpa na, a “Ewan ko natenggi i éya a
lélake.”
73 Mamaya-maya, éy inumadene ni Pedro
du édsa sa, a kinagi de, a “Kaguman na ka
ngani a esa. Napospusan me ta pégkagi
mua!”
74 “Bakén a sakén,” kagi ni Pedro, “isumpa
ko! Parusaanék na Diyos éng magbuli-
buliék! Ewan ko tukoy i éya a lélake!” Ey
nadid, bigla a nagtarakot tu tandang.
75 Ey naala-ala nadid ni Pedro tu kinagi ni
Jesus diya, a “Bagu magtarakot i tandang, éy
itanggiék mo ta pentélo.” Ey to pékaala-ala na
ta éya, éy linumuwas siya sakay nagsanget
ta mahigpit.

27

Nitugén De Ti Jesus Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, du mataas a padi
sakay du matétanda éy néguhunan de éng
pakodyan de a ipabuno ti Jesus.
2 Ey nipagapus de siya sakay nitugén de ni
Gubernador Pilato.

To Nikate Ni Hudas

3 Nadid, ti Hudas a néngitokyon diya,
pékabati na a bunon de ti Jesus, éy nagsisi
siya, sakay nisoli na du padi tu kuhata a
étélo a pulu a plata.
4 “Nagkasalaék,” kagi na, “da nitokyon ko
i lélake a éwan tu kasalanan.” “Ey anya i
pékialam mia diko?” kagi du padi. “Bahala
ka sina!”
5 Nadid, nibatikal ni Hudas tu kuhata to
lubuk no Templo; sakay hinumektat sa siya
a tulos na a nagusot.
6 Ey du padi, éy inalap de tu kuhata, a
kinagi de, a “Pagenyaan tam i kuhatae?
Labag ta utus a iedton tam ta pégabuluyan
ta Templo, da kabayaden ye na buhay na
tolay.”
7 Ey nagkasundu side a ibugtong de to luta
no mégimet ta binga, monda gemtén de a
péglébngan na dayuan.
8 Kanya i luta a éya éy dédulawén de a “Luta
na Dige” a hanggan nadid.
9 Nadid, to nipamugtong de ta éya, éy natu-
pad dén tu nihula ni Purupeta Heremias to
araw. I nisulat naa, éy “Inalap de tu kuhata
a étélo a pulu a plata (da sé' san ya i nihalaga
de ta buhay ni Cristo),
10 sakay nibugtong de to luta no mégimet
ta binga, a kona to niutus diyakén na Pangi-
noon.”

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

11 Nadid, niharap de ti Jesus to guber-
nador. Ey kinagi na diya, a “Siko wade
beman i haria na Judeo?” “O,” kagi ni Jesus,
“kona to kinagi mo.”
12 Nadid, to péngpehay diya du mataas a
padi sakay du matétanda, éy éwan siya sinu-
mengbet.
13 Kanya kinagi ni Pilato diya, a “Bakit
éwan ka sumengbet? Ewan mo mébati i
iyépehay dia diko?”
14 Pero éwan sinumengbet ti Jesus, maski
esa a kagi. Kanya nagtaka a tahod tu guber-
nador.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

15 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali na gu-
bernador a magpaluwas ta isesa a pihesu,
maski ti ésiya i gustu du tolay.
16 Ey ta éya a panahun éy te esa sa a tanyag
a pihesu a ngéngahinan de a ti Barabas.
17 Kanya nadid, to kédulug du tolay sa,
éy kinagi ni Pilato dide, a “Ti ésiya i gustu
moya a paluwasén ko, ti Barabas o ti Jesus
a ngéngahinan moy a Cristo?”

18 Tukoy dén ni Pilato a nitugén de ti Jesus
diya da ménaghili side diya.
19 Sakay pati, to pégeknud ni Pilato to
hukuman, éy kinagi diya no utusan, a
“Nipekagi diyakén no asawa mo, a diyan
ka kan mékialam ta lélake a ina a éwan
tu kasalanan, da nagtagenép kan siya ta
medukés to kélép se tungkul diya.”
20 Nadid, du mataas a padi sakay du
matétanda, éy pinégkagian de dén du tolay,
a i agidén dia ni Pilato éy ti Barabas i
paluwasén na, sakay ti Jesus i pabuno dia.
21 Kanya to pégpakelagip dide no guber-
nador éng ti ésiya i gustu dia a paluwasén na,
éy ti Barabas i nisengbet dia.
22 “Eng kona sa,” kagi ni Pilato, “éy anya
i gemtén kua ni Jesus a ngéngahinan moy a
Cristo?” “Ipako mo siya ta kudos,” kagi de.
23 “Bakit,” kagi ni Pilato, “anya i
kasalanan na?” Pero lalo de san a nidulaw,
a “Ipako mo siya ta kudos!”
24 Nadid, pékaisip ni Pilato a éwan siya
tu mégimet, sakay adene be dén du tolay
a magligalig, éy nagpaalap siya ta dinom
sakay inugisan na i kamét naa ta harap
du tolay. (Saya i nihalimbawa naa dide a
éwan siya tu kasalanan.) “Ewanék tu ka-
panagutan ta ikatea na éye a lélake,” kagi na
“Sikam i bahala.”
25 Ey kinagi du tolay, a “Panagutan me i
ikate na; sikame sakay du anak me!”
26 Ey nadid, pinaluwas ni Pilato ti
Barabas, sakay nipabalbal na ti Jesus, a
tulos niatéd na dide monda ipako de ta
kudos.

Lélokon De Ti Jesus

27 Nadid du sundalu, éy niange de ti Jesus
ta lubuk no bile no gubernador, sakay dinu-
mulug sa diya du étanan a sundalu.
28 Sakay inibutan de tu badu na, sakay
sinolotan de siya ta badu a medideg, da saya
i kolor na damit na hari.
29 Sakay nagkawekaw side ta lanot a
meset, a nisoklop de to ulo na, a kurona na
kan. Ey pinakbilan de siya ta kayo a baston
na kan. Ey tinokso de siya a linumuhud side
diya, a kinagi de, a “Mabuhay i hariae na
Judeo!”
30 a tulos de siya a linéloktaben, sakay
pinépakol-pakol de siya.
31 Ey kétapos de a nangloko diya, éy in-
ibutan de tu badu na a medideg, sakay pin-
abaduan de man dén to sarili na a damit.
Sakay pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya To Kudos

32 Nadid, to péglakad de, éy mineta de tu
lélake a ti Simon i ngahen na, a taga Sirene.
Ey pinilit de siya a minangbékle to kudos ni
Jesus.
33 Ey kédemét de to lugar a ngéngahinan de
a Golgota (a i kahulugen na éy Bungu),
34 éy inatdinan de ti Jesus ta alak a te halu
a gamot a meapsot, pero to pékakenam na éy
éwan na ininom.
35 Nadid, to péngipako de dén to kudos,
éy nagpalabunutan side a hinati-hati de tu
damit na.
36 Sakay négiknud sa side a bantayan de.
37 Sakay niekpét de tu sulat to kudos ta
uluan naa, a ikagi no sulat tu niabla de diya.
I kagi naa éy “SIYA YE TI JESUS, A HARI NA
JUDEO.”
38 Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan
a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side ta
magtembang a tagirilan ni Jesus.
39 Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta
de ti Jesus,
40 a kinagi de, a “Siko bale i manghukata
ta Templo, sakay ipataknég mo a huway ta
ételo san a aldew! Bakit éwan mo iligtas
i bégi mua? Eng siko i anak na Diyos éy
umogsad ka dén ta kudusa!”
41 Sakay du te tungkulin a Judeo, éy
dinédusta de be siya, a kinagi de, a
42 “Entan moy, niligtas na kan du iba.
Pero i bégi naa éy éwan na meligtas. Hari kan
siya na Israel. Nadid, éng umogsad san siya
ta kudusa, éy maniwala kitam diya!
43 Umasa siya ta Diyos,” kagi de, “a kagi na
a anak na kan siya. Nadid, éng gustu siya na
Diyos, éy bakit éwan na siya iligtas?”
44 Sakay pati du éduwa a tulisan a kasabay
na a nipako, éy dinédusta de be siya.

Pate Dén Ti Jesus

45 Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém a
hanggan to alas tres.
46 Ey to manga alas tres dén, éy kinagi ni
Jesus ta medegsén, a “Eli, Eli, lema sabak-
tani?” a i kahulugen na, éy “Diyos ko! Diyos
ko! Bakit pinabayanék mo?”
47 Ey du sénganya a te taknég sa, éy nabati
de siya, a akala de éy dédulawan na ti Puru-
peta Eliyas.
48 Ey agad minaginan i esa dide a nan-
galap ta damit, sakay nibisa na to tuba,
sakay niedton na ta ontok no kayo, a ni-
pasépsép na ni Jesus.
49 Pero kinagi du iba sa, a “Diyan ka
pa! Entan tam pa éng dumemét ti Eliyas a
méngiligtas diya.”
50 Ey nadid, dinumulaw ti Jesus a huway,
a tulos na dén a nahéngsétan.
51 Nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no
Templo, éy bigla a minapéknet sapul ta on-
tok a hanggan ta sidung. Sakay naglindul,
sakay pinomtak du dadéngli.
52 Nabukasan be i meadu a lébéng, a tulos
nabuhay i meadu a tolay a minaniwala ta
Diyos.
53 Linumuwas side to lébéng de, sakay to
kébuhay dén ni Jesus, éy sinomdép side ta
Jerusalem, éy meadu i minaketaa dide.

54 Nadid, tu kapitan sakay du sundalu a
kaguman na a nagbantay ni Jesus, pékabati
de to lindul, sakay ta étanan a nanyari, éy
néganteng side a tahod, a kinagi de, a "Tunay
bale ye a anak na Diyos!"
55 Edsa be sa i meadu a bébe a mégtan-
aw. Sapul pa ta Galilea éy kinumuyoyog dén
side ni Jesus, a side i katulung naa.
56 Kabilang dide éy ti Maria Magdalena,
sakay ti Maria a ina ni Santiago sakay ti
Hose, sakay tu asawa ni Sebedeo.

To Péngielbéng Ni Jesus

57 Nadid, to giapon dén, éy dinumemét sa
i esa a mayaman a lakay a taga Arimatea. I
ngahen na éy ti Hose. Ey alagad be siya ni
Jesus.
58 Inumange siya ni Pilato a inaged na tu
bangkay ni Jesus. Ey niutus ni Pilato a iatéd
de diya.
59 Ey inalap ni Hose tu bangkay, sakay
sinaputan na to bigu a manta,
60 sakay nielbéng na to sarili na a
péglébngan, a éwan pabi nale a nipaébut to
pader. Ey nadid, nigulung de tu dikél a bito
a nitakléb de to pintuan no lébéng, sakay
néglakad.
61 Ey ti Maria Magdalena sakay tu esa pa a
Maria, éy édsa sa side a te eknud to tapat no
lébéng.

Du Mégbantay To Lébéng

62 Nadid, to gagabi dén a sabadu, du
mataas a padi sakay du Pariseyo, éy inu-
mange side ni Pilato.
63 "Gubernador," kagi de, "natandaan me
tu kinagi na éya a mebuli a lélake to kébuhay
na pabi, a mabuhay kan siya a huway
makalipas i étélo a aldew.
64 Kanya maari éy ipabantay mo pad i
lébéng naa, a hanggan ta ikatélo a aldew.
Makay umange sa du alagad na a takawén
de tu bangkay na, sakay kagin de du tolay
a nabuhay dén a huway. Eng magkona sa
side, éy mas mahigpit i ménegipo a kakab-
ulyan kesira to neditol."
65 Pékabati ni Pilato ta éya, éy kinagi na
dide, a "Maari, mangalap kam ta sundalu,
sakay pabantay moy dide ta mahusay."
66 Kanya nadid, inumange side to lébéng,
sakay dinétonan de ta tanda tu takléb na a
bito, sakay pinabantay de tu lébéng, monda
masiguru de a éwan tu mékialam to bangkay
ni Jesus.

28

Nabuhay Ti Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, a simba dén
a amulaldew, éy inumange ti Maria Mag-
dalena to lébéng, sakay tu esa a Maria.
2 Ey kédemét de sa, éy bigla a linumindul
ta mesibét, a tulos dinumibi i esa a anghel a
gébwat ta langet. Siya éy nigulung na tu bito
a takléb no lébéng, sakay inumeknud sa siya.
3 Tu idsura na éy koman i kilat a makadile,
sakay tu badu na éy melélatak a tahod.
4 Ey du sundalu a mégbantay sa, namégpég
side ta anteng de to anghel, a tulos natumba
side a koman side i pate.
5 Nadid, kinagi no anghel to éduwa a
bébe, a "Diyan kam méganteng. Tukoy ko a
ahayukén moy ti Jesus, siya a nipako de.
6 Pero éwan se siya," kagi na, "da nabuhay
dén a kona to kinagi na. Kamon se, entan
moy i lébéng naa.
7 Sakay méglakad kam dén a kagin moy
du alagad na a nabuhay dén a huway, a
mégdetol dén siya dide ta Galilea. Meta
moy siya ta éya. Tandaan moy i kinagi kua
dikam."
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya a kagi no
anghel, éy agad side hinumektat to lébéng.
Sakay naginan side a nibaheta de du alagad
i nanyaria. Ey méganteng side a mésahat.
9 To péginan de, éy sinambat side ni Je-
sus, a binati na side. Ey inumadene side a
kinébkében de i tikéd naa, sakay sinumamba
side diya.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Diyan kam
méganteng. Angen moy kagin du top ko a
umange side ta Galilea, éy metaék de sa."

Tu Baheta Du Nagbantay To Lébéng

11 Nadid, péglakad pabi du bébe, éy inu-
mange ta banuwan du sundalu a nagbantay
to lébéng, sakay nibaheta de du padi i nan-
yaria.
12 Ey néguhon side du matétanda. Sakay
inatdinan de du nagbantay ta kuhata,
13 a kinagi de dide, a "Basta ibaheta moy
du tolay a inumange sa du alagad na, a
tinako de tu bangkay na to kétidug moy.
14 Diyan kam méganteng," kagi de. "Eng
mabaheta ni Gubernador a natidug kam
kan, éy sikame i bahala a mégkagi diya,
monda éwan na kam parusaan."
15 Kanya du nagbantay, éy tinanggap de
tu kuhata, sakay ginamet de tu nibilin de
dide. Ey hanggan nadid éy saya i péniwalaa
du Judeo.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

16 Nadid, du sapulu éy ta esa a alagad,
éy inumange side ta Galilea, a hanggan to
buked a nibilin dide ni Jesus.
17 Ey to péketa de sa diya, éy sinumamba
side diya; pero i sénganya dide éy nagalan-
ganin side.
18 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Niatéd
diyakén Nama ko i étanan a kapangyarian ta
langet éy ta mundua.
19 Kanya umange kam ta maski ahe ta
mundua, a gemtén moy a maging alagad ko
i tolay ta étanan a banubanuwan. Binyagen

moy side ta ngahen Nama tam, sakay sakén
a anak na, sakay ta Banal a Espiritu.
20 Itoldu moy dide i étanan a niutus ko
dikam. Ey tandaan moy, sakén i kaguman
moy a palagi, hanggan ta katapusan na
mundua.”

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Marcos

1 Saye i Mahusay a Baheta a tungkul ni
Jesu Cristo, a anak na Diyos.
2 To pégtoldu ni Juan a Mégbinyag, éy saya i
sapul na éya a baheta a kinumalat. Ti Juan i
nangtupada to dati a kagi na Diyos to anak
na, a nisulat ni Isayas. “Tandaan moy,” kagi
na Diyos to anak na, “te lélake a pégdetulén
ko diko, monda paghandaén na du tolay ta
demtan mo.”
3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta Isayas
to nipégkagi na, a “Te magpahayag ta ilang
a lugar, a i kagi naa du tolay éy dapat
maghanda side ta kédemét na Panginoon, a
husayén de be i péglakaden na.”
4 Nadid, dinumemét ti Juan ta ilang a
lugar, a mégtoldu siya du tolay a dapat mag-
sisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag
side, monda pagpasensiyaan side na Diyos
ta kasalanan de.
5 Ey du étanan a tolay ta Hudea sakay ta
Jerusalem, éy inumange side ni Juan. Ey
nipagtapat de i étanan a kasalanan de, a
tulos bininyagen side ni Juan ta dinuma na
Hordan.
6 Nadid, i badua ni Juan, éy ginamet ta buk
na hayup. Sakay tu sinturon na éy katat. I
kékanén na éy pésah sakay pitukan.
7 To pégtoldu na du tolay, éy kinagi na, a
“Te lélake a ménegipo diyakén a dumemét.
Eng iparehoék moy diya,” kagi na, “éy
éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén.
8 Sakén éy binyagen ta kam ta dinom.
Pero siya éy binyagen na kam ta Banal a
Espiritu.”

Bininyagen Ni Juan Ti Jesus

9 Nadid, to panahun a éya, éy dinumemét
ti Jesus a gébwat ta Nasaret, Galilea; éy
bininyagen siya ni Juan ta dinom ta Hordan.
10 Ey to kéahawas ni Jesus to dinom, éy neta
na a minapilak i langet, a tulos dinumibi
diya i Espiritu na Diyos a koman i dagalan.
11 Ey tulos négkagi nadid i boses ta langet,
a “Siko i anak ko a mahal, éy mésayaék diko.”
12 Nadid, tu Espiritu, éy niange na ti Jesus
ta ilang a lugar.
13 Ey édsa sa siya ta épat a pulu a aldew, a
tétokson siya ni Satanas ta éya. Ey te hayup
be sa a mealiyas. Ey inaguman siya du
anghel ta éya.

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

14 Nadid, to péngipihesu de ni Juan, éy
nagsoli ti Jesus ta Galilea. Ey nagpahayag
siya ta Mahusay a Baheta na Diyos ta éya.
15 “Oras dén na Diyos a maghari,” kagi
na. “Magsisi kam dén, a ibutan moy du
kasalanan moy, sakay maniwala kam ta
Mahusay a Baheta.”
16 Nadid, to péglakad ni Jesus to digdig
na diget na Galilea, éy neta na de Simon a
patwadi ti Andres, a ménggila side.
17 Ey kinagi na dide, a “Kumuyoyog kam
diyakén a maging alagad ko. Sapul nadid, éy
éwan kam dén mangalap ta ikan, éng éwan i
alapén moya éy tolay a para diyakén.”
18 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy basta
gininanan de tu gila de, a kinumuyog side
ni Jesus.
19 Ey to pémaybay de man dén ta kétihék,
éy neta de de Santiago éy ti Juan a patwadi,
a anak side ni Sebedeo. Te eknud side to
abeng de, a mégayoma side to rambat de.
20 Ey dinulawan side ni Jesus; éy agad
gininanan de tama de to abeng, sakay du
iba sa a mégtarabaho, a kinumuyog be side
ni Jesus.

Tu Lélake a Hinayup

21 Nadid, inumange side ta Kapernaum.
Ey to aldew a pangilin, éy inumange ti Jesus
to kapilya de ta éya. Ey nagtoldu siya du
tolay sa.
22 Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod
to pégtoldu na, da éwan siya mégtoldu a kona
du maistu ta rilihiyon de, éng'wan neta de a
te kapangyarian siya ta pégtoldu na.
23 Nadid, sinomdép to kapilya i esa a lélake
a hinayup. Dinumulaw siya a négkagi, a
24 “Jesus, siko a taga Nasaret, anya i
pékialam mua dikame? Bunuén mo kame
wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko
i tiniyak na Diyos a tagapagligtas!”
25 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a
kinagi na, a “Tama dén! Umibut ka dén ta
ina a lélake!”
26 Nadid tu medukés a hayup, pékabati na
ta éya, éy pinagkaramre na tu lélake. Ey
nagkélanget siya, a tulos inumibut dén to
lélake.
27 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a
kinagi de, a “Anya wade i lélakeae? Iba i
pégtoldu naa. Utus na san, éy sumunud du
medukés a hayup diya!”
28 Ey dahil ta éya, éy nabaheta agad du
étanan a tolay ta éya a lugar i tungkul ni
Jesus.
29 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a
inumange siya to bile de Simon a patwadi, a
kaguman na be ti Santiago sakay ti Juan.
30 Ey tu manugeng ni Simon éy te katidug
sa siya, a mepalang siya to ladu na. Ey
kinagi de ni Jesus a méladu siya.
31 Ey kembilan ni Jesus tu kamét na a
pinaégkat, éy naibut tu palang na, a tulos
nagasikaso siya dide.
32 Nadid, to kélép a éya, a giapon dén, éy
niange de ni Jesus i étanan a te ladu, sakay
du hinayup.

33 Ey du étanan a tolay ta éya a banuwan,
éy dinumulug side ta harap na éya a bile.
34 Ey pinahusay ni Jesus i meadu a te ladu,
sakay pinaibut na i meadu a dimonyo. Ey
sinaway na du dimonyo a mégkagi, da tukoy
de siya, a siya i gébwata ta Diyos.
35 Nadid, to gagabi pabi a tahod, a
mediklém pabi, éy inumikat ti Jesus a
linumwas to bile. Ey inumadeyo siya dudu
bile sa, a monda manalangin.
36 Pero de Simon éy tinumagubet side
diya, a inahayok de siya.
37 Ey péketa de diya éy kinagi de, a
"Maistu, éahayukén ka man dén du tolay a
étanan."
38 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Kitam dén.
Umange kitam du iba a bariyo. Kanyaék se
inumange éy magpahayagék be du tolay ta
iba-iba a bariyo."
39 Kanya naglebut ti Jesus ta étanan a
Galilea, a nagtoldu siya du tolay du kapilya
de, sakay pinaibut na i meadu a dimonyo.

Ginamot Ni Jesus Tu Te Saket a Ketong

40 Nadid, te esa a lélake a te saket a ketong
a inumadene ni Jesus. Linumuhud siya
diya a mékiohon. "Eng maari," kagi na, "éy
pahusayénék pad."
41 Ey ti Jesus, éy kinagbian na siya, éy kem-
bilan na, a kinagi na, a "Maari, maghusay ka
dén."
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut
tu ladu na, a mahusay dén siya.
43 Ey pinéglakad siya ni Jesus, a kinagi na
diya ta mahigpit,
44 a "Diyan mo kékagin i éye ta maski
ti ésiya; éng 'wan umange ka pa pumeta
ta padi, a mahusay ka dén. Da mahusay
ka dén," kagi na, "éy atdinan mo tu padi
ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni
Moises. Saya i pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."
45 Pero tu lélake, to péglakad na dén, éy
basta binébahetaan na i bawat meta na ta
nanyaria diya, hanggan éwan nabaheta na
étanan a tolay ta éya a lugar. Kanya ti Jesus éy
éwan dén siya maari a pumeta ta tolay maski
ta ahe a banuwan. Basta tumétulos siya ta
adeyo ta banuwan. Pero maski adeyo siya,
éy palagi a dumédulug diya i meadu a tolay.

2

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

1 To esa man dén a aldew, éy nagsoli ti
Jesus ta Kapernaum. Ey nabaheta du tolay
a kaya man dén siya to bile na.
2 Ey dinumulug i meaadu a tolay to bile, a
hanggan da mepiit side. Maski ta harap no
bile, éy mepiit. Ey mégtoldu ti Jesus dide.
3 Nadid, te épat a tolay a dinumemét sa, a
te kébil side a lélake a lumpu.
4 Pero éwan side makaadene ni Jesus,
dahil ta meaadu a tolay. Kanya binutbut de
to atép to némo ni Jesus, sakay nitostos de tu
ayod a édsean no lumpu.
5 Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side
diya, éy kinagi na to lumpu, a "Anéng,
pinatawad ka dén ta kasalanan mo."
6 Nadid, du maistu sa ta rilihiyon, pékabati
de to kinagi ni Jesus, éy mégisip side, a
7 "Bakit mégkagi siya ta kona sa? Isip na
wade a Diyos siya! Diyos san i makapag-
patawad ta kasalanan na tolay."
8 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i édse ta isip
dia. Ey kinagi na dide, a "Bakit mégisip kam
ta kona sina?
9 Tama," kagi na, "a maari i maski ti ésiya a
mégwari-wari a mégpatawad ta kasalanan na
lumpuae. Pero ti ésiya i maari a makapag-
palakad ta lumpu a tolay?
10 Nadid," kagi na, "éy sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a magpatawad
ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a
11 "Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i
ayod mua, a ikad mo dén ta bile moy."
12 Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy
inumégkat dén siya, a inalap na tu ayod na,
sakay linumuwas siya to bile. Ey du tolay
sa, péketa de ta éya, éy mégtaka side a tahod,
sakay pinuri de i Diyos. Sakay kinagi de a
"Nadid kitam san naketa ta kona sa!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

13 Nadid, nagsoli man dén ti Jesus ta
sabeng ta Galilea. Ey dinumulug diya i
meadu a tolay, éy nagtoldu siya dide.
14 Ey to péglakad na, éy neta na i esa a lélake
a mégpabuwes, a te eknud to pégsingihan ta
buwes. Ti Lebi i ngahen naa, a anak ni
Alpeyo. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog
ka diyakén a maging alagad ko." Ey tinu-
maknég ti Lebi, a inumunonod siya ni Jesus.
15 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni Lebi,
éy nékidipon be sa i meadu a medukés a tolay
sakay du mégpabuwes. (Side i méngdaya ta
tolay.) Dahilan éy te meadu a kumékuyoyog
ni Jesus.
16 Ey du maistu sa ta rilihiyon na Pariseyo,
péketa de a mékidipon ti Jesus du medukés
a tolay, éy kinagi de du alagad ni Jesus,
a "Bakit mékidipon siya du makasalanan a
tolay?"
17 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na
dide, a "Bakit? Du mahusay éy éwan side tu
kailangan ta magamot, éng'wan du te saket.
Ey sakén éy éwanék se inumange a monda
tumulung du mahusay a tolay. Eng'wan, du
makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

18 Nadid, du Pariseyo sakay tu alagad
ni Juan, éy ugali de a mégkulasiyon, ayun

to rilihiyon de. Kanya te iba a tolay
a nagpakelagip ni Jesus éng bakit éwan
be mégkulasiyon du alagad na. "Eng
mégkulasiyon du alagad du Pariseyo, sakay
du alagad ni Juan a mégbinyag," kagi de, "éy
bakit éwan mégkulasiyon du alagad mo?"
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, maari
beman a mégkulasiyon i tolay éng kaguman
de pabi i ikasal? Ewan! Eng kaguman de
pabi siya, éy éwan pabi side mégkulasiyon, da
mésaya side.
20 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a
ikasal, éy saya i oras de a magkulasiyon.
21 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to
dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da éng kona
sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy lalo dén a
melawa tu ébut no badu.
22 Ewan be tu méngiasék ta bigu a alak ta
dati a pégaskanan. Bagay kona sa i ginamet,
éy pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos
mebut tu alak. Sakay pati tu pégaskanan, éy
sayang be dén. Maigi pa éy iasék i bigu a alak
ta bigu be a pégaskanan."

Tungkul Ta Pangilin a Aldew

23 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy
dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to
péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta
tégesa a ohay, a kékéselén de.
24 Ey du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus, a
"Entan mo du alagad mo! Bakit gemtén de i
bawal ta pangilin? Bilang tarabaho ina!"
25 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit, éwan moy
wade nabasa tu ginimet ni Dabid to araw, to
pégalép de sakay du kaguman na?
26 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey
tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy
kinan na; sakay pinakan na be du kaguman
na. Ey bawal kan ya ta utus, da du padi san
i maari kana a méngan ta éya. Nanyari ya
to panahun ni Abiyatar, to panahun a padi
siya a mataas.
27 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "lalo a im-
portante i tolay kesira ta pangilin a aldew.
Kanya san ginimet na Diyos i pangilin éy
monda makaimang i tolay ta tarabaho de.
28 Ey sakén a lélake a gébwat ta langet, éy
sakén i mégkagia éng anya i tama a gimet ta
aldew a pangilin."

3

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

1-2 Nadid, éy inumange ti Jesus to kapilya
de a esa. Ey te lélake sa a pile tu kamét. Ey du
Judeo sa, éy sinubukan de siya, éng gamutén
na tu lélake ta pangilin, monda maka éy
iabla de siya a manglabag ta utus.
3 Ey ti Jesus, éy kinagi na to pile tu kamét,
a "Kadon se."
4 Ey kinagi na du mégsubuk diya, a "Anya,
bawal beman ta utus tam éng aguman tam
i te hirap ta pangilin? Isip ko bawal san éng
pahirapan tam i tolay?"
Ey du mégsubuk diya, éy éwan side sinu-
mengbet diya.
5 Ey ti Jesus éy lélamengén na side, a
mégingél siya dide. Ey mélungkut be siya
dide, da mekétog side tu isip. Ey kinagi na
nadid to pile tu kamét, a "Iolnat mo i kamét
mua." Ey to péngiolnat na éy naghusay dén.
6 Ey du Pariseyo sa a nagsubuk diya, éy
linumwas sa side; sakay néguhunan de éng
kodya i pamunu dia ni Jesus. Ey kaguman
de be du tolay ni Herod.

Du Meadu a Tolay Ta Sabeng Ta Galilea

7 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad
dia, éy hinumektat sa siya a inumange ta
sabeng. Ey kaguman na du alagad na. Ey
meadu i tinumagubet diya, a gébwat side ta
Galilea, sakay ta Hudea,
8 sakay ta Jersualem, sakay ta Idumea,
sakay ta dumanég a sa na Hordan, sakay ta
Tiro, sakay ta Sidon. Kanya dinumulug diya
diden ya a tolay, éy dahilan éy nabaheta de
i ginimet naa.
9-10 Ginamot na i meaadu a tolay a te sak-
isaket. Kanya du te ladu, éy pumépilit side a
umadene diya, monda makakbil side diya.
Kanya ti Jesus éy nipedahik na tu abeng a
sinakayan na. Dinumitaw siya ta kétihék,
monda éwan siya séséldités na tolay.
11 Sakay du hinayup a tolay, bagay meta
de ti Jesus éy basta minatumba side ta harap
na, a dinumulaw side, a i kinagi dia, éy "Siko
i anaka na Diyos."
12 Ey ti Jesus éy pinégkagian na side ta
mahigpit, a diyan de iyébaheta i tungkul
diya.

Pinili Ni Jesus Du Alagad
Na a Labindalawa

13 Nadid, pénohobuk ni Jesus to esa a
buked, éy pinauwet na du tolay a gustu na
a maging alagad na. Ey kédemét de diya,
14 éy pinili na i labindalawa, a side i kagu-
man na. I pégdulaw naa dide éy apostol. Side
i utusan na a uméange ta iba-iba a lugar, a
magpahayag ta Diyos.
15 Ey inatdinan na side ta kapangyarian
de a magpaibut ta dimonyo.
16 Du labindalawa a apostol a pinili na éy
ti Simon, a pinalayawan na a Pedro;
17 sakay ti Santiago éy ti Juan, a anak side
ni Sebedeo. (Pinalayawan side ni Jesus, a
Boanerges, a i kahulugen na éy koman i
kéduh.)
18 Du iba a apostol éy ti Andres, sakay ti
Pelip, sakay ti Bartolome, sakay ti Mateo,
sakay ti Tomas, sakay ti Santiago a anak ni
Alpeo, sakay ti Tadeo, sakay ti Simon a taga
Kanan,
19 sakay ti Hudas Iskarote, a néngitokyon
ni Jesus.

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Satanas

20 Nadid, nagsoli ti Jesus to bile na. Ey
dinumulug man dén diya i meaadu a tolay.
Ewan side maari a méngan, dahil ta kakadu
na tolay.
21 Ey du tétotop ni Jesus, pékabati de a
te meaadu a dumédulug diya, éy inumange
side diya a uwitén, da isip de éng luku-luku
dén siya.
22 Pero du maistu ta rilihiyon ta éya, a
gébwat ta Jerusalem, éy kinagi de, a "Kanya
makapégpaibut siya du dimonyo éy inatdi-
nan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti
Satanas a mayor du dimonyo."
23 Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa.
"Pakodyan a lébugén ni Satanas i sarili na?"
kagi na.
24 "Eng mara, maski ahe a banuwan, éng
néglébug side éy masida side a talaga.
25 Sakay maski ahe a bile, éng néglébug
side, éy éwan male i buhay dia.
26 Ey nadid sakén, bakit kagi moy a inatd-
inanék kan ni Satanas ta kapangyarian na a
magpaibut du katulung na a dimonyo? Eng
lébugén ni Satanas i sarili na, éy bumagsak
siya a talaga. Ewan male i buhay na.
27 "Ewan tu makapagpaibut du kasaku-
pan ni Satanas, éng'wan na pa matalo ti
Satanas. Pero éng matalo na dén siya, éy
maari na dén a alapén i kasakupan na.
28 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "pag-
pasensiyaan na Diyos i tolay ta maski anya a
kasalanan de, sakay ta péngupos de ta tolay.
29 Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu,
éy saya i éwana pagpasensiyaan, maski na-
did, a hanggan nikésiya. I kona sa éy te
kasalanan a pirmi, a éwan maibut."
30 Kinagi ni Jesus i éya da nangupos side
diya, a te medukés kan siya a espiritu.

I Tunay a Top Ni Jesus

31 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus,
sakay du tétotop na. Naguhay side ta luwas
no bile, a nipauwet de siya.
32 Ey du meadu a tolay a te eknud ta
palebut ni Jesus to lubuk, éy kinagi di diya,
a "Kéye dén ta luwas dena mo, éy du tétotop
mo, a nipauwet de ka."
33 Ey kinagi ni Jesus, a "Ti ésiya i ina kua
sakay ta tétotop kua?"
34 Ey kélameng ni Jesus du tolay ta palebut
na, éy kinagi na, a "Side ye di ina kua, sakay
top ko!
35 I maski ti ésiya a mangtupad ta utus
Nama ko, éy side ya di ina kua éy ta tétotop
ko."

4

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

1 Nadid, inumange man dén ti Jesus to
digdig no diget. Ey meaadu i dinumuluga
diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to
abeng, sakay dinumitaw ta kétihék, sakay
inumeknud sa siya a mégtoldu du tolay. Ey
side éy édse side to baybay, a mégbati.
2 Ey tinolduan na side ta meadu a halim-
bawa.
3 "Baten moy," kagi na. "Te esa kan a lélake
a mégsabug to binhi na.
4 Ey to pégsabug na éy te sénganya wade
a butil a minepégsek to dilan. Ey kinan na
manok.
5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-
bito. Ey agad kan side nagtubu, da melapis
i luta ta éya.
6 Pero minalanés side, da mepasi i bilag,
éy éwan kan masiyadu i gimot de.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to
kalamonan, éy éwan kan be nagbunga, da
nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén
ta mahusay a luta. Ey tinumubu i éya, a
nagohay ta tégtételo a pulu a butil, sakay ta
tégéném a pulu, sakay ta tégsésandaan a butil
i bawat ohay.
9 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati
kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid, to kéhektat dén du meadu a tolay,
éy du alagad na éy nipakelagip de ni Jesus
ayun to nihalimbawa na du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san
dikam na Diyos i kahulugen na lihim
tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du
tolay a éwan sakup na kaharian na Diyos,
éy halimbawa san i kékagin kua dide,
12 monda maski metaék de, sakay mégbati
side diyakén, éy éwan de mapospusan. Da
sala de a magsoli ta Diyos, a monda pag-
pasensiyaan na side."

Ipaliwanag Na I Halimbawa
Tungkul To Pégsabug

13 "Bakit," kagi ni Jesus, "éwan moy be-
man mépospusan i kahulugen na éya a hal-
imbawa? Eng kona sa, éy kodya i pékapospos
moya du iba a halimbawa?
14 Mara, tu nisabug no lélake éy éwan binhi,
éng'wan kagi na Diyos.
15 I sénganya a tolay éy koman side tu binhi
a minepégsek to dilan, to pégsabug no lélake
ta kagi na Diyos. Eng makabati side, éy
dinumemét agad ti Satanas dide, a inagaw
na tu kagi a nabati de.
16 I iba a tolay éy koman side tu binhi a
nepégsek to bito-bito. Side, éng mabati de i
kagi na Diyos, éy masaya side, a tanggapén
de agad.
17 Pero éwan side makatagal, da kapareho
side no binhi a éwan nakagimot. Méniwala
side ta sandali. Pero kédemét na paghirap de
dahil ta péniwala de, éy basta ginanan de tu
tinanggap de.

18 I iba a tolay éy koman side tu binhi a nepégsek to kalamonan. Makabati side ta
kagi na Diyos;
19 pero éwan magbunga tu kagi na Diyos
ta isip dia, da kapareho side no binhi a nai-
longan. Mara i nangilonga dide éy tu pégisip
de ta kabuhayan de sakay ta kayamanan de,
sakay ta pénggustu dia ta sari-sari. Kanya
éwan side mégbunga.
20 Pero i iba a tolay, éy koman side tu binhi
a minesabug ta mahusay a luta. Eng maka-
bati side ta kagi na Diyos, éy tanggapén de.
Ey magbunga side ta tégételo a pulu, sakay
ta tégénem a pulu, sakay ta tégsésandaan."

Tu Halimbawa to Simbu

21 "Anya wade," kagi ni Jesus, "taben na
tolay i simbu, a monda tulos taklében de ta
pégtakalan? O isahok de beman ta kama?
Ewan, da iedton de ta lamesa.
22 Ey maski anya a meliso nadid, éy
mademlagen ta esa a panahun. Sakay
maski anya i ilihim na tolay nadid, éy
mehayag ta esa a panahun.
23 Nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati
kam, éy baten moy ya.
24 "Nadid," kagi na, "isipén moy tu kagi ko
dikam. Da pintasan kam na Diyos ayun ta
pégpintas moy ta kapareho moy. Sakay lalo
a mahigpit i pégpintas na Diyos dikam.
25 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua,
éy dagdagen na Diyos i isip dia, monda ma-
pospusan de ta mahusay. Pero du metamad
a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos
tu isip de a hanggan éwan side tu mapospu-
san."

Tu Halimbawa No Lélake a Naghasik

26 Nadid, kinagi ni Jesus, a "I péghari na
Diyos éy kapareho no lélake a naghasik ta
binhi to luta na.
27 Ey tidug siya ta kélép-kélép; umikat siya
ta aldew-aldew. Ey tulos san a tumétubu tu
nihasik na. Pero éwan mépospusan no lélake
éng anya i mégpatubua to nihasik na.
28 Basta luta san i mégpatubua. Tulos a
nagtagatod. Tulos a nagbuktet. Tulos a
mégwasawas.
29 Ey bagay nalutu dén tu pahay, éy tu-
los mégladey dén tu lélake, da oras dén a
mégladey."

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

30 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya wade i
kapareho na péghari na Diyos? Anya wade
i halimbawaa na éya?
31 I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél
na mustasa a nimula no lélake to luta.
Kakétihékan ya ta maski anya a bukél ta
mundua. Pero éng imula mo,
32 éy kadikélan ya ta étanan a kayo, a
huméhabéng ta meadu, a hanggan makapa-
globun du manok ta lédum naa."
33 Kona sa i pégtoldu ni Jesus du tolay, a
gamitén na i meadu a halimbawa, ayun ta
kaya de a mapospusan.
34 Ewan siya tu kinagi dide a éwan halim-
bawa. Pero éng bukod de Jesus, a du alagad
na san i kaguman naa, éy nipaliwanag na
dide i étanan a kahulugen no kinagi na du
tolay.

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

35 Nadid, giapon dén na éya a aldew, éy
kinagi ni Jesus du alagad na, a "Umahabes
kitam dén ta dibilew."
36 Ey sinumakay dén side to abeng a te
sakay dén ti Jesus, sakay gininanan de dén
du tolay. Ey te iba be sa a abeng, a inu-
munonod dide.
37 Mamaya-maya, éy inabut side na
mesibét a unos, a tulos sésalpukén na tagmék
tu abeng, a hanggan da talaga a matabwan
dén tu abeng.
38 Ey ti Jesus éy tidug pabi siya to dipos, a
te punganan siya. Ey linukag siya du alagad
na, a kinagi de, a "Maistu, diyan mo kame
pébayan! Omléd kitam dén!"
39 Ey ti Jesus éy inumégkat siya, a tulos sin-
away na tu pahés, sakay kinagi na to pahés,
a "Tama dén, tumahimik ka dén." Ey hinu-
mintu dén tu pahés, sakay tinumahimik dén
tu diget.
40 Ey kinagi na du alagad na, a "Bakit
inumanteng kam? Ewan kam wade pabi
méniwala diyakén?"
41 Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a
"Anya wade i lélakeae? Maski pahés éy ta
diget, éy méniwala side diya!"

5

Ginamot Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

1 Nadid, dinumemét de Jesus ta banuwan
na tolay a Gadareno ta dibilew.
2 Ey to kéahawas de to abeng, éy sinambat
side no esa a lélake a hinayup, a gébwat to
kapusanto.
3 Siya éy nale a négiyan to kapusanto. Ey
éwan dén tu maari a méngiegut diya. Maski
kadena éy éwan maari,
4 da ginapus de dén siya ta meadu a beses
ta kadena sakay bangkiling. Pero tu kadena
éy binabégsot na, sakay tu bangkiling éy
tinétéltég na san. Ey éwan tu tolay a makagi-
pos diya.
5 Aldo éy ta kélép éy basta méglélebutén
siya to lébélbéng sakay du bukibuked, a
mégkékélesén siya, sakay tinétalinguan na i
bégi naa ta bito.
6 Nadid, pékatan-aw na ni Jesus, éy naginan
siya a linumuhud diya,
7 sakay dinumulaw ta mebagség, a kinagi
na, a "Anya i pékialam mua diyakén, Jesus?
Siko i anak na mataas a Diyos! Diyanék pad
péparusaan!"

8 Kinagi na dén i éya, da inutusan dén ni
Jesus tu medukés a espiritu a umibut dén to
lélake.
9 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ti ésiya i nga-
hen mua?" "Ti keaduan," kagi na, "i ngahen
kua; da meadu kame."
10 Ey dinumaying siya ni Jesus, a "Diyan
pad iyébut didi hayupa ta adeyo."
11 Nadid, te meadu sa a babuy a mégkan ta
disat no buked ta éya.
12 Ey du dimonyo a édse to lélake, éy
pinékiohon de ni Jesus, a "Iagton mo kame
san ta bégi didi babuy yae, a pasdépén mo
kame dide."
13 Ey pinumayag dén ti Jesus. Kanya du
dimonyo éy inumibut side to lélake, a tulos
sinomdép side du babuy. Ey bigla a minag-
paginan du babuy a bulnok, a sinumegbu
side a étanan to diget, a tulos de a minalimés.
Manga éduwa side a libu a babuy.
14 Nadid, du mégbantay du babuy, éy ginu-
minan dén side. Ey nibébaheta de du étanan
to banuwan de. Ey du tolay, éy inumange
side ni Jesus, monda meta de éng anya i
nanyaria.
15 Ey kédemét de ni Jesus, éy neta de tu
lélake a hinayup, a te eknud dén siya, a
mahusay dén. Sakay te badu dén siya. Ey
inumanteng du tolay.
16 Ey du tolay a minaketa ta éya a nanyari,
éy nibaheta de du iba i tungkul to lélake,
sakay du babuy.
17 Ey nipékiohon de ni Jesus a humektat
siya to lugar de.
18 Nadid, pékasakay ni Jesus to abeng de,
éy tu lélake a ginamot na, éy nékiohon siya ni
Jesus éng maari siya a kumuyog.
19 Pero sinaway ni Jesus. "Sumoli ka san
nadid ta bile moy," kagi na, "sakay ikagi mo
dide i ginimet na Diyos diko, éng kodya i
nipangagbi naa diko."
20 Kanya tu lélake, éy nagsoli siya, a inu-
mange siya ta Dekapolis, sakay nibaheta na
du tolay éng anya i ginimita ni Jesus diya. Ey
mégtaka du étanan a nakabati.

*Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Mi-
nangkébil Ni Jesus*

21 Nadid, to kéahabes de Jesus to ki-
nagébwatan de, éy sinambat man dén siya na
meadu a tolay to édse na pabi ta sabeng.
22 Ey inumadene diya i esa a Judeo, a ti
Hayro i ngahen naa. Siya tu tagapamahala
to kapilya ta éya. Ey péketa na ni Jesus éy
dinumapa siya ta harap na,
23 a dinumaying diya. "Adene a mate tu
anak ko," kagi na. "Umange ka pad a itupu
mo i kamét mua diya, monda maghusay
siya, monda éwan siya mate."
24 Ey kinumuyog ti Jesus diya. Ey te
meaadu be a tolay a kinumuyog be, a hang-
gan da mepiit side ta palebut ni Jesus.
25 To péglakad de éy kaunonod ni Jesus i
esa a bébe a te saket. Labindalawa dén a
taon siya a mégdédigién.
26 Nagpagamot siya ta meadu a doktor, a
hanggan da ginasta na dén tu kuhata na a
étanan. Pero éwan siya nagamot, éng 'wan
lumélalo san tu saket na.
27-28 To pékabaheta na ni Jesus, éy kinagi
na to isip na, a "Eng makbilan ko san i
damit naa, éy maghusayék dén." Kanya
inumadene siya to adég ni Jesus,
29 sakay kembilan na tu badu na, éy basta
naghusay siya agad. Ey nabati na a nag-
amot dén i bégi naa.
30 Pero ti Jesus, agad na naramdaman a
te nagkébil diya, a tulos nagamot. Kanya
sinumuleg siya, sakay kinagi na du tolay, a
"Ti ésiya i minangkébila ta badu kuae?"
31 Ey du alagad na, éy kinagi de diya, a
"Bakit, Maistu, ipakelagip mo ya? Meséldit-
séldit kitam didi tolayae! Meadu i méngkébil
diko!"
32 Ey linameng ni Jesus du tolay, éng ti
ésiya i nangkébil diya.
33 Ey tu bébe, pékabati na a naghusay dén
siya, éy inumanteng siya a tahod. Tulos
tinumokém siya to tikéd ni Jesus, sakay ki-
nagi na diya i buu a katutuhanan.
34 "Anéng," kagi ni Jesus, "diyan ka
méganteng. Pinahusay ka dén na péniwala
mo diyakén. Ikad mo dén. Mahusay ka dén."
35 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to bébe, éy
te dinumemét a gébwat to bile no mataas a
Judeo, a kinagi de diya, a "Minate dén tu
anak mo. Diyan mo dén abalaén i maistua."
36 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi de to
mataas a Judeo, éy kinagi na diya, a "Diyan
ka méganteng. Umasa ka san diyakén"
37 Ey sinaway ni Jesus du iba a kumuyog
dide. Basta ti Pedro san i kaguman na,
sakay de Santiago a patwadi, sakay tu
mataas a Judeo.
38 Nadid, kédemét de to bile no mataas a
Judeo, éy neta ni Jesus a méligalig du tolay sa,
a mégpégsanget side.
39 Ey sinomdép siya, a kinagi na dide, a
"Bakit méligalig kam a mégpégsanget? Ewan
minate i anaka. Natidug san siya."
40 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de san
ti Jesus. Ey ti Jesus, éy pinaluwas na side to
bile. Basta i kaguman na sana to lubuk éy
tu ina no anak, sakay tu ama na, sakay tu
alagad na a étélo. Sakay sinomdép side to
kuwarto no anak,
41 sakay kembilan ni Jesus tu kamét na,
sakay kinagi na diya, a "Anéng, umégkat ka
dén."
42 Ey tu anak, éy inumégkat siya agad,
sakay tulos siya a méglakad. I idad na sana
éy sapulu éy ta éduwa a taon. Ey du tolay sa,
éy mégpégtaka side a tahod.

43 Ey nibilin dide ni Jesus ta mahigpit, a
diyan de iyébaheta ta maski ti ésiya i nan-
yaria. Sakay inutusan na be side a mégpakan
to anak.

6

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

1 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a nagsoli
siya to sarili na a banuwan. Ey kinumuyog
du alagad na.
2 Ey to pangilin a aldew, éy nagtoldu siya
du tolay to kapilya sa. Ey du meadu a
nakabati diya, éy nagtaka side. "Ahe i nan-
galapana na éya a lélake ta éya a pégtoldu na?"
kagi de. "Ahe i gébwat na karunungan naa?
Kodya i pékagimet naa ta makataka-taka?
3 Ewan beman saye tu anak no karpintero
tam?" kagi de. "Ti ésiya pa ina," kagi de, "éng
éwan anak san ni Maria? Sakay i top na éy
de Santiago, ti Jose, ti Hudas, sakay ti Simon.
Sakay du tétotop na a bébe, éy mégiyan pabi
se side dikitam." Kanya éwan side naniwala
diya ta Nasaret.
4 Ey kinagi ni Jesus dide, a "I purupeta éy
iyégalang ta maski ahe. Pero ta sarili na a
banuwan, sakay ta sarili na a bile, éy éwan
siya iyégalang."
5 Ey nadid, éy éwan minagimet ti Jesus ta
éya ta makataka-taka a gimet, da éwan side
méniwala diya. Basta nitupu na i kamét na ta
séngaséngan ya a tolay a te ladu, a pinahusay
na side.
6 Ey mégtaka siya, da éwan side naniwala
diya.

Tu Utus Ni Jesus Du Alagad Na

Nadid, linebut ni Jesus du bariyo-bariyo
ta éya, a nagtoldu siya du tolay.
7 Ey nipauwet na du alagad na a
labindalawa, sakay pinéglakad na side ta
tégdéduwa, a monda mégtoldu side. Sakay
inatdinan na side ta kapangyarian a monda
maari side a mégpaibut du medukés a
espiritu.
8 Pinagbilinan na side, a "Diyan kam
mégkébil ta bilon moy," kagi na. "Maski
suput, maski kuhata," kagi na, "éy diyan
moy kébilén.
9 Basta sahukod i kébilén moya, sakay
magsinelas kam. Sakay diyan moy kébilén
i pégpalitan moy a badu.
10 Sakay ta késdép moy ta tulusan moy a
bile," kagi na, "éy tumulos kam sa a hanggan
éwan kam maglakad.
11 Eng du tolay ta esa a banuwan, éy éwan
de kam tanggapén, o éng sala de a bébaten tu
ipahayag moy, éy basta humektat kam sa,
a ihalimbawa moy dide a ipagpag moy ta
tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda moya
dide a te kasalanan side."
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du
alagad na, éy hinumektat side, a nagtoldu
side du tolay a dapat de a ibutan tu ugali de
a makasalanan.
13 Sakay pinaibut de i meadu a dimonyo;
sakay i meadu a tolay a te ladu, éy nikulo de
dide i langis, éy naghusay side.

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

14 Nadid, ti Hari Herod éy nabaheta na i
nanyaria, da tanyag dén ti Jesus. Te séngan ya
a tolay a kagi de a siya éy ti Juan a Mégbinyag,
a minabuhay dén. Kanya makagimet kan
siya ta makataka-taka, kagi de.
15 I iba éy akala de éy ti Elias siya. Sakay
kagi du iba éy purupeta kan siya, a kona du
purupeta na Diyos to araw.
16 Pero ti Hari Herod, pékabaheta na ta
gégemtén ni Jesus, éy kinagi na, a "Ta-
laga a siya dén ya ti Juan, a pinaputol ko.
Minabuhay man dén siya!"
17-18 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan
na ti Herod, a kinékagi na ni Herod, a "Ewan
maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa
ina ni wadi mo." (Ti Herodias éy asawa ni
Pelip a wadi ni Herod. Pero inagew siya ni
Herod.) Kanya nipadikép ni Herod ti Juan, a
nipihesu.
19 Sakay ti Herodias a bébe, éy méiyamut
siya ni Juan. Gustu na siya a ipabuno, pero
éwan na kaya,
20 da sinaway siya ni Hari Herod. Ti
Herod éy méganteng siya ni Juan, da tukoy
na a mahusay siya a lélake, a éutusan na
Diyos. Sakay pati, éng mébati na ti Juan a
mégkagi, éy mégtaka siya. Kanya gustu na be
a mabati.
21 Nadid, dinumemét dén tu pagkékataon
ni Herodias. Kédemét no kapanganakan ni
Herod, éy naganyaya siya, éy édsa be sa du
te tungkulin a tolay ta banuwan.
22 Ey tu anak ni Herodias a madiket,
éy nagsayaw siya to harap du lélake. Ey
mésahat de Herod to pégsayaw na. Kanya
kinagi ni Hari Herod diya a iatéd na diya i
maski anya a gustu na.
23 Nipangako na diya, a kinagi na, a "Kagi
mo san éng anya i gustu mua, éy iatéd ko
dén diko. Maski hanggan ta kalahati na
kayamanan ko," kagi na.
24 Ey tu madiket, pékabati na ta éya, éy
inumange siya nagpakelagip to ina na éng
anya maka i agidén naa. "Agidén mo tu ulo
ni Juan a Mégbinyag," kagi nena na.
25 Ey tu madiket, nagsoli siya agad to hari,
a kinagi na, a "I gustu kua, éy iatéd mo
diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo
ni Juan a Mégbinyag!"
26 Nadid, pékabati no hari ta éya, éy
masiyadu dén siya a nagsisi. Pero éwan siya
makaidel, dahil to nipangako na ta harap
du bisita na.

27 Kanya inutusan na agad tu sundalu a
umange mangalap to ulo ni Juan. Ey tu
sundalu, éy inange na pinutulan ti Juan.
28 Sakay niedton na tu ulo na to penggan,
sakay niatéd na to madiket. Sakay siya éy
nitulos na dén nena na.
29 Ey du alagad ni Juan, pékabaheta de, éy
inumange sa side mangalap to bangkay na,
a tulos de nielbéng to pantiyung.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

30 Nadid, du apostol, éy sinumoli side ni
Jesus, a kinagi de diya i ginamet de, sakay
tu nitoldu de du tolay.
31 Ey te meaadu nadid a tolay a uméange
ni Jesus a aldew-aldew, a hanggan éwan be
maari de Jesus a méngan. Kanya kinagi ni Je-
sus du alagad na, a "Kitam dén mabukod ta
adeyo, monda éwan kitam maabala, monda
makaimang kam."
32 Tulos sinumakay side to abeng a inu-
mange side to esa a lugar a éwan tu tolay.
33 Pero du meadu a tolay, pékatan-aw de
dide a hinumektat, éy tinumagubet side, da
tukoy de a de Jesus side. Ey naginan side
a namaybay a linumekaw, éy neditol side a
dinumemét to punduan de Jesus.
34 Ey nadid, to képundu ni Jesus to baybay,
éy neta na i meadu a tolay. Ey kinagbian na
side, da koman side i tupa a éwan tu pastor a
mégalaga dide. Tulos nagtoldu siya dide.
35 Nadid, to giapon dén, éy kinagi du ala-
gad diya, a "Maistu, apon dén, sakay édse
kitam ta ilang a lugarae.
36 Péglakadén mo dén di tolayae du bariyo-
bariyo ta palebut ta éye, monda makabug-
tong side ta kanén de."
37 "Ewan," kagi ni Jesus. "Sikam éy
pékanén moy side." "Ey pakodyan me?"
kagi de. "Pamugtungén mo kame beman ta
éduwa a datos a kuhata a tinapay a ipakan
tam dide?"
38 "Ey sénganya," kagi na, "i bilon moya
sina a tinapay? Angen moy entan." Ey
péketa du alagad, éy kinagi de, a "Te lima
kitam a momon a tinapay, sakay éduwa a
pindang."
39-40 Nadid, pinaeknud ni Jesus du to-
lay to kalamonan ta éya, ta puktu-puktu a
téglélimapulu éy ta tégsésandaan.
41 Sakay inalap na tu lima a tinapay, sakay
tu éduwa a pindang. Ey tinumangad siya
ta langet a nagpasalamat ta Diyos. Sakay
pinuseng-puseng na tu tinapay, a niutus na
du alagad na a ihayin de du tolay. Ey kona
be sa tu pindang.
42 Ey néngan side a étanan, a minabsog
side.
43 Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy
naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!
44 Ey du minéngan ta éya a tinapay éy lima
a libu a lélake.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

45 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na
to abeng, a pinégdetol na side ta dibilew ta
Betsayda. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta
bile de.
46 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus
to buked, a monda manalangin.
47 Kédemét no kélép, éy édsa du alagad ta
ditaw, éy édse ti Jesus to luta.
48 Ey neta na a mehirap i pégaud dia, da
sinongsong side no pahés. Nadid, to tamo
a amulaldew, éy tinumagubet ti Jesus dide,
a méglakad ta dibo na diget. Talaga a lam-
pasan na side,
49 éy neta de siya a méglakad ta dibo no
diget, tulos kinomhad side, da akala de éng
bélet,
50 éy méganteng side a étanan diya.
Pero kinagi ni Jesus dide, a "Diyan kam
méganteng. Sakén ye."
51 Ey sinumakay siya to abeng, a tulos
hinumintu dén tu pahés. Ey mégtaka du
alagad,
52 da maski tu ginamet ni Jesus a tinapay,
éy éwan de pabi napospusan éng ti ésiya siya.
Ewan side méatutu.
53 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu
side ta Genesaret.
54 Ey to kéahawas de, éy du tolay sa, éy
natenggi de a de Jesus side.
55 Ey naginan side agad du bawat bariyo
ta éya, sakay niange de diya dudu kabébayan
de a te ladu. Hinamaka de side to nakaba-
hetaan de ni Jesus a lugar.
56 Kanya ti Jesus, maski ahe i demtan naa
a banuwan, éy du tolay sa, éy pakatidugén
de du kakaguman de a te ladu to dimanan
na. Ey nékiohon side diya, éng maari, éy
kébilan du te ladu i ontok san no badu na.
Ey du étanan a nangkébil to badu na, éy
naghusay side.

7

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid, du Pariseyo sakay i sénganya du
maistu ta rilihiyon a gébwat ta Jerusalem, éy
dinumulug side ni Jesus.
2 Ey neta de du alagad ni Jesus, a éwan de
inugisan i kamét dia bagu méngan, ayun ta
rilihiyon na Pariseyo.
3 Da ugali a dati na Judeo, éy maguges
side bagu méngan, ayun ta ugali a nipamana
dide du ninunu de.
4 Sakay utus be no rilihiyon de, éy éwan de
maari a kanén i bébugtungén dia, éng éwan
de pa wahasikan ta dinom. Ey te meadu
pabi side a sunudén a ugali a iba, éng kodya
i péguges ta iba a kasangkapan de.
5 Kanya du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus,
a "Bakit du alagad mo, éy éwan de sésundin
tu pégtoldu a nipamana dikitam du ninunu

tam? Da éng méngan side, éy éwan de ugisan
i kamét dia a kona ta ugali na rilihiyon
tama?"
6 "Sikam a mégkukunwari a éwan kam tu
kasalanan!" kagi ni Jesus. "Tama bale i
nihulaa ni Isayas tungkul dikam: 'Diden ya
a tolay,' kagi na Diyos, 'éy igalangék de ta
labi dia; pero ta isip dia éy éwan.
7 Ewan tu pasa tu pégsamba de diyakén,
da kagi de éy gébwat ta Diyos tu pégtoldu de,
pero éwan.'
8 "Bakit," kagi ni Jesus, "éy sugsugén moy
tu ugali du ninunu moy, pero i utus na Diyos
éy pébayan moy.
9 Bihasa kam," kagi na, "a méngibut ta utus
na Diyos, a monda ahigén moy tu ugali du
ninunu moy.
10 Da utus na Diyos a esa, éy 'Igalang mo
tama mo éy tena mo, sakay tu mégkagi ta
medukés ta ama na éy ta ina na, éy dapat
ipabuno siya.'
11-12 Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy
iyétoldu moy a maski te hirap tu ama no
lélake, éy ta ina na, éy éwan siya tu kailangan
a tumulung dide, da iatéd na ta Diyos i
metulung na maka dide a kuhata.
13 Kanya pébayan moy tu utus na Diyos
alang-alang ta mana moy a pégtoldu. Ey te
meadu kam be a iba a ugali a medukés."

I Bagay a Mégpadukés Ta Tolay

14 Nadid, pinaadene man dén ni Jesus du
tolay diya, sakay kinagi na dide, a "Baten
moy i kagin kuae, a isipén moy ye:
15 Ewan tu isubu na tolay i makapag-
padukésa diya ta mata na Diyos; éng 'wan
tu bumébéswal ta labi na tolay, éy saya i
magpadukésa diya.
16 Eng makabati kam, éy baten moy ya!"
17 Nadid, to kéhektat ni Jesus du tolay,
a sinomdép to bile éy nipakelagip diya du
alagad na i kahulugen no nihalimbawa na
du tolay.
18 "Ewan moy be napospusan?" kagi ni
Jesus. "Ewan moy tukoy tu isubu na tolay,
éy éwan ya mégpadukés diya,
19 da éwan uméange ta isip na, éng 'wan
tumulos ta tiyan na san, tulos iyétay na."
(Saya i nipabatia ni Jesus a maari a méngan
ta maski anya a kalase a kanén.)
20 "Pero tu bumébéswal ta labi na tolay,"
kagi na, "éy saya i magpadukésa ta tolay.
21 Dahilan, ta isip na tolay, éy saya i
kégébwatan na mégpadukés dide. Da mégisip
side ta medukés, péngibébi, pégtako, pémuno,
22 péngilélake, pénaghili, sakay méngloko
side ta tolay, sakay bastos side, méngupos
side, mégpalalo side, sakay iba a gimet de a
medukés.
23 Gébwat diden ya ta isip na tolay," kagi ni
Jesus. "Saya i mégpadukésa ta tolay."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

24 Nadid, hinumektat ti Jesus ta éya, a
inumange ta Tiro sakay ta Sidon. Ta éya éy
sinomdép siya to esa a bile ta lihim, monda
éwan mapospusan na tolay i tinulusan naa.
Pero éwan siya makaiwas du tolay.
25 Te bébe sa a te anak a hinayup no
medukés a espiritu. Siya, pékabaheta na ni
Jesus, éy inumange siya diya agad, sakay
dinumapa siya to tikéd na.
26 Nadid, i éya a bébe éy éwan Judeo, da
taga Siria siya. Dinumaying siya ni Jesus, a
ibutan na tu dimonyo to anak na.
27 Pero kinagi ni Jesus, a "Dapat pékanén
ko pa du anak. Ewan maari a alapén ko tu
kanén na anak," kagi na, "a monda ipakan
ko du aso."
28 Nadid tu bébe, tukoy na a i kahulugina
no kinagi ni Jesus, éy dapat tulungan na
pa du Judeo, bagu du éwan Judeo. Kanya
kinagi na, a "Tahod ngani, Panginoon. Pero
maski du aso éy méngan be side ta mumo a
métépduk to lamesa no amo de."
29 "Tama tu kagi mo," kagi ni Jesus. "Ikad
mo dén sumoli ta bile moy. Naibut dén tu
dimonyo to anak mo."
30 Pékabati no bébe ta éya, éy hinumektat
dén siya. Ey kédemét na to bile, éy dinemtan
na tu anak na a te katidug san to kama, a
naibut ngani dén tu dimonyo diya.

Ginamot Ni Jesus Tu Tuléng

31 Nadid, hinumektat de Jesus ta Tiro.
Ey tinumulos side ta Sidon, a hanggan ta
sabeng ta Galilea sakay ta Dekapolis.
32 Ta éya, éy te tolay a niange de diya i esa
a lélake a tuléng, a utal pa, a nékiohon side
ni Jesus, a itupu na i kamét na diya, monda
maghusay.
33 Ey nikabukod siya ni Jesus ta adeyo du
tolay sa, sakay sinoldut na to toldu na tu
talinga na, sakay pinugetan na be ta laway
na tu dila na.
34 Sakay tinumangad ti Jesus ta langet, a
inumangés ta dikél, sakay kinagi na to lélake,
a "Mabukasan i talinga mua."
35 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy basta mak-
abati dén tu lélake, sakay makakagi dén siya
ta mahusay.
36 Ey kinagi ni Jesus dide a étanan, a diyan
de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria.
Pero maski nibilin na dide i kona sa, éy lalo
de san a nibaheta.
37 Ey du nakabati, éy nagtaka side a tahod.
"Memahal i gimet na éya a lélake," kagi de.
"Maski du tuléng éy pékabaten na side, sakay
du bulol éy pégkagién na side ta mahusay."

8

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Epat a Libu

1 To esa man dén a aldew, éy te meaadu
man dén a tolay a dinumulug ni Jesus. Ey

éwan side tu kanén. Ey dinulawan ni Jesus
du alagad na, a kinagi na dide, a
2 "Kagbian ko di tolay a éye. Etélo dén a
aldew a kaguman ko éy éwan dén side tu
makan.
3 Eng péglakadén ko side ta bile de a
mégalép, éy kapuyén side a talaga ta dilan.
Ey te sénganya dide a gébwat ta adeyo."
4 Ey kinagi du alagad, a "Ahe i pangalapan
tama ta ipakan tam dide ta ilanga a lugare?"
5 "Ey sénganya i bilon moya a tinapay?"
kagi ni Jesus. Ey "Pitu a momon," kagi de.
6 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to
luta. Sakay inalap na tu pitu a tinapay. Ey
to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-
puseng na, sakay niatéd na du alagad na, a
monda ihayin de du tolay. Ey nihayin de
dén dide.
7 Ey te kétihék be side a ikan. Ey nag-
pasalamat be ti Jesus ta Diyos a para dide,
sakay nipehayin na be dide du tolay.
8 Ey néngan side a étanan, a minabsog side.
Ey hinempésan de tu sobha, éy naputat pa tu
pitu a gatang.
9 Te manga épat a libu a lélake a minéngan
ta éya. Ey nadid éy pinéglakad ni Jesus du
tolay.
10 Sakay tulos sinumakay de Jesus to
abeng, a inumange side ta Dalmanuta.

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

11 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a
Pariseyo, a mékipégsuway side diya. Pilitén
de siya a ipeta na dide i tanda a makataka-
taka ta langet, monda puhubaan de siya.
12 Ey naghimutuk ti Jesus tu isip, a kinagi
na dide, a "Bakit piliténék di lahi a éye a
Judeo, a ipeta ko dide i tanda? Talaga a éwan
tu ipeta dide a tanda."
13 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gin-
inanan na side. Sinumakay man dén de
Jesus to abeng de, a tamo side ta dibilew.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo Sakay Ni Herod

14 Nadid, kinaleksapan de a magkébil ta
bilon de a tinapay. Basta isesa san i kébil dia
to abeng.
15 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo,
sakay ni Herod."
16 Ey du alagad, éy mégpéguhon side éng
anya i kahulugen na éya. "Kodya éwan kitam
tu kébil a tinapay," kagi de. "Kanya na wade
kinagi i éya."
17 Tukoy ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi
na dide, a "Bakit péguhunan moy a éwan
kam tu bilon a tinapay? Masiyadu a kétihék
tu péniwala moy! Bakit mehina pabi i isip
moya?
18 Te mata kam," kagi na, "pero éwan kam
wade maketa. Te talinga kam, pero éwan
kam wade makabate. Ewan moy beman
tukoy a éwan tinapay i pégkagian kua? Bakit,
éwan moy natandaan
19 tu pémuseng-puseng ko to lima a tina-
pay a para ta lima a libu? Sénganya a
gatang i sobha a nihempés moy?" Ey
"Labindalawa," kagi de.
20 "Sakay tu pitu a tinapay a para ta épat a
libu," kagi na, "éy sénganya a gatang i sobha
a nihempés moy?" "Ey pitu," kagi de.
21 "Ey éwan moy bale mépospusan tu kinagi
ko?" kagi na.

Naghusay Tu Lélake a Buhék

22 Nadid, kédemét de ta Betsayda, éy du
tolay sa, éy niange de ni Jesus i esa a lélake
a buhék, a mékiohon side diya a kébilan na
siya.
23 Ey ti Jesus, éy kinabitan na tu buhék,
a linumuwas side to bariyo. Nadid, linok-
taben na tu mata no buhék, sakay nitupu
na tu kamét na diya, sakay kinagi na diya,
a "Anya, maketa ka dén?"
24 Ey tu lélake, to péglameng-lameng na, éy
kinagi na, a "Maketaék dén ta tolay, pero
mediklém, a koman side i kayo a méglakad."
25 Ey nadid, nitupu man dén ni Jesus i
kamét naa diya. Ey nadid, péglameng na
man dén, éy naketa dén siya ta mahusay.
26 Ey pinaglakad siya ni Jesus to bile na,
a nibilin na diya, a "Diyan ka sumésoli ta
bariyuae."

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

27 Nadid, inumange de Jesus du bariyo-
bariyo ta Sesarea-Pilipo. Ey to péglakad de,
éy kinagi ni Jesus du alagad na, a "Ti ésiyaék
kan ayun ta kagi na tolay?"
28 Ey kinagi du alagad, a "I kagi kana na
iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man
dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a
mégkagi a purupeta ka kan a esa."
29 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip
moya? Ti ésiyaék?" Ey kinagi ni Pedro, a
"Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!"
30 Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de
kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

31 Nadid, éy nipagtapat ni Jesus du alagad
na a siya tu lélake a gébwat ta langet; éy dapat
magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya
du te tungkulin a Judeo. "Sakay ipabunuék
de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék."
32 Nipaliwanag ya ni Jesus dide ta
mahusay, monda mapospusan de. Ey ti
Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na ti
Jesus, a pinégkagian na siya.
33 Pero ti Jesus, késuleg na, a neta na
du alagad na, éy pinaginglan na ti Pedro.
"Umadeyo ka dén, Satanas," kagi na. "Ewan

ka mégisip ta kaluuben na Diyos, éng'wan ta
kaluuben na tolay."
34 Nadid, pinauwet ni Jesus du tolay,
sakay du alagad na. "Eng ti ésiya i te gustu a
ipasakup diyakén," kagi na, "éy kailangan éy
pabayan na pa i sarili na, sakay kumuyoyog
diyakén, a maski bunon siya na tolay.
35 Dahilan tu maghangad a meligtas
tu buhay na, éy mebut a talaga. Pero
tu mégpabaya ta buhay na alang-alang
diyakén, sakay ta mahusay a baheta, éy siya
i mabuhaya a éwan tu katapusan.
36 Anya beman i pakinabanga na esa a to-
lay éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan
na makamtan i buhay a éwan tu katapusan?
37 Anya beman i bayada na tolay a mate a
monda magsoli tu buhay na?
38 I maski ti ésiya a mégpabaya diyakén
nadid a panahun a medukés, sakay tu
mégpabaya ta pégtoldu kua," kagi ni Jesus, "éy
sakén éy pabayan ko be side ta késoli ko se
a kaguman ko du anghel ko, a te kébilék ta
kapangyarian Nama ko. Da sakén i lélake a
gébwat ta langet.

9

1 "Natandaan moy," kagi ni Jesus. "Te
sénganya se dikam a éwan mate hanggan
éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari
ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

2 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kin-
uyog ni Jesus de Pedro, sakay ti Santi-
ago sakay ti Juan; éy nanohobuk side to
melangkaw a buked. Ey to édsa de sa, éy
neta de a nabagu tu idsura ni Jesus.
3 I badu naa éy linumatak a hanggan
méngislap dén. Ewan tu makapagpalatak ta
damit a kona ta éya.
4 Ey du étélo a alagad, éy neta de nadid ti
Elias sakay ti Moises, a kauhon ni Jesus.
5 Ey ti Pedro, éy kinagi na ni Jesus, a
"Panginoon, maigi pa éy édse kitam san dén.
Pagbile me kam ta étélo a kékétihék a bile;
esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni Elias."
6 Talaga a éwan napospusan ni Pedro i
kékagin naa, da méganteng side a tahod.
7 Nadid éy tinaklében side no kuném. Ey
kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i mahal
kua a anak. Baten moy siya."
8 Ey kélameng du alagad, éy éwan dén side
tu mineta, éng'wan ti Jesus san dén.
9 Nadid, namulnok side to buked, éy ki-
nagi ni Jesus dide, a "Diyan moy kékagin
ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan
éwanék mabuhay a huway, sakén a lélake a
gébwat ta langet."
10 Ey sinunud de tu kinagi na, pero
mégpéguhon side éng bakit kagi ni Jesus a
mabuhay siya a huway.
11 Ey kinagi de ni Jesus, a "Bakit du maistu
ta rilihiyon, éy kékagin de a meditol kan se
ti Elias a umange, bagu tu tagapagligtas ta
mundua?"
12 "Tutuhanan ya," kagi ni Jesus, "umange
pa se ti Elias a talaga, a monda paghandaén
na i étanan. Ey sikam," kagi na, "bakit wade
nabasa to kasulatan, a tu lélake a gébwat ta
langet, éy maghirap kan siya ta meadu, a
apién siya na tolay?
13 Ey tandaan moy, inumange dén se ti
Elias. Pero linoko de siya, ayun to gustu
de. Ey tinupad dén ya to nabasa ta tungkul
diya." (Kinagi ni Jesus tungkul ni Juan a
Mégbinyag.)

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de Jesus du iba a alagad a
nawahak, éy neta de a te meadu sa a tolay.
Ey du maistu ta rilihiyon, éy mékipégpasuway
side du alagad.
15 Ey du tolay, péketa de ni Jesus, éy nag-
taka side. Ey naginan side diya a binumate
diya.
16 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Anya
i pégpasuwayan moya?"
17 Ey kinagi no esa a lélake ta éya, a
"Maistu, niange ko dén i anak ko yae diko,
da te medukés a espiritu diya a mégpabulol
diya.
18 Bagay atagén siya no espiritu, éy basta
palugmukén na siya, tulos mégbugak i labi
naa, sakay mégngilét-ngilét siya, sakay
mégkaramre. Ey nékiohonék dén du alagad
mo, Maistu, a ibutan de tu espiritu, éy éwan
de kaya."
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ayhay i lahi
di tolayae, da éwan kam méniwala! Pakodyan
ko se a magtiis dikam? Nay, iange moy se tu
anak."
20 Nadid, péngiange de to anak diya,
éy neta no espiritu ti Jesus, a tulos
pinagkaramre na to anak, tulos nalugmuk
siya, sakay nagbileg-bileg siya, a nagbugak
i labi naa.
21 Ey kinagi ni Jesus to ama na, a
"Nagsénganya beman dén ye diya?" "Ey
sapul to kéanak na," kagi na.
22 "Ey tu espiritu éy medalas a patumbaén
na siya ta apoy, o dikaya ta dinom, a ta-
laga na siya a bunon. Kagbian mo kame,
Maistu," kagi no ama na, "a tulungan mo
kame, éng maari."
23 "Bakit kagi mo, 'Eng maari,' " kagi ni
Jesus. "Eng méniwala ka ta Diyos, éy mak-
agimet ka ta maski anya."
24 "Ey méniwalaék," kagi no ama no anak.
"Patibayén pad i péniwala ko, monda hustu
dén!"
25 Nadid, péketa ni Jesus ta mas meadu a
tolay a méginan a tamo diya, éy pinégkagian
na tu medukés a espiritu. "Siko a espiritu

a mégpabulol sakay mégpatuléng, umibut ka
dén ta bégi na anaka ina, sakay diyan ka dén
sumésoli diya a huway!"
26 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy
nagkéles tu espiritu, sakay pinagkaramre
na tu anak ta mahigpit, sakay inumibut siya
diya. Ey tu anak, éy koman dén i bangkay i
idsura naa, a akala du tolay a minate dén.
27 Pero kembilan ni Jesus tu kamét na a
inégkat, éy tinumaknég siya.
28 Ey to késdép de Jesus to bile, éy kinagi
diya du alagad na, a "Bakit éwan kame maari
a magpaibut to espiritu ta anak yae?"
29 Ey kagi ni Jesus, a "I kona sa a hayup
éy éwan moy mapaibut éng éwan kam pa
manalangin."
30 Nadid, hinumektat sa side, a inumange
side ta lihim ta Galilea, da sala ni Jesus a
mépospusan du tolay éng ahe i angayan naa,
31 da tétolduan na du alagad na san. I
kinagi naa dide, éy "Sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy itokyonék de, sakay bunonék
de. Pero ta ikatélo a aldew éy mabuhayék a
huway."
32 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy
éwan de napospusan i kahulugen naa. Ey
mésanike side a mégpakelagip diya ta kahulu-
gen naa.

Ti Esiya I Mataasa?

33 Nadid, to édse de to bile ta Kapernaum,
éy nipakelagip ni Jesus dide éng anya i
pégpasuwayan dia to dilan.
34 Pero mésanike side a sumésengbet, da
nagpasuway side éng ti ésiya i mataasa dide.
35 Kanya inumeknud ti Jesus, sakay kinagi
na du labindalawa a alagad na, a "Maski ti
ésiya i te gustu a mataas du kaguman na, éy
dapat maging mababa siya du kaguman na.
Dapat maging katulung siya du kaguman
na. Saya i ibilanga na Diyos a mataas."
36 Nadid, to pégkagi na ta éya, éy inalap
na tu esa a anak, a pinataknég na ta harap
dia. Nadid, to péngkélkél na diya éy kinagi
na dide, a
37 "Maski ti ésiya i tumanggap ta esa a kona
se a anak, dahil ta péniwala na diyakén, éy
bilang sakén dén i tinanggap naa. Sakay tu
tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap na
be tu nagpaange se diyakén."
38 Nadid, ti Juan, éy kinagi na ni Jesus, a
"Maistu, neta me i esa a lélake a nagpaibut
du dimonyo a gégamitén na i ngahen mua, éy
sinaway me siya, da éwan sakup na gurupu
tam."
39 "Ewan," kagi ni Jesus. "Diyan moy
sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan i maski
ti ésiya a gemtén i memahal a gimet ta
pamag-itan na ngahen kua, éy éwan siya
agad mangupos diyakén.
40 Dahilan," kagi na, "tu éwan kontara diki-
tam éy kampi siya dikitam.
41 Ey tandaan moy, maski ti ésiya a man-
gatéd dikam ta maski esa a baso a dinom, da
sakup kam ni Cristo, éy atdinan be siya na
Diyos ta gantimpala na."

Maghirap Du Méngatéd Ta Ipagkasala

42 "Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan
ta bito i leg naa, sakay ietbung ta diget,
kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala
na mababa a tolay a méniwala diyakén.
43 Kanya," kagi ni Jesus, "éng na kamét
mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy
kétulén mo dén! Maigi pa éy umange ka ta
langet a putéd, kesira ta éduwa tu kamét éy
umange ka ta apoy a éwan tu kéédép.
45 Sakay na tikéd mua, éng siya i mangatéd
diko ta ipagkasala mo," kagi na, "éy kétulén
mo dén. Maigi pa éy umange ka ta langet a
putéd tu tikéd, kesira ta éduwa tu tikéd mo éy
ibut ka ta apoy.
47 Sakay éng na mata mua i mangatéd diko
ta ipagkasala mo, éy lugitén mo! Maigi pa
éy umange ka ta kaharian na Diyos a buhék,
kesira ta éduwa i mata mua éy ibut ka ta apoy
na impiyerno.
48 Ta éya éy éwan mate i éhés, sakay tu apoy
éy éwan maadéadép.
49 "Dahilan," kagi ni Jesus, "i étanan a to-
lay, éy asinan side ta apoy.
50 Mahusay i asen. Pero éng maibut tu
asen, a tumablal dén tu sida, éy pakodyan
moy a mamasoli to asen na? Ey kona be
sa dikam, a dapat mahusay kam a koman i
asen. Sakay négkasuyuan kam."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

10

1 Nadid, hinumektat sa de Jesus, a tinu-
mulos side ta Hudea, ta dibilewa na Hor-
dan. Ey dinumulug man dén diya i meaadu
a tolay. Ey tinolduan na side, ayun to ugali
na.
2 Ey te Pariseyo a inumange diya ta éya, a
talaga de siya a pagkamalién ta kagi na. I
kinagi dia, éy "Maari wade a hiwalayan na
lélake i asawa na?"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Anya tu nisu-
lat ni Moises tungkul ta éya?"
4 "Pinakultaden kitam ni Moises," kagi de,
"a hiwalayan tam tu asawa tam, éng atdinan
tam side ta kasulatan ta péghiwalay."
5 "Dahil ta kaktog na isip moya," kagi ni
Jesus, "éy nisulat ni Moises i éya.
6 Pero to pénglalang na Diyos ta mundua,
éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
7 Sakay kinagi be na Diyos, a 'Dahilan ta
éya éy ginanan no lélake dena na éy tama na,
monda mékiagum to asawa na;
8 éy maging isesa side.' Kanya éwan dén
side éduwa," kagi ni Jesus, "éng'wan esa san
dén side.

9 Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan
péghiwalayén na tolay."
10 Nadid, késoli de Jesus to bile de, éy
nipakelagip diya du alagad na i tungkul ta
éya.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Maski ti ésiya
a lélake a humiwalay ta asawa na, sakay
mangasawa siya ta iba, éy méngibébi siya ta
mata na Diyos.
12 Ey kona be sa tu bébe a humiwalay ta
asawa na," kagi na, "éng mangasawa siya ta
iba a lélake, éy méngilélake siya ta mata na
Diyos."

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Nadid, te nagkébil du anak de ni Jesus,
a monda kébilan na side a ipanalangin na
side. Pero pinégkagian side du alagad.
14 Ey péketa ni Jesus ta éya, éy mégingél
siya, sakay kinagi na du alagad na, a
"Pabayan moy di anaka a umadene diyakén.
Diyan moy side sésawayén, dahilan éy
méghari i Diyos ta kona sina.
15 Tandaan moy, éng éwan kam umasa ta
Diyos a kapareho na kéasa na anak to ina na,
éy éwan kam makasdép ta kaharian na."
16 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy inalap na
du anak a kinélkél; sakay nitupu na i kamét
naa dide, a nipanalangin na side.

Tu Lélake a Mayaman

17 Nadid, to kéhektat sa de Jesus, éy te
lélake a méginan a sambat diya. Ey kéabut
na ni Jesus, éy linumuhud siya diya a kinagi
na diya, a "Mahusay ka a maistu; kagin
pad éng anya wade i gemtén kua a monda
makaalapék ta buhay a éwan tu katapusan."
18 "Bakit dédulawénék mo a mahusayék?"
kagi ni Jesus. "Ewan tu mahusay éng éwan
Diyos.
19 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos:
diyan ka mamuno, diyan ka méngibébi,
diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli,
diyan ka méngdaya, sakay igalang mo tama
mo éy ta ina mo. Basta sundin mo san diden
ya a utus."
20 "Maistu," kagi na, "sinunud ko dén ina
side a étanan sapul to kéanak ko."
21 Nadid ti Jesus, éy te itan na tu lélake, a
mahal na siya. "Te esa pa a bagay a kulang
diko," kagi na. "Angen mo ibugtong tu ari-
arian mo. Sakay tu kabugtungan na éy iatéd
mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te
kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid éy
sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén."
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy
nalungkut dén siya. Ey hinumektat san dén
siya, da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "Mehi-
rap a talaga a makasdép du mayaman ta
kaharian na Diyos."
24 Ey mégtaka du alagad na ta éya a kinagi
na. Ey kinagi ni Jesus, a "Tahod ngani.
Maniwala kam a mehirap a talaga a somdép
ta kaharian na Diyos.
25 Makasdép beman i kabayo ta ébut na
digum? Mas lalo a mehirap a makasdép i
mayaman ta kaharian na Diyos."
26 Nadid, lalo a nagtaka du alagad ta éya,
a kinagi de, a "Eng kona sa, éy ti ésiya i
makaligtasa?"
27 Ey te itan side ni Jesus, a kinagi na, a
"Tama ngani; éwan maari i tolay a mangilig-
tas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i
maski anya."
28 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Entan mo,
Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén i
étanan, a kinumuyog kame diko."
29 "O," kagi ni Jesus. "Sakay tandaan moy:
i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na
éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy
ta anak na éy ta luta na alang-alang diyakén,
sakay ta Mahusay a Baheta,
30 éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli
a gantimpala na nadid a panahun. Da atdi-
nan na Diyos i kona sa ta meaadu pa a bili-
bile, sakay tétotop na, sakay éena na, sakay
éanak na, sakay luta na. Pero demtan de be
i kahirapan. Ey ta panahun a dumemét, éy
makamtan na be i buhay a éwan tu katapu-
san.
31 Pero meadu du mataas nadid," kagi ni
Jesus, "éy side i mababaa ta éya. Sakay du
mababa nadid, éy side du mataas ta éya."

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunon Siya

32 Nadid, méglakad side a tamo ta
Jerusalem, éy neditol ti Jesus du alagad na
to dilan. Ey méganteng side. Ey méganteng
be du tolay a umunonod dide, da te meadu
a kontara ni Jesus ta Jerusalem. Ey nadid
éy nibukod na du labindalawa a alagad na,
sakay kinagi na dide i manyaria diya.
33 "Entan moy," kagi na. "Kédemét tam ta
Jerusalem, éy itokyonék de du mataas a padi
ta éya, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey side i
magpabuno diyakén, sakén a lélake a gébwat
ta langet.
34 Itugénék de di dayuan yae a éwan Judeo.
Ey side éy tétoksonék de sakay loktabenék
de, sakay balbalénék de, sakay bunonék de.
Ey kélipas na étélo a aldew, éy mabuhayék a
huway."

Tu Pékiohon De Santiago a Patwade

35 Nadid ti Santiago sakay ti Juan, a
anak ni Zebedeo, éy nékiohon side ni Jesus.
"Maistu," kagi de, "éng maari, éy te kagin
kame diko."
36 "Ey anya i gustu moya?" kagi ni Jesus.
37 "Ey atdinan mo kame pad," kagi de,
"ta katungkulan me a sikame i bisi mo, a
sikame i kaguman mo éng maghari ka."
38 "Ewan moy tukoy i pékiohon moya,"
kagi ni Jesus. "Kaya moy wade be a matiis i

hirap a tétiisén ko? Mabinyagenék ta hirap.
Kaya moy wade be a mabinyagen ta éya?"
39 Ey "O," kagi de, "kaya me."
"I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani
be," kagi na, "sakay mabinyagen kam be ta
pangbinyagen diyakén.
40 Pero éwan sakén i bahala éng ti ésiya i
bisi ko, a kaguman ko a maghari. I éya a
kinagi moy éy para du pinaghandaan Nama
ko."
41 Nadid, pékabati ta éya du sapulu a iba a
alagad, éy nagingél side de Santiago.
42 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan,
a kinagi na, a "Tukoy moy dén a du taga-
pamahala du tolay éy mégéutusén side du
mababa.
43-44 Pero diyan sa kona i ugali moya.
Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu a mataas,
éy dapat a maging utusan siya.
45 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet.
Ewanék se inumange a monda utusan ko
i tolay, éng 'wan sakén i utusan na tolay.
Sakay inumangeék be se a monda iatéd ko
i buhay ko a monda matubus ko i meadu a
tolay."

Ti Bartimeo a Buhék

46 Nadid, éy inumange de Jesus ta Heriko.
Ey to kéhektat na ta éya, a kaguman na du
alagad na, sakay du meadu a iba a tolay, éy
te esa a lélake a buhék a te eknud to digdig
no dilan, a mékilimos. Ti Bartimeo i ngahen
naa, a anak ni Timeo.
47 Ey siya, pékabaheta na a sumalegéd dén
ti Jesus a taga Nasaret, éy dinumulaw siya a
kinagi na, a "Jesus, Apo ni Dabid, kagbianék
pad!"
48 Ey du tolay sa, éy sinaway de siya a
diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa siya a
dinumulaw. "Apo ni Dabid," kagi na, "kag-
bianék mo!"
49 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hin-
umintu siya, a kinagi na, a "Iange moy
se siya." Kanya dinulawan de tu buhék,
a "Nay," kagi de, "diyan ka méganteng.
Umégkat ka dén; péuwet na ka."
50 Ey tu buhék éy linumuksu siya a tinu-
maknég, sakay inibutan na tu ulés na, sakay
inumange siya ni Jesus.
51 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Anya i gustu
mua a gemtén ko diko?" "Maistu," kagi na,
"Gustu ko maketaék."
52 Ey "O," kagi ni Jesus, "ikad mo dén.
Dahil ta péniwala mua, éy mahusay ka dén."
Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy naketa siya
agad. Ey tulos inumunonod siya ni Jesus to
dilan.

11

Dumemét Ti Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage
sakay ta Betania, sakay ta buked na Olibo,
a adene dén side ta Jerusalem. Ey pinégdetol
ni Jesus i éduwa a alagad na.
2 "Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew
yae," kagi na, "ey meta moy sa agad i bul-
o a kabayo a éwan pabi tinolduan, a te egut.
Ukadén moy a iange moy se.
3 Eng te magpakelagip dikam éng bakit
ukadén moy, éy kagi moy a kailangan na
Panginoon; sakay kagi moy a isoli tam
agad."
4 Nadid, inumange sa du alagad a éduwa,
éy neta de i bul-o a kabayo a te egut dén to
pintuan no bile. Ey to péngukad de,
5 éy nipakelagip dide du tolay sa éng bakit
éukadén de.
6 Ey kinagi de dide tu nibilin ni Jesus. Ey
pinakultaden de side.
7 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus, sakay
sinapinan de siya to damit de, sakay tulos
sinumakay ti Jesus.
8 Ey meadu a tolay i naglatag ta damit de
to kamino a dimanén ni Jesus. Du iba a
tolay éy nagkétol side ta meadu a mehabéng
a sanga-sanga, a nilatag de be to dimanén
na. (Saya i pénggalang dia ta hari.)
9 Ey du tolay a mégdetol diya, sakay du
ménegipo, éy nagpagdulaw side, a kinagi de,
a "Mabuhay! Basbasén maka na Diyos i
lélakeae a pinaange na se!
10 Basbasén maka na Diyos i kaharian
napo tam a Dabid a dumemét! Purién be i
Diyos ta langet!"
11 Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy
tinumulos siya to Templo. Ey to péngenta
na ta éya, éy linumuwas siya a sinumoli ta
Betania, da apon dén. Ey kaguman na du
alagad na.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan
a Kayo a Ewan Mégbunga

12 Nadid, to gagabi, éy nagsoli de Jesus ta
Jerusalem a gébwat ta Betania. Ey mégalép ti
Jesus.
13 Ey pékatan-aw na to kayo a igos a
mehabéng tu don, éy inumadene siya diya,
monda meta na éng te bunga dén. Pero
péketa na, éy don san dén i édsea diya, da
éwan pabi panahun a mégbunga.
14 Kanya kinagi na to kayo, a "Ewan dén tu
méngan ta bunga a gébwat diko, a hanggan!"
Ey nabati du alagad na tu kinagi na.

Ti Jesus To Templo

15 Nadid, kédemét de ta Jerusalem éy
sinomdép ti Jesus to Templo. Ey pinaibut na
sa du mamugtong sakay du mégpabugtong.
Sakay pinégpasakéb na du lamesa du
mégpalit ta kuhata, sakay du pégeknuden du
mégtinda ta palapati.
16 Sakay sinaway na du te kébil a dumi-
man to Templo.
17 Sakay tinolduan na du tolay, a kinagi
na, a "Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile

na Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan a para du étanan a tolay ta mundua. Ey bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile na mégdaya!"

18 Ey du mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon, éy nabati de tu kinagi na. Kanya nagahayok side ta pagkékataon de a magpabuno ni Jesus. Méganteng side diya, da mégtaka du tolay ta pégtoldu naa.

19 Ey ta éya a giapon éy hinumektat de Jesus ta banuwan.

20 Nadid, to kagagabian na, a méglakad de Jesus to dilan, éy natan-aw de tu kayo a igos, éy nalanés dén a hanggan to gimot na.

21 Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus to kayo. Ey kinagi na diya, a "Entan mo, Maistu; tu kayo a igos a nisumpa mo, éy minalanés dén!"

22 "Tandaan moy," kagi ni Jesus du alagad na, "éng méniwala kam ta Diyos,

23 éy maari moy a utusan i buked yae a umibut sina a bumatikal ta diget. Eng éwan kam mégalanganin, sakay maniwala kam a manyari tu utus moy, éy manyari a talaga.

24 Kanya maski anya i ipanalangin moya, éy maniwala kam a alapén moy, éy alapén moy a talaga i maski anya a agidén moy.

25 Pero éng ménalangin kam, éng te tolay a te kasalanan dikam, éy pagpasensiyaan moy pa, monda Tama moy ta langet, éy pagpasensiyaan na kam be ta kasalanan moy.

26 Eng éwan moy patawadén i iba a tolay, éy éwan kam be patawadén Nama moy ta kasalanan moy."

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

27 Nadid, sinomdép man dén de Jesus ta Jerusalem. Ey to péglakad ni Jesus to Templo, éy inumadene diya du te tungkulin a Judeo.

28 Ey kinagi de diya, a "Anya i katungkulan mua a mégimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i nangatéda diko ta katungkulan mua a ina?"

29 Ey kinagi ni Jesus, a "Pakelagipan ta kam be. Eng sengbiténék moy, éy kagin ko be dikam éng anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a gimet ko.

30 Ahe gébwat na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos wade, o ta tolay?"

31 Nadid, du te tungkulin, éy méguhonuhon side, éng anya i sengbet dia ni Jesus. "Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i katungkulan ni Juan," kagi de, "éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.

32 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay magingél dikitam didi tolay a éye." Négkagi du te tungkulin ta kona sa da méganteng side du tolay, da kagi du tolay a purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan naa.

33 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me tukoy." Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam be sengbitén éng anya i katungkulan ko a mégimet ta ginimet kua."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

12

1 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta halimbawa a kagi. "Eng mara," kagi na, "éy te esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot siya ta ébut a pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na. Sakay nientarega na tu uma na du kahati na, sakay inumange siya ta iba a lugar.

2 "Nadid, kédemét na panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay tu utusan na, a monda alapén na tu kabahagi na to bunga no ubas.

3 Ey du kahati na, péketa de to utusan no amo de, éy binalbal de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu kébil.

4 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du kahati na, éy linoko de be siya, a tinalengwan de tu ulo na.

5 Ey pinaange man dén no lakay i esa pa a utusan na. Pero binunu de siya. Ey kona be sa tu ginimet de du iba a utusan no amo de a lakay. I sénganya éy binalbal de, sakay i iba éy binunu de.

6 "Nadid, te minabuhay pabi tu lakay a isesa san dén a utusan; éy siya éy tu anak na a mahal na. Kanya i katapusana, éy pinaange na tu anak na to uma na. 'Talaga a igalang de tu anak ko,' kagi na.

7 "Pero du kahati na, péketa de to anak na, éy kinagi de a 'Siya i magmanaa; bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae a mana na.'

8 Tulos dinikép de siya sakay binunu de. Sakay nibut de tu bangkay na to digdig no uma.

9 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya to lakay a te uma? Umange sa siya a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega na tu uma na ta iba a tolay!

10 Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i kahulugina na éya a halimbawa? Bakit, éwan moy bale pabi nabasa i éye a kagi ta kasulatan?
'Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip de
a éwan tu pasa, éy siya bale i mahalagaa a bito a panuluk na bile.
11 Saya i ginimet na Diyos, a saya i pagtakaan tama!' "

12 Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya gustu de a dekpén ti Jesus. Pero inumanteng side du tolay. Kanya pinabayan de san siya, a hinumektat side ta éya.

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

13 Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy
pinaange de ni Jesus i sénganya a Pariseyo,
sakay i sénganya a alagad ni Herod, monda
puhubaan de siya, éng pagkamalién de
maka siya ta kagi na.
14 "Maistu," kagi de, "tukoy me a matapat
ka, a iyétoldu mo ta mahusay i gustu na
Diyos a gemtén na tolay. Sakay éwan mo
ugali a manuyu ta mataas a tolay, da éwan
ka kumampi ta mataas a tolay. Nadid," kagi
de, "anya i isip mua? Labag wade ta utus
tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o
éwan?"
15 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan
de san siya. Kanya kinagi na dide, a "Bakit
gustu moy a magkamaliék? Dah, atdinanék
moy ta esa a kuhata moy a pagbuwes."
16 Nadid, to péngipeta de diya ta esa a
plata, éy kinagi na dide, a "Ké' ni ésiya i
éye a letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i
nakasulatae?" "Ey tu hari ta Roma," kagi de.
17 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey nadid,
tu koo na hari ta Roma, éy iatéd moy diya.
Pero tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos."
Nadid, du Judeo sa, pékabati de ta éya a
mahusay a sengbet ni Jesus, éy nagtaka side
diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

18 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya
a Saduseyo. (I Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
19 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i
kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa,
éy éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na, éy
dapat asawan na kan tu kayong na a bilo,
monda magenak siya, para te anak tu aka
na a minate.
20 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te pitu a
pépétwadi a lélake to éya. Ey nangasawa tu
panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu
anak.
21 Kanya inasawa be no wadi na tu kay-
ong na a bilo. Ey minate be siya a éwan pabi
tu anak. Ey kona be sa tu ikatélo.
22 Ey kona be sa a hanggan to ikapitu. Ey
minate side a étanan a éwan pabi tu anak. Ey
i katapusana éy minate be tu bébe.
23 "Ey nadid, Maistu," kagi du Saduseyo,
"saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng ta-
laga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu i maging
asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da
inasawa de siya a étanan?"
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam
a tahod, da éwan moy tukoy i kasulatan
na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapang-
yarian na Diyos.
25 Dahilan ta kébuhay na tolay a huway,
éy éwan dén maari a mangasawa side, da
kapareho dén side du anghel ta langet.
26 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni Jesus,
"éy bakit isip moy a éwan mabuhay i tolay
a huway? Ewan moy wade pabi nabasa tu
kasulatan ni Moises, to kéharap na to kayo
a mégdingat? Kinagi na Diyos ni Moises,
a 'Sakén i Diyos a péniwalaan ni Abraham,
sakay ni Isak, sakay ni Hakob.'
27 Kahulugina na éya, éy méniwala side
nadid ta Diyos, maski minate side to araw,
da buhay dén side nadid ta langet. Kanya
mali kam!" kagi ni Jesus.

Tu Mahalaga a Utus

28 Nadid, i esa a maistu ta rilihiyon, éy
neta na a mékipégpasuway side ni Jesus.
Sakay neta na a mahusay tu sengbet ni Jesus
dide. Kanya kinagi na diya, a "Maistu, ahe i
mahalagaa a utus ta kasulatan na Diyos?"
29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i mahalaga a
utus: 'Tandaan moy, sikam a Israel; i Pangi-
noon tam a Diyos, éy siya san i Panginoon ta
étanan.
30 Dapat mahalén mo i Panginoon mo a
Diyos ta mahigpit, a isipén mo siya a palagi.'
Saya i mahalagaa a utus.
31 Sakay tu ikaduwa a utus a kapareho na
éy kagi na, a 'Mahalén mo tu kapareho mo
a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.' Ewan
tu iba a utus a mas mahalaga diden ya a
éduwa," kagi ni Jesus.
32 Nadid, tu maistu ta rilihiyon, éy kinagi
na ni Jesus, a "Tama ngani, Maistu, tu kagi
mo, a i Panginoon tam a Diyos, éy siya san i
Panginoon ta étanan, da éwan tu iba a Diyos.
33 Sakay tama be tu kinagi mo, Maistu, a
dapat mahalén na tolay i Diyos ta mahig-
pit, a isipén na siya a palagi. Sakay tama
be tu kinagi mo, a dapat mahalén tam tu
kapareho tam a kona ta pégmahal tam ta
bégi tam. Diden ya a éduwa a utus," kagi no
maistu, "éy mas mahalaga a sundin tam ya
kesira ta pégatang tam ta hayup a para ta
Diyos, sakay ta iba a péngatéd tam ta Diyos."
34 Nadid, neta ni Jesus a mahusay i sen-
gbita no maistu ta rilihiyon. Ey kinagi na
diya, a "Adene ka bale dén a ipasakup ta
Diyos."

Ey kétapus na éya, éy éwan tu nangahas a
nagpakelagip ni Jesus a huway.

Tu Pégpakelagip Ni Jesus

Tungkul Ta Tagapagligtas

35 Nadid, to pégtoldu ni Jesus to Templo,
éy te nipakelagip siya du tolay. "Du maistu
ta rilihiyon," kagi na, "éy bakit kagi de a tu
tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno
siya ni Hari Dabid?
36 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na!
Ey tu nagpakagi ni Dabid ta éya éy tu Banal
a Espiritu. Da kinagi ni Dabid, a 'Kinagi na
Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta tagirilan
kuae a hanggan mapasuku ko diko du kala-
ban mo." '

37 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na
tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi
du maistu moy a ninuno siya ni Dabid?"
Nadid du tolay, éy gustu de a bébaten ti
Jesus.
38 Ey to pégtoldu na, éy kinagi na dide,
a "Mangilag kam du maistu ta rilihiyon.
Gustu de a mégbihis ta memahal a badu,
monda meta du tolay a mataas side. Sakay
gustu de a saloduan side du tolay ta plasa na
banuwan.
39 Sakay gustu de be a umeknud ta
pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan,
sakay ta kapilya.
40 Sakay ugali de be a ménalangin ta atak-
dug, monda isip du tolay a banal side. Pero
éng te bébe a bilo, éy agiwén de san tu luta
na. Kanya parusaan side na Diyos ta lalo a
mahigpit!"

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

41 Nadid, to édsa ni Jesus to Templo,
éy inumeknud siya to tapat no kahon a
pégabuluyan. Ey te itan na du tolay a nitékneg
de i kuhata to kahon. Neta na i meadu a
mayaman a tolay a nitékneg de sa i meadu
a kuhata.
42 Ey nadid, éy neta na be i esa a bilo a
bébe a pobri, éy nitékneg na sa i éduwa san a
sentimos.
43 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a "En-
tan moy i bilo yae. Tu nitékneg na sina to
kahon a para ta Diyos, éy bilang mahigit pa
to niabuluy du étanan a iba a tolay.
44 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos
tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya,
éy niatéd na dén i étanan a kuhata na. Ewan
siya tu buhay a pamugtong ta kabuhayan
na."

13

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Templo, éy
kinagi diya no alagad na a esa, a "Entan
mo, Maistu, memahal a tahod i pader na
Templuae. Sakay kamahalan i bile naa!"
2 Ey "O," kagi ni Jesus. "Pero i Templo a ina
a te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina
tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na
a bito ta dingding naa. Matibatibag side a
étanan!"
3 Nadid, te eknud de Jesus ta buked na
Olibo to tapat no Templo. Ey de Pedro,
sakay ti Santiago sakay ti Juan sakay ti An-
dres, éy négkagi side ni Jesus ta lihim.
4 "Maistu," kagi de, "nikésiya i deméta na
éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a
monda mapospusan me a dumemét dén i
éya a hirap?"
5 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "monda
éwan kam pagkamalién na tolay.
6 Da te meadu a talaga a umange se a
mégkagi a side i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta mundua. Ey pagkamalién
de i meadu a tolay.
7 Eng makabaheta kam ta meadu a gera,
éy diyan kam métageg. Dumemét a talaga i
meadu a gera, pero éwan ya tanda na kata-
pusan.
8 Dahilan éy maglaban-laban du
banubanuwan. Sakay te meadu a lindul
ta iba-iba a lugar, sakay dumemét i meadu
a alép. I étanan a éya éy sapul pabi na hirap
a dumemét.
9 "Pero sikam, éy mangilag kam. Da
kédemét na éya a panahun éy itokyon de
kam, sakay méngidimanda side dikam, sakay
balbalén de kam ta kapilya de. Sakay tu-
maknég kam ta harap na gubernador sakay
hari, da méniwala kam diyakén. Saya i oras
moy a pégpatunay moy diyakén dide.
10 Dapat mepahayag ta étanan a tolay ta
mundua i Mahusay a Baheta.
11 Eng dekpén de kam, sakay bistaan de
kam," kagi ni Jesus, "éy diyan kam métageg
éng anya i katuwiran moya dide. Eng
dumemét i éya a oras, éy basta kagi moy san
i iatéd na Diyos a katuwiran moy. Da éwan
sikam i mégkagia, éng'wan i Banal a Espiritu
i magpakagia dikam ta katuwiran moy.
12 "Ta éya a panahun," kagi ni Jesus, "éy
itokyon na tolay du top de a ipabuno. Ey
kona be sa i gemténa du lélake ta anak de.
Sakay du anak éy labanan de be dema de, a
ipabuno de be side.
13 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da
méniwala kam diyakén. Pero du maniwala
diyakén a matapat a hanggan ta katapusan,
éy meligtas side."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

14 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét i oras
a meta moy ta Templo tu kontara ta Diyos
a mangsida. (Sikam a magbasa ta éye, éy
isipén moy ye.) Péketa moy ta éya, du édse ta
Hudea, éy dapat guminan side ta buked.
15 Sakay du édse ta luwas no bile de, éy
diyan dén side sumésdép a mangalap ta
kasangkapan de.
16 Sakay du édse ta uma éy diyan dén
umuli a mangalap ta badu de.
17 Kakakagbi du mabuktet sakay du te
mabulol ta panahun a éya!
18 Ipanalangin moy a éwan metaun i éya a
kahirapan ta taglamig.
19 Dahilan ta panahun a éya," kagi ni Jesus,
"éy magdanas i étanan a tolay ta dikél a kahi-
rapan. Ewan pabi nakekenaman na tolay i
kona sa a hirap sapul to péglalang na Diyos
ta mundua, a hanggan nadid. Pero éwan tu
kéhuway i kona sa a panahun.
20 Ey paseplutén san na Panginoon i éya a
panahun, da éng éwan na paseplutén éy éwan

tu mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na,
éy alang-alang du pinili na a tolay a sakup
na.
21 "Nadid," kagi ni Jesus, "éng te mégkagi
dikam, a 'Kéye dén se tu tiniyak na Diyos a
tagapagligtas,' o te mégkagi, a 'Kéye na dén
sina,' éy diyan kam méniwala.
22 Da te lumitaw ngani a kakabulyan a
tolay, a kagi de a side i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas, sakay kagi du iba, a purupeta
side a gébwat ta Diyos. Sakay ipeta de be i
makataka-taka a tanda, monda lukoén de,
éng maari, du méniwala ta Diyos.
23 Mangilag kam, da kinagi ko dén ya
dikam bagu dumemét."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

24 "Nadid, ta éya a panahun, kétapus na éya
a kahirapan," kagi ni Jesus, "éy dumiklém i
bilag sakay ta bulan,
25 sakay matékneg i biton a gébwat ta
langet, da mayégyég side.
26 Nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet,
éy metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a
maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
27 Tulos paangen ko du anghel ko ta maski
ahe ta mundua, a hanggan ta langet, monda
tipunén de du étanan a sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

28 "Isipén moy i kahulugina na halim-
bawaae na kayo a igos," kagi ni Jesus.
"Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy
moy a adene dén i késinag.
29 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i
étanan a éya a nihula ko, éy tukoy moy dén
a adene dén i kédemét ko--a mégsapul dén.
30 Tandaan moy, manyari pa i étanan a éya
bagu mate i étanan a tolay a buhay nadid.
31 Maibut i langet éy ta lutaa, pero i kagi
ko éy éwan maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

32 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na
kédemét na éya. Maski du anghel ta langet,
maski sakén a anak na Diyos--basta Tama ko
san i nakapospusa ta éya.
33 Kanya sikam, éy bantayan moy, da éwan
moy tukoy éng nikésiya i deméta na éya.
34 "I kédemét ko, éy kona se," kagi ni Jesus.
"Eng mara, te lélake a méglakad ta adeyo.
Ey ta péglakad na, éy atdinan na pa i bawat
esa a tauhan na ta tungkulin de a tarabaho
de. Sakay ibilin na to mégbantay a dapat
magbantay siya ta mahigpit.
35 Kanya sikam," kagi ni Jesus du alagad
na, "éy bantayan moy, da éwan moy tukoy
éng nikésiya i demét kua--éng giapon, éng
kélép, éng amulaldew, o éng gagabi.
36-37 Mangilag kam, makay bigla i demét
kua, a makay demtan ta kam a tidug. Saye i
bilin kua du étanan a tolay: bantayan moy!"

14

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éduwa a aldew bagu Piyesta na
Ala-ala, sakay piyesta a péngan de ta melapis
a tinapay. Ey du mataas a padi, sakay
du maistu ta rilihiyon éy néguhunan de a
ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de.
2 "Pero éwan nadid a piyesta," kagi de;
"makay maligalig du tolay."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

3 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile ni
Simon a te ketong to araw. Ale na a méngan
sa, éy inumange sa i esa a bébe a te kébil a
boti a putat ta pabango a memahal. Siya éy
binukasan na tu boti, sakay nibulak na to
ulo ni Jesus.
4 Ey du sénganya a tolay sa, péketa de ta éya,
éy nagingél side. "Bakit," kagi de, "sayang
dén i pabangua!
5 Nibugtong mo maka ina ta mahigit pa
ta étélo a datos a kuhata, sakay niatéd mo
du mahirap i kabugtungan naa." Kona sa i
pégpintas dia to bébe.
6 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Pabayan
moy siya. Bakit péginglan moy siya?
Mahusay i gimet na diyakén.
7 Palagi a kaguman moy du mahirap,"
kagi ni Jesus, "maski nikésiya éy makatulung
kam dide. pero sakén éy éwan, da éwanék
male a kaguman moy.
8 Gemtén na dén i kaya na a para diyakén.
Nibulak na dén ya diyakén da iduwel na
diyakén, da ielbéngék dén.
9 Ey tandaan moy, maski ta ahe i
pégtolduan dia ta Mahusay a Baheta, éy
ipaala-ala de be i ginimita na éye a bébe
diyakén."

Nékipagkasundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

10 Nadid ti Hudas Iskarote, a esa du
labindalawa a alagad, éy inumange siya du
mataas a padi, a monda itokyon na ti Jesus
dide.
11 Ey du padi, pékabati de to kagi na, éy
mésahat side. Ey kinagi de diya a atdinan
de siya ta kuhata. Ey sapul ta éya, éy mégisip
dén ti Hudas ta oras a péngitokyon na ni Jesus
dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

12 Nadid, kédemét na oras no piyesta a
péngan de ta melapis a tinapay, éy saya i oras
de a mégbuno ta tupa. Ey du alagad ni Jesus,
éy kinagi de diya, a "Ahe i paghandaan me
ta péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-ala?"
13 Ey inutusan na i éduwa a alagad na, a
kinagi na dide, a "Umuli kam ta banuwan.
Ey ta éya éy kasambat moy i esa a lélake a te
kébil a dinom. Basta kumuyog kam diya

14 ta bile de. Sakay kagi moy to te bile ta
éya, a ‘Tu Maistu me éy gustu na a mapos-
pusan éng ahe i kuwarto a péngaponan me ta
Piyesta na Ala-ala.’
15 Eng kagin moy diya i éya,” kagi ni Jesus,
“éy ipeta na dikam tu kuwarto ta ontok
a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan
moya ta pangapon tam.”
16 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya,
éy inumuli dén tu éduwa ta banuwan. Ey
nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey
naghanda sa side ta péngapon de a para ta
Piyesta na Ala-ala.
17 Nadid, to kélép a éya, éy dinumemét
sa ti Jesus, a kaguman na du alagad na a
labindalawa.
18 Ey to péngan de, éy kinagi ni Jesus,
a “Tandaan moy, esa dikam i méngitokyon
diyakén. I esa dikam a mékidipon ta éye
nadid.”
19 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy
nalungkut side, a kinagi na bawat esa dide,
a “Besa a sakén!”
20 Ey kinagi ni Jesus, a “Ewan tu iba, éng
'wan i esa dikam a labindalawa. Tu kasabay
ko a néngisawsaw ta tinapay ta sabawae,”
kagi na, “éy siya i méngitokyona diyakén.
21 Kailangan a mateék ayun to nisu-
lat du purupeta to araw, pero kagbi tu
méngitokyon diyakén! Maigi pa éy éwan dén
nienak.”

Tu Katapusan a Péngapon

22 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus
tu kanén de a tinapay, éy to pégpasalamat na
ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a nitagtag
na du alagad na. “Kanén moy dén ye,” kagi
na, “a saye i bégi kua.”
23 Nadid, inalap na tu tasa a te lasén a
alak. Ey to pégpasalamat na dén, éy nigewat
na dide, éy ininom de a étanan.
24 Ey kinagi na dide, a “Saye i dige kua,
a saye i tanda na pangako na Diyos. Ey
mebulak alang-alang ta meadu a tolay.
25 Ey tandaan moy, éwanék dén uminom ta
alak, éng éwanék uminom ta bigu a alak ta
kaharian na Diyos.”
26 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos,
éy naglakad dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian
Siya Ni Pedro

27 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na,
a “Talaga a ginananék moy a étanan, da
nisulat du purupeta to araw, a ‘Ta ipag-
pabuno na Diyos to Pastor, éy matibuhahak
du tupa.’
28 Pero ta kébuhay ko a huway,” kagi ni
Jesus, “éy meditulék dikam ta Galilea.”
29 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Sakén, éy
éwan ta ka ginanan, maski ginanan ka du
iba.”
30 “Ewan, Pedro,” kagi ni Jesus, “da tan-
daan mo, nadid a kélép, bagu magtarakot
i tandang ta pénduwa, éy itanggiék mo ta
péntélo a éwanék mo kaguman.”
31 “Ewan,” kagi ni Pedro, “maski mateék a
kaguman mo éy éwan ta ka itanggi!” Ey kona
be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

32 Nadid, éy inumange de Jesus ta Getse-
mani. Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Mégiknud kam pa se, a umangeék sinae a
manalangin.”
33 I kaguman na sana éy de Pedro san,
sakay ti Santiago sakay ti Juan. Ey métegeg
ti Jesus.
34 Ey kinagi na dide, a “Métagigék tu isip,
a komanék i mate. Maguhay kam se a
mékipagpuyat kam.”
35 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy
dinumapa siya a nanalangin a éng maari
éy malipas san diya i hirap na a dumemét.
36 “Améng,” kagi na, “maari ka a magimet
ta maski anya. Iadeyo mo pad diyakén i
paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua
i masunuda, éng 'wan na kaluuben mo i
masunud.”
37 Nadid, késoli na éy dinemtan na a tidug
du étélo a alagad. Ey kinagi na ni Pedro, a
“Simon, tidug kam bale! Ewan kam beman
makapagpuyat a maski esa a oras a kagu-
man ko?
38 Magpuyat kam sakay manalangin kam,
monda éwan kam madaig na mangpuhuba
dikam. Méniwala kam diyakén ta isip moya,
pero i bégi moya éy mehina.”
39 Nadid, huway siya a inumadeyo dide a
manalangin a huway ta pareho san a kagi.
40 Sakay sinumoli siya dide a huway, a
dinemtan na man dén side a tidug, da
mégtongka side a tahod. Ey éwan side tu kagi
diya, da mésanike side.
41 Huway man dén siya a manalangin, éy
késoli na dide ta pentélo, éy kinagi na dide, a
“Tidug kam bale pabi! Tama dén. Dumemét
dén i oras a péngitokyon de diyakén du
makasalanan a tolay.
42 Nay, umikat kam dén a kitam dén.
Dumemét dén tu méngitokyon diyakén.”

To Péngdikép De Ni Jesus

43 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus, éy dinu-
memét dén ti Hudas, tu esa du labindalawa.
Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat
side du te tungkulin a Judeo. Ey te kébil side
a sondang éy ta gahoti.
44 Bagu pa side dinumemét ta éya, éy ki-
nagi dén ni Hudas dide a atdinan na side
ta tanda, monda matukoy de ti Jesus. “Tu
ahoben ko,” kagi na, “éy siya i dekpén moya,
a iange moy du amo moy.”
45 Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni
Jesus, a binati na siya, a tulos na inahoben.

46 Ey du kaguman ni Hudas, éy tulos
dinikép de ti Jesus.
47 Ey tu kaguman ni Jesus a esa, éy binagut
na tu sondang na, a tinegpas na tu utusan no
mataas a padi, a minahipas i talinga naa.
48 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a
nanikép diya, a "Bakit te armas kam a son-
dang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay,
tulisan ék beman a metapang?
49 Aldew-aldew éy mégtolduék ta Templo.
Bakit éwanék moy sa dinikép? Pero sigi kam
dén, monda matupad tu nihula du purupeta
ta kasulatan na Diyos."
50 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gini-
nanan siya du alagad na.
51 Nadid, to péngiange de ni Jesus ta
banuwan, éy te esa a lélake a nangtonod-
tonod dide, a te alikébkéb san a damit. Ey
neta de siya, a talaga de siya a dekpén.
52 Pero to péngkébil de diya, éy pinabayan
na tu damit na, a ginuminan dén a uba.

Ti Jesus Ta Harap Du
Te Tungkulin a Judeo

53 Nadid, éy nitugén de ti Jesus to bile no
mataas a padi. Ey napisan dén sa du étanan
a te tungkulin a Judeo.
54 Ey tinumagubet dide ti Pedro ta éya. Ey
tulos sinomdép be siya to karsada no bile.
Sakay inumeknud sa siya a kaguman na du
guwardia, a nékipagdengdeng siya to apoy de.
55 Nadid, du mataas a padi sakay du te
tungkulin a Judeo, éy mégahayok pabi side
ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni
Jesus, monda te katuwiran side a ipabuno
siya. Pero éwan side tu meeta,
56 da maski meadu a kaharap a mégkagi
ta kakabulyan tungkul diya, éy éwan pari-
pareho i abla dia.
57 Tinumaknég i sénganya dide, a kinagi
de, a
58 "Nabati me i ina a lélake a négkagi a
maari na kan a hukatén i Templo na Diyos
a ginimet na tolay, sakay huwayén na kan a
pataknégén ta étélo san a aldew; sakay éwan
kan tulungan na tolay."
59 Pero pati tu abla de éy éwan paripareho.
60 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi,
a kinagi na ni Jesus, a "Ewan ka beman tu
isengbet di mégpehaya diko?"
61 Pero te ginék san ti Jesus, a éwan
siya sinumengbet diya. Ey kinagi diya no
mataas a padi a huway, a "Anya, kagi mo
dén éng siko a talaga i anak na Diyos. Ikagi
mo éng siko i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta tolay ta mundua."
62 Ey "O," kagi ni Jesus, "sakén ngani dén
ya. Ey sikam éy metaék moy a mégiknud a
magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na a
maghari. Sakén i lélake a gébwat ta langet.
Sakay metaék moy a dumemét a édseék ta
kuném ta langet."
63-64 Nadid, pékabati no padi ta éya, éy
pinéknet na tu badu na a sarili, a kinagi na,
a "Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-
wari siya a anak na Diyos! Bakit kailan-
gan tam pa a mégbati du magsistigu diya ta
kasalanan na? Da nabati tam dén nadid i
pégkagi na a kontara ta Diyos! Anya i isip
moya?" kagi na. Ey du mégbati to kagi no
padi, éy kagi de a étanan a dapat mate siya.
65 Nadid, i sénganya dide, éy linoktaben
de tu mata ni Jesus. Sakay tinaklében de tu
mata na to damit, sakay sinésuntuk de siya,
a kinagi de diya, a "Nay, tukuyan mo éng ti
ésiya i nanuntuka diko!" Sakay du guwardia
ta éya, éy sinésapuk de siya.

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

66 Nadid, édse pabi ti Pedro to karsada no
bile. Ey tu esa a bataan no padi,
67 péketa na ni Pedro a mégdengdeng, éy te
itan na siya, sakay kinagi na, a "Siko bale i
kagumana ni Jesus a taga Nasaret!"
68 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan ko tukoy
tu kagi mo," kagi na. Ey minabukod dén ti
Pedro to kudal to karsada, tulos nagtarakot
i tandang.
69 Mamaya-maya éy neta man dén siya no
bataan, tulos kinagi na du édsa sa, a "Siya
ngani i kaguman na a esa."
70 Pero nitanggi man dén ni Pedro.
Mamaya-maya man dén, éy du tolay sa éy
kinagi de ni Pedro, a "Diyan ka sumuway.
Siko i kaguman na a esa, da taga Galilea ka
be."
71 "Bakén a sakén," kagi ni Pedro, "isumpa
ko! Parusaanék na Diyos éng mégbuli-buliék!
Ewan ko tukoy i éya a lélake a kékagin moy!"
72 Nadid, to pégkagi ni Pedro ta éya, éy bigla
a nagtarakot tu tandang ta penduwa. Ey
naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus diya, a
"Bagu magtarakot tu tandang ta penduwa,
éy itanggiék mo ta pentélo." Ey to pékaala-
ala na ta éya, éy tulos minagsanget siya ta
mahigpit.

15

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting du te
tungkulin a Judeo, sakay néguhunan de éng
pakodyan de ti Jesus. Ey nipagapus de siya
sakay niange de ni Gubernador Pilato.
2 Ey kinagi ni Pilato diya, a "Siko bale i
haria na Judeo?" Ey "O," kagi ni Jesus, "kona
to kinagi mo."
3 Ey nadid, da pinehayan siya du mataas
a padi ta meadu a kasalanan,
4 éy kinagi ni Pilato diya, a "Meadu i
iyépehay dia diko! Anya i katuwiran mua?"
5 Pero éwan sinumengbet ti Jesus. Ey nag-
taka ti Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

6 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali ni Pilato
a magpaluwas ta isesa a pihesu, maski ti
ésiya i gustu du tolay.
7 Ey nadid éy édsa dén to pégpihesuan i esa
a lélake a nakabuno, a ti Barabas i ngahen
naa. Siya éy kaguman na du iba a tolay to
péngligalig de ta banuwan.
8 Nadid, dinumulug du tolay ni Pilato, a
mékiohon side diya a dapat paluwasén na i
esa a pihesu.
9 Ey kinagi ni Pilato, a "Gustu moy a
paluwasén ko dikam tu hari na Judeo?"
10 Tukoy dén ni Pilato a du padi éy nitugén
de ti Jesus diya da ménaghili side diya.
11 Nadid, du mataas a padi, éy pinégkagian
de dén du tolay, a i pékiohon dia ni Pilato éy
paluwasén na ti Barabas kesira ni Jesus. Ey
to pékiohon de ni Pilato ta éya,
12 Ey kinagi na dide, a "Eng kona sa, éy
anya i gemtén kua to lélake a ngéngahinan
moy a hari na Judeo?"
13 "Ipako mo siya ta kudos," kagi de.
14 "Ey bakit," kagi ni Pilato; "anya i
kasalanan naa?" Pero du tolay, éy lalo de
san a nidulaw, a "Ipako mo siya ta kudos!"
15 Nadid ti Pilato, éy gustu na a mékisuyu
siya du tolay. Kanya pinaluwas na ti
Barabas dide. Sakay nipabalbal na ti Jesus,
a tulos niatéd na du sundalu, monda ipako
de ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

16 Nadid du sundalu, éy niange de ti Je-
sus ta lubuk no bile no gubernador, sakay
pinadulug de sa du étanan a sundalu.
17 Sakay sinolotan de ti Jesus ta badu a
medideg, da saya i kolor na damit na hari.
Sakay nagkawekaw side ta lanot a meset, a
nisoklop de to ulo na, a kurona na kan.
18 Sakay sinumalodu side diya, a kinagi
de, a "Mabuhay i hari na Judeo!"
19 Sakay pinépakol-pakol de siya, sakay
linéloktaben de siya, sakay linumuhud side
diya.
20 Ey nadid, kétapus de a nangloko diya,
éy inibutan de tu badu na a medideg, sakay
pinabaduan de man dén to sarili na a damit.
Sakay pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya Ta Kudos

21 Nadid, to péglakad de, éy nasambat de i
esa a lélake a somdép ta banuwan; éy pinilit
siya du sundalu a minangbékle to kudos ni
Jesus. I ngahen no lélake éy ti Simon a taga
Sirene. Siya tu ama ni Alehandro sakay ti
Rupus.
22 Ey niange de ti Jesus to lugar a
ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen na
éy Bungu).
23 Ta éya éy inatdinan de ti Jesus ta alak a
te halu a gamot. Pero inidelan na.
24 Ey nipako de siya to kudos. Sakay nag-
palabunutan side a hinati-hati de tu damit
na, éng ti ésiya i makaalapa ta bawat piraso.
25 To péngipako de diya, éy alas nuwebe
dén na gagabi.
26 Sakay te sulat to kudos a te kagi to abla
de diya. I kagi naa éy "TU HARI NA JUDEO."
27 Ey nipako de be sa i éduwa a tulisan
a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side ta
magtembang a tagirilan ni Jesus.
29 Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta
de ti Jesus, a kinagi de, a "Hala! Siko bale
i manghukata ta Templo, sakay ipataknég
mo a huway ta étélo san a aldew! Bakit éwan
mo iligtas nadid i bégi mua.
30 Nay, umogsad ka dén ta kudusa!"
31 Ey kona be sa du mataas a padi, éy
pinintasan de be siya, a kinagi de, a "Entan
moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi naa
éy éwan na meligtas.
32 Eng Cristo siya, a hari na Judeo, éy bakit
éwan siya umogsad ta kudusa, monda meta
tam a maniwala kitam diya?" Sakay pati du
éduwa a kasabay na a nipako, éy dinédusta de
be siya.

Tu Kamatayan Ni Jesus

33 Nadid, kédemét na tanghali, éy
nagdiklém a hanggan to alas tres.
34 Ey to alas tres dén, ey kinagi ni Jesus
ta medegsén, a "Eloi, Eloi, lema sabaktani,"
a i kahulugen naa, éy "Diyos ko! Diyos ko!
Bakit pinabayanék mo?"
35 Ey du sénganya a te taknég sa, éy akala
de a dédulawan na ti Purupeta Eliyas.
36 Ey minaginan i esa dide a nangalap ta
damit, sakay nibisa na to tuba, sakay nied-
ton na ta ontok no kayo, sakay nipasépsép
na ni Jesus. Sakay kinagi na, a "Entan tam
pa éng dumemét ti Eliyas a méngiogsad diya
ta kudusa."
37 Nadid, éy dinumulaw ti Jesus, a tulos
nabégsot i angés naa.
38 Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk
no Templo, éy bigla a minapéknet sapul ta
ontok a hanggan ta sidung.
39 Sakay tu kapitan du sundalu, éy te
taknég san siya ta harap no kudos. Ey péketa
na éng kodya a minate ti Jesus, éy kinagi na,
a "Tunay bale ye a anak na Diyos!"
40 Nadid, éy édsa be sa i sénganya a bébe a
mégtan-aw. Kabilang dide éy ti Maria Mag-
dalena, sakay ti Maria a ina no kétihék a
Santiago, sakay ni Hose, sakay ni Salome.
41 Side du kakaguman ni Jesus to édse na
pabi ta Galilea, a side i katulung naa. Sakay
te meadu be a iba a bébe ta éya, a kinumuyog
ni Jesus ta Jerusalem.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

42 Nadid, i éya a aldew éy disperas. Ta
gabia éy pangilin na Judeo. Ey to giapon,

43 éy dinumemét sa ti Hose a taga Arimatea. Siya éy sakup du konsiyal na Judeo,
a iyégalang siya du tolay. Sakay inumasa
be siya ta kédemét na Diyos a maghari. Ey
nadid éy éwan siya mésanike a umange ni
Pilato a mékiohon diya éng makaalap siya to
bangkay ni Jesus.
44 Ey pékabati ni Pilato ta éya, éy isip na a
makay buhay pabi ti Jesus. Kanya pinauwet
na tu kapitan du sundalu, a nipakelagip na
diya éng talaga a minate dén ti Jesus.
45 Ey to pékabaheta na to kapitan a minate
ngani dén, éy pinakultaden na ti Hose a
umange mangalap to bangkay na.
46 Ey namugtong pa ti Hose to manta a
damit a pagsapot. Sakay pineogsad na dén
tu bangkay to kudos, sakay sinaputan na to
manta, sakay nielbéng na siya to kuweba a
ginimet de to pader. Sakay nigulung de tu
bito a nitakléb de to pintuan no lébéng.
47 Ey ti Maria Magdalena sakay ti Maria a
ina ni Hose, éy neta de tu néngielbéngan dia.

16

To Kébuhay Ni Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, ti Maria Mag-
dalena, sakay ti Maria a ina de Santiago,
sakay ti Salome, éy namugtong side ta don
a mesépot, a monda ipahid de to bangkay ni
Jesus.
2 Ey nadid, to simba dén a amulaldew, éy
inumange side to lébéng.
3 Habang méglakad side éy péguhunan de, a
"Ti ésiya wade i maakit tama a méngigulung
to bito a takléb no pintuan?" kagi de,
4 "da medégi." Ey kédemét de sa, éy neta de
a negulung dén tu bito.
5 Tulos sinomdép side to lébéng. Ey neta
de sa i esa a lélake a te eknud sa, a melélatak
i badu naa. Ey méganteng side.
6 "Diyan kam méganteng," kagi no lélake.
"Tukoy ko a ahayukén moy ti Jesus a taga
Nasaret, siya a nipako de. Pero éwan se siya,
da nabuhay dén! Entan moy i lébéng naa, a
éwan se siya.
7 Nadid," kagi na, "éy ange moy pégkagian
du alagad na, sakay ti Pedro be, a nabuhay
dén siya, a magdetol siya dikam ta Galilea.
Ey meta moy siya ta éya, a kona to kinagi na
dikam."
8 Ey du bébe, pékabati de ta éya, éy gin-
uminan side a linumuwas to lébéng, da
méganteng side a tahod. Ey éwan side négkagi
ta maski ti ésiya to mineta de, dahil to anteng
de.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

9 Nadid, to kébuhay ni Jesus to simba a
gagabi, éy pinumeta pa siya ni Maria Mag-
dalena. Siya tu bébe a inibutan ni Jesus ta
pitu a dimonyo.
10 Sakay siya, éy inumange négkagi ta éya
du iba a alagad ni Jesus. Dinemtan na side a
mégsanget.
11 Ey pékabati de to kagi no bébe, a neta na
ti Jesus a buhay dén, éy éwan side naniwala
diya.
12 Ey kétapos na éya, éy pinumeta man dén
ti Jesus ta éduwa a alagad na a iba to péglakad
de to dilan. Ey iba dén i idsura naa.
13 Ey side, éy nagsoli side a négkagi du iba.
Pero éwan be side naniwala dide.
14 Katapusana, éy pinumeta ti Jesus du
sapulu éy ta esa a alagad na to péngan de. Ey
pinégkagian na side, da éwan side naniwala
diya, sakay éwan side naniwala du nagba-
heta dide a buhay dén siya.
15 Sakay kinagi na dide, a "Umange kam ta
maski ahe ta mundua, sakay magpahayag
kam ta Mahusay a Baheta ta étanan a tolay.
16 I maski ti ésiya a maniwala, a tulos
ipabinyag, éy meligtas side. Sakay du éwan
maniwala, éy hukumén side na Diyos.
17 "Ey saye du tanda a édse du méniwala
diyakén," kagi ni Jesus; "makapagpaibut
side du dimonyo ta pamag-itan na ngahen
kua. Sakay mégkagi side ta iba-iba a kagi a
éwan mapospusan na tolay.
18 Sakay éng kébilan de i ulag, o éng inumén
de i lasun, éy éwan side maanya. Sakay
éng itupu de tu kamét de du te ladu, éy
maghusay side."
19 Nadid, to pégkagi ni Jesus dide, éy inu-
montok siya ta langet, a kaguman na dén sa
i Diyos a méghari.
20 Ey du alagad éy inumange dén side
ta iba-iba a banubanuwan, a nagpahayag
ta kagi na Diyos. Ey inaguman side na
Panginoon. Nagpatunay siya du tolay a
katututuhanan tu nipahayag de, da inatdinan
na side ta tanda a makapangyarian.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Lukas

1 Mahal ko a Teopilo: Meadu dén i tolay
a néngisulat tungkul to ginimet ni Jesus, to
pégiyan na dikitam ta mundua.
2 I nisulat dia éy tu nibaheta du kakagu-
man ni Jesus dikitam. Side du minaketa to
ginamet ni Jesus, a tulos néngipahayag side ta
éya a Mahusay a Baheta.
3 Kanya nadid, Apo Teopilo, éy inisip ko a
mahusay éng isulat ko nadid diko i tama a
baheta tungkul ta éya, da sakén éy inadal ko
i éya sapul to sapul na.
4 Kanya isulat ko nadid i éye diko, monda
mapospusan mo ta mahusay i buu a katu-
tuhanan tungkul to nabaheta mo dén a
ginimet ni Jesus.

Nihula No Anghel a Ienak Ti Juan

5 Nadid, to panahun ni Hari Herod ta
Israel, éy te esa a padi, a ti Sakarias i ngahen
naa. Sakup siya du padi a ngéngahinan de a
Abias. Tu asawa na éy ti Elisabet, a lahi be
siya du padi, da apo be siya ni Padi Aron to
araw.
6 Mahusay a ugali ta mata na Diyos diden
ya a pasawa, a sésundin de ta mahusay i utus
na Diyos.
7 Pero éwan side tu anak, da baug dén ti
Elisabet, sakay matanda dén side a pasawa.
8 Nadid, to esa a aldew, éy te nanyari
ni Sakarias. Ta éya a aldew, éy édse dén
siya ta Templo, a ginamet na i tarabaho na
padi, da kalewas siya no kagurupu na a
tagapanalangin ta éya.
9 Ey nadid, ayun ta ugali du padi, éy nag-
palabunutan side éng ti ésiya dide i somdépa
ta Templo a mégsuub ta Diyos. Ey ta éya a
aldew, éy ti Sakarias i nakabunuta. Kanya
siya dén i sinomdépa.
10 Ey du iba a tolay, éy nawahak side ta
luwas, a nanalangin side ale ni Sakarias a
mégsuub ta lubuk.
11 Nadid, mégsuub pabi ti Sakarias, éy
pinumeta diya i esa a anghel a gébwat ta
Diyos, a te taknég siya ta giled no lamesa a
pégsuuben.
12 To péketa ni Sakarias to anghel, éy inu-
manteng siya.
13 Pero kinagi diya no anghel, a "Diyan ka
méganteng, Sakarias. Nabati dén na Diyos tu
panalangin mo diya. Mangilog a talaga tu
asawa mo, a magenak siya ta lélake. Ey ta
kéenak na, Sakarias," kagi na, "éy ngahinan
mo siya ni Juan.
14 Siya i kasahatan moya, sakay te meadu
be a iba a tolay a masaya diya!
15 Siya i maging memahal a lélake ta mata
na Diyos," kagi no anghel. "Ey kailangan
éwan siya maginom ta maski anya a kélasing.
Ey sapul ta kéenak na, éy édse diya i Banal a
Espiritu.
16 Siya éy pasolen na i meadu a Judeo ta
Panginoon de a Diyos.
17 Utusan siya na Diyos, Sakarias," kagi
na, "a te kapangyarian siya a kapareho ni
Purupeta Elias to araw. Pagkasunduén na
du patena, sakay pagbaguén na i isip du
masuwayin, monda umaheg side du tolay a
mahusay. Mégdetol siya ni Cristo, a paghan-
daén na du tolay ta demtan na."
18 "Pakodyan ko a mapospusan éng katu-
tuhanan i éya a kinagi mo," kagi ni Sakarias,
"da lakayék dén, sakay bakés be dén tu
asawa ko?"
19 "Ti Gabrielék," kagi no anghel. "Kagu-
manék na Diyos, a siya i nagpaangea se
diyakén a mégkagi diko ta éya a mahusay a
kagi.
20 Pero siko, Sakarias, da éwan ka méniwala
diyakén, a matupad a talaga i éya a kinagi
ko, éy maging bulol ka dén nadid, a hanggan
ta kédemét na éya a nipangako ko diko, a
magenak tu asawa mo."
21 Nadid, habang édse ti Sakarias to lubuk
no Templo, éy mégéuhayén du tolay ta luwas,
éng bakit minale siya.
22 Mamaya-maya, kéluwas na, éy éwan siya
makakagi. Basta lingguwahe san i kagi naa
dide. Kanya tukoy du tolay a te nipeta i
Diyos diya to lubuk.
23 Nadid, kétapos no panahun ni Sakarias
a mégtarabaho to Templo, éy nagsoli dén siya
to bile de.
24 Ey ta éya éy nangilog dén ti Elisabet
a asawa na. Lima a bulan a éwan siya
linumwas to bile.
25 "Kinagbianék dén na Diyos," kagi na, "a
inibutan na dén tu sanike ko, da mabuktiték
dén."

Nihula No Anghel a Ienak Ti Jesus

26 Nadid, to ikaénném dén a bulan no buktet
ni Elisabet, éy i Diyos éy pinaange na ti
Anghel Gabriel ta Bariyo Nasaret ta Galilea.
27 Pinaange na siya ta esa a madiket ta éya
a i ngahen naa éy ti Maria. I éya a madiket,
éy éwan pabi inadenean na lélake. Pero
sinakad dén no lélake, a ti Hose i ngahen na,
a apo siya ni Hari Dabid.
28 Ey tu anghel, éy inumange siya ni
Maria, a kinagi na diya, a "Maria, édse diko
i Diyos, a kagbian na ka."
29 Ey ti Maria, pékabati na to kagi no
anghel, éy métageg siya, a mégéisipén siya
éng anya wade i kahulugina na éya a kinagi
na.
30 Ey kinagi no anghel diya, a "Diyan ka
méganteng, Maria, da mahal ka na Diyos.

31 Gemtén na Diyos a mangilog ka, a tulos magenak ka ta lélake. Ey ta kéenak na,
Maria," kagi na, "éy ngahinan mo siya ni
Jesus.
32 Siya éy maging mataas, a dulawén de
siya a anak na mataas a Diyos. Ey i Pangi-
noon Diyos," kagi no anghel, "éy gemtén na
a maging hari siya, a kona to apo na a Hari
Dabid to araw.
33 Sakay maghari siya du Judeo a éwan tu
hanggan. Ey éwan tu katapusan i péghari
naa!"
34 "Ey pakodya ye," kagi ni Maria, "da
éwanék pabi tu asawa?"
35 "Umange diko i Banal a Espiritu," kagi
no anghel, "sakay umédse diko i kapang-
yarian na Diyos. Kanya tu ienak mo, éy
dulawén de a banal a anak na Diyos.
36 Ey entan mo ti dada mo a Elisabet,
Maria. Kagi de a baug kan siya. Pero nadid,
maski bakés dén siya, éy mabuktet dén siya.
37 Da makagimet i Diyos ta maski anya."
38 "Ey maari," kagi ni Maria, "da utusanék
na Panginoon, éy tanggapén ko i kaluuben
na diyakén." Nadid, pégkagi ni Maria ta éya,
éy gininanan siya no anghel.

Bumisita Ti Maria To Dada Na

39 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti
Maria to esa a banuwan ta buked ta Hudea,
40 a bumisita siya to dada na a Elisabet.
Ey kédemét na to bile de, éy sinomdép siya
a binati na tu dada na.
41 Ey ti Elisabet, pékabati na to boses ni
Maria, éy bigla a linuminés tu anak na ta
tiyan na, éy tulos inumasék i Banal a Espir-
itu ni Elisabet.
42 Tulos kinagi na ni Maria ta medegsén,
a "Masuwerte ka, Anéng, ta maski ti ésiya a
bébe, da tu anak mo, éy siya i mahaléna na
Diyos!
43 Salamat ta Diyos," kagi ni Elisabet, "da
bumisita dén diyakén tu ina na Panginoon
ko!
44 Da entan mo, Maria," kagi na, "to
pékabati ko diko, éy linuminés tu anak ko ta
tiyan kua, dahil ta kasahatan naa.
45 Masuwerte ka dén, Anéng, da naniwala
ka dén to kinagi diko na Panginoon!"

Purién Ni Maria I Diyos

46 Nadid, kinagi ni Maria i kona se:
"Purién ko i Diyos ta isip kua!
47 Mésayaék, da Diyos i tagapagligtas kua.
48 Sakén i utusan na a mababa, éy pinans-
ingék dén na Diyos. Sapul nadid, éy
dédulawénék na tolay a masuwerteék,
49 dahil ta memahal a gimet na mataas a
Diyos diyakén. Siya i banal.
50 Kékagbian na du umanteng diya, ta
maski nikésiya a panahun.
51 Sakay gemtén na i kapangyarian na a
ibutan na du palalo a tolay, a patahantaén
na i gayak dia.
52 Pinababa na dén du mataas, sakay
pinataas na dén du mababa.
53 Du mégalép éy atdinan na side ta kanén
de, sakay du mayaman éy paibutén na side
a éwan side tu kébil a kanén.
54-55 "Nadid, éy inaguman na Diyos i kat-
ulung na a Israel. Ewan na naleksapan tu
pangako na du apo-apo tam, a mangagbi
dikitam. Kinagbian na ti Abraham. Sakay
kagbian na be sikitam a apo-apo na, a éwan
tu katapusan."
Saya i katapusana no kinagi ni Maria.
56 Ey kétapos na éya, éy tinumulos ti Maria
to bile no dada na ta manga étélo a bulan,
bagu nagsoli siya to bile na.

Nienak Ti Juan a Mégbinyag

57 Nadid, kédemét na oras, éy nagenak ti
Elisabet ta lélake.
58 Ey du tétotop na sakay du karatig na,
pékabaheta de a nagenak dén, éy mésaya side
diya, da kinagbian dén siya na Diyos.
59 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew a
idad no anak, éy dinumulug side to bile de
Elisabet, a monda bugitén de tu anak, sakay
ngahinan de. Talaga de a ngahinan siya ni
Sakarias, da saya tu ngahen no ama na.
60 Pero "Ewan," kagi no ina na. "Maigi pa
éy ngahinan tam siya ni Juan."
61 "Ey bakit," kagi de. "Ewan ka tu top a
maski isesa a te ngahen ta kona sa!"
62 Tulos nisenyas de ni Sakarias éng anya
i gustu na a ngahen no anak na.
63 Ey nihalimbawa ni Sakarias dide a atdi-
nan de siya ta panulatan na. Ey to péngiatéd
de diya, éy nisulat na i ngahen a Juan. Ey
péketa du tolay ta éya, éy nagtaka side.
64 Nadid, bigla a nakapégkagi agad ti
Sakarias, a tulos nagpasalamat siya ta
Diyos.
65 Ey inumanteng dén du karatig na, éng
anya i kahulugen na éya. Ey i éya a nanyari,
éy nabahibaheta dén ta lebuta na éya a lugar
ta Hudea.
66 Ey du étanan a nakababaheta, éy
mégéisipén side ta éya a anak, éng maging
anya siya. Da neta du tolay a édse diya i
kapangyarian na Diyos.

Tu Pénghula Ni Sakarias

67 Nadid, ti Sakarias a ama no anak, éy
édse diya i Banal a Espiritu, éy naghula siya.
68 "Salamat ta Panginoon," kagi na. "Siya
i Diyos a péniwalaan du tolay a Israel! Da
inumange se siya a méngiligtas du tolay na.
69 Paangen na dén se i tagapagligtas diki-
tam, a lahi siya no katulung na a Dabid.
70 "Ey nadid," kagi ni Sakarias, "saye tu
kinagi na Diyos to araw, to nipahula na du
mahusay a purupeta na:

71 I nipangako na Diyos, éy agawén na
kitam du kalaban tam, a iligtas na kitam du
méiyamut dikitam.
72 Nangako siya a kéagbian na du apo-apo
tam, a éwan na kaleksapan tu nipangako na
dide to araw.
73 Nipangako na be to apo tam a Abraham,
74 a agawén na kitam du kalaban tam, a
monda éwan kitam méganteng a méniwala ta
utus na.
75 Ibilang na kitam a tolay na, sakay ibi-
lang na kitam a éwan tu kasalanan, monda
makaadene kitam diya a palagi."
76 Nadid, pinégkagian ni Sakarias tu anak
na, a saye tu kinagi na: "Siko a anak ko,"
kagi na, "éy ngahinan de ka a purupeta na
mataas a Diyos. Siko, Duduy, éy meditol ka
ni Cristo a magtoldu, a siko i magpahanda
du tolay ta demtan na.
77 Siko i magbahetaa du tolay, a iligtas
side na Panginoon, a pagpasensiyaan na
side ta kasalanan de.
78 I Diyos a péniwalaan tam, éy mebait siya,
a kagbian na i tolay. I kédemét na a gébwat ta
langet éy koman i sikat na bilag.
79 Matalo na i diklém, da tanglawan na
du mégiyan ta diklém a mamakate dide, a
monda igiya na side a mékiagum ta Diyos."
Saya tu kinagi ni Sakarias.
80 Nadid, tu anak de Sakarias, éy ti Juan i
ngahen naa. Ey dinumikél siya ta mahusay,
a natutu be siya tu isip. Ey tu diniklan na éy
ta melawa a ilang a lugar. Saya i pégiyanan
na a hanggan éwan dinumemét tu oras na a
umange nagpahayag du tolay a Israel.

2

Nienak Ti Jesus

1 Nadid, ta éya a panahun, éy nagpasensos
ti Hari Agosto ta tolay. I utus na, éy kailan-
gan a magpalista i étanan a tolay ta sarili de
a banuwan.
2 Saya tu purumeru a sensos, to panahun
pabi ni Kirinio a gubernador ta Siria.
3 Kailangan a umange i étanan a tolay ta
sarili de a banuwan a magpalista.
4 Kanya ti Hose a katipan ni Maria, éy
gininanan na i Bariyo Nasaret ta Galilea,
a inumange siya ta Betlehem ta Hudea.
Kailangan siya a magpalista ta éya, da taga
Betlehem tu apo na a Dabid to araw, éy ti
Hose éy lahi siya ni Dabid.
5 Ey kaguman na sa ti Maria a katipan na.
Ey siya éy mabuktet dén.
6 Ey nadid, to édsa de pabi sa, éy dinu-
mémet dén i oras ni Maria a magenak.
7 Ey kéenak no anak na a panganay a lélake,
éy binalutan na ta damit, sakay pinatidug
na to pénganan du baka, da éwan dén side
meubus to bile a tétulusan.

Tu Mineta Du Mégpastor

8 Nadid, ta éya a kélép, éy te sénganya a
lélake ta adene ta Betlehem, a mégpastor side
du tupa de.
9 Ey bigla a pinumeta dide i esa a anghel a
gébwat ta Panginoon, a tulos dinumemlag ta
palebut dia i demlag na Diyos. Ey méganteng
side a tahod.
10 Ey kinagi no anghel dide, a "Diyan kam
méganteng. Te ibahetaék dikam a memahal
a baheta. I éye a baheta éy kasahatan na
meaadu a tolay.
11 To mamaya se," kagi na, "éy nienak dén
ta Betlehem tu Panginoon moy a tagapagligtas
moy, a ti Cristo.
12 Ey saye i tanda naa dikam," kagi no
anghel, "éy meta moy sa tu anak a te balut
ta damit, a te katidug to pénganan na baka."
13 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy
bigla a inumagum diya i meaadu a tahod a
anghel a iba, a mégpégkanta side ta puri ta
Diyos.
14 "Salamat ta Diyos ta langet," kagi de,
"da du mahalén na a tolay ta mundua, éy
dumemét dide i kapayapaan!"
15 Nadid, kéhektat dén du anghel a nagsoli
ta langet, éy kinagi du mégpastor, a "Kitam
dén ta Betlehem a entan tam éng anya i nan-
yaria, a nibaheta dikitam na Panginoon."
16 Kanya inumange sa side agad, éy
dinemtan de de Hose, a nagenak dén ti
Maria, a te katidug tu anak na to pénganan
na baka.
17 Ey du mégpastor, éy nibaheta de du tolay
sa tu kinagi no anghel dide a tungkul to
anak.
18 Ey du étanan a nakabati, éy nagtaka
side.
19 Ey ti Maria, éy inisip na san i étanan na
éya, a éwan na kaleksapan i éya.
20 Ey du mégpastor, éy nagsoli dén side, a
pépurién de i Diyos dahil to mineta de, da
kona bale to kinagi dide no anghel.
21 Ey nadid, to ikawalu dén a aldew no
idad no anak, éy binugit de siya. Ey nginahi-
nan de siya ni Jesus, da saya tu kinagi no
anghel ni Maria bagu siya nangilog.

Niange De Ti Jesus To Templo

22 Nadid, dinumemét dén i oras a
péngtupad de Maria ta utus ni Moises ta
tungkul ta pégenak na bébe. Kanya kembil
de tu anak de ta Jerusalem, monda ipalagay
de siya a iatéd ta Diyos tu buhay na.
23 Saye i utus a esa ta kasulatan na Diyos, a
"Tu panganay kan a anak, éng lélake, éy koo
na Diyos."
24 Ey inumange be sa side, monda iatang
de i éduwa a palapati, o dikaya éduwa a da-
galan, ayun ta utus na Diyos.
25 Nadid, te lakay a mégiyan ta Jerusalem,
a ti Simeon i ngahen na. Mahusay siya a
lakay a mékidiyos. Ey umasa siya a umasa, a

agawén na Diyos du Israel ta kahirapan de.
Ey édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu.
26 Ey nipaliwanag diya na Banal a Espiritu
a éwan siya mate hanggan éwan na meta tu
tiniyak na Diyos a tagapagligtas.
27 Ey nadid, ta éya a aldew, éy pinéglakad
siya na Espiritu na Diyos, a pinasdép na siya
to Templo. Ey mamaya-maya, éy neta na a
sinomdép de Maria a métatena, a talaga de a
tupadén tu kailangan de a para to anak de,
ayun to utus ni Moises.
28 Ey ti Simeon, éy inalap na tu anak a
kinélkél, a tulos nagpasalamat siya ta Diyos.
29 "Anin, Panginoon," kagi na, "maski
mate ék dén nadid, da tinupad mo dén tu
nipangako mo diyakén,
30 a nipeta mo dén diyakén tu pinaange
mo se a tagapagligtas ta tolay.
31 Siya ye i nihanda mua a tagapagligtas,
a patanyagén mo ta buu a tolay.
32 Siya ye i magpaliwanaga du éwan Judeo
a tolay ta plano mua. Dahil diya," kagi ni
Simeon, "éy tumanyag du tolay mo a Israel."
33 Nadid, du ina no anak, pékabati de ta éya
a kagi ni Simeon, éy nagtaka side.
34 Ey tu lakay a Simeon, éy binasbasan na
side a métatena, sakay kinagi na ni Maria,
a "I anak moyae, éy siya i pinilia na Diyos.
Dahil diya éy mapahamak i meadu a tolay ta
Israel. Sakay pati éy dahil diya éy te meadu
be a meligtas. Siya i tandaa na Diyos. Ey te
meadu a manglabag diya.
35 Dahil diya," kagi ni Simeon, "éy
mehayag i isip na meadu a tolay. Sakay
siko, Maria, éy dumemét diko i dikél a
kalungkutan mo, dahil ta gemtén de ta anak
mua."
36-37 Nadid, te purupeta a bakés a édsa
be to Templo. Tu ngahen na éy ti Ana,
a anak ni Panuel, a sakup siya na lahi ni
Aser. Matanda dén siya a bakés, a walu
a pulu a taon i idad na. Nale dén siya a
nabilo. Pitu san a taon a nékiagum siya to
asawa na, éy minate dén tu asawa na. I
éya a bakés, éy éwan na géginanan tu Templo.
Aldo éy ta kélép éy édsa sa siya a sumésamba
ta Diyos. Sakay pamensan-mensan siya a
mégkulasiyon, sakay ménalangin.
38 Nadid, to pégkagi dén ni Simeon de
Maria, éy dinumemét tu bakés dide, a tulos
nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tulos ni-
pahayag na tu anak du étanan a uméasa ta
kédemét na méngiligtas du Israel.
39 Nadid, de Maria a pasawa, pékatupad
de to kautusan ni Moises, éy nagsoli dén
side ta Galilea, a hanggan to banuwan de a
Nasaret.
40 Ey tu anak de a ti Jesus, éy dinumikél
siya a mesibét dén i bégi naa. Ey matali-
nung siya. Ey inaguman siya na Diyos ta
mahusay.

Nawahak Ti Jesus To Templo

41 Nadid, taon-taon, tuwing Piyesta na
Ala-ala, éy uméange du magulang ni Jesus ta
Jerusalem a mamiyesta.
42 Ey ti Jesus, to labindalawa dén a taon tu
idad na, éy kinumuyog siya dide.
43 Ey kétapos no piyesta, éy nagsoli dén
side, pero kineginanan de ti Jesus ta
Jerusalem. Du magulang na éy éwan de
napansing a nawahak siya,
44 éng'wan akala de éy kaguman de dén
to gurupu de. Naghapun side a naglakad
bagu de napansing a éwan siya kaguman.
Nipépakelagip de siya du kakaguman de.
45 Ey nadid, da éwan de neta, éy nagsoli
side ta Jerusalem a mégahayok side diya.
46 Etélo side a aldew a nagahayok diya,
bagu de mineta to Templo. Dinemtan
de siya a kaguman na du matétanda a
maistu na Judeo. Mégbati siya dide, sakay
mégpakelagip.
47 Ey du étanan sa a nakabati diya, éy nag-
taka side, da neta de a matalinung i sengbet
naa du maistu.
48 Ey du magulang na, péketa de ta éya,
éy nagtaka be side diya. Ey kinagi no ina
na diya, a "Anin, Duduy, bakit beman kona
sina i ginimet mo dikame? Nale kame dén
tama mo a mégéahayukén diko."
49 "Bakit ahayukénék moy?" kagi ni Jesus.
"Ewan moy beman tukoy a dapat édseék ta
bileae Nama ko?"
50 Ey éwan napospusan dena na i kahulug-
ina no kinagi na.
51 Ey kétapos na éya, éy kinumuyog ti Jesus
dide, a nagsoli dén side ta Nasaret. Ey siya,
éy sinunud na dena na ta mahusay. Ey tu
ina na, éy alélahanén na i étanan a nanyari.
52 Ey ti Jesus, éy dinumikél siya ta
mahusay, a natutu be siya tu isip. Ey lalo
a kinasahatan siya na Diyos, sakay du tolay,
éy mésahat be side diya.

3

Nagsapul Ti Juan a Mégtoldu

1-2 Nadid, to ikasapulu dén éy ta lima a
taon ni Tiberio a naghari, éy inutusan na
Diyos ti Juan a magsapul siya a mégtoldu.
Tu Juan a anak ni Sakarias. Mégiyan pabi
nadid ti Juan ta melawa a ilang a lugar.
Nanyari ye to panahun pabi ni Ponsio Pilato
a gubernador ta Hudea. Ti Herod éy mayor
ta Galilea. Tu wadi na a Pelip éy mayor ta
Iturea sakay ta Trakonite. Sakay ti Lisanis
éy mayor ta Abilinia. Sakay ti Anas éy ti
Kaipas, éy side i mataas a padi.
3 Ey ti Juan, tulos naglebut siya du iba-iba
a banubanuwan ta Hordan, a nagtoldu siya
du tolay, a dapat magsisi side ta kasalanan
de, a tulos ipabinyag side, monda pagpasen-
siyaan side na Diyos ta kasalanan de.

4 I éya a gimet ni Juan, éy saya i kinagia ni
Purupeta Isayas to nipégkagi na, a
"Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi na
du tolay éy dapat maghanda side ta
kédemét na Panginoon, a husayén de
be tu péglakaden na.
5 Du étanan a lébak a édse to dilan na, éy
tapuhan. Du étanan a buked, éy pantayén.
Du kiwél-kiwél a kamino, éy padiretyuén. Ey
du mebito a dilan, éy patagén.
6 Monda du étanan a
tolay ta mundua, éy mapospusan de a
agawén na Diyos du tolay na!"

7 Nadid, to pégtoldu ni Juan, éy dinumulug
diya i meaadu a tolay a ipabinyag. Ey kinagi
ni Juan dide, a "Sikam éy magkadukés kam a
tolay. Anya i kailangan moya ta éye? Akala
moy wade a makaginan kam ta parusa na
Diyos?
8 Baguén moy pa," kagi na, "i ugali moya, a
patunayan moy a nagsisi kam dén a talaga.
Diyan kam umasa a agawén kam na Diyos
da apo kam ni Abraham, da éwan ya tu kab-
uluhan ta Diyos. Da maski di bituae," kagi
na, "éy maari na Diyos a gemtén a maging
apo ni Abraham!
9 Ey tandaan moy," kagi ni Juan, "mara i
parusa na Diyos, éy wasay. Ey mehanda dén
nadid tu wasay a pagpukan du kayo. Eng
mara, sikam éy kayo kam. Ey du étanan a
kayo a éwan magbunga ta mahusay a bunga,
éy pukanén, sakay ibut ta apoy."
10 Ey du tolay, pékabati de ta éya a kagi ni
Juan, éy kinagi de diya, a "Magenya kame,
monda éwan kame parusaan na Diyos?"
11 Ey kinagi ni Juan dide, a "Eng te éduwa
ka a badu, éy iatéd mo i esa ta éwan tu badu.
Ey kona be sa du te kanén."
12 Nadid, te sénganya a mégpabuwes a inu-
mange ni Juan a ipabinyag. Ey kinagi de be
diya, éng anya i dapat gemtén de.
13 Ey kinagi ni Juan dide, a "Diyan kam
mégsingeh ta higit pa ta utus dikam na gubiy-
erno."
14 Ey te sundalu be sa. Ey kinagi de ni
Juan, "Ey sikame, anya i dapat gemtén me?"
"Ey diyan kam mangalap ta sapilitan, sakay
diyan kam mégpehay ta éwan katutuhanan,
sakay diyan kam méglekramo ta suweldu
moy."
15 Nadid, dahil to pégtoldu ni Juan, éy
nagsapul du tolay a uméasa diya, a akala
de a makay ti Juan wade dén tu tiniyak na
Diyos a tagapagligtas dide.
16 Ey, "Ewan," kagi ni Juan. "Besa a sakén i
tagapagligtasa na Judeo. Sakén éy binyagen
ta kam ta dinom. Pero te ménegipo diyakén
a dumemét. Eng iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén. Siya
éy binyagen na kam ta Banal a Espiritu,
sakay ta apoy.
17 Mara," kagi ni Juan, "i pamuhubaan
naa ta tolay, éy bilao. Mara te kébil siya
a bilao, monda tapan na tu béges na. Ey
tu mahusay a béges, éy iedton na ta bile
na. Ey tu lupés, éy itutod na ta apoy a éwan
maadép."
18 Nadid, kona sa éy meadu i nitoldu ni
Juan du tolay. Hinahatulan na side, sakay
pinahayagen na side ta Mahusay a Baheta.
19-20 Pero ti Mayor a Herod, éy nipihesu na
ti Juan. Kanya nipihesu na siya, éy dahilan
éy pinégkagian siya ni Juan, da inagew na
ti Herodias a asawa no wadi na. Sakay
pinégkagian na be siya to kasalanan na a
iba. Ey tu kasalanan ni Herod a dikél, éy tu
néngipihesu na ni Juan.

Binyagen Ti Jesus

21 Nadid, to kétapos ni Juan a nagbinyag ta
meadu a tolay, éy bininyagen na be ti Jesus.
Ey to nipagpabinyag ni Jesus, a manalangin
pabi siya, éy minapilak i langet,
22 a tulos dinumibi diya i Banal a Espiritu,
a te bégi a koman i dagalan. Ey négkagi
nadid i boses ta langet, a "Siko i anak kua a
mahal, éy mésayaék diko."

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

23 Nadid ti Jesus, to pégsapul na a mégtoldu,
éy manga étélo a pulu a taon i idad na. Ayun
ta isip na tolay, éy anak kan siya ni Hose, a
anak ni Eli,
24 a anak ni Matat. I éya a Matat éy anak ni
Lebi, a anak ni Melki. Ey ti Melki man dén éy
anak ni Hana, a anak ni Hose.
25 Ti Hose éy anak ni Matatias, a anak ni
Amos. I éya a Amos éy anak ni Nahum, a
anak ni Esli. Ti Esli éy anak man dén ni
Nage,
26 a anak ni Maat, a anak ni Matatias. Ti
Matatias éy anak ni Semey, a anak ni Hose.
Ti Hose éy anak ni Huda,
27 a anak ni Hoana. Ey ti Hoana éy anak
man dén ni Resa, a anak ni Sorobabel, a
anak ni Salatiel, a anak man dén ni Neri.
28 Ti Neri éy anak ni Melki, a anak ni
Adi. Ti Adi éy anak ni Kosam, a anak ni
Elmodam, a anak ni Eri.
29 Ti Eri man dén éy anak ni Hosue, a anak
ni Elieser, a anak ni Horim, a anak ni Matat.
Ti Matat éy anak ni Lebi,
30 a anak ni Simeon, a anak ni Huda. Ey i
éya a Huda éy anak man dén ni Hose. Ey ti
Hose éy anak ni Honan, a anak ni Eliakim,
31 a anak ni Melea. I éya a Melea éy anak ni
Mainan, a anak ni Matata, a anak ni Natan,
a anak ni Dabid.
32 Ti Dabid éy anak ni Hese, a anak ni
Obed; éy ti Obed éy anak man dén ni Boos.
Ey ti Boos éy anak ni Salmon, a anak ni
Nason,
33 a anak ni Aminadab, a anak ni Admin.
Ti Admin éy anak man dén ni Arni, a anak

ni Esrom, a anak man dén ni Pares. I éya a
Pares éy anak ni Huda,
34 a anak ni Hakob. Ti Hakob éy anak ni
Isaak, a anak man dén ni Abraham. I éya a
Abraham éy anak ni Tare, a anak ni Nakor.
35 Ti Nakor éy anak ni Serug, a anak ni
Ragaw, a anak man dén ni Peleg; éy ti Peleg
éy anak ni Heber, a anak ni Sala.
36 Ti Sala éy anak ni Kainan, a anak ni
Arpasad, a anak man dén ni Sem. Ti Sem éy
anak ni Noe, a anak ni Lamek,
37 a anak ni Matusalem, a anak ni Enok. Ti
Enok éy anak ni Hared, a anak ni Mahalalel,
a anak ni Kainan.
38 Ti Kainan éy anak ni Enos, a anak man
dén ni Set. Ey ti Set éy anak ni Adan, a anak
na Diyos.

4

Tu Pangtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, nagsoli dén ti Jesus a gébwat ta
Hordan. Ey édse diya ta mahusay i Banal a
Espiritu. Ey tu Espiritu, éy niange na siya ta
ilang a lugar, para ta épat a pulu a aldew.
2 Ey ta éya, éy tinétokso siya ni Satanas.
Ey ta lubuk na éya a panahun, éy éwan siya
néngan. Ey to katapusan, éy mégalép dén
siya.
3 Ey kinagi ni Satanas diya, a "Eng anak
ka na Diyos a talaga, éy gamitén mo i ka-
pangyarian mua a paging tinapayén mo di
bitoae."
4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na, a "I kagia
ta kasulatan na Diyos, éy éwan san kanén i
ikabuhay mia, éng'wan salita be na Diyos i
ikabuhaya na tolay."
5 Nadid ti Satanas, éy niange na ti Jesus
ta melangkaw, sakay nipatanaw na diya i
étanan a banubanuwan ta mundua ta esa
san a minutus.
6-7 "Sakén i te kooa diden ya a étanan,"
kagi ni Satanas. "Ey maari ko a iatéd i
éya ta maski ti ésiya a gustu ko. Nadid,
éng sumamba ka diyakén, éy iatéd ko diko
i étanan a kayamanan na éya, a siko i te
kapangyariana dide."
8 Ey ti Jesus, éy mégidel man dén siya, a
kinagi na ni Satanas, a "I utus na kasulatan
na Diyos, éy Panginoon mo a Diyos, éy siya
san i sambaan mua, sakay siya be kan san i
péniwalaan mua."
9 Nadid, éy niange na ti Jesus ta paluku no
Templo ta Jerusalem. "Eng siko i anak na
Diyos," kagi na, "éy tumépduk ka dén. Ewan
ka maanya,
10 da i kagia ta kasulatan na Diyos, éy utu-
san kan na Diyos du anghel na a mangalaga
diko.
11 Sakay agawén de ka kan," kagi ni Sa-
tanas, "monda éwan ka mebagsak ta bito."
12 Ey mégidel man dén ti Jesus, a kinagi
na, a "Te kagi a iba, a éwan kan maari a
puhubaan na tolay i Diyos, éng aguman na."
13 Ey nadid, kétapos ni Satanas a nang-
tokso ni Jesus, éy gininanan na siya, a
naguhay siya ta esa a pagkékataon.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

14 Nadid, éy nagsoli dén ti Jesus ta Galilea.
Ey édse diya i kapangyarian na Banal a Es-
piritu. Ey du tolay sa, éy nabahibaheta de
siya.
15 Ey nagtoldu siya du tolay du kapilya de,
éy pinépuri siya du étanan a tolay.
16 Nadid éy inumange dén ti Jesus to
diniklan na a banuwan a Nasaret. Ey
to pangilin a aldew, éy inumange siya to
kapilya de, a kona ta ugali na. Ey tinu-
maknég siya to miting de, a mégbasa ta ka-
sulatan.
17 Ey nigewat de diya tu libru a nisulat ni
Purupeta Isayas. Ey binuklat na, éy saye tu
binasa na:
18 "Edse diyakén i Espiritu na Panginoon, da
piniliék na a magpahayag du mahi-
rap ta Mahusay a Baheta. Inutu-
sanék na a magpahayag du pihesu,
a agawén side, sakay du buhék, éy
makabulag side, sakay du mahirap,
éy ilibri side.
19 Inutusanék na a magpahayagék ta
kédemét na Panginoon a mangiligtas dide."
20 Nadid, pékabasa dén ni Jesus ta éya, éy
tiniklup na tu libru, sakay nisoli na to lélake,
sakay inumeknud siya a mégtoldu. Ey te itan
siya du étanan a tolay to kapilya, éng anya i
kagi naa.
21 "I éya a hula a binasa ko dikam," kagi
na, "éy natupad dén nadid a aldew ta harap
moya."
22 Ey du tolay, pékabati de ta éya, éy kagi
de a mahusay siya a lélake. Ey nagtaka side
to kinagi na a memahal. Ey kagi du iba, a
"Ewan beman siya tu anak ni Hose?"
23 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Siguradu éy
kagi moy diyakén i halimbawa, a 'Nay, éng
doktor ka, éy pahusayén mo pa i sarili mua.'
O kagi moy siguru diyakén, a 'Bakit éwan mo
gemtén ta éye tu nabaheta me a ginimet mo
kan ta Kapernaum?'
24 Talaga," kagi ni Jesus, "éwan tanggapén
na tolay i purupeta, éng gébwat siya ta
banuwan de.
25 "Tandaan moy," kagi na; "to panahun
ni Purupeta Elias, éy éwan naguden ta étélo
éy ta kalahati a taon, a hanggan mégalép i
tolay. Ey te meadu a bébe a bilo ta Israel ta
éya a panahun, a naghirap.
26 Pero entan moy," kagi ni Jesus, "i Diyos
éy éwan na inutusan ti Elias a mangtulung ta
maski isesa dide. Eng'wan, i tinulungan na

sana éy tu bilo ta Sidon a taga Sarepta. Ey
siya éy éwan bale Judeo!
27 "Sakay to panahun ni Purupeta Eliseo,
éy te meadu a te saket a ketong," kagi ni
Jesus. "Pero éwan ginamot ni Eliseo i maski
isesa dide. Eng'wan, basta ti Naaman san a
taga Siria i ginamot naa. Ey siya éy éwan be
Judeo!"
28 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du tolay
to kapilya, éy naiyamut side diya.
29 Ey kembilan de ti Jesus a inibutan de
siya to banuwan de. Niange de siya to taytay
no buked ta éya, a talaga de siya a itogpal to
buked.
30 Pero ti Jesus, éy basta nagsoli siya a
naglakad to lubuk de, a hinumektat siya
dide.

Tu Lélake a Hinayup

31 Nadid, éy inumange ti Jesus ta Kaper-
naum ta Galilea. Ey tuwing pangilin, éy
nagtoldu siya du tolay ta éya.
32 Ey du tolay, éy mégpégtaka side a tahod
to pégtoldu na, da neta de a te kapangyarian
siya ta pégtoldu na.
33 Ey nadid éy te esa a lélake to kapilya ta
éya a hinayup, a te medukés a espiritu diya.
Ey dinumulaw siya ta medegsén, a kinagi
na, a
34 "Jesus, siko a taga Nasaret, anya i
pékialam mua dikame? Bunon mo kame
wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko
i tiniyak na Diyos a tagapagligtas!"
35 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a
kinagi na, a "Tama dén! Umibut ka dén ta
ina a lélake!" Ey tu dimonyo, pékabati na
ta éya, éy pinalugmuk na tu lélake, a tulos
inumibut dén siya to lélake, a éwan na siya
pinasakitan.
36 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a
kinagi de, a "Anya wade i kagi na lélakeae?
Te kapangyarian siya, a iutus na san du
medukés a espiritu, éy umibut side ta tolay!"
37 Ey kétapos na éya, éy nabaheta du étanan
a tolay ta éya i tungkul ni Jesus.

Ginamot Ni Jesus I Meadu

38 Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a
inumange siya to bile ni Simon. Ey tu manu-
geng ni Simon éy méladu siya, a mepalang.
Ey kinagi de ni Jesus a te ladu siya.
39 Ey inumange ti Jesus diya, a pinégkagian
na tu palang na. Ey naibut tu palang na, a
tulos inumégkat siya a nagasikaso siya dide.
40 Nadid, to giapon dén, éy du tolay sa a
te kaguman a te ladu, éy niange de side ni
Jesus. Ey ti Jesus, éy nitupo na tu kamét na
dide, éy pinahusay na side a étanan.
41 Sakay te meadu be a tolay a minaibut
dide du dimonyo. Ey medegsén tu kinagi de
ni Jesus, a "Siko i anaka na Diyos!" kagi de.
Pero pinégkagian side ni Jesus, a sinaway na
side a mégkagi, da tukoy de a siya i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapagligtas.
42 Nadid, to gagabi dén, éy hinumektat
sa ti Jesus, a inumange siya ta adeyo du
tolay. Pero du tolay, éy inahayok de siya. Ey
péketa de diya, éy talaga de siya a sawayén a
maglakad.
43 Pero "Ewan maari," kagi na, "da te
kailanganék a mégpahayag be du tolay ta iba-
iba a banuwan. Kanyaék se pinaange na
Diyos, éy monda ipahayag ko i Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na Diyos."
44 Kanya tulos nagpahayag ti Jesus ta
meadu a kapilya ta palebut na Hudea.

5

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

1 To esa a aldew, éy édsa ti Jesus to digdig
no diget ta Genesaret. Ey te meaadu a tolay
a duméduluq diya, a pépilitén de a umadene
diya, da gustu de a mégbati ta pégtoldu na ta
kagi na Diyos.
2 Ey ti Jesus éy neta na i éduwa a abeng a te
pundu dén to baybay. Ey du te koo dide, éy
inugisan de du panti de.
3 Ey nadid, da pépiitén du tolay ti Jesus,
éy sinumakay siya to abeng a esa, a koo
ni Simon, sakay kinagi na diya, a itulak
na tu abeng, a dumitaw ta kétihék. Ey to
kéditaw de, éy inumeknud sa ti Jesus, a tulos
nagtoldu siya du tolay.
4 Ey nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu, éy
kinagi na ni Simon, a "Nay, Iditaw moy pa i
abinga ta bétong yae, sakay itékneg moy sa i
pantia, monda makaalap kam."
5 Ey "Maistu," kagi ni Simon, "nagdamag
kame to kélép se a nagpanti, éy éwan kame tu
nalap. Pero éng siko i te utusa, éy puhubaan
me man dén."
6 Nadid, to péngitékneg de to panti de, éy
meaadu bale side a naalap, a hanggan da
talaga a mapéknet tu panti.
7 Ey pinayapayan de du kaguman de to
iba a abeng, a aguman de side. Ey pinutat
de du éduwa a abeng ta ikan, a hanggan da
talaga a omléd side.
8-10 Ey de Simon Pedro, éy nagtaka side a
tahod to dinikép de a ikan. I kakaguman
ni Simon éy de Santiago sakay ti Juan, a
patwade side a anak ni Sebedeo. Ey ti Si-
mon, péketa na ta nanyaria, éy linumuhud
siya ni Jesus, a kinagi na, a "Diyan ka
umadene diyakén, Panginoon, da meaduék
a kasalanan!" Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Diyan ka méganteng; sapul nadid éy éwan ka
dén mangalap ta ikan, éng'wan tolay a para
diyakén."
11 Ey nadid, to péngidahik de to abeng de
to baybay, éy basta gininanan de i étanan,
sakay kinumuyog side ni Jesus.

Pinahusay Na Tu Te Ketong

12 To esa a aldew, éy édse ti Jesus to esa a
banuwan. Ey te lélake ta éya a putat i bégi
na ta saket a ketong. Ey siya, péketa na ni
Jesus, éy dinumapa siya, a nékiohon siya ni
Jesus. "Panginoon," kagi na, "éng maari, éy
pahusayénék pad."
13 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya, a kinagi
na, a "Maari, maghusay ka dén." Ey to
pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu
na.
14 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyan mo
kékagin i éye ta maski ti ésiya, éng 'wan
umange ka pa pumeta to padi, a mahusay
ka dén. Sakay atdinan mo tu padi," kagi na,
"ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni
Moises, a saya i pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."
15 Pero nadid, lalo a nabaheta du tolay
i tungkul ta kapangyarian ni Jesus, a tu-
los meaadu pa i tolay a dumédulug diya, a
monda mégbati side diya, sakay gustu de a
magamot side ta ladu de.
16 Kanya ti Jesus éy palagi siya a uméange
ta ilang a lugar, monda makaadeyo siya
dide a manalangin.

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

17 To esa a aldew, éy mégtoldu ti Jesus.
Ey te eknud sa i sénganya a Pariseyo sakay
maistu ta rilihiyon. Ey side éy gébwat ta iba-
iba a banuwan ta Galilea, sakay ta Hudea,
sakay ta Jerusalem. Ey édse nadid ni Jesus i
kapangyarian na Diyos a magamot ta tolay.
18 Ey du iba a tolay sa, éy kembil de ni
Jesus i esa a lélake a lumpu, a te katidug siya
to kama na. Talaga de siya a iesdép to bile a
égsean ni Jesus.
19 Pero éwan de kaya, da mepiit tu bile
da meadu a tolay. Kanya nisangkay de tu
lumpu to atép no bile, sakay binutbut de
tu atép, sakay nitostos de tu kama a édsean
no lumpu, a hanggan ta harapa ni Jesus to
lubuk.
20 Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side
diya, éy kinagi na to lumpu, a "Kadimoy,
pinatawad ka dén ta kasalanan mo."
21 Ey du maistu ta rilihiyon, sakay du
Pariseyo, pékabati de ta éya, éy kinagi de ta
lihim, a "Ti ésiya i lélakeae, a mégwari-wari a
Diyos siya? Diyos san i makapagpatawad ta
kasalanan na tolay."
22 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip dia, a
tulos kinagi na dide, a "Bakit mégisip kam ta
kona sina?
23 Tama," kagi na, "maari i maski ti ésiya
a mégwari-wari a magpatawad ta kasalanan
na tolay. Pero ti ésiya i maaria a makapag-
palakad ta lumpu a tolay?
24 Nadid," kagi na, "éy sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a magpatawad
ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to lélake a lumpu, a
"Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i
kama mua, a ikad mo dén ta bile moy."
25 Ey nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy basta
inumégkat agad tu lumpu ta harap du tolay,
sakay inalap na tu katidugen na, sakay nag-
soli siya to bile na, a mégpépasalamatén dén
siya ta Diyos.
26 Ey dudu tolay sa, éy mégpégtaka side a
tahod a tahod. Ey pinépuri de i Diyos, a ki-
nagi de, a "Makataka-taka a gimet i mineta
tama nadid ta éye!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

27 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus i
esa a lélake a mégpabuwes, a ti Lebi i ngahen
na, a te eknud siya to pégsingihan ta buwes.
Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog ka
diyakén a maging alagad ko."
28 Ey ti Lebi, éy basta tinumaknég siya,
sakay pinabayan na san tu tarabaho na,
sakay inumunonod dén siya ni Jesus.
29 Nadid, da gustu ni Lebi ti Jesus, éy
nipaghanda na siya ta dikél a anyaya to
bile na. Ey to péngan de, éy nékidipon be
sa i meadu a iba a mégpabuwes, sakay iba a
medukés a tolay,
30 Ey du Pariseyo, sakay du kaguman de a
maistu ta rilihiyon, péketa de dide, éy kinagi
de du alagad ni Jesus, a "Bakit mékidipon
kam du makasalanan a tolay?"
31 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi
na, a "Bakit? Du mahusay éy éwan side tu
kailangan ta magamot, éng 'wan du te ladu.
32 Ey sakén éy éwanék se inumange a
monda tumulungék du mahusay a tolay, éng
'wan du makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

33 Nadid du tolay, éy kinagi de ni Je-
sus, a "Du alagad ni Juan, éy palagi side a
mégkulasiyon, sakay ménalangin. Ey kona be
sa du alagad du Pariseyo," kagi de. "Ey bakit
du alagad mo, éy éwan? Basta méngan side."
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, pilitén
moy beman a mégkulasiyon i tolay éng kagu-
man de pabi i ikasal? Ewan!
35 Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a
ikasal, éy saya i oras de a magkulasiyon."
36 Ey tulos kinagi ni Jesus dide i esa pa a
halimbawa. "Ewan tu mangpéknet ta badu
a bigu," kagi na, "a itagpi ta badu a dati. Da
éng kona sa, éy sayang tu badu a bigu, sakay
pati tu bigu éy éwan kapareho no dati.
37 Ey éwan be tu méngiasék ta bigu a alak
ta dati a pégaskanan. Da éng kona sa i gi-
namet de, éy pomtak tu pégaskanan, da dati,
a tulos mebut tu alak. Ey sayang be dén tu
pégaskanan.
38 Maigi pa, éy dapat iasék i bigu a alak ta
bigu be a pégasakanan!

39 Sakay pati, éng mara ininom mo dén i
dati a alak, éy sala mo a kenaman i bigu, da
lalo a mehasa tu dati a alak."

6

Tungkul Ta Pangilin

1 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy
dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to
péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta
tégesa a ohay, a kékéselén de, a kanén de.
2 Ey du Pariseyo, éy kinagi de, a "Bakit,
gemtén moy i bawal ta pangilin? Bilang
tarabaho ina!"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ewan! Bakit,
éwan moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid
to araw, to pégalép de sakay du kaguman
na?
4 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey
tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy
inalap na a kinan na; sakay pinakan na be
du kaguman na. Ey bawal kan ya ta utus,
da du padi san i maari kana a méngan ta éya.
5 Ey sakén a lélake a gébwat ta langet," kagi
ni Jesus, "éy sakén i mégkagia éng anya i tama
a gimet ta aldew a pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

6 Nadid, to pangilin a esa, éy sinomdép ti
Jesus to kapilya a magtoldu. Ey te lélake sa a
pile tu kamét.
7 Ey du te tungkulin a Judeo, éy sinubukan
de ti Jesus, éng gamutén na tu lélake ta
pangilin, monda maka éy iabla de siya a
manglabag ta utus.
8 Pero tukoy ni Jesus tu isip de. Ey kinagi
na to pile tu kamét, a "Kadon se. Tumaknég
ka se." Ey tu lélake, éy tinumaknég siya to
harap de.
9 Ey kinagi ni Jesus du mégsubuk diya, a
"Anya, bawal beman ta utus tam éng agu-
man tam i te hirap ta pangilin? Isip ko
bawal san éng pahirapan tam i tolay?"
10 Ey ti Jesus éy lélamangén na side, sakay
kinagi na to lélake a pile, a "Iolnat mo
i kamét mua." Ey to péngiolnat na, éy
naghusay dén.
11 Ey du nagsubuk diya, éy méiyamut side
a tahod diya. Ey négpéguhon side éng anyan
de siya.

Pinili Na Du Labindalawa a Apostol Na

12 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange ti
Jesus to buked a manalangin. Ey nagdamag
siya a nanalangin ta Diyos.
13 Ey to gagabi dén, éy pinauwet na du
alagad na, sakay pinili na i labindalawa
dide, a side i ngéngahinan na a apostol.
14 I ngahen dia éy ti Simon, a pinalayawan
na a Pedro, sakay ti Andres a wadi na, sakay
ti Santiago éy ti Juan, sakay ti Pelip, sakay ti
Bartolome,
15 sakay ti Mateo éy ti Tomas, sakay ti
Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti Simon a
metapang,
16 sakay ti Hudas a anak ni Santiago,
sakay ti Hudas Iskarote a néngitokyon ni
Jesus.

Mégtoldu Man Dén Ti Jesus

17 Nadid, késoli de Jesus a gébwat to buked,
éy hinumintu side to dénak, a kaguman na i
meadu a alagad na. Ey dinumulug sa diya i
meaadu a tolay a gébwat ta Hudea, sakay ta
Jerusalem sakay ta Tiro éy ta Sidon.
18 Inumange sa side a mégbati diya, sakay
monda pahusayén na side ta sakisaket dia.
Ey inumange be sa i meadu a hinayup, éy
naghusay be side.
19 Ey meadu a tolay a pumépilit a
mangkapot diya, da te kapangyarian siya
ta bégi naa a mégpahusay ta te ladu. Ey
naghusay side a étanan.
20 Ey tinolduan ni Jesus du alagad na, a
kinagi na dide, a
"Masuwerte kam a mababa,
da masakup kam na kaharian na Diyos.
21 Masuwerte kam, sikam a mégalép,
da atdinan kam na Diyos ta gustu moy.
Masuwerte kam, sikam a mégsanget nadid,
da pakasayaén kam na Diyos.
22 "Masuwerte kam éng méiyamut dikam i
tolay, o éng idelan de kam, o éng ahewén di
kam, o éng kagi de a medukés kam da sakup
kam na lélake a gébwat ta langet.
23 Eng dumemét dikam i kona sa, éy da-
pat masaya kam, da saya i tandaa a dikél i
gantimpala moya ta langet. Da kona be sa i
péngloko de du purupeta to araw.
24 "Pero sikam a mayaman nadid,
éy kagbi kam,
da malipas dén i buhay moya a malaya!
25 Sakay sikam a te meadu a kanén nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i alép!
Sakay sikam a masaya nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i pégsanget moy!
26 "Sakay sikam a iba, éy kagbi kam be,"
kagi ni Jesus, "éng purién kam na tolay, da
kona be sa i ginamet du tolay to araw du
mégbuli-buli a purupeta."

Mahalén Moy Du Kalbug Moy

27 "Nadid," kagi ni Jesus, "saye i utus kua
dikam: mahalén moy du kalbug moy. Sakay
du méiyamut dikam, éy gemtén moy dide i
mahusay.
28 Sakay du mégdusta dikam, éy kagi moy
dide i mahusay a kagi. Sakay ipanalangin
moy du mangloko dikam.
29 Eng te mangsapuk diko ta padingel
mua, éy iadene mo pa i lipat. Sakay éng te
mangalap ta diyaket mua, éy iatéd mo be
diya tu badu mo.

30 Mangatéd ka ta mékeged diko, sakay éng
te mangalap ta koo mo, éy diyan mo dén
ipeesoli.
31 Gustu moy a aguman kam na tolay.
Pero i utus kua dikam, éy sikam i man-
gaguma dide.
32 "Mara du mahal dikam, éng side san i
mahalén moya, éy anya, purién kam beman
na Diyos? Da maski du makasalanan a
tolay, éy mahalén de du mégmahal be dide.
33 O éng tulungan moy san du mégtulung
be dikam, éy purién kam beman na Diyos?
Da maski du makasalanan a tolay, éy kona
be sa i ugali dia.
34 O éng i potangan moy sana éy du mak-
abayad dikam, éy bakit umasa kam a purién
kam na Diyos? Da maski du makasalanan
a tolay, éy mégpotang side, monda patubuan
de tu nipotang de.
35 "Kanya sikam," kagi ni Jesus, "I maigia
éy mahalén moy du kalaban moy, sakay
gemtén moy dide i mahusay. Sakay mag-
potang kam, a diyan kam umasa a bayaden
de dikam. Eng kona sa i gimet moya, éy
maging anak kam dén na mataas a Diyos,
sakay gumanti siya dikam ta mahusay.
Dahilan i Diyos, éy kagbian na be du
medukés a tolay.
36 Kanya sikam éy dapat mangagbi kam, a
kona Nama moy ta langet."

Tu Pégpintas Ta Iba

37 "Diyan kam mégpintas ta kapareho
moy, monda éwan kam pintasan na Diyos."
kagi ni Jesus. "Sakay diyan moy sisién i
iba a tolay, éy éwan kam sisién na Diyos.
Eng'wan, pagpasensiyaan moy san du iba,
éy pagpasensiyaan kam be na Diyos.
38 Mangatéd kam ta iba a tolay, éy man-
gatéd be i Diyos dikam. Eng kona sa i ugali
moya, éy atdinan kam na Diyos ta meadu, a
higit pa ta kaya moy a kébilén. Tu takalan
moy a gamitén moy éng méngatéd kam ta
iba, éy siya be ya i takalan a gamitén na
Diyos bagay méngatéd siya dikam."
39 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay i iba a
halimbawa. "Ewan maari i buhék a mégakay
ta buhék be," kagi na. "Da éng kona sa, éy
sabay side a matépduk ta ébut.
40 Ewan mataas tu alagad to maistu na.
Pero éng nakaadal dén siya ta hustu, éy
makaaheg siya to maistu na.
41 "Bakit pépintasan mo tu kaguman mo
a te buhék tu mata, éy siko éy éwan mo
mapansing tu adigi ta mata mua?
42 Kodya i pégkagi mua to kaguman mo,
a 'Kadon, Wadeng, ibutan ko i buhék mua,'
pero éwan mo meta a te adigi ka san tu mata?
Mégwari-wari ka bale a éwan ka tu kasalanan!
Ibutan mo pa tu adigi ta mata mua, monda
maketa ka ta mahusay a maibutan mo tu
buhék to mata no kaguman mo."

Tu Bunga Na Kayo

43 "I mahusay a kayo," kagi ni Jesus, "éy
éwan mégbunga ta medukés a bunga. Sakay
i medukés a kayo éy éwan mégbunga ta
mahusay a bunga.
44 Kanya i maski anya a kayo, éy tukoy mo
éng mahusay, o éng'wan, bagay meta mo i
bunga naa. Tandaan moy, éwan mapitas i
mahusay a bunga ta medukés a kayo.
45 Ey kona be sa i tolay," kagi ni Jesus; "du
mahusay a tolay, éy gemtén de i mahusay.
Sakay du medukés a tolay, éy medukés be
i gimet dia. Dahilan i ugali na tolay, éy
gemtén de i édse ta isip dia."

Tu Eduwa a Mégbile

46 "Bakit ngéngahinanék moy a Panginoon
moy, pero éwan moy sésundin i utus kua
dikam?" kagi ni Jesus.
47 "I maski ti ésiya a umange diyakén,
sakay bébaten na i kagi kua, a tulos sundin
na,
48 éy ikahalimbawa naa éy tu lélake a
mégbile ta matibay a bile. Siya i mégkotkot ta
medisalad a pundasiyon, a itupu na tu bile
na ta bito. I éya a bile, maski binihéng, éy
éwan natumba, da matibay.
49 Pero tu mégbati ta kagi kua a éwan na
sundin, éy ikahalimbawa naa éy tu lélake a
mégbile ta bile a éwan tu pundasiyon. Eng
bihéngén i éya a bile, éy bumagsak agad, a
tulos mawasawasak dén."

7

Pinahusay Ni Jesus Tu Utusan No Sundalu

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta éya,
éy inumange siya ta Kapernaum.
2 Ey te kapitan a sundalu ta éya a taga
Roma. Siya éy te utusan a mahal na, a te
ladu, a adene dén a mate.
3 Kanya tu kapitan, pékabaheta na ni Jesus,
éy nibilin na ta sénganya a matétanda a Judeo,
a pékiohon de ni Jesus a angen na pahusayén
tu utusan.
4 Ey du matétanda, nékiohon side ni Jesus
ta mahigpit. "Dapat tulungan mo i éya a
kapitan," kagi de,
5 "da mahal na kitam a Judeo, sakay siya i
nagpatolnéka ta kapilya mia ta éye."
6 Kanya kinumuyog ti Jesus dide. Ey
to kétamo de pabi to bile no kapitan, éy
pinasambat no kapitan du kadimoy na ni
Jesus, a kinagi de ni Jesus, a "Panginoon,
i gustua no kapitan me, éy diyan ka kan
tumulos ta bile na; mésanike siya diko, da
mataas ka diya.
7-8 Kanya éwan siya i nangangea diko,
Panginoon, éy mésanike siya. I kinagia
dikame no kapitan me," kagi de, "éy maski
siya kan, éy te mégutus be diya a heneral,

sakay siya éy mégutus kan be siya du sundalu na. Maski anya i utus na kana du sundalu na, éy gemtén de. Ey kona be sa tu katulung na, kagi na. Kanya siko, Panginoon,"
kagi de, "éng mégkagi ka san a maghusay
tu utusan, éy maisip dén no kapitan me a
maghusay siya a talaga, maski adeyo ka."
9 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nagtaka
siya. Ey sinumuleg siya a kinagi na du
umunonod diya, a "Sapul to éya, éy éwan ko
pabi neta i maski isesa a Judeo a méniwala
diyakén a kona ta éya a kapitan!"
10 Ey nadid, to késoli dén du kadimoy no
kapitan to bile de, éy dinemtan de dén tu
utusan na a mahusay dén.

Pinabuhay Na Tu Anak No Bilo

11 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de
Jesus ta Nain. Ey kaguman na du alagad na,
sakay i meadu pa a tolay.
12 Ey to kéadene de to banuwan, éy nasam-
bat de i meaadu a tolay a lumuwas, a te
usung side ta pate, a tamo side ta péglébngan.
Ey tu lélake a minate a kébilén de, éy siya tu
anak no bilo a bébe a isesa.
13 Ey tu Panginoon, péketa na to bilo éy
kinagbian na siya a tahod, a kinagi na diya,
a "Diyan ka mégsanget."
14 Ey kembilan ni Jesus tu kabaong. Ey du
te usung diya, éy nihintu de. Ey kinagi ni
Jesus to bangkay, a "Anéng, umégkat ka dén."
15 Ey tulos inumeknud to lélake, a tulos na
dén a minégkagi. Ey ti Jesus, éy niange na
dén siya to ina na.
16 Ey du tolay sa, éy inumanteng dén side
a étanan. Ey pinuri de dén i Diyos, a ki-
nagi de, a "Dinumemét bale dén i mataas a
purupeta dikitam!" Sakay kinagi du iba, a
"Dinumemét bale dén i Diyos a mangagaw
siya du tolay na!"
17 Ey i éya a gimet ni Jesus éy nabaheta dén
ta étanan a banubanuwan ta éya.

Du Alagad Ni Juan

18 Ey du alagad ni Juan, éy nakabaheta be
side ta gégemtén ni Jesus, tulos nibaheta de
siya ni Juan to pégpihesuan.
19 Ey ti Juan, éy pinaange na i éduwa a ala-
gad na ni Jesus. "Ipakelagip moy diya," kagi
ni Juan, "éng siya ngani dén i nipangakua
na Diyos a umange se a tagapagligtas tam,
o maguhay kitam pa ta esa?"
20-21 Ey du alagad ni Juan, kédemét de ni
Jesus, éy dinemtan de siya a mégpahusay du
meadu a te saket, sakay du hinayup. Sakay
mineta de be siya a nagpahusay ta meadu
a buhék. Ey kinagi de ni Jesus, a "Ti Juan
a Mégbinyag, éy pinaange na kame se diko.
I gustu na a mapospusan." kagi de, "éng
siko kan a talaga tu nipangako na Diyos a
umange se a tagapagligtas me, o maguhay
kame pa ta esa?"
22 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Basta kagi
moy san ni Juan i mineta moya ta éye, a
méketa dén du buhék, sakay du lumpu éy
mékapaglakad dén side. Sakay kagi moy
be diya a naghusay dén du te saket a ke-
tong, sakay mékabati dén du tuléng. Sakay
nabuhay a huway du pate. Sakay kagi moy
be ni Juan a tinétolduan ko du mahirap a
tolay ta Mahusay a Baheta.
23 Ey masuwerte a talaga," kagi ni Jesus,
"du éwan mégidel diyakén."
24 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni
Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta
tungkul diya. "To kéluwas moy ni Juan ta
ilang a lugar," kagi na, "éy bakit kam inu-
mange diya? Gustu moy wade meta tu lélake
a mehina a koman san i lamon a sésébyugén
na pahés?
25 O siguru gustu moy meta tu lélake a te
badu ta kamahalan? Pero éwan, da du te
badu ta kamahalan, éy mégiyan side ta bile
no hari.
26 I inange moy ngani sa a meta moy éy
purupeta! O, tama ya. Ey maigi ngani ti
Juan du iba a purupeta.
27 Da ti Juan i nihulaa to kasulatan, to
pégkagi na, a

'Tandaan moy,' kagi na Diyos; 'siya i pinakangbégi ko. Pégdetulén ko siya diko, monda paghandaén na du tolay ta demtan ko.'

28 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "du étanan
a tolay ta mundua éy éwan tu mataas ni
Juan. Pero i mababaa a tolay ta kaharian na
Diyos, éy mataas side diya.
29 "Ey du étanan a tolay a nakabati ni Juan,
sakay pati du medukés a tolay, éy nipasakup
dén side ta Diyos, a nipabinyag side ni Juan.
30 Pero du Pariseyo, sakay du maistu ta
rilihiyon, éy inidelan de i kaluuben na Diyos
dide, a sala de a ipabinyag ni Juan.
31 "Pakodyan ko a méngihalimbawa di to-
laya nadid?" kagi ni Jesus.
32 "Mara, kapareho side na anak a te
eknud ta plasa, a mégpépintasén side ta
kaéyag de. Mara kagi de dide, a 'Tinog-
togen me kam, pero éwan kam nagsayaw.
Ey to pégsanget me, éy éwan kam nalungkut
dikame.'
33 Ey kona be sa di tolaya," kagi ni Je-
sus, "da ugali ni Juan, éy nagkulasiyon, a
éwan méginom ta alak, éy pinintasan de a
hinayup.
34 Pero sakén, éy mahusayék a méngan
éy ta méginom, éy pintasanék de be, a kagi
de a medémoték a méngan éy ta méginom.
Sakay pintasanék de be a mékiagumék du
makasalanan a tolay, sakay du mégpabuwes.
35 Pero pabayan moy ya. Tukoy moy éng
tama i gimet ko bagay meta moy du bunga
ko, éng mahusay."

Tu Medukés a Bébe a Nagsisi

36 Nadid i esa a Pariseyo, éy inakit na ti
Jesus a méngan to bile na. Ey inumange sa
ti Jesus a méngan.
37 Ey nadid, te bébe ta éya a banuwan a
medukés i ugali naa. Ey pékabaheta na a
méngan ti Jesus to bile no Pariseyo, éy bin-
ugtong na i esa a boti a te lasén a pabango,
38 sakay inumange siya to bile. Ey
sinuménsén siya to adég ni Jesus, a
mégsanget siya. Tulos binisa na tu tikéd ni
Jesus to léwa na, sakay pinahiden na to buk
na, sakay inahoben na tu tikéd na, sakay
nibulak na tu pabango.
39 Ey tu Pariseyo, péketa na ta éya, éy ki-
nagi na ta isip na, a "Eng tunay a purupeta
ti Jesus, éy tukoy na a medukés i éya a bébe,
a sawayén na siya a mangkébil diya."
40 Ey nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo, a
"Simon, te istoriaék diko."

"Ey anya, Maistu?" kagi no Pariseyo.

41 "Eng mara," kagi ni Jesus, "éy te lélake a
nagpotang ta éduwa a tolay. I utang no esa
éy lima kan a datos a kuhata. Ey tu utang no
esa man éy limapulu san a kuhata.
42 Ey nadid, da pareho side a éwan
nakabayad to lélake, éy pinagpasensiyaan
na side a éduwa, a pinabayan na san dén tu
utang de diya. Ey nadid, Simon," kagi ni
Jesus, "anya i isip mua? Ti ésiya dide a éduwa
i magmahala to lélake a nagpotang?"
43 "Ey siguru," kagi ni Simon, "éy tu te
utang ta dikél, da pinagpasensiyaan siya no
lélake ta mahigit pa to esa."

"Ey tama ka," kagi ni Jesus.

44 Ey nadid, péngsuleg ni Jesus to bébe, éy
kinagi na to Pariseyo, a "Entan mo i bébeae,
Simon. Siya i kahulugina na éya a halim-
bawa. Da to késdép ko ta bile moyae, éy
éwanék mo inatdinan ta dinom a pagugisan
ko ta tikéd kua. Pero siya, éy inugisan na ta
léwa na, a pinahiden na ta buk na.
45 Ey to késdép ko se, Simon, éy éwanék mo
inahoben. Pero siya, sapul to késdép ko, éy
éwan tu tahan ta pégéahob na ta tikéd kuae.
46 Ewan mo pinahiden i ulo kua ta maski
mura a langis. Pero siya, éy nipahid na i
memahal a pabango ta tikéd kua.
47 Ey nadid, Simon," kagi ni Jesus, "i dikél
a pégmahal na a nipeta na diyakén, éy saya
i katunayana a pinagpasensiyaan dén siya
ta kasalanan na a meadu. Pero tu te kétihék
san a kasalanan, éng pagpasensiyaan ko, éy
kétihék be i pégmahal na diyakén."
48 Nadid, kinagi ni Jesus to bébe, a "Pag-
pasensiyaan ka dén na Diyos ta kasalanan
mo."
49 Ey du iba a tolay a méngan ta éya,
pékabati de ta éya, éy kinagi de ta isip dia, a
"Anya i lélakeae? Bakit isip na a siya i maaria
a mangibut ta kasalanan na tolay ta Diyos?"
50 Ey kinagi ni Jesus to bébe, a "Neligtas ka
dén dahil ta péniwala mo diyakén. Ikad mo
dén, a diyan ka métageg."

8

Du Bébe a Mégserbisiyu Ni Jesus

1 Nadid, kétapos na éya, éy tinumulos ti
Jesus du banubanuwan, a nagpahayag siya
ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na
Diyos. Ey kaguman na du labindalawa a
alagad na.
2 Ey kaguman na be i séngaséngan ya a bébe
a pinahusay ni Jesus ta saket. Sakay du iba
a bébe a pinahusay na a hinayup. I esa dide
éy ti Maria Magdalena, a inibutan ni Jesus
ta pitu a dimonyo.
3 Sakay tu esa man dén éy ti Juana a asawa
ni Kusa. (Ti Kusa éy mataas a katulung
ni Hari Herod.) Sakay kaguman de be ti
Susana, sakay meadu be a iba a bébe. Side
a bébe, éy ginégastos de tu ari-arian de ta
péngtulung de de Jesus.

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

4 Nadid, te meaadu a tahod a tolay a
dinumulug ni Jesus, a gébwat ta iba-iba a
banuwan. Ey kinagi ni Jesus dide i halim-
bawa a éye.
5 "Eng mara," kagi na, "éy te esa kan a
lélake a mégsabug to binhi na. Ey to pégsabug
na éy te sénganya wade a butil a minepégsek
to dilan, a kineyudak na tolay, sakay kinan
na manok.
6 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-
bito; éy to kétubu na ta kétihék, éy minalanés,
da memade san tu mebito a luta.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to
kalamonan, éy nailongan na lamon.
8 Ey tu iba a binhi, éy nesabug kan dén ta
mahusay a luta. Ey tinumubu ina. I bawat
butil éy nagohay ta tégsésandaan. Ey nadid,"
kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten
moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

9 Nadid, du alagad ni Jesus, éy nipakelagip
de diya éng anya i kahulugen na éya a halim-
bawa.
10 Ey kinagi ni Jesus, a "Ipeta san dikam
na Diyos i kahulugen na lihim a tungkul ta
péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy
halimbawa san i iyétoldu kua dide, da maski
metaék de, a sakay mégbati side diyakén, éy
éwan de mapospusan."

Tu Kahulugen No Halimbawa Tungkul To Pégsabug

11 "Nadid, saye i kahulugen no halim-
bawa tungkul ta mégsabug," kagi ni Jesus.
"Mara tu binhi, éy saya tu kagi na Diyos.
12 Ey tu dilan a nepégsikan na sénganya a
butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi
na Diyos. Pero dumemét ti Satanas dide,

a agewén na ta isip de tu kagi a nabati de,
monda éwan side méniwala a tulos meligtas
side.
13 Ey tu mebito a luta a nepégsikan na iba
a butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi
na Diyos, a tanggapén de, a tulos masaya
side. Pero éwan side makatagal, da éwan
makagimot tu binhi ta isip dia. Méniwala
side ta sandali san, pero pabayan de éng
dumemét dide i kahirapan de.
14 Ey tu kalamonan a nepégsikan na iba a
butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi na
Diyos, pero éwan mégbunga tu kagi na Diyos
ta isip dia, da i nakailonga dide éy tu pégisip
de ta kabuhayan de, sakay ta kayamanan
de, sakay ta kasayaan de.
15 Ey tu mahusay a luta a minesabugen na
iba a butil, éy saya du tolay a makabati ta
kagi na Diyos, a tulos tanggapén de ta isip
de, a sésundin de a hanggan magbunga ta
mahusay."

Tu Halimbawa To Simbu

16 "Anya wade," kagi ni Jesus; "taben moy
i simbu, a tulos taklében moy ta pégtakalan?
O isahok moy ta kama? Ewan, da iedton
moy ta lamesa, monda matanglawan du
somdép ta bile.
17 Ey maski anya a meliso nadid, éy
mademlagen ta esa a panahun. Sakay
maski anya i ilihim na tolay nadid, éy
mehayag ta esa a panahun.
18 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy isipén moy
tu kagi ko dikam. Dahilan du mégéisipén ta
itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia.
Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy
bawasan na Diyos i akala de a édse to isip de
a hanggan éwan side tu mapospusan."

I Tunay a Top Ni Jesus

19 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus
sakay du top na. Pero éwan side nakaadene
diya, dahil ta meaadu a tolay.
20 Ey kinagi du tolay diya, a "Kéye dén ta
luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu de
ka meta."
21 Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Du
mégbati ta kagi na Diyos, a sakay sundin de,
éy side i ina kua éy ta tétotop ko."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

22 To esa a aldew, éy sinumakay de Jesus
to abeng, sakay kinagi na du alagad na, a
"Umahabes kitam dén ta dibilew."
23 Ey to péglakad de, éy nekatidug ti Jesus.
Ey inabut side na mesibét a unos, a hanggan
da talaga a matabuwan tu abeng, a adene
dén side a mabagbag.
24 Kanya linukag siya du alagad na, a
kinagi de, a "Maistu, omléd kitam dén!"
Ey ti Jesus, kéikat na éy sinaway na tu
pahés sakay tu dikél a tagmék, éy hinumintu
side, a tulos a naglantap dén tu diget.
25 Ey kinagi na du alagad na, a "Bakit,
éwan kam bale pabi méniwala diyakén?"
Ey du alagad, éy nagtaka side, a inumanteng dén side, a kinagi de, a "Anya wade
i lélakeae? Sawayén na san i pahés éy ta
tagmék, éy méniwala side diya!"

Pinahusay Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

26 Nadid éy inumange side ta banuwan
na tolay a Gadereno, a édse ta dibilew na
Galilea.
27 Ey to kéahawas ni Jesus, éy sinambat siya
no esa a lélake a taga éya, a hinayup. Nale
siya a uba, sakay éwan siya mégiyan to bile,
éng'wan mégiyan dén siya to kapusanto.
28-29 Meadu dén a beses éy bébang-awén
siya no dimonyo. Sakay pati éy dinikép siya
du tolay, a ginapus de tu kamét na sakay na
tikéd na ta kadena. Pero basta binabégsot
na tu kadena, sakay tulos pinaginan siya no
dimonyo ta ilang a lugar.
Nadid, péketa na ni Jesus, éy kinumélanget
siya a linumugmuk to harap na, a kinagi na
diya ta medegsén, a "Anya i pékialam mua
diyakén, Jesus? Siko i anak na mataas a
Diyos! Diyanék pad parusaan!" Kinagi dén
no hinayup i éya, da inutusan dén ni Jesus tu
medukés a espiritu a umibut dén diya.
30 Ey kinagi ni Jesus diya nadid, a "ti ésiya
i ngahen mua?" Ey "ti keaduan," kagi na, "i
ngahen kua." Kanya kinagi na i éya, éy te
meadu a dimonyo a mégiyan diya.
31-32 Nadid, éy te meadu sa a babuy a
mégkan to disat no buked ta éya. Ey du
dimonyo a édse to lélake, éy dinumaying side
ni Jesus, a diyan na side iébut ta pégparusaan
a lugar ta Dinatagen, éng'wan, pakultaden
na side a umagton ta bégi du babuy. Ey
pinaagton sa side ni Jesus.
33 Kanya du dimonyo, éy inumibut side
to lélake, a tulos sinomdép side du babuy.
Ey du étanan a babuy, éy nagpaginan side a
bulnok, a sinumegbu side to diget, a tulos de
a minalimés.
34 Ey nadid, du mégbantay du babuy,
péketa de ta éya, éy ginuminan side. Ey
nibébaheta de du étanan to banuwan de.
35 Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus,
monda meta de éng anya i nanyaria. Ey
kédemét de ni Jesus, éy neta de sa tu lélake
a hinayup, a éwan dén tu dimonyo diya, a te
eknud san siya to harap ni Jesus, a mahusay
dén. Sakay te badu dén siya. Ey du tolay éy
inumanteng side.
36 Ey du tolay sa a minaketa to nanyari, éy
nibaheta de du iba éng kodya a naghusay tu
lélake a hinayup.
37 Ey du tolay a Gadareno, éy nipékiohon
de ni Jesus a humektat siya to lugar de, da
méganteng side a tahod. Kanya sinumakay
man dén de Jesus to abeng de, sakay hinumektat dén side.

38 Ey tu lélake a ginamot ni Jesus, éy gustu
na a kumuyog.
39 Pero kinagi ni Jesus diya, a “Sumoli ka
san nadid ta bile moy, sakay ikagi mo dide
i ginimet na Diyos diko.” Kanya tu lélake, éy
nagsoli siya to banuwan na, a nibaheta na
du étanan a tolay sa tu ginimet ni Jesus diya.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe
a Minangkébil Ni Jesus

40 Nadid, késoli de Jesus to kinagébwatan
de to dibilew, éy tinanggap siya du tolay, da
nale side a naguhay diya.
41 Ey inumadene diya i esa a lélake, a
ti Hayro i ngahen na, a tagapamahala to
kapilya ta éya. Ey dinumapa siya to harap ni
Jesus, a dinumaying diya a umange to bile
na,
42 da tu anak na a isesa, a dalagita, éy
adene a mate.
Ey to péglakad ni Jesus to bile na, éy
meaadu a tolay a kinumuyog, a hanggan da
mepiit dén tu dilan a péglakaden na.
43 Ey to péglakad de éy kaununod ni Jesus
i esa a bébe a te saket. Labindalawa dén a
taon siya a mégdédigién. Inubus na dén tu
kabuhayan na ta pégpagamot na, pero éwan
tu makagamot diya.
44 Ey nadid, éy inumadene siya to adég ni
Jesus, sakay kembilan na tu ontok san no
badu na. Ey basta naghusay siya agad.
45 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a “Ti ésiya
i nangkébila diyakén?” Ey to éwan tu
nangamin, éy kinagi ni Pedro, a “Bakit,
Maistu, ipakelagip mo ya? Meséldit-séldit ki-
tam didi tolayae! Meadu i méngkébil diko!”
46 Ey “Ewan,” kagi ni Jesus; “naram-
daman ko a te nangkébil diyakén, a
naghusay ta pamag-itan na kapangyarian
kua.”
47 Ey tu bébe, péketa na a éwan bale nelihim
tu ginimet na, éy namégpég siya to anteng
na, a tulos tinumokém to tikéd ni Jesus.
Sakay kinagi na ta harap du tolay sa éng
bakit na kembilan ti Jesus, sakay éng kodya
siya a naghusay agad.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a “Anéng,
pinahusay ka dén na péniwala mo diyakén.
Ikad mo dén.”
49 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to bébe, éy
te lélake a dinumemét a gébwat to bile no
tagapamahala to kapilya, a kinagi na diya,
a “Minate dén tu anak mo. Diyan mo dén
abalaén i maistua.”
50 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi na,
éy kinagi na to tagapamahala, a “Diyan
ka méganteng. Umasa ka san diyakén, éy
maghusay tu anak mo.”
51 Ey nadid, kédemét de to bile, éy sinaway
ni Jesus du iba a somdép. Basta i pinasdép
na sana éy de Pedro, sakay ti Juan, sakay ti
Santiago, sakay tu magulang no anak.
52 Ey to késdép de, éy mégsésangitén dén du
tolay to lubuk, dahil to anak. “Diyan kam
mégsanget,” kagi ni Jesus. “Ewan minate i
anaka. Natidug san siya.”
53 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de san ti
Jesus, da tukoy de a nate dén tu anak.
54 Pero ti Jesus, éy kembilan na tu kamét
na, sakay kinagi na diya, a “Anéng, umégkat
ka dén!”
55 Ey minabuhay dén tu anak, a inumégkat
siya agad. Ey inutusan side ni Jesus a mag-
pakan diya.
56 Ey tu magulang na, éy mégtaka side a
tahod. Ey nibilin dide ni Jesus a diyan de
iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria.

9

Inutusan Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, nipauwet ni Jesus du
labindalawa a alagad na, sakay inatdinan
na side ta kapangyarian a monda maari
side a mégpaibut du dimonyo, sakay
mégpahusay du te saket.
2 Tulos pinéglakad na side a mégpahayag ta
tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay
inutusan na side a mégpahusay du te ladu.
3 “Diyan moy kébilén i bilon moya,”
kagi na. “Maski sahukod, maski suput,
maski kanén moy, maski kuhata, maski
pégbaraduan moy, éy diyan moy kébilén.
4 Sakay éng somdép kam ta tulusan moy a
bile,” kagi na, “éy tumulos kam sa a hanggan
éwan kam maglakad.
5 Sakay du tolay na esa a banuwan, éng
éwan de kam tanggapén, éy ta kéhektat moy
ta éya, éy ihalimbawa moy dide a ipagpag
moy ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda
moya dide a te kasalanan side.”
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du alagad
na, éy hinumektat side a inumange side ta
meadu a bariyo-bariyo. Nagpahayag side ta
Mahusay a Baheta, sakay pinahusay de be i
meadu a tolay a te ladu.

Nagulo Tu Isip Ni Herod

7 Nadid, ti Mayor a Herod, éy nabaheta na
i étanan a gégemtén ni Jesus. Ey nagulo dén
siya tu isip, da kagi na sénganya a tolay a ti Je-
sus éy ti Juan kan a Mégbinyag, a minabuhay
kan dén.
8 Sakay i iba éy akala de éy ti Elias siya,
a nagsoli kan dén a gébwat ta langet. Sakay
kagi du iba, a ti Jesus kan i esa du purupeta
to araw, a minabuhay dén.
9 Pero, “Ewan,” kagi ni Herod, “da pina-
putol ko dén ti Juan. Pero ti ésiya wade,” kagi
na, “i éya a lélake a mébaheta ko?” Kanya ti
Herod, éy pilitén na a meta ti Jesus.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

10 Nadid, du apostol, éy nagsoli dén side ni
Jesus, a kinagi de diya i ginimet de. Ey inakit

side ni Jesus, a umange side to esa a lugar a
éwan tu tolay, ta Betsayda.
11 Pero du meadu a tolay, pékabaheta
de to inangayan de, éy tinumagubet side.
Ey pékaabut de de Jesus, éy tinanggap na
side, sakay nagtoldu siya dide ta tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay. Sakay pinahusay
na be du te ladu.
12 Nadid, to giapon dén, éy du alagad éy
kinagi de ni Jesus, a "Maistu, péglakadén
mo dén di tolayae, monda umange side du
bariyo-bariyo ta palebut ta éye, a matidug sa
side, sakay monda maketa sa side ta kanén
de. Da édse kitam, Maistu, ta ilang a lugare,"
kagi de.
13 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Sikam éy
pékanén moy side." "Ey pakodyan tam,"
kagi de, "i bilon tama éy lima san a momon
a tinapay, sakay éduwa a pindang. Ataay,"
kagi de, "gustu mo umuli kame beman a
mamugtong ta kanén a para didi meaadua
a tolaye!"
14 (Te manga lima a libu a lélake ta éya.)
Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Pégiknuden moy du tolay ta puktu-puktu
a téglélimapulu."
15 Ey kona ngani dén sa i ginimet dia.
16 Ey inalap ni Jesus tu lima a tinapay,
sakay tu éduwa a pindang, sakay tinuman-
gad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos;
sakay pinuseng-puseng na tu tinapay sakay
tu ikan, sakay niutus na du alagad na a
nihayin de du tolay.
17 Ey néngan side a étanan, a minabsog
side. Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy
naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

18 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus
a isesa, éy inumadene diya du alagad na. Ey
kinagi na dide, a "Ti ésiyaék kan ayun ta kagi
na tolay?"
19 Ey kinagi du alagad, a "I kagi kana na
iba éy ti Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man
dén na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be
a mégkagi a purupeta ka kan a nabuhay a
huway."
20 "Ey sikam," kagi ni Jesus, "anya i isip
moya? Ti ésiyaék?" Ey kinagi ni Pedro, a
"Siko i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua!"
21 Ey nibilin dide ni Jesus, a diyan de
kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

22 Ey nipagtapat ni Jesus du alagad na a
siya tu lélake a gébwat ta langet; éy dapat
magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya
du te tungkulin a Judeo. "Sakay ipabunoék
de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék."
23 Sakay kinagi ni Jesus du étanan sa, a
"Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén,
éy kailangan éy pabayan na a aldew-aldew
i sarili na, sakay kumuyoyog diyakén, a
maski bunon siya na tolay.
24 Dahilan tu maghangad a meligtas tu
buhay na, éy mebut a talaga. Pero tu
mégpabaya ta buhay na alang-alang diyakén,
éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.
25 Anya i pékinabanga na esa a tolay éng
siya i mayamana ta étanan, éng éwan na
makamtan i buhay a éwan tu katapusan?
26 I maski ti ésiya a mégpabaya diyakén
nadid, sakay tu mégpabaya ta pégtoldu kua,"
kagi ni Jesus, "éy sakén éy pabayan ko be
side ta késoli ko se a kaguman ko du anghel
ko, a te kébilék ta kapangyarian Nama ko.
Da sakén i lélake a gébwat ta langet.
27 Ey tandaan moy ye," kagi na. "Te
sénganya se dikam a éwan mate hanggan
éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari
ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

28 Nadid, kélipas na manga walu a aldew,
éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti Juan,
sakay ti Santiago. Ey inumange side to
melangkaw a buked, a manalangin.
29 Ey to pénalangin na, éy nabagu dén tu
mata na. Sakay tu badu na, éy linumatak a
dinumemlag dén.
30 Ey bigla a te éduwa a lélake ta éya, a
kauhon ni Jesus. Ti Moises side, sakay ti
Elias,
31 a medemlag be side. Pinéguhunan de i
adene dén a ikate ni Jesus ta Jerusalem.
32 Nadid de Pedro, éy tidug dén side, pero
bigla side a nalukag, a neta de ti Jesus a
nangislap, sakay tu éduwa a kaguman na a
te taknég sa.
33 Ey nadid, to péglakad du éduwa, éy kinagi
ni Pedro ni Jesus, a "Maistu, maigi pa éy
édse kitam san dén. Pagbile me kam ta étélo
a kékétihék a bile; esa diko, esa ni Moises,
sakay esa ni Elias." (Talaga a éwan napospusan ni Pedro i kékagin naa.)
34 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy
tinaklében side no kuném. Ey inumanteng
du alagad, da kinumulabut dide tu kuném.
35 Ey kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i
anak kua a pinili ko. Baten moy siya."
36 Ey to pékabati de ta éya, éy éwan dén tu
éduwa a lélake a nékiohon ni Jesus. Ey éwan
pabi kinagi du alagad tu mineta de ta maski
ti ésiya, éng'wan lalo de a nilihim.

Pinahusay Ni Jesus Tu Anak a Hinayup

37 Nadid, to kagagabian, a késoli de a
gébwat to buked, éy nasambat de i meaadu
a tolay.
38 Ey kinagi no esa a lélake dide, a "Maistu,
entan pad i anak kuae a isesa!
39 Hinayup siya. Basta éatagén siya no
espiritu, a tulos mégkélanget siya, sakay
pégkaramrién na siya a hanggan mégbugak i

labi naa. Palagi a pésakitan na siya, Maistu,
sakay éwan na siya pébayan.
40 Ey nékiohonék dén du alagad mo,
Maistu, a ibutan de tu espiritu, pero éwan
de kaya."
41 Ey kinagi ni Jesus, a "Medukés a lahi
di tolaya ta éye, da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a mégtiis dikam, a ménatili
dikam? Nay," kagi na to lélake, "iange mo se
tu anak mo."
42 Nadid, to péngiadene de to anak, éy
bigla a pinalugmuk siya no dimonyo, tulos
pinagkaramre na siya. Pero pinégkagian
ni Jesus tu medukés a espiritu, sakay
pinahusay na tu anak, sakay nisoli na siya
nama na.
43 Ey du étanan a tolay sa, éy nagtaka side
ta dikél a kapangyarian na Diyos.

Nadid, mégtaka pabi dudu tolay ta étanan
a ginégimet ni Jesus, éy kinagi na du alagad
na,
44 a "Tandaan moy i kagi ko a éye dikam:
Sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey itoky-
onék de a talaga."
45 Pero du alagad, éy éwan de napospusan
i éya a kinagi ni Jesus dide. Da niliso dide
na Diyos i kahulugen na. Ey nasanike side a
nagpakelagip diya éng anya i kahulugen na
éya a kagi.

Ti Esiya I Mataasa?

46 Nadid, négpasuway du alagad éng ti ésiya
dide i mataasa.
47 Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip
dia. Kanya inalap na tu esa a anak, sakay
pinataknég na siya to giled na,
48 sakay kinagi na dide, a "Maski ti ésiya
i tumanggap ta kona se a anak dahil ta
péniwala na diyakén, éy bilang sakén dén
i tanggapén naa. Sakay tu tumanggap
diyakén, éy bilang tanggapén na be tu nag-
paange se diyakén. Dahilan," kagi na, "tu
mababa dikam, éy siya i mataasa ta mata na
Diyos."
49 Nadid, kinagi ni Juan, a "Maistu, neta
me i esa a lélake a nagpaibut du dimonyo a
gégamitén na i ngahen mua, éy sinaway me
siya, da éwan sakup na gurupu tam."
50 "Ewan," kagi ni Jesus, "diyan moy
sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan," kagi
na, "tu éwan kontara dikam, éy kampi siya
dikam."

Inidelan Du Samaritano Ti Jesus

51 Nadid, te sénganya san dén a panahun,
éy umontok dén ti Jesus ta langet. Ey naisip
na dén a umange siya ta Jerusalem.
52 Ey inutusan na i sénganya a neditol diya.
Ey mineditol side, a sinomdép side to esa a
banuwan ta Samaria, monda ipaghanda de
ta tulusan na.
53 Pero du tolay a Samaritano ta éya, éy
éwan de siya tanggapén, da tukoy de a tumu-
los siya ta Jerusalem.
54 Ey ti Santiago éy ti Juan, péketa de ta éya,
éy kinagi de, a "Anya, Panginoon, gustu mo
wade éy magpadibe kame ta apoy a gébwat
ta langet, monda mapuksa side?"
55 Pero pinaginglan side ni Jesus.
56 Ey tinumulos san side ta iba a
banuwan.

Du Talaga a Kumuyoyog Ni Jesus

57 Nadid, to péglakad de, éy te esa a lélake
a kinagi na ni Jesus, a "Kumuyugék diko
maski ahe i angayan mo."
58 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Isipén mo
pa, da entan mo, maski aso, éy te pégiyanan.
Sakay du manok éy te lobun a pégiyanan de.
Pero sakén a lélake a gébwat ta langet, éy
éwanék tu katidugen."
59 Ey kinagi ni Jesus to lélake a esa, a
"Kumuyog ka diyakén a maging alagad ko."
Pero kinagi no lélake, a "O, Panginoon, pero
pabayanék pad pa, monda angen ko pa
ielbéng tama ko."
60 "Ewan," kagi ni Jesus. "Pabayan mo du
éwan méniwala ta Diyos a méngielbéng to ama
mo. Pero siko, éy umange ka magpahayag ta
tungkul ta kédemét na Diyos a maghari."
61 Ey kinagi diya no esa a lélake, a "Sakén,
éy kumuyoyogék diko, Panginoon. Pero
pakultadenék mo pa a ange magpaalam to
pamiliya ko."
62 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Tu alagad
ko a mégéabalaén ta ipatarabaho ko diya, éy
éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na
Diyos."

10

Pinéglakad Na Du Alagad Na a Magtoldu

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinili ni Jesus
i pitu a pulu a kakaguman na, a inutusan
na side a péglakadén na side ta tégdéduwa,
a magdetol diya ta bawat angayan na a
bariyo-bariyo.
2 "Meadu i gapasén," kagi na, "pero kulang
i magapas. Kanya ipanalangin moy to te
koo ta kapahayan, a paange na i meadu a
magapas ta kapahayan na.
3 Ikad moy dén," kagi na. "Péglakadén ta
kam du medukés a tolay. Mara, koman kam
i tupa a méglakad ta lubuk du metapang a
aso.
4 Diyan moy kébilén i kuhata, o maski
suput, o reserba a sinelas. Sakay diyan kam
magabala a mégéuhunén du kasambat moy
ta dilan.
5 Sakay éng somdép kam ta tulusan moy a
bile, éy batién moy du édsa sa, a kagi moy, a
'Demtan kam maka na kapayapaan.'
6 Ey nadid, éng mahusay du mégiyan sa, a
tanggapén de kam, éy kagbian side na Diyos

a talaga. Pero éng éwan side mahusay, éy
bawen moy tu nipangbati moy dide.
7 Ey diyan kam uméagton ta iba-iba a
bile, éng'wan tumulos kam ta isesa san a
bile. Sakay diyan kam mésanike a méngan ta
ihayin de dikam, da dapat aguman kam du
tolduan moy.
8 "Bagay dumemét kam ta esa a banuwan,
éng tanggapén de kam, éy méngan kam ta
ihayin de dikam.
9 Sakay pahusayén moy du te ladu ta éya a
banuwan, sakay ibaheta moy dide," kagi ni
Jesus, "a adene dén a dumemét i péghari na
Diyos dide.
10 Pero éng dumemét kam ta banuwan,
éng éwan de kam tanggapén, éy kagin moy
dide, a
11 'Pagpagen me i alikabuk na banuwan
moya ta tikéd mia, a saya i tanda me
dikam,' kagi moy, 'a te kasalanan kam ta
Diyos.' Sakay kagi moy be dide, a 'Talaga
a dumemét dikam i Diyos a maghari, éy
inidelan moy dén!'
12 Katutuhanan a kédemét na péghukum na
Diyos, éy lalo a mehirap i sapitén du tolay
na éya a banuwan, kesira to sinapit du taga
Sodoma to araw!"

Du Banuwan a Ewan Méniwala

13 Nadid, pégisip ni Jesus du mégidel diya a
banuwan, éy kinagi na, a "Kakakagbi kam,
sikam a taga Korasin! Kakakagbi kam,
sikam a taga Betsayda! Da ginimet ko dén
ta harap moy i meadu a makataka-taka, éy
éwan kam nagsisi. Pero du tolay ta Tiro
sakay ta Sidon to araw, éng neta de maka to
araw tu mineta moy, éy talaga a nagsisi side.
Nagbadu maka dén side ta kostal, sakay
mégiknud side ta abu, monda magpatunay
side a nagsisi a talaga.
14 Kanya ta péghukum na Diyos," kagi ni
Jesus, "éy masiyadu a mehirap i sapitén moy
kesira ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon.
15 Sakay sikam a taga Kapernaum," kagi
na, "i pégpalalo moy éy makaabut kam ta
langet, pero i abutén moy sana éy impiy-
erno!"
16 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"maski ti ésiya i mégbati dikam a mégtoldu,
éy bilang mégbati be side diyakén. Sakay
du mégidel dikam, éy bilang idelanék de be
dén. Sakay du mégidel diyakén, éy bilang
idelan de be dén tu Ama ko a nagpaange se
diyakén."

Tungkul Ta Késoli Du Alagad

17 Nadid, to késoli du pitu a pulu a ala-
gad, éy mésahat side. "Panginoon," kagi
de, "maski du dimonyo, éy médaig me
side bagay dinulaw me i ngahen mua a
mégpaibut dide!"
18 Ey "O," kagi ni Jesus. "Ey sakén éy
mineta ko ti Satanas a linumugmuk. Ey tu
kélugmuk na éy mebakség a koman i kilat.
19 Ey tandaan moy," kagi na, "éy niatéd ko
dén dikam i kapangyarian a monda maski
yudakén moy i medukés a ulag, o maski
kumékontara kam ni Satanas, éy éwan kam
maanya.
20 Pero maski madaig du medukés a es-
piritu dikam, éy diyan kam masahat ta éya.
Eng'wan, i kasahatan moya éy da nilista dén
na Diyos tu ngahen moy ta langet."
21 Nadid, ta éya a oras, éy tu Banal a
Espiritu, éy pinasahat na ti Jesus. Tulos
kinagi ni Jesus ta Diyos, a "Mégpasalamaték
diko, Améng. Siko i Panginoon ta langet éy
ta mundua. Salamat, Améng, da éwan mo
nipékipospos tu kaluuben mo du matalinung
a mataas a tolay; éng'wan i néngipaliwanagen
mua éy du mababa. O ngani, Améng, da
kona sa i gustu mua.
22 "Tama ko a Diyos," kagi ni Jesus, "éy
inatdinanék na ta étanan. Ey éwan tu
makatukoy diyakén, éng'wan Tama ko san.
Ey éwan be tu nakatukoy Nama ko, éng éwan
sakén san a anak na, sakay du nagpahaya-
gen ko ta tungkul diya."
23 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na ta
lihim, a "Masuwerte kam a talaga, da meeta
moy dén tu gimet ko!
24 Da tandaan moy, meadu i purupeta to
araw, sakay hari, a gustu de a meta i meeta
moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a
mabati i mébati moya, pero éwan de nabate."

Tu Istoria No Mebait a Samaritano

25 Nadid, te esa a maistu ta rilihiyon na
Judeo, a inumange ni Jesus a mégpakelagip
diya, a monda pagkamalién na maka siya.
"Maistu," kagi na, "anya wade i gemtén kua,
a monda makaabuték ta buhay a éwan tu
katapusan?"
26 "Ey anya i bébasaén mua ta libru na
Diyos tungkul ta éya?" kagi ni Jesus.
27 Ey kinagi no maistu ta rilihiyon, a "I ka-
gia na Diyos to libru na, éy 'Dapat mahalén
mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a
isipén mo siya a palagi.' Sakay i utus a esa,
éy 'Dapat mahalén mo tu kapareho mo a
kona ta pégmahal mo ta bégi mo.' "
28 Ey "O," kagi ni Jesus, "tama tu sengbet
mo. Sundin mo ina, éy makaabut ka ta
buhay a éwan tu katapusan."
29 Nadid tu maistu, éy gustu na a maganap
tu kagi na ni Jesus, monda isip du tolay a
matalinung siya. Kanya kinagi na ni Jesus,
a "Ti ésiya wade i kapareho ko a dapat ma-
halén ko?"
30 Ey saye tu nisengbet ni Jesus diya a is-
toria: "Mara," kagi na, "éy te esa kan a lélake
a Judeo a inumange ta Heriko, a gébwat ta
Jerusalem. Ey to péglakad na, éy sinanéb siya

na tulisan. Dinoklos de siya, sakay inalap
de tu badu na. Sakay binélbég de a hanggan
kétihék a mate, sakay gininanan de.
31 "Mamaya-maya, éy te sinumalegéd a
padi a Judeo. Ey péketa no padi to te tayang a
lélake, éy linumekaw siya a sinalinan na san.
32 Ey mamaya-maya man dén, éy te
sumalegéd be a esa a katulung ta Templo,
a Judeo be siya. Ey péketa na to te tayang a
lélake, éy sinalinan na be san.
33 Nadid, mamaya-maya man dén, éy te
sumalegéd man dén a éwan Judeo. Samar-
itano siya. Ey péketa na to lélake, éy kinag-
bian na siya.
34 Inumadene kan siya, a ginamot na tu
talitalingo na, sakay binédbéden na ta damit.
Nadid, éy nisakay na siya to kabayo na, a ni-
ange na to bile a paupaan, sakay inalagaan
na sa siya.
35 "To kagabian na, éy inupaan na tu te
koo to bile, a kinagi na diya, a 'Alagaan mo
siya. Ey éng mahigit pa ta éye i gastos mo
diya, éy dagdagen ko san ta késoli ko,' kagi
na.
36 "Ey nadid," kagi ni Jesus to maistu,
"anya i isip mua? Ti ésiya diden ya a étélo
a sinumalegéd i nagpatunaya a mahalén na
tu kapareho na?"
37 "Ey siguru tu éwan Judeo a Samari-
tano," kagi no maistu, "da kinagbian na tu
te tayang a Judeo."
"Ey anya pa," kagi ni Jesus. "Ey nadid, éy
dapat kona be sa i ahigén mua."

Tinumulos Ti Jesus To Bile De Marta

38 Nadid, to péglakad de Jesus, éy inu-
mange side to esa a bariyo. Ey te bébe sa a
ti Marta i ngahen naa. Ey siya, éy pinatulos
na de Jesus to bile na.
39 Ey to péghanda ni Marta to pénganan de,
éy ti Maria a wadi na, éy basta te eknud san
to giled ni Jesus, a mégbati to pégtoldu na.
40 Ey ti Marta, éy métahanta, da meadu
i handaén na. Kanya kinagi na ni Jesus,
a "Panginoon, entan mo i wadi kuae, pin-
abayanék na dén a méghanda ta étanan a
tarabaho ko. Utusan mo siya beman a tu-
lunganék na."
41 Pero kinagi ni Jesus diya, a "Marta,
bakit méligalig ka ta sari-sari?
42 Te isesa san a mahalaga a kailangan; éy
saya i gimita na wadi muae. Ey éwan maari
a sawayén ta siya."

11

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Panalangin

1 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus.
Ey to kétapos na, éy kinagi diya no alagad
na a esa, a "Panginoon, tolduan mo kame a
manalangin, a kona to pégtoldu ni Juan du
alagad na to araw."
2 Ey saye tu nitoldu ni Jesus dide. "Kona
se i dapat panalangin moy," kagi na.
" 'Améng,' kagi moy, 'Purién maka dén na
tolay i ngahen mua. Siko maka dén i
maghari ta mundua.
3 Atdinan mo kame ta kanén me nadid a
aldew.
4 Sakay patawadén mo kame ta kasalanan
me; éy sikame, Améng, éy patawadén me
be du te kasalanan dikame. Sakay diyan
mo kame iharap ta mahigpit a mamuhuba
dikame.' "
5 Nadid, nitoldu pa dide ni Jesus i tungkul
ta panalangin, a kinagi na, a "Anya wade
éng te bigla a dumemét ta kélép ta bile moy,
éng éwan ka tu ipakan dide? Anya wade, éng
umange ka ta bile no karatig mo, a dulawan
mo, a 'Kadimoy, padimanék pad ta ipakan
ko du bisita ko,
6 da te dinumemét dén ta bile ko, éy
éwanék tu ipakan dide.'
7 Ey anya wade éng sumengbet diko tu
karatig mo, a 'Ta gabia dén! Ewanék maka-
pangatéd diko nadid, da tidug kame dén a
métatena, a metamadék dén a umégkat. Ey
seradu pati be dén tu pintuan me.'
8 "Entan moy," kagi ni Jesus, "metamad tu
karatig mo a mangatéd diko ta agidén mo,
maski kadimoy mo. Pero éng pilitén mo siya
a pilitén, éy umégkat siya a talaga a méngatéd
diko ta maski anya a gustu mo.
9 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy kona
be sa i panalangin moya ta Diyos. Eng
mékeged kam ta Diyos, éy atdinan na kam.
Eng mégahayok kam, éy paketan na kam.
Eng tumuktuk kam ta pintuan na Diyos, éy
bukasan na kam.
10 Dahilan maski ti ésiya i magagida ta
Diyos, éy atdinan na. Sakay tu mégahayok, éy
paketan na. Sakay tu mégtuktuk, éy bukasan
siya.
11 Anya," kagi ni Jesus, "éng magaged du
anak moy ta ikan, éy anya i iatéd moya,
ulag?
12 O éng magaged dikam ta bunay, éy anya
i iatéd moya, kahame?
13 Nadid entan moy; maski makasalanan
kam a tolay, éy atdinan moy du anak moy ta
mahusay. Ey Tama moy ta langet, éwan na
beman iatéd i Banal a Espiritu ta magaged
diya?"

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Satanas

14 Nadid, pinaibut ni Jesus tu dimonyo
to lélake a bulol. Ey to pékaibut na dén, éy
nakapégkagi dén tu lélake. Ey nagtaka du
tolay.
15 Pero du iba sa a tolay, éy inupos de ti
Jesus, a kinagi de, a "Kanya makapégpaibut

siya du dimonyo, éy inatdinan siya ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du dimonyo."

16 Ey te iba be sa a tolay, a pinuhubaan de ti Jesus, a kinagi de diya, a "Ipeta mo dikame i tanda a makataka-taka a gébwat ta Diyos." (Gustu de san a meta éng te kapangyarian siya a talaga a gébwat ta Diyos.)

17 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na dide, a "Eng mara, maski ahe a banuwan, éng néglébug side, éy bumagsak a talaga. Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side, éy éwan be male i buhay de.

18 Ey nadid sakén; bakit kagi moy a inatdinanék ni Satanas ta kapangyarian na a magpaibut du katulung na a dimonyo? Lélbugén beman ni Satanas i sarili na? Eng kona sa, éy bumagsak siya a talaga.

19 Bakit kagi moy a gébwat ni Satanas i kapangyarian ko a mangpaibut ta dimonyo? Ey anya du tolay moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan beman gébwat ta Diyos i kapangyarian de? Kanya side i mégpatunaya a kakabulyan tu péngupos moy diyakén!

20 Pero éng ibutan ko du dimonyo ta pamag-itan na kapangyarian na Diyos, éy saya i katunayana a dumemét dén dikam i péghari na Diyos ta tolay.

21 "Eng mara," kagi ni Jesus, "te mesibét a lélake a te armas, a mégbantay ta bile na, éy mahusay san tu kasangkapan na.

22 Pero éng te lélake a lalo a mesibét diya, a duklusén na siya, éy madaig tu lélake a mégbantay. Sakay tu dumuklos, éy alapén na tu armas na sakay tu kasangkapan na. Ey ti Satanas, éy siya i dédukluséen kua.

23 "Ey tu éwan kampi diyakén," kagi ni Jesus, "éy kontara diyakén. Ey tu éwan tumulung diyakén a méngidulug ta tolay, éy nangangahulugen a paadeyuén na du tolay diyakén."

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan
Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

24 "Bagay umibut tu medukés a espiritu ta bégi na tolay," kagi ni Jesus, "éy méglebut ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na. Nadid, éng éwan tu meeta, éy kagi na, a 'Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan ko.'

25 Ey kédemét na, éy dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay dén.

26 Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu a mas medukés pa diya, sakay sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to neditol i kalagayan na éya a tolay."

27 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi no bébe a esa ta lubuk du meadu a tolay, a "Masuwerte ngani dén tu ina mo!"

28 Ey, "O," kagi ni Jesus, "pero lalo a masuwerte du makabati ta kagi na Diyos, éng tulos de a sugsugén!"

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

29 Nadid, to kédulug du tolay ni Jesus, éy kinagi na dide, a "Diden ye a lahi a Judeo, éy magkadukés side! Piliténék moy a ipeta ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng'wan tu nanyari ni Honas to araw.

30 Dahilan tu nanyari ni Honas, éy saya i katunayana du tolay ta Ninibe a pinaange siya na Diyos dide. Ey kona be sa sakén. Te manyari be diyakén a kona ni Honas; éy saya i tandaa dikam a pinaangeék se na Diyos.

31 "Kédemét na péghukum na Diyos," kagi ni Jesus, "éy tu hari a bébe a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég siya a méngiabla dikam. Da siya, éy inumange se a gébwat ta adeyo, monda baten na i memahal a pégtoldu ni Solomon. Ey nadid éy te mataas ni Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy bébaten.

32 Sakay pati du tolay a taga Ninibe, éy tumaknég be side ta péghukum, a iabla de dikam a lahi a Judeo, da nagsisi side to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam; éy éwan kam mégsisi!"

Tu Pinakang-simbu Na Bégi

33 "Ewan tu mégtab ta simbu," kagi ni Jesus, "a tulos iliso na ta ébut, o taklében na ta pégtakalan. Eng'wan, yedton na ta lamesa, monda matanglawan du somdép ta bile.

34 Ey tu mata mo," kagi na, "éy saya i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya éng medemlag i mata mua, éy mademlagen be i étanan a bégi mo. Pero éng mediklém i mata mua, éy mediklém be i bégi mua.

35 Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i tama, éy mediklém i isip mua.

36 Kanya éng maketa tu isip mo ta mahusay, éy éwan ka tu mali tu isip. Basta tu isip mo éy medemlag a kona ta demlag na simbu."

Pinaginglan Ni Jesus Du Mataas a Judeo

37 Nadid, to kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy inakit siya no esa a Pariseyo a méngan to bile de. Ey to pégeknud de a méngan,

38 éy mégtaka tu Pariseyo, da napansing na a éwan bale naguges ti Jesus.

39 Kanya kinagi ni Jesus diya, a "Bakit sikam a Pariseyo," kagi na, "éy ugali moy a palagi a mégugues du tasa moy sakay du penggan moy, monda melinis? Pero tu ugali moy a medukés, éy éwan moy malinisan!

40 Ayhay," kagi ni Jesus, "sikam a mégkamali ta dikél! Ginamet na Diyos a talaga i meta na tolay. Pero ginamet na be i éwan meta na tolay. Kanya tukoy na i édse ta isip moya, da ginamet na be ya.

41 Eng gustu moy a ibilang kam na Diyos a melinis kam, éy mangatéd kam du mahirap a tolay.

42 “Kagbi kam, sikam a Pariseyo!” kagi
na. “Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu na
kabuhayan moy, a hanggan ta atong moy a
éwan tu halaga. Pero pinabayan moy dén tu
lalo a mahalaga a kailangan, da dayaén moy
tu kapareho moy, sakay éwan moy mahal i
Diyos. Maari, mangatéd kam ta Diyos. Pero
gemtén moy be i mahalaga a kailangan.
43 “Kagbi kam, sikam a Pariseyo!” kagi ni
Jesus. “Gustu moy a mégiknud ta pégiknuden
na mataas a tolay ta kapilya moy. Sakay
gustu moy a saloduan kam na tolay ta plasa
na banuwan.
44 Kagbi kam, da kapareho kam na lébéng
a éwan meta na tolay, a tulos yudakén de, a
tulos meahes tu buyok ta tikéd dia!”
45 Nadid, i esa a maistu na rilihiyon, éy
kinagi na ni Jesus, a “Maistu, éng mégkagi ka
ta kona sina, éy pintasan mo kame be!”
46 “Ey o ngani,” kagi ni Jesus. “Pati sikam
a maistu ta rilihiyon, éy kagbi kam be! Da
dagdagen moy i mehirap a utus ta rilihiyon
moy, a pilitén moy du tolay a sugsugén
de. Pero éwan moy side tulungan ta maski
kétihék.
47 Kagbi kam! Ginimet moy du pantiyung
du purupeta to araw. Pero du apo-apo moy
to araw, éy side ngani dén ya di namunua
dide!
48 Meramay kam a talaga du kasalanan de
to araw. Da side éy binunu de du purupeta,
éy sikam, éy ginimet moy du pantiyung de!
49 Kanya kinagi dén na Diyos a paangen
na dikam i magtoldu ta kagi na Diyos, sakay
apostol. Pero bunon moy i sénganya dide.
Sakay du iba éy lélokon moy side.
50 “Kanya sikam a lahi nadid,” kagi ni
Jesus, “éy parusaan kam na Diyos, dahil du
purupeta a binunu du apo-apo moy to araw;
51 sapul to nipamuno de ni Abel a hang-
gan to nipamuno de ni Sakarias. Ey ahe i
pinamunuan de ni Sakarias éng éwan to sélat
no Templo sakay to lamesa a pégatangan.
O ngani, parusaan na Diyos a talaga didi
tolay a éye nadid, dahil ta éya a kasalanan a
ginimet de du purupeta!
52 “Kagbi kam a talaga, sikam a maistu
ta rilihiyon,” kagi na Jesus, “da niliso moy
du tolay i katutuhanan a tungkul ta Diyos.
Idel moy dén a ipasakup ta péghari na Diyos,
sakay harangan moy be du iba a gustu a
pasakup!”
53 Nadid, to kétapos ni Jesus a négtoldu du
tolay ta éya, éy hinumektat siya ta éya a
lugar. Ey du Pariseyo sakay du maistu ta
rilihiyon, éy pépintasan de siya ta mahigpit.
Sakay sigi san side a mékipégpasuway diya,
da méiyamut side diya.
54 Gustu de a pagkamalién de siya, monda
te katuwiran side a mangidimanda diya.

12

Mangilag Kam Ta Pégtoldu Du Pariseyo

1 Nadid, samantala a mégtoldu pabi ti
Jesus, éy dinumulug diya a dinumulug i
meaadu a libu a tolay, a hanggan éwan side
nagsadét-sadét a tahod. Ey kinagi ni Jesus
du alagad na, a “Mangilag kam ta pégpaalsa
du Pariseyo, a samakatuwid éy mangilag
kam ta pégwari-wari de a banal side a tolay.
2 Ey tandaan moy, maski anya i gemtén
na tolay nadid ta lihim, éy lumitaw ta esa a
panahun. Sakay maski anya i nipamen de
nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
3 Ey maski anya i uhon moya ta lihim
nadid, éy mepahayag ta étanan ta esa a
panahun. Sakay maski anya i anasatén moy
nadid ta lubuk na bile moy, éy te mangidu-
law ta éya a kagi ta plasa na banuwan.
4 “Tandaan moy ye, a kékadimoy ko,” kagi
ni Jesus, “diyan moy antingan du mamuno
ta bégi moy, da éwan side makabuno ta
kaliduwa moy.
5 Eng'wan, i dapat moy a antingan éy
Diyos, da siya i magpakatea ta tolay. Sakay
pati éy siya i te kapangyarian a méngibut
ta kaliduwa moy ta impiyerno. Kanya siya
ngani i dapat a antingan moy a talaga!
6 “Mara,” kagi ni Jesus, “makabugtong
kam ta lima a dignés ta éduwa san a senti-
mos. Ey maski mura side, éy éwan kalek-
sapan na Diyos i maski esa dide.
7 Ey bakit méganteng kam a makay kalek-
sapan kam na Diyos? Mahalaga kam diya
kesira ta meadu a dignés. Maski na buk
moya, éy nabilang na a étanan!”
8 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus; “maski
ti ésiya i méngipagtapat du tolay, a méniwala
siya diyakén, éy ipagtapat ko be siya du
anghel na Diyos. Ey sakén i lélake a gébwat
ta langet.
9 Pero maski ti ésiya i tumanggia diyakén
ta harap na tolay, éy itanggi ko be siya du
anghel na Diyos.
10 “Maski ti ésiya i mangupos diyakén a
nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side
na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a
Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan na
Diyos.
11 “Nadid,” kagi ni Jesus, “bagay iharap de
kam du tagapamahala ta kapilya de, o éng
mangidimanda side dikam ta gubernador,
éy diyan kam métageg éng anya i katuwiran
moya dide.
12 Da tu Banal a Espiritu i magpakagia
dikam ta katuwiran moy dide.”

Tu Halimbawa No Mayaman a Lélake

13 Nadid, te esa a lélake du tolay sa, a
kinagi na ni Jesus, a “Maistu, pégkagian mo
teka ko, monda hatianék na to nipamana
dikame no ama me.”

14 “Ey anya,” kagi ni Jesus diya,
“pakodyan ko a maghati to nipamana
dikam no ama moy? Ewan ko tungkulin
a méghati ta luta.”
15 Ey nadid, tulos kinagi ni Jesus du tolay
sa, a “Mangilag kam, a diyan kam medémot
ta sari-sari. Dahilan maski du mayaman a
tolay, éy éwan side dagdagen no yaman de
tu buhay.
16 Mara,” kagi na, “éy te lélake kan a maya-
man, a te luta ta meadu a pahay.
17 Ey kinagi na kan, a ‘Magenyaék, da
éwanék dén tu pagdétonan ta étanan a pahay
ko, da meadu dén.
18 Ay,’ kagi na, ‘saye i gemtén kua: hukatén
ko du bodega ko a dati, a bilayan ko
ta dédekél pa sa a bigu, monda hustu i
pagdétonan ko ta pahay ko, sakay ta ari-
arian ko.’
19 Nadid, éy kagi kan no lélake, a ‘Ah,
masuwerteék, da hustu dén i gastos ko a
hanggan ta maski sangan a taon. Melagen
i buhay ko nadid,’ kagi na, ‘a i tarabaho
ko nadid éy basta méngan, sakay maginom,
sakay magsayaék.’ ”
20 “Pero éwan,” kagi ni Jesus; “da kinagi na
Diyos diya, a ‘Luku-luku ka tu isip, da nadid
dén a kélép éy mate ka dén. Ey nadid,’ kagi
na Diyos, ‘koo mo pabi beman i étanan ya a
niimbak mo a ari-arian mo?’
21 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “kona sa i
manyaria du mégpayaman. Medémot side ta
kuhata, pero éwan de isipén i Diyos.”

Umasa Kam Ta Diyos

22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Kanya diyan kam métageg ta buhay moy,
éng anya i kanén moy éy ta badu moy.
23 Da tandaan moy, éng nilalang kam na
Diyos, éy bakit isipén moy a éwan na kam
atdinan ta kanén moy éy ta badu moy?
24 Entan moy di manuka; éwan side
méghasik; éwan side mégladey; éwan side
tu bodega. Pero atdinan side na Diyos ta
kanén de! Ey sikam, éwan kam beman higit
a mahalaga ta manok?
25 Ataay,” kagi ni Jesus, “éng dumemét
i oras a ikate mo, éy maari ka beman a
magpaatakdug ta buhay mo ta maski esa a
oras, éng mabalisa ka?
26 “Ey nadid, éng éwan moy kaya a paatak-
dugén tu buhay moy, éy bakit métageg kam
pa ta kanén éy ta badu?
27 Isipén moy éng kodya i kébékyaga na
bulaklak. Ewan side mégtarabaho, éwan side
mégimet ta badu. Pero i mégebadu dia, éy
memahal pa to badu no mayaman a hari to
araw, a ti Hari Solomon.
28 Ey nadid,” kagi ni Jesus, “éng bihisan
na Diyos du bulaklak ta kona sa, maski
sandali san i buhay de, éy anya, éwan na
kam pabaduan? Bakit kétihék pa i péniwala
moya diya?
29 Kanya sikam, éy diyan kam mégisip a
mégisip éng ahe i paketan moya ta kanén
moy sakay ta inumén moy; diyan kam ma-
balisa ta éya.
30 Saya i ugalia du iba a tolay a éwan
mékidiyos. Pero Tama moy, éy tukoy na dén
i kailangan moya.
31 Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “éy pilitén
moy a maghari i Diyos dikam, sakay gemtén
moy san i kaluuben na, éy iatéd na dikam i
kailangan moya.”

Tu Kayamanan Ta Langet

32 “Sikam a alagad ko, éy diyan kam
méganteng, maski kétihék kam san a gurupu,
da i gustua Nama ko, éy sakupén na kam ta
kaharian na.
33 Ibugtong moy tu ari-arian moy, sakay
iatéd moy du mahirap tu kabugtungan na.
Eng kona kam sa, éy ibilang dén a te kaya-
manan kam dén ta langet. Ey éwan mebut
tu kayamanan moy ta langet, da éwan tu
mégtako ta éya, sakay éwan be sa tu kutam.
34 Dahilan éng ahe i édsean na kayamanan
na tolay, éy siya be san ya i alélahanén na.”

Utusan a Makahanda

35-36 “Maghanda kam dén,” kagi ni Jesus,
“ta koman i péghanda na utusan no maya-
man a lélake. Mara du utusan a mahusay,
éng maguhay side to amo de, éy maghanda
side, sakay taben de be du simbu de. Ey
nadid, éng dumemét tu amo de a gébwat
ta kasalan, éy handa dén side a magbukas
diya, a tanggapén de siya.
37 Masuwerte dén diden ya a utusan, éng
demtan side no amo de a nakahanda dén. I
gimita no amo de a talaga, éy pégiknudén na
du utusan na, a tulos na side a pékanén.
38 O ngani,” kagi ni Jesus, “masuwerte a
talaga diden ya a utusan, éng dumemét dide
tu amo de ta hatinggabi, o ta amulaldew,
éng demtan na side a nakahanda dén diya.
39 “Ey baten moy be i halimbawa a éye,”
kagi ni Jesus. “Mara, tu te koo to bile, éng
napospusan na maka i kédeméta no nagtako
to bile na, éy binantayan na maka, monda
éwan maka nakasdép tu nagtako.
40 Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam
a palagi, da éwan moy be tukoy i oras
a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta
langet.”

Tu Matapat a Utusan

41 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Anya, Pangi-
noon, i éya a nihalimbawa mo dikame, éy
para dikame san a alagad mo, o pati be du
étanan a tolay?”
42 “I éya a nihalimbawa ko,” kagi ni Jesus,
“éy tungkul ta maski ti ésiya a matalinung a
utusan a makasunud to amo na ta mahusay.

Mara siya tu pinamahalaa no amo na du iba
a utusan na, a siya i bahala a manggastos
dide.
43 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan
siya no amo na a mégtarabaho ta kona sa.
44 Ey ientarega diya no amo na i étanan a
ari-arian na.
45 Pero i éya a utusan, éng maisipan na a
male pabi bagu magsoli tu amo na, sakay
tulos na a lokoén du kaguman na a utusan;
sakay éng méngan siya éy ta méglasing,
46 éy demtan siya no amo na ta oras a éwan
na tukoy. Ey parusaan na siya ta mahigpit,
sakay iagum na siya ta édsean du tolay a
éwan méniwala.
47 "Kanya tandaan moy ye," kagi ni Je-
sus; "tu utusan a nakatukoy ta kaluuben no
amo na, sakay éwan na sugsugén, éy dikél i
parusa na a talaga.
48 Pero tu utusan a magkamali da éwan
na tukoy i kaluuben no amo na, éy kétihék
san i parusa na. Kanya," kagi ni Jesus, "tu
péngientaregaan ta meadu, éy siya i pag-asa
du tolay. Ey tu péngientaregaan ta meaadu
a tahod, éy lalo a dikél i pag-asaa diya du
tolay."

Pégkahiwahiwalay Du Sabile

49 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du ala-
gad na, a "I kédemét ko ta munduae, éy ko-
man i lélake a umange a magtutod to sikaw
na, da maski ahe i demtan na kagi kua, éy
te maligalig. Ey sakén, maski sala ko a te
maligalig, éy gustu ko a kumalat tu kagi ko
ta mundua a koman i apoy!
50 Te dumemét diyakén a paghirap ko.
Kanya métagegék a hanggan éwan ya mali-
pas.
51 Bakit, isip moy inumangeék se ta
mundua, a magpayapa ta tolay? Ewan!
Ewanék se inumange a magpayapa ta tolay,
éng'wan dahil diyakén éy maglaban i tolay
ta mundua.
52 Sapul nadid," kagi ni Jesus, "éng mara,
ta esa a bile, éy éwan side isesa tu isip.
Mara éng lima side, éy tu étélo éy méniwala
diyakén, éy tu éduwa éy éwan.
53 Mara tu patena, éy éwan isesa tu isip de.
Sakay tu magmanugeng, éy éwan be isesa tu
isip de."

Pékapospos Ta Kapanahunan

54 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a "Na-
pospusan moy i tanda na panahun, da éng
meta moy a mediklém ta sahéman, éy kagi
moy a maguden. Ey mamaya éy maguden
a talaga.
55 Sakay éng meta moy a salatan dén, éy
kagi moy a dumemét dén i tékisinag. Ey
mamaya éy tékisinag ngani dén.
56 Ayhay, sikam a mégwari-wari a éwan kam
tu kasalanan! Tukoy moy bale a mébasa i
tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du
tanda a mégpatunay diyakén!
57 Bakit éwan moy maari a mapospusan tu
tama a gimet moy?
58 "Mara," kagi ni Jesus, "éng te méngiabla
diko ta huwes, éy mékipéguhon ka diya éng
anya i pagkasunduan moya, bagu na ka
iharap to huwes. Dahilan éng dumemét i
oras na asuntu moy, éy iatéd na ka ta huwes,
a tulos iatéd de ka ta pulis, a tulos mepihesu
ka dén.
59 Ey nadid, éng kona sa, éy éwan ka
makaluwas hanggan éwan mo mabayaden i
étanan a kasalanan mo."

13

Magsisi o Mapahamak

1 Nadid, te tolay a dinumemét ni Jesus, a
nibaheta de diya tu ginamet ni Gubernador
Pilato, a binuno na kan du sénganya a Judeo
a taga Galilea, to pégatang de ta Diyos.
2 Ey pékabaheta ni Jesus ta éya, éy kinagi na
du tolay sa, a "Anya i isip moya? Akala moy
wade a lalo a medukés i kasalanan diden ya
a minate kesira du iba a taga Galilea? Akala
moy wade a kanya nipabunu side na Diyos
éy medukés side?
3 Ewan! Da maski sikam, éng éwan kam
magsisi, a ibutan moy du gimet moy a
medukés, éy kona be sina i manyaria dikam,
a pabunu kam be na Diyos!
4 Ey anya i isip moya," kagi na, "du sapulu
éy ta walu a tolay a minate ta Siloam? To
kétumba no melangkaw a bile dide, siguru
i isip moya, éy pinakate side na Diyos da te
kasalanan side a mas medukés ta iba a tolay
ta Jerusalem?
5 Pero éwan! Da maski sikam, éng éwan
kam magsisi, a ibutan moy du gimet moy a
medukés, éy kona be sina i manyaria dikam,
a pakaten kam na Diyos ta medukés."

Nihalimbawa Ni Jesus a Tiisén Pa
Na Diyos Du Tolay a Medukés

6 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa
a éye: "Te lélake kan," kagi na, "a nagmula to
kayo a igos to luta na. Ey to esa kan wade a
aldew, éy inange na pitasén tu bunga na; éy
entan na, éy éwan bale dén tu bunga.
7 Ey kinagi na kan to mégbantay to luta na,
a 'Entan mo, étélo dén a taon i kayoae a éwan
nagbunga. Pukanén mo dén, monda éwan
na abalaén i lutaa.'
8 Ey 'Diyan mo san,' kagi kan no
mégbantay. 'Sakén, éy lamonan ko san, sakay
détonan ko ta pégpatabe i palebut naa.
9 Ey nadid,' kagi na 'éng éwan magbunga ta
esa a taon, éy papukan mo dén.' "

Tu Bébe a Kébung

10 To esa a aldew a pangilin, éy mégtoldu ti
Jesus to kapilya a esa.

11 Ey te bébe sa a hinayup, a kébung siya.
Sapulu éy ta walu a taon a pinagkébung siya
no hayup. Ey éwan siya makaolnat.
12 Ey ti Jesus, péketa na diya, éy kinagi na
diya, a "Bakés, maibut dén diko tu pile mo!"
13 Tulos nitupu ni Jesus tu kamét na diya,
éy nakaolnat dén siya agad, a tulos pinuri na
dén i Diyos.
14 Pero tu tagapamahala to kapilya, éy
naiyamut siya, da pinahusay ni Jesus to
pangilin. Kanya kinagi na du tolay sa, a
"Te éném kitam a aldew a maari kitam a
mégtarabaho. Diden ya a aldew éy maari
kam a pagamot. Pero ta pangilin, éy bawal
dén ya."
15 Pero kinagi ni Jesus to tagapamahala, a
"Sikam a mégwari-wari a tolay kam na Diyos!
Bakit! Eng te baka kam, o kabayo, éwan
moy beman ukadén ta pangilin, a iange moy
penumén?
16 Pero i bakésae, maski apo siya ni Abra-
ham, a kapareho tam, éy éwanék bale maari
nadid a pangilin a magligtas diya to dati a
gimet ni Satanas diya! Bakit! Kagbian moy
du kabayo moy; pero du kapareho moy a
tolay, éy éwan moy kagbian!"
17 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy
nasanike dén du kalaban na. Pero du iba
a tolay, éy masaya side to meadu a gimet na
a memahal.

Nihalimbawa Na Eng Kodya I
Pagkadua Du Tolay Na Diyos

18 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Anya
wade i kaparehua na kédemét se na Diyos a
maghari?
19 I kaparehua na éya éy tu isesa a bukél
na mustasa a nimula no lélake to uma na.
Ey tinumubu dén ya a hanggan naging kayo
dén, a hanggan makapaglobun du manok ta
sanga-sanga na."
20 Nadid kinagi man dén ni Jesus, a
"Pakodyan ko a mangihalimbawa ta péghari
na Diyos ta tolay?
21 Mara," kagi na, "i kaparehua na éya, éy
tu pégpaalsa a ihalu no bébe to étélo a takal a
arina, éy umalsa tu étanan a linamas."

Bihira San Du Makasdép Ta Langet

22 Nadid to kétamo ni Jesus ta Jerusalem,
éy tinumulos pa siya du iba-iba a bariyo,
sakay du iba-iba a banuwan, a négtoldu sa
siya du tolay.
23 Ey kinagi diya no esa a lélake, a "Anya
wade, Panginoon, kétihék wade san i melig-
tas na Diyos a tolay?"
Ey kinagi ni Jesus dide, a
24 "Tu pintuan a sésdépan ta langet, éy
mepiit. Kanya pumilit kam a somdép. Te
meadu a talaga a magpuhuba a somdép, éy
éwan side maari;
25 dahilan mara, tu te bile, kédemét na
oras, éy seraduan na tu pintuan na. Ey
nadid, éng umange kam nadid to pintuan a
tumuktuk, éy éwan na kam bukasan. Eng
dulawan moy, a 'Panginoon, bukasan mo
kame,' éy i sengbet na sana dikam, éy 'Ewan,
da éwan ta kam natenggi.'
26 Nadid," kagi ni Jesus, "éng kagi moy
diya, a 'Ewan, Panginoon, natenggi mo
kame, da négdipon kitam a minéngan; sakay
tinolduan mo kame pati ta banuwan me!'
27 Pero i sengbet na sana dikam, éy 'Ewan,
éwan ta kam natenggi. Umadeyo kam dén,
sikam a mégimet ta medukés.'
28 "Nadid," kagi ni Jesus, "kédemét na éya a
oras, éy meta moy sa depu moy a Abraham
ta kaharian na Diyos. Sakay meta moy be
sa ti Isak, sakay ti Hakob, sakay du puru-
peta. Pero sikam éy ibut de kam dén. Ey
ta péketa moy ta éya, éy mégsésangitén kam
a mégéadiyoyén ta hirap moy.
29 Kédemét na éya a oras, éy dumulug sa
i meadu a tolay, a gébwat side ta étanan
a banubanuwan ta munduae. Pati éwan
Judeo a tolay. Ey méngan side ta paanyaya
na Diyos ta kaharian na.
30 Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus; "du
mababa a tolay nadid, éy side i mataasa ta
éya. Sakay du mataas ta éye nadid, éy side di
mababaa ta éya."

Pégsangitan Ni Jesus I Jerusalem

31 Nadid, ta éya a panahun, éy te sénganya a
Pariseyo a dinumemét ni Jesus, a kinagi de
diya, a "Ginanan mo dén i lugar a éye, da ti
Mayor a Herod, éy gustu na ka a ipabuno."
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ikad moy sa a
mégkagi ta éya a mayor a medukés éng anya i
gemtén kua. Kagi moy diya a pahusayén ko
du méladu, sakay du hinayup a tolay nadid
a panahun. Ey ta esa a aldew, éy tapusén ko
dén tu gimet ko.
33 Ey maglakadék agad ta Jerusalem, da
éwan maari a mate tu purupeta ta iba a
banuwan, éng éwan ta Jerusalem.
34 "Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi
kam," kagi ni Jesus. "Palagi kam a mémuno
du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du
paangen dikam na Diyos! Ayhay, meadu a
beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam ta
kapareho na manok éng léképan na du anak
na, pero idel moy!
35 Kanya nadid, éy pinabayan ta kam dén.
Ey tandaan moy," kagi na, "éwanék moy dén
meta a hanggan éwan dumemét i oras a
kagin moy, a 'Basbasan maka na Diyos tu
lélake a pinaange na se.' " Saya tu kinagi ni
Jesus tungkul du Judeo ta Jerusalem.

14

Pinahusay Na Tu Lélake a Te Ladu

1 Nadid, to pangilin a esa, éy néngan ti
Jesus to bile no mataas a Pariseyo. Ey du

tolay sa, éy te itan de ti Jesus, éng anya i
gemtén na.
2 Ey nadid, éy te lélake sa a inumadene ni
Jesus, a te beri-beri.
3 Ey ti Jesus, éy nipakelagip na du Pariseyo
sa éng labag ta batas a magamot ta tolay ta
pangilin.
4 Pero éwan side sinumengbet ni Jesus. Ey
ti Jesus, tulos na pinahusay tu lélake, sakay
pinéglakad na siya.
5 Ey kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Bakit,
éwan kam beman mégtarabaho ta pangilin?
Anya éng melokbung tu anak mo, o dikaya
tu kabayo mo ta ébut--éwan moy beman
agawén éng pangilin?"
6 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy éwan side
tu katuwiran diya.

Diyan Moy Ipalalo I Bégi Moya

7 Nadid, to pégiknud de a méngan to anyaya
no Pariseyo, éy neta ni Jesus du kombidadu
a pumilit side a mégiknud du bangko a para
koo du mataas. Kanya kinagi na dide ta
halimbawa.
8 "Mara," kagi na, "éng akitén de ka ta
kasalan, éy diyan ka pumilit a umeknud ta
lamesa a para koo du mataas. Makay te
mataas diko ta éya.
9 Eng kona sa, tu nagpaanyaya, makay
kagi na diko, a 'Diyan ka sina, da pégiknuden
ina na iba a lélake.' Tulos masanike ka
ta dikél, da paeknudén na ka ta lamesa ta
sidung san.
10 Eng'wan," kagi ni Jesus, "i maigi pa
a gemtén mo, éy umange ka san dén a
umeknud ta bangko ta sidung. Ey na-
did, péketa diko no nagpaanyaya, éy kagi
na, a 'Diyan ka sina ta sidung, Kadimoy.
Sumangkay ka se a mégiknud ta lamesa du
mataas.' Eng kona sa," kagi ni Jesus, "éy
purién ka du iba a méngan ta éya.
11 Dahilan du pumilit a magmataas, éy
pakasaniken side na Diyos. Pero du mag-
pababa, éy pataasén side na Diyos."
12 Nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo
a nagpaanyaya to pinéngan de, a "Bagay
magpaanyaya ka, éy diyan mo akitén du
kékadimoy mo, sakay du tétotop mo, sakay du
mayaman a kabébayan mo, da side éy maari
a gumanti diko, a akitén de ka be a méngan
ta bile de. Ey sé' san ya i gantimpala mua.
13 Eng'wan, i maigia éy akitén mo san du
mahirap a tolay, sakay du pile, sakay du
lumpu, sakay du buhék.
14 Eng kona sa i gimet mo," kagi ni Jesus,
"éy i gantimpala mua éy gébwat ta Diyos, da
kinagbian mo dén du éwan maari a gumanti
diko. Kédemét na oras a pabuhayén na Diyos
du tolay, éy saya i oras a gantian na ka."

Nihalimbawa Na Tu Pégimet
Na Diyos Ta Anyaya Na

15 Nadid, pékabati no esa sa a lélake to
kinagi ni Jesus, éy kinagi na, a "Masuwerte
ngani dén du méngan ta paanyaya na Diyos
ta kaharian na!"
16 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Mara te lélake
kan a naghanda ta dikél a anyaya, a kinom-
bida na du meaadu a tolay.
17 Ey kédemét na aldew na anyaya, éy
inutusan na tu utusan na, a kagi na kan
diya, a 'Angen mo uwitén du kinombida ko,
da nahanda dén tu anyaya ko dide.'
18 Pero to pénguwet no utusan du kinom-
bida no amo na, éy nagparaan side a étanan.
I katuwiran kan no esa, éy 'Magpasensiya
ka, da te angayanék, a bisitaén ko tu binug-
tong ko a luta ko.'
19 I katuwiran no esa man, éy 'Magpasen-
siya ka pa diyakén, da angen ko pa bisitaén
du sapulu a baka a binugtong ko.'
20 Sakay i katuwiran kan no esa, éy
'Ewanék maari, da biguék pabi a kinasal.'
21 "Nadid, sinumoli kan dén tu utusan, a
kinagi na to amo na i nanyaria. Ey tu amo
na, pékabaheta na ta éya, éy mégingél. Ey
kinagi na to utusan na, a 'Nay, soli ka dén
agad a maglebut ka ta banuwanae. Bawat
meta mo a pobre a tolay,' kagi na, 'éy akitén
mo. Sakay akitén mo be du pile, sakay du
buhék, sakay du lumpu.'
22 Mamaya-maya, soli man dén tu utusan,
a kinagi na to amo na, a 'Nasunud ko dén
tu utus mo, pero kulang pabi i tolay ta
paanyaya mo.'
23 Kanya tu mégpaanyaya, éy kinagi na
diya, a 'Nay, soli ka man dén nadid a hu-
manggan ka ta pégiyanan du pobre a to-
lay, sakay du tolay ta adeyo, a hanggan ta
buked. Ey pilitén mo a akitén i maski ti ésiya
a meta mo ta éya. Gustu ko a maputat i bile
kuae,' kagi na.
24 'Pero du kinombida ko dén a dati,' kagi
na kan, 'éy éwan de dén makenaman tu ni-
handa ko ta éye.' "

Ewan Melagin a Maging Alagad Ni Jesus

25 Nadid, to pégdema ni Jesus, éy meaadu a
tahod a tolay i kinumuyuga diya. Ey kinagi
na dide, a
26 "Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup
diyakén a maging alagad ko, éy éwan siya
maari éng éwanék na mahalén ta higit pa
ta pégmahal na dena na éy tama na éy ta
asawa na, éy ta anak na, éy ta top na. Sakay
éng mahalén na pati i sarili na ta higit pa
diyakén, éy éwan be siya maari a maging
alagad ko.
27 Sakay éwan be maari a maging alagad
ko i tolay éng éwan siya kumuyoyog diyakén,
a pabayan na i buhay na, maski bunon siya.
28 "Mara," kagi na, "éng te esa dikam a
maghanda a magimet ta melangkaw a bile,
éy éwan na pa beman isipén i halaga no bile,

éng hustu dén tu kuhata na a mangtapos to bile?
29 Dahilan, mara, éng éwan na pa isipén tu
halaga no bile, éy makay maubus tu kuhata
na bagu matapos. Eng kona sa, éy pintasan
siya du kabébayan na,
30 a kagi de, mara, a 'Entan mo, mégpabile
siya, pero éwan na kaya a tapusén.' "
31 "Halimbawa man dén," kagi ni Jesus,
"éng mara, te hari a te sapulu a libu a sun-
dalu, éng magayak siya a lumaban ta hari a
esa a te duwapulu a libu a sundalu, éy éwan
na beman isipén pa éng kodya i panalu naa
ta hari a esa?
32 Ey nadid, éng éwan na meta i panalu
naa, éy utusan na agad tu katulung na
a ange sambatén tu hari a esa, a monda
mékikasundu siya diya, monda éwan side
maglaban.
33 Ey kona be sa maka dikam," kagi ni
Jesus, "a isipén moy pa. Da maski ti ésiya
dikam, éng éwan moy pa pabayan i étanan a
mahalén moy, éy éwan kam maari a maging
alagad ko.
34 "Mara i asen," kagi ni Jesus, "éy
mahusay ya. Pero éng maibut tu asen, a
tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a
mamasoli to asen na?
35 Ewan dén nadid tu pasa i éya a asen.
Basta ibut dén na tolay. Eng makabati kam,
éy baten moy ya!"

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya
Na Diyos I Tolay a Minebut

15

1 Nadid, du makasalan a tolay, sakay du
mégpabuwes, éy dumédulug side ni Jesus, da
gustu de a mébati i kagi naa.
2 Ey du te tungkulin a Judeo, péketa de ta
éya, éy éupusén de ti Jesus. "Bakit tanggapén
na du makasalanan a tolay, a mékidipon siya
dide," kagi de.
3 "Ey ti Jesus, pékatukoy na to péngupos de
diya, éy kinagi na dide i halimbawa a éye:
4 Eng mara," kagi na, "te esa dikam
a te sandaan a tupa, éng mebut tu esa
dide, éy anya wade i gemtén na? Sigu-
radu éy pabayan na du siyam a pulu éy ta
siyam a tupa na to pégpastoran de, a monda
ahayukén na tu nebut, a hanggan éwan na
meta.
5 Ey nadid pag mineta na ya, éy masaya
dén tu lélake,
6 a kébil na dén tu tupa to bile. Ey kédemét
na to bile, éy akitén na du karatig na, a
kagi na dide, a 'Mékipagsaya kam diyakén, da
mineta ko dén tu tupa ko a minebut!'
7 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "i kahulugina
na éya a halimbawa, éy mésahat a tahod du
édse ta langet, bagay meta de i maski isesa
a tolay a mégsisi a mangibut to kasalanan
na. Mésahat side a talaga ta éya a isesa a
tolay kesira du meadu a tolay a éwan tu
kasalanan.
8 "Sakay baten moy i halimbawa a éye,"
kagi ni Jesus. "Eng mara, te bébe a te sapulu
a plata a kuhata. Eng mebut tu esa, éy anya
i gemtén na? Taben na agad tu simbu na a
tulos na walisan tu bile na, a éahayukén na a
hanggan éwan na meta.
9 Ey nadid, ta péketa na, éy akitén na du
karatig na, a kinagi na dide, a 'Mékipagsaya
kam diyakén, da mineta ko dén tu plata ko a
esa a minebut!'
10 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "éy kona be sa i
gimita du anghel ta langet, a mésahat be side
bagay meta de i maski isesa a makasalanan
a tolay a mégsisi, a mangibut to kasalanan
na."

Nihalimbawa Na I Tolay a Umadeyo Ta Diyos

11 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a "Te
lakay kan a te éduwa a anak a lélake.
12 Tu dipos, éy kinagi na kan nama na, a
'Améng, atdinanék mo nadid ta mana ko a
kabahagi ko.' Ey inoan siya no ama na, a
hinati na tu ari-arian na du éduwa a anak na.
13 "Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy
nibugtong kan no dipos tu mana na, sakay
hinumektat dén a inumange ta adeyo a
banuwan. Ey kédemét na ta éya, éy basta
inubus na kan a inubus tu kuhata na ta
nipagsunud na ta kalayaan na.
14 Nadid, kéubus kan wade no kuhata na,
éy dinumemét kan sa i dikél a alép, a hang-
gan da naghirap dén tu dipos.
15 Kanya nagpaupa kan siya to esa a lélake
ta éya. Ey tu lélake, éy pinaange na kan
siya to uma na, a monda bantayan na sa du
babuy na.
16 Ey to pégbantay kan no dipos du babuy,
éy gustu na maka a méngan ta kanén du
babuy, da éwan tu mémakan diya.
17 "Nadid, éy kinaisipan na kan wade, a
kinagi na, a 'Bakit wade mégéeknudénék san
se a hanggan mateék ta alép, éy du tataba-
hador nama ko, éy meadu i kanén dia!
18 Ikad ko dén,' kagi na kan, 'ta bile
nama ko, a kagin ko diya, a "Améng, te
kasalananék diko, sakay ta Diyos."
19 Sakay kagin ko be nama ko, a "Ewanék
mo maari, Améng, a ibilang a anak mo.
Ibilangék mo san dén a magpaupa diko." '
20 "Nadid, pékaisip kan no dipos ta kagi
na nama na, éy nagsoli dén. Ey to kéadene
na kan pabi to bile nama na, éy tinan-aw
siya nama na. Ey pékatan-aw na kan diya, éy
kinagbian na, a basta naginan dén a sinu-
mambat diya. Ey to péngsambat na wade
diya, éy tulos na kan kinébkében, a inahob-
ahoben.

21 Ey tu anak na, éy kinagi na kan diya, a
‘Améng, te kasalananék diko sakay ta Diyos.
Ewanék maari a ibilang mo a anak mo.’
22 Pero tu ama na, basta pinabayan na
kan san tu kinagi na, a dinulawan na agad
du utusan na, a kinagi na kan dide, a ‘Nay,
baduan moy siya ta memahal a badu, sakay
sapatusan moy siya, sakay atdinan moy ta
sangkalan na.’
23 Sakay inutusan na be side, a ‘Nay, ange
moy bunuén tu pinatabi ko a baka, sakay
lutuén moy. Maghanda kitam ta kasayaan
tam a anyaya.
24 Entan moy,’ kagi na kan, ‘i anak kuae;
akala tam éy pate dén, éy entan moy, buhay
bale san. Akala tam,’ kagi na kan, ‘éy nebut
dén, pero entan moy, nagsoli dén.’ Nadid, to
pégkagi no ama na ta éya, éy tulos dén side a
nagkasayaan.
25 “Nadid, tu anak na a esa a panganay,
éy éwan na kan tukoy i nanyari a éya, da
édsa kan siya to uma na. Mamaya-maya,
késoli na kan wade, éy nabati na i togtog na
kasayaan to lubuk no bile de.
26 Nadid, to pékabati na kan ta éya, éy
pinakelagipan na tu utusan sa a esa éng
anya i kasayaan dia.
27 Ey kinagi kan no utusan, a ‘Dinumemét
dén tu wadi mo. Ey binunu dén nama mo
tu pinatabi na a baka. Naganyaya dén siya,’
kagi na kan, ‘da nagsoli dén tu wadi mo a
mahusay san.’
28 “Nadid, pékabaheta no panganay ta éya,
éy sinompél kan wade i isip naa, a nagingél
dén siya. Ey mégidel siya a somdép. Ey
nadid, linumuwas kan tama na a pasdépén
na siya.
29 Ey kinagi kan no panganay diya, a
‘Méghinanakiték diko, Améng. Bakit, sapul to
kéanak ko, éy mégtétarabahoénék san diko, a
sésundin ko a palagi i utus mo. Pero hang-
gan nadid éy éwanék mo pabi inatdinan ta
maski kambing, a monda maganyayaék be
du kakadimoy ko.
30 Pero ti wadi ko, éy inobus na dén tu
kuhata mo dahilan du pampam. Ey nadid,
késoli na diko, éy tu pinatabi mo a baka éy
binunu mo a para diya.’
31 “ ‘Pero éwan,’ kagi kan no ama na, ‘diyan
ka méghinanakit, Anéng, diyakén; da palagi
ka a kaguman ko, sakay pati éy siko i te kooa
ta étanan a ari-arian ko.
32 Bakit,’ kagi na kan, ‘éwan maari a
magkasayaan kitam, da nagsoli dén ti wadi
mo a minebut? Akala tam éy pate dén, éy
nadid éy buhay bale san.’ Ewan dén,” kagi
ni Jesus; “saya i katapusana na lagip.”

16

Tu Lagip No Matalinung a Akontan

1 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du alagad
na i halimbawa. “Te esa kan wade a lélake
a mayaman,” kagi na. “I éya a mayaman,
éy te esa siya a akontan a nagentaregaan
na ta ari-arian na. Pero nadid kan wade,
éy nabaheta no mayaman a nékialaman no
akontan tu kayamanan na.
2 Kanya nipauwet na kan siya, a kinagi
na diya, a ‘Bakit pinékialaman mo kan tu
nientarega ko diko! Nay, sulitan mo dén
tu nientarega ko diko, a paibutén ta ka a
talaga.’
3 “Nadid, inisip kan no akontan, a
‘Magenyaék, da paibuténék wade no amo
ko a talaga? Ahe wade i pangalapan ko ta
kabuhayan ko, da éwanék makatarabaho ta
medége, sakay mésanikeék be a mékilimos.
4 Ah, tukoy ko,’ kagi na kan, ‘i gimet ko, a
monda tanggapénék du tolay ta bile de éng
éwanék tu tarabaho.’
5 Nadid, saye tu gimet kan wade no akon-
tan: nipauwet na kan du te utang to amo
na, a monda bawasan na tu utang de. Saya
i pénuyu naa dide. Mara i kinagi na kan to
esa, éy ‘Sénganya i utang mo to amo ko?’
6 ‘Ey sandaan a tapayan a langis.’ Ey ‘Nay,’
kagi na kan, ‘saye tu lista na utang mua;
palitan mo a monda limapulu san dén.’
7 Sakay i kinagi na kana to esa, éy
‘Sénganya i utang mua?’ ‘Ey sandaan a ka-
ban a pahay.’ Ey ‘Nay,’ kagi na kan, ‘saye
tu lista no utang mo. Bawasan mo, monda
walu a pulu san dén tu utang mo.’
8 “Ey nadid,” kagi ni Jesus, “anya kan
wade i gemtén no mayaman, éng meta na
tu paraan no ménglélokо a akontan na? Ey
purién na siya, a ‘Memahal,’ kagi na kan, ‘i
paraan no akontan ko, da naghanda siya a
para ta esa a panahun.’ Entan moy,” kagi ni
Jesus, “du tolay ta mundua a éwan mékidiyos,
éy lalo side a matalinung a magparaan ke-
sira du tolay a sakup na Diyos.
9 Kanya,” kagi ni Jesus, “i hatul kua dikam,
éy gamitén moy tu kuhata moy a tumulung
du mahirap a tolay, monda éng mate kam,
éy tanggapén kam na Diyos ta langet.
10 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus, “tu
matapat ta kétihék a tarabaho na, éy mat-
apat be siya éng te mangatéd diya ta dikél
a tarabaho na. Pero tu éwan matapat ta
kétihék a tarabaho na, éy éwan matapat éng
te mangatéd diya ta dikél a tarabaho na.
11 Nadid, éng mara,” kagi ni Jesus, “éwan
kam matapat ta kuhata na munduae, éy
anya, isip moy beman ientarega dikam na
Diyos tu kayamanan na ta langet? Ewan!
12 Sakay éng mara, éwan kam matapat ta
koo na iba, éy éwan be dén diko tu magkati-
wala a mangatéd diko ta koo mo a sarili.
13 “Ewan maari,” kagi ni Jesus, “tu isesa
a utusan a makasunud ta éduwa a amo na.
Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal

na san tu esa, sakay kaiyamutan na tu
esa. Maniwala siya to amo na a esa, sakay
lukoén na tu esa. Ey nadid, kona sa dikam-
-éwan kam maari a méniwala ta Diyos, éng
kuhata san i gustu moya."
14 Nadid, du Pariseyo a édsa sa a nakabati
ta éya, éy inahew de ti Jesus, da side i te
gustua ta kuhata.
15 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Sikam ngani
du mégpalalo ta tolay a banal kam! Pero
tukoy na Diyos i isip moya, a medukés! Ey
tandaan moy, i mahalagaa ta tolay, éy saya i
kéiyamutan na Diyos." Saya tu kinagi ni Jesus
tungkul du medémot ta kuhata.
16 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "tu utus
ni Moises, sakay du sulat du purupeta na
Diyos, éy saya i nagtoldua dikam a hang-
gan éwan dinumemét tu panahun ni Juan a
Mégbinyag. Pero nadid, sapul diya, i maha-
lagaa, éy tu Mahusay a Baheta a tungkul ta
kédemét na Diyos a maghari. Saya i impor-
tante a pahayag dikam nadid. Ey meadu a
tahod i pumilit a ipasakup ta kaharian na.
17 Pero diyan moy isipén a éwan dén tu
pasa nadid tu utus na Diyos a nisulat ni
Moises. Eng'wan, melagin pa i langet éy ta
luta a mebut, kesira ta isesa a utus ta libru
na Diyos.
18 "I maski ti ésiya a lélake," kagi ni Jesus,
"éng humiwalay ta asawa na, sakay man-
gasawa siya ta iba, éy méngibébi dén siya a
talaga ta mata na Diyos. Sakay tu lélake a
mangasawa ta bébe a hinumiwalay dén to
asawa na a lélake, éy ibilang ya na Diyos a
méngagew."

Ti Lasaro Sakay Tu Mayaman

19 Nadid, kinagi ni Jesus, éy "Te esa kan
wade a lélake a mayaman. Basta i ugali na,
éy mégbébihisén kan ta memémahal a badu,
sakay pati i kanén naa, éy memahal a kalase.
20 Nadid, te esa kan wade be a lélake a
mahirap, a ti Lasaro kan i ngahen na. Ey
te ladu siya, a nagtalitalingo i bégi naa.
Ey aldew-aldew, éy mégkatidug kan san to
harap no bile no mayaman.
21 I gustu na kan sana, éy méngan siya ta
mumo a gébwat to lamesa no mayaman. At
sakay pati, du aso ta éya, éy dédildilan de tu
néna to talitalingo na.
22 "Nadid kan wade éy minate ti Lasaro a
mahirap. Ey kembil siya du anghel ta édsean
napo na a Abraham ta langet. Ey kétapos
na éya, éy minate kan be tu mayaman, a
nielbéng de.
23 Ey édsa dén siya nadid ta impiyerno, a
mégtiis dén siya ta mahigpit.
"Nadid, to kétangad na kan wade, éy
natanaw na ta adeyo ti Abraham, a kagu-
man na ti Lasaro.
24 Ey pékatan-aw na kan dide, éy kinagi
na kan ta medegsén, a 'Boboy, Abraham,
kagbianék pad. Péngiangen pad se ti Lasaro
ta dinom a maski iléblép na san i toldu naa
a ipatuhog na ta labi kua. Entan mo,' kagi
na kan, 'Boboy, mégtiisék ta mahigpit ta
apoyae.'
25 " 'Ey éwan maari, Anéng,' kagi kan ni
Abraham. 'Tandaan mo, to buhay ka pabi,
éy melagin i buhay mua, éy ti Lasaro éy
mehirap i buhay na to araw. Pero nadid,'
kagi na kan, 'masaya dén siya ta éye, éy siko,
mégtiis ka dén ta ina.
26 Ey entan mo,' kagi kan ni Abraham,
'maski gustu di tolayae a umahabes dikam,
éy éwan maari, da melawa i béngawa ta pag-
itan tamae. Pati di tolaya ina, éy éwan side
makaahabes dikame.'
27 " 'Nadid,' kagi kan no mayaman, 'paan-
gen pad, Boboy, ti Lasaro du tétotop ko a
buhay pabi ta mundua,
28 monda papangilagén na side. Entan
mo, Boboy, éném kame a pépétwadi; éng éwan
na side papangilagén, éy makay tumagubet
be side diyakén ta éye a pégparusaan a lugar.'
29 " 'Ey éwan,' kagi kan ni Abraham. 'I
pangilagen de san déna sa, éy tu nipesulat
na Diyos ni Moises, sakay tu nipesulat na du
purupeta. Eng mabati de i éya, éy mangilag
side a talaga.'
30 " 'Ey éwan wade maari, Boboy,' kagi kan
no mayaman, 'da éwan de ya baten. Pero éng
te dumemét dide a gébwat ta pate,' kagi na
kan, 'éy magsisi side a talaga a baguén de tu
ugali de.'
31 " 'Ey éwan,' kagi kan ni Abraham. 'Eng
éwan de baten tu utus ni Moises sakay du
purupeta, éy éwan de be baten maski te
magpailag dide a gébwat ta pate.' "

17

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na,
a "Ewan maiwasan na tolay i méngatéd ta
pagkasala de. Pero makaanteng i kesapitan
na tolay a méngatéd ta ipagkasala!
2 Maigi pa ta kona sa a tolay, éy kalukalan
ta bito i leg na, sakay ietbung ta diget, ke-
sira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na
mababa a tolay.
3 Tandaan moy ya," kagi ni Jesus, "a
mangilag kam dén!"
"Eng magkasala tu kaguman mo, éy
pégkagian mo. Ey éng magsisi siya, éy
pagpasensiyaan mo.
4 Eng mara, maski pitu a beses a
magkasala diko tu kaguman mo ta esa
a aldew, éng makapitu be siya a beses
a kékagin na diko a mégsisi dén siya, éy
pagpasensiyaan mo dén siya."
5 Nadid du apostol, éy kinagi de ni Jesus,
a "Panginoon, dagdagen mo pad i péniwala
mia diko."

6 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mara tu péniwala moy diyakén, éng koman san i
kadikél na bukél na mustasa, éy maski utu-
san moy i kayoae a mabuwal, a tulos mebut
ta diget, éy maniwala diko tu kayo.”

Utusan Kam San Na Diyos

7 “Eng mara,” kagi ni Jesus, “te utusan a
gébwat ta pégaraduan na, éy anya i kagin no
amo na diya? Paeknudén na siya beman a
maguhay ta kanén?
8 Ewan! Eng'wan, i kailangana no utusan,
éy paglutu na pa tu amo na ta kanén na,
sakay ipaghayin na siya. Ey kétapos na éya,
éy maari dén tu utusan a méngan.
9 Ey anya,” kagi ni Jesus, “tu amo na,
purién na siya beman to ginimet na? Ewan,
da ugali san ya na utusan.
10 Ey kona be sa dikam. Eng tapusén moy
tu tarabaho moy ta Diyos, éy dapat kagi
moy, a ‘Mababa kitam san a utusan, a i
ginimet tam, éy kailangan tam san.’ ”

Pinahusay Na Du Te Saket a Ketong

11 Nadid, to kéange de Jesus ta Jerusalem,
éy dinumaman side ta pag-itan na Samaria
éy ta Galilea.
12 Ey to késdép ni Jesus to bariyo a esa, éy
kasambat na i sapulu a lélake a te saket a
ketong. Te taknég side ta adi-adeyo ni Jesus,
13 sakay kinagi de diya ta medegsén, a
“Jesus, Panginoon, kagbian mo kame.”
14 Ey ti Jesus, péketa na dide, éy kinagi na
dide, a “Umange kam pumeta du padi, a
mahusay kam dén.”
Ey nadid, to péglakad du sapulu, éy bigla a
mahusay dén side.
15 Ey tu esa dide, péketa na a mahusay dén,
éy soli dén siya ni Jesus, a mégpuri dén siya ta
Diyos ta medegsén.
16 Ey dinumapa siya to harap ni Jesus, a
nagpasalamat siya diya. Ey taga Samaria i
éya a lélake. Ewan siya Judeo.
17 Ey kinagi ni Jesus, a “Akala ko éy sapulu
i naghusaya. Bakit isesa san i sinumolia ta
éye a nagpasalamat?
18 Ewan bale tu iba a magsoli ta éye a
magpasalamat ta Diyos, éng 'wan basta i
dayuan a éye a éwan Judeo!”
19 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy
kinagi na to taga Samaria, a “Nay, umégkat
ka dén, Kadimoy, a ikad mo dén. Tu nag-
pahusay diko, éy tu péniwala mo diyakén.”

Tungkul Ta Kédemét Na Diyos a Maghari

20 Nadid, du Pariseyo éy nipakelagip de
ni Jesus éng nikésiya i kédemét na panahun
na Diyos a maghari ta mundua. Ey saye
tu sengbet ni Jesus dide: “Ewan tu tanda a
meta moy ta kédemét na éya,” kagi na.
21 “Ewan be tu magbaheta ta éya a aldew,
a ‘Dinumemét dén siya ta éye,’ o ‘Edsa dén ta
éya;’ da i édseana na kaharian na Diyos, éy ta
isip na tolay.”
22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Te dumemét a panahun a gustu moy maka
a dumeméték, pero éwan moy meta i demét
ko.
23 Te tolay a mégkagi dikam a talaga, a
‘Edsa dén ta éya a banuwan tu tiniyak na
Diyos a tagapagligtas,’ sakay te mégkagi
dikam, a ‘Kéye dén se siya.’ Pero diyan kam
méniwala dide.
24 Dahilan,” kagi ni Jesus, “i demét ko a
se éy koman i kilat a bigla a mademlagen i
kabuuana na langet. Sakén i lélake a gébwat
ta langet.
25 Pero baguék se sumoli ta kona sa, éy
kailangan éy dumemét pa diyakén i mahig-
pit a hirap ko, a idelanék du tolay ta éye
nadid.
26 “I kédemét ko éy kapareho na kédemét
no bihéng to panahun ni Noe.
27 Du tolay to éya a panahun éy basta
méngan side sakay méginom side, sakay
mégasawa side, hanggan to oras a késakay de
Noe to barko. Sakay dinumemét tu bihéng,
éy nalimés du tolay a étanan. Kona be sa i
manyaria ta kédemét ko.
28 I kédemét ko,” kagi ni Jesus, “éy ka-
pareho be no nanyari ta Sodom to panahun
ni Lot. Du tolay ta éya, éy basta méngan side,
sakay méginom side, sakay nagbugtong side,
sakay naghalaman side, sakay mégbile side;
pero éwan de maisipan i Diyos.
29 Ey anya i nanyaria dide to aldew a
niginan ni Lot ta Sodom, éy pinaudinan side
na Diyos ta apoy sakay asupre, a hanggan
da minapuksa side a étanan!
30 Ey nadid, éy kona be sa i manyaria ta
kédemét ko, sakén a gébwat ta langet.
31 “Kédemét na éya a oras,” kagi ni Jesus,
“du édse ta luwas no bile de, éy diyan dén
side somdép a mangalap ta kasangkapan de
a edse to bile. Sakay du édse ta uma, éy diyan
be side suméso li ta bile de.
32 Natandaan moy tu asawa ni Lot, a
naanya siya to talaga na a isoli to bile de.
33 Dahilan tu pumilit a meligtas tu buhay
na, éy mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta
buhay na, éy siya i mabuhaya.
34 Ta éya a kélép,” kagi ni Jesus, “éng mara
te éduwa a lélake a matidug ta esa a kama, éy
maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.
35 Te éduwa a bébe a mégkaguman side a
mégiling, éy maalap tu esa, éy tu esa éy
mawahak.
36 Te éduwa a lélake ta uma, éy maalap tu
esa, éy tu esa éy mawahak.”
37 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy
kinagi de, a “Ta ahe manyari i éya, Pangi-
noon?” Ey kinagi ni Jesus, a “Eng ahe i
édseana du bangkay, éy édsa be sa a matipun
du wakwak.”

18

Nihalimbawa Na a Diyan Metamad a Manalangin

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na i lagip a te halimbawa, monda palagi side a manalangin, monda éwan side mégsawa a manalangin.

2 I kinagi naa, éy "Te huwes kan wade to banuwan, a éwan matapat. Ewan siya méniwala ta Diyos, sakay éwan be siya tu kagbi ta kapareho na a tolay.

3 Nadid, te pobre kan wade a bébe a bilo ta éya a banuwan, a medalas a umadene to huwes a dumaying. I kinagi na kan diya, éy 'Isuhogék mo to kalbug ko.'

4 Nale a panahun a éwan pinansing no huwes tu bilo. Pero kédemét na oras, éy kinagi na kan to isip na, a 'Maski éwanék méniwala ta Diyos, maski éwanék tu kagbi ta kapareho ko,

5 éy isuhog ko i éya a bilo, monda éwanék na abalaén a aldew-aldew.'

6 "Nadid," kagi ni Jesus, "tandaan moy tu naisipan no medukés a huwes. Maski éwan siya tu kagbi, éy inaguman na tu bilo, da medalas siya a mégkagi diya.

7 Ey nadid i Diyos," kagi ni Jesus, "éwan na beman aguman agad du tolay na éng medalas side a dumaying diya?

8 O, aguman na side agad! Kanya diyan kam mégsawa a manalangin diya. Pero ta kédemét ko se a huway, éy bihira wade i demtan ko a méniwala diyakén."

Mahal Na Diyos Du Medukés a Tolay.
Mégidel Siya Du Mégwari-wari a Mékidiyos

9 Nadid, kinagi ni Jesus ta halimbawa du sénganya sa a tolay a akala de éy banal side. Kanya ahewén de du iba a tolay.

10 "Te éduwa kan wade a lélake," kagi ni Jesus, "a sinumangkay to Templo a manalangin. Tu esa éy Pariseyo, sakay tu esa, éy mégpabuwes.

11 Nadid, tinumaknég tu Pariseyo, a nanalangin ta kona se: 'Mégpasalamaték diko, Panginoon,' kagi na, 'da éwanék tu kasalanan a kona du iba a tolay. Ewanék mégdaya; éwanék méngibébi; éwanék tu mégimet a mali. Salamat, da éwanék medukés a kona ta éya a lélake a mégpabuwes.

12 Makaduwaék a beses a mégkulasiyon ta esa a simba. Sakay inatdinan ta ka ta ikasapulu a bahagi na étanan a kabuhayan ko.'

13 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya i nipanalangin no lélake a mégpabuwes? Basta te taknég san siya to iskina no Templo a mésanike dén. Te dugsék san siya a mégsisi, a kinagi na, a 'Anin, Panginoon, kagbianék mo, a te kasalananék.'

14 "Entan moy," kagi ni Jesus, "tu mégpabuwes, éy siya i pinagpasensiyaana na Diyos to késoli na to bile na. Pero tu lélake a esa, éy éwan! Dahilan du pumilit a magmataas, éy pakasaniken side na Diyos. Pero du magpababa, éy pataasén side na Diyos."

Gustu Ni Jesus Du Anak a Kékétihék

15 To esa man dén a aldew, éy niange du tolay du anak de a mabulol ni Jesus, monda itupu na i kamét na dide a ipanalangin na side. Ey du alagad, péketa de dide, éy pinégkagian de side.

16 Pero ti Jesus, éy dinulaw na du anak, sakay kinagi na du alagad, a "Pabayan moy di anaka a umadene diyakén. Diyan moy side sésawayén. Dahilan éy méghari i Diyos ta kona sina.

17 Tandaan moy," kagi na, "éng éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na kéasa na anak to ina na, éy éwan kam makasdép ta kaharian na."

Bihira Du Mayaman a Ipasakup Ta Diyos

18 Nadid, i esa a te tungkulin a Judeo, éy kinagi na ni Jesus, a "Maistu a mahusay, kagin pad éng anya wade i gemtén kua a monda makaalapék ta buhay a éwan tu katapusan."

19 "Bakit dédulawénék mo a mahusayék?" kagi ni Jesus. "Ewan tu mahusay éng éwan Diyos.

20 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos: Diyan ka méngibébi, diyan ka mamuno, diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli; sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo."

21 "Maistu," kagi no lélake, "sinunud ko dén ina side a étanan sapul to kéanak ko."

22 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi na to lélake, a "Te esa pa a bagay a kulang diko. Angen mo ibugtong tu étanan a ariarian mo. Sakay tu kabugtungan na éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén."

23 Ey tu lélake, pékabati na ta éya, éy nalungkut dén siya, da napakayaman siya a tahod.

24 Ey ti Jesus, péketa na a mélungkut siya, éy kinagi na, a "Mehirap a talaga a makasdép du mayaman ta kaharian na Diyos.

25 Makasdép beman i kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehirap a makasdép i mayaman a tolay ta kaharian na Diyos."

26 Nadid du tolay sa, pékabati de ta éya, éy kinagi de, a "Eng kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?"

27 Ey kinagi ni Jesus, a "Tama ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta bégi na. Pero magimet na Diyos i maski anya."

28 Nadid ti Pedro, éy kinagi na, a "Entan mo, Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén tu bile me, a kinumuyog kame diko."

29 Ey "O," kagi ni Jesus; "sakay tandaan moy: i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama

na, éy ta anak na a monda magpahayag siya
ta kaharian na Diyos,
30 éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli
a gantimpala na nadid a panahun. Ey ta
panahun a dumemét," kagi ni Jesus, "éy
makamtan na be i buhay a éwan tu katapu-
san."

Méghula Man Dén Ti Jesus a Bunon Siya

31 Nadid, nibukod ni Jesus du alagad na,
a kinagi na dide, a "Entan moy, umange
kitam nadid ta Jerusalem. Ey ta éya, éy
matupad a talaga i étanan a nisulat du pu-
rupeta to araw a tungkul diyakén a lélake a
gébwat ta langet.
32 Itugénék de ta éya di dayuan yae a
éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de, sakay
lélokonék de, sakay loktabenék de.
33 Sakay balbalénék de, sakay bunonék
de. Ey ta ikatélo a aldew éy mabuhayék a
huway."
34 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy éwan
de napospusan, da niliso dide na Diyos tu
kahulugen na.

Kinagbian Na Tu Mékilimos

35 Nadid, to kéadene de Jesus ta Heriko, éy
te esa a lélake a buhék a te eknud to digdig
no dilan, a mékilimos.
36 Ey pékabati na du tolay a sumalegéd, éy
pinakelagipan na side éng bakit meadu side.
37 Ey kinagi de diya a sumalegéd ti Jesus a
taga Nasaret.
38 Ey pékabaheta na ta éya, éy dumédulaw
siya a kinagi na, a "Jesus, Apo ni Dabid,
kagbianék pad!"
39 Ey du tolay ta ditol, éy sinaway de siya
a diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa siya
a dinumulaw. "Apo ni Dabid," kagi na,
"Kagbianék mo."
40 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hinu-
mintu siya, sakay inutusan na side a angen
de tu buhék. Ey to péngiange de ni Jesus, éy
kinagi na diya, a
41 "Anya i gustu mua a gemtén ko diko?"
"Panginoon," kagi na, "gustu ko maketaék."
42 Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da méniwala
ka diyakén, éy mahusay dén i mata mua."
43 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy naketa
siya agad. Ey tulos inumunonod siya ni
Jesus to dilan, a pépurién na i Diyos. Ey du
tolay sa, péketa de ta éya, éy pinuri de be i
Diyos.

19

Ti Jesus Sakay Ti Sakeo

1 Nadid, tulos sinomdép de Jesus ta
Heriko.
2 Ey ta éya éy te lélake a mayaman, a ti
Sakeo i ngahen na. Medukés siya a ugali, da
siya i tagapamahala du mégpabuwes ta éya.
3 Pékabaheta na a dumemét dén ti Jesus, éy
pégpilitan na a entan. Pero éwan siya maari,
da meaadu a tolay to dilan; sakay pati, éy
medibi siya a lélake.
4 Kanya naginan siya to ditol, a inumunek
to kayo to pahipad no dilan, monda meta na
ti Jesus a sumalegéd.
5 Ey ti Jesus, kédemét na to sahok no kayo,
éy tinangad na ti Sakeo, a kinagi na diya, a
"Nay, Sakeo, umogsad ka dén, da tumulosék
nadid ta bile mo."
6 Ey ti Sakeo, pékabati na ta éya, éy
inumogsad siya agad; éy nasahat siya a
nananggap ni Jesus to bile na.
7 Pero du iba sa a tolay, péketa de a tinu-
mulos ti Jesus to bile ni Sakeo, éy pinintasan
de siya, a kinagi de, a "Bakit siya tinumulos
ta medukés a lélake?"
8 Nadid, tinumaknég ti Sakeo to bile na, a
kinagi na ni Jesus, a "Panginoon baten pad
i kagin kua diko: i kalahati na kayamanan
ko, éy iatéd ko du mahirap a tolay. Sakay éng
nakadayaék man ta maski ti ésiya, éy sobra
pa sa i isoli ko dide. Bawat kuhata a nadaya
ko, éy isoli ko i épat a bahagi."
9 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Nadid a aldew,
éy niligtas dén na Diyos i bileae, da apo be ni
Abraham i lélakeae.
10 Kanyaék se inumange ta mundua, éy
monda ahayukén ko du nebut a tolay, a
iligtas ko side."

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya I
Pangpuhuba Na Diyos Du Sakup Na

11 Nadid, adene dén ti Jesus a dumemét ta
Jerusalem. Kanya du tolay, éy akala de éy
dumemét dén nadid i panahun a pagharién
siya na Diyos. Kanya kinagi ni Jesus dide i
halimbawa, monda meta de a éwan pabi.
12 "Te mataas kan wade a lélake," kagi
na, "a inumange ta adeyo a banuwan,
monda matanggap na i kapangyarian na a
maghari, sakay magsoli siya.
13 Bagu siya hinumektat, éy nipauwet na
i sapulu a utusan na, a nientarega na ta
bawat esa dide i esa a pilak a gintu. 'Puhu-
nan moy ina a magtinda-tinda kam' kagi na,
'hanggan éwanék sumoli.'
14 "Pero du kabébayan na éya a mataas a
lélake, éy méiyamut kan side diya. Kanya
inutusan de tu esa dide a ange mégkagi to
mataas pa diya, a 'Idel me a maghari siya
dikame.'
15 "Nadid, to pékaalap no mataas a lélake
to kapangyarian na a maghari, éy nagsoli
kan dén. Ey kédemét na, éy nipauwet na du
sapulu a utusan na, a monda meta na éng
sénganya i tubua no kuhata na a nientarega
na dide.
16 Tu purumeru a utusan, éy kinagi
na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua no
nientarega mo diyakén a pilak a gintu, éy
naging sapulu dén.'

17 'Ah, mahusay ka a utusan,' kagi kan
no mataas. 'Nadid, da matapat ka to
nientarega ko diko, éy idéton ta ka a mayor
na sapulu a banuwan.'
18 "Nadid, tu ikaduwa a utusan, éy ki-
nagi na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua no
nientarega mo diyakén a pilak, éy naging
lima dén.'
19 'Ey tama,' kagi kan no mataas. 'Kanya
idéton ta ka a mayor na lima a banuwan.'
20 "Nadid tu esa man a utusan, éy kinagi
na kan to amo na, a 'Saye tu nientarega mo
diyakén a pilak. Basta nibalut ko san to
panyo ko,' kagi na kan, 'monda éwan mebut.
21 Kanya éwan ko pinuhunan, éy
mégantengék diko, da metapang ka. Tukoy
ko a alapén mo tu éwan mo koo.'
22 Ey kinagi kan no mataas, a 'Medukés
ka a utusan! Tu kinagi mo, éy saya i katu-
nayana a te kasalanan ka. Eng tukoy mo a
metapangék, a alapén ko be i maski éwan ko
koo,
23 éy bakit éwan mo san dén nihulug ta
bangko, monda makaalapék ta tubu na?'
24 "Nadid, kinagi kan no mataas du iba sa,
a 'Nay, alapén moy diya i pilak a gintu, sakay
iatéd moy to te sapalu dén.'
25 'Ey bakit, Amo,' kagi de kan, 'éy iatéd
tam diya, éy te sapulu dén siya nadid a
kuhata?'
26 'Ey tama,' kagi kan no mataas. 'Ey
tandaan moy, du tolay a pégkatiwalaan ko to
nientarega ko dide, éy dagdagen ko pa side.
Pero du éwan ko pégkatiwalaan, éy alapén ko
be tu kétihék a nientarega ko dide.
27 Ey nadid,' kagi na kan, 'diden ya a
kalaban ko a mégidel diyakén a maghariék
dide, éy paangen moy se side a bunon moy
side ta harap kuae!' "

To Kédemét Ni Jesus Ta Jerusalem

28 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi du
tolay, éy hinumektat siya dide, a négdetol
siya dide a umange ta Jerusalem.
29 Ey kéadene na ta Betpage, sakay ta Beta-
nia, sakay ta Buked na Olibo, éy pinégdetol
na i éduwa a alagad na.
30 "Ikad moy dén ta bariyua ta dibilew
yae," kagi na, "éy ta késdép moy sa éy meta
moy sa i esa a bul-o a kabayo, a te egut, a
éwan pabi tinolduan. Ukadén moy a iange
moy se.
31 Eng te magpakelagip dikam éng bakit
ukadén moy, éy kagi moy a kailangan na
Panginoon."
32 Nadid, éy inumange sa du éduwa a ala-
gad, éy neta de tu étanan a kinagi ni Jesus
dide.
33 Ey to péngukad de to kabayo, éy nipake-
lagip dide du te koo éng bakit éukadén de.
34 Ey kinagi de dide a kailangan na Pangi-
noon.
35 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus. Sakay
sinapinan de siya to damit de, sakay tulos
pinasakay de ti Jesus.
36 Nadid, to péglakad na a sédép ta
Jerusalem, éy du tolay éy naglatag side ta
damit de to kamino a dimanén na.
37 Nadid, to kéadene na ta Jerusalem,
a kébulnok de ta Buked na Olibo, éy du
meaadu a alagad na, éy nagsapul side a
nagpasalamat ta Diyos ta medegsén, sakay
pinépuri de siya, dahilan ta meadu a ginimet
dén ni Jesus a mineta de.
38 "Mabuhay!" kagi de. "Basbasén maka
na Diyos i hari tamae a pinaange na se!
Mapayapa maka dén i langet, a purién be i
Diyos ta éya!"
39 Ey du Pariseyo a édsa sa, éy kinagi de ni
Jesus, a "Maistu, sawayén mo du alagad mo
a mégkagi ta kona sa. Ewan tama i pégdulaw
dia diko."
40 Ey "Ewan maari," kagi ni Jesus. "Eng
éwan side mégdulaw ta kona sa, éy lewasan
side didi bituae a magpuri diyakén."

Hinulaan Na a Mapuksa I Jerusalem

41 Nadid, péketa ni Jesus ta Jerusalem, éy
nahabag siya du tolay sa, a mégsanget siya
dide.
42 "Ayhay," kagi na, "sikam a taga
Jerusalem. Mapospusan moy maka i
mangatéd dikam ta kapayapaan moy. Pero
éwan, éwan moy mapospusan.
43 Dumemét dikam a talaga i oras a paghi-
rap moy. Ey du kalaban moy éy kulungén
de i banuwan moya, a hanggan éwan kam
makaluwas. Sakay duklusén de kam,
44 a puksaén de i banuwan moya. Pati
du dingding a pader ta banuwan moy, éy
patumbaén de a étanan. Saya i paghirap
moya," kagi ni Jesus, "da éwan moy natenggi
i Diyos to péngange na dikam péngagaw."

Ti Jesus To Templo

45 Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo,
sakay pinaibut na sa du étanan a tolay a
mégtinda-tinda,
46 a kinagi na dide, a "Isip ko nabasa ta
libru na Diyos a i bile na Diyos éy dulawén
de a bile a panalanginan. Ey bakit nadid,
dahil dikam, kanya dulawén de a bile na
mégdaya!"
47 Nadid, uméange ti Jesus to Templo a
aldew-aldew, a mégtoldu. Ey du mataas a
padi, sakay du iba a te tungkulin a Judeo, éy
gustu de a bunon ti Jesus.
48 Pero éwan de meta éng pakodya i pa-
munu dia diya, da meaadu a tolay a te gustu
diya, sakay gustu de be a mébati i pégtoldu
naa.

20

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

1 Nadid, to esa a aldew, éy mégtoldu ti
Jesus to Templo ta Mahusay a Baheta. Ey
inumadene diya du te tungkulin a Judeo,
2 éy kinagi de diya, a "Anya i katungkulan
mua a nagimet ta kona sina a gimet mo? Ti
ésiya i néngatéda diko ta katungkulan mua a
ina?"
3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Pakelagipan ta
kam be. Kagi moy diyakén," kagi na,
4 "éng ahe i gébwat na katungkulana ni
Juan a kanya nagbinyag siya; gébwat ta
Diyos o ta tolay?"
5 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta
éya, éy néguhon-uhon side, éng anya i sengbet
dia ni Jesus. "Eng kagin tam a gébwat ta
Diyos i katungkulan ni Juan," kagi de, "éy
pégkagian na kitam a talaga éng bakit éwan
kitam naniwala ni Juan.
6 Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa
ni Juan, éy di tolay ta palebut tamae, éy
batikalén de kitam a talaga, da side éy isip
de purupeta ti Juan a gébwat ta Diyos i
katungkulan na."
7 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me
tukoy."
8 Ey "Maari," kagi ni Jesus dide, "da
éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam
be sengbitén éng anya i katungkulan ko a
mégimet ta ginimet ko."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

9 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta hal-
imbawa a kagi. "Eng mara," kagi na, "éy te
esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na.
Sakay nientarega na tu uma na du kahati
na, sakay inumange siya ta iba a lugar, a
nale siya ta éya.
10 Ey nadid, kédemét na panahun na
pégpitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay tu
utusan na, a monda alapén na tu kabahagi
na to bunga no ubas. Pero du kahati na,
péketa de to utusan no amo de, éy binalbal
de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu
kébil.
11 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa tu
utusan na a esa. Pero du kahati na, éy
linoko de be siya, a binalbal de be. Sakay
pinéglakad de be siya a éwan tu kébil.
12 Ey tu lakay, éy pinaange na man dén i
esa man dén a utusan. Pero siya éy pinasak-
itan de, sakay nibut de siya to luwas no uma.
13 "Nadid, kinagi kan no lakay, a 'Anya
wade i gemtén kua? Paangen ko sa tu anak
ko a mahal ko. Talaga a igalang de siya,' kagi
na.
14 Pero du kahati na, péketa de to anak no
amo de, éy kinagi de, a 'Siya i magmanaa;
bunon tam dén, monda koo tam dén i lutaae
a mana na.'
15 Kanya kembil de siya to adeyo to uma,
sakay binuno de siya.
"Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya to
lakay a te uma? Anya wade i gemtén na du
kahati na?
16 Umange sa siya a talaga a bunon na
diden ya a tolay, sakay ientarega na tu uma
na ta iba a tolay!"
Nadid, du tolay sa a nakabati ta éya a
kinagi ni Jesus, éy kinagi de, a "Ewan maka
kona sa i gemtén no lakay!"
17 Ey linameng side ni Jesus, a kagi na,
a "Eng isip moy a éwan sa kona i gemténa
na Diyos, éy anya i kahulugen na éye a kagi
ta kasulatan: 'Tu bito kan a inidelan du
mégbile, da isip de a éwan tu pasa, éy siya
bale i mahalagaa a bito a panuluk no bile.'
18 Maski ti ésiya i mebagsaka ta éya a
bito," kagi ni Jesus, "éy mate siya. Sakay i
bagsakana na éya a bito éy mahémsit."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

19 Nadid, du te tungkulin a Judeo, pékabati
de ta éya, éy naisip de a side du kahati a
pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya
gustu de dén a dekpén ti Jesus. Pero inu-
manteng side du tolay.
20 Kanya sinubukan de siya, éng meta de
tu pagkékataon de a mangdikép diya, monda
itugén de siya ta gubiyerno. Pinaange de
diya i iba a tolay a monda puhubaan de siya,
éng pagkamalién de siya maka ta kagi na. Ey
nagwari-wari side a matapat diya.
21 I kinagi dia diya, éy "Maistu, tukoy me a
matapat ka a mégtoldu ta tama; sakay éwan
mo ugali a manuyu ta mataas a tolay. Tukoy
me be a mégtoldu ka san ta tunay a kaluuben
na Diyos.
22 Nadid," kagi de, "anya i isip mua?
Labag wade ta utus tam éng bumuwes ki-
tam ta hari ta Roma, o éwan?"
23 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan
de san siya. Kanya kinagi na dide, a
24 "Nay, ipeta moy diyakén i esa a kuhata
moy a pagbuwes. Ké' ni ésiya i éye a letrato,
sakay ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?"
"Ey tu hari tam ta Roma," kagi de.
25 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey nadid, tu
koo na hari ta Roma, éy iatéd moy diya. Pero
tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos."
26 Nadid, du mégsubuk diya, éy nagtaka
side to sengbet na dide. Ey éwan side maari
a mapilit siya a mégkagi ta mali ta harap du
tolay, da éwan side tu katuwiran diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

27 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya
a Saduseyo. (Du Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
28 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i
kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa,
sakay éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na,
éy dapat asawan na kan tu kayong na a bilo,
monda magenak siya, para te anak tu aka
na a minate.

29 Nadid, Maistu," kagi de, "éy te pitu a
pépétwadi a lélake to éya. Ey nangasawa tu
panganay. Ey minate siya a éwan pabi tu
anak.
30 Kanya inasawa no wadi na tu kayong
na a bilo.
31 Ey kona be sa tu ikatélo. Ey kona be sa
hanggan to ikapitu. Ey minate side a étanan
a éwan pabi tu anak.
32 Ey katapusana éy minate be tu bébe.
33 Ey nadid, Maistu," kagi du Saduseyo,
"saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng ta-
laga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu i maging
asawa na ta kébuhay du tolay a huway, da
inasawa de siya a étanan?"
34 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam, da
entan moy, du tolay ta munduae, éy ugali de
a mangasawa.
35 Pero du tolay a maari a mabuhay a
huway a umange ta langet, éy éwan side
mangasawa,
36 da kapareho side du anghel ta langet,
a éwan side mate a huway. Anak side na
Diyos, da nabuhay dén side a gébwat ta pate.
37 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni Jesus,
"éy bakit isip moy a éwan mabuhay i tolay a
huway? Ti Moises i katunayana a mabuhay
i tolay a huway. Da nabasa to kasulatan,
a to kéharap ni Moises to kayo a mégdingat,
éy nginahinan na i Diyos a siya i Diyos a
péniwalaan ni Abraham, sakay ni Isak, sakay
ni Hakob.
38 Kahulugina na éya," kagi ni Jesus, "éy
méniwala side nadid ta Diyos, maski minate
side to araw, da buhay dén side nadid ta
langet."
39 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya du
Saduseyo, éy du maistu ta rilihiyon ta éya, éy
kinagi de, a "Tama, Maistu, tu kinagi mo."
40 Ey du Saduseyo, éy mésanike side a
mékipagpasuway ni Jesus a huway.
41 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Bakit kagi
du tolay a tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno siya ni Hari Dabid?
42 Pero dinulaw siya ni Dabid a amo na!
Da kinagi ni Dabid to araw ta libru na
Manga Kanta, a 'Kinagi na Diyos to amo ko,
a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae
43 a hanggan mapasuku ko diko du kala-
ban mo." '
44 Nadid ti Dabid, éy dinulaw na a amo na
tu tagapagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi
du maistu moy a ninuno san siya ni Dabid?"
45 Nadid, hinatulan ni Jesus du alagad na.
Ey du étanan a tolay sa, éy négbati side to
kinagi na.
46 "Mangilag kam du maistu ta rilihiyon,"
kagi na. "Gustu de a mégbihis ta memahal a
badu, monda meta du tolay a mataas side.
Sakay gustu de a saloduan side na tolay ta
plasa na banuwan. Sakay gustu de be a
umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay ta
anyayaan, sakay ta kapilya.
47 Sakay ugali de be a ménalangin ta atak-
dug, monda isip du tolay a banal side. Pero
éng te bébe a bilo, éy ganggangén de san tu
luta na. Kanya parusaan side na Diyos ta
lalo a mahigpit!"

21

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

1 Nadid, to édse ni Jesus to Templo, éy te
itan na du mayaman a tolay a nitékneg de tu
kuhata to kahon a pégabuluyan.
2 Ey neta na be i esa a bilo a bébe a mahi-
rap, a nitékneg na sa i éduwa san a sentimos.
3 Ey kinagi ni Jesus, a "Entan moy i bilo
yae. Tu nitékneg na sina to kahon, éy bilang
mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a
tolay.
4 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta Diyos
tu sobha de san. Pero siya, maski pobri siya,
éy niatéd na dén i étanan a kuhata na, pati ta
pamugtong ta kabuhayan na."

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

5 Nadid du alagad, éy néguhunan de i
tungkul ta Templo, éng kodya i kamahal
na, sakay du dédekél a bito ta dingding na,
sakay du dekoresiyon na a nidéton du tolay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "I étanan a ina
a te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina
tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na
a bito ta dingding naa. Matibatibag side a
étanan."
7 "Maistu," kagi di, "nikésiya i deméta na
éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a
monda mapospusan me a dumemét dén i
éya a hirap?"
8 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "monda
éwan kam pagkamalién na tolay. Da te
meadu a talaga a umange se a mégkagi a side
i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta
mundua. Sakay ipahayag de be a dumemét
dén nadid i katapusan na mundua. Diyan
kam maniwala dide.
9 Eng makabaheta kam ta meadu a
gera, sakay laban, éy diyan kam métageg.
Dumemét a talaga i meadu a gera, pero éwan
ya tanda na katapusan.
10 "Sakay maglaban-laban du
banubanuwan.
11 Sakay te meadu a lindul," kagi na,
"sakay dumemét i meadu a alép, sakay
saket, ta iba-iba a lugar. Te meadu a
dumemét a medukés a manyari, sakay dikél
a makataka-taka ta langet.
12 Pero bagu dumemét diden ya a hirap,
éy ipadikép kam pa du tolay, a pasakitan de
kam. Sakay ipakébil de kam ta kapilya de,
sakay ta pégpihesuan. Sakay iharap de kam
du hari, sakay gubernador, da méniwala
kam diyakén.

13 Saya tu pagkékataon moy a magpahayag
ta Mahusay a Baheta.
14 Patibayén moy nadid i isip moya a
diyan kam métageg éng anya i katuwiran
moya dide,
15 da atdinan ta kam ta tama a kagi,
sakay ta isip moy a matalinung, monda
du kalaban moy, éy éwan side makaidel ta
katuwiran moya dide.
16 Pati du magulang moy, sakay du tétotop
moy, sakay du kadimoy moy, éy itokyon de
kam a ipadikép. Ey i sénganya dikam éy
bunon de.
17 Sakay kaiyamutan kam na étanan, da
méniwala kam diyakén.
18-19 Pero éng pagtiisan moy san, éy um-
abut kam ta buhay a éwan tu katapusan. Ey
éwan kam mebut a talaga."

Tungkul Ta Képuksa Na Jerusalem

20 "Nadid," kagi ni Jesus, "éng dumemét i
oras a meta moy a kulungén dén du sundalu
i Jerusalem, éy tukoy moy a adene dén a
mapuksa i éya.
21 Péketa moy ta éya, éy du édse ta Hudea,
éy dapat guminan side ta buked. Sakay
du édse ta lubuk na banuwan, éy dapat
humektat side. Sakay du édse ta luwas na
banuwan, éy diyan side sumoli ta banuwan.
22 Dahilan i éya a panahun," kagi ni Je-
sus, "éy saya i oras a parusaan na Diyos du
Judeo. Saya i orasa a kétupad na étanan a
nihula du purupeta ta kasulatan.
23 "Kakakagbi du mabuktet sakay du te
mabulol ta panahun a éya!" kagi ni Jesus;
"da mahigpit a tahod i kahirapan du Judeo
ta éye a luta.
24 I kalahati dide, éy mate side ta laban.
Sakay du iba, éy dekpén de side, a iange de
side a pihesu ta iba-iba a banuwan ta adeyo.
Sakay i banuwan na Jerusalem, éy sakupén
ya na iba a tolay a éwan Judeo, a hanggan
éwan malipas i panahun de.

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

25 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy dumemét
ta langet i kataka-taka, a te tanda ta bilag,
sakay ta bulan, sakay du biton. Sakay du
tolay ta mundua, éy méligalig side, sakay
méganteng be side ta ugung na diget, sakay
ta dalondun na a dikél.
26 Meadu a tolay a manghimatay side tu
isip, dahil ta anteng de, ale de a maguhay
ta manyari ta mundua. Pati du biton, éy
matékneg side, da mayégyég i langet.
27 Nadid, sakén a lélake a gébwat ta langet,
éy metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa a
maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
28 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng meta moy
a magsapul diden ya a nihula ko dikam, éy
patibayén moy i isip moya, a dapat masaya
kam, da adene dén a dumemét i kaligtasan
moy."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

29 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa
a iba. "Mara tu kayo a igos," kagi na, "sakay
du kayo a iba.
30 Bagay mégogbus side, éy tukoy moy a
adene dén i késinag.
31 Nadid, kona be sa, bagay meta moy i
étanan a éya a nihula ko, éy tukoy moy dén
a adene dén i panahun na Diyos a maghari
ta mundua.
32 Ey tandaan moy, manyari pa i étanan a
éya bagu mate i étanan a tolay a buhay nadid.
33 Maibut i langet éy ta luta, pero i kagi ko
éy éwan maibut."
34 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "a
diyan kam mékipégabala a méglasing, sakay
mékipégsaya. Sakay diyan kam mékipégabala
a mégahayok ta kabuhayan moy. Makay
bigla a demtan ta kam dén a éwan kam
nakahanda.
35 Dahilan, ta kédemét na péghukum, éy
bigla a masakup i étanan a tolay ta maski ahe
ta mundua.
36 Kanya sikam, éy bantayan moy, sakay
manalangin kam a palagi ta Diyos, a pati-
bayén na i isip moya, monda mabuhay
kam ta éya a kahirapan, monda éwan kam
masanike a humarap diyakén ta kédemét ko,
sakén a lélake a gébwat ta langet."
37 Nadid ti Jesus, éy mégtoldu siya aldew-
aldew ta Templo. Ey kélép-kélép, éy natidug
siya ta Buked na Olibo.
38 Ey du étanan a tolay, éy dumédulug side
aldew-aldew ta amulaldew to Templo, da
gustu de a mabati siya.

22

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éy adene dén i piyesta a
ngéngahinan de a Piyesta na Ala-ala. Saya
i piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.
2 Du mataas a padi, sakay du maistu ta
rilihiyon, éy naguhunan de a ipadikép ti
Jesus ta lihim, a monda ipabuno de. Pero
méganteng side du tolay, da meadu du te
gustu ni Jesus.
3 Nadid ti Satanas, éy inumasék dén siya
ni Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a
alagad.
4 Tulos ange nékipéguhon ti Hudas du
mataas a padi sakay du pulis no Templo, éng
pakodyan na ti Jesus a padikép dide.
5 Ey du padi, éy mésahat side, éy nagkasun-
duan dén side de Hudas, a atdinan de siya ta
kuhata.
6 Ey sapul ta éya, éy nagisip dén ti Hudas
ta pagkakataon na a péngitokyon na ni Jesus
dide, monda éwan mapospusan du tolay ta
Jerusalem.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

7 Nadid, kédemét na oras no piyesta a péngan de ta melapis a tinapay, éy saya i oras
de a mégbuno ta tupa.
8 Kanya ti Jesus, éy inutusan na de Pe-
dro éy ti Juan, a kinagi na dide, a "Ange
kam maghanda ta paganyayaan tam para ta
Piyesta na Ala-ala."
9 Ey "Ahe," kagi de, "i gustu mua a paghan-
daan me?"
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Entan moy,
umuli kam ta banuwan. Ey ta éya éy kasam-
bat moy i esa a lélake a te kébil a dinom.
Basta kumuyog kam diya a somdép kam ta
bile a angayan na.
11 Sakay kagi moy to te bile ta éya, a 'Tu
Maistu me éy gustu na a mapospusan éng
ahe i kuwarto a péngapunan me ta Piyesta na
Ala-ala.'
12 Eng kagi moy diya i éya," kagi ni Jesus,
"éy ipeta na dikam tu kuwarto ta ontok
a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan
moya ta péngapon tama."
13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya,
éy inumuli dén du éduwa ta banuwan. Ey
nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey
naghanda sa side ta péngapon de a para ta
Piyesta na Ala-ala.

Tu Katapusan a Péngapon

14 Nadid, oras de a péngan, éy négdipon de
Jesus ta éya, sakay du apostol na.
15 Ey kinagi na dide, a "Gustu ko a tahod
a mékidipon dikam nadid ta éye a Piyesta na
Ala-ala, baguék mate!
16 Da kagin ko dikam i katutuhanan, a
sapul nadid éy éwan ko dén kanén a huway i
anyaya na Piyesta na Ala-ala, hanggan éwan
matupad pa tu tunay a kahulugen na ta
kaharian na Diyos."
17 Nadid, inalap ni Jesus tu tasa a te lasén
a alak. Ey to pégpasalamat na ta Diyos, éy ki-
nagi na, a "Hati-hatién moy dén ye a inumén.
18 Da tandaan moy," kagi na, "sapul na-
did, éy éwanék dén uminom ta alak a huway,
hanggan éwan se dumemét i péghari na
Diyos ta tolay."
19 Nadid, inalap na tu tinapay, éy to
pégpasalamat na, éy pinuseng-puseng na, a
nitagtag na du alagad na. "Saye i bégi kua,"
kagi na: "a pabunu na Diyos a para dikam.
Bagay kanén moy ye, éy maala-alaék moy."
20 Ey kona be sa tu ginamet na, ubus de
a néngan, éy nigewat na dide tu alak, sakay
kinagi na, a "I alakae a inumén tam, éy saye
i tanda na bigu a pangako na Diyos dikam,
a i katibayan naa éy tu digi ko a mebulak a
para dikam.
21 "Pero entan moy," kagi na, "tu
méngitokyon diyakén, éy kaguman tam san
nadid ta éye a méngan!
22 Kailangan a mateék ayun to plano na
Diyos. Pero kagbi a tahod tu méngitokyon
diyakén!"
23 Pékabati du alagad ta éya, éy néguhunan
de éng ti ésiya wade i méngitokyona ni Jesus.

Tu Pégpasuway Eng Ti Esiya Dide I Mataasa

24 Nadid, éy négpasuway du alagad éng ti
ésiya dide i mataasa.
25 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Du hari du
iba a tolay, éy mégéutusén side du tolay
de. Sakay du tagapamahala, éy gustu de a
purién side na tolay.
26 Pero éwan maka sa kona dikam," kagi
ni Jesus. "Eng'wan, tu mataas dikam, éy
dapat umaheg siya ta ugali na mababa, a
ipabataan maka siya du kaguman na.
27 Mara, ti ésiya i mataasa, tu mégiknud
san a méngan, o tu utusan na? Tu mégiknud
a méngan, éy siya i mataasa. Pero sakén,"
kagi ni Jesus, "éy maski mataasék dikam, éy
komanék i utusan moy."
28 "Tukoy ko dén a matapat kam san
a kinumuyoyog diyakén," kagi ni Jesus,
"maski meaduék dén a hirap.
29 Ey nadid, da nidétunék dén Nama ko a
maghari, éy atdinan ta kam be ta karapatan
moy,
30 a kaguman ta kam ta kaharian ko, a
négdipon kitam sa, a mapisan. Sakay gemtén
ta kam a sikam i magmayor du labindalawa
a lahi na Judeo, a apo-apo ni Israel."

Kagi Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus ni Simon Pedro,
a "Simon, pinumilit dén ti Satanas, a monda
puhubaan na kam ta mahigpit.
32 Pero nipanalangin ta ka dén, Simon,
monda éwan maibut tu péniwala mo diyakén.
Ey nadid, Simon, éng magsisi ka dén, a nag-
soli ka dén diyakén, éy gustu ko éy patibayén
mo tu péniwala du kakaguman mo."
33 "Anin, Panginoon," kagi ni Pedro, "éwan
maibut tu péniwala ko diko. Maski ipihesu
de kita a bunon de kita, éy éwan ta ka gi-
nanan!"
34 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus. "Da
tandaan mo, bagu magtarakot tu tandang
nadid a amulaldew, éy tanggianék mo ta
péntélo a éwanék mo kaguman."
35 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"To péglakad ko dikam to éya a mégtoldu, éy
éwan ta kam pinagkébil ta kuhata, o suput,
o reserba a sinelas; éy anya, kinulang kam
beman ta maski anya?" "Ewan," kagi de.
36 "Pero nadid," kagi ni Jesus, "éng
maglakad kam a huway a magtoldu, éng
te kuhata kam, éy kébilén moy dén. Sakay
kébilén moy dén i suput. Sakay éng éwan
kam tu sondang a armas moy, éy ibugtong
moy tu badu moy ta sondang.

37 Da tandaan moy, tu kagi ta kasulatan
na Diyos a tungkul diyakén, a kagi na a
mebilangék kan du makasalanan a tolay, éy
matupad dén ya nadid."
38 "Entan mo, Panginoon," kagi du alagad,
"te éduwa kitam dén se a sondang." Ey
"Tama dén ya," kagi ni Jesus.

Tu Panalangin Ni Jesus Ta Olibo

39 Nadid, linumuwas de Jesus ta
Jerusalem, a inumange man dén side
to katidugen de to Buked na Olibo. Ey
kaguman na du alagad na.
40 Ey kédemét de sa, éy kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Manalangin kam, monda éwan
kam madaig na mangpuhuba dikam."
41 Nadid, inumadeyo siya dide ta kétihék,
sakay linumuhud siya a ménalangin.
42 "Améng," kagi na, "Eng maari diko, éy
iadeyo mo diyakén i paghirap ko. Pero éwan
na kaluuben kua i masunud, éng 'wan na
kaluuben mo i masunud."
43 Ey to pénalangin na ta éya, éy pinumeta
diya i esa a anghel a gébwat ta langet, a
nagpatibay diya.
44 Ey nadid, dahil ta tageg na, éy nanalan-
gin siya ta lalo a mahigpit, a hanggan i asob
na éy koman i tuhog na dige, dahil to anteng
na.
45 Nadid, kétapos na a nanalangin, éy nag-
soli siya du alagad na, a dinemtan na side a
tidug, da mélungkut side.
46 "Bakit tidug kam?" kagi na. "Umégkat
kam dén, a manalangin kam dén, monda
éwan kam madaig na mangpuhuba dikam."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Nadid, pégkagi pabi ni Jesus ta éya, éy
dinumemét sa i meaadu a tolay, a kaguman
de ti Hudas, a alagad ni Jesus a esa. Ey
inumadene siya ni Jesus a monda ahoben
na siya.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit, Hu-
das, itokyonék mo beman ta pamag-itan na
péngahob mo diyakén?"
49 Nadid, du alagad a kaguman ni Jesus,
péketa de a dekpén siya du tolay, éy kinagi de
diya, a "Anya, Panginoon, tegpasén me side
ta sondang mia?"
50 Ey tulos tu esa dide a tinegpas na tu
utusan no mataas a padi, a tulos minahipas
tu talinga na.
51 Pero sinaway ni Jesus du alagad na, a
"Tama dén," kagi na, "diyan moy side ha-
rangan!" Ey tulos kembilan na tu talingo no
utusan, éy mahusay dén!
52 Nadid, kinagi ni Jesus du te tungkulin a
Judeo sa a manikép diya, a "Bakit te armas
kam a sondang éy ta kayo? Ataay, tulisanék
beman a metapang?
53 Aldew-aldew éy édseék dikam ta Tem-
plo. Bakit éwanék moy sa dinikép? Pero na-
did a kélép, éy saye i oras moy a mangdikép
diyakén," kagi ni Jesus, "da saye i oras a
mesibét i kapangyarian ni Satanas."

Tinanggian Ni Pedro Ti Jesus

54 Nadid, éy dinikép de ti Jesus, a niange
de siya to bile no mataas a padi. Ey tinonod-
tonod side ni Pedro.
55 Ey nadid, to harap no bile no padi, éy
nagdukot side ta apoy. Ey nékiagum ti Pedro
du mégeknud sa, a nékipagdengdeng be sa
siya.
56 Ey tu esa a bataan ta éya, péketa na ni
Pedro to demlag no apoy, éy kinagi na du
édsa sa, a "Siya bale ina i kagumana a esa no
dinikép moy!"
57 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan," kagi
na, "éwan ko siya tukoy!"
58 Mamaya-maya, éy mineta siya no esa a
lélake, a tulos kinagi na, a "Siko i alagad na a
esa!" Pero nisuway man dén ni Pedro.
59 Nadid, kélipas na manga esa a oras, éy
kinagi no esa a tolay, a "Kaguman na siya a
talaga, da taga Galilea be siya!"
60 Pero nitanggi man dén ni Pedro, a ki-
nagi na, a "Ewan ko tukoy tu kagi mo!" Ey
nadid, to pégkagi pabi ni Pedro ta éya, éy
nagtarakot tu tandang.
61 Ey tu Panginoon, éy sinuleg na ti Pedro;
éy nadid, péketa ni Pedro diya, éy naala-ala
na tu kinagi ni Jesus diya, a "Bagu mag-
tarakot i tandang nadid a amulaldew, éy
itanggiék mo ta pentélo."
62 Ey to pékaala-ala ni Pedro ta éya, éy
linumuwas siya, sakay nagsanget siya ta
mahigpit.

Ti Jesus Ta Harap Du Te Tungkulin a Judeo

63 Nadid, du méguwardia ni Jesus, éy
linéloko de siya, sakay binébalbal de.
64 Sakay tinaklében de tu mata na ta
damit, sakay sinésuntuk de, a tulos kinagi
de diya, a "Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i
nanuntuka diko!"
65 Sakay meadu pa a iba a kagi i nipang-
dusta dia diya.
66 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting dén
du te tungkulin a Judeo. Pati du mataas
a padi, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey
péngiange de ni Jesus to harap de,
67 éy kinagi de diya, a "Anya, siko a talaga
i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas
ta tolay ta mundua?" Ey kinagi ni Jesus
dide, "Eng kagin ko ya dikam, éy éwan kam
maniwala.
68 Sakay éng sakén i magpakelagipa
dikam, éy éwan kam sumengbet diyakén.
69 Pero sapul nadid, sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy magdatig kame ta Diyos, a
kagumanék na a maghari."
70 "Ey nadid," kagi de, "siko ngani dén i
isesa a anak na Diyos, o éwan?" "Tama tu
kagi moy," kagi ni Jesus.

71 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy
kagi de, a “Bakit kailangan tam pa a mégbati
du magsistigu diya ta kasalanan na?” kagi
de. “Da nabati tam dén nadid tu sarili na a
kagi a medukés!”

23

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, du étanan sa a te tungkulin a
Judeo, éy niange de ti Jesus ni Gubernador
Pilato.
2 Ey niabla de siya ni Pilato, a kinagi de, a
“Gubernador, dinemtan me i lélake a éye, a
mégtoldu ta mali du kabébayan me a Judeo,
a sinaway na kan side a magbuwes to hari
mo ta Roma. Sakay kagi na be a siya kan i
tiniyak na Diyos a maghari.”
3 Ey ti Pilato, pékabati na ta éya, éy kinagi
na ni Jesus, a “Anya, siko i haria du Judeo?”
Ey “O,” kagi ni Jesus, “kona to kinagi mo.”
4 Ey nadid, ti Pilato éy kinagi na du mataas
a padi, sakay dudu meadu sa a Judeo, a
“Ewan ko meta i kasalanan na éye a lélake a
monda ipaparusa ko siya.”
5 Pero du Judeo, éy pépilitén de san ti
Pilato, a “Ewan, medukés siya,” kagi de, “da
léligaligén na du tolay ta Galilea, a hanggan
ta éye, dahil ta pégtoldu naa!”

Siniyasat Siya Ni Herod

6 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy pinake-
lagipan na side éng taga Galilea ti Jesus. Ey,
“O,” kagi de.
7 Ey nadid, pékaisip na a sakup ni Herod a
gubernador ta Galilea ti Jesus, éy nipeange
na ti Jesus diya, da netaun dén ti Herod a
binumisita ta Jerusalem.
8 Ey ti Herod éy mésahat siya, da nale a
panahun a nabaheta na dén siya, kanya
gustu na siya a meta. I asa naa, éy makay
ipeta ni Jesus diya i milagro.
9 Kanya pinakelagipan na ti Jesus ta
meadu a kagi; pero éwan sinumengbet ti
Jesus diya ta maski isesa a kagi.
10 Ey nadid, du te tungkulin a Judeo, éy te
taknég side to harap ni Herod, a tulos niabla
de ti Jesus ta mahigpit.
11 Pati ti Herod, sakay du sundalu na, éy
linéloko de be ti Jesus, a inéapi de. Binaduan
de siya ta memahal a badu na hari, sakay
pinasoli de siya ni Pilato.
12 Bagu ta éya a aldew, éy nagkalinga ti
Herod sakay ti Pilato. Pero sapul ta éya a
aldew, éy naging nagkadimoy dén side.

Nipabuno Ni Pilato Ti Jesus

13 Nadid, pinauwet man dén ni Pilato du
te tungkulin a Judeo, sakay du iba a Judeo.
14 Ey kinagi na dide, a “Tu nitugén moy se
a lélake, éy kinagi moy a tinolduan na kan du
tolay ta mali. Pero to péngsiyasat ko diya ta
harap moy, éy éwan ko mineta i kasalanan
na, a kona to niabla moy diyakén.
15 Ey kona be sa ti Herod, éy éwan na
neta i kasalanan na. Kanya pinasoli na siya
diyakén. I éye a lélake,” kagi ni Pilato, “éy
éwan siya tu kasalanan a pangbunuan ko
diya.
16 Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay
légsiwan ko dén.”
17 Nadid, tuwingg piyesta, éy kailangan ni
Pilato a magpaluwas ta isesa a pihesu a para
du tolay, da saya i ugali de. Kanya talaga na
a légsiwan ti Jesus.
18 Pero kinékagi du étanan a tolay ta
medegsén, a “Ewan, bunon mo siya. I gustu
me a légsiwan mo éy ti Barabas!”
19 (Ti Barabas éy pihesu siya a lélake a
nakabuno. Siya éy kaguman na du iba a
tolay to péngligalig de ta banuwan.)
20 Ey gustu ni Pilato a légsiwan na ti Je-
sus; kanya nékipégpasuway man dén siya du
Judeo.
21 Pero kinékagi de san ta medegsén, a
“Ewan, ipako mo siya ta kudos! Ipako mo
siya ta kudos!”
22 Ey kinagi ni Pilato dide a huway, a
“Bakit? Anya i kasalanan na? Ewanék tu
meeta a kasalanan na a pamunuan ko diya.
Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay légsiwan
ko dén.”
23 Pero du tolay, éy pépilitén de san ti
Pilato ta mahigpit, a pinégkagian de siya ta
medegsén, a “Ipako mo siya ta kudos.” Ey
éwan nakasuway ti Pilato ta gustu de.
24 Kanya pinaayunan na side ta gustu de.
25 I pinaluwas na sana éy tu gustu de a
ti Barabas. Siya tu dati a nipihesu de, da
linigalig na du tolay, sakay namunu be. Ey ti
Jesus, éy nipetugén na dide a ipako ta kudos.

Nipako De Ti Jesus Ta Kudos

26 Nadid du sundalu, to péngiange de ni
Jesus ta péngipakoan de, éy kasambat de i esa
a lélake a somdép ta banuwan. Ti Simon i
ngahen na a taga Sirene. Ey pinilit de siya
minangbékle to kudos a umunonod ni Jesus.
27 Nadid, éy te meaadu pa a tolay a inu-
munonod be ni Jesus. Kaguman be sa i
sénganya a bébe a mégsésangitén side diya.
28 Ey sinuleg side ni Jesus, a kinagi na
dide, a “Diyanék moy pégsangitan, sikam a
taga Jerusalem a bébe. Eng'wan, i pagsan-
gitan moy makaa, éy na bégi moya, sakay
anak moy.
29 Da entan moy,” kagi na, “te dumemét a
panahun a mahirap. Ey ta kédemét na, éy
kagi du tolay a masuwerte du bébe a baug,
a éwan tu anak a mabulol.
30 Lumalo a lumalo i éya a hirap, a hang-
gan umasa du tolay a kayonwan maka side
du buked, monda mate side maka dén.
31 Entan moy,” kagi ni Jesus, “éng pahira-
pan de dén nadid tu éwan tu kasalanan, éy

anya wade i gemtén dia ta esa a panahun
dikam a te kasalanan?"
32 Nadid, to péngiange de ni Jesus a ipako
de, éy niange de be sa i éduwa a tulisan a
bunon de be.
33 Ey kédemét de to lugar a ngéngahinan
de a Bungu, éy nipako de ti Jesus, sakay du
éduwa a tulisan. Tulos nitolnék de side ta
magtembanga a tagirilan ni Jesus.
34 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a "Pagpasen-
siyaan mo side, Améng, da éwan de tukoy tu
gemtén de."
Nadid, to péngitolnék de dén du ételo, éy
hinati-hati de tu badu ni Jesus, a nagpal-
abunutan side éng ti ésiya i makaalapa dide.
35 Ey dudu tolay ta éya, éy te taknég san
side to digdig, a mégita. Ey du te tungkulin a
Judeo, éy tinétokso de ti Jesus. "Entan moy,"
kagi de, "niligtas na kan du iba. Ey nadid,
éng siya i tiniyak na Diyos a tagapagligtas,
éy bakit éwan na iligtas nadid i sarili na?"
36 Pati du sundalu sa, éy tinétokso de be
siya, a ginewatan de siya ta tuba.
37 "Nay," kagi de, "éng siko a talaga i haria
na Judeo, éy iligtas mo beman i bégi mua!"
38 Nadid, te pastel to ontok no kudos ni
Jesus, a i kinagi naa éy "SAYE I HARIA NA
JUDEO."
39 Nadid, tu tulisan a esa a nipako de be
sa, éy pinégkagian na ti Jesus ta medukés, a
"Bakit," kagi na, "isip ko siko i tagapaglig-
tasa ta tolay. Iligtas mo beman i bégi mua,
sakay agawén mo kame be!"
40 Pero tu tulisan a esa, éy pinégkagian na
tu kaguman na, a "Bakit, maski mate ka,
éwan ka bale umanteng ta Diyos ta langet?
Entan mo," kagi na, "pareho i parusa tama
a ételo,
41 éy tama tu gimet de dikita, da te
kasalanan kita. Pero i kaguman ta a éye, éy
éwan tu kasalanan."
42 Ey to pégkagi na ta éya, éy kinagi na ni
Jesus, a "Alélahanénék pad, Jesus, ta kédemét
mo a maghari."
43 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kagin ko diko
i katutuhanan, a nadid a aldew éy kaguman
ta ka ta langet."

Tu Kamatayan Ni Jesus

44 Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém
hanggan to alas tres.
45 Ey nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no
Templo, éy bigla a napéknet a nahati dén.
46 Ey dinumulaw nadid ti Jesus, a kinagi
na, a "Améng, ientarega ko diko i kaliduwa
kuae." Ey to pégkagi na dén ta éya, éy tulos
na dén nahéngsatan.
47 Nadid, tu kapitan du sundalu, péketa na
ta nanyaria, éy pinuri na i Diyos, a kinagi na,
a "I éye a lélake, éy éwan siya tu kasalanan a
talaga!"
48 Ey du napisan sa a tolay a mégita, péketa
de ta nanyaria, éy nagsoli side ta bile de a
mélungkut a tahod.
49 Ey du dati a kakaguman ni Jesus,
sakay du bébe a kinumuyoyog diya sapul to
kéhektat na ta Galilea, éy édsa be sa side a
nangtan-aw ta nanyaria.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

50-51 Nadid, te esa a lakay ta Jerusalem
a taga Arimatea ta Hudea. Mahusay siya
a lakay, a siya be i maguhaya ta kédemét
na Diyos a maghari. Maski mataas be siya
a Judeo, a konsiyal siya, éy éwan siya inu-
mayun ta gustu a gemtén du kaguman na ni
Jesus.
52 Siya éy inumange ni Pilato a inaged na
tu bangkay ni Jesus.
53 Ey nadid, éy pineogsad na dén tu
bangkay to kudos, sakay sinaputan na to
manta, sakay nielbéng na to kuweba a ni-
paébut de to pader, a éwan pabi ginamit.
54 I éya a aldew éy disperas. Ta gabia éy
pangilin na Judeo.
55 Ey du bébe a kinumuyoyog ni Jesus
sapul to kéhektat na ta Galilea, éy kaguman
ni Hose to lébéng. Ey neta de éng kodya i
pinéngielbéng dia diya.
56 Ey nagsoli dén du bébe to bile de, a tulos
nihanda de tu don a mesépot, a para ipahid
de to bangkay ni Jesus. Ey to kagagabian na
éya, éy inumimang san side, ayun ta ugali na
kautusan de.

24

To Kébuhay ni Jesus

1 Nadid, to simba dén a amulaldew, éy
inumange du bébe to lébéng, a kébil de sa tu
hinanda de a don a mesépot.
2 Ey kédemét de to kuweba a lébéng, éy
dinemtan de a bukas bale dén, a negulung
dén to digdig tu takléb na a bito!
3 Ey késdép de to kuweba, éy éwan bale sa
tu bangkay ni Jesus.
4 Nadid, to pégisip-isip de éng anya i nan-
yaria, éy bigla a te taknég sa i éduwa a lélake,
a méngislap i badu dia.
5 Ey du bébe, éy inumanteng side, a dinu-
mukog side. Ey kinagi du lélake dide, a
"Bakit ahayukén moy tu buhay a tolay ta
lubuk na lébéng?
6-7 Ewan moy naala-ala tu kinagi ni Jesus
dikam ta Galilea? I kinagi na éy kailangan
éy tu lélake a gébwat ta langet, éy metugén
kan siya du medukés a tolay, a tulos ipako
de ta kudos. Sakay mabuhay siya ta ikatélo
a aldew. Kanya éwan se siya," kagi du éduwa,
"da nabuhay dén!"
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya, éy naala-
ala de dén tu kinagi ni Jesus dide ta Galilea.

9 Ey nagsoli dén side, a inumange side
nagbaheta du iba a alagad ta nanyaria dide
to lébéng.
10 Diden ya a bébe, éy ti Maria Magdalena,
sakay ti Juana, sakay ti Maria a ina ni Santi-
ago, sakay du kaguman de a iba a bébe.
11 Pero du apostol a binahetaan de, éy
akala de éy kabulyan san, kanya éwan side
naniwala du bébe.
12 Pero ti Pedro, éy inumégkat siya a tulos
minaginan siya to lébéng a inentan. Ey
kédemét na to lébéng, éy niseleg na tu lubuk,
éy i neta na sana sa éy basta tu sapot na. Ey
nagsoli dén siya nadid to bile de, a mégisip-
isip siya éng anya i nanyaria.

Tu Nanyari Du Néglakad Ta Emaus

13 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy
naglakad i éduwa a alagad ta Bariyo Emaus,
a ikaadeyo na ta Jerusalem éy manga sa-
pulu a kilometro.
14 Ey to péglakad de, éy péguhunan de i
nabaheta de a nanyari.
15 Ey nadid, to péguhon de a éduwa, éy
inabut side ni Jesus a kinumuyog siya dide
a naglakad;
16 pero éwan de natenggi siya.
17 Ey pinakelagipan na side éng anya
i péguhunan dia. Ey hinumintu side, a
mélungkut a tahod i mudet dia.
18 Ey kinagi no esa, a ti Kleopas i ngahen
na, a "Anya gébwat ka ta Jerusalem, éy éwan
mo bale nabaheta tu nanyari ta éya to esa a
aldew?"
19 "Ey anya i nanyaria?" kagi ni Jesus.
Ey kinagi du éduwa, a "Te lélake a pinaange
se na Diyos, a ti Jesus i ngahen na, a taga
Nasaret. Ey purupeta siya," kagi de. "Ey ma-
hal siya na Diyos sakay du tolay, da maka-
pangyarian tu pégtoldu na, sakay tu ginamet
na du tolay éy makapangyarian pati.
20 Pero du mataas a padi," kagi de, "sakay
du tagapamahala, éy dinikép de siya sakay
nitugén de ta gubernador a nipabuno.
Sakay nipako de siya to kudos.
21 "Pero sikame," kagi de, "éy inumasa
kame diya, da akala me a siya tu mang-
tubus dikitam a Israel du kalaban tam a
taga Roma. Pero besa ina. Da nadid éy
ikatélo na dén a aldew sapul to nipangbuno
de.
22 Ey nadid, i pégtakaan mia," kagi de, "éy
tu nibaheta dikame du kaguman me a bébe.
Binisita de kan tu lébéng to gagabi se.
23 Pero éwan kan sa tu bangkay. Ey to
késoli du bébe dikame, éy kinagi de a pinu-
meta kan dide i éduwa a anghel, a kinagi de
kan a nabuhay dén siya.
24 Kanya du kaguman me a iba, éy inange
de inentan tu lébéng, éy dinemtan de ngani
a éwan dén tu lasén, pero éwan de neta ti
Jesus."
25 Nadid, kinagi ni Jesus to éduwa, a "Ay-
hay, bakit kulang i isip du tolay! Bakit
mégalanganin kam a méniwala to nisulat du
purupeta to araw!
26 Ewan moy nabati a kailangan a mate
i Cristo ta kona sa, bagu siya maghari ta
mundua?"
27 Nadid, tulos ni Jesus a néngipaliwanag
dide ta étanan a kagi ta kasulatan na Diyos
a tungkul diya. Nitoldu na dide sapul ta
libru ni Moises, a hanggan ta kasulatan du
purupeta. Pero éwan de pabi natenggi a ti
Jesus siya.
28 Nadid, kéadene du éduwa a alagad to
bariyo a angayan de, éy nagwari-wari ti
Jesus a magtulos.
29 Pero tu éduwa, éy ginipos de siya, a
kinagi de, a "Matidug kitam pa se, da apon
dén." Kanya tinumulos ti Jesus dide.
30 Ey to péngan de, éy inalap ni Jesus tu
tinapay, a nagpasalamat ta Diyos. Sakay
pinuseng-puseng na, a niatéd na du kagu-
man na a éduwa.
31 Ey nadid, bigla de a natenggi siya! Pero
siya, éy basta linompés ta harapan dia.
32 "Kanya bale éy nagtaka kita a nasahat
kita tu isip," kagi de, "to nipagpaliwanag na
dikita to péglakad tam to dilan!"
33 Nadid, éy inumégkat side agad, a nagsoli
side ta Jerusalem. Ey kédemét de du alagad
a napisan sa,
34 éy kinagi du alagad dide, a "Nabuhay
ngani dén tu Panginoon! A pinumeta dén
siya ni Pedro!"
35 Ey "O, ngani," kagi du éduwa, "mineta
me be dén siya." Ey tulos de a nibaheta
dide i nanyaria dide to dilan, a "Bagu me
siya natenggi," kagi de, "éy to pémuseng na
to kanén me a tinapay."

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

36 Nadid, to péguhon de pabi ta éya, éy bigla
a te taknég ti Jesus ta bélog dia, tulos kinagi
na dide, a "Mapayapa kam dén."
37 Ey du alagad, éy kinumégtot side a inu-
manteng, a akala de éng bélet.
38 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Bakit
méganteng kam? Bakit kulang pabi i
péniwala moya?
39 Entan moy i kamét kua sakay na tikéd
kua, a te talingo dén. Sakén dén ye. Nay,"
kagi na, "kébilanék moy, a buhayék dén.
Ewanék bélet," kagi na, "da te bégiék."
40 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy nipeta na
dide tu kamét na sakay na tikéd na.
41 Ey du alagad, éy basta natilihan side,
a mégisip-isip side éng méniwala, o éng éwan.
Ey nasahat side ta dikél. Ey nadid kinagi ni
Jesus dide, a "Te ipakan kam diyakén?"
42 Ey inatdinan de to nituno de a ikan.
43 Ey kinan na to harap de.

44 Ey tulos kinagi na dide, a “Ewan moy
natandaan tu kinagi ko dikam to éya, a
kailangan a matupad i étanan a nipesulat
na Diyos to araw a tungkul diyakén--i édse
ta kautusan ni Moises, sakay ta libru du
purupeta, sakay ta libru na Manga Kanta.”
45 Ey nadid, tulos ni Jesus a nipaliwanag
dide i kasulatan na Diyos.
46 “Saye tu nisulat du purupeta to araw,”
kagi na, “a kailangan a mate tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta mundua, sakay
tulos mabuhay siya a huway ta ikatélo a
aldew.
47 Ey nisulat de be,” kagi ni Jesus, “a ta
pamag-itan no ngahen ni Cristo, éy mepa-
hayag ta Jerusalem, a hanggan ta étanan a
mundu, a pagpasensiyaan na Diyos i maski
ti ésiya a tolay, éng magsisi siya, a ibutan na
i kasalanan na.
48 Ey sikam i magpatunaya ta étanan a éya
a nanyari.
49 Ey sakén a mismo,” kagi ni Jesus du
alagad na, “éy paangen ko dikam tu Banal a
Espiritu a nipangako dikam Nama ko. Pero
maguhay kam pa ta Jerusalemae, a hang-
gan padibién ko dén siya dikam, da siya i
mangatéda dikam ta kapangyarian moy a
gébwat ta langet.”

Inumontok Siya Ta Langet

50 Nadid, éy niange ni Jesus du alagad na
ta luwas na banuwan, a hanggan ta Betania.
Ey ta éya, éy niontok na tu kamét na, a
nipanalangin na side.
51 Ey pénalangin na pabi, éy inumadeyo
siya dide, a inumontok dén ta langet.
52 Ey du alagad, éy nagpagsoli dén side ta
Jerusalem, a mésahat dén side diya.
53 Ey ta éya, éy kéya side a palagi to Templo,
a mégpépasalamatén side ta Diyos.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Juan

Tu Mégkagi Ta Kagi Na Diyos

1 To araw, bagu nilalang i mundua éy édsa dén tu ngéngahinan de a kagi na Diyos.
Kaguman siya na Diyos, sakay pati éy Diyos
ngani dén siya.
2 Sapul to sapul éy édse siya ta Diyos.
3 Pinaglalang siya na Diyos ta étanan.
Maski anya a nilalang, éy siya i naglalanga.
4 Nadid, siya a ngéngahinan de a kagi na
Diyos, éy saya i kégébwatan na buhay tama.
Sakay siya i nagpaliwanag ta isip na tolay.
5 I Demlag na Diyos, éy pademlagén na
i diklém. I diklém éy éwan makadaig ta
Demlag na Diyos.
6 Nadid, te lélake a inutusan na Diyos, a ti
Juan i ngahen naa.
7 Pinaange na ti Juan du tolay, a monda
ipahayag na dide i ngéngahinan tam a Dem-
lag, monda maniwala side diya a étanan.
8 Bakén a ti Juan i Demlag; éng 'wan, i
tungkulin naa éy ipahayag na du tolay i
Demlag.
9 I tunay a Demlag éy ti Jesu Cristo a dinu-
mibi ta mundua a magpaliwanag ta isip na
tolay.
10 Nadid, nilalang ni Jesus i mundua. Pero
to pégiyan na ta mundua, éy éwan siya tukoy
na tolay, maski siya i naglalanga dide.
11 Inumange siya to sarili na a banuwan,
pero du kabébayan na a Judeo, éy éwan de
siya tinanggap.
12 Pero du nananggap diya, a méniwala
side diya a talaga, éy ginimet na side a mag-
ing anak side na Diyos.
13 Ey pakodyan de a naging anak na
Diyos? Nienak wade side a huway na bébe,
ayun ta plano na tolay? Ewan! Da Diyos
ngani dén i Ama dia.
14 Kanya nadid, tu ngéngahinan de a kagi
na Diyos, éy naging tolay siya a négiyan
dikame. Siya éy ti Jesus. Ey mebait siya,
a katutuhanan i kagi naa. Ey sikame éy
neta me i pagkadiyos na. I pagkadiyos na éy
makapangyarian, da siya i isi-isesa a anak
na Diyos.
15 Nipahayag siya ni Juan, a kinagi na du
tolay, a "Siya ya tu kinagi ko dikam to éya, a
te dumemét se a lélake a ménegipo diyakén
a kalewas ko. Mataas siya diyakén," kagi
ni Juan, "da baguék nienak, éy buhay dén
siya."
16 Nadid, da mahal na kitam a tahod, éy
mebait siya dikitam a palagi, a kagbian na
kitam.
17 To araw éy inatdinan ni Moises du tolay
ta utus na Diyos. Pero nadid éy inatdinan
kitam ni Jesu Cristo ta kagbi na Diyos, sakay
nipaliwanag na dikitam i katutuhanan.
18 Ewan tu naketa ta Diyos, maski nikésiya.
Basta tu anak na a isi-isesa, a kaguman
Nama na a Diyos, éy siya i nagpahayaga
diya.

Tu Katungkulan Ni Juan

19 Nadid ti Juan, éy nagbinyag siya du
tolay ta Betania. Ey du tagapamahala a
Judeo ta Jerusalem, éy kinagi de du padi, a
"Ange moy pakelagipan ti Juan éng ti ésiya
siya, éng siya i tagapagligtas ta tolay."
20 Ey nagtapat ti Juan dide. "Besa a sakén
i tiniyak na Diyos a tagapagligtas," kagi na.
21 "Ey nadid." kagi de, "éng éwan siko i
tagapagligtas, éy ti ésiya ka? Ti Elias ka?"
Ey "Ewan," kagi ni Juan. "Ey siguru siko i
mahalaga a purupetana Diyos?" Ey "Ewan
be," kagi na.
22 "Ey ti ésiya ka," kagi de. "Kagin pad
dén, a monda te ikagi kame du nagpaange
se dikame diko. Anya ka, da mégtoldu ka ta
kona sa?"
23 Nadid, kinagi ni Juan, éy "Ewan moy
naala-ala tu nihula ni Purupeta Isaya to
araw? I nihula na, éy te dumemét kan a
lélake a magpahayag ta ilang a lugar, a i
kagi na kan du tolay, a dapat husayén de i
péglakaden na Panginoon. Ey nadid, sakén i
éya a lélake a nihula na."
24 Nadid du Pariseyo, éy side i nagutusa
dide a inumange ni Juan a nagpakelagip.
25 Ey kinagi de ni Juan, éy "Nadid, éng besa
ka tu tagapagligtas, éng besa ka be a ti Elias,
sakay besa ka tu purupera na Diyos, éy bakit
mégbinyag ka ta tolay?"
26 "Sakén" kagi ni Juan, "éy binyagen ko i
tolay ta dinom. Pero te lélake a esa ta éye a
éwan moy tukoy.
27 Siya, maski ménegipo diyakén a
dumemét, éng iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén."
28 I éya éy nanyari ta Betania, ta dibilew na
Hordan.

Tu Bilang Tupa Na Diyos

29 Nadid, to kagagabian na éya, éy neta ni
Juan ti Jesus a tamo diya. Péketa na diya, éy
kinagi na du tolay sa, a "Entan moy, siya ina
i bilang tupa na Diyos. Siya i magibuta ta
kasalanan na tolay ta mundua.
30 Siya ina tu kinagi ko dikam to éya a te
dumemét se a lélake a ménegipo diyakén a
kalewas ko. Mataas siya diyakén, da baguék
nienak, éy buhay dén siya.
31 Maski sakén," kagi ni Juan, "to ditol éy
éwan ko be tukoy éng ti ésiya i tagapagligtas.
Pero i tungkulin ko éy binyagen ko i tolay
ta dinom a monda mepahayag dén siya ta
Israel."

32-33 Nadid, nipahayag ni Juan ti Jesus a
huway ta kona se: “Bagu ko napospusan
éng ti ésiya siya,” kagi na, “éy inutusanék
na Diyos a magbinyag ta tolay. Sakay pati,
éy kinagi na Diyos diyakén a meta ko i Es-
piritu na a dumibi to esa a lélake a tulos
na umapon diya. Ey kinagi be na Diyos
diyakén a siya éy binyagen na du tolay ta
Banal a Espiritu.” “Nadid,” kagi ni Juan, “to
esa a aldew éy nanyari tu kinagi na Diyos
diyakén, a mineta ko i Espiritu na Diyos
a dinumibi a gébwat ta langet a koman i
dagalan. Ey tulos na inumapon ni Jesus.
34 Ey nadid,” kagi ni Juan, “da mineta ko
dén i éya éy sakén dén i magpatunaya dikam
a siya ya a talaga i isi-isesa a anak na Diyos.”

Du Neditol a Alagad Ni Jesus

35 Nadid, to kagagabian na éya, éy kagu-
man man dén ni Juan tu éduwa a alagad na.
36 Ey to péketa de ni Jesus a sumalegéd, éy
kinagi ni Juan du éduwa, a “Entan moy, siya
ina i bilang tupa na Diyos!”
37 Ey tu éduwa a alagad ni Juan, pékabati de
ta éya, éy tinumagubet side ni Jesus.
38 Ey ti Jesus, to késuleg na éy neta na side a
tumétagubet diya. Ey kinagi na dide, a “Anya
i gustu moya?” Ey “Maistu,” kagi de, “ahe i
tulusan mua?”
39 “Ey kumuyog kam,” kagi na, “éy meta
moy.” Kanya kinumuyog side ni Jesus, a
mineta de tu tinulusan na a bile. Ey tinumu-
los be sa side, da apapon dén.
40 Nadid, tu ngahen na esa dide éy ti An-
dres a wadi ni Simon Pedro.
41 Kanya ti Andres, éy inuwet na agad teka
na, a kinagi na diya a “Kadon dén, mineta
me dén tu Cristo.” (Séya i pégngahen du Judeo
to lélake a éuhayén de a tiniyak kan na Diyos
a tagapagligtas dide.)
42 Nadid, tulos niange ni Andres tu aka na
ni Jesus. Ey péketa ni Jesus diya, éy kinagi
na, a “Ti Simon ka kan, a anak ni Juan.
Pero sapul nadid, i pégngahen mia diko éy
Kepas.” (I kahulugen na éya, éy Pedro, sakay
i kahulugen na a esa éy bito.)
43 Nadid, to kagagabian na éya éy naisipan
dén ni Jesus a umange ta Galilea. Ey to
péglakad na éy neta na ti Pelip. Ey kinagi
na diya, a “Kumuyoyog ka diyakén a maging
alagad ko.”
44 Ti Pelip éy taga Betsayda. Siya be ya i
banuwana de Andres a patwade.
45 Nadid ti Pelip, éy inange na ti Natanel,
a kinagi na diya, a “Natanel, natandaan mo
tu hinulaan du purupeta sakay ti Moises to
pénulat na ta utus na Diyos, a te tagapagligtas kan a dumemét dikitam? Mineta me dén
siya a talaga! Ti Jesus,” kagi na, “i ngahen
na, a anak ni Hose a taga Nasaret.”
46 “Ataay,” kagi ni Natanel, “te mégébwat
bale be a mahusay a lélake ta éya a kétihék
a banuwan na Nasaret?” “O,” kagi ni Pelip;
“kadon, angen ta entan.”
47 Nadid, péketa ni Jesus ni Natanel a gébék
diya, éy kinagi na du édsa sa, a “Entan moy,
i lélake a ina éy tunay a Judeo, a matapat
siya.”
48 Ey ti Natanel, pékabati na ta éya, éy
kinagi na ni Jesus, a “Ta aheék mo a napos-
pusan?” “Bagu ka inange ni Pelip,” kagi ni
Jesus, “éy neta ta ka dén a te salendum to
kayo.”
49 “Mégtakaék,” kagi ni Natanel.
“Méniwalaék dén a siko ngani dén i isi-isesa
a anak na Diyos! Siko i hari mia ta Israel a
talaga!”
50 “Kanya ka wade san naniwala diyakén,”
kagi ni Jesus, “éy dahilan to kinagi ko diko a
neta ta ka dén a te salendum to kayo. Pero
meta mo i lalo a kataka-taka ta esa a aldew.
51 Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “meta
moy i langet a bumukas a tulos du anghel
a dumibi diyakén, sakay meta moy be side a
umontok a gébwat diyakén. Sakén i lélake a
gébwat ta langet.”

2

Tu Kasal Ta Kana

1 Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy te
kasal ta Bariyo Kana ta Galilea. Ey édsa sa
tu ina ni Jesus.
2 Ey kéya be sa ti Jesus sakay du alagad na,
a kinombida sa side.
3 Nadid, to pégkasayaan de pabi, éy naubus
dén tu alak. Ey kinagi no ina ni Jesus diya, a
“Naubus dén tu alak.”
4 “Diyanék mo utusan, Inéng,” kagi na.
“Ewan pabi oras a ipeta ko i kapangyarian
ko.”
5 Nadid, kinagi no ina na du bataan sa, a
“Sundin moy i maski anya a kagi na dikam.”
6 Nadid, te éném sa a tapayan a méglasén
side ta manga téglélima a baldi. Side ya
i hinanda du Judeo a pagugisan, ayun ta
rilihiyon de.
7 Ey kinagi ni Jesus du bataan sa, a “Pu-
tatén moy side ta dinom.” Ey pinutat de
side.
8 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a “Nay, isal-
duk moy i sénganya, a kébilén moy ta na-
mamahala ta kasalae.” Ey sinunud de tu
kinagi ni Jesus dide.
9 Nadid, tu namamahala to kasal, éy ki-
nenaman na tu dimom, éy alak bale dén.
Ey éwan na be tukoy éng ahe i gébwata na
éya a alak. Basta du bataan a nagsalduk
i nakapospusa. Kanya tu namamahala, éy
dinulawan na tu lélake a kékasalén,
10 a kinagi na diya, a “Bakit, isip ko ugali
na tolay a iditol de pa a ipenom du kom-
bidadu de tu memahal a kalase a alak? Na-
did, bagay nakainom dén side, éy iluwas na

dide tu alak a mehina. Pero siko éwan, da
nadid mo san iluwas tu memahal a alak!”
11 I éya a ginimet ni Jesus ta Kana, éy
sáya i purumeru a gimet na a makataka-
taka. Nagpatunay siya du tolay ta éya ta
pagkadiyos na. Ey du alagad na, éy nani-
wala dén side a siya i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas du Judeo.
12 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de
Jesus ta Kapernaum. Kaguman na tena na,
sakay du tétotop na sakay du alagad na. Ey
tinumulos sa side ta sénganya a aldew.

Tu Ginamet Ni Jesus Ta Templo

13 Nadid, kédemét na piyesta na Judeo, éy
inumange ti Jesus ta Jerusalem. I ngahen na
éya a piyesta éy Piyesta na Ala-ala.
14 Kédemét na ta Jerusalem, éy sinomdép
siya ta Templo. Ey to késdép na, éy neta na
sa i tolay a mégtinda-tinda, a iyébugtong de i
baka sakay tupa sakay palapati. Sakay neta
na be sa du mégpalit ta kuhata.
15 Ey naglubid ti Jesus ta pégyabat na, a
tulos na side a étanan a nitabuy ta luwas na
Templo. Pati du tupa sakay baka éy nitabuy
na be side. Sakay du lamesa du mégpalit
ta kuhata, éy binalibaleksad na side a tulos
nesapwah dén tu kuhata de.
16 Sakay kinagi na du méngibugtong ta
palapati, a “Nay, paluwasén moy se side.
Bakit, gemtém moy beman a palengke i
Bileae Nama ko?”
17 Nadid, du alagad ni Jesus, péketa de ta
éya, éy naala-ala de tu nisulat ni Dabid to
araw, a i kagustuan na kana ta Bile na Diyos,
éy saya i kaanyaan na kan.
18 Nadid, du mataas a Judeo, éy inumange
side ni Jesus a kinagi de, a “Anya i ipeta mo
dikame a kataka-taka, monda meta me éng
te kapangyarian ka a nagpaibut du tolay ta
Templo?”
19 “Hukatén moy i Templua,” kagi na,
“éy pataknégén ko a huway ta étélo san a
aldew.”
20 Ey “Areh!” kagi du Judeo. “Du neditol
a nagpataknég ta Templua, éy épat a pulu
éy ta éném a taon a nagtarabaho side! Ey
siko, isip mo beman éy mapataknég mo san
ta étélo san a aldew?”
21 Ewan tukoy du Judeo a nihalimbawa
san ni Jesus dide tu Templo. Pero bégi na
san i kinagi naa dide.
22 Nadid, to nikébuhay ni Jesus to ikatélo
a aldew, éy nala-ala dén du alagad na tu ki-
nagi na a éya. Ey naniwala side diya, sakay
naniwala be side ta kasulatan na Diyos.
23 Nadid, to Piyesta na Ala-ala, éy meadu
ta Jerusalem a naniwala ni Jesus, a siya i
tagapagligtas dide, da neta de i ginimigimet
na a kataka-taka.
24 Pero ti Jesus, éy éwan siya nagkatiwala
dide, da tukoy na dén side a étanan.
25 Ewan siya tu kailangan ta magbaheta ta
ugali na tolay diya, da tukoy na dén i isip na
tolay a maski ti ésiya.

3

Ti Jesus Sakay Tu Te Tungkulin a Lakay

1 Nadid, te esa a lakay a namamahala
du Judeo, a ti Nikodemo i ngahen na.
Sakup siya na rilihiyon a ngéngahinan de a
Pariseyo.
2 To esa a kélép, éy inumange siya ni Jesus
a nékiohon. “Maistu,” kagi na, “napospusan
me a maistu ka a gébwat ta Diyos, da éwan ka
makagimet ta gégemtén mua a memahal éng
éwan édse diko i Diyos.”
3 Ey kinagi nadid ni Jesus to lakay, a “Tan-
daan mo: éng éwan ienak i tolay a huway, éy
éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na
Diyos.”
4 “Ey kodya i péngienaka ta matanda dén
a tolay a huway?” kagi ni Nikodemo.
“Makasdép wade siya ta tiyana nena na a
monda ienak a huway?”
5 “Tandaan mo,” kagi ni Jesus, “éng éwan
ienak i tolay ta dinom sakay ta Espiritu na
Diyos, éy éwan siya makasdép ta kaharian
na Diyos.
6 Tu ienak ta tolay, éy meaheg ta tolay,
sakay tu ienak ta Espiritu na Diyos, éy mea-
heg ta Diyos.
7 Diyan ka mégtaka to kinagi ko diko a
kailangan a ienak i tolay a huway.
8 Mara i pahés, éy mabati mo, pero éwan
mo tukoy i kégébwatan na sakay ta angayan
na, da méglebut siya ta maski ahe. Nadid,
éy kona be sa i tolay a ienak ta Espiritu na
Diyos, a éwan mo be tukoy éng kodya.”
9 Ey kinagi ni Nikodemo, a “Kodya a man-
yari i éya?”
10 Ey “Anya,” kagi ni Jesus, “isip ko matal-
inung ka a maistu ta Israel, pero éwan mo
beman tukoy tu kinagi ko?
11 Tandaan mo; tu napospusan me sakay
tu mineta me, éy ibaheta me dikam a talaga.
Pero sikam, éy éwan kam méniwala ta kagi
mia.
12 Nadid, éng éwan kam méniwala to kinagi
ko dikam tungkul ta munduae, éy pakodyan
moy a maniwala éng ibaheta ko dikam i
manyaria tungkul ta langet?
13 Entan mo, éwan tu tolay ta mundua a
maski ti ésiya a gébwat ta langet, éng éwan
sakén san a ngéngahinan de a lélake a gébwat
ta langet.”
14 Mara ti Moises to araw, to pégiyan de ta
ilang a lugar, éy nagimet siya ta ulag a tanso,
a niekpét na to kayo a te tolnék. Nadid, éy
kona be sa i lélake a gébwat ta langet, a iekpét
de be siya ta te tolnék a kayo,

15 a monda maski ti ésiya a tolay a méniwala diya, éy mabuhay siya a éwan tu
katapusan.
16 Mahal na Diyos a tahod i tolay ta
mundua. Kanya pinaange na se tu anak na
a isesa, monda maski ti ésiya i maniwalaa
diya, éy éwan mate, éng éwan mabuhay a
éwan tu katapusan.
17 Ewan pinaange na Diyos tu anak na
ta mundua a maghukum ta tolay, éng'wan
magligtas ta tolay.
18 Kanya nadid, maski ti ésiya a méniwala
ta anak na Diyos, éy éwan siya hukumén na
Diyos. Pero tu éwan méniwala éy mahukum
dén, da éwan side méniwala ta isesa a anak na
Diyos, a ti Jesu Cristo.
19 Nadid, inumange dén ta mundua i Dem-
lag a ti Jesu Cristo. Pero inidelan siya du
tolay. Gustu du tolay i diklém kesira ta
demlag, da medukés i gimet dia. Kanya
hukumén side na Diyos.
20 Dahilan i maski ti ésiya a mégimet ta
medukés, éy sala de i demlag. Umadeyo side
ta demlag da gustu de éwan meta i gimet de
a medukés.
21 Pero side a te gimet ta tama, éy
umadene side ta Demlag, monda meta dén
i gimet de, a ayun ta kaluuben na Diyos.

Ti Jesus Sakay Ti Juan

22 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de
Jesus sakay du alagad na ta Hudea. Négiyan
sa side ta esa a panahun, a nagbinyag side
ta tolay.
23-24 I éya a panahun, éy panahun pabi
ni Juan a mégbinyag, da éwan de pabi nip-
ihesu. Ey édsa nadid ti Juan ta Enon, a
mégbébinyagén sa siya du tolay, da meadu sa
i dinom (adene i Enon ta Salim). Ey meadu i
dumédulug sa diya a nipabinyag.
25 Nadid, du alagad ni Juan sakay tu
esa a Judeo, éy négpasuway side tungkul ta
pégbinyag ni Juan sakay ta pégbinyag ni Jesus.
26 Kanya inumange side ni Juan, a kinagi
de diya, a "Maistu, anya tu kaguman mo
a lélake to éya ta dibelew na Hordan, siya
a nipahayag mo? Mégbébinyagén kan dén
siya nadid ta tolay, éy meadu kan be diya a
dumédulug. Bakit?"
27 "Ewan," kagi ni Juan du alagad na.
"Tama tu gimet na. Tandaan moy, maski
ti ésiya a te kapangyarian, éy Diyos i
méngatéda diya.
28 Ewan moy naala-ala tu kinagi ko
dikam? Tu kinagi ko, éy besa a sakén i
tiniyak na Diyos a tagapagligtas, éng'wan,
inutusanék san na Diyos a mégdetol diya, a
paghandaén ko du tolay ta demtan na.
29 Mara tu bébe a kasalén," kagi ni Juan, "ti
ésiya i te kooa sa, tu lélake a mangasawa o tu
bukabli na? Tu lélake a mangasawa, siya i te
koo to bébe. Tu bukabli na, éy masaya siya
éng meta na side a nagagum dén. Nadid,
kona be sa sakén," kagi ni Juan. "Masayaék
be éng meta ko du tolay a umange ni Jesus.
30 Ti Jesus, éy maging tanyag siya a éwan
tu katapusan. Pero sakén, éy malipas be san
i kétanyag kua." Saya tu kinagi ni Juan du
alagad na.

Tu Gébwat Ta Langet

31 Siya a gébwat ta langet, éy siya i
mataasa. Siya a édse ta mundua, éy mégtoldu
siya ta tungkul ta édse ta mundua, da sé' san
ya i kinatobuan na a lugar. Ti Jesus a gébwat
ta langet, éy siya i mataasa.
32 Mégbaheta siya ta neta na éy ta nabati
na, pero éwan méniwala du tolay ta kagi naa.
33 Pero side a méniwala a talaga ta kagi ni
Jesus, éy side i mégpatunaya a katutuhanan i
Diyos.
34 Tu pinaange se na Diyos a ti Jesus, éy
siya i mégkagia ta kagi na Diyos, da inatdi-
nan siya na Diyos ta Espiritu na.
35 Mahal na Diyos tu anak na a Jesus, a
inatdinan na siya ta étanan, a siya dén i te
kapangyarian.
36 Nadid, maski ti ésiya a méniwala ta anak
na Diyos, éy mabuhay siya a éwan tu kata-
pusan. Pero side a éwan sumunud to anak
na, éy éwan de kamtan i buhay a éwan tu
katapusan, éng'wan, basta manatili dide i
parusa na Diyos.

4

Ti Jesus Sakay Tu Bébe a Samaritano

1 Nadid, du Pariseyo éy nabaheta de a
bébinyagen kan ni Jesus i mas meadu a tolay
kesira ni Juan. Sakay nabaheta de be a te
mas meadu kan a tolay a nipasakup diya,
kesira ni Juan.
2 Pero éwan ti Jesus a mismo i mégbinyaga
du tolay, éng'wan du alagad na san.
3 Kanya ti Jesus, pékabaheta na ta éya,
éy gininanan na i Hudea a nagsoli siya ta
Galilea.
4 Ey to péglakad na, éy dinumiman pa siya
ta Samaria.
5 Ey to péglakad de ta éya éy dinumemét
side ta banuwan na Sikar. Adene i Sikar to
luta a niatéd ni Hakob to anak na a Hose to
araw.
6 Ey édsa be sa tu medisalad a bal-ong a
kinotkotan kan ni Hakob to araw. Kédemét
sa de Jesus, éy tanghali dén tu bilag. Ey inu-
meknud sa siya a inumimang, da napagel.
7-8 Du alagad na, éy tinumulos side ta
banuwan a mamugtong ta kanén de.
Ey, kéimang ni Jesus to bal-ong, éy te dinu-
memét sa a Samaritano a bébe a sumagéb.
Ey kinagi ni Jesus diya, a "Penuménék mo."
9 Tu bébe, pékabati na a mékiohon ti Jesus
diya, éy nagtaka, da du Judeo, éy idel de a
mékiohon du Samaritano. "Bakit," kagi na,

"mékienom ka diyakén éy Judeo ka, éy sakén
éy Samaritanoék?"
10 Ey kinagi ni Jesus diya, "Eng tukoy mo
i iatéda na Diyos ta tolay, sakay éng tukoy
mo be i mékienuma diko, éy siko maka i
mékienuma diyakén. Ey atdinan ta ka maka
dén ta dinom a makabuhay."
11 "Ey ahe i pangalapan mua ta dinom a
makabuhay?" kinagi no bébe. "Ewan ka be
tu pégsalduk, éy medisalad pati i balo-ongae.
12 Tu apo tam a Hakob," kagi na, "éy saye
i enuman naa, pati du anak na sakay du
baka na to araw. Saye i niatéd naa dikitam
a dinom. Anya, isip mo mataas ka diya, a
mahusay tu dinom mo ta dinumae?"
13 Ey kinagi ni Jesus, a "Du uminom ta di-
nom ta bal-ongae, éy mégeplék side a huway.
14 Pero tu iatéd ko a dinom, éy saya i buhay
a éwan tu katapusan. Ey maski ti ésiya i
uminom ta éya, éy éwan siya mageplék a
huway, maski nikésiya, da édse diya a palagi,
a koman i bukal a éwan katian."
15 "Ey atdinanék pad ta kona sa a di-
nom," kagi no bébe, "monda éwanék mage-
plék a huway, monda éwanék tu kailangan a
sumagéb."
16 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "ikad mo dén a
angen mo tu asawa mo, a soli kam se agad."
17 "Ey éwanék tu asawa," kinagi no bébe.
"Ah," kagi ni Jesus, "katutuhanan a talaga tu
kagi mo.
18 Da lima dén tu inasawa mo a lélake.
Sakay pati tu mékiagum diko nadid, éy besa
a asawa mo."
19 "Anin," kagi no bébe, "purupeta ka bale!
20 Anya wade, Amay; i pégsambaan du apo
me ta Diyos to éya, éy ta bukidae. Pero sikam
a Judeo, éy kagi moy a ta Jerusalem kan san
i tama a pégsambaan tam ta Diyos?"
21 "Ewan, Anéng," kinagi ni Jesus.
"Tandaan mo, dumemét i oras a éwan
sumésamba i tolay ta Diyos ta bukidae. Pati
ta Jerusalem, éy éwan de sa sésambaén.
22 Sikam a Samaritano, éy éwan moy tukoy
i sésambaan moy. Pero sikame a Judeo, éy
tukoy me i sésambaan me, da tu tagapagligtas
ta tolay, éy Judeo siya.
23 Ey nadid," kagi ni Jesus, "dinumemét
dén i oras a késamba na tolay ta Diyos ta katu-
tuhanan ta isip dia, side a tunay a méniwala
diya. Gustu na Diyos éy sambaén siya na
tolay ta kona sa.
24 I Diyos éy Espiritu, éwan siya tu bégi. Ey
side a sumamba ta Diyos, éy kailangan éy
sambaén de siya ta katutuhanan ta isip dia."
25 Nadid, kinagi no bébe, a "Tukoy ko a
ta esa a panahun, éy dumemét tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta tolay, siya a
ngéngahinan de a Cristo. Ey ta kédemét na, éy
ipaliwanag na kan dikitam i étanan."
26 "Ey sakén a mégkagi diko." kagi ni Jesus,
"éy sakén ngani dén ye."
27 Nadid, dinumemét du alagad ni Jesus
a gébwat ta banuwan. Ey dinemtan de
siya a mégkagi to bébe. Ey nagtaka side da
mékiohon siya ta bébe. Pero mésanike side a
mégpakelagip éng anya i éuhunén dia.
28 Ey nadid, basta pinabayan no bébe tu
iyésagéb na, a nagsoli ta banuwan. Ey
kédemét na ta banuwan, éy nibaheta na du
kabébayan na ti Jesus, a kinagi na, a
29 "Kamon, ipeta ko dikam i lélake yae a
mineta ko. Siya i nakatukuya ta étanan a
ginamet ko sapul to kékétihék ko! Siguru
siya i Cristo a tagapagligtas dikitam!"
30 Nadid, pékabaheta du tolay to kinagi no
bébe, éy linumwas side a étanan a angen de
entan ti Jesus.
31 Samantala du alagad ni Jesus, éy inakit
de siya a méngan.
32 Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "da te kanénék
dén a éwan moy tukoy."
33 Pékabati du alagad ta éya, éy
négpakipakelagip side a kinagi de, a "Anya
wade, te namakan wade diya to édse tam ta
banuwan?"
34 Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "i kanén kua,
éy tupadén ko i kaluuben na nagpaangea
se diyakén, a tapusén ko i patarabaho na
diyakén.
35 Kagi moy a épat pabi a bulan bagu
panahun na gapasan. Pero éwan," kagi ni
Jesus. "Entan moy, éwan moy meta a handa
dén nadid i araduan yae a gapasén moy?
Didi tolay ya a tamo dikitam, éy side ya i
gapasén moya.
36 Entan moy, maski ti ésiya a magapas ta
tolay a iange diyakén, éy atdinan ko siya ta
gantimpala na. Sakay du ginapas na a tolay,
éy abutén de i buhay a éwan tu katapusan.
Nadid, tu méngimula ta kagi na Diyos ta isip
na tolay, sakay tu mégapas, éy pareho side a
masahat.
37 Nadid éy katutuhanan tu kékagin na
tolay, a mégmula kan tu esa, pero besa kan
tu mégapas,
38 da inutusan ta kam," kagi ni Jesus, "a
mégapas ta éwan moy nimula. Mara, i kahu-
lugen na éya éy iba du néngibaheta ta kagi na
Diyos ta tolay, pero sikam i méngiangea ta
tolay diyakén."
39 Nadid, te meadu a Samaritano ta éya
a nániwala ni Jesus, dahil to kinagi no bébe
dide, a "Natukuyan na i étanan a ginamet ko
sapul to kékétihék ko."
40 Kanya nékiohon du Samaritano ni Jesus
a tumulos siya ta banuwan de. Ey négiyan sa
siya ta éduwa a aldew.
41 Ey lalo a meadu i naniwala, da nabati
de tu pégtoldu na.
42 Ey kinagi du Samaritano to bébe, a
"Naniwala kame to purumeru dahil to ki-
nagi mo. Pero nadid méniwala kame dén
a talaga da nabati me be dén tu pégtoldu

na. Tukoy me nadid a talaga ngani a siya i
tagapagligtasa ta tolay ta mundua."

Tu Anak a Méladu

43 Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy
hinumektat de Jesus, a tamo side ta Galilea.
44 Kinagi ni Jesus a éwan iyégalang du tolay
tu purupeta éng kabébayan de.
45 Nadid, kédemét de Jesus ta Galilea, éy
tinanggap siya du tolay sa. Kanya tinag-
gap de, éy natandaan de tu ginégimet na ta
Jerusalem to piyesta, da namiyesta be sa du
tolay a taga Galilea.
46 Ey sinumoli ti Jesus ta Kana. Saya i
banuwan a pinagemtan na ta dinom a alak.
Nadid, te lélake sa a te tungkulin a gébwat
ta Kapernaum. Tu anak na ta éya éy méladu.
47 Pékabaheta no lélake a dinumemét sa
ti Jesus, éy inumange sa a nékiohon diya.
Gustu na a umange ti Jesus to bile de a
manggamot to anak na a adene dén a mate.
48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ewan kam
méniwala a talaga, éng éwan moy pa meta i
kataka-taka a gimet."
49 Ey kinagi no te tungkulin, a "Kumuyog
ka pad pa diyakén, Maistu, bagu mate tu
anak ko."
50 Ey kinagi ni Jesus diya, "Ikad mo dén,
mabuhay san ya tu anak mo." Pékabati no te
tungkulin ta éya, éy naniwala siya to kagi ni
Jesus, a tulos na dén a naglakad.
51 Ey to péglakad na pabi a tamo to bile de,
éy sinambat siya du utusan na, a kinagi de
diya, a "Mahusay dén tu anak mo!"
52 Ey pinakelagipan na side éng nikésiya
siya nagsapul a naghusay. Ey kinagi de a
"To apon se a ala una, éy naibut tu palang
na."
53 Ey naala-ala na dén a sé' bale ya i orasa
no pégkagi ni Jesus, a mabuhay tu anak na.
Ey naniwala side a métatena ni Jesus.
54 Nadid, saya tu ikaduwa a gimet ni Je-
sus a makataka-taka sapul to kédemét na ta
Galilea a gébwat ta Hudea.

5

Tu Pégpahusay Na To Lakay a Méladu

1 Nadid, kétapos na éya, éy inumange ti
Jesus ta Jerusalem, a mamiyesta.
2 Nadid, te diposito na dinom ta
Jerusalem. I édsean na éy adene ta pintuan
na banuwan a sésdépan na tupa. I pégngahen
na Judeo ta dinuma a éya éy Betesda. Ey to
digdig no dinom éy te lima a bile.
3 Saya i édseana du te ladu a tolay a
meadu. Te buhék, te pile, sakay te lumpu.
Mégéuhayén side ta ipaglimet-limet no di-
nom.
4 Dahilan éng mensan éy te anghel kan
a dumibi to dinom a tulos na a maglimet-
limet to dinom, éy maghusay kan tu meditol
a tolay a lumogbut, maski anya i saket na.
5 Nadid, te lélake ta éya, a te ladu ta étélo
dén a pulu a taon éy ta walu.
6 Ey neta siya ni Jesus, éy tukoy na a nale
dén siya a te katidug ta éya. Ey kinagi na
diya, a "Gustu mo a maghusay ka?"
7 Ey "O," kagi no lélake, "pero éwan ko kaya,
da éwan tu méngégkat diyakén a méngilogbut
ta dinomae éng maglimet-limet. Da pin-
uhubaan ko dén, éy keditulanék be san du
kaguman ko."
8 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "umégkat ka dén
a méglakad ka dén, a kébilén mo dén i abék
mua."
9 Ey pékabati no lélake ta éya, éy bigla siya
a naghusay. Ey inalap na tu abék na, a
néglakad dén.

Nadid, i éya a aldew, éy sabadu (I sabadu,
éy pangilin na Judeo.)
10 Kanya du te tungkulin a Judeo, péketa
de to lélake a naghusay, éy pinaginglan de
siya, a "Bakit kakébil mo i abék mua?" kagi
de. "Isip ko pangilin nadid. Labag ta batas i
mégkébil ta aldew a pangilin."
11 "Tu lélake a nagpahusay diyakén," kagi
na, "éy inutusanék na a méglakadék, a kébilén
ko dén i abék kuae; kanya kinébil ko dén."
12 "Ey ti ésiya i nagutusa diko a méglakad ka
dén a kébilén mo i abék mua?" kagi de.
13 "Ewan ko tukoy," kagi no lélake. Kanya
éwan na tukoy éng ti ésiya i nagpahusay diya,
éy hinumektat dén ti Jesus, da meaadu i
tolay ta éya.
14 Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus ta
Templo tu lélake a ginamot na. Ey kinagi na
diya, a "Entan mo, mahusay ka dén. Nadid
éy ibutan mo dén i kasalanan mo, monda
éwan ka demtan na mas mahirap pa to saket
mo."
15 Nadid tu lélake, éy inumange siya du te
tungkulin a Judeo, a kinagi na a ti Jesus i
nagpahusaya diya.
16 Nadid, saya i katuwirana du Judeo a
mékialam ni Jesus, da pinahusay na tu lélake
to pangilin.
17 Pero i katuwirana ni Jesus dide, éy
"Tama ko a Diyos éy mégtarabaho a palagi,
maski pangilin; éy sakén éy konaék be sa."
18 Nadid, pékabati sa du te tungkulin a
Judeo, éy lalo dén a gustu de a bunon ti Jesus.
Naiyamut side diya da nilabag na tu ugali de
tungkul ta pangilin. Sakay naiyamut be side
to kinagi na, a Diyos i ama naa. I kahulugina
na éya éy kagi na éy kapareho siya na Diyos.

Tu Kapangyarian No Anak Na Diyos

19 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Tandaan
moy ye: i tarabaho ko, éy éwan ta isip kua,
éng 'wan ahigén ko i tarabaho Nama ko.
Dahilan i gimet Nama ko, éy sé' be ya i gimet
kua, sakén a anak na.

20 Gustuék Nama ko. Kanya nipaliwanag
na diyakén i étanan a gimet na. Ey ipali-
wanag na pa diyakén i gimet ko a lalo a
memahal, a monda meta moy a magtaka
kam.
21 Mara Tama ko a Diyos, éy pabuhayén na
i tolay a pate. Ey sakén a anak na, éy kona
be sa i gimet kua, a pabuhayén ko i maski ti
ésiya a gustu ko.
22 Ewan be méghukum Tama ko, éng'wan
inatdinanék na ta kapangyarian a sakén i
maghukuma,
23 monda igalangék na tolay, a kona ta
pénggalang de Nama ko. Tu éwan gumalang
diyakén, éy éwan be siya gumalang Nama ko,
da siya i nagpaangea se diyakén.
24 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "maski
ti ésiya a mangbate ta kagi ko, a sakay
méniwala be siya ta nagpaangea se diyakén,
éy éwan siya mahukum. Eng'wan, bilang
nabuhay dén siya ta pate, da te buhay dén
siya a éwan tu katapusan.
25 Tandaan moy be ye: Dumemét i oras a
pangbate du bilang pate ta kagi na anak na
Diyos. Ey du makabate, éy mabuhay side a
éwan tu hanggan. Ey dumemét dén nadid i
éya a oras.
26 Tama ko, éy siya i gébwata na buhay
na tolay. Sakay sakén a anak na, éy inat-
dinanék na be ta kapangyarian a mag-
pabuhay ta tolay.
27 Sakay inatdinanék na be ta kapang-
yarian a maghukum ta tolay," kagi ni Jesus,
"da sakén i lélake a gébwat ta langet.
28 Bakit mégtaka kam ta éye a kékagin ko?
Entan moy, dumemét i oras a mabati du
étanan a édsa ta lébéng i dulaw kua,
29 a tulos de a buméswal ta lebéng dia.
Sakay du nagimet ta mahusay, éy tamo
side ta buhay a éwan tu katapusan. Sakay
du nagimet ta medukés, éy tamo side ta
péghukuman."

Du Mégpatunay Ni Jesus

30 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Ewan gébwat
i kapangyarian ko ta sarili ko san, éng'wan
sundin ko san i utus Nama ko ta paghukum
ko ta tolay. Kanya tama i péghukum kua.
Ewan ko sundin i isip ko sana éng 'wan
tupadén ko i kaluuben no nagpaange se
diyakén.
31 Mara, éng sakén san i mégkagia dikam a
te kapangyarianék, éy éwan kam maniwala.
32 Pero éwan," kagi ni Jesus, "da entan moy,
te esa a mégpatunay diyakén. Ey tukoy ko a
katutuhanan i pégkagi na tungkul diyakén.
33 Mara entan moy ti Juan, to péngisiyasat
moy diya, éy nipagtapat na dikam i katu-
tuhanan a tungkul diyakén.
34 Sakén éy éwanék tu kailangan a mag-
patunay i lélake diyakén. Pero ipaala-ala ko
dikam ti Juan, monda maniwala kam maka
ta kagi na a monda meligtas kam.
35 Ti Juan éy koman i demlag na simbu,
da nagpaliwanag dikam ta katutuhanan. Ey
gustu moy ta sandali a panahun tu nipag-
toldu na dikam.
36 Pero entan moy, te iba a mégpatunay
diyakén a higit pa ni Juan," kagi ni Jesus. "I
tarabaho ko a niutus diyakén Nama ko, éy
side ya i sistigu kua. Side ya i mégpatunaya a
pinaangeék se Nama ko a Diyos.
37 Pati Tama ko, éy mégpatunay be diyakén.
Pero sikam, éwan moy nabati tu boses na,
éwan moy neta tu mata na;
38 sakay éwan kam méniwala ta kagi na, da
éwan kam méniwala ta pinaange na se.
39 Mégéadalén kam ta kasulatan na Diyos,"
kagi ni Jesus, "da isip moy wade éng adalén
moy éy mabuhay kam a éwan tu katapu-
san. Ey i éya a kasulatan éy mégpatunay be
diyakén!
40 Pero maski patunayanék na kasulatan,
éy idel moy a ipasakup diyakén, monda te
buhay kam maka a éwan tu katapusan."
41 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Sakén, éy éwan
ko hangad a puriénék na tolay.
42 Pero tukoy ko a éwan moy gustu i Diyos.
43 Pinaangeék se Nama ko, a mégtoldu
dikam tungkul diya; pero éwanék moy tang-
gapén. Pero éng dumemét dikam i esa a
lélake a mégtoldu dikam, éy méniwala kam
diya a talaga.
44 Ewan kam maari a maniwala diyakén,
da i gustu moy sana, éy purién kam na tolay;
pero éwan moy gustu a purién kam na Diyos.
45 "Diyan moy isipén a sakén i magablaa
dikam Nama ko," kagi ni Jesus. "Eng'wan, Ti
Moises i magablaa dikam diya. Umasa kam
ni Moises a siya i mangtulunga dikam, pero
éwan.
46 Kagi moy a méniwala kam ta kagi ni
Moises, pero éwan! Eng naniwala kam ni
Moises, éy méniwala kam be diyakén, da
nisulaték na.
47 Nadid, éng éwan kam naniwala to nisu-
lat ni Moises, éy pakodyan moy a maniwala
ta pégtoldu kua?"

Tu Nipamakan Na Du Lima
a Libu a Tolay

6

1 Nadid éy nagsoli dén ti Jesus ta dibilew
na Galilea (I ngahen a esa na éya a diget, éy
Tiberias.)
2 Ey te meaadu a tolay a tumétagubet diya,
dahilan to mineta de a ginamet na du tolay
a te ladu.
3 Nadid, inumange de Jesus ta buked, a
kaguman na du alagad na. Ey négeknud sa
side.
4 Saya i panahun na Piyesta na Ala-ala.

5 Nadid, pékatan-aw ni Jesus ta meaadu
a tolay a tumétagubet dide, éy kinagi na ni
Pelip, a “Ahe i pamugtungan tam ta ipa-
makan tam didi tolay yae?”
6 (To pégkagi ni Jesus ta éya, éy napospusan
na dén i gemtén na, pero nipakelagip na ni
Pelip da puhubaan na siya.)
7 Ey kinagi ni Pelip ni Jesus, a “Pakodyan
tam wade? Maski ibugtong tam i éduwa a
datos a kuhata ta tinapay, éy kulang de pa
a kanén!”
8 Nadid, te alagad a esa ta éya a ti Andres, a
wadi ni Simon Pedro. Ey kinagi na ni Jesus,
a
9 “Te anak ta éye a te kébil ta lima a momon
a tinapay sakay éduwa a pindang, pero gas-
inu san dén ye ta kakadua na tolaye.”
10 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Pégiknudén moy side.” Nadid, da melawa i
kalamonan ta éya, éy pinégiknud de du tolay
ta éya. Te manga lima a libu a lélake (puwera
du bébe sakay du anak).
11 Nadid, inalap ni Jesus tu tinapay no
anak. Ey to pégpasalamat na, éy binahaba-
hagi na tu tinapay du tolay. Pati tu éduwa
a pindang, éy binahagi na be ta maski
sénganya a gustu de.
12 Nadid, to kébésog de dén, éy kinagi ni Je-
sus du alagad na, a “Hempésén moy i sobha
dia, kakenga.”
13 Ey to péghempés de, éy naputat i
labindalawa a gatang to sobha de a
minéngan ta tinapay.
14 Nadid, péketa du tolay ta éya a ginamet
ni Jesus, éy kinagi de, a “Siya ngani dén ya a
talaga i purupeta a pinaange se na Diyos a
tagapagligtas dikitam.”
15 Pero ti Jesus, pékapospos na a pilitén de
siya a talaga a maghari dide, éy gininanan
na side a inumange man dén siya a isesa ta
buked.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

16 Nadid, to apon, éy inumange du alagad
na to digdig no diget.
17 Ey sinumakay side to abeng a uma-
habes ta Kapernaum. Kélép dén, éy éwan
pabi dumédemét ti Jesus dide.
18 Nadid, inabut side na mesibét a pahés,
a tulos no diget a mesalpuk-salpuk.
19 Nadid, to pégaud de ta manga pitu a
kilumetru, éy bigla a neta de ti Jesus a
méglakad ta dibo na digita a gébék dide. Ey
inumanteng side.
20 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Diyan kam
méganteng, sakén ye.”
21 Nadid, péketa de a siya ngani dén, éy
pinasakay de to abeng. Ey to késakay na dén,
éy agad side dinumemét to punduan de a
lugar.

Ahayukén Du Tolay Ti Jesus

22 Nadid, to kagagabian na éya, éy du tolay
a nawahak to tinulakan du alagad, éy ina-
hayok de ti Jesus. Tukoy de a te dahik sa tu
isesa san a abeng to apon se. Sakay tukoy
de be a éwan kinumuyog ti Jesus du alagad
na to kétulak de ta éya a abeng.
23 Nadid, ahayukén de pabi ti Jesus, éy
te dinumemét a abeng dide a gébwat ta
Tiberias. Pinumundu side to tapat no
pinénganan du tolay to tinapay a niatéd dide
ni Jesus.
24 Kanya du tolay, péketa de a éwan sa de
Jesus, éy nipeahabes side du bigu a demét a
abeng ta Kapernaum. Ey kédemét de ta éya,
éy inahayok de sa ti Jesus.

Tu Kanén a Ikébuhay Na Tolay

25 Nadid, péketa de diya éy kinagi de, a
“Maistu, nikésiya ka pa se dinumemét?”
26 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Kanyaék
moy inahayok, éy dahilan san to nipakan ko
dikam to apon se a tinapay. Pero éwan moy
maisipan i kahulugina na éya a ginamet ko
a tanda.
27 Diyan kam pirmi a mégéahayukén ta
kanén moy, da éwan ya matagal. Eng'wan,
i ahayukén moy makaa éy tu kanén a iba a
makabuhay ta tolay a éwan tu katapusan. Ey
sakén i mangatéda ta éya a kanén, da inat-
dinanék Nama ko a Diyos ta kapangyarian
ko.”
28 Ey kinagi du tolay ni Jesus nadid, a
“Anya i maigi a gemtén me, monda tupadén
me i kaluuben na Diyos?”
29 Ey kinagi ni Jesus, a “Saye i gustua
na Diyos a gemtén moy: maniwala kam
diyakén, da pinaangeék na se.”
30-31 “Ey anya,” kagi de, “éng gustu mo a
maniwala kame diko, éy gemtén mo i tanda
a kataka-taka. Mara du apo tam to araw, to
pégiyan de ta ilang a lugar, éy pinépakan side
ni Moises ta mana a gébwat ta langet. Saya
i kagia ta kasulatan na Diyos. Nadid,” kagi
du tolay “éng meta me ka a magimet ta kona
sa a tanda, éy maniwala kame diko.”
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tandaan
moy, besa ti Moises i nangatéda du apo tam
ta kanén a gébwat ta langet, éng'wan Tama
ko i nangatéda. Sakay nadid, éy atdinan kam
Nama ko ta tunay a kanén a gébwat ta langet.
33 Nadid, tu kanén a iatéd na Diyos, éy
dinumibi a gébwat ta langet. I éya a kanén,
éy saya i makabuhaya ta tolay ta mundua a
éwan tu hanggan.”
34 Nadid, pékabati du tolay ta éya éy kinagi
de, a “Pekanén mo kame pad a palagi ta éya
a kanén.”
35 Ey kinagi ni Jesus dide. a “Sakén i
kanéna a ikébuhay na tolay a éwan tu hang-
gan. Maski ti ésiya a pasakup diyakén, éy
éwan siya mégalép a huway; sakay siya a

maniwala diyakén, éy éwan siya mageplék a huway.
36 Nadid, anya tu kinagi ko dikam? Tu ki-
nagi ko, éy maski mineta moy tu gimet ko a
kataka-taka, éy éwan kam méniwala diyakén.
37 Pero maski ti ésiya i iatéda Nama ko
diyakén, éy pásakup side diyakén. Ey sakén
éy éwan ko idelan i maski ti ésiya a pasakup
diyakén.
38 Da éwanék se dinumibi a gébwat ta
langet a monda gemtén ko i kaluuben kua,"
kagi ni Jesus; "éng'wan i kaluuben no nag-
paange se diyakén.
39 Ey i kaluuben na, éy éwan tu mebut a
maski isesa a tolay a niatéd na diyakén, éng
'wan gustu na éy buhayén ko side a étanan ta
kédemét na katapusan na mundua.
40 Entan moy," kagi ni Jesus; "saye i kalu-
uben Nama ko: Du étanan a makatukoy
diyakén a anak na Diyos sakay maniwala be
side diyakén, éy gustu Nama ko éy mabuhay
side a éwan tu katapusan. Ey sakén i mag-
pabuhaya ta kona sa a tolay ta katapusan na
mundua."
41 Nadid, pékabati sa du Judeo, éy pinin-
tasan de siya. Ewan side méniwala to kinagi
na a siya i kanén a dinumibi a gébwat ta
langet.
42 "Anya," kagi de, "isip ko ti Jesus siya, a
anak ni Jose. Bakit kagi na a dinumibi siya
a gébwat ta langet, pero natenggi tam tu ina
na éy tama na?"
43 Ey kinagi dide ni Jesus, a "Diyan kam
mégpintas diyakén.
44 Entan moy, éwan tu ipasakup diyakén a
talaga éng éwan pa side amo-amon Nama ko.
Ey du mananggap diyakén, éy pabuhayén ko
side kédemét na katapusan na mundua.
45 Mara entan moy, nisulat du purupeta to
araw a ipaliwanag kan na Diyos du étanan
a tolay. Kanya nadid, maski ti ésiya a
maniwala ta ipaliwanag Nama ko dide, éy
pasakup side diyakén.
46 Pero éwan ko kagin a te tolay a minaketa
ta Diyos," kagi ni Jesus. "Ewan. Basta sakén
san i naketaa ta Diyos, da gébwaték diya.
47 "Tandaan moy i éye a kagi ko dikam, a
maski ti ésiya a méniwala diyakén éy te buhay
a éwan tu katapusan,
48 da sakén i kanéna a ikébuhay na tolay a
éwan tu hanggan.
49 Mara entan moy du apo moy a négiyan
ta ilang a lugar: Maski kinékan de tu mana a
nipépakan dide ni Moises, éy nate be san
side.
50 Pero tu tunay a kanén a dinumibi a
gébwat ta langet, éy iba. Maski ti ésiya a
méngan ta éya a kanén, éy te buhay siya a
éwan tu katapusan.
51 Ey sakén i kanéna a dinumibi a gébwat
ta langet a ikébuhay na tolay," kagi ni Je-
sus. "Kanya maski ti ésiya a méngan ta éya
a kanén éy mabuhay siya a éwan tu kata-
pusan. Ey tu kanén a iatéd ko éy tu bégi
ko. Iatéd ko a monda mabuhay i tolay ta
mundua."
52 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
négpasuway side, a kinagi de, a "Pakodyan
na éye a lélake a méngipakan dikitam ta bégi
naa?"
53 Kanya kinagi man dén ni Jesus dide,
a "Katutuhanan tu kagi ko dikam; sakén
i lélake a gébwat ta langet. Eng éwan kam
méngan ta bégi kua sakay uminum ta digi ko,
éy éwan kam mabuhay a éwan tu hanggan.
54 Dahilan i maski ti ésiya a méngan ta bégi
ko sakay uminom ta digi ko, éy te buhay siya
a éwan tu katapusan. Sakay pabuhayén ko
siya ta katapusan na mundua.
55 Tandaan moy" kagi ni Jesus, "i bégi kua,
éy sáya i tunay a kanén; sakay i digi kua, éy
sáya i tunay a inumén.
56 Kanya maski ti ésiya a méngan ta bégi
kua éy ta uminom ta digi ko, éy mégiyanék
diya, sakay mégiyan be siya diyakén.
57 Nadid, pinaangeék se Nama ko," kagi
na. "Siya i gébwata na buhay na tolay. Kanya
inatdinanék na ta buhay ko. Ey kona be sa i
maski ti ésiya a méngan ta bégi ko, éy atdinan
ko be siya ta buhay na.
58 Kanya sakén i tunay a kanén a dinumibi
a gébwat ta langet. Besa ya tu kinékan du
apo tam, da nate side. Pero du méngan ta
tunay a kanén éy mabuhay side a éwan tu
katapusan."
59 Sáya tu kinagi ni Jesus to pégtoldu na du
Judeo to kapilya ta Kapernaum.

Tu Kagi Tungkul Ta Buhay
a Ewan Tu Katapusan

60 Nadid, nabati be du alagad na tu
pégtoldu na. Kanya kinagi du keaduan de,
a "Mehirap i éya a pégtoldu na. Ewan tu
makatanggap ta éya a kagi."
61 Nadid, natukoy agad ni Jesus i péngupos
diya du alagad na. Kanya kinagi na dide, a
"Anya, idelan moy be i éya a nitoldu ko?
62 Ey anya wade i isip moya éng metaék
moy a umontok to dati ko a édsean ta langet?
63 Tu ikébuhay na tolay éy Espiritu na
Diyos. Tu bégi éy éwan tu kabuluhan a
makabuhay ta tolay. Nadid, tu kinagi ko
dikam, éy gébwat ta Espiritu, éy makabuhay
ya ta tolay.
64 Pero te sénganya dikam a éwan
méniwala." Négkagi ti Jesus ta kona sa, da
tukoy na sapul to sapul du éwan méniwala
diya, sakay tu méngitokyon diya.
65 "Saya i katuwiran ko a négkagi dikam."
kagi na, "a éwan tu mananggap diyakén, éng
'wan pa side amo-amon Nama ko."
66 Nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu ta éya,
éy gininanan siya du keaduan du alagad na.
Ewan dén side kinumuyoyog diya a huway.

67 Ey kinagi ni Jesus du alagad na a
labindalawa, a “Anya, ginananék moy be?”
68 Ey “Ewan,” kagi ni Simon Pedro. “Eng
ginanan me ka, éy ahe i angayan mia? Ewan
tu iba a mangiligtas dikame éng éwan siko.
Siko i te kagia tungkul ta buhay a éwan tu
katapusan.
69 Méniwala kame diko,” kagi ni Pedro,
“da tukoy me a siko i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas.”
70 Ey kinagi ni Jesus, a “Pinili ta kam a
labindalawa, a sikam i alagad ko a tunay.
Pero i esa dikam éy dimonyo a talaga.”
71 Négkagi ti Jesus tungkul ni Hu-
das Iskarote, da maski sakup siya na
labindalawa a alagad, éy tukoy ni Jesus a
itokyon na siya ta mangdikép diya.

7

De Jesus a Pépétwadi

1 Nadid, kétapos na éya, éy nagtulos ti Jesus
ta Galilea san. Ewan siya uméange ta Hudea,
da gustu du te tungkulin a Judeo ta éya a
bunuwén.
2 Nadid, adene dén i piyesta ta Jerusalem
a ngéngahinan de a Piyesta na Tolda.
3 Kanya du tétotop ni Jesus, éy kinagi de
diya, a “Ikad mo dén ta Hudea, monda meta
du alagad mo ta éya i gégemtén mua.
4 Eng gustu mo a tumanyag ka a talaga,”
kagi de, “éy bakit éwan mo ipeta i tarabaho
mua? Umange ka ta piyesta ta Jerusalem,
monda meta du tolay sa i gimet mua.”
5 Pati du tétotop ni Jesus, éy éwan be side
nániwala diya; kanya pinégkagian de ta kona
sa.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ewanék
umange nadid ta piyesta, da éwan ko pabi
oras a tumanyag. Mara sikam.” kagi na,
“éy maari kam a umange ta éya ta maski
nikésiya,
7 da éwan méiyamut du tolay dikam. Pero
sakén, éy méiyamut du tolay diyakén, da
mégpatunayék dide a medukés i gégemtén
dia.
8 Sikam san dén i mamiyestaa,” kagi na.
“Pero sakén éy éwanék sa umange. Ewan ko
pabi oras a tumanyag.”
9 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du top na,
éy nawahak siya ta Galilea.

Umange Ti Jesus Ta Piyesta

10 Nadid, to kéhektat dén du top na a inu-
mange to piyesta, éy tinumagubet ti Jesus.
Pero ta lihim san.
11 Nadid, du te tungkulin a Judeo ta
Jerusalem, éy nipépakelagip de ti Jesus, éng
ahe siya. Umasa side a umange siya ta
piyesta.
12 Sakay du tolay sa, éy masiyadu i
pégbébaheta de ni Jesus. Te sénganya a
mégkagi a mahusay siya a lélake. Sakay te
mégkagi be a “Ewan, da pagkamalién na du
tolay.”
13 Pero lihim san i pégbébaheta dia. Ewan
tu néngipahayag diya, da méganteng side du
te tungkulin a Judeo.
14 Nadid, to pégkalahati dén no piyesta, éy
inumange ti Jesus ta Templo a tulos siya a
mégtoldu du tolay.
15 Ey du te tungkulin a Judeo, éy mégtaka
side diya, da bihasa a mégtoldu. “Bakit wade
matalinung i éye a lélake,” kagi de, “éy éwan
be siya nagadal ta iskul tama?”
16 “Ey dahilan,” kagi ni Jesus, “i pégtoldu
kua, éy éwan ta isip kua, éng'wan gébwat ta
Diyos. Siya i nagpaangea se diyakén.
17 Eng gustu na maski ti ésiya a manu-
pad ta kaluuben na Diyos,” kagi na, “éy
mapospusan na a talaga éng ahe i gébwata
na pégtoldu kua--éng gébwat ta Diyos, o éng
gébwat ta isip ko sana.
18 Mara, tu mégtoldu ta isip na san, éy
gustu na éy purién siya na tolay. Pero éng te
mégtoldu a inutusan siya na Diyos, éy gustu
na éy purién na tolay i Diyos. I pégtoldua na
kona sa a tolay éy tama, a éwan tu mali-mali.
19 “Inatdinan kam ni Moises ta utus na
Diyos, pero éwan moy sésundin. Ey nadid éy
gustu moy a ipabunoék moy.”
20 “Te dimonyo ka a talaga.” kagi du tolay,
“éng kona sa i isip mua. Ti ésiya beman i
mégpabunua diko?”
21 Ey kinagi ni Jesus, a “Bakit mégtaka
kam éng pahusayén ko tu lélake ta aldew na
pangilin?
22 Mara entan moy tu pégbugit: Inutusan
kam ni Moises a bugitén moy du anak moy
(éy gébwat i éya a ugali du apo tam a neditol
ni Moises). Kanya bugitén moy du anak moy
maski pangilin,
23 monda tupadén moy i utus ni Moises.
Nadid, éng maari kam a mégbugit maski
pangilin, éy bakit mégingél kam diyakén da
pinahusay ko tu lélake to pangilin?
24 Kanya sikam,” kagi ni Jesus, “éy diyan
moy pintasan i tolay éng éwan moy tukoy i
tunay a nanyari.”

Négpasuway Du Tolay
Tungkul Ni Jesus

25 Nadid, i senganya du Judeo ta
Jerusalem, éy kinagi de, a “Isip ko siya tu
binanta de a bunon!
26 Ey entan moy, maski te taknég san
se siya a mégtoldu ta harap dia, éy éwan
tu néképégkagi diya a maski isesa! Bakit
wade,” kagi de; “siguru éwan de siya
pékialaman da naisip de dén a siya i
tagapagligtas tama a talaga.”
27 Pero, “Ewan wade,” kagi du iba, “dahi-
lan ta kédemét kan ni Cristo a tagapagligtas,
éy éwan kan tu makapospos ta nagébwatan

naa. Pero i éye, éy tukoy tam dén i pégiyanan
na a banuwan."
28 Nadid, to pégtoldu ni Jesus ta Templo, éy
kinagi na, a "Isip moy tukoyék moy, sakay
isip moy tukoy moy i kinagébwatan kua.
Pero éwan! Ey éwanék se inumange ta isip ko
san, éng'wan, te iba a nagpaange se diyakén.
Siya i tunaya. Ey sikam éy éwan moy siya
tukoy.
29 Pero sakén, éy tukoy ko siya, da
gébwaték diya, sakay pinaangeék na se."
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy lalo
de a gustu a dekpén siya. Pero éwan de
netulos, da éwan na pabi takda a madikép.
31 Sakay meadu be a tolay to piyesta a
méniwala diya. "Siya i tagapagligtas a ta-
laga," kagi de, "da éwan tu iba a makagimet
ta kataka-taka a kona diya."
32 Nadid du Pariseyo, nabati de tu kinékagi
du tolay tungkul ni Jesus. Kanya inutusan
de du pulis a angen dekpén siya.
33 Ey nadid, kinagi man dén ni Jesus du to-
lay, a "Kétihék san dén a panahun i pékiagum
kua dikam, sakay magsoliék dén to minag-
paange se diyakén.
34 Ey sikam, éy ahayukénék moy, pero
éwan ék moy meta, da éwan kam makaange
ta angayan kua."
35 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
néguhon-uhon side a kinagi de, a "Ahe wade
i angayan naa? Bakit kagi na a éwan
tam meta? Siguru umange siya mégiyan
du Judeo ta adeyo a banuwan na Griego,
monda tolduan na sa du Griego a tolay.
36 Anya wade i kahulugen no kinagi na
a ahayukén tam kan siya, pero éwan tam
meta? Bakit kinagi na a éwan kitam kan
makaange ta angayan na? Ahe wade i
angayan naa?" Kona sa i uhuna du te
tungkulin a Judeo.
37 Nadid, to katapusan a aldew no
piyesta ta Jerusalem, éy tinumaknég ti
Jesus ta harap du tolay, a kinagi na dide ta
medegsén. "Maski ti ésiya a mégeplék," kagi
na, "éy umange se diyakén a uminom.
38 Da maski ti ésiya a méniwala diyakén, éy
koman dén i te bukal a dinom ta disalad na
bégi na a mégbulos a ikébuhay na. Kona sa i
kagia ta kasulatan na Diyos."
39 (I éya a kinagi ni Jesus, éy nihalimbawa
na ta Espiritu na Diyos a umasék ta tolay a
maniwala diya. Pero éwan pabi umasék, da
bagu kona sa i gimet na Espiritu éy umontok
pa ti Jesus ta langet.)
40 Nadid, pékabati du tolay ta éya, éy kinagi
du sénganya, a "Siya i mahalaga a purupeta
na Diyos a talaga!"
41 Sakay te iba be a mégkagi, a "Siya i Cristo
a tagapagligtas dikitam." Pero, "Besa ina,"
kagi du iba. "Magébwat beman i Cristo ta
Galilea?
42 Isip ko i kagia ta kasulatan na Diyos éy
i Cristo éy gébwat kan ta lahi ni Hari Dabid.
Sakay ta kédemét na kan," kagi de, "éy gébwat
kan ta Bethlehem a banuwan ni Dabid."
(Akala de éy nienak ti Jesus ta Galilea.)
43 Kanya du tolay, éy éwan paripareho i
isip dia tungkul ni Jesus.
44 I sénganya dide, éy gustu de maka siya a
dekpén. Pero éwan de nitulos.

Ewan Méniwala Du Te Tungkulin a Judeo

45 Nadid, du pulis a talaga a manikép ni
Jesus, éy nagsoli side du nagutus dide a
Pariseyo. Ey kédemét de dide, éy kinagi du
Pariseyo, a "Bakit éwan moy siya dinikép?"
46 Ey kinagi du pulis, a "Mésanike kame
diya, da éwan me pabi nabati i memahal a
kagi a kona to kinagi na."
47 Ey "Anya," kagi du Pariseyo, "pagka-
malién na kam bale be?
48 Bakit, neta moy beman i maski isesa a
mataas a Judeo a méniwala diya? Ewan!
49 Pero didi tolaya a mababa," kagi de, "éy
méniwala side da éwan de inadal tu utus ni
Moises. Dumemét maka dide agad i parusa
na Diyos."
50 Nadid, édsa be sa nadid ti Nikodemo, da
Pariseyo be siya. Siya tu inumange nékiohon
ni Jesus to kélép. Ey kinagi na dide, a
51 "Bakit pépintasan moy siya agad? Isip
ko i ugali tama éy éwan kitam magparusa ta
tolay éng éwan tam pa mabati tu katuwiran
na?"
52 Ey "Anya," kagi de ni Nikodemo, "bakit
kumampi ka diya, taga Galilea ka wade be?
Hala, pagadalan mo i kasulatana, éy meta
mo a éwan tu purupeta a gébwat ta Galilea."

8

Tu Bébe a Nadikép Ta Péngilélake

1 Nadid, sinumoli dén du tolay ta bile de.
Pero ti Jesus, éy inumange san ta Buked na
Olibo a édsa side a natidug.
2 Ey to kagagabian na, éy inumange man
dén siya ta Templo. Ey dinumulug diya du
tolay. Ey inumeknud sa siya a nagtoldu
dide.
3 Nadid, to pégtoldu na, éy dinumemét sa
du maistu ta rilihiyon sakay du Pariseyo,
a te kébil side a bébe a nadikép de ta
péngilélake. Ey niharap de siya du tolay sa.
4 Ey kinagi du Pariseyo ni Jesus, a "Maistu,
nadikép de i bébe a éye ta péngilélake.
5 Anyan tam siya, da utus ni Moises éy
batibatikalén tam i kona se a bébe a hanggan
mate? Anya i isip mua, Maistu, bunon me
siya, o éwan?"
6 Kanya pinakelagipan de ti Jesus ta kona
sa, éy puhubaan de siya. Gustu de maka a
pégkagin siya ta mali, monda te katuwiran
side a mangidimanda diya. Pero ti Jesus, éy

basta hinumekten siya a pénulat na tu toldu
na to luta.
7 Nadid, to pémilit de diya a pégpépakelagip,
éy tinumaknég siya a kinagi na dide, a
“Maari; tu éwan tu kasalanan dikam, éy siya
i meditula a mangbatikal.”
8 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya éy hinumek-
ten man dén siya a pénulat na tu toldu na to
luta.
9 Ey du Pariseyo, pékabati de to kagi ni
Jesus, éy mésanike dén side, da tukoy de a
te kasalanan be side. Kanya nétégitégesa
dén side a néglakad, sapul to katandaan de.
Basta i nawahaka éy ti Jesus sakay tu bébe.
10 Ey tinumaknég ti Jesus a kinagi na to
bébe, a “Anéng, ahe dén du nagpehay diko?
Ewan tu nabuhay a mangparusa diko?”
11 Ey “Ewan, Maistu,” kinagi no bébe. “Ey
sakén, éy éwan ta ka be parusaan,” kagi ni
Jesus, “Ikad mo dén, a diyan ka magkasala
a huway.”

Tu Demlag Ta Mundua

12 Nadid, mégtoldu man dén ti Jesus du
tolay. “Sakén i Demlaga a mégpaliwanag ta
tolay ta mundua,” kagi na. “Maski ti ésiya
i mékiaguma diyakén, éy éwan méglakad ta
mediklém. Eng'wan, édse diya i Demlag a
ikébuhay na tolay.”
13 Nadid, pékabati du Pariseyo ta éya, éy
kinagi de, a “Ewan kame méniwala diko, da
éwan tu iba a mégpatunay diko. Eng'wan,
siko be san i mégpatunaya ta sarili mua.”
14 “Maski mégpatunayék ta sarili kua,” kagi
ni Jesus “éy katutuhanan tu kagi ko, da
tukoy ko i kinagébwatan ko éy ta angayan ko.
Pero sikam,” kagi na, “éy éwan moy tukoy i
kinagébwatan ko éy ta angayan ko.
15 Sikam, éy pintasan moy i tolay ayun
ta isip moya, maski éwan moy tukoy.
Pero sakén,” kagi na, “éy éwan ko ugali a
mégpintas.
16 Pero éng magpintasék ta tolay, éy katu-
tuhanan tu pintas ko, da éwan san sakén
i magpintasa, éng 'wan kaguman ko be i
nagpaangea se diyakén.
17 Mara entan moy tu kautusan moy, i
kagi naa éng te éduwa kan a mégpatunay ta
maski anya a gimet, éy tanggapén moy a
katutuhanan.
18 Ey nadid, isip ko te éduwa a mégpatunay
diyakén, sakén, sakay tu nagpaange se
diyakén a Ama ko!”
19 “Ey ahe tama mo?” kagi du Pariseyo.
“Ewanék moy tukoy,” kagi ni Jesus, “sakay
éwan moy be tukoy Tama ko. Eng tukoyék
moy, éy tukoy moy be dén Tama ko.”
20 Saya tu kinagi ni Jesus du Pariseyo ta
Templo. Tu édsean na a mégkagi, éy to tapat
no pégabuloyan. Ey du te tungkulin a Judeo,
éy éwan de siya nipadikép, da éwan na pabi
takda a madikép.

Ewan Kam Makaange Ta Angayan Kua

21 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du tolay,
a “Adene dén i oras a hektatan ta kam. Ey
ahayukénék moy, pero éwanék moy meta.
Eng'wan basta mate kam a te kasalanan
pabi. Sakay éwan kam makaange ta an-
gayan kua.”
22 “Bakit?” kagi du te tungkulin a Judeo.
“Bakit kagi na a éwan kitam kan makaange
ta angayan naa? Siguru mégusot siya, kanya
éwan kitam makaange diya!”
23 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Sikam éy taga
éye kam ta dibeae. Sakén éy taga ontokék.
Sikam éy taga mundu kam, pero sakén éy
éwan.
24 Kanya katutuhanan tu kinagi ko a mate
kam a te kasalanan pabi. Ey mate kam a te
kasalanan pabi a talaga,” kagi ni Jesus, “éng
éwan kam maniwala diyakén, a sakén ngani
i pinaange se na Diyos.”
25 “Ey ti ésiya ka beman ye?” kagi du
Pariseyo. “Ey to sapul ngani pa,” kagi ni
Jesus, “éy kinagi ko dén ya dikam.
26 Mapintasan ta kam maka ta ugali moy,
pero éwan. Dahilan tu ipahayag ko nadid
ta tolay, éy tu nipaliwanag san diyakén no
nagpaange se diyakén. Siya i tunaya.”
27 Nadid, du lélake a mégbati ni Jesus, éy
éwan de tukoy tu kagi na a te nagpaange se
diya. Ewan de napospusan a kinagi na dide
Tama na a Diyos.
28 “Sakén i lélake a gébwat ta langet,” kagi
na. “Ta péngiekpét moy diyakén ta te tolnék
a kayo, éy mapospusan moy dén a sakén i
pinaangea se na Diyos. Sakay mapospusan
moy be a éwan gébwat i pégtoldu ko ta sar-
ili ko san; éng 'wan gébwat to nipaliwanag
diyakén Nama ko.
29 Sakay tu nagpaange se diyakén, éy
kaguman ko san. Ewanék na pabayan, da
gégemtén ko i gustu naa.”
30 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
meadu i naniwala diya.

Tu Mégpalibri Ta Tolay

31 Ey kinagi ni Jesus du Judeo a méniwala
diya, a “Eng sugsugén moy i kagi kua, éy
sikam i tunay a alagad ko a talaga.
32 Sakay pati, éy mapospusan moy i katu-
tuhanan. Sakay éng mapospusan moy i
katutuhanan, éy saya i magpalibria dikam.”
33 “Ey bakit te magpalibri dikame?” kagi
du Judeo. “Lahi kame be ni Abraham. Ewan
kame pabi inutusan na maski ti ésiya! Bakit
kagi mo a te magpalibri dikame?”
34 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “maski ti
ésiya a mégkasala, éy tu kasalanan na éy saya
i mégutusa diya, da sésundin na tu kasalanan
na.
35 Mara tu utusan, éy éwan siya mégiyan a
hanggan to bile no amo na. Pero tu anak no
amo na, éy mégiyan diya a palagi.

36 Kanya sikam, éng ilibri kam no anak na
Diyos, éy libri kam a talaga.
37 Tukoy ko," kagi ni Jesus, "a lahi kam ni
Abraham. Ey maski lahi kam ni Abraham,
éy gustu moy a ipabunuék moy, da éwan
moy tétanggapén i pégtoldu kua.
38 Sakén," kagi na, "éy mégtolduék ta nipeta
diyakén Nama ko. Sikam éy gemtén moy tu
kinagi dikam nama moy."
39 "Ti Abraham," kagi du Judeo, "éy siya i
ama mia." Ey "Ewan," kagi ni Jesus, "dahi-
lan, éng lahi kam ni Abraham, éy ahigén
moy maka tu ugali na a mahusay.
40 Pero éwan," kagi na, "da gustu moy a
ipabunuék moy. Ey éwan sa kona tu ugali
ni Abraham. Ipabunuék moy, maski ki-
nagi ko dikam i katutuhanan a nipaliwanag
diyakén na Diyos!
41 Ewan moy ahigén ti Abraham, éng'wan
ahigén moy tu ama moy a esa."

Nadid, mégingél du Judeo, a kinagi de ni
Jesus, a "Ewan kame mungaw. Tukoy me
tama me, a Diyos i Ama mia!"
42 "Ewan," kagi ni Jesus. "Dahilan éng
Diyos i Ama moya a talaga, éy mahalék
moy, da inumangeék se a gébwat ta Diyos.
Ewanék se inumange ta isip ko san, éng'wan
pinaangeék se na Diyos.
43 Bakit wade éwan moy mépospusan tu
kékagin ko? Dahilan siguru éy éwan kam
makatiis a mégbati ta pégtoldu kua.
44 Ewan Diyos i Ama moya, éng'wan ti Sa-
tanas, da gustu moy a sugsugén i kaluuben
na. Sapul to sapul éy siya i mégbuno. Sala
na i katutuhanan, da i katétubu na a ugali, éy
mebuli. Siya i nagsapulana na étanan a kagi
a kakabulyan.
45 Pero sakén," kagi ni Jesus, "éy kinékagi
ko dikam i katutuhanan, pero éwan kam
méniwala ta kagi kua.
46 Ti ésiya dikam i makapagpatunay a
te kasalananék? Ewan. Ey nadid, éng
mégkagiék dikam ta katutuhanan, éy bakit
éwan kam méniwala?
47 Du tolay a tunay a anak na Diyos, éy
mégbati side ta kagi na Diyos. Pero sikam,
éy éwan kam anak na Diyos; kanya sala moy
a mégbati ta kagi kua."

Ti Jesus Sakay Ti Abraham

48 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
méiyamut side ni Jesus. "Tama bale tu kinagi
me a te dimonyo ka!" kagi de. "Ewan ka
Judeo, éng'wan dayuan ka a Samaritano."
49 Ey "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewanék tu
dimonyo. Eng'wan, pataasén ko Tama ko ta
kagi ko. Pero sikam. éy pépintasanék moy ta
kagi moy.
50 Pero pabayan ko san," kagi na, "da éwan
ko gustu a magpataas ta sarili ko. Pero te esa
a magpataas diyakén. Ey siya i bahala.
51 Tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "maski
ti ésiya a mangtupad ta kagi kua, éy éwan siya
mate, maski nikésiya."
52 Nadid, pékabati du te tungkulin a Judeo
ta éya, éy "Alakame!" kagi de, "minate ti
Abraham. Minate du purupeta na Diyos.
Pero kagi na lélakeae éng tupadén na tolay
i kagi na éy éwan kan side mate! Are! Hi-
nayup siya a talaga!
53 Anya," kagi de, "isip mo mataas ka to
apo tam a Abraham a minate dén? Sakay du
purupeta éy minate be side. Bakit, isip mo a
siko i mataasa ta étanan ta munduae?"
54 Nadid, kinagi ni Jesus dide, "Eng mara
pataasén ko i sarili ko, éy éwan ya tu pasa a
magpataas diyakén. Pero éwan, da Tama ko i
mégpataasa diyakén. Kagi moy a siya i Diyos
moy,
55 pero éwan, da éwan moy siya tukoy a
talaga. Sakén, éy tukoy ko siya," kagi ni
Jesus. "Mara éng kagin ko a éwan ko tukoy
i Diyos, éy magbuli-buliék a kona dikam, da
tukoy ko siya a talaga. Sakay i kagi naa, éy
tupadén ko.
56 Tu apo moy a Abraham: asa na a
metaék na a dumemét. Ey neta na ngani dén
i demét ko, éy mésaya siya ta éya."
57 "Ey pakodyan mo a naketa ni Abra-
ham," kagi de, "éy éwan ka pabi lakay?"
58 "Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus,
"bagu nienak ti Abraham, éy naleék dén a
buhay."
59 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
nangalap side ta bito, a talaga de a bati-
batikalén. Pero éwan, da linumiso ti Jesus
dide, a linumwas dén siya ta Templo.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Buhék

1 Nadid, to péglakad de Jesus, éy neta de tu
lélake a buhék sapul to nikeeanak na.
2 Ey kinagi diya du alagad na, a "Anya
wade, Maistu, bakit wade nienak i lélake a
éya a buhék? Parusa ina na kasalanan na a
sarili, o na kasalanan dena na?"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewan ina gébwat
to kasalanan na. Sakay éwan be gébwat ta
kasalanan dena na. Eng'wan, kanya buhék
siya, éy monda mepahayag i kapangyarian
na Diyos a manghusay diya.
4 Kailangan a tupadén tam i tarabaho
no nagpaange se diyakén bagu malipas i
panahun a pangtupad tam. Dumemét agad
i kélép éy éwan tu makatarabaho.
5 Habang édseék ta mundua, éy sakén i
Demlag a mégpaliwanag ta tolay ta mundua."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy lino-
ktaben na tu luta a ginimet na a putik, sakay
nikulo na to mata no buhék.
7 Sakay kinagi na diya, a "Ikad mo dén
magidemos ta dinuma na Siloe." Nadid

inumange sa tu buhék a nagidemos. Ey to
késoli na to bile, éy naketa dén siya.
8 Nadid du karatig na, sakay du dati a
nakatenggi diya, éy kinagi de, a "Anya, éwan
ye tu lélake a dati a te eknud a mékilimos?"
9 Isip du kalahati a tolay éy siya ngani
dén ya, pero "Ewan wade ina," kagi du iba,
"neubet wade san ye." Ey "Ewan," kagi no
lélake, "sakén ngani dén ye."
10 "Ey pakodyan mo a nakabulag?" kagi
de.
11 "Tu lélake a ngéngahinan de a Jesus," kagi
na, "éy nagimet ta putik to laway na, sakay
nikulo na ta mata kua, sakay inutusanék na
a magidemos ta Siloe. Ey to pégidemos ko sa,
éy naketaék dén."
12 "Ey ahe dén i éya a lélake?" kagi de. Ey
"Ahéy," kagi na. "éwan ko dén tukoy."

Siyasatén Du Pariseyo Eng
Kodya I Nipaghusay Na

13-14 Nadid, to pégimet ni Jesus to putik a
pagamot na to mata no buhék, éy pangilin a
aldew. Kanya du tolay, éy niange de tu lélake
du Pariseyo. (Da bawal kan tu ginamet ni
Jesus, da pangilin.)
15 Ey du Pariseyo, éy nisiyasat de diya
éng pinakodya na a minaketa. Ey kinagi na
dide, a "Te lélake a nikulo na tu putik ta mata
kua, éy pégidemos ko, éy naketaék dén."
16 Nadid, néguhunan du Pariseyo ti Jesus.
"Ewan gébwat ta Diyos i éya a lélake," kagi de,
"da éwan siya méngilin ta sabadu." "Ewan,"
kagi du iba. "Eng makasalanan siya a tolay,
éy bakit makagimet siya ta kataka-taka?"
Nadid, kona sa i nipégpasuwaya du Pariseyo.
Ewan side négkaisa tu isip.
17 Nadid kinagi de man dén to lélake,
a "Siko, anya i isip mua, da siko kan i
pinahusay na tu mata?" "Purupeta siya a
talaga," kagi na.
18 Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy éwan
side méniwala a buhék tu lélake to éya. Kanya
nipauwet de dena na,
19 a kinagi de dide, a "Anya, éng saye i
anak moya a kagi moy a buhék sapul to
nikeenak na, éy bakit naketa dén nadid?"
20 "Ewan me tukoy," kagi dena na. "Anak
me ngani ina, a buhék sapul to nikeenak na.
21 Pero éwan me tukoy éng kodya i ni-
paketa naa. Sakay éwan me be tukoy éng ti
ésiya i nagpahusaya ta mata naa. Pakelagi-
pan moy siya," kagi de. "Mégkagi ina dikam,
da te idad be dén."
22 Kona sa i kinagi dena na du te
tungkulin, da méganteng side dide. Tukoy
de a nagkasunduan dén du te tungkulin a
ibutan de ta kapilya de i bawat mégkagi a ti
Jesus i tagapagligtas dia.
23 Kanya kinagi de dide a bahala tu anak
de a sumengbet to nipakelagip de dide.
24 Kanya du te tungkulin a Judeo, éy pin-
auwet de man dén tu lélake a naghusay
tu mata. Ey kinagi de diya, a "Isumpa
mo ta Diyos éng katutuhanan tu kinagi mo
dikame. Ewan maari a ti Jesus i nag-
pahusaya diko, da makasalanan siya a to-
lay."
25 "Ewan ko tukoy éng makasalanan siya,
éng'wan," kagi no lélake. "Basta i tukoy ko
sana, éy buhékék to éya, éy nadid éy nake-
taék dén!"
26 "Ey anya i ginamet naa diko a talaga?"
kagi de. "Pakodyan na a nagpabulag ta
mata mua?"
27 "Ey isip ko kinagi ko dén ya dikam," kagi
na. "Bakit éwan kam méniwala to kinagi ko?
Bakit pékelagipanék moy man dén? Gustu
moy wade be a maging alagad na?"
28 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy
pinaginglan de tu lélake, a kinagi de, a "Siko i
alagad na a talaga. Sikame, éy alagad kame
ni Moises.
29 Tukoy me a ti Moises i utusan na Diyos.
Pero i éya a lélake, éy éwan me tukoy éng ahe
i gébwat naa."
30 "Mégtakaék dikam!" kagi no lélake.
"Neta moy dén a pinahusay na i mata kua éy
éwan moy bale tukoy i kinagébwatan naa!
31 Isip ko éwan tulungan na Diyos i tolay a
makasalanan," kagi na, "éng'wan i tulungan
na sana éy tu tunay a méniwala diya.
32 Sapul to sapul, éy éwan tu nakapagpab-
ulag ta tolay a buhék sapul to nikeenak na.
33 Eng éwan gébwat i éya a lélake ta Diyos,
éy éwan siya makagimet ta kona sa," kagi no
buhék.
34 "Alakame!" kagi du te tungkulin.
"Siko i makasalanana sapul to kéanak mo,
sakay gustu mo beman a siko i mégtoldua
dikame?" Ey nadid éy, inibutan de siya to
pégmitingan de.
35 Nadid ti Jesus, éy nabaheta na a inibu-
tan de tu lélake to pégmitingan de. Ey to
péketa na diya, éy kinagi na a "Méniwala ka
ta lélake a gébwat ta langet?"
36 "Ti ésiya siya?" kagi no lélake. "Ikagi pad
diyakén, monda maniwalaék diya."
37 "Ey neta mo dén siya," kagi ni Jesus, "da
sakén a mégkagi diko, éy sakén ngani dén
ye."
38 "Ey méniwalaék dén diko, Panginoon,"
kagi no lélake. Ey tulos na a sinumamba
diya.
39 Nadid, kinagi ni Jesus a, "Kanyaék se
inumange ta mundua, éy monda mahukum
i tolay. Sakay inumangeék be se monda
maketa du buhék ta katutuhanan, sakay
monda mabuhék du mégkagi a meta de i
katutuhanan."
40 Nadid, du Pariseyo a te taknég sa,
pékabati de ta éya, éy kinagi de, a "Anya, kagi
mo a buhék kame be tu isip?"

41 “Eng buhék kam a talaga,” kagi ni Jesus,
“éy éwan kam tu kasalanan. Pero nadid, da
kagi moy a meta moy i katutuhanan, éy saya
i katunayana a te kasalanan kam a talaga.”

10

Tu Halimbawa Ta Kulungan Na Tupa

1 “Tandaan moy ye,” kagi ni Jesus. “Mara
tu kulungan na tupa, maski ti ésiya a
umunek to kudal na a éwan dumiman to
pintuan na, éy tulisan ya.
2 Pero tu dumiman to pintuan na, éy siya
i tunay a pastor du tupa.
3 Siya, bagay dumemét to kulungan éy
bukasan siya no bantay to pintuan. Sakay
tu pastor, éy dulawan na i ngahen du tupa
na. Ey du tupa, éy pépansingén de tu dulaw
no amo de. Ey kédulug de diya, éy iluwas na
side to kulungan.
4 Nadid, péngiluwas na dide, éy mégdetol
siya dide, a umunonod side diya a mahusay,
da tukoy de i boses naa.
5 Ewan side umunonod ta iba,” kagi ni
Jesus, “da éwan de tukoy tu boses na; éng
'wan ginanan de i kona sa.”
6 Saya i nihalimbawaa ni Jesus du te
tungkulin a Judeo, pero éwan de napospu-
san i kahulugen naa.

Ti Jesus I Mahusay a Pastor

7 Kanya nipaliwanag ni Jesus dide, a ki-
nagi na, a “Tandaan moy: Sakén i pintuan
a sésdépan na tupa.
8 Du étanan a neditol diyakén, a
mégkukunwari a mataas, mara side ya i
tulisan a mégtako. Pero du tunay a tupa ko,
éy éwan de side pinansing.
9 Mara sakén i pintuan,” kagi na. “Eng
sédpanék na maski ti ésiya a tolay, éy melig-
tas siya. Maari siya a tamo éy soli to kulun-
gan ko. Sakay sakén, éy atdinan ko siya ta
kanén na.
10 Mara tu tulisan, éy umange siya to ku-
lungan a magtako sakay mamuno. Pero
sakén, éy inumangeék se a monda atdinan
ko i tolay ta malaya a buhay.
11 “Sakén i mahusay a pastor,” kagi ni
Jesus. “Tu mahusay a pastor, éy iatéd na i
buhay na alang-alang du tupa na.
12-13 Pero tu upaan, éy éwan, da ginanan
na san du tupa éng meta na tu aliyas a
aso a dumuklos. Pabayan na du tupa da
éwan siya tu pastor de, sakay éwan na side
mahal, da upaan san siya. Nadid, tu aliyas
a aso, éy kékagitén na side a hanggan da
minasebunak side.
14-15 Pero sakén,” kagi ni Jesus, “éy sakén
i mahusay a pastor. Nadid, tukuyék Nama
ko, sakay tukoy ko be siya. Ey kona be sa
sikame du tupa ko; tukoy ko side, sakay
tukuyék de be. Ey iatéd ko i buhay ko alang-
alang dide.
16 Nadid, te tupaék be a iba,” kagi ni Jesus,
“a éwan édse ta kulungan ko. Kailangan éy
alagaan ko be side. Ey pansingén de i boses
ko a talaga. Nadid, ta pégpasakup de diyakén
éy esa side a gurupu, a sakén be i pastor dia
a isesa.
17 “Nadid, mahalék Nama ko, da iatéd ko i
buhay kua, sakay mabuhayék a huway.
18 Ewan tu tolay a te kapangyarian a ma-
muno diyakén, éng'wan sakén san i bahalaa
ta buhay ko, éng mateék, o éng éwan. Ey
nadid, éy iatéd ko i buhay ko. Te kapang-
yarianék a mamakate ta buhay kua, sakay
te kapangyarianék be a magpabuhay ta bégi
kua. Saya i niutusa diyakén Nama ko.”
19 Nadid, to péghalimbawa ni Jesus ta éya du
Judeo, éy négpasuway man dén side, dahil to
kinagi na.
20 Kagi du kalahati, éy “Diyan moy siya
bébaten. Luku-luku siya! Te dimonyo siya!”
21 Pero “Ewan,” kagi du iba, “bakit mema-
hal i pégtoldu naa? Ewan méképégtoldu i
luku-luku ta kona sa. Anya, makapagpabu-
lag i luku-luku ta buhék?”

Idélan Du Judeo Ti Jesus

22 Nadid, oras dén na piyesta ta Jerusalem
a pékaala-ala de ta Templo. Taglamig ta
panahun a éya.
23 Ey édse ti Jesus to kwarto ni Solomon to
Templo.
24 Nadid du te tungkulin a Judeo, éy dinu-
mulug sa side diya, a kinagi de, a “Bakit
iliso mo dikame i tungkulin mo? Ipagtapat
mo dikame éng siko i Cristo a tagapagligtas
dikame, o éng éwan.”
25 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Isip ko kinagi
ko dén ya dikam, éy éwan kam naniwala. I
tinarabaho ko a niutus diyakén Nama ko, éy
saya i mégpatunaya diyakén.
26 Pero sikam, éy éwan kam méniwala, da
éwan kam kabilang na tupa ko.
27 Du tupa ko,” kagi ni Jesus, “éy
pépansingén de i boses kua, éy tukoy ko side.
Sakay side, éy umunonod side diyakén.
28 Ey atdinan ko side ta buhay a éwan
tu katapusan. Maski nikésiya éy éwan
side mepahamak. Sakay pati éy éwan tu
méngagew dide diyakén.
29 Tama ko, éy siya i mataasa ta étanan. Ey
siya i néngientaregaa dide diyakén. Ey éwan
tu méngagew du tupa na diya.
30 Nadid, sakén sakay Tama ko a Diyos, éy
esa kame.”
31 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy in-
alap de man dén du bito, a talaga de man
dén siya a batibatikalén.
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Te meadu a
mahusay a ginamet ko ta harap moya, a ni-
utus diyakén Nama ko. Ahe sina i kasalanan
ko a pangbatibatikalan moy diyakén?”

33 “Ewan to ginamet mo a mahusay i
pangbatibatikalan mia diko,” kagi du te
tungkulin, “éng 'wan i kasalanan mua, éy
lapastangan ka ta Diyos. Mégwari-wari ka a
Diyos, pero tolay ka san.”
34-35 “Ey isip ko,” kagi ni Jesus, “éy te
kagi ta kasulatan na Diyos, a nginahinan na
Diyos du utusan na a diyos be side. Ey éwan
malipas i kasulatan na Diyos.
36 Ey nadid, bakit éwanék maari a mégkagi
a anakék na Diyos, éy inutusanék be na
Diyos, a pinaangeék na se ta mundua? Kagi
moy a lapastanganék ta Diyos, pero éwan.
37 Entan moy,” kagi ni Jesus, “éng éwan ko
gemtén i tarabaho Nama ko, éy diyan kam
méniwala diyakén.
38 Per éng gemtén ko i tarabaho na, éy
maski éwan kam méniwala ta kagi ko, éy
maniwala kam ta gemtén kua. Da éng
méniwala kam ta gemtén ko, éy mapospusan
moy a édse diyakén Tama ko, sakay sakén, éy
édseék be diya.”
39 Nadid du te tungkulin a Judeo, pékabati
de ta éya, éy talaga de siya a dekpén a huway;
pero éwan, da nakahektat siya ta éya a bile.
40 Nagsoli man dén ti Jesus ta dibilew na
Hordan a hanggan to pégbinyagen ni Juan to
araw. Ey tinumulos sa siya.
41 Ey meadu i inumangea sa diya. I ki-
nagia du tolay sa, éy “Ti Juan, maski éwan
siya nagimet ta kataka-taka,” kagi de, “éy
katututuhanan a talaga i étanan a kinagi na
tungkul ta lélake a éye.”
42 Ey nadid éy meadu i naniwalaa ni Jesus
ta éya.

11

To Nikate Ni Lasaro

1 Nadid, te lélake a nagkasakit. I ngahen
naa éy ti Lasaro a taga Betania. Ey mégiyan
be diya du wéwadi na a éduwa; ti Maria sakay
ti Marta.
2 Na éya a Maria, éy siya ya tu néngibulak
ta pulurida to tikéd no Panginoon, a tulos na
pinahiden to buk na.
3 Kanya side, péketa de a garabi dén tu
saket no aka de, éy pinauwet de ti Jesus, a
kinagi de a, “Panginoon, te saket tu kadimoy
mo a Lasaro.”
4 Ey ti Jesus, pékabaheta na ta éya, éy kinagi
na, a “I katapusan na éya a saket, éy éwan
mate ti Lasaro, éng 'wan, tumanyag san i
kapangyarian na Diyos, monda purién du
tolay i anak na Diyos.”
5 Nadid, ti Jesus, éy mahal na de Marta a
pépétwadi.
6 Pero maski mahal na side, éy pinalipas
na pa i éduwa a aldew bagu sa inumange
dide.
7 Ey kélipas na éduwa a aldew, éy kinagi
na du alagad na, a “Kitam dén sumoli ta
Hudea.”
8 Ey “Anin, Panginoon,” kagi du alagad na,
“éingengaén ka pabi du mataas a Judeo ta éya
a bunon, éy gustu mo bale sa a umange a
huway?”
9 “Pabayan moy,” kagi ni Jesus. “Ewan
moy meta a te labindalawa a oras ta aldew
bagu dumiklém? Nadid, éng mara méglakad
i tolay ta aldew, éy éwan siya maanya, da
tanglawan siya na demlag.
10 Basta éng kélép i péglakad naa, éy
maanya siya, da éwan tu demlag diya.”
11 Kona sa i nihalimbawa na du alagad
na, monda mapospusan de a éwan pabi siya
maanya nadid ta Hudea. Sakay kinagi na be
dide, a “Tidug dén tu kadimoy tam a Lasaro.
Kanya umange kitam sa, éy angen ko siya
lukagén.”
12 “Ey Panginoon,” kagi du alagad, “éng
tidug siya, éy maghusay siya a talaga.”
13 Kanya négkagi side ta kona sa, éy akala
de a tidug san ti Lasaro ta mahusay. Pero
éwan; i kahulugina no kinagi ni Jesus, éy
minate dén.
14 Kanya nipáliwanag dide ni Jesus a kinagi
na, a “Minate dén ti Lasaro.
15 Ey alang-alang dikam,” kagi na, “éy
mahusay da éwanék sa to nikate na, monda
meta moy i manyari, a tumibay i péniwala
moya diyakén. Ey nay,” kagi na, “kitam dén
diya ya nadid.”
16 Nadid, ti Tomas a kambal, éy kinagi na
du kaguman na, a “Nay, kumuyog kitam
diya, maski mate kitam a étanan.”

Ti Jesus I Mégpabuhay Ta Tolay

17 Nadid, kédemét de Jesus ta Betania, éy
épat dén a aldew a nielbéng ti Lasaro.
18 I Betania, éy adene ta Jerusalem, a étélo
san a kilumetro i kaadeyo naa.
19 Te meadu a taga Jerusalem a Judeo
a dinumalaw de Marta a patwadi, monda
wili-wilen de side dahilan to aka de a mi-
nate.
20 Nadid ti Marta, pékabaheta na a
dumemét dén ti Jesus, éy inange na
sinambat. Pero ti Maria a wadi na, éy
nawahak san to bile.
21 Ey késambat ni Marta ni Jesus, éy kinagi
na, a “Anin, Panginoon, éng édse ka maka se
to éya, éy éwan minate teka ko.
22 Ey maski nadid,” kagi ni Marta, “éy
tukoy ko a atdinan ka na Diyos ta maski
anya i pékiohon mua diya.”
23 “Mabuhay a huway teka mo,” kagi ni
Jesus.
24 Ey, “O,” kagi ni Marta, “tukoy ko a
mabuhay siya ta pémuhay na Diyos ta tolay
ta katapusan na mundua.”

25 “Tandaan mo, Marta,” kagi ni Jesus;
“sakén i magpabuhay ta tolay, sakay sakén
i kégébwatan na buhay na tolay. Maski ti
ésiya a méniwala diyakén, éng mate siya, éy
mabuhay siya.
26 Sakay tu bawat tolay a buhay nadid
a méniwala diyakén, éy éwan siya mate a
hanggan. Méniwala ka Marta ta éya?”
27 Ey “O, Panginoon. Méniwalaék a siko
i Cristo a anak na Diyos. Tukoy ko a siko
i pinaangea se na Diyos a tagapagligtas
dikame.”

Mégsanget Ti Jesus

28 Nadid, to pégkagi ni Marta ta éya, éy
inange na ti wadi na a Maria. Kinagi na diya
ta lihim, a “Kéye dén tu Maistu, a nipauwet
na ka.”
29 Ey pékabaheta ni Maria ta éya, éy
inumégkat siya agad i inange na sinambat ti
Jesus.
30 Ewan pabi dinumemét ti Jesus to
bariyo, éng ˈwan, édsa pabi to pinagkasam-
batan de ti Marta.
31 Ey du Judeo a kaguman ni Maria to
bile, péketa de a linumwas siya agad, éy tinu-
magubet side diya, da akala de éy umange
to lébéng a magsanget.
32 Nadid ti Maria, kédemét na to édsean
ni Jesus, éy tinumokém siya to tikéd na, a
kinagi na, a “Panginoon, éng édse ka maka
se to éya, éy éwan minate teka ko.”
33 Nadid ti Jesus, péketa na diya a
mégsanget, pati du Judeo a kaguman na éy
mégsanget be, éy métageg siya a tahod.
34 Ey kinagi na dide, a “Ahe i néngielbéngan
moya diya?” Ey “Kadon,” kagi de, “Ipeta me
diko.”
35 Nadid, mégsanget be ti Jesus.
36 Ey du Judeo, péketa de diya a mégsanget,
éy “Entan moy,” kagi de, “talaga a ginustu
na a tahod ti Lasaro.”
37 Sakay kinagi du iba, a “Nagpabulag ta
buhék i lélake a ina. Anya wade,” kagi de,
“kaya na wade be a nagpahusay ni Lasaro
éng inabut na maka a buhay?”

Nabuhay a Huway Ti Lasaro

38 Nadid, kédemét de Jesus to lébéng, éy
mélungkut man dén siya a tahod. Tu lébéng
éy kuweba a te takléb a bito to pintuan na.
39 Ey kinagi ni Jesus, a “Bukasan moy dén
i lébénga.”
Ey sala ni Marta. “Anin, Panginoon,”
kagi na, “épat dén siya a aldew a nielbéng.
Mebuyok dén nadid.”
40 Pero kinagi ni Jesus, a “Ewan mo naala-
ala, Marta, bakén a kinagi ko dén diko, éng
méniwala ka éy meta mo i kapangyarian na
Diyos?”
41 Nadid, binukasan de tu lébeng, a inibu-
tan de tu takléb na a bito. Ey tinumangad
ti Jesus a kinagi na, a “Salamat, Améng, da
bébatenék mo.
42 Tukoy ko, Améng, a palagiék mo
a bébaten. Pero ménalanginék diko ta
medegsén nadid alang-alang di tolayae,
monda maniwala side a siko i nagpaangea
se diyakén ta munduae.”
43 Nadid, éy kinagi ni Jesus ta medegsén, a
“Lasaro, lumwas ka dén!”
44 Ey to pégkagi na, éy tulos a linumwas ti
Lasaro a buhay dén, a te balut pabi tu kamét
na sakay tu tikéd na to sapot na. Pati tu ulo
na, éy te balut pabi to sapot na. “Nay,” kagi
ni Jesus, “ibutan moy tu balut na a damit,
sakay pabayan moy siya a méglakad.”

Gayak De a Bunon Ti Jesus

45 Nadid, meadu du kaguman ni Maria a
Judeo a naniwala nadid ni Jesus, dahilan to
ginamet na a mineta de.
46 Pero te sénganya dide a dinumiretso san
side du Pariseyo a binahetaan de side to
ginimet ni Jesus.
47 Kanya du Pariseyo sakay du mataas a
padi, pékabaheta de ta éya, éy nagmiting side,
a néguhunan de ti Jesus. “Magenya kitam?”
kagi de, “Meadu i gimet na a kataka-taka.
48 Eng éwan tam siya masaway, éy
ipasakup diya du étanan a Judeo. Nadid, éng
mabaheta na gubiyerno ta Roma a iba i amo
tam, éy umange se side a talaga a hukatén
de i Templo tama, sakay pati éy bunon de i
étanan a Judeo.”
49 Nadid, mégkagi ti Kaipas. Siya i mataasa
du padi ta éya a taon. I kinagi na, éy “Anya
kam ye. éwan kam beman tu napospusan?
50 Maigi pa éy pabunu tam i éya a lélake
alang-alang du tolay. Maigi pa éy mate siya
kesira dikitam a étanan a Judeo.”
51 I éya a kinagi ni Kaipas, éy éwan ta isip
na sana, éng ˈwan, da siya i mataas a padi
nadid, éy pinahula diya na Diyos a mate ti
Jesus alang-alang du Judeo.
52 Ey éwan san Judeo, éng ˈwan mate be
siya alang-alang du anak na Diyos maski
ta ahe ta mundua, monda mapisan side a
étanan.
53 Nadid, sapul ta éya a miting de, éy
néguhunan du te tungkulin a Judeo éng
pakodyan de a ipabuno ti Jesus.
54 Kanya ti Jesus, éy éwan dén pinumeta
a naglakad ta Hudea. Engˈwan inumange
dén side du alagad na ta Epraim ta digdig na
ilang a lugar. Ey négiyan sa side.
55 Nadid, adene a dumemét i Piyesta na
Ala-ala na Judeo, éy meadu i inumange a
tolay ta Jerusalem, monda tupadén de tu
utus ni Moises tungkul ta péglinis ta bégi.
56 Ey inahayok de sa ti Jesus, da umasa
side a dumemét be siya ta piyesta.
Néguhunan de siya ta Templo éng dumemét
siya, o éng éwan.

57 Ey du mataas a padi sakay du Pariseyo,
éy kinagi de du tolay éng ti ésiya i makapospusa ta édsean ni Jesus, éy dapat ibaheta na
dide, monda madikép de siya.

12

Te Nangbulak Ta Pulurida Ni Jesus

1 Nadid éném a aldew bagu Piyesta na Ala-
ala, éy dinumemét ti Jesus ta Betania. Saya i
bariyua a nangbuhayan na ni Lazaro.
2 Kédemét na éy nipaghanda de siya ta
pangapon na. Ey naglamesa ti Marta ta
nénganan de, éy ti Lasaro éy édsa be sa a
méngan.
3 Ey ti Maria, éy inalap na tu esa a boti a
memahal a pulurida, a nibulak na to tikéd
ni Jesus, sakay pinahiden na to buk na. Ey
linumaganap tu sapot na ta étanan a lubuk
no bile.
4 Nadid ti Hudas Iskarote, éy kinagi na, a
5 "Bakit éwan nipabugtong i ina a pulurida
ta étélo a datos a kuhata, sakay niatéd tam
maka du mahirap i kabugtungan naa?"
6 Pero éwan kanya kinagi ni Hudas i kona
sa éy kinagbian na du mahirap. Eng'wan,
monda san éy makaalap siya ta kuhata de.
Da dati a ugali na a mégbawas ta kapisanan
de a kuhata.
7 Ey kinagi ni Jesus ni Hudas, a "Pabayan
mo siya, da handa na ye ta aldew a
péglébéng diyakén.
8 Palagi a te tolay a mahirap a maari
moy a matulungan," kagi na, "pero sakén éy
éwanék se dikam male."
9 Nadid, du meadu a Judeo a mémiyesta ta
Jerusalem, pékabaheta de a dinumemét dén
ti Jesus ta Betania, éy inumange be sa side.
Gustu de a meta ti Jesus, sakay gustu de be a
meta ti Lasaro a pinabuhay na.
10-11 Dahil ni Lasaro, éy meadu a Judeo
a pinabayan de dén du amo de a padi, a
méniwala dén side ni Jesus. Kanya du padi,
éy ginayak de be a bunon ti Lasaro.

Tu Pénanggap De Ni Jesus Ta Jerusalem

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy du
meaadu a tolay a mémiyesta ta Jerusalem, éy
nabaheta de a dumemét dén ti Jesus.
13 Kanya linumwas side ta banuwan a
sambatén de. Ey te kébil side a don na kayo.
Ey pékasambat de diya, éy binate de siya,
a "Mabuhay," kagi de, "basbasan maka na
Diyos i lélakeae a pinaange na se! Basbasan
maka na Diyos i hariae na Israel!"
14 Nadid, neta ni Jesus tu bul-o a kabayo a
sinakayan na. Ey i éya a gimet, éy siya bale
ya i nangtupada to hula a dati ta kasulatan
na Diyos. I kagia na éya a hula, éy
15 "Diyan kam kan méganteng, sikam a
taga Jerusalem. Entan moy, ta kédemét na
hari moy, éy mangabayo kan siya ta bul-o a
kabayo."
16 Du alagad na, éy éwan de naala-ala ta
éya a aldew i hula a éya. Pero to késoli dén
ni Jesus ta langet, éy naala-ala de a neta de a
natupad bale dén to péngiangkas de ni Jesus
to kabayo.
17 Nadid, du tolay a édse to lébéng ni
Lasaro to péngbuhay diya ni Jesus, éy side i
nagbahetaa du étanan a édse ta Jerusalem.
18 Kanya meadu a tahod dudu sinumam-
bat ni Jesus, dahilan tu nabaheta de a gi-
namet na.
19 Ey du Pariseyo, péketa de a mégdulug du
tolay diya, éy kinagi de, a "Entan moy, nat-
alo na kitam, da meadu a tahod i mégduluga
diya a tolay!"

Gustu Du Griego a Mékiohon Ni Jesus

20 Nadid, i kagumana du Judeo a inu-
mange ta Jerusalem a sumamba ta Diyos, éy
sénganya wade a Griego.
21 Diden ya a Griego, éy inumange side ni
Pelip, a kinagi de, a "Eng maari, éy mékiohon
kame pad ni Jesus." (ti Pelip, éy taga Bet-
sayda, Galilea.)
22 Kanya ti Pelip, éy kinagi na ni Andres tu
gustu du Griego, a tulos de a éduwa a kinagi
ni Jesus.
23 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi
na, a "Dumemét ngani dén nadid i oras a
ipaliwanag na Diyos a sakén i lélake a gébwat
ta langet.
24 Tandaan moy," kagi na, "mara tu esa a
butil na pahay, éng'wan memula ta luta, éy
éwan tu pasa. Pero éng metépduk ta luta éy
kumadu i bunga na ta meadu.
25 Nadid i tolay: maski ti ésiya a mégmahal
ta bégi na, éy mebut a talaga. Pero siya a
magpabaya ta bégi na, éy siya i mabuhay a
éwan tu katapusan.
26 Kanya maski ti ésiya a tunay a utu-
san ko," kagi ni Jesus, "éy kailangan a
umunonod siya diyakén. Nadid éy kagu-
man ko siya a palagi ta édsean ko. Sakay
éng méniwala siya diyakén, éy atdinan siya
Nama ko ta gantimpala na.

Nikagi Ni Jesus I Kamatayan Na

27 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy métagigék tu
isip. Ey anya wade i panalangin ko Nama
ko? Panalangin ko maka a agawénék na ta
kahirapan ko? Ewan, da saya i hangad kua
a umange ta mundua, a magtiis ta hirap."
28 Nadid nanalangin ti Jesus a kinagi na,
a "Améng, ipeta mo i kapangyarian mo ta
tolay." Ey to pégkagi na ta éya, éy te boses
ta langet a kagi na, a "Nipeta ko dén i ka-
pangyarian kua to ginamet mo. Ey nadid,
éy ipeta ko man dén."
29 Nadid du tolay sa, éy nabati de be i
boses ta langet, a akala de éy mégkéduh.
Pero "Bakén a kéduh," kagi du iba,
"pinégkagian siya no anghel."

30 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Kanya négkagi
ta kona sa éy éwan alang-lang diyakén, éng
'wan para dikam, monda mapospusan moy
a gébwaték ta Diyos.
31 Dumemét dén nadid i oras a hukumén
dén i mundua. Sakay ti Satanas a amo na
tolay ta mundua, éy adene dén a matalo, a
ibut dén siya.
32 Ey sakén,” kagi ni Jesus, “ta péngiekpét
de diyakén ta te tolnék a kayo, éy paadeneén
ko i étanan a tolay diyakén a ipasakup
diyakén.”
33 Kinagi ni Jesus i éya a monda tukoy du
tolay éng kodya i kate naa.
34 Nadid kinagi du tolay ni Jesus, a “Isip
me kagi na libru na Diyos a mabuhay kan
i tagapagligtas a éwan tu katapusan. Nadid,
tu nginahinan mo a lélake a gébwat ta langet,
éng siya i tagapagligtas éy bakit kagi mo a
mate siya ta kayo? Ti ésiya i lélake a gébwat
ta langet?” kagi de.
35 Ey kinagi ni Jesus, a “Kétihék san dén a
panahun a kaguman moy i Demlag. Kanya
sugsugén moy i Demlag, o makay abutén
kam na diklém. Da maski ti ésiya a méglakad
ta diklém, éy éwan na tukoy i angayan na.
36 Kanya sikam, éy méniwala kam ta Dem-
lag bagu na kam ginanan, monda sikam, éy
bilang anak kam na Demlag.”

Ewan Méniwala Du Judeo Diya

Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy gini-
nanan na du tolay a linumiso siya dide.
37 Ey du tolay, éwan side naniwala ni Jesus,
maski ginimet na ta harap de i meadu a
kataka-taka.
38 Kanya nadid, tu nihula ni Purupeta
Isayas to araw, éy natupad dén. I kinagi na
to libru na, éy: “Panginoon, éwan tu nani-
wala to nibaheta me dide. Maski nipeta me
dide i kapangyarian na Diyos, éy éwan side
naniwala.”
39 Kanya éwan maari a méniwala side, éy tu
kinagi ni Isayas a “iba, a
40 binuhék kan side na Diyos, sakay pinak-
tog na kan be tu isip de, monda éwan de
maisipan ta mahusay, monda éwan side
ipasakup ta Diyos a iligtas na side.”
41 Kanya kinagi ni Isayas i éya, éy neta na
to araw i pagkadiyos ni Cristo, a tulos na
nibaheta siya.
42 Kona man sa, éy meadu be a te
tungkulin a Judeo a méniwala diya. Pero
lihim san. Ewan de ipégtapat du kaguman
de, da méganteng side du Pariseyo. Makay
ibutan de side to kapilya.
43 Diden ya a tolay a kona sa éy gustu de a
purién side na tolay kesira ta purién side na
Diyos.
44 Nadid, kinagi ni Jesus ta medegsén, a
“Maski ti ésiya a méniwala diyakén, éy éwan
san sakén i péniwalaan naa, éng'wan pati tu
nagpaange se diyakén a Diyos.
45 Sakay pati, tu méketa diyakén, éy meta
na be tu nagpaange se diyakén.
46 Sakén i Demlag a inumange ta
mundua,” kagi na. “Maski ti ésiya a
maniwala diyakén, éy éwan siya manatili
ta diklém.
47 Nadid du makabati ta kagi kua,
pero éwan de tupadén, éy éwan sakén i
maghukuma dide. Da éwanék se inumange
a maghukum ta tolay ta mundua, éng'wan i
hangad kua se, éy magligtas ta tolay.
48 Pero du mégidel diyakén sakay ta
pégtoldu ko, éy hukumén side a talaga ta
katapusan na mundua. I magpahukuma
dide éy tu kagi ko.
49 Tama ya,” kagi ni Jesus, “dahilan
éwanék négkagi ta sarili ko san a isip, éng
'wan Tama ko i nagutusa éng anya i kagin
kua ta tolay.
50 Tukoy ko i utus Nama ko a saya i man-
gatéda ta buhay a éwan tu katapusan. Kanya
kékagin ko ta tolay i niutus diyakén Nama
ko.”

13

Inugisan Ni Jesus Tu Tikéd Du Alagad Na

1 Nadid, éy disperas dén na Piyesta na Ala-
ala. Ey tukoy dén ni Jesus a oras dén nadid
a humektat siya ta mundua a sumoli dén
Nama na ta langet. Sapul to éya, éy mahal
ni Jesus du alagad na. Ey nadid, maski da
adene siya a mate, éy nipeta na dide éng
hanggan ta ahe i pégmahal naa dide.
2 To péngan de, éy nipaisip dén ni Satanas
ni Hudas Iskarote a itokyon na ti Jesus (ti
Hudas a anak ni Simon).
3 Ti Jesus, éy tukoy na a inatdinan siya na
Diyos ta kapangyarian na ta étanan. Tukoy
na a gébwat siya ta Diyos, sakay tukoy na be
a sumoli ta Diyos.
4 Kanya nadid, to péngapon de, éy tinu-
maknég ti Jesus, a inékbus na tu badu na
sakay minagken ta tuwalya.
5 Nadid nibulak na tu dinom to palang-
gana, sakay tulos na inugisan tu tikéd du
alagad na a tégitégesa, sakay pinahiden na
side to pinagkenan na a tuwalya.
6 Nadid, kéadene na ni Simon Pedro, éy
kinagi ni Pedro, a “Diyan mo ugisan i tikéd
kua, Panginoon, mésanikeék!”
7 “Ewan mo pabi tukoy nadid, Pedro, i
gimet ko a éye,” kagi ni Jesus, “pero ta esa a
panahun, éy tukoy mo dén.”
8 “Ewan,” kagi ni Pedro; “maski nikésiya,
éy éwan ko ipauges diko i tikéd kua.” “Eng
éwan ka ipauges diyakén, Pedro, éy éwan ka
mékiagum diyakén a alagad ko.”
9 “Eng kona sa, Panginoon,” kagi ni Pedro,
“éy éwan san na tikéd kua, éng éwan pati na
kamét kua éy ta ulo kua!”

10 “Ewan,” kagi ni Jesus. “Mara tu bigu a
négdigus, éy éwan siya tu kailangan a ugisan
na tu bégi na, éng 'wan tu tikéd na san. Ey
sikam, melinis kam dén. Basta isesa san dén
i melégi dikam.”
11 Tukoy ni Jesus a te méngitokyon diya a
esa dide, kanya kinagi na a te esa dide a
melégi.
12 Nadid, to pénguges na to tikéd de, éy
nisolot na tu badu na, sakay nagsoli dén to
bangko na to lamesa. Sakay kinagi na dide,
a “Natukoy moy wade i ginamet kua dikam?
13 Dédulawénék moy a Maistu, sakay
dédulawénék moy a Panginoon. Ey tama ya,”
kagi na, “da sakén ngani i Maistu moy éy ta
Panginoon moy.
14 Nadid, éng sakén i Panginoon moy éy
ta Maistu moy, sakay inugisan ko be i tikéd
moya, éy dapat a néguge-ugisan kam be ta
tikéd moya.
15 Halimbawa ya tu ginamet ko dikam,
monda i éya éy dapat moy a ahigén, a mag-
pakabait kam be du kaguman moy.
16 Tandaan moy, mara tu bataan,” kagi ni
Jesus, “éy éwan siya mataas to amo na. Sakay
tu utusan, éy éwan siya mataas ta mégutus
diya.
17 Nadid, éng mapospusan moy i éye a
kinagi ko dikam, sakay éng tupadén moy, éy
masuwerte kam a talaga.
18 “Pero éwanék mégkagi tungkul dikam
a étanan.” kagi ni Jesus, “da te esa dikam
a éwan masuwerte. Tukoy ta kam a pinili
ko, a te esa dikam a méngitokyon diyakén.
Saya i mangtupada to kagi ta kasulatan, a
taraidorénék kan no kaguman ko a kadipon
ko.
19 Ey nadid, ihula ko ye dikam bagu man-
yari, monda éng manyari, éy maniwala kam
a sakén i tagapagligtas a tiniyak na Diyos.
20 Tandaan moy be ye,” kagi ni Jesus;
“maski ti ésiya a tumanggap ta utusan ko, éy
bilang tinanggapék na be. Sakay tu tumang-
gap diyakén, éy bilang tinanggap na be tu
nagpaange se diyakén.”

Hinulaan ni Jesus a Te Méngitokyon Diya

21 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi ta éya,
éy métageg siya, a kinagi na du alagad na, a
“Katutuhanan a te esa dikam a méngitokyon
diyakén.”
22 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy
néglamilameng side, da éwan de napospusan
éng ti ésiya i pinégkagian naa.
23 Nadid, tu esa a alagad ni Jesus a mahal
na, éy te eknud to tagirilan ni Jesus.
24 Ey sinenyasan siya ni Pedro, a kinagi
na, a “Pakelagipan mo éng ti ésiya i négkagian
naa.”
25 Kanya tu alagad, éy sinumangdih siya
to salapad ni Jesus, a “nipakelagip na éng ti
ésiya i négkagian naa?”
26 Ey kinagi ni Jesus, a “Entan moy, isaw-
saw ko i tinapayae ta sabawae, sakay iatéd
ko diya.” Nadid, to péngisawsaw na to tina-
pay, éy niatéd na ni Hudas a anak ni Simon
Iskarote.
27 Nadid, to pénanggap ni Hudas to tina-
pay, éy tulos inumasék ti Satanas diya. Ey ki-
nagi ni Jesus diya, a “Ikad mo dén a gemtén
mo agad i gayak mua.”
28 Du alagad a iba to lamesa, éy éwan de
tukoy éng bakit kinagi na ya ni Hudas.
29 Akala de san a inutusan na siya a ma-
mugtong ta kailangan de ta piyesta. Kanya
isip de i kona sa, éy ti Hudas i bahala ta
kuhata de. Sakay isip du iba, éy inutusan na
siya a umange maglimos du mahirap.
30 Ey ti Hudas, to pénanggap na to tinapay,
éy binuméswal dén. Ey kélép dén nadid.

Tu Bigu a Utus

31 Nadid, kinagi ni Jesus, a “Sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey nadid i orasa a
atdinanék na Diyos ta pagkadiyos ko. Ey
mehayag be dén i kapanyarian na Diyos
dahil ta gimet kua.
32 Ey nadid, éng mehayag i kapangyarian
na Diyos dahil diyakén, éy ipahayagék be
agad na Diyos.
33 Sikam a mahal ko a anak ko,” kagi
ni Jesus, “éy kétihék san dén a panahun
i pékiagum kua dikam. Ahayukénék moy,
pero kagin ko dikam tu kinagi ko du Judeo,
a éwan kam makaange ta angayan kua.
34 Nadid,” kagi na, “éy atdinan ta kam ta
bigu a utus: négmahalan kam. Eng kodya
i pénggustu kua dikam, éy kona be sa i
négagum moya.
35 Saye i pégpatunay moya du iba a tolay a
sikam i alagad ko--éng négmahalan kam.”
36 Ey “Anya, Panginoon,” kagi ni Pedro.
“Ahe i angayan mua a talaga?” Ey kagi ni
Jesus, a “Ewan kam makakuyog diyakén na-
did ta angayan kua, pero ta esa a panahun,
éy tumagubet kam diyakén ta éya.”
37 “Ey bakit éwanék makakuyog diko na-
did, Panginoon,” kagi ni Pedro. “Iatéd ko i
buhay ko alang-alang diko.”
38 “Anya wade, iatéd mo i buhay mo
alang-alang diyakén a talaga, Pedro? Ewan.
Tandaan mo, bagu magtarakot tu tandang
nadid a amulaldew, éy tanggianék mo ta
pentélo a éwanék mo kaguman.”

14

Ti Jesus I Dilan

1 “Diyan kam métageg tu isip,” kagi ni
Jesus. “Maniwala kam san ta Diyos, sakay
maniwala kam be diyakén.
2-3 I bilea Nama ko, éy meadu a kwa-
kwarto. Ey umangeék sa a maghanda ta
para koo moy. Ey nadid, ta pékahanda ko dén
ta para koo moy, éy magsoliék se a angen ta

kam, monda négpisan kitam ta édsean kua.
Ey éwan ko ya kinagi dikam éng éwan katu-
tuhanan.
4 Ey sikam, tukoy moy dén i dilan a tamo
ta angayan kua."
5 "Ewan, Panginoon," kagi ni Tomas,
"éwan me tukoy i angayan mua. Pakodyan
me a mapospusan i dilan?"
6 "Sakén i dilan," kagi ni Jesus. "Sakén i
mégpaliwanag ta katutuhanan. Sakay sakén
i kégébwatan na buhay na tolay. Ewan tu
makaange Nama ko éng éwan sakén i mag-
paangea sa diya.
7 Eng tukoyék moy, éy tukoy moy be dén
Tama ko. Ey sapul nadid, éy tukoy moy dén
siya, sakay neta moy be dén siya."
8 "Ey Panginoon," kagi ni Pelip, "Ipeta mo
dikame Tama mo, éy tama dén dikame."
9 "Naleék dén a nékiagum dikam, Pelip,"
kagi ni Jesus, "éy éwanék moy bale pabi
tukoy? Bakit gustu mo a ipeta ko dikam
Tama ko? Ewan moy beman tukoy tu
naketa diyakén, éy neta na be dén Tama ko?
10 Bakit, Pelip, éwan ka pabi méniwala
a édseék Nama ko, sakay siya éy édse be
diyakén? Entan moy," kagi na du alagad na,
"tu kinakagi ko dikam, éy éwan ta isip ko a
sarili, éng'wan Tama ko a mégiyan diyakén,
siya i mégpatarabahua diyakén ta kaluuben
na.
11 Dapat maniwala kam to kinagi ko, a
édseék Nama ko, sakay siya, éy édse be
diyakén. Pero éng éwan kam maniwala
ta éya, éy dapat a maniwala kam dahil to
tarabaho ko.
12 Tandaan moy; maski ti ésiya a mani-
wala diyakén, éy meaheg ta tarabaho kua.
Sakay gemtén na be i mahigit pa ta tarabaho
ko, da méglakadék dén Nama ko ya.
13 Nadid, maski anya i agidén moya ta
Diyos da méniwala kam diyakén, éy atdinan
ta kam a talaga, monda ipeta ko i kapang-
yarian Nama ko.
14 Kanya maski anya i agidén moya da
méniwala kam diyakén, éy gemtén ko."

Tu Pangako Tungkul Ta Banal a Espiritu

15 Nadid, kinagi na du alagad na, "Eng
gustuék moy, éy sundin moy i utus kua.
16 Ey sakén, éy manalanginék Nama ko a
atdinan na kam ta Espiritu na a kalewas ko,
a siya i Katulung moy, a kaguman moy a
éwan tu katapusan.
17 Siya ya i Banal a Espiritu na Diyos, a
magpaliwanang ta katutuhanan. Du iba a
tolay ta mundua, éy éwan de siya tanggapén,
da ewan de meta, sakay éwan de siya tukoy.
Pero sikam, éy tukoy moy siya, da ménatili
siya dikam sakay mégiyan siya dikam.
18 "Ewan ta kam pébayan," kagi ni Jesus,
"éng'wan sumoliék dikam.
19 Kétihék san dén a panahun, éy éwanék
dén metan na iba a tolay. Pero sikam,
éy metaék moy a huway. Ey nadid, da te
buhayék a éwan tu katapusan, éy kona kam
be sa.
20 Nadid, kédemét na éya a oras, éy mapos-
pusan moy a édseék Nama ko. Sakay sikam,
éy édse kam diyakén. Sakay sakén, éy édseék
be dikam.
21 Nadid," kagi na, "maski ti ésiya a man-
anggap ta utus kua, a sundin na, éy siya i
mégmahala diyakén. Ey nadid, tu mégmahal
diyakén, éy mahalén be siya Nama ko. Sakay
sakén, éy mahalén ko be siya, a ipaliwanag
ko diya i sarili ko."
22 Nadid, te négkagi ni Jesus a ti Hudas, a i
Hudas a éye, éy bakén a ti Hudas Iskarote. I
kinagi naa éy, "Panginoon, bakit ipaliwanag
mo dikame i sarili mo, pero éwan mo ipali-
wanang du iba a tolay ta mundua?"
23 "Eng mahalék na tolay," kagi ni Jesus,
"éy sundin na i kagi kua, éy mahal siya
Nama ko. Ey sikame Tama ko, éy umange
kame diya a mégiyan kame diya.
24 Sakay tu tolay a éwan méngmahal
diyakén, éy éwan na sundin i kagi kua. Ey
tandaan moy," kagi ni Jesus, "i kinékagi kua
dikam, éy éwan gébwat diyakén, éng'wan kagi
ya Nama ko. Siya i nagutusa diyakén.
25 "Nadid," kagi na, "éy kagin ko dén ye
dikam habang kaguman ta kam pabi.
26 Ey ta péngginan ko dikam, éy paangen
se Nama ko i Banal a Espiritu alang-alang
diyakén. Siya i Katulung moy. Magpali-
wanang siya dikam ta étanan, a ipaala-ala na
dikam i étanan a kinékagi ko dikam.
27 "Nadid, i iwahak kua dikam, éy kapaya-
paan. Pero du tolay ta mundua, éy éwan side
makapangatéd dikam ta kapayapaan. Pero
sakén, éy iatéd ko dikam i kapayapaan kua.
Kanya diyan kam métageg tu isip, sakay
diyan kam méganteng.
28 Nabati moy dén tu kinagi ko," kagi
ni Jesus, "a umangeék ta iba a lugar,
pero sumoliék dikam. Kanya diyan kam
malungkut. Eng gustuék moy a talaga éy
masaya kam be, da méglakadék dén Nama
ko ya. Ey siya, éy mataas siya diyakén.
29 Kinagi ko ya dikam bagu manyari,
monda éng manyari, éy maniwala kam
diyakén.
30 Nadid, kétihék san dén a panahun, éy
éwanék dén huway a mégkagi dikam, da
dumemét dén i amo na tolay ta mundua,
a ti Satanas. Ewan siya tu kapangyarian
diyakén,
31 éng 'wan tupadén ko san i niutus
diyakén Nama ko, monda meta du tolay
a mahal ko Tama ko. Nay, tapusék dén a
mégkagi," kagi ni Jesus. "Umégkat kam dén a
kitam dén."

15

Ti Jesus I Ponan Na Ubas

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a “Mara tu kayo a
ubas, éy sakén i ponan na. Sakay Tama ko,
siya i mégalagaa diya.
2 Nadid, bawat sanga-sanga ko a éwan
mégbunga, éy kétulén Nama ko. Sakay bawat
sanga ko a mégbunga, éy pungusan na,
monda magbunga ta mas mahigit pa.
3 Nadid, sikam a alagad ko, éy melinis
kam dén, dahilan to kinagi ko dikam a kagi.
4 Nadid, manatili kam diyakén, sakay
sakén éy manatiliék be dikam. Mara tu
sanga no kayo éy éwan makapagbunga éng
éwan manatili to ponan na. Ey kona be sa
dikam, a éwan kam be makapagbunga éng
éwan kam manatili diyakén.
5 “Mara sakén i ponan na kayo,” kagi ni
Jesus. “Sikam i sanga-sanga ko. Nadid, tu
manatili diyakén, sakay manatiliék be diya,
éy siya i magbunga ta meadu, da éwan kam
makagimet ta maski anya éng mehiwalay
kam diyakén.
6 Kanya éng éwan manatili i tolay diyakén,
éy ibut siya a koman i sanga no kayo, a
hanggan malanés. Ey nadid, iduhu de i
kona sa a sanga-sanga, sakay ibut de dén ta
apoy, monda matutod side.
7 Ey nadid sikam,” kagi ni Jesus, “éng ma-
natili kam diyakén, sakay manatili be i kagi
kua ta isip moya, éy maari kam a magaged
ta maski anya a gustu moy, éy iatéd dikam a
talaga.
8 Sakay éng magbunga kam ta meadu, éy
saya i magpahayaga ta kapangyarian Nama
ko. Sakay saya i katunayan moya a sikam i
alagad ko a talaga.
9 Nadid, éng kodya i pénggustua diyakén
Nama ko, éy kona be sa i pénggustu kua
dikam. Ey sikam, éy diyan moy pébayan i
pénggustu kua dikam.
10 Entan moy, gustuék Nama ko a palagi,
da sinunud ko dén i utus naa. Nadid, éng
kona kam be sa, a sundin moy i utus kua, éy
gustu ta kam be a palagi.
11 “Nadid,” kagi na du alagad na, “ki-
nagi ko dén ya dikam monda édse dikam
i kasayaan ko, monda masaya kam be ta
mahusay.
12 Saye i utus kua dikam, a négmahalan
kam a kona ta pégmahal kua dikam.
13 Mara éng te tolay a iatéd na i buhay
na alang-alang to kadimoy na, éy saya i
katunayan naa a mahal na siya a tahod.
14 Ey sikam i kadimoy ko a talaga, éng
sundin moy i utus kua dikam.
15 Sapul nadid, éy éwan ta kam dulawén
a utusan ko, éng 'wan dulawén ta kam a
kadimoy ko. Dahilan du utusan, mara éwan
de tukoy i gimet no amo de, da éwan na ikagi
dide. Pero sakén, éy nipaliwanag ko dén
dikam i étanan a kinagi diyakén Nama ko.
16 Tandaan moy,” kagi ni Jesus; “éwanék
moy pinili a sakén i amo moy, éng 'wan
sakén i nagpilia dikam. Sakay inutusan ta
kam a magbunga ta meadu a bunga a éwan
malipas, monda atdinan kam Nama ko ta
maski anya i agidén moya diya, da méniwala
kam diyakén.
17 Ey saye i utus kua dikam, a négmahalan
kam.

Méiyamut Du Iba a Tolay

18 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “éng
maiyamut dikam du iba a tolay, éy
alélahanén moy a naiyamut pa side diyakén
bagu side naiyamut dikam.
19 Mara éng sakup kam du iba a tolay
ta mundua, éy gustu de kam be, da gustu
du iba a tolay i kapareho de. Pero éwan,
da pinili ta kam a nibukod ta kam dide.
Kanya méiyamut side dikam, da éwan kam
dén ipasakup dide.
20 Diyan moy kaleksapan tu kinagi ko
dikam, a éwan mataas tu bataan to amo na.
Kanya éng linokoék de éy lélokon de kam be.
Eng tinupad de i kagi kua, éy tupadén de be
i kagi moya.
21 Kanya mangloko side dikam, éy dahilan
éy sakup ta kam. Inidelanék de, da éwan de
tukoy tu nagpaange se diyakén.
22 Mara éng éwanék se inumange a nag-
toldu dide,” kagi ni Jesus, “éy éwan maka
side tu kasalanan. Pero nadid, éy éwan side
tu katuwiran ta kasalanan de.
23 Ey tu méiyamut diyakén, éy méiyamut be
Nama ko.
24 Eng éwanék nagimet ta harap de ta éwan
mégimet na tolay, éy éwan side tu kasalanan.
Pero nadid te kasalanan side, da maski neta
de i gimet ko a kataka-taka, éy méiyamut side
dikame Tama ko.
25 Saye i mangtupada to kagi ta kautusan
de, a éwan kan side tu katuwiran a maiya-
mut diyakén.”
26 Ta kédemét na Katulung éy siya i
méngipahayaga diyakén. Siya i Espiritu
a gébwat Nama ko, a magpaliwanag ta
katututhanan. Ey sakén i magpaangea se
diya.
27 Sakay sikam, éy magpahayag kam be
diyakén, da sikam i kinumuyuga diyakén
sapul to sapul.

16

1 “Ey nadid, kinagi ko dén dikam i éya a
étanan, a monda éwan maibut tu péniwala
moy diyakén.
2 Entan moy,” kagi ni Jesus du alagad
na, “dumemét i oras a paibutén de kam du
kapilya de. Sakay pati, ta esa a panahun,

éy te tolay a mégakala side a makatulung ta
Diyos éng bunon de kam.
3 Kona sa i péngloko dia dikam, da éwan de
tukoy Tama ko, sakay éwanék de be tukoy.
4 Nadid, kinagi ko dén ya dikam, monda
kédemét na oras a pékialaman de kam, éy
maala-ala moy a nihula ko dén ye dikam.

I Tarabaho Na Banal a Espiritu

"Ewan ko kinagi dikam i éya to sapul, da
kaguman ta kam pabi.
5 Pero nadid, éy kinagi ko dén dikam, da
magsoliék dén ta minagpaange se diyakén.
Nadid, éwan moy ipakelagip diyakén éng ahe
i angayan kua.
6 Eng'wan, mélungkut kam san dahilan to
kinagi ko dikam.
7 Pero entan moy, kagin ko dikam
i katutuhanan, a kaigian moy ye da
maglakadék dén. Eng éwanék méglakad, éy
éwan umange dikam tu Katulung moy. Pero
éng méglakadék dén, éy paangen ko siya
dikam.
8 Ey kédemét na Katulung moy," kagi ni
Jesus, "éy ipaliwanag na du tolay ta mundua
tungkul ta kasalanan de, sakay ta tama a
gimet, sakay ta péghukum na Diyos.
9 Ipaliwanag na dide a te kasalanan side,
da éwan side méniwala diyakén.
10 Ipaliwanag na dide a tama i gimet ko,
da magsoliék dén Nama ko, éy éwanék moy
meta a huway.
11 Ipaliwanag na dide a hukumén side na
Diyos, da hukumén dén i amo na tolay ta
mundua.
12 "Te meaduék pabi a itoldu dikam," kagi
ni Jesus du alagad na, "pero éwan pabi na-
did, da éwan moy pabi kaya a mapospusan
nadid.
13 Pero kédemét na Espiritu a magpali-
wanag ta katutuhanan, éy ipaliwanag na
dikam i buu a katutuhanan. Siya, éy éwan
mégkagi ta sarili na a isip, éng'wan ipali-
wanag na san i kinagi na Diyos diya. Sakay
ipaliwanag na be dikam i manyari ta esa a
panahun.
14 Siya i magpahayaga ta kapangyarian
ko, da alapén na be i kagi ko a tulos na itoldu
dikam.
15 I étanan a koo Nama ko, éy koo ko be,"
kagi ni Jesus. "Kanya kinagi ko a alapén na
Espiritu tu kagi ko, a itoldu na ya dikam.

Maibut tu Kalungkutan Moy

16 "Kétihék san dén a panahun éy éwanék
moy dén meta. Nadid lumipas i kétihék man
dén a panahun éy metaék moy man dén."
17 Nadid, pékabati du alagad na ta éya a
kinagi na, éy négpakipakelagip side, a kinagi
de, a "Bakit kagi na a kétihék kan san dén
a panahun éy éwan tam dén meta, sakay
kétihék man dén a panahun éy meta tam
kan dén siya a huway? Sakay anya wade
be i kahulugina no kinagi na, a kona sa da
magsoli kan Nama na?
18 Anya wade i kahulugina," kagi de, "na
kétihék kan a panahun?" Kona sa i uhuna
du alagad, da éwan de napospusan tu kinagi
ni Jesus dide.
19 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén a te
pakelagip side diya. Kanya kinagi na dide,
a "Anya, néguhunan moy wade tu kahulugen
no kinagi ko?
20 Tandaan moy," kagi na, "kédemét na éya
a oras, éy magsanget kam a magsisi kam.
Pero du iba a tolay ta mundua, éy masahat
side. Pero kétihék san dén a panahun, éy
maibut tu kalungkutan moy a masahat kam
dén.
21 Mara tu bébe a mégenak, éy mégsisi siya
da méghirap dén. Pero ta kéluwas no anak na,
éy maibut dén tu pégsisi na, da masahat dén
siya to anak na.
22 Ey kona be sa dikam," kagi ni Jesus;
"magsisi kam nadid. Pero ta kédemét ko
dikam a huway, éy masahat kam dén. Ey
éwan tu makapagpaibut ta sahat moy.
23 "Kédemét na éya a panahun, éy éwan
kam magpakelagip diyakén," kagi ni Jesus.
"Eng'wan magaged kam Nama ko ta maski
anya, a gamitén moy i ngahen kua, éy atdi-
nan na kam.
24 Hanggan nadid, éy éwan moy pabi gina-
mit i ngahen ko éng mékiohon kam ta Diyos.
Kanya sapul nadid, éy mékiohon kam diya,
éy atdinan na kam, monda masaya kam ta
mahusay."

Napasuku Ni Jesus I Mundua

25 Nadid, kagi na du alagad na, a "Kinagi
ko dén dikam i meadu a halimbawa. Pero
dumemét i oras a éwan halimbawa i kagin
kua dikam, éng'wan ipaliwanang ko dikam
Tama ko ta medibo a kagi.
26 Ta éya a panahun, éy manalangin kam
Nama ko a gamitén moy i ngahen ko. Sakén,
éy éwanék tu kailangan a ipanalangin ta
kam Nama ko,
27 da siya, éy gustu na kam be. Gustu na
kam da ginustuék moy, a méniwala kam be a
gébwaték ta Diyos.
28 Ey gébwaték ngani Nama ko a Diyos."
kagi ni Jesus, "a inumangeék se ta mundua.
Ey nadid, éy ginanan ko i mundua a mag-
soliék Nama ko."
29 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy
kinagi de, a "Medibo ngani dén i kagi mua,
Panginoon. Ewan ya medisalad a halim-
bawa!
30 Nadid éy tukoy me a siko i nakapospusa
ta étanan," kagi de, "da maski éwan me ka
pakelagipan éy napospusan mo dén i isip
mia. Kanya méniwala kame a gébwat ka ta
Diyos a talaga!"

31 “Anya, méniwala kam dén a talaga?”
kagi ni Jesus.
32 “Pero entan moy, dumemét dén na-
did i oras a mahiwahiwalay kam dén a
pabayanék moy, a guminan i bawat esa
dikam ta bili-bile moy. Pero te kagumanék
pabi, da édse diyakén Tama ko.
33 Kinagi ko dén ya dikam, monda ma-
payapa kam tu isip dahil diyakén. Du iba
a tolay ta mundua, éy paghirapén de kam.
Pero patibayén moy i isip moya, da napa-
suku ko dén tu amo du tolay ta mundua.”

17

Panalangin Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya du
alagad na, éy tinumangad siya ta langet a
nanalangin. “Améng,” kagi na, “Dinumemét
dén nadid i oras. Palitawén mo pad nadid i
kapangyarian ko, monda palitawén ko be i
kapangyarian mo.
2 Da inatdinanék mo, Améng,” kagi na,
“ta kapangyarian ko ta étanan na tolay, a
monda du tolay a niatéd mo diyakén, éy atdi-
nan ko be side ta buhay a éwan tu katapusan.
3 Nadid, Améng, siko i tunay a Diyos a
isesa. Sakén éy ti Jesu Cristo a pinaangeék
mo se. Nadid, du makatukoy dikita, éy side
i te buhay a éwan tu katapusan.
4 Nadid, Améng, éy nipahayag ko dén i
kapangyarian mo ta munduae, a tinupad ko
dén tu nipatarabaho mo diyakén.
5 Kanya nadid, Améng, éy atdinanék mo
ta kapangyarian ko ta harap mua, a kona
to kapangyarian ko to pékiagum ko diko to
araw bagu nilalang i munduae.
6 “Nipahayag ta ka, Améng,” kagi ni Jesus,
“du tolay a niatéd mo diyakén--du alagad ko.
Side i koo mo, éy niatéd mo side diyakén.
Sinunud de tu kagi mo,
7 kanya tukoy de a gébwat diko i étanan a
niatéd mo diyakén a gimet ko.
8 Ey nipahayag ko dide, Améng, tu niu-
tus mo diyakén a mégkagi dide, éy tinang-
gap de dén. Ey tukoy de a gébwaték diko,
sakay méniwala side a siko i nagpaangea se
diyakén.
9 “Ewan ko ipanalangin, Améng, du iba a
tolay ta mundua,” kagi ni Jesus; “éng'wan
ipanalangin ko san du tolay a niatéd mo
diyakén, da side i koo mo.
10 I étanan a koo ko, éy koo mo be. Sakay
étanan a koo mo, éy koo ko be. Ey side ya di
mégpahayaga ta kapangyarian ko.
11 Nadid, éy humektaték ta mundua,
Améng, a magsoliék diko. Pero du alagad
ko, éy mawahak side ta mundua. Améng,
siko i banala. Alagaan mo pad side ta
kapangyarian mua a niatéd mo diyakén.
Alagaan mo side, monda maging isesa side
a kona dikita.
12 To pékiagum ko pabi dide, Améng, éy
inalagaan ko side ta kapangyarian mo a ni-
atéd mo diyakén. Inalagaan ko side, kanya
éwan tu napahamak dide. Basta esa san tu
napahamak dide, monda matupad tu kagi
ta libru na Diyos ta tungkul diya.
13 “Ey nadid, Améng, éy magsoliék diko.
Ey mégkagiék dén diko nadid ta kona
se, monda masakup di alagad kuae na
kasayaan kua.
14 Nipahayag ko dide tu kagi mo, Améng.
Ey nadid, du iba a tolay ta mundua, éy
méiyamut side du alagad ko, da éwan dén
side umayun dide. Ey kona be sa sakén, da
éwanék be umayun ta mundua.
15 Ewanék ménalangin, Améng, a ibukod
mo side ta mundua, éng'wan basta alagaan
mo side ta gimita ni Satanas.
16 Ewanék umayun du iba a tolay ta
mundua,” kagi ni Jesus. “Ey kona be sa du
alagad ko, a éwan be side umayun du iba a
tolay ta mundua.
17 Patibayén mo, Améng, i isip dia a
sumunud diko. I katutuhanan, éy saya i
magpatibaya dide. Ey tu kagi mo, saya i
katutuhanana.
18 Nadid, Améng, éng kodya i pégpaange
mo diyakén ta munduae, éy kona be sa i
pégpaange kua di alagad kua ta iba-iba a
lugar ta munduae.
19 Ey alang-alang dide, éy patibayén ko
i isip ko a sumunud diko, Améng, monda
du alagad ko, éy sumunud be side diko, ta
pamag-itan na katutuhanan.
20 “Ey nadid, Améng,” kagi ni Jesus, “éy
éwan ko ipanalangin san di alagad kuae, éng
'wan ipanalangin ko be du tolay a maniwala
diyakén ta esa a panahun dahilan ta ibaheta
de dide.
21 Ipanalangin ko side, Améng, a maging
isesa maka side a kapareho ta, da édse ka
diyakén, sakay sakén éy édseék diko. Monda
édse maka be side dikita. Kona maka sa,
Améng, monda maniwala maka du iba a
tolay ta mundua a pinaangeék mo se.
22 Inatdinanék mo, Améng, ta kataasan
ko. Sakay sakén, éy inatdinan ko be side
ta kataasan de, monda maging isesa side a
kapareho ta.
23 Nadid, éy édseék dide, sakay siko éy
édse ka be diyakén, Améng, monda mag-
ing isesa side ta mahusay. Nadid,” kagi ni
Jesus, “tukoy maka du tolay ta mundua a
pinaangeék mo se. Sakay tukoy de maka
be a gustu mo side a kona ta pénggustu mua
diyakén.
24 “Ey nadid, Améng, éy niatéd mo dén
side diyakén. Ey gustu ko a édse maka be
side diyakén ta édsean kua, monda meta de i
kapangyarian ko. Inatdinanék mo, Améng,
ta kapangyarian ko, da ginustuék mo bagu
nilalang i mundua.

25 Améng, siko i mahusaya. Du tolay ta
mundua, éy éwan de ka tukoy. Pero sakén,
éy tukoy ta ka. Sakay diden ye a méniwala
diyakén, éy tukoy de be a siko i nagpaangea
se diyakén.
26 Nipahayag ta ka dide, Améng, éy ipa-
hayag ta ka pabi, monda masakup be side
na pénggustu mua diyakén, sakay monda
édseék be dide."

18

Dekpén De Ti Jesus

1 Nadid, to kétapos ni Jesus a nanalan-
gin, éy hinumekatat side du alagad na ta
Jerusalem, a inumahabes side ta Kedron, a
tulos de ta halamanan ta dibilew.
2 Nadid ti Hudas a méngitokyon ni Jesus éy
tukoy na be dén i éya a lugar, da madalas de
Jesus a tumétulos ta éya.
3 Kanya nadid, éy nigiya na sa du sundalu
sakay du pulis, a négsolo side ta bombilya
sakay sulo a kayo. Sakay te armas be side.
Side du inutusan du mataas a padi sakay du
Pariseyo.
4 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén i man-
yaria diya. Ey kédemét du sundalu to hala-
manan, éy sinambat na side, a kinagi na, a
"Ti ésiya i ahayukén moya?"
5 "Ti Jesus a taga Nasaret," kagi de. "Ey
sakén ngani dén ye," kagi ni Jesus. Kaguman
du sundalu ti Hudas.
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus a "Sakén ngani
dén ye," éy inumisol side a tulos de a na-
tumba.
7 Ey kinagi na man dén dide, a "Ti ésiya
i ahayukén moya?" Ey "Ti Jesus a taga
Nasaret," kagi de.
8 Ey kinagi ni Jesus, a "Kinagi ko ngani
dén dikam a sakén dén ye. Nadid, éng sakén
san i haayukén moya, éy pabayan moy di
kaguman kuae."
9 Kinagi ni Jesus i éya, monda matupad tu
kinagi na to éya, a éwan mebut i maski isesa
du niatéd diya Nama na.
10 Nadid ti Simon Pedro, éy binagut na
tu sondang na, a tinegpas na tu utusan no
mataas a padi, a tulos minahipas tu talinga
na. I ngahen no utusan, éy ti Malko.
11 Ey "Diyan mo," kagi ni Jesus ni Pedro,
"Ikaluban mo tu sondang mo. Isip moy
wade éwan ko tanggapén i hirap ko a iatéd
diyakén Nama ko?"
12 Nadid du sundalu, sakay du pulis sakay
tu kapitan de, éy dinikép de ti Jesus, a gina-
pus de,
13 sakay kinabitan de a niange de pa to
bile ni Anas. Ti Anas éy manugen ni Padi
Kaipas. Ti Kaipas i mataas a padi ta éya a
taon.
14 Siya i négkagia du te tungkulin a Judeo,
a maigi pa éy pabunu de siya alang-alang du
tolay.
15 Nadid ti Simon Pedro sakay tu esa be
a alagad, éy tinumagubet side de Jesus. Ey
kédemét de a éduwa to bile no mataas a padi,
éy nakasdép tu alagad a esa to karsada no
bile, da tukoy siya no padi.
16 Pero nawahak ti Pedro ta luwas no
kudal. Kanya tu alagad a esa, éy pinékiohon
na to bébe a mégbantay to pintuan no kudal,
a pasdépén na ti Pedro.
17 Ey késdép ni Pedro, éy kinagi diya no
bébe, a "Alagad ka wade na éya a lélake?" Ey
"Ewan," kagi ni Pedro.
18 Nadid, du bataan sa, sakay du pulis, éy
nagpabaga side ta uging, a pégdengdengan
de, da medégnin. Ey kaguman de ti Pedro,
a mégdengdeng be sa.

Nipakelagip De Ni Jesus

19 Nadid tu mataas a padi éy nipakelagip
na ni Jesus du alagad na sakay tu pégtoldu
na.
20 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Naleék dén
a mégpahayag ta pégtoldu ko ta harap du
tolay. Ugali ko a palagi a mégtoldu du to-
lay ta kapilya sakay ta Templo, da saya i
képisanana du tolay. Ewanék mégtoldu ta
lihim.
21 Bakit siyasaténék mo?" kagi ni Jesus.
"Siyasatén mo du tolay a nakabati diyakén.
Tukoy de tu pégtoldu ko."
22 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy sinapuk
siya no esa a pulis, a kinagi na, a "Bakit kona
sa i sengbet mua ta mataas a padi?"
23 "Eng mali tu kinagi ko," kagi ni Jesus,
"éy kagi mo dén. Pero éng éwan ko kinagi i
mali, éy bakit sinapukék mo?"
24 Nadid ti Anas, éy nipetugén na dén ti
Jesus a gapus pabi ni Padi Kaipas.
25 Nadid, mégdengdeng pabi sa ti Simon
Pedro, éy kinagi diya du édsa sa, a "Ewan
siko i alagad na éya a lélake?" Ey "Ewan,"
kagi ni Pedro.
26 Nadid, te bataan sa no mataas a padi.
Top siya no lélake a tinegpas ni Pedro tu
talinga na. Ey kinagi na ni Pedro, a "Isip ko
neta ta ka be sa ta halamanan a kaguman na
dinikép mia?"
27 Pero inéwan man dén ni Pedro. Ey to
péngawan na dén éy bigla a nagtarakot tu
tandang.

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

28 Nadid éy pinaluwas de ti Jesus to bile
ni Kaipas, a nitugén de to pégiyanan no gu-
bernador. Amulaldew pabi. Ey du Judeo, éy
éwan side sinomdép to pégiyanan no guber-
nador, da ugali na rilihiyon de, éy mehupet
kan tu somdép. Ey bawal tu mehupet a
méngan ta anyaya na Ala-ala.
29 Kanya linumwas dide ti Gubernador
Pilato, a kinagi na, a "Anya i abla moya ta
éye a lélake?"

30 Ey kinagi du Judeo, a “Te kasalanan
siya! Eng'wan siya tu kasalanan, éy éwan me
nitugén diko.”
31 Ey kinagi ni Pilato a, “Bistaan moy siya
ta sarili moy a huwes.” Ey “Ewan maari,”
kagi du Judeo, “da labag ta utus a pabunu
me i tolay.”
32 Nanyari ya monda matupad tu kinagi
ni Jesus, to pégkagi na a mate siya ta te tolnék
a kayo.
33 Nadid, sinomdép man dén ti Pilato to
pégiyanan na a pinauwet na ti Jesus, a kinagi
na, a “Anya, siko i haria na Judeo?”
34 Ey kinagi ni Jesus, a “Anya, gébwat ina ta
sarili mo a isip, o te négkagi dikam ta ina?”
35 “Ataay, Judeoék beman?” kagi ni Pilato.
“Anya i kasalanan mo? Bakit nitugén ka
diyakén du kabébayan mo?”
36 Kinagi ni Jesus, “I kaharian ko, éy éwan
ta éye ta munduae. Mara éng édse i kaharian
ko ta munduae, éy ipékilabanék du utusan
ko, monda éwanék maka dekpén du Judeo.
Pero éwan,” kagi ni Jesus, “da éwan édse i
kaharian ko ta munduae.”
37 “Ey nadid,” kagi ni Pilato, “hari ka a
talaga?” “Kagi mo a hariék,” kagi ni Jesus,
“éy sé' ngani ya i tungkulin kua. Kanya nien-
akék, éy monda ipahayag ko i katutuhanan.
Kanya inumangeék ta mundua. Ey maski ti
ésiya a nasakup na katutuhanan, éy baten de
i kagi kua.”
38 “Ewan wade tu makapospos ta katu-
tuhanan,” kagi ni Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

Nadid, to pégkagi ni Pilato ta éya, éy
linumwas man dén siya du Judeo, a kinagi
na dide, a “Ewanék tu meeta a kasalanan na
lélake a éye a pamarusaan ko diya.
39 Nadid ayun ta ugali moy, éy paluwasén
ko i esa a pihesu éng Piyesta na Ala-ala,” kagi
ni Pilato. “Anya wade éng légsiwan ko i éye a
lélake a hari kan na Judeo?”
40 Ey, “Ewan.” kagi du tolay. “Bakén a
siya, éng'wan légsiwan mo ti Barabas!” (Ti
Barabas éy tulisan.)

19

1 Nadid ti Pilato, éy nipayabat na ti Jesus.
2 Sakay du sundalu, éy kinawekaw de tu
lanot a te set, sakay nisoklop de ta ulo naa
a kurona na kan. Sakay pinabaduan de ta
medingat, da saya i kolor na damit na hari.
3 Sakay nalelewas side a inumadene diya,
a kinagi de a “Mabuhay! Siko a hari na
Judeo!” a tulos de a sésapukén.
4 Nadid, linumwas man dén ti Pilato du
meaadu a tolay, a kinagi na dide, a “Entan
moy, iharap ko siya dikam, monda tukoy
moy a éwanék tu meeta a kasalanan na a
pamarusaan ko diya.”
5 Ey nadid, niluwas de ti Jesus ta harapan
dia, a te kurona a set, sakay te badu a medin-
gat. Ey kinagi ni Pilato, a “Entan moy, saye i
lélakia!”
6 Ey du mataas a padi, sakay du pulis,
péketa de ni Jesus, éy kinagi de ta medegsén,
a “Ipako mo ta kudos!” Ey kinagi ni Pilato, a
“Alapén moy siya. Sikam i méngipakua diya,
da sakén, éy éwanék tu meeta a kasalanan na
a pamarusaan ko diya.”
7 Ey kinagi du Judeo, a “Te kautusan
kame, a i kagia ta éya, éy dapat mate siya, da
siya éy mégwari-wari a anak na Diyos.”
8 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo
siya a umanteng.
9 Kanya sinomdép man dén siya to
pégiyanan na, a kinagi na ni Jesus, a “Ahe i
gébwat mua a talaga?” Ey éwan sinumengbet
ti Jesus.
10 Ey “Bakit,” kagi ni Pilato, “éwan ka
sumésengbet diyakén? Ewan mo beman
tukoy a sakén i te kapangyariana a mang-
paluwas diko, o dikaya ipako ta ka ta ku-
dos?”
11 Ey kinagi ni Jesus, a “Kanya ka san
te kapangyarian diyakén, éy kaluuben na
Diyos a niatéd diko i kapangyarian mua.
Kanya tu néngitugén diyakén diko, éy siya i
lalo a medukés i kasalanan na.”
12 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo
a gustu na a légsiwan ti Jesus. Péro mégidel
du Judeo, a kinagi de diya, “Eng légsiwan
mo siya, éy kontara ka ta hari tam ta Roma,
da maski ti ésiya a mégwari-wari a hari, éy
kalaban no hari tam ta Roma.”
13 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy
niluwas na ti Jesus, sakay négiknud siya to
hukuman. I édsean na hukuman éy to plasa
a semento (i pégngahen de ta éya ta kagi na
Judeo, éy Gabata).
14 Nadid éy disperas dén na Piyesta na Ala-
ala, to tamo a tanghali. Ey kinagi ni Pilato
du Judeo, a “Saye i hari moya!”
15 Pero basta kinagi du tolay, a “Bunuén
moy siya! Ipako moy siya!” “Anya,” kagi ni
Pilato, “ipako ko bale tu hari moy ta kudos?”
Ey kinagi du mataas a padi, a “Ewan kame
tu hari, éng éwan tu hari tam ta Roma!”
16 Kanya niatéd ni Pilato ti Jesus dide, a
ipako de ta kudos.

Nipako De Ti Jesus

17 Ey pinaluwas de ti Jesus ta banuwan a
békle na tu kudos na. Niange de siya ta lugar
a ngéngahinan de a “Bungu” (ta kagi na Judeo
éy Golgota).
18 Ey du sundalu, éy nipako de sa siya to
kudos. Sakay nipako de be sa i éduwa a lélake
a nitolnék de ta magtembanga a tagirilan ni
Jesus.
19 Nagpasulat ti Pilato ta kagi to pastel, a
niekpét na to kudos. I kagia to pastel éy

"TI HESUS A TAGA NASARET, A HARI NA JUDEO."

20 Meadu du Judeo a nakabasa to pastel, da adene ta banuwan i pinéngitolnékan dia to kudos ni Jesus. Ey nisulat ya ta kagi na Judeo, sakay kagi na Latin, sakay kagi na Griego.

21 Kinagi du mataas a padi ni Pilato, a "Diyan mo isulat a hari siya na Judeo; éng 'wan, i maigi a isulat mo, éy 'Akala na éye éy hari na Judeo.' "

22 "Ewan," kagi ni Pilato. "Bagay nesulat dén, éy éwan dén maari a palitan."

23 Nadid du sundalu, to péngitolnék de dén ni Jesus, éy hinati-hati de tu badu na ta épat a bahagi. Esa bahagi bawat esa a sundalu. Sakay inalap de be tu badu na a atakdug. Pero i éya, éy éwan tu nadigetan, da ginamet a buu a damit.

24 Kanya kinagi de, a "Diyan tam pépapéknitén, sayang. Subali pa, éy magpalabunutan kitam, éng ti ésiya dikitam i makaalapa." Ey to pégpalabunutan de, éy natupad tu kagi ta kasulatan, a "Pinaghati-hati de kan tu badu na, sakay tu damit na kan, éy pinagpalabunutan de."

25 Nadid, éy te taknég ta adene to kudos i épat a bébe: tu ina ni Jesus, sakay tu top nena na, sakay ti Maria a asawa ni Kleopas, sakay ti Maria Magdalena.

26 Ey ti Jesus, péketa na nena na, sakay tu alagad na a ésa a mahal na, éy kinagi na nena na, a "Entan mo, Inéng, sapul nadid, éy siya ina i bilang anak mua."

27 Sakay kinagi na to alagad sa, a "Nadid, éy siya i bilang ina mua." Kanya sapul ta éya a aldew, tu alagad éy pinégiyan na tu ina ni Jesus to bile na.

Nate Ti Jesus

28 Nadid, éy tukoy ni Jesus a naganap dén i étanan a tarabaho na. Ey kinagi na a, "Mégeplékék." (Kinagi na ya a monda matupad tu kagi a esa ta kasulatan.)

29 Te ahung sa a putat ta tuba. Kanya nibisa de tu damit to tuba, sakay nisélpet de to kayo, sakay nisadét de to labi ni Jesus.

30 Ey to péngsépsép ni Jesus to tuba, éy kinagi na a "Naganap dén." Ey to pégkagi na ta éya, éy linuméngte dén, a tulos na dén a nahéngsatan.

31 Nadid, da disperas no piyesta, éy pékiohon du Judeo ni Pilato a papuseng na tu tikéd du étélo a nipako, monda mate side agad, a iogsad de side to kudos. Sala du Judeo a te tolnék pabi side du kudos ta kédemét na piyesta, da mahalaga ya a aldew.

32 Kanya du sundalu, éy pinuseng de tu tikéd du éduwa a tulisan a nipako a késabay ni Jesus.

33 Pero kéadene de ni Jesus, éy neta de a pate dén. Kanya éwan de pinuseng i tikéd naa.

34 Pero tu sundalu a esa, éy binikal na tu hawes ni Jesus to géyang, éy bigla a binumulos diya i dige sakay dinom.

35 Sakén a nanulat ta éye, éy mineta ko ngani i nanyaria ta éya. Kanya tukoy moy a katutuhanan i sistigu ko a éye dikam. Mégpatunayék dikam, monda maniwala kam.

36 Nanyari i kona sa, monda matupad tu kagi ta kasulatan, a "Ewan kan mapuseng tu tulang na a maski isesa."

37 Sakay natupad be tu iba a kagi to kasulatan, a i kagi na, éy "Mémalasén de kan tu binikal de."

Ielbéng De Ti Jesus

38 Nadid, kétapos na éya, ti Hose a taga Arimatea éy nékiohon siya ni Pilato, a alapén na tu bangkay ni Jesus. Méniwala ti Hose ni Jesus, pero lihim san, da méganteng siya du te tungkulin a Judeo. Ey to pékiohon na ni Pilato, éy inoan na siya. Kanya inalap na tu bangkay.

39 Kaguman ni Hose ti Nikodemo. Siya tu nékiohon ni Jesus to kélép to araw. Ey te kébil ti Nikodemo a manga limapulu a kilo a sépot a halu-halu a gébwat ta kayo.

40 Inalap de tu bangkay ni Jesus, a sinaputan de to manta, a niagum de be sa tu mesépot, da saya i ugalia na Judeo éng maglébéng.

41 Nadid, to adene no pinéngipakoan de ni Jesus, éy te halamanan. Ey te peglébngan sa a bigu a kuweba a éwan pabi ginamit.

42 Ey nielbéng de sa ti Jesus, da adene, éy mégagaw dén side, da adene dén i pangilin.

20

Ewan Dén Tu Lasén Tu Lébéng

1 Nadid, to simba a gagabi, a medidiklém pabi, éy inumange ti Maria Magdalena to lébéng. Ey kédemét na sa, éy neta na a bukas dén, a naibut dén tu takléb na a bito.

2 Ey naginan ti Maria a soli, a niange na nibaheta ni Simon Pedro sakay to alagad a esa a mahal ni Jesus. "Inalap de tu Panginoon to lébéng," kagi na, "éy éwan tam tukoy éng ahe i néngiangayan dia!"

3 Nadid, pékabati ta éya ni Pedro sakay tu alagad a esa, éy inumange sa side a inentan de.

4 Pareho side a naginan, pero tu alagad a esa, éy neditulan na ti Pedro to lébéng.

5 Niseleg na tu lubuk, éy neta na san tu sapot. Pero éwan siya sinomdép.

6 Nadid, pékaabut ni Pedro to alagad a esa to lébéng, éy basta tulos na a sinomdép. Ey neta na be sa tu sapot.

7 Sakay tu panyo a nibalut to ulo ni Jesus,
éy éwan na kaguman tu sapot, éng'wan nihi-
walay dén a tiniklup to digdig.
8 Nadid tu alagad a neditol, éy tinumagu-
bet ni Pedro a sinomdép to lébéng. Ey péketa
na a kona sa, éy naniwala siya a nabuhay
dén ti Jesus.
9 Ewan de pabi napospusan tu nikagi ta
kasulatan, a mabuhay kan siya a huway.
10 Ey nadid, nagsoli side a éduwa to bile de.

Pinumeta Ti Jesus Ni Maria Magdalena

11 Pero nawahak ti Maria to lébéng a
mégsanget. Ey késeleg na to lubuk
12 éy neta na i éduwa a anghel a te badu
ta melatak, a te eknud side to édsean no
bangkay ni Jesus. Tu esa éy édse to uluan na:
tu esa man éy édse to uyad na.
13 Ey kinagi de diya, a "Bakit mégsanget
ka, Anéng?" "Ey dahilan éy inalap de tu
bangkay no Panginoon ko," kagi na, "éy
éwan ko tukoy éng ahe i néngiangayan dia."
14 Pégkagi ni Maria ta éya, éy sinumuleg
siya a neta na a te taknég sa ti Jesus. Pero
éwan na tukoy a ti Jesus.
15 Akala na san éy tu mégbantay ta ha-
lamanan ta éya. Ey kinagi ni Jesus diya,
a "Bakit mégsanget ka, Anéng? Ti ésiya
ahayukén mua?" Ey kinagi ni Maria, a "Eng
siko i nangalapa to nielbéng me ta éye, éy ka-
gin pad éng ahe i néngiangayan mua, monda
angen ko siya."
16 Ey kinagi ni Jesus, a "Maria." Ey
pékabati ni Maria ta éya, éy hinumarap siya
diya, a pékatenggi na diya, a kinagi na a
"Raboni!" (I kahulugina na éya, éy Maistu.)
17 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyanék
mo kékbilan, da éwanék pabi inumontok dén
Nama ko. Ikad mo dén du kakaguman tam,
a kagi mo dide a umontokék Nama ko. Siya
i Diyos ko. Sakay kagi mo a siya i Ama moy
be sakay Diyos moy be."
18 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
inumange ti Maria du alagad, a kinagi na
dide a neta na dén tu Panginoon. Sakay
kinagi na be dide tu nibilin na diya.

Pinumeta Siya Du Alagad Na

19 Nadid, to kélép na éya a aldew, a simba
pabi, éy napisan du alagad ta esa a bile. Ey
seradu tu pintuan, da méganteng side du te
tungkulin a Judeo. Ey nadid, éy dinumemét
sa ti Jesus a te taknég siya ta bélog dia. Ey
kinagi na dide, a "Mapayapa kam dén."
20 Ey to pégkagi na ta éya, éy nipeta na
dide tu kamét na sakay tu hawes na. Ey
du alagad, péketa de to Panginoon de, éy
mésahat side!
21 Ey kinagi na dide a huway, a "Ma-
payapa kam dén. Eng kodya i nipagpaangea
se diyakén Nama ko, éy kona be sa i pag-
paange kua dikam ta iba-iba a lugar."
22 Ey to pégkagi na ta éya, éy inangsan na
side, a kinagi na, a "Tanggapén moy i Banal
a Espiritu.
23 I patawadén moy ta kasalanan na, éy
pinatawad ngani dén. Sakay tu éwan moy
patawadén, éy éwan ngani patawadén."

Ewan Méniwala Ti Tomas

24 Nadid, to nipeta ni Jesus dide, éy éwan
sa ti Tomas a Kambal. Siya i esa du
labindalawa a alagad.
25 Kanya nibaheta diya du iba a alagad a
neta de tu Panginoon. Pero éwan naniwala
ti Tomas. "Baguék maniwala," kagi na, "éy
meta ko pa tu talingo no pako to palad na,
a itagéd ko ta toldu kua. Sakay éng kébilan
ko be tu talingo to hawes na, éy maniwalaék
dén."
26 Nadid, kélipas na esa simba, éy napisan
man dén du alagad to bile, a kaguman de
nadid ti Tomas. Seradu san tu pintuan. Ey
dinumemét ti Jesus a te takneg ta bélog dia,
a kinagi na a "Mapayapa kam dén."
27 Sakay kinagi na ni Tomas, a "Entan mo i
palad kua, Tomas, a itagéd mo ta toldu mua.
Nay, igewat mo se i kamét mua, a kébilan mo
i hawes kua. Maniwala ka diyakén, Tomas."
28 Ey ti Tomas, basta i kinagi na, éy "Siko i
Panginoon ko, sakay Diyos ko."
29 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Méniwala ka
dén da netaék mo dén. Entan mo, masuw-
erte a tahod du maniwala diyakén maski
éwanék de meta."

I Kailangana Ta Libruae

30 Nadid, ginamet ni Jesus i meadu a iba a
kataka-taka ta harapan du alagad na. Pero
éwan ko side nisulat ta libruae.
31 Pero i nisulat ko a éye, éy monda mani-
wala kam ni Jesus, a siya i Cristo, a anak na
Diyos a tagapagligtas monda éng maniwala
kam éy te buhay kam a éwan tu katapusan.

21

Pinumeta Ti Jesus Du Pitu a Alagad Na

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinumeta
man dén ti Jesus du alagad na ta diget na
Tiberias. Saye i nanyaria:
2 Négagum de Simon Pedro, sakay ti Tomas
a Kambal, sakay ti Natanel a taga Kana,
sakay du anak ni Sebedeo, sakay éduwa pa
a iba a alagad.
3 Ey kinagi ni Simon Pedro, a "Ikad ko dén
mangikan." Ey kinagi du iba a "Kumuyog
kame diko." Tulos dinumitaw side to abeng
de. Ey nagdamag side a nangikan, pero
éwan side tu nalap.
4 Nadid, to amulaldew dén, éy te taknég
ti Jesus to baybay. Ey du alagad éy éwan de
tukoy a ti Jesus siya, da adeyo side.
5 Ey dinulawan na side, a kinagi na, a
"Anya, nakaalap kam?" Ey "Ewan," kagi de.

6 “Ilipat moy pa man i rambat moya ta
lipata, éy makaalap kam,” kagi na. Nadid,
péngitékneg de ta lipat, éy meaadu bale i
nalap dia a ikan, a hanggan da éwan de kaya
tu rambat a iahawas to abeng.
7 Nadid, tu alagad a esa a mahal ni Jesus
éy kinagi na ni Pedro, a “Siya bale ina tu
Panginoon.” Ey nadid ti Pedro, péketa na a ti
Jesus ngani dén i édse to baybay, éy nagbadu
siya daékbus siya, sakay sinumegbu to diget,
a tulos na ta digdig.
8 Pero du iba a alagad, éy te sakay side a
dinumigdig, a hela de san tu rambat a putat
ta ikan. Ewan side adeyo ta baybay, basta
sandaan wade san a metro.
9 Nadid, kéahawas de to baybay, éy naketa
sa side ta apoy, a te ikan a nituno, sakay
tinapay.
10 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Nay, iange
moy se i sénganya a momon a ikan a inalap
moy, a itunu tam.”
11 Kanya sinumakay man dén ti Simon
Pedro to abeng, a hinela na tu rambat to
baybay. Ey putat pa ta dédekél a ikan. San-
daan éy ta limapulu éy ta étélo a momon.
Pero maski meadu side a tahod, éy éwan
napéknet tu rambat.
12 “Nay,” kagi ni Jesus, “méngan kitam
dén.” Du alagad, éy mésanike side a
mégpakelagip diya éng ti ésiya siya, da tukoy
de dén a tu Panginoon siya.
13 Ey inalap ni Jesus tu tinapay, sakay tu
ikan, a nigewat na dide a méngan.
14 Saya i ikatélo a beses a nipeta ni Jesus
du alagad na sapul to nikabuhay na.

Ti Jesus Sakay Ti Pedro

15 Nadid, kétapos de a néngan, éy kinagi ni
Jesus ni Simon Pedro a, “Simon, mahalék
mo wade ta mahigit pa diden yee?” Ey “O,”
kagi ni Pedro, “Tukoy mo a gustu ta ka.”
“Siko i pastora du tupa ko a kékétihék,” kagi
ni Jesus.
16 Nadid kagi ni Jesus a huway, a “Simon,
mahalék mo a talaga?” Ey “O, Panginoon.
Tukoy mo a gustu ta ka.” “Pastoran mo du
tupa ko.”
17 Nadid, kagi ni Jesus diya ta pentélo,
a “Simon, gustuék mo a talaga?” Nadid,
pékabati ni Simon Pedro a pékelagipan na siya
ta pentélo, éy mélungkut siya. Ey kinagi na
a “Panginoon, siko i nakapospusa ta étanan.
Tukoy mo a gustu ta ka.” Ey kinagi ni Jesus,
“Pastoran mo du tupa ko.
18 Tandaan mo, Simon,” kagi ni Jesus, “to
kéanak mo pabi, éy nagbadu ka san ta bégi
mo a naglebut ka ta maski ahe i gustu mua.
Pero kélakay mo, éy igewat mo tu kamét mo
a gapusén de, sakay iange de ka ta éwan mo
gustu.”
19 Kinagi ya ni Jesus da ipaliwanag na ni
Pedro éng kodya na a mate. Sakay kinagi
na ya monda tukoy na a ipeta na i kapang-
yarian na Diyos ta ikate na. Ey nadid, kinagi
na ni Pedro, a “Sumunud ka san diyakén.”

Ti Jesus Sakay Tu Alagad a Esa

20 Nadid, sinumuleg ti Pedro, éy neta na tu
alagad a esa to adég na. Siya tu alagad a ma-
hal ni Jesus. Siya tu sinumangdih to salapad
ni Jesus to péngan de to éya, a nipakelagip na
éng ti ésiya i méngitokyona diya.
21 Ey péketa ni Pedro diya, éy kinagi na ni
Jesus, a “Anya wade, Panginoon, i lélakeae?
Maanya siya?”
22 Ey kinagi ni Jesus ni Pedro, a “Eng gustu
ko a buhay siya a hanggan ta késoli ko se, éy
anya i pékialam mua? Basta sumunud ka san
diyakén.”
23 Dahil ta éya a kinagi ni Jesus, éy akala
du tolay a méniwala diya, a éwan mate i éya a
alagad. Pero éwan kinagi ni Jesus a éwan siya
mate. Eng'wan, i kinagi na sana, éy “Eng
gustu ko a buhay siya a hanggan ta késoli ko
se, éy anya i pékialam mua?”
24 Nadid, sakén a nanulat ta libruae, éy
sakén ngani dén i éya a alagad. Ey sakén
i mégpatunaya ta étanan a éya a ginimet na.
Ey tukoy ko a katutuhanan i isistigu kua
dikam.
25 Nadid, te meaadu be a iba a ginamet ni
Jesus, a éwan ko nisulat ta éye. Anya wade
éng mesulat side a étanan, éy siguru éwan
meubus ta kabuuan na mundua i libru na
ginamet na.

Tu Gimet du Apostol

1 Mahal ko a Teopilo: Nisalaysay ko dén
to libru ko a esa i étanan a ginimet ni Jesus,
sakay tu nitoldu na,
2 a hanggan to aldew a niontok na ta
langet. Pero bagu siya inumontok, éy ni-
bilin na pa du lélake a pinili na a apostol
na. Hinatulan na side ta pamag-itan na
kapangyarian na Banal a Espiritu na Diyos.
3 Kélipas no hirap na, a nabuhay man dén,
éy pinumeta siya dide ta meadu a beses, a
pinatunayan na dide a buhay siya. Pinu-
meta siya dide ta lubuk na épat a pulu a
aldew, sakay négkagi siya dide tungkul ta
péghari na Diyos ta tolay.
4 Habang kakaguman de pabi siya, éy ni-
bilin na dide a "Diyan kam pa huméhektat ta
Jerusalem," kagi na, "éng'wan uhayén moy
pa tu nipangako Nama ko, a kinagi ko dén
dikam tungkul ta Espiritu na Diyos.
5 Natandaan moy, tu tungkulin ni Juan,
éy bininyagen na du tolay ta dinom. Pero
nadid," kagi ni Jesus, "éy éwan dén male éy
mabinyagen kam ta Banal a Espiritu."

To Kéontok Ni Jesus Ta Langet

6 To esa a aldew, a kapisan de ti Jesus, éy
kinagi de diya, a "Anya wade, Panginoon?
Panahun wade dén nadid a mapaibut mo
du mégmayor dikame a dayuan, monda libri
man dén i banuwan na Israel?"
7 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tama ko san
i méngitakdaa ta panahun na panggimet na.
Ey éwan dén kailangan a mapospusan moy
éng nikésiya ya.
8 Pero sikam, ta kéogsad dikam na Ba-
nal a Espiritu, éy égse dén dikam i kapang-
yarian na Diyos. Tulos magpatunay kam
diyakén ta Jerusalem, sakay ta Hudea, sakay
ta Samaria, a hanggan ta buu a mundu."
9 Nadid, to pégkagi na dén ta éya, éy inu-
montok dén siya ta langet. Ey du alagad
na, habang te tangaden de pabi siya, éy
nataklében siya na kuném.
10 Nadid, te tangaden de pabi, éy basta
bigla i éduwa a lélake a te badu a melatak a
tinumaknég ta giled dia.
11 "Sikam a taga Galilea," kagi de, "bakit
égsina kam san sina a te tangad ta langet?
Ti Jesus éy kaya dén ta langet. Pero ta esa
a panahun éy sumoli man dén se siya," kagi
de. "Ey késoli na éy kona be to nipaketa moy
diya to niontok na."
12 Nadid, nagsoli dén du alagad ta
Jerusalem, a gébwat ta éya a buked na Olibo.
I kaadeyo na banuwan to buked éy manga
esa a kilumetro.
13 Diden ya éy de Pedro, Juan, Santiago,
Andres, Pelipe, Tomas, Bartolome, Mateo,
Santiago a anak ni Alpeo, ti Simon a meta-
pang, sakay ti Hudas a anak ni Santiago.
Nagsoli dén side to kuwarto ta ontok no bile
a tinulusan de ta Jerusalem.
14 Ey kaguman sa du bébe, sakay ti Maria a
ina ni Jesus, sakay du top ni Jesus. Ey aldew-
aldew éy pisan sa side a ménalangin.

Tu Kalewas Ni Judas

15 Nadid, nakalipas i sénganya a aldew, éy
nagpisan dén i meadu a méniwala ni Jesus.
Manga sandaan éy ta duwapulu side. Ey
tinumaknég ti Pedro ta harap dia a mégkagi
dide.
16 "A tétotop ko," kagi na, "kailangan a
matupad i te sulat ta kasulatan a kinagi na
Banal a Espiritu ta pamag-itan ni Dabid. Da
nihula ni Dabid ti Hudas, a méngigiya siya du
manikép ni Jesus.
17 Kabilang ti Hudas dikame a alagad,"
kagi ni Pedro, "da pinili be siya ni Jesus a
kaguman me.
18 Ti Hudas éy namugtong ta esa a sukat
a luta to nibayad de diya a néngitokyon ni
Jesus. Ey minate sa siya, a tulos pinomtak
tu tiyan na, a tulos newadwad tu bituka na.
19 Ey nabaheta dén ya na étanan a mégiyan
ta Jerusalem. Kanya nginahinan de i luta
a éya a Akeldama. I kahulugina na éya éy
Medige a Uma.
20 Nadid, te kagi ta libru na Manga Kanta,
a 'Maibutan maka ta tolay tu bile na, sakay
diyan dén sa mégiyan i maski ti ésiya.' Sakay,
'Te lumewas maka a iba to tungkulin na a
para ta Diyos.'
21-22 "Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy
dapat kitam a magpile ta kalewas ni Hudas,
monda te kaguman kame a magpatunay a
nabuhay dén ti Panginoon Jesus. Kailangan
éy pilién tam i esa du kaguman me sapul
to péngkuyoyog dikame ni Jesus, sapul to
nipangbinyag diya ni Juan a hanggan éwan
siya inumontok ta langet."
23 Nadid, pékabati de ni Pedro ta éya, éy
namili side ta éduwa a lélake: ti Matias sakay
ti Hose (i palayaw ni Hose éy ti Barsabas
Hustu).
24 Ey nanalangin side, a kagi de, a "Pangi-
noon, siko i makapospusa ta isip na tolay a
étanan. Itoldu mo pad dikame i pinili mo a
lélake ta éduwa a éye
25 a maging apostol. Ti ésiya i pinili
mo, Panginoon, a lumewas to tungkulin
ni Hudas, da gininanan dén ni Hudas tu
tungkulin na, a inumange dén siya ta impiy-
erno."
26 Nadid, kétapos de a ménalangin, éy nag-
palabunutan side éng ti ésiya i pilién de. Ey
ti Matias i naalap dia. Siya i nedagdag ta
labindalawa a apostol.

2

Tu Kédemét na Banal a Espiritu

1 Nadid, kélipas na sapulu a aldew hanggan to kéontok ni Jesus ta langet, éy dinumemét dén i Piyesta na Pentekos. Ey du méniwala ni Jesus, éy napisan dén side a étanan.

2 Nadid, bigla de a nabati i ténog a gébwat ta langet, a koman i ténog na mesibét a pahés. Ey meténog a tahod to lubuk no bile a égsean de.

3 Ey mineta de i kékétihék a koman i apoy, a kinumalat a tinumupo ta bawat esa dide.

4 Ey inumasék dén i Banal a Espiritu ta bégi dia a étanan, tulos négkagi side ta iba-iba a kagi, ayun ta nipagkaluub dide na Espiritu.

5 Nadid, égsa nadid ta Jerusalem i meadu a mékidiyos a Judeo, a mamiyesta side. Gébwat side ta iba-iba a banuwan.

6 Pékabati de to ténog, éy dinumulug side to bile du alagad. Nagtaka side, da nabati na bawat esa dide a mégkagi dén du alagad ta iba-iba a kagi de.

7 Mégtaka side a tahod, a kinagi de, a "Bakit, éwan beman taga Galilea san diden ina?

8 Bakit mébati tam dide i sarili tam a kagi?"

9 Du tolay sa a mégtaka éy éwan side taga Galilea, éng 'wan gébwat side ta iba-iba a banuwan a adeyo. Te taga Partia; te taga Medo; te taga Elam; te taga Mesopatamia; te taga Hudea; te taga Kapadosia; te taga Ponto; te taga Asia;

10 te taga Pirigia; te taga Pampiliya; te taga Egipto; te taga Libya a sakup na Sirena. Sakay te binumisita sa a taga Roma a Judeo, sakay éwan Judeo a sakup dén na rilihiyon na Judeo.

11 Te égsa sa a taga Kreta, sakay Arabia. Diden ya a étanan, maski iba-iba i kagi de, éy nabati de tu ginimet na Diyos a memahal, da nibaheta dide du alagad ta kanikaniya de a kagi.

12 Ey basta mégtaka side a tahod, a négpakipakelagip side éng anya i kahulugina no gégemtén du alagad.

13 Pero te iba sa a pinintasan de du alagad, a kagi de a lasing san side.

Tu Talumpati Ni Pedro

14 Ey nadid, tinumaknég du labindalawa a apostol, éy tulos ti Pedro a négkagi du tolay ta medegsén. "Sikam a kapareho ko a Judeo," kagi na, "sakay sikam a binumisita ta Jerusalemae, te kaginék dikam. Baten moy,

15 éwan lasing didi kaguman kuae, da alas nuwebe pabi na gagabi.

16 Eng'wan, saye i péngtupad to nihula ni Purupeta Hoel to araw.

17 Kinagi dén na Diyos i gemtén na ta katapusan a panahun, a iasék na kan i Espiritu na ta étanan a tolay," kagi ni Pedro. "Tulos magpahayag kan siya du anak moy ta kagi na. Sakay du lélake moy, éy maketa kan side ta tanda a kataka-taka. Sakay du matanda moy a lélake, éy ipatagenép na kan dide.

18 Sakay du sakup na Diyos a tolay, i nihula be ni Hoel, éy iasék kan dide na Diyos i Espiritu na ta éya a panahun; tulos ipahayag de kan i Diyos.

19 Sakay ipeta na kan ta langet i pagtakaan na tolay, sakay ipeta na kan be i tanda ta munduae. Te meta kan a dige sakay apoy sakay meaadu a asok.

20 Ey nadid, bagu dumemét i aldew a késoli na Panginoon a maghukum," kagi ni Pedro, "éy dumiklém kan pa i bilag. Sakay i bulan éy maging koman i dige i kolor naa.

21 Pero i maski ti ésiya a dumaying ta ngahen na Panginoon éy meligtas.

22 "Nadid, sikam a kabébayan ko a Judeo," kagi ni Pedro, "éy baten moy i kagi kuae. Ti Jesus a taga Nasaret, éy pinatunayan na Diyos dikam a gébwat ta langet i tungkulin naa; da pinagimet siya na Diyos ta meadu a makataka-taka, sakay tanda. Ey tukoy moy dén ya, da ginimet na dén ya ta harap moya.

23 Sapul to sapul, éy tiniyak dén na Diyos a itugén na dikam ti Jesus. Ey pinabuno moy siya, da inutusan moy dén du medukés a tolay a méngipako diya ta kudos.

24 Pero binuhay siya na Diyos a huway. Pinaluwas na siya to lébéng, da éwan maari a éwan mabuhay siya a huway.

25 Baten moy tu nisulat ni Dabid. Nihula na to araw a manalangin ti Jesus ta kona se:

'Neta ko a palagi a kéye se diyakén i Panginoon. Siya i kaguman ko, monda éwanék méligalig.

26 Kanya masaya i isip kua, sakay mésahaték ta kagi kua. Dahilan maski mateék, éy umasaék a buhayénék na Diyos.

27 Ewan mo pébayan tu anak mo a mahunot tu bégi na ta luta.

28 Iatéd mo diyakén i buhay a éwan tu katapusan. Pasayaénék mo, da siko i kaguman ko.' Saya tu nisulat ni Dabid.

29 "A tétotop ko," kagi ni Pedro, "i nisulat a éya ni Dabid, éy éwan na nibaheta tu bégi na a sarili, da napospusan tam a minate dén siya, a kéye pabi i pantiyung na ta banuwana a éye.

30-31 Eng'wan purupeta siya. Nihula na ngani i tungkul ta kébuhay a huway ni Cristo. I Diyos, éy nisumpa na ni Dabid a ta esa a panahun éy maghari tu apo na a esa ta kaharian naa. Ey nisulat ni Dabid i éya. Ey tu apo na éy ti Cristo. Siya i éwana pabayan ta Dinatagen. Siya i éwana mahunot ta lébéng.

32 Ey nadid," kagi ni Pedro, "i éya a Jesus,
éy siya dén tu binuhay na Diyos. Ey sikame
i sistigua na éya, da mineta me dén.
33 Ti Jesus, éy pinataas dén siya na Diyos,
a kaguman na dén siya nadid a méghari ta
langet. Sakay naalap na dén Nama na tu
nipangako na a Banal a Espiritu. Ey nadid,
i mineta moya nadid ta éye éy tu Banal a
Espiritu na Diyos, a niasék na dén dikame.
34 Tukoy tam a éwan nibaheta ni Dabid i
sarili na, da éwan inumontok tu bégi na ta
langet. Ey te sulat ti Dabid a esa, a kona se:
'Kinagi na Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka
ta tagirilan kuae,
35 a hanggan mapasuku ko diko du kala-
ban mo." '
36 "Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy dapat
mapospusan na buu a banuwan na Israel a
i éya a Jesus a nipako moy to kudos, éy siya
i nidéton na Diyos a Panginoon na étanan.
Siya i pinili naa a maghari ta tolay na mund-
uae."
37 Nadid pékabati du tolay ta éya a kagi ni
Pedro, éy nagsisi side a minasépduan side.
"Adiyoy, Akéng," kagi de, "magenya kame?"
38 Ey kinagi ni Pedro, a "Pagsisian moy
sakay ibutan moy du kasalanan moy.
Sakay ipabinyag kam a ipasakup kam ni
Jesu Cristo, monda patawadén na kam ta
kasalanan moy, sakay tanggapén moy i
kaluub na Diyos, a Banal a Espiritu.
39 Dahilan i nipangako na a Espiritu éy
para dikam be, sakay ta anak moy, a sakay
du édsa ta adeyo a lugar. Para ina ta maski
ti ésiya a pinili na Panginoon Diyos."
40 Kona sa i péghatul ni Pedro du tolay.
Meadu i pékiohon naa dide, monda méniwala
side. "Umadeyo kam du magkadukés a
tolay," kagi na, "monda meligtas kam ta
parusa a dumemét dide."
41 Nadid, du méniwala to kinagi ni Pedro
éy nagpabinyag side. Te manga étélo a libu
a tolay a nipasakup du alagad ta éya a aldew.
42 Tulos nanatili side a mégadal ta iyétoldu
dide du apostol, sakay négkakaguman side ta
mahusay. Négpisan side a aldew-aldew a
méngan sakay ménalangin.

Tu Ugali Du Méniwala

43 Du étanan a tolay sa, éy méganteng side,
dahil ta meadu a makataka-taka a tanda a
ginimet du apostol.
44 Ey du étanan a méniwala éy négpisan-
pisan side ta mahusay, sakay nibugtong de
i étanan a ari-arian de.
45 Sakay i kabugtungana na éya éy niatéd
de du kakaguman de ayun ta kailangan na
bawat esa.
46 Aldew-aldew éy négpisan side ta Tem-
plo. Sakay négdipon side ta mahusay aldew-
aldew ta bili-bile de, a masaya side tu isip.
47 Mégpuri side ta Diyos; sakay du iba a to-
lay, éy iyégalang de side. Ey bawat esa aldew
éy te tolay a bigu a méniwala, a iyédagdag na
Diyos dide, a niligtas na.

3

Tu Lumpu a Naghusay

1 To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy
inumange ti Pedro sakay ti Juan ta Templo,
da oras dén na pénalangin. To késdép de
2 to memahal a pintuan, éy te lélake sa
a lumpu sapul to nikeenak na. Du kagu-
man na éy iwahak de sa siya aldew-aldew,
monda mékilimos ta bawat sumalegéd.
3 Siya, péketa na de Pedro a somdép, éy
nékeged siya ta limos.
4 Ey linameng siya du éduwa, sakay kinagi
diya ni Pedro, a "Oy, enta mo ye."
5 Ey linameng side no lumpu, a inumasa
dén a limusan de siya.
6 Pero kinagi ni Pedro diya, a "Ewanék
tu kuhata, pero te ibaék a iatéd diko. Ta
pamag-itan na kapangyarian ni Jesu Cristo,
éy utusan ta ka a umégkat a maglakad."
7 Nadid, kembilan ni Pedro tu kamét na
a inégkat, éy bigla a nakasibét tu tikéd na a
éduwa.
8 Tulos linumuksu dén siya a tinumaknég,
sakay tulos na dén a naglakad. Sakay
sinomdép side a étélo ta Templo. Mésahat tu
lumpu, a mégluksu-luksu siya, sakay mégpuri
siya ta Diyos.
9 Ey du tolay ta lubuk, éy neta de siya a
méglakad, a pépurién na i Diyos.
10 Ey mégtaka side a tahod, da natenggi
de a siya bale tu dati a égse to pintuan a
mékilimos.

Mégtoldu Ti Pedro Ta Templo

11 Nadid, habang te kébil siya ni Pedro
sakay ni Juan, éy méginan du tolay sa a
étanan a dinumulug dide, da mégtaka side. I
égsean dia éy tu kwarto ni Solomon.
12 Ey ti Pedro, péketa na du mégdulug dide,
éy négkagi siya dide. "Sikam a kabébayan
ko," kagi na, "bakit mégtaka kam ta éye?
Bakit te lamengan moy kame ta kona sina?
Akala moy napalakad me siya ta sarili me
san a kapangyarian, o kabanalan? Ewan!
13 Diyos ngani dén i nagpalakad ta
lumpuae! Siya ya i péniwalaana depo tam
a Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.
Diyos i nagpataas to utusan na a ti Jesus.
Pero sikam éy nitugén moy siya du te
kapangyarian, sakay inidelan moy siya ta
harap ni Gubernador Pilato, maski gustu na
dén a légsiwan.
14 Ti Jesus i mahusay a lélake, a éwan
tu kasalanan. Pero inidelan moy siya, a
nipékiohon moy ni Pilato a paluwasén na
ta pégpihesuan i esa a lélake a namuno, a ti
Barabas.

15 Kanya sikam," kagi ni Pedro, "éy binunu moy dén tu méngatéd dikitam ta buhay tam. Pero binuhay siya na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya.
16 Kanya i kapangyarian na ngahen ni Jesus, éy saya i nagpahusaya ta lélake a éye. Naghusay siya da méniwala siya ta ngahen ni Jesus.
17 "Ey nadid, a tétotop ko," kagi ni Pedro, "éy tukoy ko a éwan moy tukoy tu ginimet moy, da éwan moy napospusan a anak siya na Diyos; éy kona be sa du tagapamahala moy.
18 Pero tu ginimet moy a éya, éy saya i nangtupad to dati a nipahayag na Diyos ta pamag-itan du purupeta, a ti Cristo éy kailangan a maghirap.
19 Kanya nadid, i pékiohon kua dikam éy magsisi kam, sakay magsoli kam ta Diyos, monda ibutan na du kasalanan moy,
20 sakay atdinan na kam ta mahusay a buhay; sakay pasolen na se a huway ti Jesus, a iligtas na kam. Da siya i pinili naa.
21 Pero nadid a panahun, éy kailangan a manatili pabi ti Jesus ta langet, hanggan éwan dumemét i panahun a pangbagu na Diyos ta étanan, ayun to nipahayag na ta pamag-itan du purupeta na to araw.
22 Da kinagi ni Moises a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na. Ey kagi be ni Moises a dapat tam siya a baten.
23 Da i maski ti ésiya kan a éwan mégbati ta éya a purupeta, éy ibutan siya na Diyos, a pakaten na. Ey nadid, i éya a purupeta éy ti Cristo.
24 Ey du étanan a iba a purupeta to araw, a sapul ni Samwel, sakay du sumunud diya, éy nagpahayag be side tungkul ta panahun tam nadid.
25 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy lahi kam diden ya a purupeta. Kanya para dikam i pangako na Diyos du apo moy to araw. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a gemtén na kan i mahusay du étanan a tolay ta mundua ta pamag-itan du apo-apo na.
26 Ey nadid," kagi ni Pedro, "éy pinaange dén se na Diyos tu anak na dikam, monda iligtas na kam, monda ibutan moy i ugali moy a medukés."

4

De Pedro Ta Harap Na Huwes

1 Nadid, mégkagi pabi de Pedro du tolay, éy inumange sa dide tu kapitan na guwardia ta Templo. Kaguman na du padi, sakay du sakup na rilihiyon na Saduseo.
2 Mégingél side du éduwa a apostol, da mégtoldu side du tolay a mabuhay i tolay a huway, da nabuhay dén ti Jesus.
3 Kanya dinikép de du éduwa, sakay nipihesu de pa hanggan to gagabi, da apon dén.
4 Pero du meadu a nakabate to pégtoldu ni Pedro, éy naniwala side ni Jesus. Tulos dinumagdag side ta gurupu du alagad, hanggan inumabut side a étanan ta manga lima a libu a lélake.
5 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting ta Jerusalem du tagapamahala a Judeo, sakay du te tungkulin.
6 Kaguman de ti Anas a mataas a padi, sakay ti Kaipas, sakay ti Juan, sakay ti Alehandro, sakay du iba a top de.
7 Pinaharap de du éduwa, éy nipakelagip de éng pinakodya de a nagpahusay to lumpu. "Ahe i nangalapan moya," kagi de, "ta kapangyarian moy a nagimet ta éya a tarabaho moy?"
8 Nadid, édse ni Pedro ta mahusay i Banal a Espiritu, tulos sinengbet na side ta katuwiran na. "Sikam a mataas," kagi na,
9 "éng isiyasat moy dikame nadid tungkul ta memahal a nanyari ta lumpuae, sakay éng kodya siya a naghusay, éy saye i sengbet mia:
10 dapat mapospusan na étanan a tolay, a kanya te taknég se i lumpuae a mahusay dén éy dahil ta kapangyarian ni Jesu Cristo a taga Nasaret. Saya tu nipako moy to kudos, a tulos binuhay na Diyos.
11 Mara siya tu bito a inidelan du mégbile, da isip de éy éwan tu pasa. Ey siya bale i mahalagaa a bito a panuluk na bile.
12 Kona sa ti Jesus, da siya san i tagapagligtas ta tolay. Da maski ahe ta mundua, éy éwan tu iba a makapagligtas ta tolay, éng éwan na éya a pinili na Diyos."
13 Nadid, du te tungkulin ta éya, péketa de a metapang de Pedro sakay ti Juan, a bihasa side a mégtoldu, éy mégtaka side dide. Da tukoy de a mababa san side a tolay, a éwan nagadal. Ey nadid éy naala-ala de a kaguman bale side ni Jesus to te buhay na pabi.
14 Sakay péketa de to lumpu a te taknég ta gileda du éduwa, a mahusay dén, éy éwan side tu maisip a katuwiran a pangparusaan de dide.
15 Kanya pinaluwas de pa side to pégmitingan de, sakay néguhon side.
16 "Anya i gemtén tam diden ya a lélake?" kagi de. "Da minehayag dén ta buu a Jerusalem i ginimet dia to lumpu. Ewan kitam makasaway ta éya.
17 Pero nadid, monda éwan kumalat ta lalo i éya," kagi de, "éy basta pégkagian tam side a diyan dén side magpahayag a huway ta ngahen ni Jesus."
18 Kanya huway de a pinauwet de Pedro, sakay pinégkagian de side a diyan side huway a mégtoldu ta ngahen ni Jesus.

19 Pero kinagi dide du éduwa, éy “Isipén
moy éng anya i gustu na Diyos, éng sumunud
kame dikam, o éng sumunud kame diya.
20 Pero para dikame,” kagi de, “éy éwan
maari a éwan me ipahayag i mineta me
a ginimet ni Jesus, sakay tu pégtoldu na
dikame.”
21 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta
éya, éy pinégkagian de side ta lalo a mahig-
pit, sakay linégsiwan de side. Ewan side tu
maisip a katuwiran de a monda parusaan
de du éduwa, dahilan du iba a tolay éy
mégpuri side ta Diyos dahil to nanyari.
22 Sakay pati, tu lélake a pinahusay de éy
mahigit dén ta épat a pulu a taon i idad naa.

Ménalangin Du Apostol

23 Nadid, pékaluwas dén de Pedro, éy nag-
soli side du kakaguman de, sakay nikagi de
dide tu kinagi du mataas a Judeo dide.
24 Ey to pékabati de ta éya, éy pisan side
a nanalangin a étanan. “Panginoon Diyos,”
kagi de, “siko i nanggimet ta langet, sakay
ta diget, sakay ta luta, sakay ta étanan a égse
dide.
25 Siko i négkagia ta pamag-itan ni Dabid a
apo me, ta tulung na Banal a Espiritu. Bakit
mégingél kan du éwan Judeo a tolay, kagi ni
Dabid to kasulatan na. Sakay bakit mégisip
kan du tolay ta éwan tama?
26 Du hari kan, sakay du mayor, éy
négagum side a lumaban side ta Panginoon,
sakay tu pinili na Diyos a maghari.
27 Ey nanyari dén ya, Panginoon, i éya a
nihula ni Dabid, da minagagum ngani dén
ta banuwanae dudu linumaban ni Jesus. Ey
siya tu inutusan mo, Améng, a pinili mo a
maghari. Pati ti Hari Herod, sakay ti Gu-
bernador Pilato, éy nékiagum side du Judeo
sakay du éwan Judeo, a linumaban side ni
Jesus.
28 Ginimet de, Améng, i étanan a bagay a
dapat manyari, a nitakda mo to éya pa.
29 Ey nadid, Panginoon,” kagi de, “éy enta
mo, mégbanta side dikame nadid a parusaan
de kame. Aguman mo kame a utusan mo,
monda metapang kame a mégtoldu ta kagi
mua.
30 Itupu mo i kamét mo dikame, Pangi-
noon, monda te meadu a tolay a magamot
ta panalangin me. Monda makagimet kame
ta tanda a makataka-taka ta pamag-itan no
anak mo a banal a ti Jesus.”
31 Nadid, kétapos de a ménalangin ta éya
a kagi, éy nayégyég tu égsean de a bile, a
tulos inumasék dide ta mahusay i Banal a
Espiritu. Tulos metapang side a mégbaheta
ta kagi na Diyos.

Ugali Du Méniwala a Mégbahabahagi

32 Nadid, du étanan a méniwala, éy négkaesa
side tu isip. Ewan tu mégkagi a koo na san tu
kasangkapan na, éng'wan para ta étanan.
33 Ey tulos du apostol a mégpahayag a
minabuhay a huway ti Jesus. Sakay égse
dide i dikél a kapangyarian na Diyos. Sakay
niatéd na Diyos i biyaya na du étanan a
méniwala diya.
34 Ewan side tu kailangan ta kabuhayan
de, maski ti ésiya dide, dahilan du te luta éy
nibugtong de; sakay du te bile, éy nibugtong
de be. Sakay tu kabugtungan de, éy niatéd
de
35 du apostol. Sakay du apostol éy bi-
nahabahagi de ta maski ti ésiya dide i te
kailangan.
36 Kona sa i ginimet ni Hose. Libita siya a
taga Sipro. I palayaw na éy ti Bernabe, a i
kahulugina na éya éy Matulungin.
37 Nibugtong na tu luta na sakay niatéd na
du apostol i kabugtungan na.

5

De Ananias a Pasawa

1 Pero te esa a lélake a ti Ananias i ngahen
na. Tu asawa na éy ti Sapira. Te luta be side
a nibugtong de.
2 Pero ti Ananias, éy binawasan na pa ta
lihim i kabugtungan na. Ey kaguman na tu
asawa na. Basta sénganya san i niatéd na du
apostol.
3 Pero kinagi ni Pedro diya, a “Bakit, Ana-
nias, éy nadaig ka dén ni Satanas? Nagbuli-
buli ka dén ta Banal a Espiritu! Bakit niliso
mo i kalahati no kabugtungan no luta mo?
4 Bakit?” kagi ni Pedro, “to éwan mo
pabi péngibugtong to luta, éy éwan beman
koo moya? Nadid, to néngibugtong moy
dén, éy éwan moy beman koo i kabugtungan
naa? Ewan kame nékeged diko. Bakit naisip
mo a iliso dikame i kalahati na kabugtun-
gan naa? Ewan ka nagbuli-buli dikame,
Ananias, éng'wan Diyos i pinagbuli-bulian
mua.”
5-6 Nadid, pékabati ni Ananias ta éya, éy
basta minebagsak siya a tulos minate dén!
Ey du ulito sa, éy sinaputan de ta damit,
sakay nielbéng de dén. Ey du étanan a
nakabaheta ta éya, éy méganteng side a
tahod.
7 Nadid, kélipas na étélo a oras, éy dinu-
memét sa tu asawa na, a éwan siya tu malay
ta nanyaria.
8 Ey kinagi diya ni Pedro, a “Anya, Sapira,
sé' san ya i kabugtungana no luta moy?” Ey
“O,” kagi na, “sé' ngani san ya.”
9 “Bakit,” kagi ni Pedro, “nagkaisa kam
bale a mamuhuba ta Espiritu na Pangi-
noon! Enta mo, Sapira, di édse ta pintuana
éy side ina du naglébéng to asawa mo; sakay
siko man dén i ielbéng dia nadid!”
10 Nadid, pékabati ni Sapira ta éya, éy bigla
be siya a minatumba ta harap ni Pedro, a
tulos nabégsot i angés naa. Ey késdép du

ulito, éy neta de a minate be tu bébe. Kanya niluwas de be, a nielbéng de be to giled no asawa na.
11 Ey méganteng a tahod du iba a tolay a nakabati ta éya.

Gégemtén Du Apostol
I Meadu a Kataka-taka

12 Nadid, ginimet du apostol i meadu a tanda a makataka-taka ta harap du tolay. Ey du étanan a méniwala, éy mégpisan-pisan side aldew-aldew to kuwarto ni Solomon ta Templo.
13 Ey du iba a tolay ta Jerusalem, éwan side nangahas a mékiagum dide; pero te galang side du méniwala.
14 Ey tulos a kinumadu a kinumadu aldew-aldew i méniwala ta Panginoon. Lélake éy ta bébe.
15 Sakay dudu te saket, éy niange side du kakaguman de ta karsada, a nipakatidug de ta kakama de, sakay abék de, monda éng sumalegéd ti Pedro, éy malduman maka san no anino na i sénganya dide.
16 Kanya inumange be sa i meadu a tolay a gébwat du banubanuwan ta palebuta na Jerusalem, a kembil de sa du te saket, sakay du hinayup. Ey naghusay side a etanan.

Parusaan De Du Apostol

17 Nadid, du mataas a padi, éy ménaghili side a tahod du apostol. Ey kona be sa du kaguman de a Saduseo.
18 Kanya dinikép de du apostol, a nipihesu de.
19 Pero to kélép, éy inumange dide i esa a anghel a gébwat ta Panginoon, a tulos binuksan na tu pintuan no pégpihesuan, sakay niluwas na side, sakay kinagi na dide, a
20 "Ikad moy dén ta Templo, sakay magtoldu kam du tolay ta tungkul ta bigu a buhay."
21 Ey sinumunud du apostol. To amulaldew, éy sinomdép side ta Templo, tulos mégtoldu man dén side ta tolay sa.

Mentaras mégtoldu side, éy dinumulug du mataas a padi to pégmitingan de, da talaga side a mangbista du apostol. Nadid, to képisan de, éy nipauwet de du apostol ta pégpihesuan.
22 Pero kédemét sa du pulis, éy éwan bale sa side! Kanya nagsoli du pulis ta pégmitingan, a kinagi de
23 a éwan sa side! "Tu pintuan no pégpihesuan éy nakakandadu ta mahusay," kagi de. "Pati du guwardia éy mégbantay san side to pintuan. Pero to péngbukas me," kagi de, "éy éwan bale tu tolay ta lubuk!"
24 Nadid tu hepe du pulis ta Templo, sakay du padi, pékabati de ta éya, éy méligalig side tu isip, éng anya i nanyaria du apostol.
25 Ey to pégisip de pabi, éy te dinumemét dide a négkagi, a "Bakit? Du lélake a nipihesu moy éy kéya man dén side ta Templo a mégtoldu!"
26 Nadid tu hepe, sakay du pulis, pékabati de ta éya, éy inange de side inuwet. Pero éwan de side pinilit, da méganteng side a makay batikalén side du tolay sa a mégbati.
27 Nadid, péngiange de dide to pégmitingan de, éy siniyasat side no mataas a padi.
28 "Isip ko nibawal me dikam ta mahigpit a diyan kam mégtoldu a huway ta éya a ngahen!" kagi na. "Pero entan moy i ginimet moya! Nekalat dén ta Jerusalem i pégtoldu moya! Sakay gustu moy pa a sikame i managuta to nikate na éya a lélake!"
29 Pékabati de Pedro ta éya, éy kinagi de, éy "Diyos i dapat me a sundin, kesira dikam.
30 Sikam éy binunu moy ti Jesus to kudos. Pero i Diyos a péniwalaan du apo-apo tam, éy binuhay na siya.
31 Pinataas be siya na Diyos ta étanan, a siya i kaguman naa a maghari ta langet. Ti Jesus i tagapagligtas, sakay mayor siya ta étanan a tolay, monda maari du Judeo a ibutan de tu kasalanan de, tulos pagpasensiyaan side na Diyos.
32 Ey sikame," kagi ni Pedro, "i sistigua na éya. Sakay pati i Banal a Espiritu a iatéd na Diyos ta bawat méniwala diya, éy siya be ya i mégpatunaya."
33 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya, éy méiyamut side a tahod, a gustu de a ipabuno du apostol.
34 Pero te esa sa a Pariseyo, a ti Gameliel i ngahen naa. Maistu siya na rilihiyon na Judeo. Ey iyégalang siya du tolay. Siya, éy tinumaknég to pégmitingan de. Niutus na a iluwas de pa du apostol,
35 tulos hinatulan na du kakaguman na. "Kabébayan ko," kagi na; "isipén moy ta mahusay i gemtén moy di tolay a ina.
36 Tandaan moy ti Teudas to éya; nagwariwari siya a mataas. Ey te manga épat a datos a lélake a nékiagum diya. Pero to nikate na éy nahiwahiwalay du tolay na. Ey basta naibut tu rilihiyon na.
37 Ey kétapos na éya, éy minetanyag man dén i esa man dén a lélake, to panahun no sensos; ti Hudas a taga Galilea. Ey meadu be siya a tolay a nipasakup diya. Pero minate be siya, a tulos nahiwahiwalay be du tolay na.
38 Kanya nadid," kagi ni Gamaliel, "éy diyan kitam mékialam di tolaya a éye. Pabayan moy side. Eng gébwat ta isip de sana i gimet dia, éy maibut.
39 Pero éng gébwat ta Diyos, éy éwan moy maari a mabawalan. Makay sakali éy Diyos dén i labanan moya!" Nadid du te tungkulin, pékabati de ta éya a kagi ni Gamaliel, éy pinumayag side.

40 Ey nadid, pinasdep de man dén du apostol, sakay binalbal de side, sakay binawalan de side a mégpahayag a huway ta ngahen ni Jesus, sakay linégsiwan de side.
41 Ey du apostol, hinumektat side to pégmitingan de a mésahat, da neta de a tinanggap side na Diyos, a pinili na side a mégtiis ta hirap alang-alang ni Jesus.
42 Ey sigi san side aldew-aldew a méngipahayag ni Jesus ta Templo sakay ta bili-bile, a siya i pinilia na Diyos a tagapagligtas.

6

Nangpile Side Ta Pitu a Katulung De

1 Nadid, to panahun a éya, éy négkékakadu i méniwala ni Jesus. Pero du Judeo sa a dayuan, éy naglekramo side du taga Jerusalem a Judeo, dahilan, kagi de, éy du bilo de a bébe ta gurupu de, éy mépabayan kan side aldew-aldew bagay bahababahagién du apostol i kabuhayan.
2 Kanya du apostol éy inipun de i étanan a méniwala a mégmiting side. "Ewan maari a sikame i bahala a mégbahababahagi aldew-aldew ta gastos a para du kaguman tam a pobri," kagi de, "da bahala kame san a mégpahayag ta kagi na Diyos.
3 Kanya, a tétotop me," kagi de, "éy pilién moy ta kakaguman moy i pitu a lélake. Magpili kam ta matalinung a lélake a tukoy moy a égse dide ta mahusay i Banal a Espiritu. Ey sikame a apostol, éy atdinan me side ta tungkulin de a side i tagahatia ta gastos a para du pobre.
4 Ey sikame," kagi de, "éy tulos kame san a ménalangin, sakay mégtoldu ta kagi na Diyos."
5 Nadid, pékabati du gurupu de ta éya, éy mahusay side tu isip. Tulos nagpili side ta pitu a lélake. Pinili de pa ti Esteban, da siya i méniwala a tahod, sakay égse diya ta mahusay i Banal a Espiritu. I iba a pinili de éy de Pelip, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas, sakay ti Nikolas a taga Antiokia. Siya éy éwan Judeo, pero dati siya a sakup na ugali na Judeo.
6 Side éy niharap de du apostol; tulos nitupo de i kamét dia dide, sakay nipanalangin de side.
7 Ey nadid, tulos nagkabahibaheta dén i kagi na Diyos. Ey lalo a négkékakadu i nipasakup ni Jesus ta Jerusalem. Sakay te meadu be a padi a méniwala.

Tu Nipangdikép Ni Esteban

8 Nadid ti Esteban, éy inatdinan na Diyos ta biyaya sakay ta kapangyarian na; tulos gégemtén na i meadu a kataka-taka ta harap du tolay.
9 Nadid, te iba a Judeo a inumange sa a nékipagsuway ni Esteban. Sakup side na gurupu na Libertines. Te kaguman be side a Judeo a taga Sirene, sakay Alehandera, sakay Silisia, sakay Asia.
10 Pero éwan de nadaig tu karunungan ni Esteban, a niatéd diya na Espiritu.
11 Kanya side, éy sinulsulan de ta lihim i sénganya a lélake a kagin de a ti Esteban éy nabati de kan siya a méngupos ni Moises sakay ta Diyos.
12 Nadid, linigalig de du tolay sakay du te tungkulin a hanggan naiyamut side ni Esteban. Tulos dinikép de siya sakay niharap de siya du mataas a padi.
13 To péngbista de, éy niharap de be sa du mégsistigu ta kakabulyan a kontara ni Esteban. "Palagi siya," kagi de, "a mégkagi ta kontara ta Templo, sakay ta ugali ni Moises.
14 Nabati me siya a mégkagi a hukatén kan ni Jesus i Templo tama, sakay baguén na kan i étanan a ugali tam a niutus dikitam ni Moises to araw!"
15 Nadid, du étanan a te eknud sa éy inentan de ti Esteban éy neta de i mudet na éy koman bale dén i mudet na anghel a gébwat ta Diyos.

7

Tu Katuwiran Ni Esteban

1 Nadid, tu mataas a padi éy kinagi na ni Esteban, a "Anya, tutuhanan i éya a niabla de? Anya i katuwiran mua?"
2 Ey saye i atakduga a nisengbet ni Esteban dide:
"Sikam a matétanda, sakay sikam a tétotop ko," kagi na, "baten moy i kagin kuae. To araw éy pinumeta i Diyos to apo tam a Abraham to pégiyan na kan pabi ta Mesopotamia, bagu négiyan ta Haran.
3 Ey anya tu kinagi na Diyos diya? 'Ginanan mo, Abraham,' kagi na, 'du tétotop mo se, sakay tu luta mo, a umange ka ta iba a lugar a ipeta ko diko.'
4 Ey nadid," kagi ni Esteban, "éy hinumektat ti Abraham to banuwan na, a inumagton kan dén ta Haran. Ey to nikate no ama na, éy pinaagton man dén siya na Diyos ta banuwan tam a éye.
5 Pero éwan na inatdinan ti Abraham ta luta na a sarili, maski kétihék. Pero i nipangako naa diya, éy iatéd na kan diya ta esa a panahun i lutaae a étanan, a para koo na apo-apo na. Ey to péngikagi na diya ta éya, éy éwan bale pabi ti Abraham tu anak.
6 Ey kinagi be na Diyos ni Abraham, a bagu mégiyan se du apo-apo na, éy mégiyan pa side ta adeyo a banuwan. Ey pilitén kan side na iba sa a tolay, a pahirapan de side ta lubuk na épat a datos a taon.
7 'Pero,' kagi na Diyos, 'éy parusaan ko diden ya a tolay a magpahirap du apo-apo mo. Sakay humektat sa du apo-apo mo,'

kagi na, ‘a umange se side a magsamba se side diyakén.’
8 Ey nadid, to pégkagi na Diyos ni Abraham, éy inutusan na siya a ipabugit, da saya i tanda no pangako na. Sakay ti Abraham, pégenak no anak na a ti Isak, éy binugit na be siya, to walu pabi a aldew i idad naa. Sakay ti Isak, anak na ti Hakob. Sakay ti Hakob, anak na du sapulu éy ta éduwa a lélake. Ey side ya di apo-apo tama to araw, sikitam a Judeo. Kanya binugit de du anak de, éy tanda ya no pangako na Dios to apo tam to araw.
9 “Nadid, tu anak ni Hakob a esa, éy ti Hose. Du aka na, éy sumésene kan side diya. Kanya nibugtong de siya; tulos naging utusan siya ta Egipto. Ey kaguman sa siya na Diyos,
10 a inaguman na siya ta étanan a hirap na ta éya. Inatdinan na kan ti Hose ta katalinungan na, monda kéharap na ni Hari Paraon, éy gustu na siya, tulos ginimet na ti Hose a naging gubernador ta étanan na banuwan na Egipto, sakay siya kan be i mayor to bile no hari.
11 Nadid, to panahun pabi ni Hose éy dinumemét i dikél a alép ta buu a Egipto a hanggan ta Kanaan. Te dikél kan a hirap, a hanggan éwan dén tu paketan du apo tam ta kanén.
12 Ey ti lakay a Hakob, pékabaheta na a te pahay kan ta Egipto, éy pinaange na sa du anak na a sapulu. Saya i purumeru a bisita de ta éya.
13 Nadid,” kagi ni Esteban, “to ikaduwa a bisita de ta éya a mégipahay, éy nipatenggi kan dén ti Hose du aka na, a siya bale dén tu wadi de! Ey napospusan kan ni Hari Paraon i tungkul du tétotop ni Hose.
14 Ey nadid, nipauwet ni Hose tu ama na a Hakob, sakay du pamilya na a étanan; pitu a pulu éy ta lima side a étanan.
15 Ey nagkobu kan dén de Hakob ta Egipto. Ey minate kan sa siya, sakay minate be sa du apo-apo tam.
16 I bangkay dia, éy kembil de ta Sikem, sakay nielbéng de to lébéng a binugtong ni Abraham to éya pa du anak ni Hamor.
17 “Nadid, adene a matupad tu pangako na Diyos ni Abraham, éy meadu dén a tahod du Judeo ta Egipto.
18 Ey nadid éy te hari dén a iba ta Egipto a éwan na kan tukoy ti Hose.
19 Siya éy pinagsamantalaan na kan du apo tam, sakay pinilit na side a ibut de du anak de a bigu, monda mate side.
20 Ta panahun a éya éy nienak ti Moises, éy kamahalan kan siya a anak. Ey inalagaan siya nena na ta bile ta étélo a bulan.
21 Sakay to péngibut de diya, éy inalap siya no bébe a anak no hari, sakay pinadikél na siya a koman na i anak a sarili.
22 Sakay tinolduan de kan ti Moises ta étanan a adal na Egipto. Ey naging matalinung kan siya ta kagi éy ta gimet na.
23 “Nadid,” kagi ni Esteban, “to épat a pulu a taon i idad ni Moises, éy naisipan na a umange bumisita du kapareho na a Judeo, du apo-apo ni Israel.
24 Ey to kébisita na dide, éy neta na kan a apién no Egipto i esa dide. Kanya ti Moises éy nisuhog na tu Judeo, a binunu na tu Egipto.
25 Akala ni Moises éy tukoy du kabébayan na a siya i pinilia na Diyos a mangagaw dide ta hirap de. Pero éwan de kan tukoy.
26 Dahilan, to kagagabian na éya, éy neta na i éduwa a Judeo a méglébug; éy talaga na kan side a awatén. ‘Kadimoy,’ kagi na, ‘bakit méglébug kam? Pareho kam a Judeo.’
27 Pero tu te kasalanan, basta nitogpal na kan ti Moises, a kinagi na diya, a ‘Ti ésiya i nagutusa diko a mégmayor dikame?
28 Gustu mo bale a bunonék mo a kona to ginimet mo to apon se to Egipto?’
29 Ey ti Moises, pékabati na kan ta éya, éy ginuminan dén siya ta banuwan na Egipto, a inumagton kan dén siya ta Madian. Ey nagenak sa tu asawa na ta éduwa a anak a lélake.
30 “Nadid, pékalipas na épat a pulu a taon, éy égsa ti Moises ta buked na Sinay ta ilang a lugar. Ey pinumeta sa diya i esa a anghel a te tupo to kéhiték a kayo a medingat ta apoy.
31 Péketa ni Moises ta éya, éy mégtaka kan siya. Ey to kégébék na a entan, éy nabati na i boses na Diyos.
32 ‘Moises,’ kagi na, ‘sakén i Diyos a pinéniwalaan du apo moy a ti Abraham, Isak, sakay Hakob.’ Ey ti Moises, pékabati na ta éya, éy méganteng kan siya a tahod, a mésanike dén a lumameng a huway.
33 Ey kinagi na Panginoon diya, a ‘Ibutan mo, Moises, i sinelas mua, da i luta a éye éy égsean na Diyos.
34 Nadid, Moises,’ kagi na Diyos, ‘éy mineta ko ngani dén i hirap du tolay ko ta Egipto, sakay nabati ko be dén i dayidaying dia diyakén. Ey nadid éy inumogsadék dén a mangagaw dide. Kadon, Moises,’ kagi na, ‘da paangen ta ka ta Egipto.’
35 “Nadid, i éya a Moises,” kagi ni Esteban, “éy siya a mismo tu lélake a inidelan dén du Judeo to purumeru, a kinagi de diya éng ti ésiya i nagutusa diya a magmayor dide. Ey Diyos ngani dén i nagutusa diya a magmayor dide, sakay mangagaw dide, ta pamag-itan no anghel a mineta na to kayo a medingat.
36 Ey ti Moises éy ginimet na kan i meadu a makataka-taka ta Egipto, sakay ta Medideg a Diget, sakay ta ilang a lugar ta lubuk na épat a pulu a taon. Siya i nagpaluwasa du Judeo ta Egipto.

37 I éya a Moises, éy siya be i négkagi du
Israel, a paangen kan na Diyos dikitam i esa
a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya
dikitam, kagi na.
38 Ti Moises be i kagumana du tolay a Is-
rael to pégiyan de to melawa a ilang a lugar.
Napisan side ta buked na Sinay to pégkagi no
anghel ni Moises ta éya. Tinanggap kan ni
Moises ta éya i utus na Diyos a éwan malipas,
monda iatéd na dikitam.
39 "Pero du apo tam," kagi ni Esteban, "éy
éwan de sinunud ti Moises. Inidelan de kan
siya, a gustu de maka a sumoli ta Egipto.
40 Kanya, to péglakad ni Moises to buked,
éy kinagi de ni Padi Aron, a 'Magimet ka pad
ta ribultu a diyos tam, monda te méngigiya
dikitam. Dahilan,' kagi de, 'ti Moises a
néngigiya dikitam a linumwas ta Egipto, éy
éwan tam tukoy éng ahe siya.'
41 Tulos ginimet de kan i diyos-diyosan de
a ribultu na baka. Sakay nagatang side to
harap na. Ey mésaya side to ginimet de, a
nipagpiyesta de.
42 Ey dahil ta éya, éy inidelan side na
Diyos, a pinabayaan na side a suméssamba ta
diyos-diyosan, ayun to nakasulat ta libru du
purupeta. 'Sikam a Israel,' kagi na Diyos,
'bakén a sakén i inatdinan moya to niatang
moy ta hayup to pégiyan moy ta ilang a lugar.
43 I sinésambaan moya éy du diyos-diyosan
a biton a Molok sakay tu biton a Rempan,
sakay du iba a ginimet moy a ribultu. Kanya
sakén,' kagi na Diyos, 'éy ibut ta kam ta
dumanég a sa na Babilonia.'
44 "Nadid," kagi ni Esteban, "to pégiyan
pabi du apo-apo tam to ilang a lugar, éy
nagimet side ta dikél a tolda a pégsimbaan de,
a kona to niutus na Diyos ni Moises. Saya i
tanda a kaguman de i Diyos. I sukat na kan
éy kapareho no nitoldu na Diyos ni Moises.
45 Ey to panahun ni Hosue a mayor de,
éy kembil de tu tolda to késdép de ta luta a
pégiyanan de. Sakay i Diyos, éy inibutan na
du iba a tolay a dati a égsa sa. Ey tu tolda,
éy ginamit de a hanggan ta panahun ni Hari
Dabid.
46 Ey kinasahatan na Diyos ti Dabid. Ey
pinakelagipan na i Diyos éng siya i maari a
magimet ta dikél a bile a pégiyanan na Diyos.
47 Pero ti Solomon i nagimita ta éya a bile.
48 "Pero entan moy," kagi ni Esteban, "i
mataas a Diyos éy éwan mégiyan ta ginimét
na tolay a bile, ayun to kagi no purupeta:
49 'Mégiyanék ta langet,' kagi na Diyos,
'sakay i mundua éy saya i te tupuana na
tikéd kua. Anya i bile a gemtén moy a para
diyakén. Anya,' kagi na Diyos, 'te kailan-
ganék ta bile a imangan ko?
50 Sakén i nagimita ta étanan.'
51 "Pero sikam," kagi ni Esteban, "éy
mekétog i ulo moya! Ewan pabi nabagu i
isip moya! Sala moy a baten i katutuhanan!
Bakit éidelan moy i Banal a Espiritu? Kona
be sa du apo moy to araw, éy kona kam be
sa nadid!
52 Entan moy," kagi na, "du purupeta to
araw, éy linéloko side du apo moy. Sakay
du naghula a dumemét se i anak na Diyos,
éy binunu de side. Ey nadid, to kédemét na
dén se, éy nitokyon moy siya, sakay binunu
moy!
53 Sikam i néngiatdinana na anghel ta utus
na Diyos to araw pero éwan moy sésundin!"

Binunu De Ti Esteban

54 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya a
kagi ni Esteban, éy méiyamut side a tahod, a
mégingél side diya.
55 Ey ti Esteban, basta te tangad san siya
ta langet, a édse diya ta mahusay i Banal
a Espiritu. Sakay neta na sa i demlag na
Diyos, sakay ti Jesus a te taknég ta giled naa.
56 "Entan moy," kagi na, "meta ko a bukas
dén i langet, sakay tu lélake a gébwat ta
langet, éy te taknég siya ta giled na Diyos."
57 Ey du te tungkulin, pékabati de ta éya,
éy basta tinaklében de tu talinga de, sakay
hinabuhabukan de siya, sakay bigla de a
dinale,
58 sakay hinela de a niluwas to banuwan.
Sakay binunu de siya a binatikal de siya ta
bito. Ey du namuno diya, éy niedton de
pa tu badu de to harap no esa a lélake, a i
ngahen na éy ti Saulo.
59 To péngbatibatikal de pabi diya, éy
nanalangin siya, a kagi na, a "Panginoon,
agawén pad i kaliduwa kua."
60 Tulos linumuhud siya a kinagi na ta
medegsén, a "Panginoon, diyan pad side
sésisin ta éye a kasalanan de." Ey to pégkagi
na ta éya, éy tulos minate dén. Ey mésahat
ti Saulo to kéte ni Esteban. Te sénganya sa
a lélake a mékidiyos, éy side ya i néngielbénga
diya, a minagsanget side diya ta meadu.

8

1-2 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy
nagsapul du tolay ta Jerusalem a méngloko
du méniwala ni Jesus. Mahigpit i pékialam de
dide, a hanggan minasiwéd-sewéd dén side
ta iba-iba a banuwan ta Hudea, sakay ta
Samaria. Basta du apostol san i nabuhaya
ta Jerusalem.
3 Samantala ti Saulo, éy pinumilit siya a
mangloko du méniwala ni Jesus. Pinasdép
na du tolay na ta bili-bile, sakay pinadikép
na du méniwala, sakay nipepihesu na side.
Lélake éy ta bébe.

Nabaheta Du Tolay Ta Samaria

4 Nadid, du minasiwéd-sewéd, éy nag-
pahayag side ta kagi na Diyos ta bawat
banuwan a inangayan de.

5 Mara ti Pelip éy inumange siya ta
Samaria, sakay nipahayag na ti Jesus du
tolay sa.
6 Ey side éy binate de tu kagi na, da neta
de tu gimet na a kataka-taka.
7 Da neta de a nagamot dén i meadu a
pile éy ta lumpu; sakay i meadu a tolay
a hinayup, éy naibut dide du medukés a
espiritu, a mégkélanget side.
8 Te meadu a masaya a tolay ta Samaria.
9 Te esa a lélake ta éya a ti Simon i ngahen
na. Dati siya a mégimet ta pégtakaan du
tolay sa, da bihasa siya a mégsalamangka.
Nagpataas siya ta sarili na ta pamag-itan na
galing naa.
10 Binati siya na étanan sa a tolay, da te
kapangyarian kan siya a mahigpit a gébwat
kan ta Diyos.
11 Naniwala side diya, da nale a panahun
a mégtaka side ta galing na a iyépeta na dide.
12 Pero nadid, éy nagpahayag ti Pelip dide
ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari
na Diyos ta tolay, sakay ta ngahen ni Jesu
Cristo. Ey naniwala side a tulos nipabinyag
side.
13 Pati ti Simon, éy naniwala be, sakay
nipabinyag be siya, sakay nékiagum siya ni
Pelip, da mégtaka siya to gimigimet na a
makataka-taka.
14 Nadid, pékabaheta du apostol ta
Jerusalem a tinanggap dén du tolay ta
Samaria i kagi na Diyos, éy pinaange de sa
de Pedro sakay ti Juan.
15 Side, kédemét de ta Samaria, éy ni-
panalangin de du tolay sa, a monda umasék
dide i Banal a Espiritu,
16 da éwan pabi dinumibi dide. Dahilan,
to pékabinyag dide ni Pelip, éy ngahen san ni
Panginoon Jesus i dinulawan naa.
17 Nadid ti Pedro sakay ti Juan, péngitupu
de ta kamét dia dide, éy inumasék dide i
Banal a Espiritu.
18 Nadid ti Simon a mégsalamangka, éy
mineta na tu ginimet de Pedro, a umasék i
Espiritu du tolay bagay itupu de tu kamét de
dide. Kanya talaga siya a mangatéd dide ta
kuhata.
19 "Nay," kagi na, "atdinanék moy be ta
kabahagi na kapangyarian moya, monda
éng itupu ko i kamét kua ta tolay, éy umasék
be dide i Banal a Espiritu."
20 Pero ti Pedro, i kinagi naa éy "Mepa-
hamak ka, Simon, sakay na kuhata mua.
Bakit, isip mo makabugtong ka ta Espiritu
na Diyos?
21 Ewan ka tu kabahagi ta éye, da meeta na
Diyos a medukés i isip mua.
22 Magsisi ka, Simon, ta gimet mo a
medukés. Manalangin ka ta Panginoon,
monda maka éy pagpasensiyaan na ka ta
isip mo a medukés.
23 Da mineta ko a ménaghili ka tu isip, a
nadaig ka na kasalanan mo."
24 "Adiyoy," kagi ni Simon, "ipanalang-
inék moy pad, monda éwan tu manyari
diyakén a kona to kinagi mo."
25 Nadid, kétapos de Pedro a nagpatunay
ta baheta ni Jesus ta Samaria, éy nagsoli side
ta Jerusalem. Péglakad de, éy nagpahayag
side ta Mahusay a Baheta ta bariyo-bariyo
ta Samaria a dinaman de.

Ti Pelip Sakay Tu Taga Etiopia

26 Nadid, te esa a anghel na Panginoon
a inutusan na ti Pelip. "Ange ka," kagi na,
"dumiman to kamino a tamo ta Gasa, a
gébwat ta Jerusalem." I éya a kamino éy édse
ta ilang a lugar.
27-28 Ey ti Pelip, pékabati na ta éya, éy
néglakad dén siya. Ey katagbu na sa i esa
a lélake a mégkalesa, a taga Etiopia. Gébwat
siya ta Jerusalem, da inumange sa a sinu-
mamba ta Diyos. Siya éy katulung no hari ta
Etiopia a bébe. Iyégalang siya a lélake, da siya
i bahala to kayamanan no hari. To péglakad
no kalesa na, éy mégbasa siya ta kasulatan ni
Purupeta Isaya.
29 Ey tu Espiritu na Diyos, éy kinagi na ni
Pelip, a "Nay, abutén mo i éya a kalesa."
30 Kanya minaginan ti Pelip a inabut na tu
kalesa, sakay nabati na tu lélake a mégbasa to
kasulatan. Ey kinagi ni Pelip diya, a "Anya,
mépospusan mo i kahulugina na bébasaén mo
a ina?"
31 "Ey pakodyan ko a mépospusan," kagi na,
"éng éwan tu magpaliwanag diyakén?" Tulos
inakit na ti Pelip a sumakay to kalesa na.
32 Ey nadid, saye i nabasaa no lélake to
kasulatan:

"I tupa éy éwan mégsanget bagay kébilén mo
siya a bunon. Tahimik be siya bagay
gupitan mo. Ey kona be sa i éya a
lélake. Ta pémasaket de diya éy uma-
heg san siya ta tupa, a te ginék san.
33 Ta péngloko de diya éy éwan side tu
katuwiran. Medukes i éya a lahi a tolay, da
bunon de siya."
34 Kinagi no lélake ni Pelip, a "Ti ésiya i
pinégkagiana no purupeta, sarili na a bégi, o
iba?"
35 Kanya ti Pelip, éy nipaliwanag na diya
i éya a kagi, tulos tinolduan na siya ta
Mahusay a Baheta tungkul ni Jesus.
36 Ey to péglakad de, éy dinumemét side
to dinom. "Entan mo," kagi no lélake, "te
dinom dén. Maariék wade dén a binyagen?"
37 "Maari," kagi ni Pelip. "Eng méniwala ka
dén a talaga, éy maari dén." "Méniwalaék,"
kagi na, "a ti Jesu Cristo éy anak na Diyos."
38 Nadid, pinahintu no lélake tu kalesa, a
inumogsad side a éduwa, sakay linumusung
side to dinom, sakay bininyagen siya ni
Pelip.

39 Ey kéahawas de to dinom, éy ti Pelip éy
inalap na Espiritu na Panginoon. Ewan dén
siya mineta no lélake. Nagtulos san dén siya
ta Etiopia a mésahat.
40 Ey ti Pelip, éy édsa dén siya ta Asoto. Ey
sapul ta éya éy nagpahayag siya ta Mahusay
a Baheta ta étanan a banuwan a dinimanan
na hanggan dinumemét siya ta Sesarea.

9

Tu Péngdulaw Ni Saulo

1 Nadid ti Saulo, éy mahigpit dén i péngloko
na du tolay a méniwala ni Jesus, a bébantaén
na side a bunon. Inumange siya nadid to
mataas a padi,
2 a nagpasulat siya diya ta katibayan na,
a monda te ipeta siya du Judeo ta Damasko
a te kapangyarian siya a mangdikép ta
maski ti ésiya ta éya a nipasakup dén ta
bigu a péniwala. Talaga na side a kébilén ta
Jerusalem a ipihesu; maski lélake éy ta bébe.
3 Nadid, méglakad ti Saulo a tamo ta
Damasko. Ey to kéadene na sa, éy bigla a
sinumiklab ta palebut naa i demlag a gébwat
ta langet,
4 a tulos nalugmuk ti Saulo to luta, sakay
nabati na i boses a kinagi na diya, a "Saulo,
bakit lélabananék mo?"
5 "Ti ésiya ka, Amo?" kagi ni Saulo. "Ti
Jesusék," kagi no boses. "Sakén i labanan
mua.
6 Umégkat ka dén, Saulo, a somdép ka
dén ta banuwan. Te mégkagi diko ta éya ta
kailangan mo a gemtén."
7 Nadid, du kakaguman ni Saulo éy basta
natilihan side, da nabati de i boses, pero
éwan side tu mineta a maski anya.
8 Ey ti Saulo éy inumégkat dén siya, pero
to kébulag na éy buhék bale dén! Kanya du
kakaguman na éy kinabitan de a niange ta
Damasko.
9 Nagidad sa siya ta étélo a aldew a éwan
naketa, sakay éwan be siya néngan éy ta
uminum.
10 Nadid, te esa a alagad ta Damasko a i
ngahen na éy ti Ananias. Pinumeta diya i
Panginoon, a kinagi na diya, a "Ananias."
"Anya, Panginoon," kagi ni Ananias.
11 "Umange ka, Ananias," kagi na, "ta
karsada ya a deretyo, a hanggan ta bile ni
Hudas. Ipakelagip mo sa i esa a lélake a taga
Tarso, a i ngahen na éy ti Saulo. Egsa sa siya
nadid a ménalangin.
12 Sakay neta na ka ta tagenép na a
sinomdép ta égsean na, sakay nitupu mo kan
i kamét mua diya, monda maketa siya."
13 "Pero, Panginoon," kagi ni Ananias,
"meadu i nagbahetaa diyakén tungkul ta éya
a lélake, a medukés i ginamet na du tolay mo
ta Jerusalem.
14 Sakay du padi sa éy inatdinan de kan
siya ta kapangyarian na a magpadikép du
étanan a méniwala diko ta éye."
15 "Ey éwan," kagi na Panginoon, "diyan ka
méganteng. Da pinili ko dén siya a siya i mag-
ing katulung ko a magpahayag ta ngahen
ko du Judeo sakay du éwan Judeo, sakay ta
mataas a tolay.
16 Sakay ipatukoy ko diya i étanan a tiisén
na alang-alang diyakén."
17 Kanya inumange ti Ananias diya.
Sinomdép siya to bile, sakay nitupu na
tu kamét na ni Saulo. "Akéng," kagi na,
"pinaangeék se ni Panginoon Jesus. Siya ya
tu pinumeta diko to dilan to tamo ka pabi
se. Pinaangeék na se, Saulo, monda maketa
ka man dén, sakay umasék diko i Banal a
Espiritu."
18 Nadid, to pégkagi ni Ananias ta éya, éy
bigla a natépduk to mata ni Saulo i koman
i keskes, éy naketa dén siya. Ey inumégkat
dén siya agad, a tulos na dén a nipabinyag.
19 Ey néngan dén siya, a sinumibét man
dén i bégi naa.

Mégtoldu Ti Saulo Ta Damasko

Nadid, tulos kaguman ni Saulo du alagad
ni Jesus ta Damasko ta sénganya a aldew.
20 Ey dinumiretso siya ta kapilya na
Judeo, a nipahayag na dide ti Jesus, a siya i
anak na Diyos a talaga.
21 Sakay du étanan a nakabati diya, éy
nagtaka side. "Bakit," kagi de. "Bakén wade
a siya tu dati a mékialam du méniwala ta
Jerusalem? Ewan beman siya ina tu inu-
mange se a mangdikép du méniwala ta éye,
a kébilén na du padi ta éya?"
22 Ey nadid éy lalo a naging mahusay ti
Saulo a mégpahayag. Nagpatunay siya a ti
Jesus i Cristo a tagapagligtas. Natalo na du
Judeo ta Damasko.
23 Kanya du Judeo éy ginayak de a bunon
siya.
24 Aldo éy ta kélép éy sésanébén de siya ta
pintuan na banuwan, a monda mabunu de
siya éng lumwas. Pero napospusan dén ni
Saulo tu gayak de.
25 Kanya to esa a kélép éy nisakay siya
du kaguman na to gatang, sakay nitostos
de to lipat no dikél a pader ta palebut na
banuwan, monda makaginan siya du ma-
muno diya.

Ti Saulo Ta Jerusalem

26 Nadid, kédemét ni Saulo ta Jerusalem,
éy talaga siya a mékiagum du alagad ni Je-
sus, pero méganteng side diya. Ewan side
méniwala a nipasakup dén siya ni Jesus.
27 Kanya kinuyog siya ni Bernabe du
apostol; sakay nilagip na dide éng kodya i
nipetaa na Panginoon ni Saulo to dilan ta
Damasko, a négkagi diya. Sakay nilagip na

be a mesipag dén ti Saulo a mégpahayag ta
ngahen ni Jesus ta Damasko.
28 Ey sapul ta éya, éy tinanggap de ti Saulo,
a tulos négkaguman dén side ta Jerusalem.
29 Ewan siya méganteng a mégpahayag ta
Panginoon. Sakay nékipagpasuway be siya du
Judeo a mégkagi ta Griego. Kanya ginayak
de be siya a bunon.
30 Ey du kakaguman na, pékabaheta de
ta éya, éy niange de siya ta Sesarea, tulos
pinéglakad de siya ta Tarso.
31 Kanya nadid éy natahimik man dén
i buhaya du méniwala ni Jesus ta Hudea,
sakay ta Galilea sakay ta Samaria. Tinu-
mibay side sakay kinumadu side dahil ta
tulung na Banal a Espiritu. Ey méniwala side
ta Panginoon ta mahusay.

Ti Pedro Ta Lida Sakay Ta Hope

32 Nadid ti Pedro, éy méglebut siya a
bumébisita du méniwala ta bawat banuwan
Ey kédemét na ta Lida
33 éy netaunan na i esa a lélake a lumpu, a
ti Eneas i ngahen naa. Walu dén siya a taon
a te saket.
34 Ey kinagi ni Pedro diya, a "Eneas,
pahusayén ka ni Jesu Cristo. Umégkat ka
dén, a lukutén mo dén i abék mua." Ey ti
Eneas, éy tinumaknég siya agad.
35 Ey du étanan a tolay sa a taga Lida sakay
Saron, péketa de diya a mahusay dén, éy
nipasakup be side ta Panginoon.
36 Nadid, te esa a alagad a bébe ta Hope, a
i ngahen naa éy ti Tabita. I palayaw na éy
ti Dorkas, sakay Ogsa. Mebait siya a bébe, a
palagi siya a tumulung du mahirap.
37 To kébisita ni Pedro ta Lida, éy naladu i
éya a bébe, a tulos minate. Ey to pékapunas
de éy niedton de tu bangkay na to kuwarto
ta ontok.
38 Nadid, adene dén i Lida ta Hope. Ey du
alagad ta Hope, pékabaheta de a kéye dén ti
Pedro ta Lida, éy nipauwet de siya a umange
agad ta Hope.
39 Kanya inumange ti Pedro ta Hope.
Kédemét na sa, éy niange de siya to bile a
égsean no minate. Ey agad dinumulug ni
Pedro du meadu a bébe a bilo, a mégsanget
side. Nipeta de diya tu badu de a ginamet ni
Tabita to buhay pabi siya.
40 Ey ti Pedro, éy pinaluwas na side a
étanan to bile, sakay linumuhud siya a
nanalangin. Nadid, kélameng na to bangkay,
éy kinagi na, a "Tabita, umégkat ka dén." Ey
tu bébe, éy binumulag siya, éy péketa na ni
Pedro éy tulos siya a inumeknud.
41 Ey kembilan ni Pedro i kamét naa a
pinataknég. Sakay dinulawan na dén du
bilo sa, sakay du iba, tulos nipeta na siya
dide a buhay dén.
42 I éya, éy nabaheta dén ta buu a Hope,
kanya meadu i méniwala ta Panginoon.
43 Ey ti Pedro, éy nale siya ta Hope, a
négiyan siya to bile ni Simon. Tu Simon a
méglinis ta katat.

10

Ti Pedro Sakay Ti Kornelio

1 Nadid, ta Sesarea éy te esa a sundalu a
éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen naa. Kap-
itan siya na gurupu na sundalu a Italiyano.
2 Mékidiyos siya a lélake, a méniwala side
a mététena ta Diyos. Pero éwan de tukoy
ti Jesus. Ugali na a méngatéd du Judeo a
mahirap, sakay palagi siya a ménalangin ta
Diyos.
3 To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy
te anghel a gébwat ta Diyos a pinumeta ni
Kornelio. Sinomdép tu anghel, a kinagi na
diya, a "Kornelio."
4 Ey ti Kornelio, linumameng siya a
méganteng a tahod, a kinagi na, a "Anya,
Amo?" Ey kinagi no anghel, a "Nabati dén
na Diyos, Kornelio, tu panalangin mo, sakay
tinandaan na be tu kagbi mo du mahirap.
5-6 Kanya nadid, Kornelio," kagi na, "éy te
lélake ta Hope a ti Simon Pedro, a tinumulos
siya ta bile no Simon a esa, a méglinis ta
katat, a i bile dia éy égse ta digdig na diget.
Ey nadid siko, Kornelio," kagi no anghel, "éy
pauwet mo siya."
7 Nadid, kéhektat no anghel, éy dinulawan
ni Kornelio du utusan na a éduwa, sakay tu
badigad na a sundalu, a mékidiyos be.
8 Ey nibaheta na dide i nanyaria diya,
sakay pinaglakad na side ta Hope.
9 Nadid, to kagagabian na éya, éy adene
dén du étélo a utusan ta Hope. Ey to tang-
hali, éy sinumangkay ti Pedro to atép no bile
a manalangin. (Tu atép no bile éy pantay.)
10 To pénalangin na éy mégalép siya. Ha-
bang méglutu pabi side ta kanén na, éy
naketa ti Pedro ta himala.
11 Te koman i tagenép ti Pedro, a mineta
na a binumukas i langet, sakay te koman i
dikél a manta a iyétostos de ta lutaa, a te igut
tu épat a iskina na.
12 I lasén naa éy meadu a kalakalase a
hayup, sakay ulag, sakay manok. Diden ya
éy bawal a kanén na Judeo.
13 Ey nabati nadid ni Pedro i boses a
kinagi na, a "Nay, Pedro, alapén mo dén.
Bunon mo side, sakay kanén mo dén."
14 Pero "Ewan, Panginoon," kagi ni Pedro,
"bawal ina side a kanén me."
15 Ey kinagi man dén no boses, a "Diyan
mo kagin a bawal tu kagi na Diyos a
mahusay."
16 Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay
inapén tu manta a dikél ta langet.
17 Nadid, mégisip ti Pedro éng anya i kahu-
lugina na éya a nanyari, éy dinumemét dén

du étélo a utusan ni Kornelio, a nagpakelagip side éng ahe tu bile ni Simon. Te taknég side nadid to harap no bile,
18 sakay nipakelagip de éng tinumulos ta éya ti Simon Pedro.
19 Ey ti Pedro, égse pabi siya to atép a mégisip, éy kinagi diya na Espiritu na Diyos, a "Entan mo, Pedro, te étélo a lélake ta sidung a mégahayok diko.
20 Umogsad ka dén, Pedro, sakay diyan ka magalanganin a kumuyog dide, da sakén ngani dén i nagpaangea dide ta éye diko."
21 Kanya inumogsad ti Pedro, a kinagi na du lélake, a "Sakén ti Simon Pedro. Anya i gustu moya?"
22 Ey kinagi de, a "Pinaange kame se ni Kapitan Kornelio a manguwet diko. Siya éy mahusay a lélake a mékidiyos," kagi de, "sakay iyégalang siya na étanan a Judeo. Ey nadid éy inutusan siya no esa a anghel a nipauwet na ka, monda mabati na i kagi mua diya."
23 Nadid, pékabati ni Pedro ta éya, éy pinatulos na side to bile.

Nadid, to kagagabian na, éy hinumektat side, a kaguman de ti Pedro. Sakay kinumuyog be i sénganya a Judeo a méniwala ni Jesus.
24 Ey to kagagabian na éya, éy dinumemét dén side ta Sesarea. Ey naguhay ti Kornelio dide. Sakay égse be to bile na du tétotop na, sakay du kékadimoy na, da inakit na side a umange sa a maguhay dide.
25 Nadid, kédemét ni Pedro to bile, éy linumuhud ti Korneilo diya a sumamba diya.
26 Pero ti Pedro, éy pinaégkat na, a kinagi na, a "Soh, diyan ka sina mégkona. Tolayék san a kapareho mo."
27 Ey tulos side a néguhon a sinomdép to bile. Ey késdép de, éy mineta ni Pedro i meadu a napisan sa a tolay a éwan Judeo.
28 Ey kinagi ni Pedro dide, a "Tukoy moy dén a bawal i Judeo a mékiagum ta éwan Judeo, ayun ta rilihiyon me. Pero nikagi diyakén na Diyos a diyan ko ibilang a medukés i maski anya a kalase a tolay.
29 Kanya," kagi ni Pedro, "to nipanguwet moy diyakén éy éwanék inumidél. Ey nadid, kagi moy éng bakit nipauweték moy."
30 Nadid, kinagi ni Kornelio, a "To ikaépat a aldew, a alas tres i bilag, éy nanalanginék ta bile miae. Ey bigla a te taknég ta harap kua i lélake a méngislap i badu naa.
31 'Kornelio,' kagi na, 'nabati dén na Diyos tu panalangin mo sakay tinandaan na be tu kagbi mo du mahirap.'
32 Tulos inutusanék na a pauwet ta ka ta Hope, Pedro. Sakay kinagi na be diyakén a égse ka to bile ni Simon a méglinis ta katat, ta digdig kan na diget.
33 Kanya nipauwet ta ka agad," kagi ni Kornelio, "éy salamat, da inumange kam dén se. Ey nadid, éy meta dén na Diyos a kéye kitam dén se, monda baten me éng anya i nibilina diko na Panginoon."

Tu Kagi Ni Pedro Du Ewan Judeo

34 Nadid, pékabati ni Pedro to kinagi ni Kornelio, éy kinagi na dide, a "Tukoy ko dén nadid a maski bale éwan Judeo éy gustu na Diyos,
35 sakay tanggapén na i tolay na maski ahe a lahe, éng méganteng side diya, sakay éng gumamet side ta mahusay.
36 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy nabaheta moy wade dén tu kagi na Diyos du Judeo, da nipahayag na dén i Mahusay a Baheta a tungkul ta pégkasundu dahil to gimet ni Jesu Cristo. Siya i Panginoon ta étanan.
37 I éya a baheta, éy minepahayag dén ta buu a Hudea. Nagsapul i éya a nanyari ta Galilea, to pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag.
38 I kagin kua éy tungkul ni Jesus a taga Nasaret. Nipagkaluub diya na Diyos i Banal a Espiritu sakay ta kapangyarian. Maski ahe i inangayan naa, éy nagimet siya ta mahusay, sakay pinahusay na du tolay a linoko ni Satanas; da kaguman siya na Diyos.
39 Sikame i sistigua ta étanan a ginimet na ta banuwan na Judeo, sakay ta Jerusalem. Kona man sa éy binunu de siya to kudos.
40 Pero binuhay siya na Diyos to ikatélo a aldew, tulos pinumeta ti Jesus du tolay.
41 Pero éwan siya pinumeta ta étanan a tolay, éng 'wan sikame san a pinili dén na Diyos a mégpatunay diya. Sakay kaguman na kame be a néngan to nikabuhay na dén.
42 Inutusan na kame," kagi ni Pedro, "a magpahayag diya ta tolay, a siya i pinilia na Diyos a maghukum ta tolay a minate, sakay ta tolay a buhay.
43 Siya i nikékagia na étanan a purupeta to péngipahayag de a maski ti ésiya i méniwalaa diya éy pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de, dahil ta kapangyarian ni Jesus."

Umasék Tu Espiritu Du Ewan Judeo

44 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy dinumibi dén i Banal a Espiritu du étanan a édse to bile.
45 Ey du kakaguman ni Pedro a Judeo, éy mégtaka side, da uméasék bale be i Banal a Espiritu ta maski éwan Judeo a tolay.
46 Dahilan nabati de du éwan Judeo a mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay mégpuri side ta Diyos. Ey kinagi ni Pedro, a
47 "Kapareho tam bale di tolayae a dayuan, da tétanggapén de be i Banal a Espiritu! Ti ésiya i makasawaya dide a ipabinyag?"
48 Tulos niutus ni Pedro a binyagen side ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey kétapos na éya, éy

inakit de ti Pedro a égsa pa side a séngan*ya* a aldew.

Tu Katuwiran Ni Pedro Eng Bakit
Bininyagen Na Du Ewan Judeo

11

1 Nadid, du apostol sakay du iba a Judeo a méniwala ta Hudea, éy nabaheta de a te éwan Judeo a nipasakup dén ta kagi na Diyos, dahil to pégtoldu ni Pedro.
2 Kanya du Judeo a méniwala ni Jesus, éy pinintasan de ti Pedro to kédemét na ta Jerusalem.
3 "Bakit," kagi de, "tinumulos ka ta bile na dayuan a éwan Judeo, a nékidipon ka pa dide? Ewan beman ya bawal ta ugali tam?"
4 Kanya ti Pedro, éy kinagi na dide i katuwiran na, a nisalaysay na dide i étanan a nanyari.
5 "To esa a bulan," kagi na, "éy égseék ta Hope. Ey to pénalangin ko, éy naketaék ta himala. Te komanék i tagenép, a mineta ko i dikél a koman i manta ta langet a iyétostos. Te igut tu épat a iskina na. Ey dinumibi a hanggan ta tapat kua.
6 Nadid, tinitigen ko éy meadu bale a kalakalase a hayup i lasén naa, sakay ulag éy ta manok.
7 Sakay nabati ko i boses a kinagi na diyakén, a 'Nay, Pedro, alapén mo dén.'
8 Ey 'Ewan, Panginoon,' kagi ko, 'bawal ina side a kanén me.'
9 Pero kinagi diyakén a huway no boses ta langet, a 'Diyan mo kagin a bawal tu kinagi na Diyos a mahusay.'
10 Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay inapén tu manta ta langet.
11 "Nadid, ta éya a mismo a oras," kagi ni Pedro, "éy dinumemét to bile a tinulusan ko i étélo a lélake a gébwat ta Sesarea, a manguwet diyakén.
12 Ey inutusanék na Espiritu a diyanék mégalanganin a kumuyog dide. Kanya kinumuyogék dide to bile no esa a lélake a éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen naa. Sakay kinuyog ko be di énémae a kaguman ko.
13 Ey ti Kornelio, éy nibaheta na dikame a pinumeta kan diya i esa a anghel to bile de, a inutusan na kan siya a pauweték na ta Hope.
14 Kinagi kan no anghel diya a sakén i magbahetaa diya ta kagi a méngiligtas diya, sakay du anak na.
15 Ey nadid," kagi ni Pedro, "to pégkagi ko pabi dide, éy dinumibi bale dide i Banal a Espiritu a kona to nanyari dikitam to sapul.
16 Ey sakén, éy naala-ala ko tu kinagi na Panginoon, a mégbinyag ti Juan ta dinom, pero sikitam éy mabinyagen kitam kan ta Banal a Espiritu.
17 Ey nadid, éy magenyaék? Eng inatdinan side na Diyos ta Espiritu na a kona to nipéngiatéd na dikitam to nipagpasakup tam diya, éy anya, sawayén ko beman i gimet na Diyos? Kanya tinumulusék dide."
18 Nadid, du pinégkagian ni Pedro, pékabati de to katuwiran na, éy éwan dén side mégpintas diya. Nagpasalamat side ta Diyos, a kinagi de, a "Inatdinan bale be side na Diyos ta pagkékataon de a magsisi ta kasalanan de, a baguén de tu ugali de a monda mabuhay side; maski éwan Judeo a tolay!"

Du Méniwala Ta Antiokia

19 Nadid, du méniwala ni Jesus a minasiwéd-sewéd to pémunu de ni Esteban, éy nakaabut i séngan*ya* dide ta Penisia, sakay ta Sipre, a hanggan ta Antiokia. Nipahayag de sa i baheta ni Jesus, pero Judeo san i néngibahetaan dia.
20 Pero te séngaséngan*ya* a Judeo a méniwala a taga Sipre sakay ta Sirene. Diden ya, kédemét de ta Antiokia, éy nibaheta de ti Cristo du tolay sa a éwan Judeo.
21 Ey inaguman side na Panginoon, monda meadu sa a tolay i ipasakup ta Panginoon.
22 Nadid, pékabaheta du alagad ta Jerusalem ta éya, éy pinaange de ti Bernabe ta Antiokia.
23 Ey kédemét na sa, éy neta na i mahusay a gimet na Diyos dide, éy masaya siya. Tulos hinatulan na side a manatili side a matapat ta péniwala de ta Panginoon.
24 Ti Bernabe éy mahusay a lélake, a égse diya i Banal a Espiritu, sakay uméasa siya a tahod ta Diyos. Ey meadu i tolay a nipasakup ta Panginoon.
25 Kanya inumange ti Bernabe ta Tarso a ahayukén na ti Saulo.
26 Ey to péketa na diya, éy kinuyog na siya a soli ta Antiokia. Esa a taon side a négiyan ta Antiokia, sakay nagtoldu side ta éya ta meadu a tolay to gurupu du méniwala. Du méniwala sa, éy side ya du neditol a ngéngahinan na tolay a Kristiano.
27 Nadid, ta éya a panahun éy te purupeta a dinumemét ta Antiokia, a gébwat side ta Jerusalem.
28 Tinumaknég i esa dide, a ti Agabo i ngahen na, sakay naghula siya ta pamag-itan na Espiritu, a te dikél kan a alép a dumemét ta mundua. I éya a hula, éy natupad ngani dén to panahun ni Hari Klaudio.
29 Kanya du méniwala sa, éy naisipan de a ipatawed de i tulung de du tétotop de ta péniwala ta Hudea, sigun ta kaya na bawat esa dide.
30 Ey kona ngani sa i ginamet dia. Nipatawed de tu tulung de du matétanda sa, a ti Bernabe sakay ti Saulo i bahala a nagkébil.

12

Mangloko Man Dén Side Du Méniwala

1 Nadid, to panahun a éya, éy ti Hari Herod
éy nékialam siya du sénganya a méniwala ni
Jesus.
2 Pinutulan na pa ti Santiago a aka ni Juan.
3 Ey nadid, péketa na a mésahat du Judeo
ta éya, éy ti Pedro man dén i nipadikép naa.
Nanyari ya to piyesta a péngan de ta melapis
a tinapay.
4 Pékadikép na ni Pedro, éy nipihesu na
siya, a pinaguwardia na siya ta sapulu éy
ta éném a sundalu. Tu plano ni Herod éy
iluwas na ti Pedro ta kétapos na piyesta,
monda ipabuno na siya ta harap du tolay.
5 Kanya binantayan de ti Pedro to
pégpihesuan. Pero du kakaguman na a
méniwala, éy mahigpit a iyépanalangin de
siya.

Pinaluwas No Anghel Ti Pedro

6 To esa a kélép éy tidug ti Pedro ta sélat na
éduwa a sundalu, a ginapus siya ta éduwa a
kadena. Sakay te guwardia be a mégbantay
to pintuan no pégpihesuan. Ta gagabi éy saya
i takdaa a aldew a ipabuno siya no hari.
7 Nadid, bigla a dinumemlag tu kuwarto
a te katidugen ni Pedro, a te taknég sa i esa
a anghel na Diyos. Kembilan na ti Pedro a
linukag, a kinagi na, a "Nay, Pedro, umikat
ka dén." Nadid, kéégkat ni Pedro, éy basta
nalékbes tu kadena ta kamét naa.
8 "Nay," kagi no anghel, "magbadu ka dén,
sakay magsolot ka dén ta sapatus mua."
Kétapos na éya, éy kinagi na, a "Nay, mag-
alikébkéb ka ta ulés mua, a umunonod ka
diyakén."
9 Ey inumunonod ti Pedro to anghel a
linumwas to pégpihesuan. Ey éwan tukoy ni
Pedro éng tunay ya a nanyari. Akala na éy
tagenép na san.
10 Péglakad de, éy sinalinan de san tu éduwa
a guwardia. Sakay kédemét de to pintuan
a bakal, éy basta binumukas dide, a tulos
nakaluwas dén side. Péglakad de to esa a
karsada, éy bigla a linompés tu anghel.
11 Ey ta éya san naisipan ni Pedro i nan-
yaria diya. "Tutuhanan bale," kagi na, "a
pinaange se na Diyos tu anghel na a man-
gagaw diyakén ni Herod, sakay tu asaan du
Judeo a manyari diyakén."
12 Nadid, to pékaisip ni Pedro ta éya, éy
nagtulos siya to bile ni Maria a ina ni Juan a
dédulawén de a Markos. Te meadu sa nadid
a napisan a nanalangin.
13 Tinumuktuk ti Pedro to pintuan, éy inu-
mange tu bataan to pintuan a inentan na
éng ti ésiya ya.
14 Siya, pékatukoy na to boses ni Pedro,
éy éwan na siya binukasan, dahil ta pagés
na; éng'wan naginan siya ta lubuk a kinagi
na du ménalangin sa a kéye dén ti Pedro to
pintuan.
15 "Oy!" kagi de, "nabang-aw ka wade."
Pero iyépilit na a siya ngani dén. Kanya kagi
de a makay anghel na.
16 Samantala ti Pedro éy mégtuktuk a
mégtuktuk. Ey to péngbukas de éy neta de a
siya bale dén. Ey nagtaka side.
17 Pero pinéypéy na side. Sakay nilagip na
dide éng kodya siya a pinaluwas na Pangi-
noon to pégpihesuan. Sakay nibilin na dide
a ibaheta de de Santiago i nanyaria. Sakay
hinumektat siya dide a inumange ta iba a
lugar.
18 Nadid, to gagabi dén, éy naligalig dén a
tahod du sundalu, da éwan de tukoy éng ahe
ti Pedro.
19 Ey ti Hari Herod, éy pinaahayok na
siya, pero éwan de neta. Kanya siniyasat
na du nagbantay, sakay nipabunu na side.
Ey kétapos na éya, éy nagkobu ti Herod ta
Sesarea.

Tu Kéte Ni Herod

20 Nadid, nale ti Hari Herod a mégingél du
tolay ta Tiro sakay ta Sidon. Kanya nadid éy
nagkasundu side a umange diya. Nékiohon
pa side ni Blasto a bisi na, a aguman na
side a mékiohon ni Herod. Gustu de a bu-
mate ni Herod, da gébwat ta banuwan na i
kabuhayan de.
21 Nadid, kédemét no katugunan de a
aldew, éy nagbihis ti Herod to badu na a
memahal, sakay inumeknud siya to bangko
na ta harap du tolay, sakay nagtalumpati
siya dide.
22 Ey du tolay, pékabati de diya éy kinagi
de ta médegsén, a "Ewan siya tolay, éng'wan
diyos siya a talaga!"
23 Ey nadid, da éwan kinagi ni Herod
a Diyos i nangtulunga diya, éy bigla a
pinasakitan siya no anghel a gébwat ta
Diyos. Sakay enhés siya a tulos minate dén.
24 Ey tu kagi na Diyos, éy lalo a nagk-
abahibaheta dén.
25 Ey ti Bernabe sakay ti Saulo, da natapos
dén tu gimet de ta Jerusalem, éy nagsoli dén
side ta Antiokia, a kinuyog de nadid ti Juan
Markos.

13

Tu Péglakad De Bernabe Ta Adeyo

1 Nadid, du méniwala ta Antiokia éy
te sénganya dide a purupeta, sakay te
séngasénganya be a mégtoldu. I ngahen dia éy
ti Bernabe, sakay ti Simion Niger, ti Lusio
a taga Sirene, ti Saulo, sakay ti Manaen (ti
Manaen éy kaguman ni Herod to kéanak de).
2 To esa a aldew éy nagpisan side a nagku-
lasiyon, monda sumamba side ta Diyos. Ey
kinagi dide na Banal a Espiritu, a "Pilién
moy ti Bernabe sakay ti Saulo, a ibukod

moy side, monda gemtén de i tarabaho a
nihanda ko dide."
3 Ey kétapos de a nagkulasiyon sakay
nanalangin, éy nitupu de dide tu kamét de,
sakay pinéglakad de side.

Mégtoldu Side Ta Sipre

4 Ti Bernabe sakay ti Saulo, éy inutusan
side na Banal a Espiritu. Kanya inumange
pa side ta Selusia, sakay sinumakay side
ta paraw a inumahabes side ta puduka na
Sipre.
5 Ey kédemét de ta Salamina, éy nipahayag
de du kapilya sa na Judeo i kagi na Diyos.
Kaguman de be ti Juan Markos a katulung
de.
6 Nilebut de i éya a puduk, a hanggan
ta Papus. Ta éya éy netaunan de sa i esa
a mégsalamangka a Judeo a mégwari-wari a
purupeta siya. Ti Barhesus i ngahen naa.
7 Kadimoy siya no gubernador ta éya, a ti
Sergio Paulo, a matalinung a lélake. Siya éy
nipauwet na ti Bernabe sakay ti Saulo, da
gustu na éy mabati na i kagi na Diyos dide.
8 Pero tu mégsalamangka, éy talaga na a
sawayén de Bernabe, da sala na a tumang-
gap tu gubernador ta péniwala de. (Tu
palayaw no mégsalamangka éy ti Elimas.)
9 Pero ti Saulo, éy édse diya i Banal a
Espiritu. (Tu palayaw ni Saulo éy ti Pablo.)
Ey linameng na tu mégsalamangka,
10 a kinagi na diya, a "Utusan ka ni Sa-
tanas! Bakit kontara ka ta mahusay a
gimet? Loko ka, a medukés ka a ugali!
Bakit pakiwélén mo i katutuhanan tungkul
ta Diyos?
11 Pero nadid," kagi ni Pablo, "éy
parusaan ka na Diyos. Maging buhék ka,
a male a panahun éy éwan ka maketa."
Nadid, bigla a naramdaman ni Elimas a
dinumiklém i mata naa, tulos nagkapa-kapa
siya ta mangkabit diya.
12 Ey tu gubernador, péketa na ta éya,
éy naniwala siya; da néganteng siya ta
pégtoldua de Bernabe tungkul ta Panginoon.

Ta Antiokia-Pisidia

13 Nadid, tinumulak de Pablo ta Papus,
a inumahabes side ta Perge-Pamilia. Pero
kédemét de sa, éy gininanan side ni Juan
Markos, a nagsoli siya ta Jerusalem.
14 Ey sapul ta éya éy nagtulos de Pablo
ta Antiokia-Pisidia. Ey to pangilin a aldew,
éy sinomdép side to kapilya na Judeo to
pégmiting de.
15 Ey kétapos du Judeo a mégbasa to kasula-
tan, éy kinagi no tagapamahala sa ni Pablo
éng te kagin siya du napisan sa a tolay.
16 Kanya tinumaknég ti Pablo, a niontok
na i kamet naa, sakay nagtalumpati siya
dide.
"Sikam a Israel," kagi na, "sakay sikam a
éwan Judeo a mékidiyos, éy te kaginék dikam.
17 I Diyos a péniwalaan na banuwan na Is-
rael, éy siya i nangpilia du apo tam to araw,
a side i tolay na. Sakay pinakadu na side
to pégiyan de ta Egipto. Sakay pinaluwas na
side ta éya ta pamag-itan na kapangyarian
na.
18 Pinagtiisan na side to pégiyan de ta
melawa a ilang a lugar ta épat a pulu a taon.
19 Kétapos na éya, éy pinabuno na du tolay
ta pitu a banuwan na Kanan, sakay niatéd
na tu luta de du apo tam,
20 para ta panahun na épat a datos éy ta
limapulu a taon.
"Kétapos na éya éy ginimet na Diyos a te
huwes side a nagmayor dide, a hanggan to
panahun ni Purupeta Samwel.
21 Ey nadid gustu du Judeo a te hari side.
Kanya pinili na Diyos i esa a lélake a gébwat
ta lahi ni Bendyamin. Ti Saulo i ngahen na,
a anak ni Kis. Siya i hari de para to épat a
pulu a taon.
22 Ey nadid, to péngibut na Diyos ni Saulo,
éy pinili na ti Dabid a maghari dide. Da
kinagi na Diyos a ti Dabid i gustu na kana,
da tukoy na a tupadén na i kaluuben na.
23 Ey nadid," kagi ni Pablo, "tu apo ni
Dabid a esa éy ti Jesus; éy ginimet na Diyos
a siya i tagapagligtas du Israel, da saya i
nipangako na Diyos.
24 Ey bagu dinumemét ti Jesus éy mégtoldu
dén ti Juan du tolay, a dapat magsisi side ta
kasalanan de, a tulos ipabinyag side.
25 Ti Juan, to kétapos na to tarabaho na,
éy kinagi na, a 'Akala moy éy sakén i taga-
pagligtas, pero éwan. Te ménegipo diyakén
a dumemét,' kagi na, 'sakay éng iparehoék
moy diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya
diyakén.'
26 "A tétotop ko," kagi ni Pablo, "sikam a
apo ni Abraham, sakay sikam a éwan Judeo
a mékidiyos, batenék moy! I éya a baheta a
méngiligtas i Diyos ta tolay, éy para dikam
be!
27 Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de tukoy
a ti Jesus i tagapagligtas. Sakay tu kasu-
latan du purupeta a bébasaén de ta tuwing
pangilin, éy éwan de be napospusan. Kanya
tinupad de to nipamuno de ni Jesus.
28 Maski éwan side tu katuwiran a mag-
pabuno diya, éy pinilit de ti Pilato a ipabuno
na siya.
29 Kanya tinupad de tu hula du purupeta,
a nipabuno de siya. Ey to nikate na dén,
éy nidibe de tu bangkay na to kudos, sakay
nielbéng de to pantiyung.
30 Pero binuhay siya na Diyos a huway!
31 Sakay meadu a aldew a pinumeta siya
du alagad na a kakuyoyog na to éya ta
Jerusalem a gébwat ta Galilea. Side ya i
sistigua a nabuhay dén siya.
32 Pati sikame a éduwa," kagi ni Pablo, "éy
inumange kame se a monda ipahayag me

dikam i Mahusay a Baheta a nipangako na
Diyos du apo tam to araw.
33 Tinupad dén na Diyos tu nipangako na
dikitam, da pinabuhay na dén ti Jesus a
huway. Te kagi ta ikaduwa a kanta tungkul
ta éya. Siko i anak ko, kagi na, sakay sakén i
ama mua.
34 Sakay kinagi be na Diyos a atdinan na
siya ta mahusay a kalagayan a nipangako
na ni Dabid. I kahulugina na éya," kagi ni
Pablo, "éy buhayén na ti Jesus, monda éwan
mahunot i bégi naa.
35 Sakay te kagi a esa to kasulatan, a éwan
na kan pabayan a mahunot tu utusan na a
banal.
36 Mara ti Dabid, sinunud na i Diyos
to panahun na, pero minate siya, sakay
nielbéng de be siya to lébeng du apo na, tulos
nahunot tu bégi na.
37 Pero ti Jesus éy éwan nahunot tu bégi na,
da binuhay siya na Diyos.
38 "Kanya nadid, a tétotop ko," kagi ni
Pablo, "éy dapat moy a mapospusan a dahil
ni Jesus éy pagpasensiyaan kam na Diyos ta
kasalanan moy.
39 Da maski sésundin moy i kautusan ni
Moises, éy éwan kam pagpasensiyaan ta
kasalanan moy; pero éng maniwala kam
ni Jesus éy makaligtas kam ta parusa na
kasalanan moya.
40 Kanya sikam," kagi ni Pablo, "éy mangi-
lag kam, makay makamtan moy tu nisulat
du purupeta to araw.
41 Entan moy, kagi de, sikam a mégidel ta
katutuhanan. Magtaka kam kan ta gimet na
Diyos, pero mate kam, da éwan kam mani-
wala, maski ipaliwanag de dikam."
42 Nadid, kéluwas de Pablo to kapilya, éy
inakit side du tolay a sumoli side ta sabadu
a esa, a magtoldu side dide a huway.
43 Ey kétapos no miting, éy te meadu a
tolay a tinumagubet de Pablo, éy hinatulan
side de Pablo a diyan de pébayan i kagbi na
Diyos dide.
44 Nadid, to esa man dén a aldew a
pangilin, éy dinumulug du étanan a tolay ta
banuwan, a monda mabati de tu pégtoldu ni
Pablo ta kagi na Diyos.
45 Pero du mataas a Judeo, péketa de du
meadu a tolay a dinumulug de Pablo, éy
nanaghili side, sakay kinagi de a mali tu
pégtoldu na, a medukés kan siya a lélake.
46 Ey de Pablo éy ti Bernabe, éy metapang
side a mégkagi. "Dapat a mégpahayag kame
pa dikam ta kagi na Diyos," kagi de, "da
Judeo kam. Pero nadid, da mégidel kam, a
sala moy a te buhay a éwan tu katapusan,
éy pabayan me kam, a du éwan Judeo san i
tolduan mia.
47 Da saya i niutusa dikame na Panginoon.
Pinili na kame, kagi na, a sikame i magpali-
wanag du éwan Judeo, a sikame kagi na i
bahala a mégtoldu ta iba a tolay tungkul ta
kaligtasan de."
48 Nadid du éwan Judeo, pékabati de ta éya,
éy mésaya side. "Kamahalan," kagi de, "i éya
a kagi de Pablo tungkul ta Diyos!" Ey nadid,
du pinili dén na Diyos a para ta buhay a éwan
tu katapusan, éy naniwala side.
49 Sakay tu kagi na Diyos éy lalo a nagk-
abahibaheta dén ta éya a lugar.
50 Pero du Judeo a mataas, éy sinulsulan
de du te tungkulin a lélake ta éya, sakay
i sénganya a mataas a bébe a méniwala ta
Diyos. Tulos linoko de de Pablo a hanggan
pinaibut de side to banuwan de.
51 Ey de Pablo, kéhektat de, éy nihalim-
bawa de dide a nipagpag de dide tu alik-
abuk ta tikéd dia. I éya éy bilang sistigu de
a inidelan de i Diyos. Ey nadid éy inumange
side ta Ikonio.
52 Ey du bigu a méniwala ta Antiokia éy
mésaya side, sakay édse dide i Banal a Espir-
itu.

14

Ta Ikonio

1 Nadid, kona be sa i nanyaria ta Ikonio.
Ti Pablo sakay ti Bernabe, éy inumange pa
side to kapilya sa na Judeo, sakay négkagi
side ta mahusay, monda te meadu a Judeo
a méniwala ni Jesus, sakay éwan Judeo be.
2-3 Nale sa de Pablo a négiyan, a metapang
side a nagpahayag ta kagi na Panginoon.
Sakay i Diyos éy pinatunayan na du tolay
tu kagi de Pablo, da inatdinan na side ta
kapangyarian a magimet ta tanda a katakata-
taka. Pero du Judeo a éwan méniwala, éy
sinulsulan de du iba a tolay. Kinagi de a
medukés du kabébayan de a nipasakup ta
pégtoldu de Pablo.
4 Kanya du tolay ta banuwan a éya, éy
éwan side paripareho tu isip. Du kalahati
éy kinumampi side du Judeo; du iba man éy
kinumampi side de Pablo.
5 Nadid, du tolay sa, sakay du konsiyal na
banuwan, éy mégayak side a mangloko de
Pablo, a talaga de side a batibatikalén.
6-7 Pero de Pablo, pékabaheta de ta éya,
éy ginuminan sa side a inumange side ta
Likaonia. Ta éya éy nagpahayag side ta
Mahusay a Baheta ta Listra, sakay ta Derbe,
sakay ta bariyo-bariyo ta éya.

Ta Listra

8 Ta Listra éy te esa a lélake a éwan
mékalakad. Lumpu siya sapul to nikeenak
na.
9 Siya éy négbati to pégtoldu ni Pablo.
Ey ti Pablo, éy neta na a méniwala siya a
pahusayén maka siya na Diyos.
10 Kanya kinagi na diya ta medegsén, a
"Siko, tumaknég ka dén." Ey tu lélake, éy
basta linumuksu dén siya, a tulos néglakad!

11 Ey du meadu sa a tolay, péketa de to
ginimet ni Pablo, éy akala de éy diyos side
ti Bernabe. Kinagi de to kagi de a sarili,
a “Dinumibe bale dén dikitam diden ye a
éduwa a diyos, a naging tolay side!”
12 Ti Bernabe éy nginahinan de ta ngahen
no diyos de a Seus. Sakay ti Pablo éy ngi-
nahinan de ta ngahen no diyos de a Hermes,
da bihasa ti Pablo a mégkagi.
13 Ta éya a banuwan éy te bile a pégdasalan
de to diyos-diyosan de a Seus. Nadid, tu
bahala ta éya a bile, éy niluwas na i baka a
te ulay ta bulaklak. Talaga de a bunon, a
ipagatang de de Bernabe.
14 Pero de Bernabe, pékapospos de ta
gemtén du tolay, éy naligalig side, a naginan
side du tolay. “Adiyoy,” kagi de,
15 “diyan kam sina mégkona? Tolay kame
san a kapareho moy!” kagi de. “Kanya
kame se inumange éy monda ibaheta me
dikam i Mahusay a Baheta ni Jesus, a monda
maka éy ibutan moy tu péniwala moy ta
diyos-diyosan a éwan tu pasa, a tanggapén
moy i tunay a Diyos. Siya i naglalang ta
mundua éy ta langet éy ta diget, sakay ta
étanan a égse dide.
16 To éya,” kagi de, “éy pinabayan na Diyos
du tolay a éwan Judeo.
17 Kona man sa, éy inatdinan kam be na
Diyos ta katunayan, monda matenggi moy
siya ta pamag-itan no gimet na a mahusay.
Ey anya i gimet na, éy siya i méngatéda
dikam ta uden; siya i mégpatubu ta hala-
man moya; siya i méngatéda dikam ta kanén
moya sakay ta kasayaan moya.”
18 Nadid, maski kona sa tu kinagi de
Pablo, éy mehirap side a nangsaway dide a
mégatang dide ta baka.
19 Ey nadid, kétapos na éya, éy te dinu-
memét sa a Judeo a gébwat ta Antiokia éy ta
Ikonio, a side du kalaban ni Pablo. Sinul-
sulan de tu tolay ta Listra a hanggan da
binébatikal de ti Pablo, sakay nihela de siya
a nibut de siya to banuwan de, a akala de éy
minate dén.
20 Pero du tolay sa a méniwala, to kétipun
de diya, éy inumégkat dén siya, a tulos
sinomdép man dén siya to banuwan. Ey to
kagagabian na éya éy hinumektat sa side ti
Bernabe, a nagtulos side ta Derbe.

Nagsoli De Pablo To Kingébwatan De

21 Ta Derbe éy nagpahayag man dén de
Pablo ta Mahusay a Baheta. Ey te meadu
sa a nipasakup ni Jesus. Ey kéhektat de sa
éy nagtulos man dén side ta Listra sakay ta
Ikonio a hanggan ta Antioka-Pisidia.
22 Pinatibay de sa du bigu a méniwala, a
hinatulan de side a diyan de pébayan tu
péniwala de. “Magdanas kitam pa ta meadu
a hirap,” kagi de, “bagu kitam makasdép ta
kaharian na Diyos.”
23 Sakay pati, éy pinili de ta bawat sim-
baan i matétanda a mamahala. Nagku-
lasiyon pa side, sakay nipanalangin de side.
“Tu Panginoon a péniwalaan moy,” kagi de,
“éy siya i bahala a mégalaga dikam nadid.”
24 Nadid, nagtulos side ta Pisidia sakay ta
Pampilia.
25 Ey to pégpahayag de ta kagi na Diyos ta
Perga, éy nagtulos man dén side ta Atalia.
26 Ta éya éy sinumakay side to paraw, a
nagsoli side ta Antiokia. Saya i hinektatan
dia a banuwan to purumeru a lakad de
a nagtoldu. Saya tu néngipanalanginan du
kaguman de dide, a monda aguman side na
Diyos ta péglebut de. Ey nadid, natapos dén
tu tarabaho de.
27 Nadid, kédemét de Pablo ta Antiokia, éy
pinadulug de du étanan a kakaguman de a
méniwala, sakay nibaheta de dide i étanan a
ginimet na Diyos du banuwan a inangayan
de, éng kodya i nipangbukas naa to dilan a
monda maari be du éwan Judeo a maniwala.
28 Sakay nale a panahun a négiyan sa de
Pablo, a kaguman de du iba sa a méniwala ni
Jesus.

15

Mégmiting Du Apostol Ta Jerusalem

1 Nadid, ta éya a panahun éy te sénganya
a lélake a inumange ta Antiokia a gébwat ta
Jerusalem. Tulos tinolduan de du méniwala
ni Jesus ta éya. “Ewan kam meligtas,” kagi
de, “éng éwan kam be ipasakup ta rilihiyon
na Judeo a niutus ni Moises to araw.”
2 Pero ti Pablo sakay ti Bernabe, éy
nékipagpasuway side dide ta mahigpit.
“Ewan tama i pégtoldu moya,” kagi ni Pablo.
Nadid, da méligalig du tolay to simbaan ta
éya, éy pinaange de de Pablo ta Jerusalem,
a monda mékiohon side du apostol ta éya
tungkul ta problema a éye: éng te kailangan
du éwan Judeo a sumunud ta kautusan ni
Moises, o éng éwan.
3 To péglakad de Pablo, éy nagtulos side
ta Penisia sakay ta Samaria. Nibaheta de
du tolay sa a méniwala, a meadu dén a
éwan Judeo a nipasakup dén ni Jesus to
kinagébwatan de a banubanuwan. Ey du
méniwala éy mésaya side ta éya.
4 Ey kédemét de Pablo ta Jerusalem, éy
tinanggap side du apostol, sakay du iba sa
a méniwala. Ey kinagi dide ni Pablo i étanan
a pinagimet dide na Diyos.
5 Pero du Pariseyo sa a méniwala ni Jesus
éy kinagi de, a “Du éwan Judeo a méniwala
ni Jesus, éy kailangan be side a ipasakup ta
kautusan ni Moises.”
6 Kanya du apostol sakay du matétanda éy
nagmiting side a monda péguhunan de i éya
a problema.

7 Nale side a négpasuway, éy tinumaknég
ti Pedro a négkagi dide. "A tétotop ko," kagi
na, "tukoy moy dén a piniliék na Diyos to
éya, a sakén i magpahayag du éwan Judeo
ta Mahusay a Baheta, monda mabati de a
maniwala side.
8 I Diyos, éy tukoy na dén i isip na tolay. Ey
nagpatunay siya dikitam a tinanggap na be
du éwan Judeo, da inatdinan na side ta Banal
a Espiritu a kona to nipéngiatéd na dikitam.
9 Mahal na Diyos du éwan Judeo a kona
be ta pégmahal naa dikitam, da pinagpasen-
siyaan na be side dahil to péniwala de diya.
10 Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy bakit
kontaraén moy i gimet na Diyos? Bakit
pilitén moy du bigu a méniwala a éwan Judeo
a sumunud ta kautusan ni Moises? Maski
du apo tam to araw éy éwan side nakasunud
ta éya, éy kona be sa dikitam nadid.
11 Eng'wan, kanya kitam meligtas éy dahil
san ta kagbi na Panginoon Jesus dikitam. Ey
kona be sa du éwan Judeo."
12 Nadid, kétapos ni Pedro a négkagi, éy
natahimik dén du iba sa. Tulos négbati side
to katuwiran de Bernabe sakay ti Pablo.
Nibaheta de dide tu memahal a ginimet na
Diyos dide a kataka-taka, to pégtoldu de du
dayuan a tolay a éwan Judeo.
13 Ey kétapos de a négkagi, éy ti Santiago
man dén i négkagia. "A tétotop ko," kagi na,
"batenék moy.
14 Nipaliwanag dén ni Simon Pedro éng
kodya i nipagsapul na Diyos a nananggap
du éwan Judeo a tolay; éng kodya i nipangpili
naa ta sénganya dide a sakup na.
15 Sakay i éya éy ayun be ta hula du puru-
peta, da kagi to kasulatan, a
16 'Magsoliék, kagi na Diyos, sakay
pahusayén ko a huway i péghari ni Dabid
a nasida,
17 monda du iba be a tolay a éwan Judeo
a pinili ko, éy maari be side a ipasakup
diyakén.'
18 Saya tu kinagi na Diyos to araw.
19 "Kanya i isip kua," kagi ni Santiago,
"éy diyan tam abalaén du éwan Judeo a ni-
pasakup dén ni Jesus. Diyan tam side pilitén
a umaheg ta ugali tam a Judeo.
20 I isip ko sana, éy sulatan tam side a
diyan de kanén tu buhay no niatang, sakay
diyan side méngibébi éy ta méngilélake; sakay
diyan side méngan ta dige éy ta pilas a
medige.
21 Dahilan sapul to araw éy nabati dén na
tolay ta maski ahe a banuwan tu kautusan
ni Moises, da bébasaén ya du Judeo ta tuwing
pangilin ta kapilya de."

Ménulat Side Du Ewan Judeo

22 Nadid, du apostol, pékabati de to kagi
ni Santiago, éy naisipan de a péglakadén de
i éduwa a lélake a kumuyog de Pablo sakay
ti Bernabe a sumoli ta Antiokia. Tu napili
de éy ti Hudas Barsabas, sakay ti Silas, da
iyégalang side du étanan a méniwala.
23 Pinagkébil de side ta éye a sulat:

Tu Sulat

"A tétotop me; sikame a apostol, éy sinu-
latan me kam, sikam a mégiyan ta Antiokia,
sakay Siria, sakay Silisia. Sikam a éwan
Judeo. Kumusta kam?
24 Nabaheta me a te tolay a nangligalig
dikam, a gébwat kan side dikame, a kagi
de a te kailangan kam kan a sumunud ta
kautusan ni Moises. Pero éwan me side
inutusan.
25-27 Kanya nagmiting kame dén se
tungkul to kinagi de dikam a mali. Ey nadid
éy naisipan me a paangen me dikam tu
éduwa a kaguman me, a monda mégkagi side
dikam ta katutuhanan. I ngahen dia éy ti
Hudas sakay ti Silas. Pinakuyog me side de
kadimoy tam a Bernabe éy ti Pablo; da side
éy nitaya de i buhay de ta meadu a beses
alang-alang ni Panginoon tam a Jesu Cristo.
28 Da sikame, éy naisipan me dén ta
pamag-itan na tulung na Banal a Espiritu, a
éwan me kam pilitén a sumunud ta rilihiyon
na Judeo. Basta i hatul mia dikam,
29 éy diyan moy kanén tu buhay no ni-
atang, sakay diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake; sakay diyan kam méngan ta
dige éy ta pilas a medige. Eng sundin moy
san diden ya a utus, éy tama dén. Ewan dén."
30 Nadid, pinéglakad de de Pablo ta An-
tiokia, a kébilén de tu sulat. Ey kédemét de sa,
éy pinatipun de du étanan a méniwala, sakay
niatéd de dide tu sulat.
31 Ey to pékabasa de éy mésahat side to kagi
no sulat.
32 Ey ti Hudas sakay ti Silas éy nale side a
naghatul dide, a pinatibay de side tu isip.
33 Ey kélipas na sénganya wade a aldew, éy
nagsoli ti Hudas ta Jerusalem.
34 Pero gustu ni Silas a mawahak ta An-
tiokia.
35 Pati ti Pablo sakay ti Bernabe, éy édsa
pabi side ta éya, a mégtoldu side ta kagi na
Diyos, a kaguman de du iba sa a mégtoldu.

Méglakad Man Dén Ti Pablo
Ta Adeyo a Lugar

36 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy
ti Pablo éy kinagi na ni Bernabe, a "Kita
dén bumisita a huway du bigu a méniwala
ta inangayan ta a banubanuwan to éya, éng
mahusay pabi tu péniwala du tolay a tinold-
uan ta sa."
37 Ey ti Bernabe éy gustu na a kuyugén de
man dén ti Juan Markos.
38 Pero sala ni Pablo a kuyugén, da gini-
nanan side ni Markos to éya ta Pampilia.

39 Néglébug side ta mahigpit ta éya, a tulos
naghiwalay side. Ti Bernabe éy kinuyog na
ti Markos, a inumange side ta Sipre.
40 Sakay ti Pablo, éy pinili na ti Silas a
kaguman na. Ey du tolay sa, éy nipanalan-
gin de de Pablo, sakay pinéglakad de side.
41 Ey nagtulos pa side ta Siria sakay ta
Silisia, a patibayén de du tolay a bigu a
méniwala ta éya.

16

Kinuyog Ni Pablo Ti Timoteo

1 Inumange de Pablo ta Derbe sakay ta
Listra. Ta éya éy te lélake a méniwala ni
Jesus, a ti Timoteo i ngahen naa. Tu ina na
éy Judeo a méniwala be, pero tu ama na éy
Griego.
2 Du tolay ta Listra sakay ta Ikonio, éy kagi
de a mahusay a lélake ti Timoteo.
3 Ti Pablo éy gustu na kuyugén na ti Tim-
oteo. Kanya binugit na pa siya ayun ta
rilihiyon na Judeo. Binugit na siya, monda
éwan side idelan du Judeo ta angayan dia
a banubanuwan. Da tukoy de dén a éwan
Judeo tu ama ni Timoteo.
4 Nadid, to péglakad de Pablo ta bawat
banuwan, éy nipeta de du tolay ta simbaan
tu sulat a ginamet du apostol ta Jerusalem.
Sakay nibilin de dide a dapat sundin de tu
utus to sulat.
5 Kanya du tolay ta bawat simbaan, éy
lalo a tinumibay tu péniwala de, dahil to
kagi ni Pablo, sakay lalo be a kinumadu du
méniwala ni Jesus.

Pinagtagenép Na Diyos Ti Pablo

6 Nadid, nagtulos side ta Pirgia sakay
Galasia, da sinaway side na Banal a Espiritu
a mégpahayag ta kagi na Diyos ta Asia.
7 Ey kédemét de to tapat na Misia, éy talaga
side a umange ta Bitinia, pero sinaway man
dén side na Espiritu ni Jesus.
8 Kanya sinalinan de san i Misia, a nagtu-
los side ta Troas.
9 Ta éya a kélép, éy pinagtagenép na Diyos
ti Pablo. Neta na kan i esa a lélake a te
taknég, a taga Masedonia, a kinagi na kan
diya ta mahigpit, a "Kadon. Umahabes ka
pad se dikame ta Masedoniae, a tulungan
mo kame."
10 Nadid, to péngikagi ni Pablo dikame to
tinagenép na, éy nagayak kame a inuma-
habes ta Masedonia, da neta me a gustu bale
na Diyos a umange kame sa a magpahayag
ta Mahusay a Baheta.

To Egse De Ta Pilipos

11 Nadid, tinumulak kame ta Troas, a din-
umiretyo kame ta puduk na Samotrasia.
Sakay to kagagabian na éya, éy nagtulos
kame ta Neapolis.
12 Kéahawas me ta éya, éy inumange kame
ta Pilipos, a négiyan kame sa a sénganya a
aldew. I Pilipos éy dikél a banuwan ta Mase-
donia. Sakay meadu a taga Roma a tolay a
mégiyan ta éya.
13 To aldew a pangilin éy linumwas kame
to banuwan, a inumange kame to dinom, da
te pénalanginan sa a para du Judeo. Ta éya éy
négkagi kame du bébe a édsa sa.
14 Ey te esa a bébe ta éya a taga Tiatira,
a ti Lidia i ngahen naa. I tarabaho na éy
méglako ta kundiman. Mékidiyos siya a bébe.
Pékabati na to kagi ni Pablo, éy pinagisip siya
na Diyos ta mahusay, a monda maniwala
siya a tahod to kinagi na.
15 Nadid nipabinyag siya sakay tu kabile
na. Tulos inakit na kame, a kinagi na, "Eng
ibilangék moy nadid a tunay a katulung
na Panginoon, éy tumulos kam pad ta bile
mia." Kanya tinumulos kame to bile de.

Tu Pégpihesuan Ta Pilipos

16 To esa a aldew, éy umange kame man
dén to pénalanginan na Judeo, éy kasam-
bat me i esa a bébe a utusan, a te bunog
a méngatéd diya ta kapangyarian a maka-
paghula. Du amo no bébe, éy dikél i mineta
de a kuhata dahil to péghula no bébe.
17 Siya éy inumunonod dikame ti Pablo, a i
kékagi na ta medegsén, a "Diden ye a lélake éy
utusan side na mataas a Diyos. Mégpahayag
side," kagi na, "éng kodya kam a meligtas."
18 Kona sa i péngabala naa dikame ta
meadu a aldew. Ey to esa a aldew, da
naabala ti Pablo, éy sinuleg na tu bébe a
uméunonod, sakay kinagi na to medukés a
espiritu, a "Utusan ta ka ta pamag-itan na
ngahen ni Jesu Cristo, umibut ka dén ta ina
a bébe!" Ey to pégkagi na ta éya, éy inumibut
dén agad to bébe.
19 Pero du amo na, péketa de a naibutan
dén side to péketan de ta kuhata, éy dinikép
de de Pablo sakay ti Silas, sakay niange de
side du konsiyal ta banuwan.
20 Niharap de side du tagapamahala, a
nidimanda de side. "Diden ye a éduwa
a Judeo," kagi de, "éy méngligalig side ta
banuwan tamae.
21 Mégtoldu side ta ugali a labag ta batas
tam. Taga Roma kitam, a éwan kitam maari
a sumunud ta ugali a ina."
22 Pati du meadu sa a tolay éy pinaginglan
de be side. Ey du tagapamahala, éy ni-
paékbus de tu badu de Pablo, sakay nipabal-
bal de side ta meadu,
23 sakay nipihesu de side. Sakay kinagi de
to guwardia, a bantayan na side ta mahig-
pit.
24 Kanya tu guwardia éy niesdép na side ta
medisalad a kuwarto to pégpihesuan. Sakay
niegut na i tikéd dia ta sélat no éduwa a tabla.
25 Nadid, to hatinggabi dén, éy nanalangin
de Pablo, sakay négkanta side ta kanta ta

Diyos. Ey du iba sa a pihesu éy négbati side dide.

26 Ey nadid éy bigla a linumindul ta mebagség, a tulos nayégyég tu pégpihesuan. Ey dudu pintuan na, éy basta binumukas side a étanan. Sakay naukad be du igut du étanan a pihesu.

27 Ey tu guwardia, kélukag na éy mineta na a bukas dén du pintuan. Ey binagut na tu sondang na, a talaga na a bikalén tu bégi na, da akala na éy ginuminan dén du pihesu a étanan.

28 Pero dinumulaw ti Pablo diya, a kinagi na a "Diyan mo bébunon i bégi mua! Kéye kame san a étanan."

29 Ey tu guwardia éy pinadingat na du simbu, sakay naginan siya de Pablo, a dinumapa siya to harap de.

30 Sakay niluwas na side, a kinagi na dide, a "Anya wade i gemtén ko, a monda meligtasék?"

31 Ey kinagi de Pablo, a "Maniwala ka ta Panginoon Jesus, éy meligtas ka; siko sakay tu pamiliya mo."

32 Tulos nipahayag dide ni Pablo tu kagi na Diyos.

33 Ey to kélép be san a éya éy inugisan no guwardia tu talitalingo de Pablo, sakay tulos nipabinyag siya, sakay du mététena na.

34 Sakay pinatulos na side to bile na a pinakan. Ey mésahat side a mététena, da méniwala dén side nadid ta Diyos.

35 Pero to gagabi dén, éy du tagapamahala, éy pinaange de du pulis to pégpihesuan a paluwasén de de Pablo.

36 Kanya kinagi no guwardia, a "Niutus kan du tagapamahala a libri kam dén a lumwas. Maari kam dén a humektat."

37 Pero "Ewan," kagi ni Pablo du pulis. "Side du te kasalanan dikame, da binalbal de kame ta harap du tolay, sakay nipihesu de kame, maski éwan kame tu kasalanan! Sakay taga Roma kame be. Ey nadid éy paluwasén de kame bale ta lihim san? Ewan maari! Side i bahala a umange se a méngiluwas dikame."

38 Nadid, kinagi du Pulis du tagapamahala tu kinagi ni Pablo. Ey side, pékabati de a taga Roma de Pablo, éy inumanteng side, a makay iabla de side ta gubernador.

39 Kanya inumange side agad to pégpihesuan, a tinumawad, Sakay side a mismo i néngiluwasa dide ta harap du tolay, a pinékiohonan de side a humektat to banuwan de.

40 Ey to kéluwas de dén, éy nagtulos pa side to bile de Lidia. Ey to péghatul de du bigu a méniwala ta éya, éy hinumektat dén side.

17

Ta Tesalonika

1 Nadid, dinumiman side ta Ampipolis sakay ta Apolonia, sakay dinumemét side ta Tesalonika. Da te kapilya sa na Judeo,

2 éy inumange pa sa ti Pablo, da saya i ugali na. To lubuk no étélo a simba éy nékipagpasuway sa siya du tolay ta tuwing pangilin, a gégamitén na tu kasulatan na Diyos.

3 Pinatunayan na dide a tu pinili na Diyos a tagapagligtas, éy kailangan a mate pa ta hirap, sakay mabuhay a huway. "I éya a Jesus a iyépahayag me," kagi na, "éy siya i Cristo a tagapagligtas."

4 Naakit dén i sénganya du Judeo, a nékiagum dén side ni Pablo sakay ti Silas. Sakay te meadu be a éwan Judeo a méniwala, sakay du sénganya a mataas a bébe.

5 Pero du Judeo a iba éy nanaghili side. Kanya inakit de du istambay ta plasa na banuwan, a kaguman de, a tulos linigalig de i banuwan. Linuuben de pa tu bile ni Hason, a inahayok de sa ti Pablo sakay ti Silas, a monda idimanda de side.

6 Ey nadid, da éwan de side neta, éy kembil de ti Hason a niharap to mayor. Sakay niange de be sa i iba a méniwala ni Jesus. Niabla de ti Pablo, a kinagi de to mayor, a "Diden ya a lélake, éy méngligalig side ta tolay maski ahe a banuwan! Ey nadid éy sendép de dén i banuwan tamae!

7 Sakay ti Hason," kagi de, "éy pinatulos na side ta bile dia! Sumésuway side a étanan ta utus no hari tam ta Roma, da mégtoldu side a te iba kitam kan a hari, a i ngahen na kana éy ti Jesus!"

8 Nadid du tolay sakay tu mayor, pékabati de ta éya, éy naligalig be side.

9 Bagu de linégsiwan de Hason, éy nagaged pa side ta piyansa.

Ta Berea

10 Nadid, ta éya be san a kélép, éy du bigu a méniwala éy pinéglakad de de Pablo sakay ti Silas ta Berea. Ey kédemét de sa éy inumange pa side to kapilya sa du Judeo.

11 Du Judeo ta Berea, éy mas mebait side kesira du Judeo ta Tesalonika. Mésahat side a mégbati to pégtoldu de Pablo, sakay bébasaén de aldew-aldew i kasulatan na Diyos, éng tahod ngani tu pégtoldu de.

12 Kanya naniwala i meadu a Judeo ta éya. Ey kona be du éwan Judeo, sakay i sénganya a mataas a bébe.

13 Pero du Judeo ta Tesalonika, pékabaheta de a nipahayag dén ni Pablo i kagi na Diyos ta Berea, éy tinumagubet side, sakay sinulsulan de du tolay sa, a monda lébugén de de Pablo.

14 Kanya du tolay sa a méniwala, éy
pinéglakad de agad ti Pablo ta diget. Pero
nawahak de Silas éy ti Timoteo.
15 Du néngitugén ni Pablo, éy niange de
siya ta Atenas, sakay nagsoli side ta Berea,
a nibilin dide ni Pablo a tumagubet agad de
Silas.

Ta Atenas

16 Habang méguhay ti Pablo dide ta
Atenas, éy napansing na a putat i éya a
banuwan ta diyos-diyosan a ribultu. Ey
nagdukés i isip naa.
17 Kanya nékipagpasuway siya du Judeo to
kapilya, sakay du éwan Judeo a mékidiyos,
sakay maski ti ésiya a meta na ta plasa na
banuwan aldew-aldew.
18 Sakay te sénganya a mataas a maistu no
iba a rilihiyon ta éya, a mékipégpagsuway be
side ni Pablo. Dinédusta de siya, a kinagi
de, a "Anya wade i kékagi-kagin na lélakeae
a mégpalalo?" Ey kinagi du iba, a "Mégtoldu
wade siya ta iba a kalase a diyos." Kona sa
i kagi dia, da mégtoldu ti Pablo tungkul ni
Jesus sakay ta kébuhay a huway.
19 Niange de ti Pablo to pégmitingan du
matétanda, a monda mabati de éng anya i
iyétoldu naa. "Gustu me a mapospusan éng
anya i pégtoldu mua," kagi de,
20 "da iba i pégtoldu mua, éy gustu me a
mapospusan i kahulugen naa."
21 Du tolay ta Atenas, éy éwan side tu iba a
gimet, éng'wan palagi side a méguhon-uhon
ta maski anya a bigu a bagay.
22 Nadid ti Pablo, éy tinumaknég siya ta
harap du matétanda, a mégkagi dide. "Sikam
a taga Atenas," kagi na, "napansing ko dén a
gustu moy i sari-sari a rilihiyon,
23 da neta ko a te meadu kam a puwesto
a pégdasalan ta banuwan moyae. Sakay neta
ko be tu pastel to pégdasalan moy a esa, a i
kagi naa éy 'Saye i pégdasalan tam to diyos a
éwan tam pabi tukoy.' Nadid," kagi ni Pablo,
"i éya a péniwalaan moy, maski éwan moy
pabi tukoy, éy ipahayag ko dikam.
24 Siya i tunay a Diyos a nagimet ta
mundua sakay ta étanan a lasén na. Siya i
makapangyariana ta langet éy ta munduae.
Ey maski anya a kalase a bile a pégdasalan a
gemtén na tolay, éy éwan sa mégiyan i Diyos.
25 Ewan be maari i tolay a méngatéd ta
Diyos ta kaigian na, da éwan siya tu kailan-
gan. Eng'wan siya i méngatéda dikitam ta
buhay, sakay ta iba a kailangan tam.
26 I étanan a kalakalase a tolay ta mundua,
éy gébwat side to neditol a ginimet na Diyos
a tolay. Sakay pinégiyan side na Diyos ta
maski ahe ta mundua. Tiniyak dén na Diyos
éng sénganya a taon i buhay na bawat tolay,
sakay éng ahe i pégiyanan de.
27 Ey bakit pinégiyan na Diyos i tolay ta
mundua? Monda maka éy isipén de siya a
matukuyan de siya. Ey éwan adeyo i Diyos
ta tolay; éng'wan adene siya ta bawat esa
dikitam.
28 Siya i mégalagaa dikitam," kagi ni Pablo.
"Eng éwan siya éy éwan kitam tu buhay.
Natandaan moy tu kagi no kabébayan moy
a esa, a sikitam kan i anak na Diyos.
29 Ey nadid, éng anak kitam na Diyos, éy
bakit isipén moy a diyos du ribultu moy?
Maski ribultu a bito, maski ribultu a pilak,
maski ribultu a gintu, éy ginamet san ya
dudu bihasa a mégimet ta ribultu.
30 Nale a panahun a éwan pinarusaan na
Diyos du tolay a éwan diya nakatukoy. Pero
nadid éy iyéutus na ta tolay ta maski ahe, a
magsisi side, sakay ibutan de tu ugali de a
medukés.
31 Tandaan moy," kagi ni Pablo, "nitakda
dén na Diyos i aldew a péghukum ta mundua.
Te lélake a pinili siya a maghukum. Ey siya
ti Jesus! Sakay pinatunayan kitam dén na
Diyos a ti Jesus ngani dén i pinili naa, da
binuhay na siya to nikate na."
32 Nadid, to pékabati de to kagi ni
Pablo tungkul ta kébuhay a huway, éy
pinégngihitan siya du kalahati. Pero du iba
éy gustu de a mabati a huway tu kagi na.
33 Ey hinumektat ti Pablo to pégmitingan
de.
34 Te sénganya a lélake a nékiagum ni Pablo,
a tulos naniwala side ni Jesus. I esa dide éy
ti lakay a Dionisio. Siya éy konsiyal a esa. Tu
esa man éy ti bakés a Damaris. Sakay iba pa.

18

Ta Korinto

1 Nadid éy inumange ti Pablo ta Korinto.
2 Ta éya éy netaunan na i esa a Judeo a
taga Ponto, a ti Akila i ngahen naa. Tu
asawa na éy ti Priskila. Kédedemét de pabi
a gébwat ta Roma, da ti Gubernador Klaudio
éy pinaibut na dén du Judeo ta Roma. Binu-
misita dide ti Pablo,
3 sakay tinumulos siya dide, da i tarabaho
de éy mégimet ta tolda. Ey siya be ya i hanap-
buhay ni Pablo.
4 Tuwing pangilin, éy nékipagpasuway ti
Pablo du Judeo to kapilya, a pépilitén na
maka side a méniwala; maski Judeo éy ta
éwan Judeo.
5 Ti Silas sakay ti Timoteo, pékaabut de
ni Pablo a gébwat side ta Masedonia, éy
dinemtan de a mégtoldu a aldew-aldew, a
mégpatunay siya du Judeo a ti Jesus i pinilia
na Diyos a tagapagligtas.
6 Pero du Judeo éy kontara side diya, a
pinintasan de siya. Kanya ti Pablo éy nipeta
na tu iyamut na dide, a nipagpag na dide
tu alikabuk to badu na. "Sikam san dén
i bahala éng mepahamak kam," kagi na.

"Ewan ko dén kapanagutan. Sapul nadid éy
magtolduék du éwan Judeo."
7 Tulos pinabayan side ni Pablo, a inu-
magton dén siya to bile ni Tisio Husto. Siya
éy éwan Judeo a méniwala ta Diyos. Karatig
no kapilya tu bile na.
8 Tu tagapamahala ta éya a kapilya éy ti
Krispo. Siya éy méniwala ta Panginoon. Ey
méniwala be tu kabile na. Sakay te meadu
be a iba a tolay ta Korinto a nabaheta de
i tungkul ni Jesus, a naniwala side, sakay
nipabinyag side.
9 To esa a kélép éy te tagenép ti Pablo,
a kinagi diya na Panginoon, a "Diyan ka
méganteng; itulos mo san tu pégpahayag mo,
maski anya i manyaria.
10 Da égseék diko, kanya éwan ka maanya.
Da te meadu a tolay a maniwala diyakén ta
banuwanae."
11 Kanya ti Pablo, éy nale siya ta éya a
banuwan a nagtoldu ta kagi na Diyos. Esa
a taon éy ta kalahati.
12 Nadid, to panahun ni Galion a guber-
nador ta Akaya, éy nagkaesa du Judeo a
dekpén de ti Pablo, a nitugén de siya ta
huwes.
13 Niabla de siya ni Gubernador Galion, a
kinagi de, a "I éye a lélake éy akitén na du
tolay a baguén de tu péniwala de ta Diyos, éy
labag ya ta batas!"
14 Nadid, talaga a sumengbet ti Pablo, éy
kinagi ni Galion du Judeo, a "Eng talaga a
dikél i kasalanan na éye a lélake, éy baten ta
kam. Pero nadid, da éwan na nilabag i batas,
15 éy bahala kam dén. Ewan ko tanggapén
i asuntu moya, da tungkul san ta rilihiyon
moy i abla moya."
16 Ey to pégkagi no gubernador ta éya, éy
pinaibut na du Judeo to opisina na.
17 Ey du iba a tolay sa, éy dinale de tu taga-
pamahala to kapilya du Judeo, a ti Sostenes,
sakay binélbég de siya ta harap no opisina
no gubernador. Pero tu gubernador éy éwan
na side pinansing.

Tu Késoli De Ta Antiokia

18 Kétapos na éya, éy sénganya pa a aldew a
mégiyan ti Pablo ta Korinto, sakay néglakad
siya ta Siria, a kaguman na de Priskila a pa-
sawa. Kédemét de ta Senkrea, éy nipagupet
ti Pablo, da natupad na dén tu nipangako na
ta Diyos.
19-21 Kédemét de ta Epeso, éy inumange ti
Pablo to kapilya ta éya, a nékipagpasuway siya
du Judeo ta éya. Ey inakit de siya a tumulos
dide ta male a panahun, pero inidelan na
side. Sinala na. "Magsoliék se éng kaluuben
na Diyos," kagi na. Ey hinumektat siya dide
a sinumakay siya to paraw.
22 Nadid, to képundu de ta Sesarea, éy inu-
mange pa ti Pablo ta Jerusalem a binumate
siya du méniwala ta éya, sakay nagsoli dén
siya ta Antiokia.
23 Kélipas na sénganya a aldew ta éya, éy
hinumektat man dén siya a inumange man
dén ta Galasia sakay ta Pirigia, a binisita
na du méniwala ta éya, a pinatibay na tu
péniwala de.

Ti Apolos Ta Epeso

24 Nadid, dinumemét ta Epeso i esa a
Judeo, a ti Apolos i ngahen naa. Taga Ale-
handria siya. Bihasa siya a mégtalumpati,
sakay tukoy na ta mahusay i kasulatan na
Diyos.
25 Natolduan siya tungkul ta Panginoon,
pero éwan étanan, da i tukoy na sana éy tu
dati a pégtoldu ni Juan tungkul ta pégbinyag.
Mesipag ti Apolos a mégkagi du tolay ta
tungkul ni Jesus
26 du kapilya du Judeo. Pero de Priskila a
pasawa, pékabati de diya éy niange de siya to
bile de, a monda ipaliwanag de diya i ugali
na Diyos a éwan na pabi tukoy.
27 Ey nadid, naisip dén ni Apolos a
umange ta Akaya. Ey du tolay to simbaan
ta Epeso éy inaguman de siya. Nanulat side
du kaguman de ta éya a méniwala, a dapat
tanggapén de ti Apolos ta mahusay. Ey
kédemét na ta éya, éy memahal tu péngtulung
na du méniwala ta éya.
28 Da natalo na du Judeo ta pékipégpasuway
naa dide ta harap du tolay. Ginamit na tu
kasulatan na Diyos a nagpatunay dide a ti
Jesus a mismo i tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas ta tolay.

19

Tu Kédemét Ni Pablo Ta Epeso

1 Nadid, habang kéye pabi ti Apolos ta
Korinto, éy ti Pablo man éy nagtulos ta
bukibuked ta Pirigia, a linumwas siya ta
Epeso. Ey kédemét na sa, éy netaunan na sa
i sénganya a tolay a méniwala.
2 Ey kinagi na dide éng inumange dide i
Banal a Espiritu to péniwala de. Ey "Ewan,"
kagi de; "éwan me pabi nabaheta a te Banal
a Espiritu."
3 "Anya i kalase no pégbinyag dikam, éng
kona sa?" kagi na. "Ey kona be to pégbinyag
a nitoldu ni Juan to araw," kagi de.
4 Ey kinagi ni Pablo dide, "i kahulugina
no pégbinyag ni Juan, éy monda magpatunay
du tolay a inibutan de dén tu kasalanan
de. Sakay kinagi be ni Juan dide a dapat
side a maniwala ta adene dén a dumemét
a kalewas na. Ey ti ésiya tu kalewas na, éng
éwan ti Jesus?"
5 Nadid, pékabati de ta éya, éy nipabinyag
side a huway, a nipasakup side ta Pangi-
noon Jesus.
6 Ey ti Pablo éy nitupu na i kamét naa dide,
a tulos inumasék dide i Banal a Espiritu;

sakay tulos négkagi side ta iba-iba a kagi.
Sakay pinégkagi be side na Diyos ta kagi na.
7 Manga sapulu éy ta éduwa side a tolay.
8 Nadid, to étélo a bulan éy uméange ti
Pablo to kapilya du Judeo ta éya, sakay
mékipagpasuway siya du tolay ta éya. Meta-
pang siya a mégtoldu dide, a nipaliwanag na
dide éng anya i kapangyarian na Diyos ta
tolay.
9 Pero tu sénganya dide éy mégidel side to
kagi na, a éwan side naniwala. Inupos de ti
Pablo, a kagi de du napisan sa, a medukés
tu ugali na Panginoon. Kanya gininanan
side ni Pablo, a inumagton siya to iskul
ni Tirano, a nagtoldu siya ta éya a aldew-
aldew. Ey kinuyog na sa du bigu a méniwala
to kapilya.
10 Nagtulos sa siya a nagtoldu to éduwa a
taon. Kanya du étanan a négiyan ta Asia, éy
nakabati side ta kagi na Panginoon. Pati
Judeo éy ta éwan Judeo.

Du Pitu a Bunogen

11 Nadid, minagimet i Diyos ta meadu a
kataka-taka ta pamag-itan ni Pablo.
12 Maski anya a damit ni Pablo, éng kébilan
du te saket, éy maghusay side. Sakay du
tolay a hinayup, éy naibut dide du espiritu
a medukés.
13-14 Ey nadid te pitu a Judeo ta éya,
a i hanap-buhay dia éy méglebut side a
mégamot du tolay a hinayup, a mapaibut
de kan i hayup dide. Anak side ni Padi
Eskeba. Pékabaheta de ni Pablo, éy inaheg de
tu ugali na. Talaga de a gamitén tu ngahen
ni Jesus a magamot. I kinagi dia to medukés
a espiritu, éy "Utusan me kam ta pamag-
itan no ngahen ni Jesus a iyétoldu ni Pablo,
a umibut kam dén."
15 Pero tu nisengbet dide no espiritu, éy
"Tenggi ko ti Jesus, sakay tenggi ko ti Pablo,
pero sikam," kagi na, "ti ésiya kam?"
16 Sakay tu lélake a hinayup, basta bigla
na side a dinale, sakay binélbég na side a
hanggan da ginuminan side ta éya a bile, a
minatalitalingo side. Sakay uba be side, da
hinéhiklas na tu badu de.
17 Ey du étanan ta Epeso, éy nabaheta de
i nanyaria dide, a tulos inumanteng side.
Ey lalo dén du tolay a nagpuri ni Panginoon
Jesus.
18 Sakay meadu du méniwala, éy nipagta-
pat de tu ginamet de a medukés.
19 Sakay du tolay sa a te bunog, sakay du
mégtawas, éy ta mégilo, éy nagsisi be side,
a niduhu de du sari-sari a kasulatan de ta
harapa du étanan, sakay tinutod de dén. Ey
to péngbilang de to halaga diden ya a libru,
éy abut bale ta limapulu a libu a kuhata!
20 Ey dahil ta éya éy lalo a négkabahibaheta
dén.

Tu Kaguluan Ta Epeso

21 Nadid éy nagayak ti Pablo a umange
ta Masedonia sakay ta Akaya, bagu siya
umange ta Jerusalem. Ey kétapos na éya éy
tu plano na éy umange be siya ta Roma.
22 Kanya pinaditol na pa de Timoteo
sakay ti Erasto ta Masedonia. Pero siya éy
nawahak pa ta Epeso.
23 Nadid éy nanyari i dikél a ligalig ta éya,
dahil du meadu a méniwala ni Jesus.
24 Te esa a lélake ta éya a mégpanday ta
pilak, a ti Demetrio i ngahen naa. I hanap-
buhay naa éy mégimet ta kékétihék a bibile a
pilak, a nipareho na to dikél a bile no diyos-
diyosan de a Diana. Ey du tarabahador ni
Demetrio, éy meadu i meeta de a kuhata ta
éya a iyélako de.
25 Kanya tinipun side ni Demetrio, a ki-
nagi na dide, a "Kékaguman ko, tukoy moy a
gébwat i kabuhayan tam ta gégemtén tam a
bibile.
26 Sakay nabaheta moy be dén ti Pablo,
a kontara tu pégtoldu na ta ugali tam, da
kagi na a éwan kan diyos du gégemtén tam
a ribultu. Sakay te meadu dén nadid a tolay
a méniwala diya ta éye ta Epeso, sakay ta buu
a Asia.
27 I antingan kua," kagi na, "éy makay
pabayan du tolay i iyélako tam; a sakay
pabayan de tu péniwala de to diyos tam
a Diana, a péniwalaan na étanan a tolay
ta mundua. Makay sakali éy maibut tu
péngigalang de diya, éng éwan tam sawayén
ti Pablo."
28 Nadid, pékabati du tolay to kinagi ni
Demetrio, éy naiyamut side a tahod, a tulos
de nidulédulaw, a "Memahal i Diana na taga
Epeso!"
29 Négpépehéngén side a hanggan naligalig
i étanan na banuwan. Dinale de tu éduwa
a kaguman ni Pablo, a ti Gayo sakay ti
Aristorko, sakay dinumulug side a étanan to
plasa na banuwan.
30 Ey ti Pablo, gustu na maka a umange
dide, pero sinaway siya du kakaguman na.
31 Pati du sénganya a konsiyal ta éya,
a kadimoy ni Pablo, éy nibilin de to esa
a umange mékiohon diya a diyan siya
uméange to plasa.
32 Nadid, dikél i pehéng dia, a hanggan
naligalig i buu a banuwan. Sari-sari nadid
i pépehéngén dia. I keaduan de, éy éwan de
tukoy éng bakit minatipun side.
33 I sénganya dide éy akala de éy bahala ti
Alehandro, da pinataknég siya du Judeo ta
harap dia. Niontok ni Alehandro tu kamét
na, a magpatahimik dide, monda mégkagi
maka siya dide ta katuwiran na.
34 Pero du tolay, péketa de a Judeo siya, éy
lalo side a nagpehéng, a négkékagien side ta
lubuk na éduwa a oras, a "Memahal i Diana
na taga Epeso!"

35 To katapusan na éya éy napatahimik no
mayor du tolay. “Kabébayan ko,” kagi na.
“Diyan kam métageg a maibut i diyos tam a
Diana. Ti ésiya a tolay i éwana mékatukoy a i
Epeso éy puwesto na bile ni Diana? Sakay
tanyag be dén a minatépduk se to araw tu
bito a gébwat ta langet a meubet diya.
36 Ewan tu makapégkagi a kakabulyan i
éya. Kanya mégpakahusay kam, a diyan kam
méligalig.
37 Bakit abalaén moy diden ye a éduwa
a lélake. Ataay, tinako de tu simbaan ni
Diana? Eupusén de beman tu diyos tam?
38 Sakay de Demetrio, éng gustu de a
méngidimanda, éy umange maka side ta mu-
nisipyo, da te abugadu sa. Maari side a
magabla ta éya.
39 Sakay sikam, éng te kagin kam pabi
tungkul ta ligalig moyae, éy maguhay kam
ta miting du konsiyal.
40 Da dilikadu tu ligalig moy ta éye
nadid, a makay mabintangan kitam no
hari a méngligalig kitam, éy éwan kitam tu
katuwiran.”
41 Nadid, kétapos no mayor a négkagi ta éya
dide, éy pinasoli na side to bile de.

20

Ti Pablo Ta Masedonia

1 Nadid, kélipas na éya a ligalig, éy pin-
auwet ni Pablo du méniwala, sakay hinatu-
lan na side. Ey kétapos na éya, éy hinumektat
siya, a tinumamo ta Masedonia.
2 Tinumulos sa siya, a pinatibay na du
méniwala ta éya. Ey kédemét na ta Gresia,
3 éy tinumulos sa siya a étélo a bulan. Ey
to pégayak na pabi a umange ta Siria, éy
nabaheta na a ahayukén siya du Judeo a
bunon. Kanya nagsoli siya ta Masedonia.
4 Tu kakaguman na nadid éy ti Sopa-
ter a taga Berea, a anak ni Piro, sakay ti
Aristarko, sakay ti Segundu, a taga Tesa-
lonika side. Kaguman na be ti Gayo a taga
Derbe, sakay ti Timoteo, sakay ti Tikoko éy
ti Tropimo a taga Asia,
5 sakay sakén a ti Lukas. Nagdetol side, a
naguhay side dikame ta Troas.
6 Kélipas no piyesta, éy nénegipo kame
dide, a sinumakay kame to paraw ta Pilipos.
Lima a aldew i linakad me, éy pinumundu
kame ta Troas, a inabut me sa du kakagu-
man me a minégdetol. Ey esa simba kame sa
a tinumulos.

Tu Ulito a Natépduk

7 To simba, éy napisan kame dén a étanan,
a monda umaheg kame to katapusan a
péngapon na Panginoon. Ey ti Pablo éy nag-
damag siya a mégkagi du napisan sa, da
méglakad siya to gagabi.
8 Edsa kame to ontok no bile, sakay te
meadu kame a simbu.
9 To hatinggabi éy te ulito a te eknud
to bintana, a ti Otiko i ngahen naa. Ta
tongka na éy minagtongkog siya a hanggan
da nakatidug; tulos bigla siya a minatépduk
to sidung no melangkaw a bile. Ey to
péngégkat de, éy pate bale dén.
10 Ey inumogsad ti Pablo a yinapus na.
“Diyan kam méligalig,” kagi na, “buhay pabi
siya.”
11 Ey sinumangkay man dén siya a
minéngan side. Sakay négkagi man dén ti
Pablo dide a hanggan to késikat no bilag. Ey
to gagabi dén, éy hinumektat kame dén.
12 Ey mésahat side to ulito, da niange de
siya to bile a buhay dén.
13 Nagsakay kame to paraw a tamo ta
Asos. Pero ti Pablo éy ginumisot. I nibilin
naa dikame éy isakay me siya ta éya.
14 To pégtagbu me ta Asos, éy nisakay me
siya, a nagtulos kame ta Mitilene.
15 Kétulak me ta éya, éy dinumemét kame
to kagagabian na to tapat no puduk na Kiyo.
Ey to kasunud a aldew, éy linumampas
kame ta Samos; éy to kahuway man dén a
aldew éy dinumemét kame ta Mileto.
16 Gustu ni Pablo a salinan me san i
Epeso, monda éwan kame maabala ta Asia.
Mégagaw siya, da gustu na maka a abutén i
Jerusalem bagu Piyesta na Pentekos.

Nagbilin Ti Pablo Du Taga Epeso

17 Ta Mileto éy nipauwet ni Pablo du
matétanda a mémahala ta simbaan ta Epeso.
18 Ey kédemét de, éy naghatul siya dide.
“Tukoy moy,” kagi na, “éng kodya i ugali kua
sapul to kédedemét ko dikam ta Asia,
19 a mebaiték, sakay nagtiisék ta meadu a
hirap ta tarabaho ko ta Panginoon. Sakay
meadu be a nékialam diyakén a Judeo.
20 Tukoy moy a éwanék méganteng a
mégtoldu dikam ta maski anya a ikahusay
moy, da nagpahayagék ni Jesus ta harap na
meadu a tolay, sakay ta bili-bile moy.
21 Maski Judeo éy ta éwan Judeo, éy
hinéhatulan ko dén side a dapat a idelan de
i kasalanan de, sakay magsoli side ta Diyos,
sakay maniwala ta Panginoon tam a Jesu
Cristo.
22 “Ey nadid,” kagi ni Pablo, “éy
méglakadék ta Jerusalem, ayun ta utus
diyakén na Banal a Espiritu. Sakay éwan ko
tukoy éng anya i manyaria diyakén ta éya.
23 Basta i napospusan ko sana, éy nipali-
wanag diyakén na Banal a Espiritu a maghi-
rapék ta éya, sakay ipihesuék.
24 Pero éwan tu halaga i buhay ko, éng'wan
maganap ko maka san i tungkulin ko, sakay
tapusén ko i tarabaho ko a niatéd diyakén
na Panginoon Jesus, a mégpahayagék ta
Mahusay a Baheta tungkul ta kagbi na
Diyos.

25 “Ey nadid éy naleék a négiyan dikam,
habang mégtolduék tungkul ta péghari na
Diyos ta tolay. Pero sapul nadid,” kagi ni
Pablo, “éy éwanék moy dén meta a huway.
26 Kanya i kagin kua dikam nadid, éy éwan
ko kapanagutan éng mapahamak i maski
isesa dikam,
27 da éwan ko niliso dikam i maski anya
tungkul ta plano na Diyos.
28 Kanya mangilag kam, a alagaan moy
ta mahusay du tolay na Diyos ta Epeso a
nientarega dikam na Banal a Espiritu. Pas-
toran moy du tupa na Diyos, da side i koo
na a sarili, da tinubus side na Panginoon to
dige na to nikate na.
29 Eng humektaték éy tukoy ko a te meta-
pang a aso a dumuklos dikam, a dalen de du
tupa na Diyos.
30 Sakay pati éy dumemét i oras a hu-
miwalay dikam i sénganya ta gurupu moy,
a magtoldu side ta kakabulyan, a monda
pagkamalién de du tolay a méniwala ni Jesus.
31 Kanya mangilag kam, a tandaan moy:
aldo éy ta kélép éy tinétolduan ta kam ta
mahigpit to lubuk na étélo a taon.
32 “Nadid, da méglakadék dén,” kagi ni
Pablo, “éy ménalanginék ta Diyos, a siya i
mégalagaa dikam. Tu kagi na maka i magpat-
ibaya dikam. Maari i Diyos a magpatibay
dikam ta péniwala moy; sakay atdinan na
kam be ta gantimpala moy a iatéd na du
étanan a tolay na.
33 To pégiyan ko dikam, éy tukoy moy a
éwan ko hangad tu kuhata moy o dikaya tu
badu moy;
34 eng'wan nagtarabahoék san ta sarili ko,
a monda maketaék ta ikabuhay ko. Ey kona
be sa du kaguman ko.
35 Ta étanan a pagkékataon ko, éy nipeta
ko dikam a dapat kitam a magtarabaho
ta mahusay, a monda matulungan tam du
tolay a mahirap. Tandaan moy,” kagi ni
Pablo, “tu kinagi na Panginoon, éy lalo kan a
masaya tu méngatéd kesira ta tumanggap.”
36 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya du
matétanda, éy linumuhud side a minanalan-
gin.
37 Ey mégpégsanget side, sakay yinapus de
siya a étanan.
38 I nikalungkut dia éy tu kinagi na a éwan
de dén siya meta a huway. Ey tulos niange
de siya nitugén a nisakay to paraw.

21

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Jerusalem

1 Nadid, éy tinumulak kame dén, a inuma-
habes kame ta Kos. Ey to kagagabian na éya
éy nagtulos kame ta Rodas sakay ta Patara.
2 Ta éya éy inumagton kame to esa a paraw
a tamo ta Penisia. Ey to péglakad me,
3 éy tinan-aw me tu puduk na Sipro.
Sinalinan me san ya, a nagtulos kame dén
ta Siria. Ta éya éy pinumundu kame ta Tiro,
da saya i néngitognana no paraw to karga na.
4 Dinemtan me sa i sénganya a tolay a
méniwala, éy tinumulos kame dide ta pitu a
aldew. Ey side éy kinagi de ni Pablo a diyan
siya tumulos ta Jerusalem. Da kinagi dide
na Espiritu na Diyos a maghirap kan siya ta
éya.
5 Ey to kéhektat me sa, éy kinumuyog side
dikame a hanggan ta baybay. Linumuhud
kame a étanan to baybay a minanalangin,
6 sakay sinumakay kame to paraw, sakay
side, éy nagsoli dén side to bile de.
7 Kétulak me sa, éy inumange kame pa
ta Tolemayda. Ey nékiagum kame be sa du
méniwala ni Jesus, a tinumulos kame dide ta
esa a kélép.
8 Ey to gagabi dén éy néglakad kame man
dén. Ey kédemét me ta Sesarea, éy tinumulos
kame to bile ni Pelip. Siya tu esa du pitu
a lélake a pinili de to araw ta Jerusalem. I
tungkulin na nadid éy mégpahayag siya ta
kagi na Diyos.
9 Ti Pelip éy te épat siya a anak a madiket,
a bihasa be side a mégpaliwanag ta kagi na
Diyos.
10 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy
dinumemét ta éya i esa a purupeta a i nga-
hen naa éy ti Agabo.
11 Kédemét na dikame, éy inalap na tu
sinturon ni Pablo, sakay ginapus na i sarili
na a kamét éy ta tikéd na. “Saye tu kinagi
na Banal a Espiritu,” kagi na, “a tu te koo
ta sinturonae, éy gapusén siya du Judeo ta
Jerusalem, a tulos idimanda de siya du éwan
Judeo ta éya.”
12 Ey sikame, pékabati me ta éya, éy
pinékiohonan me ti Pablo a diyan siya tumu-
los ta Jerusalem.
13 Pero kinagi ni Pablo dikame, a “Diyanék
moy sésawayén! Bakit mégsésangitén kam,
a pahinaén moy i isip kua? Ewanék
méganteng éng gapusénék de ta Jerusalem.
Maski mateék alang-alang ta Panginoon
Jesus, éy handaék dén.”
14 Nadid, péketa me a éwan mésaway ti
Pablo, éy éwan me dén pinilit. “Masunud
maka i kaluuben na Panginoon,” kagi me.
15 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy
nagayak kame a umange ta Jerusalem.
16 Sakay i séngasénganya ta Sesarea a
méniwala, éy kinumuyog dikame. Niange de
kame to bile no esa a lélake a ti Manason a
taga Sipro. Siya éy nale a méniwala ni Jesus.
Ey tinumulos kame sa.

Binumisita Ti Pablo Du Apostol

17 Kédemét me ta Jerusalem, éy tinanggap
kame agad du méniwala ta éya.

18 Ey to kagagabian na éya, éy kaguman
kame ni Pablo a bumisita de Santiago. Ey
édsa be to miting me du étanan a matétanda a
tagapamahala ta simbaan ta Jerusalem.
19 Binate side ni Pablo, sakay tulos niba-
heta na dide tu nipagimet diya na Diyos du
éwan Judeo a tolay, to péglebut na ta Asia
sakay ta Masedonia.
20 To pékabati de Santiago a meadu dén a
éwan Judeo i nipasakup ni Jesus, éy mésaya
side ta Diyos. Sakay kinagi de ni Pablo i éye:
"Entan mo, wadeng, éng sénganya dén a libu
a Judeo i méniwalaa ni Jesus. Ey mesipag be
side a tumupad ta kautusan ni Moises.
21 Ey saye i problema tama, Pablo," kagi
ni Santiago, "da side éy nabaheta de a iba
kan i iyétoldu mua du Judeo a mégiyan ta
adeyo ta éye. I akala dia éy iyétoldu mo dide
a éwan kan dén side tu kailangan a tumupad
ta kautusan ni Moises, sakay ta iba a ugali
tam.
22 Ey nadid, Pablo, éy mégenya kitam, da
nabaheta de wade dén a dinumemét ka dén
ta éye?
23-24 Kona se i naisipan me, Pablo, a
gemtén mo a monda meta du Judeo a kak-
abulyan san tu nabaheta de a tungkul diko:
Te épat se a lélake a kaguman me. Judeo
side a méniwala ni Jesus. Ey te pangako
side ta Diyos, a gustu de tupadén. Kanya
siko, Pablo," kagi ni Santiago, "éng maari, éy
aguman mo side a tupadén de tu pangako de
ta Templo, a monda ipagupet side. Eng siko
i bahala a magasta dide, éy meta du Judeo a
sésundin mo bale pabi i kautusan ni Moises.
25 Ey nadid," kagi ni Santiago, "tungkul
man dén du éwan Judeo a méniwala, éy éwan
me side pilitén a sumunud ta ugali tam a
Judeo; éng'wan nanulat kame dén dide to
éya, a basta diyan side méngan ta buhay no
niatang, sakay diyan side méngibébi éy ta
méngilélake, sakay diyan side méngan ta dige
éy ta pilas a medige."
26 Nadid, pékabati ni Pablo ta éya, éy pinu-
mayag. Ey to kagagabian na éya, éy kin-
uyog na du épat a lélake, a inumange side
to Templo a monda tupadén de tu ugali du
Judeo a te pangako ta Diyos. Sakay kinagi ni
Pablo du padi sa i pedsa na péngtupad de to
pangako de, a itugén de ta Templo i pégatang
de ta Diyos.

Tu Péngdikép De Ni Pablo

27 Nadid, kélipas na pitu a aldew, éy te
Judeo ta éya a gébwat ta Asia, éy mineta de
ti Pablo to Templo. Tulos niligalig de du
meadu sa a tolay, a sakay dinale de ti Pablo.
28 Dinulawan de du kapareho de a Judeo.
"Kamon dén," kagi de, "aguman moy kame!
Siya dén ye tu lélake a medukés," kagi de,
"a mégtoldu du tolay ta iba-iba a banuwan
a medukés kan i rilihiyon tam a gébwat ni
Moises! Sakay éwan be siya tu galang ta
Templo tamae, da pinasdép na be se i tolay
a éwan Judeo!"
29 Kinagi de i éya, da neta de a kaguman
ni Pablo ti Toropimo to kédedemét na ta
Jerusalem, éy éwan siya Judeo. Akala de éy
pinasdép na siya to Templo.
30 Nadid, agad méligalig i étanan na
banuwan. Dinumulug side ni Pablo a dinale
de, sakay nihela de siya to Templo, sakay
sineraduan de tu pintuan na.
31 Talaga de a bunon ti Pablo, éy nabaheta
no kapitan du sundalu a méligalig du Judeo.
(Du sundalu éy taga Roma.)
32 Ey agad siya naginan dide, a kinu-
muyog du sundalu na. Ey du Judeo, péketa
de du sundalu éy nihintu de tu pégbélbég de
ni Pablo.
33 Ey tu kapitan éy dinikép na siya, a ni-
pagapus na ta kadena, sakay pinakelagipan
na side éng ti ésiya siya, sakay éng anya i
kasalanan naa.
34 I nisengbita du Judeo éy basta pehéng, a
éwan paripareho tu kagi de. Ey tu kapitan,
da éwan na mépospusan éng anya i nanyaria,
éy inutusan na du sundalu a kébilén de ti
Pablo to kwarter.
35 Ey kédemét de to agdenan, éy inégkat
siya du sundalu a nisangkay dahil ta kahig-
pit no ligalig du Judeo.
36 Da uméunonod side du sundalu, a
mepehéng side a tahod, a pinégkagian de
side a bunon ti Pablo.

Tu Katuwiran Ni Pablo

37 Nadid, to péngiesdép de ni Pablo to
kwarter, éy kinagi na to kapitan, a "Eng
maari éy te kaginék diko." Ey kinagi na ta
éya ta kagi na Griego. Ey kinagi no kapitan,
a "Tukoy mo bale i kagi na Griego?
38 Eng kona sa, éy besa a siko tu komander
a taga Egipto a nékilaban dikame to esa a
taon? Akala ko éy siko tu amo du épat a libu
a tulisan to ilang a lugar?"
39 Ey "Ewan," kagi ni Pablo, "Judeoék san
a taga Tarso, tu dikél a banuwan ta Silisia.
Eng maari, éy mégkagiék pad didi Judeo a
éye."
40 Nadid, da pinumayag tu kapitan,
éy niontok ni Pablo tu kamét na monda
tumahimik side, sakay négkagi siya dide ta
kagi na Judeo.

22

1 "A tétotop ko a kabébayan ko," kagi na,
"baten moy i katuwiran ko a éye dikam."
2 Nadid, du Judeo, pékabati de a mégkagi ti
Pablo dide ta sarili de a kagi, éy lalo side a
tinumahimik.
3 "Saken," kagi ni Pablo, "éy Judeoék.
Nienakék ta Tarso, pero dinumikélék ta éye
ta Jerusalem, a ti Padi Gameliel tu maistu

ko. Kanya inadal ko ta mahusay i étanan
a kautusan depu tam. Mesipagék be a
sumunud ta Diyos a kona dikam.
4 Ey anya tu ginimet ko du tolay a nani-
wala ni Jesus to éya, éy linoko ko side
ta mahigpit, a gustu ko side a ipabuno.
Dinikép ko side a nipihesu. Pati lélake éy ta
bébe.
5 Maski tu mataas a padi, sakay du taga-
pamahala moy, éy side i sistigu ko a éwanék
mégbuli-buli; da side i nangatéda diyakén ta
sulat a te kapangayarianék a magdikép du
tolay ta Damasko a méniwala ta éya a ugali.
Sakay inumangeék be ta Damasko, a monda
dekpén ko sa diden ya a tolay, a talaga ko
side a kébilén ta Jerusalem a ipaparusa ko
side.

6 "Ey anya i nanyaria diyakén? To kéadene
ko ta Damasko, a tanghali dén tu bilag, éy
bigla a sinumiklab ta palebut kua i demlag
a gébwat ta langet.
7 Tulos nalugmukék to luta, sakay nabati
ko i boses a kinagi na diyakén, a 'Saulo, bakit
lélabananék mo?'
8 Ey kinagi ko, éy 'Ti ésiya ka, Amo?' Ey
kinagi no boses, a 'Ti Jesusék a taga Nasaret.
Sakén i lélabanan mua,' kagi na.
9 Ey du kakaguman ko, éy neta de tu sik-
lab, pero éwan de nabati tu boses a négkagi
diyakén.
10 Ey saken éy kinagi ko, a 'Magenyaék,
Panginoon?' Ey kinagi diyakén no Pangi-
noon, a 'Umégkat ka dén, a somdép ka dén ta
Damasko, a te mégkagi diko ta éya ta gustu
na Diyos a gemtén mo.'
11 Ey nadid, kéégkat ko, éy buhékék dén
dahil to siklab. Ey du kaguman ko éy kin-
abitanék de a niangeék de dén ta Damasko.

12 "Ta éya," kagi ni Pablo, "éy te lélake
a mékidiyos, a ti Ananias i ngahen naa.
Tétupadén na i utus na rilihiyon tam, sakay
iyégalang siya du étanan a Judeo ta Damasko.
13 Siya éy inumange diyakén, sakay kinagi
na, a 'Wadeng, Saulo, maghusay ka dén tu
mata,' Ey sakén, kélamang ko diya éy nake-
taék dén.
14 Ey kinagi ni Ananias diyakén, a 'Saulo, i
Diyos a péniwalaan depu tam, éy siko ngani
dén i pinili naa, da gustu na mapospusan
mo i plano na, sakay ipeta na diko tu anak
na a banal. Sakay nabati mo dén tu boses
na.
15 Siko i magpatunaya diya ta étanan a
mineta mo sakay ta minabati mo tungkul ni
Jesus.
16 Kanya nadid,' kagi ni Ananias diyakén,
'éy diyan ka magalanganin a sumunud diya.
Ipabinyag ka nadid, Saulo, a monda maibut
dén diko du kasalanan mo, a dulawan mo tu
ngahen na.'

17 "Nadid," kagi ni Pablo, "éy nagsoliék ta
Jerusalem. Ey to pénalangin ko ta Templo a
ina, éy naketaék ta himala.
18 Neta ko i Panginoon a négkagi diyakén, a
'Nay, Saulo, ginanan mo dén i Jerusalemae,
da di Judeo a éye éy éwan de tanggapén i
pégpatunay mua tungkul diyakén.'
19 Ey kinagi ko ta Panginoon, a 'Maniwala
wade side Panginoon, da tukoy de a inu-
mangeék du étanan a kapilya, a pinarusaan
ko du étanan a méniwala diko.
20 Sakay tukoy de be, Panginoon,' kagi ko,
'a to nipamunu de ni Esteban, éy sinulsulan
ko side, sakay binantayan ko be tu badu du
namuno diya.'
21 Pero 'Ewan,' kagi na 'Panginoon
diyakén; ikad mo dén, da paangen ta ka ta
adeyo a banuwan, a monda ipahayagék mo
du iba a tolay a éwan Judeo.' "

22 Nadid, ta éya a kinagi ni Pablo, éy binati
siya du Judeo. Pero nadid, da kinagi na
man dén a mégpahayag siya du éwan Judeo,
éy nagpehéng man dén side: "Bunon moy
dén!" kagi de. "Dapat mate siya!"
23 Négkélanget side sakay nisalu de tu
badu de, sakay nisapwah de be i alikabuk,
da méiyamut side a tahod.
24 Ey tu kapitan, éy pinasdép na ti Pablo to
kwarter, sakay inutusan na du sundalu na
a balbalén de siya, monda ipagtapat na dide
éng anya i kasalanan na, éng bakit mégingél
du Judeo diya.
25 Ey nadid, to pénggapus de dén ni Pablo,
éy kinagi na to sarhento ta éya, a "Ewan
beman labag ta batas i mangbalbal ta taga
Roma a tolay, éng éwan mo pa bistaan?"
26 Pékabati no sarhento ta éya, éy inange
na kinagi to kapitan, a "Magenya ka? Taga
Roma bale i lélake a éya!"
27 Kanya tu kapitan éy inange na nipake-
lagip ni Pablo éng taga Roma siya a talaga.
Ey "O," kagi ni Pablo.
28 Ey kinagi no kapitan, a "Dikél i ginasta
ko a kuhata," kagi na, "baguék sinakup na
Roma." "Pero sakén," kagi ni Pablo, "éy taga
Romaék sapul to kéanak ko."
29 Nadid, du sundalu a talaga a mamal-
bal ni Pablo, pékabati de ta éya, éy agad
side inumadeyo diya. Pati tu kapitan éy
méganteng be, da siya i nagpagapusa diya, éy
taga Roma bale siya.

Ti Pablo To Harap Du Mataas a Padi

30 To kagagabian na éya, éy gustu no kapi-
tan a mapospusan éng bakit iabla du Judeo
ti Pablo. Kanya pinauwet na du mataas
a padi, sakay du tagapamahala a Judeo.
Sakay linégsiwan na ti Pablo, sakay niharap
na siya dide.

23

1 Ey ti Pablo éy minalas na du tagapamahala sakay kinagi na dide, a “Kabébayan ko, tukoy ko a éwanék tu kasalanan ta Diyos, sapul to kéanak ko.”
2 Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya, éy tu mataas a padi, éy inutusan na du te taknég ta giled ni Pablo a sapukén de i labi naa.
3 Ey ti Pablo éy kinagi na to mataas a padi, a “Sakupén ka maka na Diyos, siko a mégwari-wari a mahusay ka! Kagi mo a te kasalananék, pero siko i te kasalanana, da pinasapukék mo!”
4 Nadid, kinagi du te taknég to adene ni Pablo, a “Pintasan mo bale i mataas a padi?”
5 “O bale,” kagi ni Pablo, “éng tukoy ko a siya bale i mataas a padi, éy éwan ko pinégkagian, da utus na kasulatan na Diyos a diyan tam pintasan du pinuno tam.”
6 Nadid, neta ni Pablo a te Saduseyo ta éya, sakay Pariseyo be. Kanya kinagi na dide a étanan, “A tétotop ko, sakén éy Pariseyoék sapul to kéanak ko. Kanya bistaanék nadid ta éye éy dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay a huway.”
7 Nadid, to pégkagi na ta éya, éy négpasuway ta mahigpit du Pariseyo sa sakay du Saduseyo.
8 Dahilan du Saduseyo éy éwan side méniwala a mabuhay i tolay a huway, sakay éwan be side méniwala a te espiritu. Pero du Pariseyo éy méniwala side ta éya.
9 Lalo side a nagpehéng, a hanggan tinumaknég i sénganya a Pariseyo a maistu, a kinagi de, a “Ewan kame tu meeta a kasalanan na éye a lélake. Anya wade éng te espiritu a négkagi diya?”
10 Kanya lalo a négingél du Saduseyo, a tulos néglébug side. Ey tu kapitan du sundalu, éy méganteng siya a pasakitan de ti Pablo. Kanya inutusan na du sundalu na a angen de agawén ti Pablo, a kébilén de ta kwarter.
11 To éya a kélép, éy inumadene i Panginoon ni Pablo, a kinagi na diya, a “Diyan ka méganteng, Pablo. Eng kodya i péngipahayag mua diyakén ta Jerusalemae, éy kona be sa i péngipahayag mua diyakén ta Roma.”

Tu Gayak De a Bunon Ti Pablo

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy pinéguhunan dén du Judeo a bunon ti Pablo. Nanumpa side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de mabuno ti Pablo.
13 I nangakua ta éya a sumpa éy mahigit pa ta épat a pulu a Judeo.
14 To pénumpa de, éy inumange side du mataas a padi, sakay kinagi de dide, a “Nipangako me a éwan kame méngan éy ta uminum hanggan éwan me pa mabuno ti Pablo.
15 Kanya sikam,” kagi de, “éy ikagi moy pad to kapitan a paangen na se dikam ti Pablo, a monda siyasatén moy siya. Ey sikame éy sanébén me siya, a bunon me siya bagu se siya dumemét.”
16 Nadid, tu anéng ni Pablo, éy nabaheta na tu plano de. Kanya inumange siya to kwarter a nikagi na ni Pablo.
17 Ey kinagi ni Pablo to sarhento ta éya, a “Iange mo i ulito a éye to kapitan, da te kagin siya diya.”
18 Ey tu sarhento éy niange na tu anéng ni Pablo to kapitan, a kinagi na diya, a “Gustu ni Pablo a iange ko se diko i ulitoae, da te kagin kan siya diko.”
19 Ey tu kapitan éy kinabitan na tu ulito, a pinadigdig, sakay nipakelagip na diya éng anya i kagi naa.
20 “Du Judeo,” kagi na, “éy négkasundu dén side a mékiohon side diko a paangen mo kan tamay ko a Pablo ta miting de ta gabiya, a monda siyasatén de siya.
21 Pero diyan ka méniwala dide, Kapitan. Te épat a pulu a mangsanéb diya to dilan. Nanumpa kan side a éwan side méngan éy ta uminum hanggan éwan de siya mabuno. Ey nadid éy nakahanda dén side. Méguhay san side, éng méniwala ka dide.”
22 Nadid, pékabati no kapitan ta éya, éy pinéglakad na tu ulito, a kinagi na, a “Diyan mo kagin ta maski ti ésiya a kinagi mo ya diyakén.”

Pinaange De Ti Pablo To Gubernador

23 Nadid, dinulawan no kapitan tu sarhento na a éduwa, a kinagi na dide, a “Ihanda moy i éduwa a datos a sundalu, a kaguman be i pitu a pulu a kabayo, sakay éduwa be a datos a sundalu a te gayang. Da péglakadén ta kam nadid a kélép a alas nuwebe ta Sesarea.
24 Maghanda kam be ta kabayo a sakayan ni Pablo, da gustu ko a itugén moy siya ni gubernador. Ey alagaan moy siya ta mahusay.”
25 Nadid, nisulat no kapitan to gubernador; éy saye i nisulat naa:
26 “Mahal ko a Gubernador Pelik: Kumusta ka? Gébwat ye ni Kapitan Klaudio Lisias.
27 I lélake a éye a itugén ko sina diko éy ti Pablo. Inagaw ko siya du Judeo, da inikép de siya, a talaga de siya a bunon. Ey taga Roma siya.
28 Niharap ko siya du mataas a Judeo, a monda mapospusan ko éng anya i kasalanan na, éng anya i iabla dia diya.
29 Ey neta ko a éwan bale siya tu kasalanan a pamunuan diya, o péngipihesuan diya. Eng'wan, tu abla de diya éy tungkul san to rilihiyon de.
30 Ey to pékabaheta ko a bunon siya du Judeo, éy naisip ko éy petugén ko siya diko. Sakay du Judeo a nagabla diya, éy

pinégkagian ko side a umange side mégkagi diko ta dimanda dia. Ewan dén.”
31 Nadid, du sundalu éy tinupad de tu utus no kapitan de, a nitugén de ti Pablo ta Antipatrida ta éya a kélép.
32 Sakay to gagabi, éy nagsoli side. Ey du sundalu a te kabayo éy nagtulos side ta Sesarea.
33 Ey kédemét de, éy nitugén de ti Pablo to gubernador, sakay niatéd de be diya tu sulat no kapitan.
34 Ey tu gubernador éy binasa na tu sulat, sakay nipakelagip na ni Pablo éng taga ahe siya. Ey pékabati na a taga Silisia ti Pablo,
35 éy kinagi na, a “Mégbatiék ta katuwiran mo kédemét se du néngidimanda diko.” Sakay niutus na du sundalu a bantayan de ti Pablo to bile ni Herod.

24

Tu Péngiabla De Ni Pablo

1 Nadid, kélipas na lima a aldew, éy dinumemét ti Ananias a mataas a padi, a kaguman na du matétanda a Judeo, sakay tu abugadu de a ti Tertulo. Nagharap side to gubernador, a kinagi de diya tu abla de ni Pablo.
2 Ey pénguwet de ni Pablo, éy niabla siya no abugadu. “Gubernador,” kagi na, “mahusay ka a amo me, da nale a mapayapa nadid i banuwan mia. Siko éy hinusay mo be dén i meadu a problema me.
3 Kanya mégpasalamat kame diko.
4 Ey nadid, Gubernador, magpasensiya ka pad ta kagi mia diko. Monda éwan ka masiyadu a maabala, éy baten mo kame ta sandali san.
5 Dahilan,” kagi no abugadu, “éy medukés i lélake a éye. Maski ta ahe i angayan na, éy ligaligén na du Judeo. Sakay amo be siya du tolay a méniwala to lélake a taga Nasaret.
6 Higit pa ta éya, éy éwan siya tu galang to Templo me; éy dinikép me siya ta éya. Talaga me siya a bistaan ayun ta sarili me a ugali.
7 Pero ti Kapitan Lisias, éy sinaway na kame,” kagi no abugadu, “sakay nipadale na kame du sundalu na, a inalap na dikame ti Pablo.
8 Sakay inutusan kame be no kapitan a umange kame se diko. Ey nadid, Gubernador, éng siyasatén mo nadid ti Pablo, éy meta mo a katutuhanan i kagi kua diko.”
9 Pati du Judeo ta éya, éy kinagi de a tutuhanan tu kinagi no abugadu.

Tu Katuwiran Ni Pablo

10 Nadid, tu gubernador éy pinakultaden na ti Pablo a mégkagi to katuwiran na. Ey kinagi ni Pablo, a “Tukoy ko, Gubernador, a nale a panahun a siko i huwes na Judeo. Kanya mésayaék da siko i pégkagian kua ta katuwiran ko.
11 Da sakén éy labindalawaék pabi a aldew sapul to kédemét ko ta Jerusalem. Kanyaék sa inumange, éy gustu ko san a sumambaék ta Diyos ta éya.
12 Ey anya,” kagi ni Pablo, “di Judeo a éye, éy dinemtanék de beman a léligaligén ko du tolay ta éya? Ewan! Ewanék be nékipagsuway du Judeo ta éya, maski ta Templo, maski ta kapilya de ta éya. Kanya éwanék tu kasalanan.
13 Diden ye a Judeo éy éwan side maari a magpatunay diko ta péngpehay dia diyakén.
14 Basta i aminén ko sana éy méniwalaék ta ugali a gébwat ni Jesus, a kagi de a medukés. Saya i pégsamba kua ta Diyos. Sakay méniwalaék be ta kasulatan ni Moises, sakay tu nisulat du purupeta to araw.
15 Sakay umasaék san ta Diyos a kapareho diden ye a Judeo, a pabuhayén na a huway i étanan a tolay ta mundua. Maski du mahusay éy ta medukés.
16 Kanya, Gubernador,” kagi ni Pablo, “éy pumépiliték a mégimet ta mahusay, monda éwanék tu kasalanan ta Diyos éy ta tolay be.
17 “Nadid, Gubernador, kélipas na sénganya a taon, éy nagsoliék ta Jerusalem, a monda itugén ko tu ambag me a kuhata du Judeo a te hirap, sakay méngatédék ta Diyos.
18 Ey nadid,” kagi ni Pablo, “to édse ko ta Templo, éy minetaék du Judeo a taga Asia, a tulosék de a dinikép. Pero éwanék tu kasalanan, da éwan tu ligalig ta éya diyakén.
19 Diden ya a taga Asia a nanikép diyakén, éy bakit éwan se side nadid? Eng méngidimanda side diyakén, Gubernador, éy ahe side?
20 Ey nadid, da éwan se side, éy maski diden ye a Judeo, éy gustu ko ipagtapat de maka diko éng anya i kasalanan kua a mineta de to péngsiyasat de diyakén to nipagmiting de.
21 Basta i kasalanan kua siguru éy tu kinagi ko dide. Da kinagi ko dide a kanyaék de bistaan éy dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay a huway.”
22 Nadid, pékabati ni Gubernador Pelik to katuwiran ni Pablo, éy kinagi na du Judeo, a “Ewan ko itulos nadid i bista ni Pablo. Eng'wan uhayén ko pa ti Kapitan Lisias.” Da tu gubernador, éy tukoy na dén i ugalia du méniwala ni Jesus, a mebait side. Kanya éwan siya naniwala to abla du Judeo.
23 Sakay inutusan na tu sarhento. “Siko i bahala ni Pablo,” kagi na, “pero diyan mo siya higpitan, sakay pakultaden mo du kadimoy na a méngatéd diya ta kailangan na.”
24 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy dinumemét ti Gubernador Pelik, a kaguman na tu asawa na. Tu asawa na éy Judeo, a i ngahen naa éy ti Drusila. Ey nipauwet

de ti Pablo, monda mabati de tu kagi na
tungkul to péniwala na ni Cristo Jesus.
25 Pero to pégkagi ni Pablo tungkul ta
mahusay a ugali, sakay ta pégipos ta bégi
na tolay, sakay ta péghukum na Diyos a
dumemét, éy inumanteng ti Pelik. Kanya
pinasoli na ti Pablo to kwarter. "Ikad mo
dén," kagi na. "Ipauwet ta ka ta esa a aldew."
26 I isipa ni Pelik, éy makay atdinan siya
ni Pablo ta kuhata, a monda légsiwan na
siya. Kanya medalas na siya a nipauwet, a
mékiohon diya.
27 Nadid, kélipas na éduwa a taon, éy te iba
a gubernador a linewasan na ti Pelik, a ti
Porsio Pesto i ngahen naa. Ey ti Pelik, da
ménuyu siya du Judeo, éy pinabayan na ti
Pablo to pégpihesuan.

25

Nabati Ni Pesto Ti Pablo

1 Nadid, dinumemét dén ti Pesto ta
Sesarea. Ey kélipas na étélo san a aldew,
éy inumange siya ta Jerusalem.
2 Ey du mataas a padi ta éya, sakay du te
tungkulin a Judeo, éy kinagi de diya tu abla
de ni Pablo. Nékiohon side ni Presto
3 a pasolen na ti Pablo ta Jerusalem. Te
gayak side a sanébén de siya.
4 Pero "Ewan," kagi ni Presto, "da pihesu
pabi siya ta Sesarea, éy sumoliék ta éya agad.
5 Kanya," kagi na, "éng gustu moy a mabis-
taan, éy pakuyugén moy diyakén du kon-
siyal moy. Sakay éng te kasalanan i éya a
lélake, éy idimanda de siya ta éya."
6 Nadid, kélipas na manga siyam a aldew,
éy sinumoli ti Gubernador Pesto ta Sesarea,
a kakuyog na du Judeo. Ey to kagagabian
na, éy nipauwet na ti Pablo, a monda bis-
taan de siya.
7 Ey kédemét ni Pablo, éy niéabla siya du
Judeo, a nilista de i meadu a ginamet na
kan a medukés. Pero éwan side maari a
mégpatunay to niabla de.
8 Ey kinagi be ni Pablo tu katuwiran na.
"Sumuwayék ta abla dia," kagi na, "da éwan
ko linabag i batas na Judeo sakay ta Templo.
Sakay éwan ko linabag i batas na hari ta
Roma."
9 Ey ti Pesto, da ménuyu siya du Judeo, éy
kinagi na ni Pablo, a "Gustu mo, Pablo, a
umange ta Jerusalem, a monda bistaan de
ka ta éya?"
10 Ey "Ewan," kagi ni Pablo. "Dapat
siko i mangbistaa diyakén, da siko i
pinakangbégia no hari ta Roma. Ewan
maari a magbista diyakén du Judeo, da
éwanék tu kasalanan dide. Ey tukoy mo dén
ya, Gubernador.
11 Gubernador, éng te kasalananék a pa-
munuan diyakén, éy éwan ko iwasan. Pero
éwan katutuhanan tu abla de diyakén éy
éwan maari a iatédék mo dide. Gustu ko a
dumayingék to hari ta Roma, a siya san i
magbistaa diyakén."
12 Nadid, pékabati ni Pesto ta éya, éy ni-
pakelagip na du konsiyal na; sakay kinagi
na ni Pablo, "Da gustu mo a bahala tu hari a
mangbista ta asuntu mo, éy maari, paangen
me ka ta éya."

Ti Hari Agripa

13 Nadid, kélipas na sénganya man dén a
aldew, éy dinumemét ta Sesarea ti Hari
Agripa (besa a siya tu hari ta Roma). Ey
kaguman na ti Bernise. Binumisita side ni
Gubernador Pesto.
14 Da nale side ta éya, éy kinagi ni Pesto
diya i tungkul ni Pablo. "Te lélake ta éye,"
kagi na, "a niwahak ni Pelik to pégpihesuan
to nihektat na.
15 Ey sakén," kagi ni Pesto, "to kébisita ko
ta Jerusalem, éy nidimanda siya du Judeo
diyakén, a gustu de éy parusaan ko siya.
16 Pero kinagi ko dide a sikame a taga
Roma, éy éwan me ugali a parusaan i to-
lay éng éwan me pa bistaan. Ugali me,
kagi ko, éy dapat mégbati pa tu pihesu du
méngidimanda diya, monda makasengbet be
siya ta katuwiran na.
17 Kanya, Agripa," kagi ni Pesto, "éy inu-
mange se du Judeo a méngidimanda diya. Ey
to kagagabian no demét de, éy nipauwet
ko tu pihesu, sakay nagharapan kame a
binistaan ko siya.
18 Pero du Judeo, to péngabla de diya, éy
neta ko a éwan bale siya tu kasalanan a labag
ta batas tam!
19 Eng'wan i néngiablaan dia diya éy
tungkul san ta rilihiyon de a sarili, sakay
tu lélake a minate, a ti Jesus. Pero i iyépilit ni
Pablo, éy buhay kan siya.
20 Ey sakén, Agripa, éy éwan ko tukoy éng
anya i gemtén ko ta éya a asuntu, da tungkul
san ta ugali na Judeo. Kanya nipakelagip
ko ni Pablo éng gustu na a umange ta
Jerusalem a monda bistaan de sa siya.
21 Pero sala ni Pablo ta éya. Gustu na éy
paangen ko siya ta Roma, a monda bistaan
siya na hari tam ta éya. Kanya ipabantay ko
siya nadid, hanggan éwan ko siya mapaange
ta Roma."
22 Nadid, kinagi ni Agripa ni Pesto, a
"Eng maari, éy gustu ko a mabati maka i
katuwiran na." "Maari," kagi ni Pesto. "Ta
gabia éy mabati mo."
23 Nadid, to kagagabian na, éy dinumemét
de Hari Agripa sakay ti Bernise to mu-
nisipyo. Ey kaguman de du mataas a sun-
dalu, sakay du tanyag a tolay ta banuwan.
Ey ti Gubernador Pesto éy nipauwet na ti
Pablo.
24 "Hari Agripa," kagi ni Pesto, "sakay
sikam a mégiknud ta éye. Saye ti Pablo. Siya

ye tu lélake a nagpitisyonan dén du étanan a
Judeo, a dapat kan siya a mate.
25 Pero sakén, to péngsiyasat ko diya, éy
éwanék tu meeta a kasalanan na a pa-
munuan diya. Ey nadid, da gustu na bistaan
siya no hari tam ta Roma, éy gustu ko éy
paangen ko siya ta éya.
26 Pero éwanék tu meeta a isulat to hari
tam tungkul ta lélake a éye, éng anya i
kasalanan naa. Kanya niharap ko siya
dikam, Agripa, monda ipakelagip moy diya,
a tulos ikagi moy diyakén éng anya i isulat
kua to hari ta Roma.
27 Kodya i pémaange ko diya ta Roma, éy
éwanék be tu meeta a kasalanan na a monda
bistaan sa siya?"

26

Mégkagi Ti Pablo ni Hari Agripa

1 Nadid, ti Hari Agripa, éy pinakultaden
na ti Pablo a mégkagi ta katuwiran na. Ey
tinumaknég ti Pablo a mégkagi.
2 "Hari Agripa," kagi na; "salamat, da siko
i pégkagian ko ta katuwiran ko tungkul ta
néngiablaan diyaken du Judeo;
3 da tukoy mo dén i étanan a ugali me a
Judeo, sakay ta rilihiyon me. Baten mo pad
i kagin kuae:
4 Du étanan a Judeo, éy tukoy de dén i ugali
ko a sapul to kéanak ko, da sapul to nikeenak
ko éy négiyanék dide ta banuwan ko sakay ta
Jerusalem.
5 Napospusan de a nale a tétupadén ko
ta mahigpit i utus na rilihiyon me, da
Pariseyoék.
6 Ey nadid, Hari," kagi ni Pablo, "éy bakit
bistaanék moy? Dahil ta pag-asa ko to pan-
gako na Diyos du apo me to araw, a buhayén
na i tolay a huway.
7 Ey du labindalawa a lahi na Judeo, éy
umasa be side ta éya. Sé' san ya, Hari, i
néngidimandaana du Judeo diyakén.
8 Bakit isip moy a éwan buhayén na Diyos
i tolay a minate?
9 "Pero maski sakén," kagi ni Pablo, "éy
akala ko be to araw, éy dapat labanan ko du
tolay a méniwala ta éya a lélake, a ti Jesus a
taga Nasaret.
10 Ey kona be sa tu ginimet ko ta
Jerusalem. Dahil to kapangyarian ko
a niatéd diyakén du mataas a padi, éy
nipepihesu ko i meadu du méniwala ni Jesus.
Ey to nipamunu de ta sénganya dide, éy
nékiagumék dide.
11 Meadu a beses, Hari, éy inumangeék
du kapilya de, a nipaparusa ko side. Pilitén
ko maka side a ibutan de tu péniwala de
ni Jesus. Dikél i iyamut kua dide, a hang-
gan inumangeék be ta maski adiadeyo a
banuwan a namarusa dide.
12 "To mensan, Hari," kagi ni Pablo, "éy
inumange ék ta Damasko, a te kébilék a
katibayan ko a nisulat du mataas a padi, a
monda dekpén ko maka sa du méniwala ni
Jesus.
13 Ey nadid, Hari, saye i nanyaria diyakén:
to kétamo ko ta Damasko, a tanghali tu bilag,
éy bigla a mineta ko ta langet i demlag, a
natanglawan kame du kakaguman ko. Ey
medédemlag pa ta bilag.
14 Nalugmuk kame to luta, éy nabati ko i
boses a négkagi diyakén ta kagi na Judeo, a
'Saulo, bakit lélabanan ék mo? Siko be dén i
masakitan ta gimet mo a ina.'
15 'Ti ésiya ka, Amo,' kagi ko. Ey kinagi na
Panginoon, a 'Ti Jesusék. Sakén i lélabanan
mua.
16 Nadid, umégkat ka, Saulo,' kagi na,
'pinumeta ék diko da pinili ta ka a siko dén
i utusan kua. Ipahayag ék mo ta tolay a
mineta ék mo nadid a aldew. Sakay ipa-
hayag mo be i ipeta kua diko ta esa a aldew.
17 Agawén ta ka,' kagi na, 'ta gimet du
Judeo sakay pati du éwan Judeo. Da paangen
ta ka du éwan Judeo
18 da magpaliwanag ka dide, monda
ginanan de i mediklém a kapangyarian
ni Satanas, a ipasakup side ta medemlag
a kapangyarian na Diyos. I plano ko,'
kagi na, 'éy ipaliwanagék mo du tolay,
monda méniwala side diyakén, a tulos
pagpasensiyaan side ta kasalanan de, sakay
makaagum be side du iba a tolay na Diyos.'
19 "Kona sa tu nikagi diyakén no boses,
Hari. Ey éwan ék sinumway ta éya a utus a
gébwat ta langet.
20 Eng'wan, ta Damasko pa, sakay ta
Jerusalem, sakay ta buu a Hudea, éy nag-
tolduék du Judeo éy ta éwan Judeo, a dapat
magsisi side ta kasalanan de, a sumoli side
a ipasakup ta Diyos. Sakay dapat side a
magimet ta mahusay, a magpatunay side a
inibutan de dén du kasalanan de a talaga.
21 Dahil ta éya a gimet ko, Hari, éy dinaleék
du Judeo ta Templo, a talaga ék de a bunon.
22 Pero éwanék pinabayan na Diyos.
Kanya te taknégék se nadid, a mégpatunayék
dikam ta éya a baheta. Mégpatunayék ta
mataas a tolay éy ta mababa be. Ey i iyétoldu
kua, éy kona be san to nihula ni Moises
sakay du purupeta to araw,
23 a kailangan a mate tu pinili na Diyos
a tagapagligtas. Sakay nihula de be a siya
i meditol a mabuhay a huway. Siya be tu
mégpahayag du Judeo sakay du éwan Judeo,
a iligtas na Diyos du tolay."
24 Nadid, mégkagi pabi ti Pablo to
katuwiran na, éy kinagi ni Pesto diya ta
medegsén, a "Pablo, luku-luku ka! Sobra
dén tu inadal mo, kanya naloko dén i isip
mua!"

25 “Ewan,” kagi ni Pablo. “Ewanék lukuluku, Gubernador, da katutuhanan tu kinagi ko.
26 Maski ipakelagip mo ni Hari Agripa i éye, da tukoy na dén a nale a tutuhanan i iyébaheta kua dikam, da tanyag dén. Ewanék mésanike a mégkagi ta éya ni Hari.
27 Anya, Hari, isip ko méniwala ka ta kasulatan du purupeta?”
28 “Anya, Pablo,” kagi ni Hari Agripa, “piliténék mo beman a maging Cristiano ta sandali a panahun!”
29 Ey “O,” kagi ni Pablo. “Maski sandali a panahun, maski male pabi, éy manalanginék a éwan san siko, éng'wan étanan a makabati diyakén nadid, éy umaheg maka side diyakén a maging Cristiano. Pero éwan ko gustu a umaheg kam diyakén ta kadena kuae.”
30 Nadid, tinumaknég tu hari, sakay ti Bernise, sakay tu gubernador,
31 éy linumwas side a étanan. Néguhonuhonan de a kinagi de, a “Bakit gustu de a bunon siya? Ewan siya tu kasalanan a pamunuan diya o péngipihesuan diya.”
32 Ey kinagi ni Hari Agripa to gubernador, a “Eng éwan na kitam pinilit a paangen tam siya ta Roma a monda bistaan siya no hari tam ta éya, éy maari tam maka siya a légsiwan.”

27

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Roma

1 Nadid, kédemét na oras, éy péglakadén de ti Pablo ta Roma. Tu gubernador, éy inutusan na tu kapitan a esa a siya i bahala a méngitugén ni Pablo ta Roma. Sakay te iba be a pihesu. Tu ngahen no kapitan éy ti Hulio. Kapitan siya no batalyon no hari ta Roma.
2 Sinumakay kame to paraw a gébwat ta Adramite, a tumamu ta Asia. To kétulak me, éy te kaguman kame a esa, a ti Aristarko; Masedoniano siya a taga Tesalonika.
3 To kagagabian na, éy pinumundu kame ta Sidon. Ti Kapitan Hulio, éy mebait siya ni Pablo. Pinakultaden na siya a umogsad, a umange bumisita du kadimoy na ta éya, a monda alapén na tu kailangan na.
4 Nadid, kétulak me sa, éy kinumubli kame ta puduk na Sipro, da sinongsong kame na pahés.
5 Ey nagtulos-tulos kame ta tapat na Silisia, sakay Pampilia. Ey pinumundu kame dén ta Mira, Lisia.
6 Ta éya éy naketa tu kapitan me ta paraw a esa, a gébwat ta Alehandrina, a tamo ta Italia. Kanya niagton na kame sa.
7 Nale kame a naglakad, da sinongsong kame man dén na pahés. Meadu a aldew i lakad mia, éy nakaabut kame to tapat na Ginido. Da éwan kame nakatulos, dahil to pahés, éy inumahabes kame ta puduk na Kreta, sakay nagpakubli kame ta éya to tapat na Salmone.
8 Mehirap i lakad me, da balagbag i pahés. Nanigdig kame a hanggan dinumemét kame to luuk a kagi de a Mahusay a Punduan. I éya a luuk éy adene dén ta Lasea. Ey nagpakubli kame sa.
9 Nadid, nale kame dén a naglakad, éy adeyo pabi i Italia. Ey méganteng kame dén a tumulos, da panahun dén nadid na amiyan. Kanya kinagi ni Pablo dide, a
10 “Diyan kitam tumulos. I isip kua,” kagi na, “éy dilikadu i lakad tama nadid, da amiyan. Masida a talaga tu paraw, sakay sayang be dén tu karga na, éng tumulos kitam. Sakay mégantengék be dén ta buhay tama.”
11 Pero tu kapitan du sundalu, éy pépansingén na tu kagi no te paraw, sakay tu timonel, kesira to kinagi ni Pablo.
12 Sakay pati éy medukés a punduan i éya a luuk éng amiyan. Kanya du keaduan me, éy gustu de a tumulak kame, a pumilit kame maka a umabut to luuk ta Penise, da palingéd i éya ta amiyan. “Palipasan tam ta éya,” kagi de, “i panahun na amiyan.”

Inabut Side Na Bagyo Ta Ditaw

13 Nadid, péketa me a salatan dén tu pahés, éy akala du timonel éy makatulos kame dén. Kanya binotbot de tu pasanget, sakay nagpabor kame dén. Nanigdig kame san a tinumamo kame ta luuk na Penise.
14 Ey nadid éy inabut kame agad na mebagség a bagyo, a tulos amiyan dén.
15 Da éwan kame mékasongsong ta pahés, éy minepalad kame san dén ta ditaw.
16 Nadid, pékaabut me to kétihék a puduk, éy kinumubli kame sa, sakay binotbot me tu rimorte, a naghirap kame a néngisakay to paraw.
17 Nadid, to péngisakay me, éy pinatibay me tu paraw, a binédbéden me ta meadu, monda éwan umangat tu tabla. Méganteng kame be a makay mesayad kame ta Sirte; kanya tiniklup me tu layag, sakay peeanod kame san dén.
18 To kagagabian na éya éy lalo a mesibét tu bagyo. Kanya nibut me tu karga.
19 Ey to ikatélo a aldew, éy nibut me be ta diget tu kasangkapan no paraw.
20 Nadid, nale kame a binagyo; sénganya a aldew éy éwan me meeta tu bilag éy ta biton. I akala mia éy mate kame a étanan.
21 Nadid, da nale kame a éwan minéngan, éy dinulawan ni Pablo du étanan sa, a kinagi na dide, “A kakaguman ko, éng naniwala kam to kinagi ko, a diyan tam gininanan i puduk na Kreta, éy éwan tam sinapit i hirap tam a éye.

22 Pero nadid," kagi ni Pablo, "éy patibayan moy i isip moya, da éwan tu maanya dikitam. Basta na paraw sanae i masidaa.
23 Dahilan éy pinumeta diyakén to kélép se i esa a anghel na Diyos--i Diyos a péniwalaan ko a te sakup diyakén.
24 Kinagi no anghel diyakén, a 'Diyan ka méganteng, Pablo, da kaluuben na Diyos a humarap ka ta hari ta Roma. Ey alang-alang diko, éy meligtas be du étanan a kakaguman mo ta parawae.'
25 Kanya, a kakaguman ko, éy diyan kam méganteng. Umasaék ta Diyos a iligtas na kitam ta bagyoae, a kona to kinagi diyakén no anghel.
26 Medagsa kitam san ta esa a puduk."
27 Nadid, to ikasapulu éy ta épat a kélép no bagyo, éy meepalad kame pabi ta diget na Adria. To hatinggabi i kélép, éy isip du tarabahador éy adene kame ta kati.
28 Kanya tinadul de to lubid, éy neta de a duwapulu san dén a dépa i kabétong na. Kégison de éy tinadul de man dén, éy sapulu san dén éy ta lima a dépa.
29 Méganteng kame a makay mebangga kame ta bito-bito. Kanya nitékneg me i épat a pasanget to dipos, sakay inumasa kame a mapsag maka dén agad.
30 Du tarabahador éy gayak de a ginanan tu paraw. Kanya niogsad de tu abeng, a mégwari-wari side a iditaw de tu pasanget to dulung no paraw.
31 Pero kinagi ni Pablo du sundalu, a "Eng ginanan de i parawa, éy malimés kam a talaga."
32 Kanya du sundalu, éy kentol de tu igut no abeng, sakay pinabayan de a mineanod.
33-34 Nadid, to tamo a amulaldew, éy pinilit side ni Pablo a méngan. "Nay," kagi na, "méngan kam dén. Eduwa kam dén a simba a éwan minéngan ta anteng moy. Méngan kam nadid, monda sumibét i bégi moya. Diyan kam métageg; éwan tu maanya dikitam a maski ti ésiya."
35 Ey to pégkagi ni Pablo ta éya, éy inalap na tu tinapay, sakay nagpasalamat siya ta Diyos ta harap dia, sakay pinisad-pisad na tu tinapay, a minéngan side.
36 Sakay du iba, éy minéngan be dén side, sakay pinatibay de i isip dia.
37 I kabilangan me a étanan to paraw éy éduwa a datos éy ta pitu a pulu éy ta éném a tolay.
38 Nadid, kétapos me a minéngan, éy nibut me to diget tu karga me a pahay, monda lumatak tu paraw.

Tu Nikabagbag No Paraw

39 To gagabi dén, éy natan-aw me dén i digdig, pero éwan me tukoy éng ahe i éya a lugar. Ey péketa me ta esa a luuk a te baybay, éy kagi de ipundu de maka sa tu paraw.
40 Kanya inéukad me du pasanget, a niwahak me ta ditaw, sakay nisoli me tu timon to dipos, sakay nioklad me tu layag, sakay dinumigdig kame.
41 Kétihék san i nilakad mia, éy minesadsad kame ta kati, a tulos minebaun tu dulung. Nadid, tu dipos no paraw, éy minawasawasak dén dahil to tagmék a mebagség.
42 Nadid du sundalu, éy ginayak de a bunon du pihesu, monda éwan tu makaabut ta digdig a guminan.
43 Pero tu kapitan de éy gustu na a mabuhay ti Pablo. Kanya sinaway na du sundalu na. Sakay pinégkagian na du makanangoy, a sumegbu ta diget, sakay mégdetol ta digdig.
44 Sakay du éwan makanangoy, éy inutusan na side a magpataw ta tabla, a tumagubet. Ey kona man sa, éy nakaahawas kame dén a étanan.

28

Ta Malta

1 Nadid, kéahawas me, éy kagi de éy Malta bale i égsean mia a puduk.
2 Du taga éya, éy mebait side dikame. Tinanggap de kame, a nipagdukot de kame pa ta apoy a nagdengdengan me, da meuden, sakay medégnin kame a tahod.
3 Pati ti Pablo éy nagapoy be. To pégtolo na to apoy, éy te ulag bale a ginuminan to pasi no apoy, a kinaget na tu kamét ni Pablo.
4 Ey du tolay a taga éya, péketa de to ulag a te kaget to kamét ni Pablo, éy "Adiyoy," kagi de, "talaga a nakabuno dén i lélake a ina. Maski nakaligtas siya ta diget, éy pakaten be san siya na Diyos!"
5 Pero ti Pablo, éy basta niwagseh na san to apoy, sakay éwan siya naanya.
6 Du tolay sa, éy te itan de san ti Pablo, éng maanya siya--éng bumage tu kamét na, o éng bigla siya a matumba. Nadid, péketa, de a éwan siya maanya, éy nagbagu side tu isip, a kinagi de a diyos bale siya!
7 Nadid, to adene no inahawasan me, éy te luta sa a koo no mayor ta éya a puduk, a i ngahen naa éy ti Publio. Siya éy tinanggap na kame a pinatulos na kame to bile de a étélo a aldew.
8 Nadid, éy nagkataon a te saket tu ama ni Publio, a te palang siya, sakay bulus. Kébisita diya ni Pablo, éy nitupu na diya tu kamét na, sakay nipanalangin na, éy naghusay siya.
9 Ey dahil ta éya a gimet na, éy du étanan a iba a tolay ta éya a puduk, éy inumange side ni Pablo, éy naghusay be dén side.
10-11 Kanya linimusan de kame ta meadu. Ey négiyan kame sa a étélo a bulan.

Nadid, to kéhektat me ta éya, éy sinumakay kame to paraw a gébwat ta Alehandrina. I tandaa na éya a paraw éy éduwa a ribultu a

édse to dulung, a kambal side. Minale be sa siya, da pinalipas na be tu panahun na amiyan. Ey kétulak me sa, éy du tolay a taga éya, éy inatdinan de kame ta meadu a tulung de dikame.
12 Kétulak me sa, éy nagtulos kame ta Sirakusa, a négétélo kame sa a aldew.
13 Sapul ta éya, éy nagtulos kame ta Regio. Ey to kagagabian na éy nagabagat dén. Kanya nagpabor kame dén a éduwa a aldew, hanggan dinumemét kame ta Putoli.
14 Ta éya éy naketa kame ta tolay a méniwala ni Jesus. Pinatulos de kame to bile de ta pitu a aldew. Ey kéhektat me sa, éy nagtulos kame dén ta Roma.
15 Ey du méniwala ni Jesus ta Roma, pékabaheta de a pinumundu kame dén ta Putoli, éy inumange side ta palengke ta Apio, sakay du étélo a tindaan, monda sambatén de kame. Péketa dide ni Pablo, éy nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tinumibay dén i isip naa.

Ta Roma

16 Nadid, kédemét me ta Roma, éy éwan de nipihesu ti Pablo, éng'wan pinatulos de siya to esa a bile, a kaguman na sa tu esa a sundalu a méguwardiya diya.
17 Nadid, kélipas na étélo a aldew, éy pinadulaw ni Pablo du mataas a Judeo ta éya, a nipaliwanag na dide i katuwiran na. "A tétotop ko," kagi na, "du Judeo ta Jerusalem, éy diniképék de, sakay nitugénék de a pihesu to gubernador ta éya a taga Roma. Pero éwanék," kagi na, "tu ginamet a kasalanan ko du Judeo, sakay éwanék tu kontara ta rilihiyon tam a gébwat du apo tam to araw.
18 Ey du taga Roma, to péngsiyasat de diyakén, éy gustuék de a légsiwan, da neta de a éwanék tu kasalanan a pamunuan diyakén.
19 Pero du Judeo éy mégidel side a légsiwanék no gubernador. Kanya napilitanék a nékiohon to gubernador a paangenék na ta Roma, a monda bistaanék no hari ta éye, maski éwanék tu abla a kontara du kapareho ko a Judeo.
20 Kanya ta kam pinadulaw," kagi ni Pablo, "éy monda magketa kitam, sakay méguhon kitam. Gustu ko a mapospusan moy éng bakit éy te iguték a kadena, éy dahil san ta pag-asa ko to pangako na Diyos du apo tam to araw."
21 Nadid, pékabati du Judeo ta éya a kagi ni Pablo, éy kinagi de diya, a "Ewan me nabaheta i medukés a kagi a tungkul diko. Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de nisulat dikame tungkul diko. Sakay du Judeo a dinumemét se a gébwat ta éya, éy éwan de ka be pinintasan.
22 Basta i nabaheta mia," kagi de, "éy maski ahe kan a banuwan, éy pépíntasan kan du tolay i éya a bigu a péniwala a te sakup diko. Kanya gustu me a mégbati diko, Pablo, éng anya i isip mua tungkul ta éya a bigu a baheta."
23 Nadid, éy nitakda de i esa a aldew a umange side mégbati ni Pablo. Ey meadu a tahod i dinumuluga diya to tétulusan na a bile. Ey naghapun siya a nagtoldu dide, a pinatunayan na side tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay inakit na side a méniwala side ni Jesus. I pégpatunay naa dide éy tu kautusan ni Moises sakay tu kasulatan du purupeta.
24 I sénganya du Judeo éy méniwala side. Pero du iba éy éwan.
25 Ewan side nagkaesa tu isip. Ey to kéégkat de a humektat, éy kinagi ni Pablo dide, a "Tama bale tu nipesulat na Banal a Espiritu ni Purupeta Isaya to pénulat na du apo tam to araw.
26 I nisulat ni Isaya, éy
'Ikad mo dén a mégkagi du Judeo ta kona se:
maski mabati moy i katutuhanan, éy
éwan moy mapospusan. Maski meta
moy i tama, éy éwan moy tukoy.
27 Entan moy i
kahinaan na isip moya. Tinampéngan de
i talinga de, sakay kinumihép side,
da salaék de a baten sakay salaék de
a entan. Sala de a mapospusan i
Diyos. Idel de a sumoli diya, a monda
pahusayén na maka side.'
28 Kanya tandaan moy ye," kagi ni Pablo, "i Mahusay a Baheta ni Jesus éy para du éwan Judeo a tolay. Side i maniwala, pero sikam éy éwan!"
29 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy hinumektat side a négpasuway side ta mahigpit.
30 Ey ti Pablo, éy éduwa a taon siya a négiyan ta Roma, to bile na a inupaan na. Sakay tinanggap na i maski ti ésiya a tolay a binumisita diya.
31 Nagpahayag siya a palagi tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay mesipag siya a iyétoldu na ti Panginoon Jesus. Ey éwan tu nangsaway diya.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Roma

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan ni Jesu
Cristo. Piniliék na Diyos a maging apostolék,
monda magpahayagék ta Mahusay a Baheta
na Diyos.
2-3 I éya a baheta éy tungkul to anak na
Diyos a tagapagligtas ta tolay. Siya i Pangi-
noon tam a Jesu Cristo. Siya tu nipangako
na Diyos to araw, da nipesulat na du pu-
rupeta i éya a baheta. I nisulat dia, éy tu
kasulatan na Diyos. Siya éy naging tolay, a
apo siya ni Hari Dabid.
4 Nagpatunay i Diyos a anak na ti Cristo,
da ginamit na Diyos i kapangyarian na a
nangbuhay diya to nikate na. Ey ayun ya ta
Banal a Espiritu.
5 Dahil ta kapangyarian ni Cristo, éy inat-
dinanék na Diyos ta tungkulin ko a maging
apostolék. Kona sa, monda hatulan ko i
meadu a tolay a maniwala ni Cristo, monda
ipasakup side diya.
6 Pati sikam a taga Roma, éy inakit kam
dén na Diyos a ipasakup kam be ni Jesu
Cristo.
7 Nadid, saye i sulat kua dikam a taga
Roma--sikam a étanan a mahal na Diyos.
Sikam i pinilia na Diyos a maging tolay na.

Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam
a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta
biyaya éy ta kapayapaan.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Diyos

8 Mégpasalamaték pa ta Diyos dahil dikam,
da nabaheta dén na étanan a tolay tu
péniwala moy. Mégpasalamaték ta pamag-
itan ni Jesu Cristo.
9 Pilitén ko a tumulung ta Diyos, a
mégpahayagék ta Mahusay a Baheta tungkul
to anak na. Ey tukoy na Diyos a ipénalangin
ta kam a palagi.
10 Sakay ipanalangin ko be éng maariék
maka sina dikam a bumisita, éng pakul-
tadenék na.
11 Da gustu ta kam a bisitaén, monda
itoldu ko dikam i kaluub na Banal a Espiritu
dikitam, monda patibayén ko i isip moya.
12 I gustu ko a kagin éy monda négtulungan
kitam. Tulungan ta kam ta péniwala ko,
sakay tulunganék moy be ta péniwala moy.
13 Sikam a tétotop ko, gustu ko a mapos-
pusan moy a nagayakék ta meadu a beses
a umangeék sina, monda tulungan ta kam.
Pero éwanék nakatulos. Tinulungan ko dén
du iba a tolay a éwan Judeo; éy nadid éy
gustu ko tulungan ta kam be.
14 Sakén i te karapatan a magtoldu ta
maski anya a lahi a tolay. Du tolay a nagadal
éy ta éwan nakapagadal éy tolduan ko.
15 Dahil ta éya, éy gustu ko be a itoldu ko
dikam sina ta Roma i Mahusay a Baheta.

I Mahusay a Baheta Ey Makapangyarian

16 Ewanék mésanike a méngipahayag ta
Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo; da saya
i kapangyarian na Diyos a méngiligtas ta
tolay a méniwala--du Judeo pa, sakay du éwan
Judeo.
17 Dahilan i Mahusay a Baheta, éy saya i
katunayana a tanggapén na Diyos i tolay a
méniwala diya, a ibilang na side a éwan tu
kasalanan. Kanya tu tolay a umasa ta Diyos
éy tanggapén siya na Diyos, a tulos te buhay
siya a éwan tu katapusan. Saya i kagia to
kasulatan na Diyos.

Te Kasalanan I Tolay

18 I ingél na Diyos ta langét, éy mehayag
dén, a parusaan na a talaga du étanan a
medukés a tolay a éwan méniwala diya. Side a
mégharang ta katututuhanan dahil ta ugali de
a medukés.
19 Parusaan side na Diyos, da nipali-
wanag dén na Diyos dide i sarili na, éy na-
pospusan de dén. Pero inidelan de pa.
20 Sapul to pénglalang na Diyos ta mundua,
éy nehayag dén i ugali na--i kapangyarian
na, éy ta pagkadiyos na. Tukoy dén na tolay i
kapangyarian na Diyos, maski éwan de neta,
dahil to péglalang na. Kanya éwan side tu
katuwiran.
21 Maski tukoy dén na tolay a te Diyos, éy
éwan de siya iyégalang, sakay éwan be side
mégpasalamat diya. Mégisip san side ta éwan
tu kabuluhan, a tulos naloko dén side tu isip.
22 Kagi de a matalinung side, pero luku-
luku side a talaga!
23 Inibutan de dén tu péniwala de ta Diyos
a éwan mate, a tulos side a sumésamba ta
diyos-diyosan a inidsuraan san na tolay. O
dikaya sumamba side ta ribultu na manok,
éy ta hayup, éy ta ulag.
24 Nadid, da kona sa i kalukoan na tolay,
éy pinabayan dén side na Diyos. Ewan na
side sawayén a mégimet ta hilig na bégi dia
a medukés. Kanya mégpégimet dén side ta
makasanisanike.
25 Pinabayan de dén i tunay a Diyos,
a tulos naniwala side ta kakabulyan. I
sésambaan dia éy du nilalang san na Diyos.
Pero i Diyos a naglalang éy inidelan de.
Pero siya i dapat purién na tolay, a éwan tu
katapusan. Kona sa.
26 Nadid, da kona sa i tolay, éy pinabayan
side na Diyos. Ewan na side sawayén a
mégimet ta medukés a hilig na bégi dia. Pati
i bébe, éy gininanan de dén tu dati a ugali de
ta lélake, a tulos inasawa de i kapareho de a
bébe.
27 Pati du lélake, gininanan de dén tu
dati a ugali de ta bébe, a tulos kapareho
de dén a lélake i asawan de. Gégemtén de

i bastos a gimet ta kapareho de a lélake.
Mékasanisanike ya. Kanya parusaan side na
Diyos ta kasalanan de.
28 Nadid, da inidelan dén du tolay i napos-
pusan de ta Diyos, éy pinabayan na be side.
Ewan na side sawayén ta medukés a isip de,
sakay na éwan tama a ugali.
29 Gégemtén de i étanan a kalase a medukés
sakay kalukoan a gimet. Medémot side;
méiyamut side; ménaghili side; gustu de a
mamuno. Mékelbug side; méngdaya side;
mégupos side;
30 méiyamut side ta Diyos; hambug side a
mégmalaki side. Mégisip side ta medukés, a
éwan de sundin i magulang de.
31 Hangal side, sakay éwan side mata-
pat. Sakay éwan tu kagbi; sakay éwan side
mebait.
32 Maski napospusan de dén i utus na
Diyos, a dapat mate i étanan a mégimet ta
kona sa, éy sigi san side. Ey laloén de pa a
dagdagen, da masahat pa side a maketa ta
iba a tolay a mégimet ta kona sa.

2

Tama I Péghukum Na Diyos

1 Nadid, éng mapintasan moy i iba a tolay
ta kasalanan de, éy éwan kam tu katuwiran.
Dahilan, éng mapintasan moy i iba, éy pin-
tasan moy be tu sarili moy a gimet, da tu
gimet de a pinintasan moy, éy kona be sa i
ugali moya!
2 Eng tukoy moy dén a tama i péghukum na
Diyos ta tolay a mégimet ta medukés a ugali,
3 éy bakit gégemtén moy pa? Bakit
pépintasan moy i iba ta gimet de, pero
gégemtén moy be i kona sa? Ataay, isip moy
beman éy makaiwas kam ta péghukum na
Diyos éng ahigén moy be tu pinintasan moy
a tolay!
4 Tama a mebait i Diyos. Kanya, siguru,
isip moy éwan na kam parusaan. Pero éwan!
Ewan moy beman tukoy a pégpasensiyaan
kam san na Diyos a monda te panahun kam
maka a magsisi ta kasalanan moy?
5 Pero sikam, da mekétog i ulo moya, a
éwan kam mégsisi, éy lalo a dikél i parusa
moy ta kédemét na péghukum na Diyos. Saya
i oras a humayag i tama a parusa na Diyos.
6 Da gantian na Diyos a talaga i étanan a
tolay ayun ta gimet dia.
7 Du tolay a mégimet ta mahusay, a umasa
side ta gantimpala na Diyos dide ta langet,
éy atdinan na side ta buhay a éwan tu kata-
pusan.
8 Pero du medukés a tolay a isipén de san
tu sarili de, a éwan méniwala ta katutuhanan,
éy kéiyamutan side na Diyos, a parusaan na
side ta mahigpit!
9 Du étanan a tolay a mégimet ta medukés,
éy maghirap side ta dikél a hirap, maski
Judeo éy ta éwan Judeo.
10 Pero du tolay a mégimet ta mahusay,
éy atdinan side na Diyos ta gantimpala a
memahal, sakay ta kapayapaan; pati du
Judeo éy ta éwan Judeo.
11 Da éwan kumampi i Diyos ta isesa a lahi
a tolay.
12 Kanya du tolay a éwan Judeo, éy éwan de
tukoy i kautusan ni Moises a gébwat ta Diyos.
Pero parusaan side na Diyos ta kasalanan
de. Ey du Judeo, da tukoy de dén i kautusan
ni Moises, éy parusaan side na Diyos ta
kasalanan de ayun to kautusan a linabag
de.
13 Dahilan, du mégbati ta kautusan, sakay
éwan de sundin, éy éwan side tanggapén na
Diyos. Pero du makasunud to kautusan, éy
side i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan.
14-15 Du iba a tolay a éwan Judeo, éy éwan
de tukoy i kautusan a gébwat ta Diyos. Pero
tukoy de dén ta isip de éng te kasalanan
side. Saya i katunayana a napospusan dén
na tolay i kautusan na Diyos dide, maski
éwan de nabasa tu kautusan. Dahilan, éng
mensan, éy sugsugén de i kautusan, maski
éwan de pabi tukoy.
16 Nadid, dumemét i aldew a utusan na
Diyos ti Cristo a maghukum ta tolay. Ey
hukumén na Diyos i tolay ayun ta édse ta isip
dia. Saya i plano na Diyos a iyépahayag ko.

Du Judeo Sakay Ta Kautusan

17 Nadid, sikam a Judeo, éy mégmalaki kam
a sikam i tolay na Diyos. Sakay umasa kam
be ta péniwala moy to kautusan ni Moises, a
iligtas kam na Diyos.
18 Tukoy moy dén i kaluuben na Diyos.
Makagimet kam ta mahusay dahil to pina-
gadalan moy a kautusan.
19 Sikam a Judeo éy sikam i makapagpali-
wanag ta mahusay a ugali du tolay a éwan
makapospos.
20 Sikam i makapagtoldua du éwan pabi
nakatukoy ta Diyos! Isip moy a napospusan
moy ta mahusay i katutuhanan da inadal
moy tu kautusan ni Moises!
21 Nadid, éng mégtoldu kam ta iba a tolay,
éy bakit éwan moy tolduan tu sarili moy?
Bakit hatulan moy du mégtako, pero sikam
éy mégtako kam be!
22 Bakit hatulan moy i tolay a diyan
méngibébi éy ta méngilélake, pero sikam éy
bakit méngibébi kam be? Kagi moy a kon-
tara kam ta diyos-diyosan. Ey tama ya. Pero
bakit mégtako kam be ta kasangkapan a édse
to pégdasalan de. Mali ya!
23 Purién moy tu kautusan na Diyos; pero
lapastangan kam ta Diyos dahilan a ugali
moy. Da lélabagén moy i éya!

24 Anya tu dati a kagi to kasulatan? I kagi
naa, éy "Du iba a tolay éy lapastangan kan
side ta Diyos, dahil ta ugali na Judeo."
25 Tama ngani a mahusay i pagkahudeo
moy a rilihiyon, éng sundin moy i kautusan.
Pero éng labagén moy, éy éwan dén tu pasa
tu pagkahudeo moy.
26 Kanya du tolay a éwan Judeo, éng sundin
de i utus na Diyos, éy ibilang side na Diyos
a tolay na, maski éwan side ipasakup ta
rilihiyon na Judeo.
27 Sakay sikam a Judeo, maski sakup kam
na rilihiyon moy, éy hukumén kam na Diyos
a talaga; da éwan moy sundin i kautusan
moy. Pero du éwan Judeo, éy sundin de. Ey
side i katunayana a hukumén kam na Diyos.
28 Ti ésiya i tunay a tolay na Diyos? Puwera
du nipasakup ta rilihiyon na Judeo;
29 éng 'wan i tunay a tolay na Diyos éy
du tolay a nabagu dén i isip dia. Ey éwan
ya gébwat to kautusan, éng 'wan gimet na
Espiritu na Diyos. Side i puriéna na Diyos,
maski éwan side purién na tolay.

3

1 Nadid, éng kona sa, éy anya i lamanga na
Judeo ta éwan Judeo? Anya i kabuluhan na
rilihiyon na Judeo?
2 Meaadu! I lamanga na Judeo, éy ni-
pagkatiwala na Diyos dide i kagi na.
3 Maski éwan naniwala i sénganya dide ta
pangako na Diyos, éy éwan na pabayan tu
nipangako na.
4 Da matapat i Diyos, maski mebuli i
étanan a tolay. Kanya kagi no kasulatan, éy
tama i kagi na Diyos; maski sisién siya na
tolay, éy éwan siya tu kasalanan.
5 Nadid, te tolay a mékipégpasuway
diyakén. I kagi dia éy mahusay kan éng
mégimet kitam ta medukés, monda meta
kan du tolay a mahusay i gimet na Diyos.
Kanya, kagi de a éwan na kitam kan
parusaan ta kasalanan tam.
6 Pero éwan! Mali ya! Da parusaan na
Diyos a talaga i tolay ta mundua.
7 Sakay te mégkagi a dapat kitam kan a
mégbuli-buli, monda meta du tolay a mata-
pat i Diyos. Kanya kagi de a éwan kitam kan
parusaan na Diyos ta kasalanan tam.
8 Maigi pa, kagi de, éy gemtén tam kan i
medukés, monda meta du tolay a mebait i
Diyos. Sakay te méngupos be diyakén, a kona
sa i pégtoldu ko kana. Pero kakabulyan ya.
Parusaan side na Diyos a talaga!

Ewan Tu Tolay a Ewan Tu Kasalanan

9 Anya wade, sikitam a Judeo, mahusay
kitam wade ta iba a lahi a tolay? Ewan!
Da nagpatunayék dén a i étanan a tolay éy
nadaig dén side na kasalanan. Pati Judeo éy
ta éwan Judeo.
10 Tutuhanan ya, da te kagi to kasula-
tan na Diyos, a "Ewan tu tolay a éwan tu
kasalanan ta Diyos, maski isesa.
11 Ewan tu nakapospos ta Diyos. Ewan tu
te gustu a méniwala diya.
12 I étanan a tolay, éy inadgen de dén i
Diyos. Naging medukés dén side ta Diyos.
Ewan tu mégimet ta mahusay, a maski ti
ésiya.
13 I labi na tolay éy koman i lébéng a
mebébuyok, da palagi side a mégbuli-buli.
Lélokon de i tolay ta labi dia.
14 Sakay dédustaén de i kapareho de ta
medukés.
15 Sakay mémuno side agad.
16 Palagi side a méngloko ta iba a tolay, a
pahirapan de side.
17 Ewan de pabi tukoy i mapayapa a
buhay.
18 Ewan side tu galang ta Diyos."
19 Nadid, napospusan tam dén a tu kautu-
san ni Moises, éy mégkagi tungkul du Judeo,
da side ya i sakupa na éya. Pero éwan de
tinupad. Kanya éwan side tu katuwiran ta
Diyos. Dahil to kautusan, éy hukumén na
Diyos i étanan a tolay ta mundua.
20 Ewan tu tolay a nibilang na Diyos
a mahusay da éwan tu sumunud to kau-
tusan. Dahilan i kahulugen no kautu-
san, éy monda mapaliwanagen i tolay a te
kasalanan side.

Ibilang Na Diyos Du Tolay
a Ewan Side Tu Kasalanan

21 Nadid, hinumayag dén a tanggapén na
Diyos i tolay, a ibilang na side a éwan tu
kasalanan. Pero éwan ya gébwat ta pégsunud
de to kautusan.
22 Eng'wan, du umasa ni Jesu Cristo,
éy side ya i ibilanga na Diyos a éwan tu
kasalanan; maski Judeo éy ta éwan. (Tu dati
a kasulatan i mégpatunaya ta éya.)
23 Dahilan éy te kasalanan i étanan a tolay,
kanya éwan side makaadene ta Diyos.
24 Pero nadid, dahil ta kaluub na Diyos a
mebait, éy tanggapén na i tolay, a ibilang na
side a éwan tu kasalanan. Ey gébwat ya ni
Cristo Jesus a méngiligtas dikitam.
25 Tiniyak siya na Diyos a mate alang-
alang ta tolay, monda du méniwala diya, éy
pagpasensiyaan side na Diyos ta kasalanan
de, dahil to dige ni Jesus. Ginimet ya na
Diyos, monda ipeta na a tama i ugali na.
To éya, éy éwan na pinarusaan i tolay ta
kasalanan de.
26 Pero nadid, éy pagpasensiyaan na
Diyos i tolay a méniwala ni Jesus. Side i
ibilang na a éwan tu kasalanan. Saya i katu-
nayana a tama i ugali na Diyos.
27 Kanya sikitam, éy éwan kitam maka-
pagpalalo a mahusay kitam, da éwan tam
tinupad i kautusan. Bakit meligtas kitam?

Da sinumunud kitam wade ta kautusan?
Ewan. Meligtas kitam dahil ta kéasa tam ni
Cristo.
28 Tukoy tam dén ya, a ibilang kitam na
Diyos a éwan tu kasalanan dahil ta kéasa tam
ni Cristo. Ewan ya dahil to péngtupad tam to
kautusan.
29 Ataay, isip moy beman Judeo san i tolay
na Diyos? Ewan. Iligtas na be i iba a tolay a
éwan Judeo.
30 Siya i Panginoon na Judeo éy ta éwan
Judeo! Tanggapén na san tu Judeo a umasa
ni Cristo. Ey kona be sa du éwan Judeo; basta
du umasa ni Cristo i tanggapén naa.
31 Nadid, éng meligtas kitam dahil to kéasa
tam san, éy anya wade? Kagi tam wade a
éwan tu kabuluhan tu kautusan na Diyos?
Ewan. Lalo kitam nadid a makatupad to
kautusan.

4

Halimbawa Tungkul Ni Abraham

1 Mara ti Abraham a apo tam to araw,
bakit tinanggap siya na Diyos?
2 Eng mara, nibilang maka siya na Diyos
a éwan tu kasalanan dahil to gimet na a
mahusay, éy maari maka siya a magpalalo
ta éya. Pero éwan tu makapagpalalo ta Diyos
a mahusay siya.
3 Da kagi ta kasulatan a kanya tinanggap
na Diyos ti Abraham a éwan tu kasalanan, éy
dahil to kéasa na diya.
4 Halimbawa man dén ye: mara éng
mégtarabaho tu tolay a magpaupa, i iatéd de
diya éy éwan kaluub, éng éwan upa na san.
5 Pero tu tolay a umasa san ta Diyos, éy
siya i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan.
Tanggapén na Diyos i kona sa a tolay a
umasa san ni Jesus. Ewan na tanggapén
i tolay a umasa to tarabaho na a para ta
Diyos.
6 Négkagi ti Dabid tungkul ta éya to araw,
da kinagi na a masuwerte i tolay a ibilang
na Diyos a éwan tu kasalanan, maski éwan
nagtarabaho ta Diyos.
7 "Masuwerte," kagi na, "du tolay a pinag-
pasensiyaan na Diyos to kasalanan de!
8 Masuwerte du tolay a ibilang na Diyos a
éwan dén tu kasalanan."
9 Nadid, anya i isip moya? Akala moy
wade éy Judeo san i masuwertea? Ewan! Da
kagbian be na Diyos du éwan Judeo. Mara
entan moy ti Abraham: tinanggap siya na
Diyos a éwan tu kasalanan, dahil to kéasa na
san. Ewan dahil to tarabaho na diya.
10 Ey nadid, nikésiya na tinanggap ti Abra-
ham? Tinanggap na siya bagu na tinupad
tu utus na diya. Kanya diyan moy isipén a
Judeo san i tanggapén na Diyos!
11 Kétapos na éya éy tinupad ni Abraham
tu utus na Diyos diya. To péngtupad na, éy
saya i katunayana a tinanggap dén siya na
Diyos dahil to kéasa na san diya. Maski éwan
pabi siya tinumupad, éy nibilang dén siya
na Diyos a éwan tu kasalanan. Kanya nadid,
ti Abraham éy apo na du étanan a umasa
ta Diyos, a tanggapén na, maski éwan side
Judeo.
12 Sakay apo be siya du Judeo. Pero éwan
na side apo dahil ta pagkahudeo de, éng
'wan dahil ta kéasa de ta Diyos. Lahi side ni
Abraham, da umaheg side diya a umasa ta
Diyos bagu na tinanggap tu utus na Diyos
diya.

Tu Pangako Na Diyos Ey Para Du Umasa Diya

13 To araw, éy nipangako na Diyos ni
Abraham a siya i te kapangyarian ta étanan
ta mundua; sakay du apo-apo na éy te ka-
pangyarian be. Nipangako na diya i éya
éwan dahil to késunud na ta kautusan, éng
'wan dahil to pag-asa na ta Diyos. Kanya
ibilang siya na Diyos a éwan tu kasalanan.
14 Da enta moy: éng mara du méngtupad
ta kautusan i matanggapa na Diyos, éy éwan
dén tu pasa tu pangako na; sakay éwan maka
be dén tu pasa tu kéasa tam diya.
15 Dahil to kautusan éy parusaan na Diyos
i tolay, da linabag de. Pero éng éwan tu
kautusan, éy éwan be tu manglabag ta éya.
16 Kanya tu pangako na Diyos éy para
du umasa diya. Saya i ikaluub na du tu-
nay a apo-apo ni Abraham--éwan san du
sumunud to kautusan, éng éwan, pati du
umasa diya a kona ni Abraham to araw. Da
ti Abraham i apo tam, sikitam a umasa ni
Cristo.
17 Da nakasulat dén a kinagi na Diyos ni
Abraham, a "Siko, Abraham, éy gemtén ko
a siko i ama na meaadu a lahi na tolay."
Ey neta na Diyos a naniwala ti Abraham
diya. Diyos i nangbuhay ta minate. Siya i
naglalang ta étanan to kagi na san. Kanya
makatupad siya to nipangako na.
18-19 Kinagi na Diyos ni Abraham, a pa-
genakén na tu asawa na ta anak, a siya i
maging ama na meaadu a lahi a tolay. Ey
ti Abraham éy sandaan dén a taon i idad
na. Sakay ti Sara a bakés na éy baug dén.
Pero maski neta na a matanda dén side, éy
inumasa san siya ta Diyos. Kanya tinupad
na Diyos tu nipangako na diya, a nagenak
tu asawa na; tulos kinumadu dén nadid du
apo-apo na.
20 Ewan naibut tu péniwala na to nipan-
gako na Diyos diya. Kanya pinuri na i Diyos,
a tulos lalo a tinumibay tu péniwala na diya.
21 Tukoy dén ni Abraham a siguradu a
tupadén na Diyos tu nipangako na diya.
22 Ey dahil to kéasa na ta Diyos, éy ibilang
na siya a éwan tu kasalanan.

23 Nadid, i éya a kagi, a ibilang na kan
a éwan tu kasalanan, éy éwan san para ni
Abraham,
24 éng'wan para dikitam be, monda ma-
pospusan tam be a tanggapén kitam be na
Diyos--sikitam a méniwala diya. Siya i nang-
buhay ni Panginoon Jesus to nikate na.
25 Pinabuno ti Jesus dahil ta kasalanan
tam. Sakay pinabuhay na Diyos a huway,
monda ibilang kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan.

5

Tanggapén Kitam Dén Na Diyos

1 Nadid, ibilang kitam na Diyos a éwan
tu kasalanan, dahil to kéasa tam ni Cristo.
Kanya nadid, éy tinanggap kitam dén na
Diyos, dahil to gimet ni Panginoon tam a
Jesu-Cristo.
2 Dahil ta péniwala tam diya éy makamtan
tam dén i kabaitan na Diyos. Tinanggap
na kitam dén. Ey mésaya kitam, da umasa
kitam a kaguman na kitam ta lugar na a
memahal.
3 Sakay pati, éy mésaya kitam be ta hirap
tam; da tukoy tam éng te hirap kitam éy
matolduan kitam be a magtiyaga.
4 Sakay éng magtiyaga kitam éy saya i
katunayana a matibay i péniwala tam. Sakay
éng matibay i péniwala tam éy umasa kitam
ta mahusay.
5 Ey éwan kitam masanike éng umasa ki-
tam ta Diyos, da mahal na kitam a tahod. Ey
mébati tam dén i pégmahal na dikitam dahil
ta Banal a Espiritu a niatéd na dikitam.
6 To éya a nadaig kitam pabi na
kasalanan tam, éy minate ti Cristo para
ta makasalanan a tolay. To takda a
panahun éy niatéd na i buhay na para ta
makasalanan.
7 Tukoy tam a bihira a talaga i tolay a
méngiatéd ta buhay na a para ta mahusay
a tolay. Pero, éng mensan, éy te tolay a
méngitaya ta buhay na para to kaguman na.
8 Pero enta moy ti Cristo: to te kasalanan
kitam pabi éy minate siya para dikitam!
Saya i nipetaa dikitam na Diyos a mahal na
kitam a tahod.
9 Ey nadid, éng tinanggap kitam dén na
Diyos dahil to dige ni Jesus to nikate na, éy
anya? Ewan na kitam beman agawén ta
pégparusa na Diyos?
10 To péngkontara tam pabi ta Diyos, éy
tinanggap na kitam a kadimoy na dahil to
kéte no anak na. Eng kona sa, éy éwan kitam
beman iligtas ni Cristo, da buhay dén siya?
11 Sakay pati, éy masahat kitam dén ta
Diyos dahil ta Panginoon tam a Jesu Cristo.
Dahil diya éy tinanggap kitam na Diyos a
kadimoy na.

Ti Adan Sakay Ti Cristo

12 Natandaan moy ti Adan to araw. Siya
i neditol a tolay ta mundua, éy nagkasala.
Ey hanggan nadid éy siya be i inahega na
étanan a tolay, da side ngani i lahi naa.
Kanya mégkasala be side. Ey anya i bunga
no kasalanan ni Adan? Ey dikamatayan!
Kanya mate nadid i étanan a tolay, éy te
kasalanan side a étanan.
13 Bagu nanulat ti Moises to kautusan na
Diyos, éy nagkasala pa i tolay. Pero éwan de
kapanagutan tu kasalanan de, da éwan de
pabi tukoy i kautusan.
14 Pero sapul ni Adan a hanggan to
panahun ni Moises, éy minate i étanan a
tolay, maski éwan de inaheg ti Adan, to kéidel
na to utus na Diyos diya.
Mara ipareho mo ti Adan ni Cristo:
15 éwan side pareho. Da maski mate i
étanan a tolay dahil to kasalanan ni Adan, éy
siguradu a meligtas nadid i meadu a tolay
dahil to gimet ni Jesu Cristo. Saya i kaluub
na Diyos dikitam.
16 Kanya éwan pareho i gimet diden ya
a éduwa. Dahil to kasalanan ni Adan, éy
mégkasala nadid i étanan a tolay, a tulos
parusaan side na Diyos. Pero nadid, maski
meadu kitam a kasalanan, éy naibutan dén
side ni Cristo, a atdinan na kitam ta buhay a
éwan tu katapusan!
17 Katutuhanan a dahil to kasalanan no
esa a tolay éy mate nadid i étanan a tolay.
Pero nadid dahil to gimet no esa man dén
a tolay, a ti Jesu Cristo, éy lalo a mahigpit i
makamtan na tolay! Du étanan nadid a tu-
manggap ta kaluub na Diyos, a tulos ibilang
na side a éwan tu kasalanan, éy mabuhay
side a éwan tu katapusan.
18 Kanya nadid, i kahulugina no kinagi
ko éy kona se: tu ginimet no esa a lélake
a medukés i nangatéda ta ikate na étanan
a tolay. Pero tu ginimet no esa man dén
a lélake a mahusay, éy saya i méngiligtas ta
tolay, a atdinan na side ta buhay a éwan tu
katapusan.
19 Samakatuwid éy inatdinan ni Adan
i meadu a tolay ta kasalanan, dahil to
késuway na ta Diyos. Ey ti Cristo, dahil to
késunud na, éy ibilang na Diyos i meadu a
tolay a éwan tu kasalanan.
20 Kanya to pégpahayag ni Moises to kau-
tusan, éy lalo a nadagdagen i kasalanan na
tolay. Pero éng dikél i kasalanan na tolay, éy
lalo be a dikél i kagbi na Diyos dide.
21 Kanya nadid éy mate i tolay dahil ta
kasalanan de. Pero atdinan kitam be na
Diyos ta kaluub na, dahil to kabaitan na.
Atdinan na kitam ta buhay a éwan tu kata-
pusan, dahil to gimet ni Jesu Cristo a Pangi-
noon tam.

6

Diyan Kam Utusan Na Kasalanan Moy

1 Nadid, neta tam a kagbian kitam na
Diyos maski nagkasala kitam. Ey anya i isip
moya? Itulos tam i pégkasala tam, monda
kagbian na kitam ta lalo pa ta éya?
2 Ewan! Bakit magkasala kitam pa, éng in-
agaw kitam dén na Diyos to dati a ugali tam
a makasalanan! Minate tu dati a pagkatolay
tam.
3 Ewan moy bale pabi napospusan, to
nipagpabinyag tam a nipasakup kitam ni
Cristo Jesus, éy bilang kaguman tam siya a
minate.
4 Kanya to nipagpabinyag tam, éy bilang
nielbéng kitam a kaguman ni Cristo, monda
kaguman na kitam be a mabuhay. Da
pinabuhay siya Nama na ta kapangyarian
na. Kona sa, monda te buhay kitam a bigu
a éwan makasalanan.
5 Nadid, éng nagpasakup kitam dén ni
Cristo, a kaguman tam siya a minate, éy
kaguman tam be siya a mabuhay a huway.
6 Tukoy tam dén tu dati a pagkatolay tam a
makasalanan, éy kaguman dén ya ni Cristo
a nipako to kudos. Kona sa, monda mate
tu dati a pagkatolay tam a medukés, monda
éwan kitam utusan na kasalanan tam.
7 Dahilan, éng kaguman moy dén ti Cristo
a minate, éy inagaw na kam dén to dati a
ugali moy a makasalanan.
8 Dahilan eng kaguman tam ti Cristo a
minate, éy tukoy tam a kaguman tam be siya
a mabuhay a huway.
9 Da tukoy tam a binuhay dén na Diyos ti
Cristo, a éwan dén huway a mate. Ewan dén
siya mate nadid, a hanggan.
10 Mensan siya a minate para ta
kasalanan tam. Hustu dén ya a katubusan
na kasalanan na étanan a tolay. Ey nadid i
buhay na éy para ta Diyos.
11 Kanya sikam, dapat ibilang moy
a pate dén tu dati a pagkatolay moy a
makasalanan, a bigu dén i buhay moy
nadid. I buhay moy nadid éy para ta Diyos,
da sakup kam dén ni Cristo Jesus.
12 Nadid, dahil ta éya, éy diyan kam dén
péutus a huway ta kasalanan. Diyan kam
méniwala ta hilig na bégi moya a medukés.
13 Eng'wan utusan kam na Diyos, da ina-
gaw kam dén na Diyos ta kamatayan, a inat-
dinan na kam dén ta bigu a buhay. Kanya
iated moy ta Diyos i bégi moya, monda
gamitén na kam ta mahusay a gimet.
14 Ewan maari a utusan kam na
kasalanan, da éwan kam dén sakup na
kautusan, éng'wan sakup kam dén na kagbi
na Diyos. Aguman na kam nadid, a monda
adgen moy tu kasalanan moy.

Inagaw Kam Dén To Kasalanan Moy

15 Nadid, anya i akala moya ta éya? Itulos
tam wade i pégkasala tam, da éwan kitam dén
to kautusan, da sakup kitam dén na kagbi
na Diyos? Ewan! Ewan maari!
16 Ewan moy tukoy? Eng sundin moy i
maski ti ésiya a magutus dikam, éy bilang
sakupén na kam. Kanya éng sundin moy
i kasalanan éy dekpén kam na kasalanan.
Ey i bunga na éya éy kamatayan. Pero éng
sundin moy i Diyos, éy tanggapén na kam, a
atdinan na kam ta buhay a éwan tu katapu-
san.
17 Salamat ta Diyos! Utusan kam na
kasalanan moy to éya. Pero nadid éy sundin
moy ta mahusay i katutuhanan a nitoldu
dikam na Diyos.
18 Inagaw kam dén ni Cristo to kasalanan
moy. Ey nadid éy utusan kam dén na Diyos,
a tulos gemtén moy i mahusay.
19 Mégkagiék ta éye ta medibo san a kagi,
monda maseplot moy a mapospusan. To éya
éy sésundin moy a palagi i medukés a ugali.
Ey nadid éy dapat sundin moy a palagi i
mahusay a gimet, da sikam i tolay na Diyos.
20 To éya a sésundin moy pabi i ugali moy
a makasalanan, éy éwan kam pabi nasakup
na mahusay a ugali.
21 Pero anya i nasapit moya ta éya a
mékasanisanike a ginamet moy? Ewan! Da i
keangayan sana na éya éy kamatayan!
22 Pero nadid, éy inagaw kam dén ni Cristo
to kasalanan moy, a tulos utusan kam dén
na Diyos nadid. Nakamtan moy nadid a to-
lay kam dén na Diyos. Ey anya i keangayana
na éya? Ey buhay a éwan tu katapusan.
23 Dahilan i keangayana na makasalanan
a ugali éy kamatayan. Pero i kaluub na
Diyos éy buhay a éwan tu katapusan. Ey
gébwat ya ta Panginoon tam a Cristo Jesus.

7

Libri Kitam To Kautusan

1 A tétotop ko, sikam a nakapospos ta kau-
tusan, éy tukoy moy dén a sakup san na
kautusan i tolay habang buhay siya.
2 Mara kona se: i utus a esa to kautusan, éy
diyan ginanan na bébe i asawa na habang
buhay siya. Pero éng mate dén tu asawa
na, éy libri dén tu bébe ta utus no kautusan
tungkul ta pasawa. Maari dén siya a ma-
makét.
3 Mara, éng mékiagum siya ta esa a lélake,
a te buhay pabi tu asawa na, éy méngilélake
ya. Pero éng mate dén tu asawa na, éy libri
dén tu bébe ta utus na kautusan tungkul
ta pasawa. Ewan siya tu kasalanan éng
mamakét.
4 Ey kona be sa dikam, sakay to kautusan
ni Moises. Libri kam dén nadid to kautusan,
da bilang pate kam dén, da minate ti Cristo
para dikam. Ey nadid éy sakup kam dén
ni Cristo. Minabuhay siya a huway, monda
gemtén tam i mahusay para ta Diyos.

5 To éya a péngsunud tam to dati a pagkatolay tam, éy dinagdagen na kautusan tu kasalanan tam, da pékabati tam ta éya, éy gustu tam ta lalo a labagén. Pero i keangayana na éya a ugali éy mahukum kitam.
6 Pero nadid éy libri kitam to kautusan ni Moises, da bilang pate kitam dén ta éya. Kanya nadid éy éwan kitam tu kailangan a sumunud ta kautusan; éng 'wan i sésundin tam déna éy Diyos, da binagu kitam na Espiritu a Banal.

Tu Kautusan Ey Mégpaliwanag Ta Kasalanan

7 Ey anya i kahulugina na éya? Medukés wade tu kautusan? Ewan! Pero éng éwan tu kautusan éy éwan ko napospusan éng anya i kasalanan na tolay. Eng éwan kinagi no kautusan a "Diyan ka medémot," éy éwan ko maka napospusan a kasalanan i medémot.
8 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na tu kasalanan ko, da pinadikél na i kedémot ko. Dahilan, éng éwan mo pabi tukoy i kautusan, éy éwan mo be tukoy éng anya i kasalanan mo.
9 To éya éy akala ko éy éwanék tu kasalanan. Pero to pégadal ko to kautusan éy naisip ko a te kasalananék bale. Sakay dinagdagen ko be tu kasalanan ko ta higit pa ta éya.
10 I kautusan éy dapat maka a méngatéd ta buhay a éwan tu katapusan. Pero sakén, da linabag ko éy siya bale i méngatéda diyakén ta panghukum diyakén.
11 Kanya tu kautusan éy dinagdagen na i kasalanan ko, da akala ko éy tétupadén ko dén, pero bale éy éwan ko kaya. Kanya dahil to kautusan, éy talagaék a hukumén.
12 Kanya i kautusana éy gébwat ta Diyos. Ewan medukés i kautusan, éng 'wan mahusay.
13 Nadid, éng mahusay tu kautusan, éy bakit méngatéd ta tolay ta panghukum dide? Ewan! Kanya hukumén na Diyos i tolay éy dahil ta kasalanan de. Bakén a dahil to kautusan. I gimet no kautusan, éy mégpaliwanag ta kasalanan. Saya i katunayana a medukés i kasalanan tam a talaga.

Tu Hilig Na Bégi Na Tolay

14 Tukoy tam a gébwat ta Diyos tu kautusan. Pero sakén, éy tolayék san a éutusanék na kasalanan ko.
15 Mégtakaék éng bakit éwan ko maari a pigilén i gimet ko a medukés. Eng gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya. Sala ko be a gemtén i medukés a gimet; pero maski sala ko, éy gemtén ko be.
16 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu éy minamaigi ko i kautusan.
17 Kanya éwan ko gustu a mégimet ta medukés. Pero tu katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan, éy saya i mégpilita diyakén.
18 Tukoy ko a medukés i dati a pagkatolay ko. Kanya maski gustu ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya.
19 Dahilan éy gustu ko a gemtén i mahusay, pero éwan ko itulos. Sakay sala ko a gemtén i medukés, pero saya i gimet kua!
20 Nadid, éng gemtén ko i éwan ko gustu, éy sala ko a magkuna sa. Pero piliténék na katutubu ko a pagkatolay ko a makasalanan.
21 Kanya nadid, éy saye i napospusan kua: éng gustu ko a gemtén i mahusay, éy gemtén ko san i medukés.
22 Gustu ko a tahod ta isip kua i utus na Diyos.
23 Pero mébati ko be ta bégi kua tu dati a pagkatolay ko a makasalanan. Saya i mégpilita diyakén a magimet ta medukés.
24-25 Kanya sakén, éy sundin ko i Diyos ta isip kua. Pero tu dati a pagkatolay ko éy siya i sumunuda ta hilig na bégi kua a makasalanan.
Kakakagbiék a tahod! Ti ésiya wade i mangiligtasa diyakén ta pagkatolay ko a makasalanan a méngatéd diyakén ta ikate ko?
Salamat ta Diyos! Iligtasék na dahil to gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo!

8

I Buhay Tam Ey Ayun Ta Espiritu

1 Kanya nadid, éy éwan hukumén na Diyos i tolay a nékipagkaesa ni Cristo Jesus.
2 Ewan kitam dén sakup na dati a pagkatolay tam a makasalanan a méngatéd ta ikate tam; dahilan éy nilibri kitam na Espiritu. Siya i méngatéd ta buhay. Ey gébwat ya ta pékiagum tam ni Cristo Jesus.
3 Medukés i dati a pagkatolay tam. Kanya éwan kitam meligtas dahil to késunud tam to kautusan. Pero iligtas kitam na Diyos. I ginimet naa, éy pinaange na tu anak na ta mundua, a naging tolay. Pero éwan siya tu kasalanan. To nikate na éy nilibri na kitam ta kasalanan tam.
4 Ginimet na ya monda makatupad kitam nadid ta kautusan na Diyos. Ey nadid éy sundin tam, da éwan kitam dén nadid sumunud ta dati a pagkatolay tam a makasalanan; éng'wan i sundin tama nadid éy tu Banal a Espiritu.
5 Du tolay a sumunud ta dati a pagkatolay de a makasalanan, éy sugsugén de san tu gimet a medukés. Pero du sumunud ta Espiritu na Diyos, éy sugsugén de i gustu na Espiritu.

6 Eng sugsugén mo tu dati a pagkatolay
mo a medukés, éy hukumén ka na Diyos.
Pero éng sugsugén mo i bagay a tungkul
ta Espiritu na Diyos, éy éwan ka maligalig,
sakay mabuhay ka a éwan tu katapusan.
7 Dahilan tu tolay a sumunud to dati a
pagkatolay na éy kontara siya ta Diyos. I
kona sa éy éwan maari a sumunud ta utus na
Diyos.
8 Kanya éwan maari i kona sa a tolay a
gumimet ta kasahatan na Diyos.
9 Pero sikam, éy éwan sa kona, da sikam,
éy nékipagkaesa kam ta Espiritu na Diyos, éng
talaga a mégiyan dikam i Espiritu. Dahilan
éng éwan édse dikam i Espiritu ni Cristo, éy
éwan na kam sakup.
10 Pero sikam éy sakup kam dén ni Cristo
a talaga, a mégiyan dén siya dikam. Talaga
a mate i bégi moya dahil to kasalanan moy,
pero i kaliduwa moy éy mabuhay a éwan tu
katapusan, da tinanggap kam dén na Diyos
a ibilang na kam a éwan tu kasalanan.
11 Tu Espiritu na Diyos, éy siya i nag-
pabuhay ni Jesus to lébéng. Kanya nadid,
éng mégiyan dikam i Espiritu na Diyos, éy
buhayén na be a huway i bégi moya.
12 Kanya nadid, a tétotop ko, éy te kailan-
gan kitam a sumunud ta Espiritu na Diyos,
a diyan tam sugsugén tu dati a pagkatolay
tam a medukés.
13 Dahilan éng sundin moy i hilig na bégi
moya, éy hukumén kam na Diyos. Pero
éng idelan moy i medukés a gimet dahil
ta tulung na Espiritu na Diyos dikam, éy
mabuhay kam a éwan tu katapusan.
14 Dahilan i étanan a alaga na Espiritu na
Diyos, éy side ngani i anak na Diyos.
15 Kanya éwan kitam dén nadid méganteng
ta parusa na Diyos, da tinanggap na kitam
dén a anak na. Maari a dulawén tam siya
nadid a Ama tam.
16 I Espiritu na Diyos a édse dikitam, éy
siya i mégpatunaya dikitam a anak kitam na
Diyos.
17 Ey nadid, éng anak na kitam éy atdi-
nan na kitam be ta gantimpala a iatéd na
ni Cristo. Dahilan éng kaguman tam siya
ta hirap na, éy kaguman tam be siya éng
maghari.

I Gantimpala a Dumemét

18 I isip kua, éy éwan importante diyakén
i hirap tam nadid, bagay maala-ala ko i
memahal a gantimpala a meange dikitam.
19 I étanan a nilalang na Diyos, éy umasa ta
oras a ipataas na Diyos du anak na.
20 Dahilan, i nilalang na Diyos, éy naging
éwan tu pasa, da saya i kaluuben na Diyos.
Pero te pag-asa be i tolay.
21 Dahilan te dumemét a oras a malaya
man dén i nilalang na Diyos, monda éwan
mate i maski anya. Kédemét na éya, éy te
kabahagi be diden ya a nilalang ta éya a
malaya a buhay a meange du anak na Diyos.
22 Tukoy tam i nilalang na Diyos, éy
méghirap a méghirap a tahod a hanggan na-
did.
23 Ey kona be sa sikitam. Ey nadid éy
mégtiis kitam a umasa kitam ta oras a
agawén na Diyos i bégi tama, a tanggapén na
kitam a anak na. Ey tu neditol a niatéd na
dikitam éy tu Espiritu na.
24 Sapul to nipagligtas dikitam ni Cristo,
éy umasa kitam ta dumemét dikitam, a
maguhay kitam san ta asaan tam. Pero éng
dinumemét maka dén i éya a éuhayén tam,
éy éwan kitam dén tu uhayén, da dinumemét
dén.
25 Pero umasa kitam be ta éya, maski
éwan tam pabi mineta, a mégtiis kitam san
a méguhay.
26 Nadid, éy aguman kitam be na Espiritu
ta kahinaan tam. Da éwan kitam maru-
nung a manalangin ta tama. Mara, aguman
kitam na Espiritu a dumaying ta Diyos ta
disalad a isip tam.
27 Sakay i Diyos, éy tukoy na dén i isip na
tolay. Sakay tukoy na be i isip na Espiritu,
da duméday ing diya i Espiritu alang-alang ta
tolay na Diyos, ayun ta kaluuben na Diyos.
28 Tukoy tam ye: ta maski anya a bagay,
éy gemtén na Diyos i mahusay ta tolay a
mégmahal diya--du étanan a inakit na, ayun
to plano na.
29 Dahilan, sapul to sapul éy tukoy dén na
Diyos éng ti ésiya i koo na a tolay. Side, éy
pinili na a maging kapareho side na anak
na a sarili, monda ti Jesus éy siya i panganay
de.
30 Sakay du étanan a pinili na éy side du
inakit na. Sakay side i tinanggap na a ibi-
lang na side a éwan tu kasalanan. Sakay side
i pataasén na.

Ewan Tu Makapagpahiwalay Dikitam Ni Cristo

31 Nadid, anya be i makagi tam tungkul ta
éya? Eng Diyos i kaguman tam, éy ti ésiya i
makadaig dikitam?
32 I Diyos, éy éwan na niewad tu sarili na a
anak, éng'wan niatéd na a minate to kudos a
para dikitam. Nadid, éng kona sa i gimet na
Diyos, éy anya, éwan na beman ipagkaluub
dikitam i kailangan tam?
33 Ti ésiya wade i magablaa ta Diyos
tungkul dikitam? Sikitam i pinili naa, a
ibilang na kitam a éwan tu kasalanan!
34 Ti ésiya wade i manghukum dikitam?
Mara ti Cristo Jesus, hukumén na kitam
wade? Ewan! Da minate siya para dikitam,
sakay nabuhay a huway, a kaguman na i
Diyos nadid. Siya i dumaying ta Diyos nadid
para dikitam.

35 Ti ésiya i makapagpahiwalay dikitam ta
pégmahal ni Cristo dikitam? Ewan, da éwan
na kaleksapan i mahalén na. Maski te hirap
kitam, maski te mékialam dikitam, maski
te alép kitam, maski adene kitam a mate,
éy éwan tu makapagpahiwalay dikitam ni
Cristo.
36 Ey te hirap kitam a talaga. Ey kagi to
kasulatan a palagi kitam a adene a bunon,
da méniwala kitam diya. Kanya ibilang de
kitam a koman i tupa a bunon.
37 Pero ta étanan a éya a hirap tam éy agu-
man kitam ni Cristo, monda kaya tam side a
taluén. Ewan na kaleksapan i mahalén na a
tolay.
38 Méniwalaék a siguradu a éwan tu maka-
pagpahiwalay dikitam ta pégmahal ni Cristo
dikitam. Maski mate kitam, maski buhay
kitam pabi. Maski anghel, maski espiritu a
iba. Maski anya i manyari dikitam nadid a
panahun sakay ta esa pa a panahun.
39 Maski du espiritu ta langet éy ta lu-
taa. Maski kontara dikitam i étanan, éy éwan
tu makapagpahiwalay dikitam ta Diyos, da
mahal na kitam dahil to gimet ni Panginoon
tam a Jesu Cristo.

9

Du Judeo Ey Pinili Na Diyos

1 Nadid, te kaginék dikam tungkul du
Judeo. Katutuhanan i éye a kagi ko. Sakupék
ni Cristo, a éwanék mégbuli-buli. I Banal a
Espiritu éy mégiyan ta isip kua. Kanya tukoy
ko a tama i kagi kuae.
2 Mahigpit i kalungkutan kua du ka-
pareho ko a Judeo! Mégsisiék tu isip dide, da
lahi ko side! Side i kabébayan kua, éy talaga
a maparusaan side.
3 Gustu ko a sakén maka i isumpaa na
Diyos kesira dide. Maski sakén maka i
maibuta ni Cristo kesira dide.
4 Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos
to araw, a naging tolay na. Side i anak
na Diyos. Side i kaguman na to araw.
Nékipagkasundu i Diyos dide, a inatdinan na
side to kautusan na, sakay to pangako na.
Side i sinumamba diya.
5 Du apo-apo de to araw éy ti Abraham,
sakay ti Isak sakay ti Israel. Ey ti Cristo,
to naging tolay siya, éy Judeo be siya a
kabébayan de. Siya i Diyos a mataas ta
étanan. Purién tam siya a éwan tu katapusan!
Kona maka sa.
6 Kinagi dén na Diyos a tolay na du Judeo.
Ey éwan naibut tu nipangako na, maski
inidelan de ti Cristo. Da éwan étanan a Judeo
i tinanggap na a tolay na.
7 Ewan du étanan a apo-apo ni Abraham
i tolay na Diyos. Da kinagi na Diyos ni
Abraham, a "Basta du apo no anak mo a ti
Isak i mebilang a gébwat diko."
8 Nadid, i kahulugan na éya, éy éwan tolay
na Diyos i étanan a nienak ni Abraham, éng
'wan basta du anak a gébwat to pangako na
Diyos.
9 Ey anya tu nipangako na Diyos ni Abra-
ham? "Ta esa a taon," kagi na, "éy magsoliék
dikam. Ta éya a panahun éy magenak ti Sara
a bakés mo ta lélake." Siya éy ti Isak.
10 Sakay énta moy ti Rebeka a asawa ni
Isak. Méngilog pabi siya to anak na a kam-
bal,
11-12 éy kinagi na Diyos diya, a "Tu
sumunud a ienak, éy mataas siya to aka
na." Enta moy, éwan pabi side nienak, éy
pinili dén na Diyos tu ikaduwa, a ti Hakob.
Makay isip moy pinili na Diyos tu esa dahil
to ugali na a mahusay. Pero éwan, da saya i
kaluuben na.
13 Da kagi to kasulatan a pinili na Diyos ti
Hakob, a inidelan na tu aka na a ti Esaw.
14 Nadid, éng kona sa, éy anya, makagi
tam wade a éwan tama i gimet na Diyos, da
tanggapén na tu esa, sakay tu esa éy éwan?
Ewan!
15 Da kinagi na Diyos ni Moises to araw,
a "Kagbian ko i maski ti ésiya a gustu ko a
kagbian."
16 Kanya du tolay a tanggapén na Diyos,
éy éwan ya dahil to gimet de, éng'wan gébwat
san ya ta kagbi na Diyos.
17 Mara enta moy ti Hari Paraon to araw:
kinagi diya na Diyos, a "Ginimet ta ka a Hari
ta Egipto, monda éng ibutan ta ka, éy meta
na tolay i kapangyarian ko, tulos metanyag
i ngahen ko ta buu a mundu."
18 Kanya sikitam, meta tam a kagbian na
Diyos i maski ti ésiya a gustu na. Sakay pati
éy paktogén na i ulo du iba a gustu na a
paktogén.

Gemtén Na Diyos I Tolay Ayun Ta Gustu Na

19 Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos, éy
makay kagi moy a bakit sisién na pa i tolay
éng éwan de siya sundin, da Diyos ngani dén
i nagpaktog ta ulo dia!
20 Pero i sengbet kua ta éya, éy éwan kam
maari a magpintas ta plano na Diyos. Bakit,
maari wade i linalang na Diyos a mégkagi
diya, a "Bakit linalangék ta kona se?"
21 Ataay, tu mégimet ta binga, éwan bale
siya maari a mégimet ta binga a memahal
sakay ta binga a mura ta esa san a piraso a
luta?
22 Nadid, kona sa i Diyos--gemtén na i
tolay ayun ta gustu na. Kanya du tolay a
medukés, éy talaga a parusaan na. Pero ti-
isén na pabi side, monda ipeta na i pégparusa
na dide. Sakay ta kapangyarian na éy ipeta
na be.
23 Gustu na ipeta na i kapangyarian na
a mataas, sakay tu kaluub na du tolay a

kagbian na, du pinili na a mégiyan diya ta
langet.
24 Ey sikitam ngani i pinili naa. Judeo éy
ta éwan Judeo i pinili naa.
25 To kasulatan ni Oseas, éy kinagi na ta
éye: "Du tolay a éwan Judeo, éy tanggapén ko
side a tolay ko, a mahal ko side."
26 To éya éy kagi de a éwan tolay na Diyos
du éwan Judeo. Pero nadid éy dumemét i
oras a dulawén de side a anak na Diyos.
27 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i kagi na
tungkul du Judeo, éy "Maski meaadu side
a koman i baybay ta diget, éy kétihék san i
meligtasa dide;
28 da bigla na Diyos a ganapén i pégparusa
na ta tolay ta mundua."
29 Sakay esa pa a kagi ni Isayas, éy "I
mataas a Panginoon, éng éwan na inagaw
du sénganya du anak tam to te hirap tam,
éy naubus kitam a koman i banuwan na
Sodoma sakay ta Gomora."

Du Judeo Ey Ewan Méniwala Ni Cristo

30 Nadid, i kahulugina na éya, éy kona
se: Du éwan Judeo, éy éwan side pinumilit
a tanggapén side na Diyos; pero nadid éy
tinanggap na dén side, a ibilang na side a
éwan tu kasalanan, dahil to péniwala de ni
Cristo.
31 Pero du Judeo éy pinumilit side a tumu-
pad ta kautusan, monda tanggapén side na
Diyos. Pero éwan de kaya.
32 Kanya éwan side maari, éy dahil pinu-
milit side a tanggapén side na Diyos dahil
to ginimet de. Pero éwan side inumasa ni
Cristo. Mara ti Cristo éy bito a kinehakpaan
du Judeo.
33 Da kinagi na Diyos to kasulatan, a "Enta
moy, iedton ko ta banuwan na Judeo i esa a
lélake. Mara bito siya a kehakpaan na tolay
ta iyamut de. Pero du tolay a méniwala diya,
éy éwan side malungkut."

10

1 A tétotop ko, i panalangin kua, éy melig-
tas maka du kapareho ko a Judeo. Saya i
gustu ko a tahod a tahod!
2 Tutuhanan a mékidiyos side a tahod,
pero mali i pékidiyos dia.
3 Da éwan de tukoy éng kodya na Diyos a
tumanggap ta tolay. Ey nadid, da éwan de
tukoy, éy ginimet de i sarili de a rilihiyon,
monda gustu maka side na Diyos. Pero éwan
side méniwala a tanggapén na Diyos i tolay a
umasa ni Cristo.
4 Pero ti Cristo, éy pinalipas na dén tu
kautusan a péniwalaan na Judeo. Kanya na-
did éy tanggapén na Diyos i maski ti ésiya a
umasa ni Cristo, a ibilang na side a éwan tu
kasalanan.

Tanggapén Na Diyos I Maski Ti Esiya

5 Nanulat ti Moises to araw, a i tolay a
sumunud ta étanan a édse to kasulatan, ha-
bang buhay, éy siya i tanggapéna na Diyos;
siya i meligtas.
6 Pero tungkul ta pénanggap na Diyos ta
tolay a umasa ni Cristo, éy te kagi be: Diyan
kam kan mégkagi a te kailangan kam a
umange ta langet a magpaange se ni Cristo,
a monda iligtas na kam.
7 Diyan kam kan be mégkagi a te kailangan
kam a magahayok ni Cristo ta Dinatagen, a
monda aguman na kam.
8 Dahilan tu kagi na Diyos a ipahayag
ko éy tanggapén na Diyos du umasa ni
Cristo. Ey éwan ya mehirap a mapospusan,
da tukoy moy dén.
9 Eng ipagtapat mo a ti Jesus éy Pangi-
noon, sakay éng méniwala ka a tahod a bin-
uhay siya na Diyos to lébéng, éy meligtas ka
a talaga.
10 Dahilan, éng méniwala kitam a talaga, éy
tanggapén kitam na Diyos, a ibilang na ki-
tam a éwan tu kasalanan. Eng ipagtapat tam
a siya i Panginoon tam éy meligtas kitam.
11 Kagi to kasulatan, a maski ti ésiya a
méniwala diya, éy éwan malungkut,
12 maski Judeo éy ta éwan Judeo. Da i Diyos
éy Panginoon ta étanan. Méngatéd siya ta
biyaya ta étanan a dumaying diya.
13 Dahilan i maski ti ésiya a dumaying ta
ngahen na Panginoon éy meligtas.
14 Pero i tolay, éy éwan side dumaying
ta Panginoon éng éwan de siya tukoy. Ey
pakodyan de siya a matukuyan, éng éwan de
pabi nabaheta. Ey pakodyan de a mabaheta
éng éwan tu méngibaheta dide?
15 Sakay éwan tu méngibaheta dide éng
éwan tu magutus ta esa a ange mangiba-
heta dide. Kanya te kagi to kasulatan, a
"Masahat i tolay bagay te dumemét dide a
méngibaheta dide ta Mahusay a Baheta."
16 Pero te meadu be a tolay a éwan
méniwala to nabaheta de a tungkul ta
Mahusay a Baheta. Maski ti Isayas to
araw, éy kinagi na a "Panginoon, éwan side
méniwala to nibaheta ko dide."
17 Kanya i tolay, méniwala side ni Cristo
bagay mabaheta de. Sakay mabaheta de
bagay te magtoldu dide tungkul ni Cristo.
18 Nadid, du Judeo a éwan méniwala; bakit
wade? Ewan de wade pabi nabaheta?
Ewan! Nabaheta de dén. Dahilan maski
ta ahe ta mundua, éy nabaheta de dén i
Mahusay a Baheta.
19 Bakit, éwan napospusan du Judeo a
tanggapén be na Diyos i tolay a maski éwan
Judeo? Ewan! Napospusan de dén ya. Da ki-
nagi ni Moises a gemtén na Diyos a ménaghili
du Judeo dahil ta kagbi na du iba a tolay a
éwan nakapospos.

20 Sakay kagi ni Isayas, a pumeta i Diyos
du éwan Judeo a tolay a éwan nagahayok
diya.
21 Pero du Judeo, kagi na, éy gustu na
Diyos a palagi na side a tanggapén, pero
masuwayin side.

11

Ewan Inidelan Na Diyos Du Judeo

1 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, éy anya
isip moya? Inidelan wade nadid na Diyos
i tolay na a Judeo? Ewan! Mara sakén,
Judeoék. Apoék ni Abraham. Sakupék ta
lahi a gébwat ni Bendyamin.
2 Kanya tukoy tam a éwan inidelan na
Diyos i tolay na a Judeo a pinili na to araw.
Ewan moy maala-ala tu kagi to kasulatan
tungkul ta éya? Ti Purupeta Eliyas, éy
nagabla siya ta Diyos du kapareho na a
Judeo, a
3 "Panginoon," kagi na, "binunu de dén
du iba a purupeta a méniwala diko. Sakay
hinukat de dén du pégdasalan me diko. Ey
nadid," kagi na, "saken san dén i nabuhaya
a méniwala diko. Sakay gustuék de be dén a
bunon."
4 Pero "Ewan," kagi na Diyos. "Ewan san
siko i méniwalaa diyakén. Da te pitu pabi a
libu a Judeo a méniwala diyakén, a éwan pabi
sinumamba to diyos-diyosan a ti Baal."
5 Ey kona be sa nadid a panahun tam. Te
sénganya pabi a Judeo a méniwala. Side i
pinilia na Diyos a tolay na, da kagbian na
side.
6 Pinili na side dahil to kagbi na, éwan
dahil to késunud de to kautusan na. Dahi-
lan éng tanggapén na Diyos i tolay dahil ta
késunud de, éy éwan tunay i kagbi na dide.
7 Nadid, anya i kahulugan na éya? I kead-
uan na Judeo éy éwan tinanggap na Diyos,
maski gustu de a tanggapén na side. Basta
du séngasénganya san a pinili na, éy side san i
tinanggap naa. Pero du iba, éy mekétog side
tu ulo.
8 Kagi to kasulatan, éy ginimet side na
Diyos a mekétog tu ulo, monda éwan de ma-
pospusan i plano na Diyos. Kanya hanggan
nadid éy kona sa i ugali na Judeo.
9 Sakay ti Dabid, éy kinagi na tungkul du
Judeo i kona se: "Maparusaan maka side,"
kagi na, "da umasa side ta kasaganaan de,
kesira ta Diyos. Mahukum maka side.
10 Atdinan maka side ta luku-luku a isip
de, monda éwan de mapospusan, monda
dumemét dide i mehirap a buhay."
11 Nadid, meta tam a dikél i kasalanan
du Judeo, da inidelan de ti Cristo. Ey
anya wade, idelan wade be dén side nadid
na Diyos? Ewan! Pero nadid, dahil to
kasalanan de, éy meadu dén a tolay a éwan
Judeo i makaligtas. Kona sa, monda sumene
maka du Judeo dide, a tulos side maka a
sumoli ta Diyos.
12 Nadid, da éwan naniwala du Judeo, éy
inatdinan na Diyos du tolay a iba ta kalig-
tasan de. Kanya kédemét na oras a mani-
wala du Judeo ni Cristo, éy lalo a dikél i
kaluub na Diyos du tolay a éwan Judeo.

Halimbawa Ta Sanga-sanga No Kayo

13 Nadid, te kaginék dikam a éwan Judeo.
Piniliék na Diyos a sakén i pinaange na a
mégtoldu du tolay a éwan Judeo. Kanya mesi-
pagék ta éya,
14 monda maka sumene du kapareho ko a
Judeo dikam, monda maka éy tanggapén de
be ti Cristo, a tulos meligtas be side.
15 Dahilan, to péngpabaya na Diyos du
Judeo, éy tinanggap na du iba a tolay a
éwan Judeo. Ey nadid kédemét na oras a
tanggapén na du Judeo a huway, éy lalo a
maigi i suwerte tama--koman kitam i tolay
a nabuhay a huway!
16 Nadid, ti Abraham to araw, éy tolay
na Diyos. Kanya du apo-apo na a Judeo,
éy tolay be side na Diyos. Halimbawa, du
neditol a Judeo, éy ponan na kayo. Eng koo
na Diyos i ponan no kayo, éy kona be sa i
sanga-sanga na. Mara, i sanga-sanga na éy
du Judeo.
17 Ey nadid, kentol na dén i sénganya du
sanga-sanga na. Sakay sikam a éwan Judeo,
mara sikam i kalewas de, a nitongko kam
dén nadid to ponan no kayo. Te buhay kam
a gébwat to ponan.
18 Pero diyan moy apién du sanga-sanga
na a minebut. Diyan kam mégkagi a
mahusay kam du Judeo. Da sanga-sanga
kam be san, a gébwat i kabuhayan moy to
ponan.
19 Makay kagi moy a "Minebut dén du dati
a sanga-sanga na, monda sikame i kalewas
de."
20 Tahod ya. Minebut side da éwan side
méniwala. Sakay sikam a éwan Judeo, tinang-
gap kam dén na Diyos dahil san ta péniwala
moya diya. Kanya diyan kam mégpalalo, éng
'wan dapat umanteng kam ta Diyos.
21 Da entan moy, éng pinarusaan na Diyos
du tolay na a Judeo, éy makay parusaan na
kam be.
22 Enta moy i ugali na Diyos--mebait siya,
pero metapang be! Metapang siya du éwan
méniwala, pero mebait siya dikam, éng éwan
moy pabayan tu péniwala moy diya. Pero
éng kaleksapan moy tu péniwala moy diya,
éy parusaan na kam be.
23 Sakay pati du Judeo, éng soli side a
méniwala a huway, éy tanggapén side na
Diyos. Mara itongko side na Diyos a huway
to ponan no kayo.
24 Sikam a éwan Judeo, mara sanga-sanga
kam a kentol to kayo a éwan mégbunga, a

monda itongko kam to mahusay a kayo a te
bunga. Ey du Judeo, da kentol side na Diyos
a huway. I sanga-sanga na éya a kayo éy du
tolay na Diyos.

Kagbian Na Diyos I Etanan

25 A tétotop ko, te kaginék dikam a lihim,
a gustu ko a mapospusan moy, monda éwan
kam mégkagi a mahusay kam du Judeo.
Saye i gustu ko a mapospusan moy: I
késuwaya na Judeo éy éwan pirmi. Nadid
san a panahun i pégidel dia ta Mahusay a
Baheta, hanggan éwan pabi nagpasakup ni
Cristo i étanan a iba a tolay a pinili na Diyos.
26 Eng nanyari i éya, éy magsisi du Judeo a
meligtas side a étanan. Da te kagi to kasula-
tan, a
"Tu méngiligtas, éy gébwat ta banuwan na
Judeo. Ibutan na i gimet na Judeo a
medukés.
27 Sakay i Diyos, éy mékipagkasundu dide, a
ibutan na i kasalanan de a étanan."
28 Du Judeo, da inidelan de i Mahusay a
Baheta, éy naging kontara side ta Diyos.
Ey dahil ta éya, sikam a éwan Judeo, éy
pagkékataon moy, da tanggapén kam dén
nadid na Diyos. Pero du Judeo, éy mahal
pabi side na Diyos, alang-alang du apo de to
araw. Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos
29 a tolay na. Ey éwan siya magbagu tu isip
tungkul du tolay a tiniyak na a kagbian.
30 Mara sikam a éwan Judeo, dati kam a
masuwayin ta Diyos to éya. Pero nadid, da
éwan dén méniwala du Judeo, éy sikam dén
nadid i kékagbian naa.
31 Sikam a éwan Judeo éy méniwala kam na-
did, éy du Judeo éy éwan. Sikam éy kinag-
bian kam dén na Diyos. Ey kona be sa du
Judeo ta esa a panahun ta pagsisi de.
32 Da kinagi dén na Diyos a masuwayin i
étanan a tolay, monda kagbian na side a
étanan.

Puri Ta Diyos

33-34 Dikél a tahod i kagbi na Diyos ta tolay!
Matalinung siya a tahod, a mépospusan na
i étanan! Ti ésiya i makapospusa ta isip na
Diyos? Ti ésiya i makapagtoldu diya? Ti ésiya
i makapagpaliwanag ta ugali naa?
35 Ti ésiya i nakapangatéd ta Diyos, a
monda te utang i Diyos diya?
36 Ewan! Gébwat ta Diyos i étanan, da siya i
naglalanga ta étanan! Siya i te koo ta étanan.
Puri ta Diyos a éwan tu katapusan! Kona sa.

12

I Tunay a Kéasa Tam Ta Diyos

1 Kanya nadid, a tétotop ko, da kinagbian
kitam dén na Diyos, éy te pékiohonék dikam.
Iatéd moy nadid i bégi moy ta Diyos habang
buhay kam. Diyan moy gemtén i medukés,
monda koo na i bégi moya. Saya i katu-
nayana a méniwala kam diya a talaga.
2 Diyan kam umayun ta ugali ta mund-
uae. Eng'wan ipabagu kam ta Diyos tu
isip, monda mabagu tu ugali moy, monda
mapospusan moy éng anya i kaluuben na
Diyos. Monda mapospusan moy éng anya i
mahusay ta Diyos, o éng anya i kasayaan na,
sakay ta tama a gimet.
3 Dahil to tungkulin ko a niatéd diyakén
na Diyos, éy mégkagiék ta éye ta bawat
esa dikam: diyan moy isipén a mahusay
kam ta iba a tolay. Eng'wan isipén moy
ta mahusay, éng anya i kinamihasaan moy
a nipagkaluub dikam na Diyos. Magisip
kam ayun ta péniwala moy a nipagkaluub na
Diyos ta bawat esa dikam.
4-5 Mara i bégi na tolay éy meadu a
kasangkapan, a éwan paripareho i gimet
dia. Ey kona be sa i bégi ni Cristo. Nadid,
sikitam i bégi ni Cristo, a sikitam i kasangka-
pan na bégi naa. Sakay naging isesa kitam
dén. Sakay iba-iba i tungkulin tama.
6 Nadid, i tungkulin tam a iba-iba a ni-
pagkaluub dikitam na Diyos, éy gamitén
tam side ta mahusay. Eng nipagkaluub diko
na Diyos a bihasa ka a magpahayag ta kagi
na, éy magpahayag ka ayun ta péniwala mo.
7 Eng pinagkaluuben ka na Diyos ta
tungkulin mo a mangtulung ta iba, éy tulun-
gan mo dén. Eng i tungkulin mo éy mégtoldu,
éy magtoldu ka dén.
8 Eng i tungkulin mo éy maghatul, éy sigi
ka; maghatul ka dén. Eng nipagkaluub diko
na Diyos i tungkulin mo a méngatéd ta te
kailangan, éy mangatéd ka dén ta mahusay.
Eng siko i te kapangyarian ta gurupu mo, éy
tulungan mo du kaguman mo ta mahusay.
Sakay éng aguman mo i te hirap, éy diyan ka
mégtamad.
9 Mahalén moy i kapareho moy ta mata-
pat. Kaiyamutan moy i medukés. Sugsugén
moy i mahusay a ugali.
10 Négsuyuan kam a kona ta tunay a
pépétwadi. Igalang moy du kakaguman moy
ta mahusay.
11 Magpakasipag kam tu isip a mag-
tarabaho ta Panginoon.
12 Dapat masaya kam ta kéasa moy ni
Jesus. Magtiyaga kam ta kahirapan moy.
Manalangin kam a palagi.
13 Mangatéd kam du tétotop moy a te
kailangan. Patulusén moy ta bile moy i iba
a tolay.

Tulungan Moy I Kalbug Moy

14 Diyan moy isumpa du méngloko dikam,
éng'wan ipanalangin moy side.
15 Mékipagsaya kam ta étanan a masaya.
Eng te mégsanget, éy mékipagkaesa kam be
dide.
16 Négsuyuan kam. Diyan kam mégmalaki.
Ey tanggapén moy be i mababa a tolay.

17 Eng te méngloko dikam, éy diyan kam
guméganti ta medukés. Pilitén moy a gemtén
i mahusay a ugali.
18 Eng maari, éy mékiagum kam ta
mahusay ta étanan a tolay.
19 A kékadimoy ko, diyan kam bumébilés.
Bahala san i Diyos ta éya. Da kagi to kasu-
latan, a bahala i Diyos a gumanti ta nagimet
ta medukés.
20 Eng'wan, i maari a gimet moy éy éng
mégalép tu kalbug mo, éy pékanén mo. Eng
mégeplék, éy pénumén mo. Eng pakunan mo
sa, éy masanike siya to ginimet na diko a
medukés.
21 Diyan kam bumébilés, makay madaig
kam na medukés. Maigi pa éy gemtén moy
i mahusay monda madaig moy i medukés.

13

Ipasakup Kam Ta Gubiyerno

1 I bawat esa a tolay éy dapat ipasakup du
pinunu na gubiyerno. Dahilan éy éwan tu
pamahalaan a éwan Diyos i nagpataas diya.
Maski ahe a pinunu éy Diyos i nagpataasa
diya.
2 Kanya i maski ti ésiya a éwan méniwala
ta pamahalaan na gubiyerno, éy kontara
siya ta plano na Diyos. Tu magkuna sa, éy
maparusaan siya.
3 Dahilan, du pamahalaan éy dapat antin-
gan na mégimet ta medukés. Pero éwan
be dén umanteng du mégimet ta mahusay.
Gustu mo a éwan ka méganteng ta pamaha-
laan? Gumamet ka ta mahusay, éy purién
de ka.
4 Dahilan, side a pinunu éy mégtarabaho
side ta Diyos ta ikahusay mo. Pero éng
gémtén mo i kasalanan, éy umanteng ka,
da side éy te kapangyarian a talaga a mag-
parusa. Side éy utusan na Diyos a mégparusa
ta magimet ta medukés.
5 Kanya ngani, éy dapat kam a ipasakup
du pamahalaan na gubiyerno, monda mai-
wasan moy i parusa na Diyos. Sakay pati éy
saya i tama a ugali.
6 Nadid, du pamahalaan na gubiyerno,
éng tupadén de tu tungkulin de, éy saya
i tarabaho dia ta Diyos. Kanya i maigia
dikam éy magbuwes kam.
7 Bayaden moy side ta utang moy ta gu-
biyerno. Maniwala kam dide, a igalang moy
side.

Isolot Moy I Ugali Ni Jesus

8 Bayaden moy tu utang moy ta kapareho
moy, sakay mahalén moy tu kapareho moy.
Eng kona kam sa, éy matupad moy dén i
utus na Diyos.
9 Dahilan, éng mahalén moy tu kapareho
moy a kona ta pégmahal moy ta bégi moy,
éy éwan moy labagén du utus a diyan
ka méngibébi, diyan ka mémuno, diyan ka
mégtako, diyan ka medémot, sakay du iba pa
a utus.
10 Tu mégmahal ta kapareho na, éy éwan
siya mégimet ta medukés diya. Kanya éng
mahalén moy tu kapareho moy, éy tupadén
moy dén a talaga i utus na Diyos.
11 Dapat kona sa i ugali moy nadid, da
éwan male a panahun éy sumoli se tu Pangi-
noon a mangalap dikitam. Diyan kam
matidug, da adene dén nadid i oras a iligtas
na kitam, kesira to ditol a péniwala tam.
12 Adene dén a malipas i kahirapan tam ta
munduae. Adene dén a dumemét i aldew
a agawén kitam na Panginoon. Kanya
ékbusén tam nadid i ugali ta mundua a
medukés, a isolot tam i ugali na Diyos.
13 Gemtén tam i mahusay, da mégiyan
kitam nadid ta demlag. Diyan kitam
méglasing, sakay diyan kitam mégpehéng ta
bastos. Diyan kitam méngibébi. Diyan kitam
méglébug. Diyan kitam ménaghili.
14 Diyan moy pépansingén tu dati a ugali
moy a medukés. Eng'wan isolot moy tu ugali
ni Panginoon Jesu Cristo.

14

Diyan Moy Pintasan Du Top Moy a Iba

1 Nadid, tungkul ta tolay a mehina pabi
ta péniwala de ni Cristo, éy tanggapén moy
i kona sa. Pero diyan kam mékipagpasuway
dide tungkul ta ugali de.
2 Mara, tu tolay a mehina pabi tu péniwala,
éy isip na a bawal a méngan ta pilas. Kanya
i kanén na sana éy tu imula. Pero du iba a
méniwala ni Cristo, éy isip de maari a méngan
ta pilas.
3 Sikam a méngan ta pilas, éy diyan moy
pintasan du méngan ta nimula san. Sakay
sikam a mégisip a bawal tu pilas, éy diyan
moy be pintasan tu méngan ta pilas. Da
tinanggap dén na Diyos i éduwa a éya a kalase
a tolay.
4 Bakit! Isip mo tungkulin mo a mégpintas
ta utusan na iba? Tu Panginoon na san
i makapégkagi ta utusan na, éng tama tu
gimet na, o éng éwan. Ey mahusay ngani i
gimet na, da aguman siya na Panginoon na.
5 Mara, te sénganya a tolay a ipangilin de
i esa a aldew, a mahigit kan ya kesira ta
iba a aldew. Sakay te iba man dén a kagi
de a paripareho i étanan a aldew. Dapat
magpakatibay i bawat esa ta sarili na a isip
tungkul ta éya.
6 Dahilan i méngilin ta esa a aldew, éy
méngilin side ayun ta péniwala de ta Pangi-
noon. Sakay i méngan ta pilas, éy méngan
ta éya ayun ta péniwala de ta Panginoon, da
mégpasalamat be side ta Diyos ta kanén de.
Ey kona be sa i méngan ta imula san--méngan
be side ta kona sa ayun ta péniwala de ta

Panginoon, da mégpasalamat be side ta Diyos
ta kanén de.
7 Sikitam, maski mate kitam o buhay ki-
tam pabi, éy éwan tam koo a sarili i bégi tam,
8 éng'wan koo na Panginoon tam. Kanya
maski mate kitam nadid, o éwan pabi, éy
dapat gemtén tam i kasayaan na Panginoon
tam.
9 Dahilan ti Cristo éy nate sakay huway a
nabuhay, monda maging Panginoon siya ta
étanan. Pati du pate sakay na étanan a buhay
éy Panginoon de siya.
10 Kanya sikam, diyan moy pintasan tu
top moy ta péniwala, éng iba i ugali de. Sakay
diyan moy apién tu top moy. Da sikitam a
étanan éy paharapén kitam na Diyos, bagay
oras na dén a maghukum. Kanya siya san i
bahala a mégpintas.
11 Da nakagi to kasulatan a kinagi na
Panginoon, a "Tutuhanan a luméluhud i
étanan a tolay diyakén, sakay aminén de a
étanan a sakén éy Diyosék."
12 Kanya tukoy tam i bawat esa dikitam éy
tumaknég kitam a talaga ta harap na Diyos,
a aminén tam diya i étanan a ginimigimet
tam.

Diyan Moy Pagkasalaén Tu Kaguman Moy

13 Nadid, éng kona sa, éy diyan moy dén
pépintasan i iba. I maigia a isip moy éy
diyan moy atdinan du kakaguman moy ta
ipagkasala de.
14 Dahil ta pékiagum ko ni Panginoon Je-
sus, éy nasiguru ko a éwan bawal a méngan
ta maski anya. Pero éng akala na maski ti
ésiya a bawal i pilas, éy bawal ngani diya a
talaga. Maigi pa éy diyan na kanén.
15 Eng atdinan mo tu top mo ta medukés a
isip na, da méngan ka ta pilas, éy mali ka, da
kinagi na a bawal. Bakit, éwan mo mahalén i
top mo ta péniwala? Minate ti Cristo para be
diya. Kanya diyan mo siya ipahamak dahil
ta péngan mo.
16 Kanya i ugali mo, maski mahusay diko,
éy diyan mo itulos éng mapintasan na iba.
17 Dahilan sikitam a nipasakup ta Diyos,
éy éwan importante dikitam i kanén éy ta
inumén. Eng'wan i importantea dikitam éy
gemtén tam i gustu na Diyos, sakay mabati
tam i mapayapa a buhay sakay ta kasayaan
a gébwat ta Banal a Espiritu.
18 I mégtarabaho ni Cristo ta kona sa, éy
siya i kinagustuan na Diyos. Sakay siya i
iyégalang na tolay.
19 Kanya pilitén tam a négsuyuan kitam
du kakaguman tam, sakay makapagpatibay
kitam ta bawat esa.
20 Diyan moy sidaén i péniwala no esa dahil
ta péngan moy ta pilas. Talaga a maari kitam
a méngan ta maski anya. Pero mali kam
éng pagkasalaén moy i iba a tolay dahil ta
péngan moy.
21 Maigi pa éy diyan moy gemtén i maski
anya a méngatéd ta kaguman moy ta
ipagkasala na. Mahusay i éwan méngan ta
pilas éy ta alak, éng mangatéd ya ta iba ta
ipagkasala de.
22 Mara sikam, éng isip moy a éwan
kasalanan i méngan ta pilas, éy maari. Pero
siko maka san dén, sakay na Diyos i dapat
makapospos ta péniwala mo tungkul ta éya.
Diyan moy ya ipékipégsuway ta iba. I tolay a
éwan mégalanganin tungkul ta tama a kanén,
éy siya i mahusay tu isip.
23 Pero tu mégalanganin tungkul ta pilas,
sakay kanén na be, éy te kasalanan siya,
da éwan ayun ta péniwala na. Maski anya
i gemtén moya, éng éwan ayun ta péniwala
moya, éy kasalanan ya.

15

Diyan Moy Isipén Tu Sarili Moy

1 Sikitam a matibay ta péniwala tam, éy
dapat a pagtiisan tam i ugali du mehina
pabi. Diyan tam isipén i sarili tam san.
2 Eng'wan aguman tam pa i kapareho
tam, monda tumibay be i péniwala de.
3 Da entan moy ti Cristo: éwan na inisip tu
sarili na. Da kagi ta kasulatan a tinanggap
ni Cristo i étanan a iyamut na tolay ta Diyos.
4 I étanan a nesulat to araw ta kasulatan na
Diyos, éy monda mapospusan tam, monda
umasa kitam ta Diyos ta mahusay. I kasu-
latan, éy atdinan na kitam ta pégtiyaga tam,
sakay patibayén na be i péniwala tam.
5 Atdinan kam na Diyos ta pégtiyaga moy
sakay ta kétibay na isip moya. Ey i panalan-
gin ko nadid, éy aguman na kam maka,
monda négsuyuan kam ta mahusay, ayun ta
kaluubén ni Cristo Jesus.
6 Kona maka sa, monda négkaguman kam a
magpuri ta Diyos. Siya i Ama na Panginoon
tam a Jesu Cristo.
7 Tinanggap kam na Diyos. Nadid, pati
sikam éy tanggapén moy be i bawat esa a
kaguman moy, monda mapuri na tolay i
Diyos.
8 Da tandaan moy, ti Cristo éy inumange
ta munduae a tulungan na du Judeo, a
monda ipeta na a matapat i Diyos, sakay
tinupad na i étanan a nipangako na Diyos du
apo-apo de to araw.
9 Sakay pati éy inumange be se siya,
monda du éwan Judeo, éy purién de i Diyos
ta kagbi na dide. Ayun ya ta kagi ni Cristo to
kasulatan, a "Purién ta ka ta harap du tolay
a éwan Judeo. Sakay purién ta ka ta kanta
ko."
10 Sakay te kagi a esa a "Sikam a éwan
Judeo, éy kaguman moy be du tolay na
Diyos a magpasalamat!"

11 "Purién siya a tahod na étanan a tolay ta
mundua!"
12 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i kagi naa
éy "Te dumemét a apo ni Hese a ienak. Hu-
mayag siya a siya i maghari du éwan Judeo a
tolay. Siya i asaan dia."
13 I Diyos i asaan tama. Ménalanginék diya,
a atdinan na kam maka ta kasayaan moy
sakay ta mapayapa a isip dahil ta péniwala
moy diya. Monda i Banal a Espiritu éy
patibayén na pa i pag-asa moy diya.

Tu Tungkulin Ni Pablo

14 A tétotop ko, méniwalaék a mahusay
i ugali moya. Tukoy ko a mépospusan
moy dén ta hustu, monda maari kam a
négpaalalahanan.
15 Pero ta sulatae, éy mahigpit i pégpaala-
ala kua dikam tungkul ta sénganya a bagay.
Nisulat ko ye dikam ta kaluub na Diyos
diyakén
16 a naging utusanék ni Cristo. I tungkulin
kua éy tulungan ko du éwan Judeo a tolay,
da sakén i méngipahayaga dide ta Mahusay a
Baheta. Mara sakén i méngatéda ta Diyos du
éwan Judeo a tolay. Ey tanggapén na side, da
pinabanal side na Banal a Espiritu.
17 Dahil ta pékiagum ko ni Cristo Jesus, éy
mésayaék ta tarabaho ko ta Diyos.
18 I éasaan ko sana, a pégkagian ko, éy tu
nipagimet ni Cristo diyakén, monda maakit
ko du éwan Judeo a tolay, monda méniwala
side ta Diyos. Ey inakit ko dén side ta kagi
ko sakay ta tarabaho ko be,
19 sakay tanda a makataka-taka, sakay
ta tulung na kapangyarian na Banal a Es-
piritu. Kanya sakén, sapul ta Jerusalem
hanggan ta Iliriko, éy nipahayag ko dén i
Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo.
20 Saya i hangad kua, a méngipahayagék ta
Mahusay a Baheta ta maski ahe a lugar a
éwan de pabi tukoy ti Cristo, monda éwanék
magtoldu ta natolduan dén na iba.
21 Da kagi na kasulatan, éy "Du éwan pabi
nakabaheta ta tungkul diya, éy mabaheta
de, a mapospusan de dén."

Tu Gayak Ni Pablo

22 Kanya éwanék pabi sina makaange
dikam, da mégtolduék pabi ta éye.
23-24 Pero nadid, da natapos dén i
tarabaho ko di banuwan a éye, éy mégayakék
a bumisita dikam ta Roma. Nale a panahun
éy gustu ko dén a bumisita dikam. Ey nadid
gayak ko a tumulos dikam ta péglakad ko ta
Espanya. I asaan ko bia, éy tulunganék moy
be, monda makatulosék ta Espanya.
25 Pero nadid, éy méglakadék pa ta
Jerusalem, monda kébilén ko pa sa i tulung
me a para du Judeo a méniwala ni Jesus ta
éya,
26 da te tolay a mehirap ta éya. Ey
du tétotop tam ta Masedonia sakay ta
Akaya, pékabaheta de a te hirap du Judeo ta
Jerusalem, éy négambagen side ta para dide.
27 Nalowas side tu isip a négambagen. Ey
talaga a dapat a tumulung side du Judeo a te
hirap, da éwan side Judeo. Ey du éwan Judeo
éy te kabahagi side nadid ta kaluub na Diyos
du Judeo.
28 Kanya sakén, péngitugén ko ta ambag de
ta Jerusalem, éy tumulosék dikam ta Roma,
ta péglakad ko ta Espanya.
29 Ey kédemét ko sina, éy agumanék ni
Cristo, monda maariék a mégkagi dikam ta
kaigian moy.
30 Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam.
Alang-alang ta Panginoon tam a Jesu Cristo,
sakay ta pégmahal moy diyakén a gébwat ta
Espiritu, éy tulunganék moy ta panalangin
moy diyakén.
31 Ipanalanginék moy a alagaanék na
Diyos du éwan méniwala ta Hudea a kon-
tara diyakén. Sakay du Judeo a méniwala
ta Jerusalem, manalangin kam pad a tang-
gapén de tu itugén ko dide a tulung a gébwat
du éwan Judeo.
32 Ipanalanginék moy, monda éng kalu-
uben na Diyos, éy makademéték dikam
a mahusayék tu isip, monda makatulosék
dikam ta mahusay a kéimang ko.
33 Edsina maka dikam ta mahusay i Diyos.
Siya i kégébwatan na mapayapa a isip tam.
Kona sa.

16

Mékikumusta Ti Pablo Du Kadimoy Na

1 Ti wadi tam a Pebe, éy katulung siya
ta gurupu ta simbaan ta Senkea. Mahusay
siya a bébe.
2 Tanggapén moy siya ta mahusay, da
sakup be siya na Panginoon tam. Saya i
mahusay a ugali na tolay na Diyos. Sakay
aguman moy siya ta maski anya a kailangan
na dikam, da meadu siya a natulungan.
Sakay inagumanék na be dén.
3 Ipékikumustaék moy de Prisila a pasawa.
Side i kaguman ko to éya a mégtarabaho ni
Cristo Jesus.
4 Nitaya de i buhay de diyakén.
Mégpasalamaték ta Diyos dide, sakay du
étanan a éwan Judeo a méniwala ni Jesus, éy
mégpasalamat be side dide.
5 Ipékikumustaék moy be du tolay a
mégsimba ta bile de Prisila.
Ipékikumustaék moy be ni Epeneto a kadi-
moy ko. Siya i neditula ta Asia a méniwala ni
Cristo.
6 Ipékikumustaék moy be ni Maria. Nag-
tarabaho siya dikam ta mahigpit.
7 Ipékikumustaék moy be de Androni a pat-
wadi. Kabébayan ko side, sakay kaguman
ko side to nikepihesu me. Tanyag side du
apostol. Sakay neditol be side diyakén a
méniwala ni Cristo.

8 Ipékikumustaék moy ni Amplia. Siya i
kadimoy ko be ta Panginoon.
9 Ipékikumustaék moy ni Urbano a kagu-
man tam ta tarabaho tam ni Cristo, sakay ti
Estaki a kadimoy ko.
10 Ey kona be sa ti Apeles. Tukoy ko a
matapat siya ni Cristo. Ipékikumustaék moy
be de Aristo a mététena.
11 Pati de Herodi a kabébayan ko, sakay de
Narsiso a mététena. Kaguman tam be side ta
Panginoon.
12 Ipékikumustaék moy be de Tiripe sakay
ti Tiposa, sakay ti kadimoy ko a Persida.
Mesipag side a mégtarabaho ta Panginoon.
13 Mékikumustaék be ni Rupo. Utusan be
siya na Diyos. Sakay tu ina na, a ibilang ko
a dada ko a tunay.
14 Mékikumustaék be ni Asinki, sakay ti Pi-
legon, éy ti Hermes, ti Patrobas, ti Hermas,
sakay du kakaguman de.
15 Ipékikumustaék moy be ni Pilolo, ti Hu-
lia, de Nereyo a patwade, sakay de Olimpas,
sakay du kakaguman de a méniwala ni Jesus.
16 Négbatian kam ta matapat. Du étanan a
tolay du simbaan ta éye éy mékikumusta be
side dikam.
17 Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam a
esa. Mangilag kam ta tolay a mékialam ta
péniwala moy. Gustu de éy maghiwalay kam
tu isip. I kona sa, éy kontara side ta inadal
tam a tungkul ni Cristo, a tinanggap moy.
Iwasan moy side.
18 Du mégtoldu ta kona sa, éy éwan side
mégtarabaho ni Cristo, éng 'wan ta sarili de
san a gustu. Lélokon de du mebait a tolay
dahil ta pékisuyu de sakay ta pégkagi de a
memahal.
19 Meadu a tolay i nakabaheta dén ta
késunud moy ni Cristo. Ey mésayaék dikam
ta éya. Ey sakén, éy gustu ko éy mapospusan
moy i mahusay, sakay gustu ko a éwan kam
tu malay ta medukés a bagay.
20 Diyos i méngatéda dikitam ta kapaya-
paan tam. Ewan male éy ipadaig na dikam
ti Satanas.
Kagbian kam maka ta mahusay ni Pangi-
noon tam a Jesu Cristo.
21 Ti Timoteo a kaguman ko se, éy
mékikumusta siya dikam. Ey kona be ti
Lusio, sakay ti Hason, sakay ti Sosipa. Side i
kapareho ko a Judeo.
22 Sakén éy ti Tersio. Nipagsulat ko ti Pablo
ta sulatae. Bumateék be dikam. Méniwalaék
be ni Cristo.
23 Mékikumusta dikam ti Gayo. Sakén éy
tumulosék ta bile de nadid. Sakay du to-
lay ta éye, éy mégsimba side ta bile de be.
Mékikumusta be dikam ti Erasto. Siya i
tusureru ta banuwanae. Sakay tu top tam
a Kartus, bumate be siya dikam.
24 Kagbian kam maka ta mahusay ni
Panginoon tam a Jesu Cristo. Kona sa.
25 Purién tam i Diyos! Patibayén na kam
ta péniwala, ayun ta Mahusay a Baheta a
ipahayag ko tungkul ni Jesu Cristo. Ayun be
ta katutuhanan a nale a nelihim to éya,
26 pero nadid éy tinumanyag dén ta étanan
a tolay, dahil to nisulat du purupeta na
Diyos. Saya i utus na Diyos, monda i étanan
a tolay ta mundua, éy maniwala maka dén
side.
27 Purién tam i isiisesa a Diyos! Siya san
i matalinunga! Purién tam siya a éwan tu
katapusan, dahil ni Jesu Cristo. Ewan dén.
Pablo

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo sakay ti Sostenes a top
tam. Piniliék na Diyos a maging apostolék ni
Cristo Jesus.
2 Séye i sulat mia du sakup na simbaan ta
Korinto. Sikam i tolay na Diyos, a kona du
iba-iba a tolay a méniwala ni Panginoon tam
a Cristo Jesus. Pinili kam dén na Diyos.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Kaluub Ni Cristo

4 Palagiék a mégpasalamat ta Diyos para
dikam, da kinagbian kam na Diyos, dahil ni
Cristo Jesus. Mégpasalamaték diya,
5 da mahusay dén i buhay moya, sakay ta
kagi moya éy ta isip moya. Ey gébwat ya ni
Cristo.
6 Salamat, da matibay dén i péniwala moy
a nitoldu me dikam a tungkul ni Cristo.
7 Kanya dinumemét dén dikam du étanan
a kaluub na Diyos; éy méguhay kam dén ta
késoli na Panginoon tam a Jesu Cristo.
8 Alagaan na kam hanggan ta katapusan,
monda kédemét na a maghukum, éy demtan
na kam a éwan tu kasalanan.
9 Matapat i Diyos. Pinili na kam a sikam i
mékiaguma ta anak na a Jesu Cristo a Pangi-
noon tam.

Dapat Négkaisa Kam

10 Nadid, sikam a tétotop ko, dahil ta
Panginoon tam a Jesu Cristo, éy mékiohonék
dikam. Négkaisa kam tu péniwala. Diyan
kam néghiwalay.
11 Dahilan éy nibaheta diyakén du kagu-
man ni Kloe a néglébug kam kan.
12 Eng mara, te esa kan a mégkagi, a
“Sakupék ni Pablo.” Te esa man dén a
mégkagi, a “Sakupék ni Apolos.” Te esa man
dén a mégkagi, a “Sakupék ni Pedro.” Sakay
te mégkagi pa, a “Sakén éy sakupék ni Cristo.”
13 Bakit? Nahati-hati beman du méniwala
ni Cristo? Ti Pablo beman i nipakua ta ku-
dos a para dikam? Bininyagen kam beman
ta ngahen ni Pablo?
14-16 Salamat, da éwan ta kam bininya-
gen, monda éwan tu méképégkagi a “Bininya-
genék ni Pablo.” Naala-ala ko bale, i
bininyagen ko sana éy ti Krispo sakay ti
Gayo, sakay de Esteban a mététena. Pero
éwanék wade dén tu iba a bininyagen dikam.
17 Dahilan éwanék se pinaange ni Cristo a
magbinyag ta tolay, éng'wan mégpahayagék
ta Mahusay a Baheta. Sakay i pégpahayag
kua éy éwan koman i matalinung a tolay.
Dahilan éng mégkagiék ta medisalad a kagi,
éy éwan mapospusan du péngipahayagen ko i
kahulugen na kamatayan ni Cristo to kudos.

Ti Cristo I Te Kapangyarian

18 Pero du talaga a mapahamak, éy idelan
de tu nabaheta de to kudos. Ey sikitam a
meligtas, éy tukoy tam tu kudos, a tanda
ya na kapangyarian na Diyos a méngiligtas
dikitam.
19 Da nesulat dén ta kasulatan, a sidaén na
Diyos i isip du matalinung, monda éwan tu
kabuluhan i isip dia.
20 Kanya nadid, éy éwan dén tu kabuluhan
du matalinung a tolay, da nagpatunay dén i
Diyos a mali-mali i isip du matalinung.
21 Ey gemtén na Diyos i plano na a matali-
nung, a éwan maari du tolay a mapospusan
de i Diyos ta katalinungan de. Ey tu nipa-
hayag me, éy kagi de a luku-luku. Ey saya i
mangiligtas du méniwala.
22 Pero du Judeo, éy éwan side méniwala
éng éwan de pa meta i tanda a makatakata-
taka. Sakay du Griego, éwan side méniwala,
da kontara ina to inadal de.
23 Kanya éng ipahayag me a nagpaka-
matay ti Cristo to kudos para ta tolay, éy
méiyamut du Judeo. Sakay du éwan Judeo,
kagi de a luku-luku tu nipahayag me.
24 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy
Judeo, éy ta éwan Judeo. Side i méniwala a ti
Cristo i te kapangyarian a gébwat ta Diyos a
méngiligtas ta tolay. Siya i te isip a mahusay
a gébwat ta Diyos.
25 Kanya tu isip na Diyos éy mas matalin-
ung ta isip na tolay, sakay tu kapangyarian
na Diyos éy mas mahigit pa ta kapangyarian
na tolay.
26 Sikam a tétotop ko, isipén moy tu kala-
gayan moy to péngpili dikam na Diyos.
Kétihék san dikam i matalinung. Kétihék san
dikam i mataas. Eng'wan mababa kam san
a tolay.
27 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy
side ya du tolay a éwan matalinung, monda
kédemét na oras, éy masanike du matalin-
ung a tolay.
28 Pinili na Diyos du mababa a tolay a
ngéngahinan de a medukés, monda maging
éwan tu pasa du mataas a tolay.
29 Kanya éwan tu maari a magmalaki ta
harap na Diyos.
30 Pero i Diyos éy pinékiagum na kitam
ni Cristo Jesus. Siya i katalinungan tama.
Tukoy tam i Diyos dahil ni Jesus. Dahil ni
Jesus éy ibilang kitam na Diyos a éwan tu
kasalanan; tolay na kitam dén. Iligtas kitam
na Diyos, da minate ti Jesus to kudos.
31 Kanya te kagi ta kasulatan, a “Diyan
kam magmalaki, éng'wan Diyos i purién
moya.”

2

Tu Nitoldu Ni Pablo

1 Sikam a tétotop ko, to kéange ko sina
dikam, éy nipahayag ko dikam i tungkul
ta Diyos. Pero éwanék nagtoldu dikam ta
medisalad a kagi.
2 I naisip kua éy éwanék tu iba a itoldu
dikam éng 'wan ti Jesu Cristo a nipako to
kudos.
3 Kanya to kéange ko dikam, éy nasanikeék
dikam, a négantingék a tahod.
4 Ewanék nagpahayag dikam ta medis-
alad a kagi a koman i kagi na matalinung;
éng 'wan nikagi ko ta kapangyarian na Es-
piritu na Diyos.
5 Kanya tu péniwala moy to kinagi ko, éy
éwan dahil ta kagi a medisalad, éng 'wan ka-
pangyarian na Diyos i nagpatunaya dikam
a tutuhanan tu nitoldu ko.

Tu Plano Na Diyos

6 Pero itoldu ko be i medisalad a kagi du
méniwala ni Jesus ta mahusay. Pero i éya
a medisalad a pégtoldu ko, éy éwan kona ta
medisalad a pégtoldu na te tungkulin a tolay.
I pégtoldu dia, éy malipas san ya.
7 Eng'wan, i pégtoldu kua éy medisalad a
kagi a gébwat ta isip na Diyos, a nelihim
ta tolay. I éya a kagi éy plano na Diyos a
nihanda na a para ta kahusayan tam. Ey
nihanda na bagu nilalang i mundua.
8 Pero du te tungkulin a tolay, éwan de
tukoy i éya a plano na Diyos. Eng napospu-
san de maka, éy éwan de binuno tu Pangi-
noon tam to kudos.
9 Pero nakagi dén ta kasulatan, a "Ni-
handa dén na Diyos i kaluub na a para du
mégmahal diya. Pero éwan tu naketa to plano
a nihanda na; éwan tu nakabati éng anya i
nihanda na. Ewan tu nakaisip to nihanda
na."
10 Pero nadid éy pinaange se na Diyos i
Espiritu na a néngipaliwanag dikitam to ni-
handa na a plano. Ey tu Espiritu éy tukoy na
i maski anya a bagay. Maski i isip na Diyos,
éy tukoy na.
11 Mara, éwan tu makapospos ta isip no iba
a lélake. I mapospusan mo sana éy tu sarili
mo a isip. Ey kona be sa i Espiritu na Diyos-
-siya san i makapospos ta isip na Diyos.
12 Ey nadid, i tukoy tam éy éwan gébwat ta
ugali na tolay. Eng'wan, pinaange dikitam
na Diyos i Espiritu na. Siya i mégpaliwanaga
dikitam ta memahal a plano na Diyos diki-
tam.
13 Kanya éwan kame mégtoldu ta kagi a
gébwat ta isip me san; éng'wan i pégtoldu mia
éy kagi a gébwat ta Banal a Espiritu. Kona sa.
Mégkagi kame ta kagi na Espiritu na Diyos,
éng mégpaliwanag kame du tolay a pégiyanan
na Espiritu.
14 I tolay a éwan pégiyanan na Espiritu na
Diyos éy éwan de tanggapén i gébwat ta Es-
piritu na Diyos. Kagi de a luku-luku i gimet
na Espiritu. Ewan de méspospusan i gimet na
Espiritu, da éwan mégiyan dide.
15 Pero i tolay a pégiyanan na Banal a Es-
piritu, éy tukoy de i maski anya; tukoy de
i katutuhanan éy ta éwan. Pero du éwan
méniwala éy éwan de tukoy i ugali du tolay a
pégiyanan na Espiritu.
16 Da éwan tu nakapospos ta isip na Pangi-
noon. Ewan tu makapagtoldu diya. Pero
sikitam éy tukoy tam i isip ni Cristo.

3

Utusan Kame San Na Diyos

1 Sikam a tétotop ko, to kébisita ko dikam,
éy éwanék nakapagtoldu dikam a kona to
gimet ko du tolay a pégiyanan na Banal a
Espiritu. Da sikam, éy gégemtén moy pabi tu
dati moy a ugali. Mara, mabulol kam pabi ta
péniwala moy ni Cristo. Kanya medibo san a
kagi tu nipagtoldu ko dikam.
2 Mara, inatdinan ta kam san ta gatas, da
éwan moy pabi kaya i kanén a mekétog. Ey
hanggan nadid éy éwan moy pabi kaya,
3 da sésundin moy pabi tu ugali moy a dati.
Bagay néglébug kam, sakay négpanapanaghili
kam, éy saya i katunayana a sundin moy
pabi tu ugali moy a dati. Bakit ahigén moy
du tolay a iba a éwan méniwala ta Diyos?
4 Bagay te mégmalaki dikam a sakup ni
Pablo, o dikaya ni Apolos, éy saya i tandaa a
umaheg kam pabi du tolay a éwan méniwala.
5 Bakit néglébug kam? Akala moy wade
éng mataasék ni Apolos, o éng ti Apolos i
mataas diyakén. Ewan moy beman tukoy
a pareho kame a mababa? Utusan kame
san na Diyos. Nipahayag me san dikam tu
péniwala moy nadid. Basta éwan pareho tu
niutus dikame na Diyos.
6 Mara, sakén i nagmula ta bukél; ti Apolos
i nagdileg. Pero besa a sikame i nagpatubu
ta kayo. Diyos san i nagpatubua.
7 Kanya éwan mahalaga tu mégmula; éwan
be mahalaga tu mégdileg. Diyos san i maha-
laga, da siya i mégpatubua ta kayo.
8 Tu mégmula, sakay tu mégdileg, éy pareho
side a mababa. Gantian side na Diyos ayun
ta tarabaho de.
9 Ey sikame ti Apolos, éy mégkaguman
kame san a mégtarabaho ta Diyos ta uma
na. Ey sikam i uma na Diyos. Mara, tu
nimula me dikam, sakay tu dinileg me, éy
éwan kayo, éng éwan tu Mahusay a Baheta.

Halimbawa sikam, éy bile kam dén na
Diyos.
10 Ey sakén éy pinagkaluubenék na Diyos
a tagapagbile ta bile na. Kanya nagimeték
dén ta pundasiyon na bile. Nadid te iba a

lélake a mégbile diya. Pero dapat mangilag
du tolay a mégbile ta bile na Diyos.
11 Diyan side magimet ta iba a pun-
dasiyon, da te pundasiyon dén ta bile na
Diyos, a ti Jesu Cristo ngani dén. Ewan
maari a magimet ta iba a pundasiyon.
12 Nadid, sari-sari a kasangkapan i
gamitén de ta pégbile de ta pundasiyon.
Te mégamit ta kasangkapan a mahalaga:
gintu, pilak, sakay mahalaga a bito. Sakay
te mégamit ta kasangkapan a mahuna: kayo,
sakay kawayan, sakay kugun.
13 Kédemét na aldew na péghukum, éy
mehayag i tarabaho na bawat esa a tolay
na Diyos, éng mahusay, o éng mahuna. Da
puhubaan na Diyos i tarabaho tam ta apoy.
14 Tu tinarabaho na bawat esa to pun-
dasiyon, éng mabuhay ta apoy, éy atdinan
siya na Diyos ta gantimpala na.
15 Pero éng matutod tu tinarabaho de, éy
éwan side atdinan ta gantimpala de. Mara,
koman side i tolay a lumuwas ta bile a
métutod. Buhay side, pero natutod i étanan
a ari-arian de.
16 Bakit! Ewan moy beman mépospusan a
sikam i bile na Diyos? Kanya mégiyan dikam
i Espiritu na Diyos,
17 a sikam i bile na a sarili. Ey parusaan
na Diyos i maski ti ésiya a mangsida ta bile
na. Ey sikam ngani dén i bile na, da mégiyan
dikam.
18 Diyan kam magkamali tu isip. Eng te
tolay sina dikam a isip de a matalinung side
ayun ta ugali ta mundua, éy dapat a ibutan
de i kona sa a isip de. Maari éng maging
mahina side tu isip, monda makapospos
side ta ugali na Diyos. Nadid, éng kona sa,
éy matalinung side a talaga.
19 Dahilan du tolay a matalinung ta ugali
ta mundua, éy pégngihitan side na Diyos.
Kona man sa, éy nesulat dén ta kasulatan,
a "Pékebuyuén na Diyos tu isip du matalin-
ung."
20 Sakay "Tukoy na Diyos a éwan tu pasa i
isip du matalinung."
21 Kanya, diyan moy ipagmalaki i maski ti
ésiya a tolay. Inatdinan kam dén na Diyos ta
étanan a kailangan moy:
22 Sakén, sakay ti Apolos, sakay ti Pedro
i niatéd naa dikam a mangtulung dikam.
I mundua, i buhay, i kamatayan, sakay
i panahun nadid, sakay i panahun a
dumemét, éy sikam i amo de a étanan.
23 Pero sikam i sakup ni Cristo. Ey ti Cristo
éy sakup na Diyos.

4

Du Apostol Ni Cristo

1 Tandaan moy; sikame ti Apolos, éy utu-
san kame san na Diyos. I tungkulin mia
éy méngipahayag ta Mahusay a Baheta, a
nelihim to éya.
2 Nadid, i mahalaga a gimet na utusan, éy
sumunud to amo na.
3 Ey anya sakén? Mahusayék a utusan, o
éwan? Ewan ko tukoy, Ewanék malungkut
éng pintasanék moy,
4 da Panginoon san i bahala a mégkagi
éng sinunud ko siya, o éng éwan. I isip
kua, éy éwanék tu kasalanan, pero makay te
kasalananék. Tukoy na Diyos.
5 Kanya sikam, éy diyanék moy pintasan,
da éwan pabi oras. Késoli na Panginoon,
éy siya i bahala a magpaliwanag ta lihim
a gimet na tolay, éng tama, o éng medukés.
Siya i magpaliwanag ta hangad na tolay, a
ganti na dide ayun ta gimet de.
6 Tétotop ko, i nisulat ko a éye dikam éy gi-
namit ko dén i ngahen me ti Apolos, monda
éwan moy kaleksapan tu nitoldu me dikam.
Diyan moy ipagmalaki tu esa, a idelan moy
tu esa; da pareho kame san ti Apolos.
7 Bakit! Diyos i nangatéda dikam ta
mahusay a gemtén moy.

Bakit mégmalaki kam? Naleksapan moy
wade a Diyos i nangatéd ta buhay moy.
8 Mégmalaki kam bale a sikam san i
kampian na Diyos! Sikam bale san i maya-
mana ta Diyos! Isip moy hari kam bale dén
ta banuwan na Diyos. Pero sikame a apos-
tol, éy ewan pabi. Gustu ko maghari kam
maka dén; makay pakultaden moy kame be
a maghari.
9 Pero éwan be. Da sikame a apostol,
éy pinaghirap kame wade na Diyos ta mas
mahigit ta iba a tolay. Apién kame na tolay.
Kapareho kame na pihesu a adene a bunon
na pulis. Tolay sakay anghel i maketaa ta
hirap me.
10 Sikame éy luku-luku kame kan, da
méniwala kame ni Cristo. Pero sikam
éy mégmalaki kam a matalinung kam ta
péniwala moy. Sikame éy mehina kame kan,
pero sikam éy mesibét i isip moya. Sikam
éy purién kam bale na tolay. Ey sikame, éy
apién de kame san.
11 Hanggan nadid éy mégtiis kame ta alép,
sakay eplék. Kulang i badu mia. Ewan kame
tu bile a sarili. Sakay éng méglebut kame éy
pasakitan kame na tolay.
12 Mégtarabaho kame ta mahigpit ta kanén
me. Bagay dustaén kame du tolay, éy
panalangin me san side. Bagay lokuén de
kame, éy tiisén me san.
13 Bagay upusén de kame, éy mebait kame
san dide. Hanggan nadid, éy apién de kame
a ibilang de kame a mehupet.
14 I éye éy éwan ko nisulat a monda
masanike kam, éng'wan gustu ko éy hatulan
ta kam. Da sikam i bilang anak ko a mahal
ko.

15 Dahilan, maski te meaadu a mégtoldu
dikam ta tungkul ta péniwala moy ni Cristo,
éy sakén san i ama moya. Da sakén i neditol
a nagpahayag dikam ta Mahusay a Baheta
ni Cristo.
16 I pékiohon kua dikam, éy umaheg kam
diyakén.
17 Kanya nadid, éy paangen ko dén sina
dikam ti Timoteo, monda siya i magpaala-
ala dikam to pégtoldu ko ta bawat simbaan
a angayan ko. Ti Timoteo, éy siya i mahal ko
a anak a matapat ta péniwalaan tam.
18 Te sénganya wade sina dikam a
mégmalaki, da akala de wade éy éwanék sina
dikam bumisita.
19 Pero éwan. Eng kaluuben na Diyos, éy
umangeék sina ta sandali a panahun. Ey
nadid, kédemét ko sina, éy puhubaan ko
du mégmalaki sina, éng talaga a te kapang-
yarian side a gébwat ta Diyos.
20 Dahilan, éng sakup kam na Diyos a
talaga, éy éwan mahalaga tu kagi moy, éng
'wan tu gimet moy.
21 Anya i gustu moya? Parusaan ta kam
ta kédemét ko, o mebaiték dikam? Eng éwan
moy ibutan tu kasalanan moy, éy parusaan
ta kam a talaga.

5

Parusa Ta Mégimet Ta Medukés

1 Nadid, te kaginék dikam. Nabaheta ko
dén a te méngibébi ta ina ta gurupu moya,
a nékiagum kan ta asawa nama na. Bakit?
Maski du éwan mékidiyos, éy éwan side tu
ugali a kona sa.
2 Bakit mégmalaki kam, éng kona sa? Da-
pat kam a masanike. I bilin kua dikam, éy
ibutan moy i lélake a éya ta gurupu moy.
3 Sakén, maski adeyoék, éy isipén ta kam.
Ey naisip ko dén a kailangan a parusaan
moy i éya a lélake ta kasalanan na. Saya i
bilin kua a gébwat ni Panginoon Jesus.
4 Kanya, éng magmiting kam, éy tandaan
moy i bilin ko a éye. Ey aguman kam na
Panginoon tam.
5 I bilin kua dikam, éy ibutan moy i
éya a lélake ta gurupu moy. Ipadikép
moy siya ni Satanas, monda pasakitan na
siya. Eng kona sa, éy makay magsisi siya,
monda meligtas i kaliduwa na ta aldew na
péghukum na Diyos.
6 Bakit mégmalaki kam a mahusay kam,
pero pébayan moy i kona sa a te kasalanan?
Ataay! Ewan moy beman tukoy, i tolay a te
kasalanan éy koman i te ladu a makaahes.
Eng éwan moy iadeyo tu te ladu, éy umahes
tu ladu na dikam.
7 Kanya ibutan moy i lélake a éya a te
kasalanan, monda mahusay kam a gurupu,
a éwan tu te kasalanan dikam. Ey bilang
éwan kam tu kasalanan a talaga; da ti Cristo,
éy niatéd na i buhay na para dikitam. Mara,
siya i tupa a binuno du Judeo to Piyesta na
Ala-ala.
8 Kanya sikitam, dapat tam a alélahanén tu
nikate ni Jesus para dikitam. Sakay ibutan
tam tu medukés dikitam, monda mahusay
tu péniwala tam, a matapat kitam.
9 Nadid, kinagi ko dikam to sulat ko a esa,
a diyan kam mékiagum ta tolay a méngibébi
éy ta méngilélake.
10 Pero du medukés a tolay a éwan
mékidiyos, éy besa a side i kinagi kua dikam,
da éwan kam makaiwas dide, da kabébayan
moy side.
11 Eng éwan, i kahulugen no kinagi ko
dikam, éy diyan kam mékiagum du to-
lay a kagi de a méniwala side ni Jesus,
pero méngibébi side. Kanya du top moy
ta péniwala, éng medukés side, mara éng
te medémot, éng te sumésamba ta diyos-
diyosan, éng te méngdusta, éng te méglasing,
éng te mégtako, éy diyan kam mékiagum
dide. Maski éng méngan kam, éy diyan kam
mékidipon dide.
12-13 Da sakén éy éwanék tu katungkulan
a magsumariya du éwan méniwala ni Jesus.
Diyos i bahala dide. Pero du te kasalanan a
kasakup na gurupu moy, éy dapat moy side
a sumariyaén. Kona se i kagi ta kasulatan:
"Paibutén moy ta gurupu moy tu medukés a
tolay."

6

Eng Te Iabla Kam Ta Top Moy

1 Eng te esa dikam a magabla to kaguman
na, éy bakit mégabla kam ta te tungkulin a
tolay a éwan mékidiyos? Dapat du méniwala
ni Jesus i magsumariya ta abla moy.
2 Bakit! Ewan moy beman tukoy a du
tolay na Diyos i magsumariya du iba a tolay,
ta kédemét na Diyos a maghukum? Nadid,
éng sikam i magsumariya du éwan mékidiyos
a tolay ta panahun a dumemét, éy bakit
éwan kam maari nadid a magsumariya ta
kétihék san a abla de?
3 Sakay pati, sumariyaén tam be du
anghel na Diyos. Kanya maari kam nadid
a magsumariya du kaguman moy sina a te
abla.
4 Pero éng te mégabla sina dikam, éy bakit
mégpasumariya kam du tolay a éwan méniwala
ta Panginoon tam. Sakay pati éy éwan side
sakup na simbaan moy?
5 Ewan kam beman mésanike dide? Bakit!
Ewan beman tu esa dikam sina a maari a
magsumariya, a magpayo du kaguman moy
a magabla?
6 Ewan wade, da méngidimanda kam tu top
moy ta péniwala. Sakay pati éy tolay a éwan
mékidiyos i pégsumariyaén moya!

7 Eng iabla moy tu kaguman moy, éy
saya i katunayana a nagkamali kam. Ewan
beman maari a tiisén moy san dén tu
méngapi dikam, sakay palipasén moy san tu
méngdaya dikam?
8 Pero sikam, éwan wade sa kona i ugali
moya, da sikam i méngapi du kaguman moy
a méniwala, sakay méngdaya kam be dide!
9 Bakit! Ewan moy beman tukoy, a du
medukés a tolay, éy éwan side tu kabahagi
ta kaharian na Diyos? Diyan kam magka-
mali tu isip. Tu tolay a méngibébi, sakay
du méngilélake, sakay du méniwala ta diyos-
diyosan, sakay du méngagew ta te asawa,
sakay du bakla,
10 sakay du mégtako, sakay du medémot,
sakay du méglasing, sakay du méngdusta,
sakay du méngdaya--du kona sa a tolay éy
éwan side tu kabahagi ta kaharian na Diyos.
11 Kona sa i sénganya dikam to éya. Pero
nadid éy nilinis kam dén na Diyos ta
kasalanan moy. Sinakup na kam dén.
Nibilang kam dén na Diyos a éwan kam tu
kasalanan, dahil tu gimet ni Panginoon Jesu
Cristo, sakay tu gimet na Espiritu na Diyos.

Purién Moy I Diyos Ta Bégi Moya

12 Nadid, makay te mégkagi sina, a
"Maariék a mégimet ta maski anya, da
nilinisék na dén to kasalanan ko." Pero
éwan. Da tandaan moy, te gimet be a
magpadukés dikam. Mara sakén, maariék
a magimet ta maski anya, pero éwanék
ipasakup ta madukés a ugali.
13 Mara, éwan ka tu kasalanan éng méngan
ka, da gustu na tiyan mo i kanén. Pero te
panahun be a pahintuén na Diyos i péngan
na tolay. Nadid, makay isip mo éwan ka
be tu kasalanan éng méngibébi ka, o dikaya
méngilélake, da siya be ya i gustu na bégi
mo. Pero éwan! Kasalanan ya! I bégi mo
éy éwan para ta péngibébi, éng'wan para ta
Panginoon. Ey sinakup dén na Panginoon i
bégi tama.
14 I Diyos, éy binuhay na a huway ti
Panginoon Jesus. Ey kona kitam be sa, a
pabuhayén na be i bégi tama, dahil ta ka-
pangyarian na.
15 Ewan moy beman tukoy i bégi tama éy
sakup dén ni Cristo? Ey nadid, éng kona sa,
éy éwan kam maari a mékiagum ta medukés
a bébe. Medukés ina a tahod!
16 Ewan moy beman tukoy i méngibébi éy
maging isesa side tu bégi. Da kagi na Diyos
éy "Maging isesa side."
17 Pero éng mékiagum kam ta Panginoon éy
maging isesa kam tu isip.
18 Kanya diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake. I iba a kasalanan éy éwan na
paduksén i bégi na tolay. Pero tu méngibébi,
éy paduksén na i bégi na a sarili.
19 Bakit! Ewan moy tukoy a i bégi moy
éy bile na Banal a Espiritu? Mégiyan siya
dikam. Saya i kaluub na Diyos dikam. I bégi
moy éy éwan moy koo, éng'wan koo na Diyos,
20 da binugtong na kam ta dikél a halaga.
Kanya purién moy i Diyos ta bégi moya.

7

Tu Pégpakelagip Tungkul Ta Péngasawa

1 Nadid, saye i sengbet kua dikam tungkul
to nipakelagip moy diyakén to sulat moy:
Eng éwan mangasawa i lélake, éy mahusay
ya a ugali.
2 Pero dapat mangasawa i bawat lélake,
monda maiwasan de i péngibébi. Dapat be
a mangasawa i bawat bébe, monda mai-
wasan de be i péngilélake.
3 Sakay dapat tupadén na lélake i
tungkulin na to asawa na. Sakay kona be
sa tu bébe. Diyan moy idelan tu asawa moy,
éng mékidudug dikam.
4 Dahilan tu lélake, siya i te kapangyarian
ta bégi na asawa na. Ey kona be sa tu bébe,
éy te kapangyarian be siya ta bégi na asawa
na. I bégi mo, éy koo dén na asawa mo.
5 Kanya diyan moy idelan i asawa moy.
Maari a éwan kam magdudug éng nagkasun-
duan moy a manalangin kam. Pero sandali
san. Kétapos moy, éy magdudug kam man
dén. Makay éwan kam makatiis, a tulos kam
a toksoén ni Satanas.
6 Nadid, saya i sengbet kua dikam to ni-
pakelagip moy. Ewan kam tu kailangan a
mangasawa; pero éng gustu moy éy maari
be.
7 I gustu ko makaa éy kaparehoék moy
a éwan tu asawa. Pero éwan paripareho i
kaluub na Diyos dikitam.
8 Ey saye i bilin kua dikam a éwan tu
asawa, sakay sikam a bilo: éng umaheg
kam diyakén a éwan kam mangasawa, éy
mahusay.
9 Pero éng éwan kam makatiis, éy maari
kam a mangasawa. Maigi pa i te asawa
kesira ta magkasala.
10 Nadid, saye i utus kua dikam a te asawa
dén. Ey gébwat ta Diyos i kagi ko a éye: Diyan
humiwalay i bébe ta asawa na.
11 Pero éng humiwalay tu bébe, éy diyan
siya mangasawa a huway. O dikaya
makipagkasundu san siya to asawa na.
Sakay diyan hiwalayan na lélake tu asawa
na.
12-13 Nadid, sikam a te asawa a éwan
méniwala ta Panginoon tam, éy te bilinék be
dikam. Pero éwan ye utus na Diyos; éng'wan
gébwat san diyakén: Eng te asawa ka a éwan
méniwala, pero gustu na pabi a mékiagum
diko, éy diyan mo siya hiwalayan.
14 Dahilan tu éwan méniwala éy sakupén
siya na Diyos dahil to péniwala no asawa na.

Eng éwan sa kona, éy éwan sakup na Diyos
du anak moy. Pero sakup side na Diyos a
talaga.
15 Pero tu asawa mo a éwan méniwala, éng
gustu na a humiwalay, éy pabayan mo siya
a humiwalay. Pakultaden moy i kona sa, da
gustu na Diyos éy mebait kitam san ta iba a
tolay.
16 Bakit isip mo a meligtas tu asawa mo
éng umagum san diko? Ewan mo tukoy,
éng meligtas siya, éng éwan. Kanya éng
pumilit siya a mékihiwalay, éy diyan mo siya
sésawayén.

Diyan Moy Baguén I Kalagayan Moy

17 Nadid, saye i utus kua ta bawat sim-
baan a angayan ko: Dapat sugsugén na
bawat esa dikam i nipagkaluub dikam na
Panginoon to nipangsakup na dikam.
18 Mara, éng Judeo ka to nipangsakup diko
na Diyos, éy diyan mo ibutan tu pagkajudeo
mo. Eng éwan ka Judeo to nipangsakup diko
na Diyos, éy diyan ka maging Judeo. Diyan
ka ipébugit a kona du Judeo.
19 Da éwan mahalaga ta Diyos i lahi mua,
éng Judeo ka, o éng éwan ka Judeo. Eng'wan i
mahalaga a gimet moy éy sundin moy i utus
na Diyos.
20 Kanya diyan moy baguén i dati a lagay
moy to nipangsakup dikam na Diyos.
21 Mara, éng utusan ka san to ni-
pangsakup diko na Diyos, éy diyan mo
iwasan tu pagkautusan mo. Pero éng
maketa ka ta kalayaan mo, éy maari be.
22 Da tandaan moy, tu utusan, éng
ipasakup siya ta Panginoon, éy ibilang
siya na Panginoon a malaya dén. Sakay tu
malaya a tolay, éy siya i maging utusan ni
Cristo.
23 Binugtong kam dén na Diyos ta dikél a
halaga. Kanya diyan kam magpasakup ta
iba a tolay.
24 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, éy
diyan moy pilitén a baguén tu dati a kala-
gayan moy to nipangsakup dikam na Diyos.

Tungkul Du Ewan Tu Asawa

25 Nadid, tungkul man dén du éwan tu
asawa, éy éwanék tu utus a gébwat ta Pangi-
noon. Pero maari kam a umasa ta kagi ko a
sarili, da agumanék na Panginoon tam.
26 Nadid, dahil ta mahigpit a hirap moy, éy
naisip ko a maigi pa a diyan mangasawa du
éwan tu asawa.
27 Ey sikam a lélake a te asawa dén, éy
diyan moy side hiwalayan. Pero éng éwan
kam pabi tu asawa, éy diyan kam manga-
sawa.
28 Pero éng mangasawa kam, éy éwan kam
tu kasalanan. Pero du mangasawa, éy mag-
danas side ta hirap. Ey gustu ko maiwasan
moy i mehirap a buhay.
29 A tétotop ko, kanya ibilin ko dikam i
kona se, éy dahil éy adene dén i katapu-
san. Kanya sapul nadid, sikam a lélake a
te asawa, éy diyan kam maabala du asawa
moy.
30 Sakay diyan kam maabala ta kalagayan
moy. Mara éng te hirap kam, éng masaya
kam,
31 éng te meadu kam a kasangkapan,
éng mégnigosiyo kam, éy diyan moy side
kéabalaan ta péniwala moy ni Jesus, da adene
dén i katapusan na mundua.
32 I gustu kua éy éwan kam tu katagigen
a mangabala dikam. Mara tu lélake a éwan
tu asawa, éy isipén na san i gimet na Pangi-
noon, éng anya i kasayaan na diya.
33-34 Sakay du madiket, éy isipén de be san
i gimet na Panginoon. Gustu de tupadén
de i kaluuben na Diyos dide. Pero du te
asawa, éy isipén de i kalagayan de, éng anya
i kasayaan no asawa de. Du te asawa dén,
éy mégsalawahan side, da gustu de a aguman
de i Diyos. Pero gustu de be a aguman du
asawa de.
35 Kanya i nisulat ko a éye, éy monda agu-
man ta kam. Ewan ta kam gipusén a manga-
sawa. Basta i gustu ko sana, éy gemtén moy
i mahusay, monda éwan tu maabala dikam
ta péniwala moy ta Panginoon.
36 Nadid, tungkul ta magkatipan a nagka-
sunduan de dén a éwan magagum. Eng
gustu no lélake a tahod a magagum side to
katipan na, mara éng mahigpit i pagkagustu
na diya, éy maari. Dapat side a magasawa.
Ewan ya kasalanan.
37 Pero éng naisip no lélake a éwan siya
mangasawa, mara éng matiis na a éwan
umadene to katipan na, sakay éwan tu mag-
pilit diya, éy maari be. Diyan siya manga-
sawa.
38 Kanya tu mangasawa to katipan na, éy
mahusay ya. Sakay tu éwan mangasawa, éy
lalo a mahusay.
39 Nadid tu bébe, éy kailangan siya a
mékiagum to asawa na habang buhay tu
asawa na. Pero éng mate tu lakay na, éy
maari siya a mamakét. Basta tu pakét na éy
dapat be a méniwala ni Jesus.
40 Pero lalo a mahusay tu bilo éng éwan
mamakét. Saya i isip kua. Ey méniwalaék a
sé' be ya i kaluuben na Espiritu na Diyos.

8

Tungkul Ta Niatang De

1 Nadid, ipaliwanag ko dikam i tungkul
ta pilas a niatang de ta diyos-diyosan, éng
maari tam a kanén, o éng éwan.
Nadid, tukoy ko a sikitam a méniwala
éy sikitam i makapospos ta mahusay a
gimet. Pero mangilag kam--makay ipag-
malaki moy i napospusan moy. Maigi pa

éy mahalén moy i iba a tolay kesira ta mag-
malaki kam dide. Saya i kahusayan de.
2 Eng te magmalaki ta napospusan na, éy
saya i katunayana a kulang pabi i napospu-
san na.
3 Pero tukoy na Diyos i mangmahal diya,
a saya i sakupén naa.
4 Nadid, tungkul to pilas a niatang ta
diyos-diyosan, tukoy tam a éwan tu pasa i
diyos-diyosan. Ewan tu iba a diyos éng éwan
i Diyos ta langet.
5 Te kalakalase a talaga a espiritu ta langet
sakay ta luta, a péniwalaan du iba a tolay.
6 Pero sikitam, i péniwala tama éy isesa
san i Diyos. Siya éy Tama tam a naglalang
ta mundua. Siya i asaan tama. Isesa san
i Panginoon tam. Ey siya éy ti Jesu-Cristo.
Siya be san i asaan tam. Pinaglalang siya na
Diyos ta mundua.
7 Nadid, maski napospusan tam dén i éya,
du iba a kaguman tam éy éwan de pabi
natukoy. Te séngaséngan ya ta gurupu moy a
sinumamba ta diyos-diyosan to éya. Kanya
isip de a te kasalanan side éng kanén de i
pilas a niatang ta diyos-diyosan.
8 Pero éwan, da éwan mégingél i Diyos éng
kanén moy i pilas a niatang. Ewan impor-
tante ta Diyos éng kanén moy, o éng éwan.
9 Pero entan moy. Maski maari kam
a méngan ta pilas a éya, éng kanén moy,
éy mangilag kam. Makay mangatéd ya ta
kasalanan du kaguman moy a mehina pabi
tu péniwala.
10 Mara, tu tolay a mehina pabi tu
péniwala, éy tukoy na a mékapospos ka dén.
Nadid, éng meta na ka a méngan ta pilas a
niatang to diyos-diyosan, makay kagi na a
maari be siya a méngan, da éwan bawal diko.
11 Ey nadid, éng tulos na a kanén, éy
makay magsisi siya a magsisi, da akala na
a te kasalanan siya. Nadid, makay ipebut
mo diya tu péniwala na ni Jesus, a tulos
mapahamak siya. Diyan mo dén, da siya i
top mo ta péniwala, a nagpakamatay ti Cristo
diya.
12 Eng kona sa, éy te kasalanan kam ni
Cristo, da niatéd moy i nipagkasala no top
moy a mehina pabi tu péniwala.
13 Kanya sakén, éng te pilas a mangatéd
ta ipagkasala no top ko, éy éwan ko kanén,
hanggan.

9

Maari I Apostol a Ipagastos

1 Mara sakén, éy inutusanék ni Jesus
a maging apostol. Ewanék tu kailangan
a sumunud ta iba a tolay, da naketaék
ta Panginoon Jesus! Sikam i bunga na
tarabaho ko ta Panginoon.
2 Maski te iba a mégidel ta pagkaapostol
ko, éy tukoy moy dén a apostolék, da sikam i
mégpatunaya a apostolék a talaga.
3 Saya i sengbet kua du mégsiyasat
diyakén, a kagi de a éwanék apostol ni Jesus.
4 Nadid, éng apostol kame ti Bernabe, éy
bakit kagi de a éwan kame maari a ipagastos
dikam ta kailangan me?
5 Mara sakén, éwanék beman maari a
mangasawa, éng gustu ko maka, monda te
asawaék be a kumuyog diyakén ta péglebut
me? Du iba a apostol, sakay du top ni Jesus,
sakay ti Pedro, éy kékuyugén de du asawa de.
Ey sikame éy éwan kame bale maari?
6 Bakit sikame bale san ti Bernabe i te
kailangan a mégtarabaho ta gastos me, Pero
du iba a mégtoldu dikam éy éwan!
7 Mara tu sundalu, éy gastosan siya na
gubiyerno. Tu mégmula éy makinabang siya
ta bunga na. Sakay tu mégpastor ta tupa, éy
makinabang siya ta gatas de. Pero sikame
éy éwan kame tu suweldu ta pégtoldu me.
8 Ey éwan san sakén i mégkagi a dapat mag-
astos kam ta mégtarabaho dikam, da nesulat
be dén ta kautusan
9 ni Moises, a "Diyan mo busalan tu baka a
ipagpaégik mo." Ey anya, isip moy baka san
i alélahanén na Diyos?
10 Ewan, sikitam i alélahanén na. Dahil
dikitam éy nesulat ina, da du tolay a
mégaradu éy umasa side a makinabang side
éng oras dén a magapas. Ey kona be sa du
mégégik, a umasa be side.
11 Ey nadid, éng nimula me dikam i kagi
na Diyos, éy bakit éwan kame maari a umasa
dikam, a gastosan moy kame?
12 Du iba a mégtoldu, éng maari side a
ipagastos dikam, éy lalo dén sikame.

Pero maski maari kame éy éwan kame
mégaged dikam, éng 'wan tiisén me san i
hirap me. Makay idelan du tolay i Mahusay
a Baheta ni Cristo, éng meta de kame a
magaged.
13 Mara du mégtarabaho ta Templo, éy
alapén de tu kanén de ta éya. Te pékinabang
side ta niatéd du tolay ta éya.
14 Ey kona be sa i niutusa na Diyos éy du
mégpahayag ta Mahusay a Baheta, éy dapat
gastusan side du tolay a mégbate to kagi de.
15 Pero sakén, maski maariék a pagastos
dikam, éy éwanék nagaged dikam. Sakay
éwan ko kanya nisulat ye dikam éy monda
magagedék dikam. Ewan! Maski mateék
éy éwanék magpagastos dikam; monda
maariék a mégmalaki a éwanék nagaged
dikam.
16 Pero, éwanék magmalaki a nagpa-
hayagék ta Mahusay a Baheta. Ewan.
Da saya i niutus na Panginoon diyakén.
Hus, magkamiték ta hirap éng éwanék
mégpahayag ta éya.

17 Mara, i tungkulin ko a éye a mégpahayag,
éng ginimet ko san, éy maariék a ipagas-
tos. Pero éwan, da tupadén ko san tu niutus
diyakén na Diyos.
18 Nadid, éng éwanék tu upa, éy anya i
gantimpala kua? I panggantimpalaan sana
diyakén éy tu pégpahayag ko ta tolay a éwanék
tu bayad. Maski maariék a ipagastos, éy
inidelan ko.
19 Nadid, maski éwanék tu kailangan a
sumunud ta tolay, éy sumunudék dide. Nag-
ing utusanék de, monda makaakiték ta lalo
a meadu a ipasakup ni Jesus.
20 Bagay kaguman ko du Judeo, éy ahigén
ko i ugali de, monda tanggapanék de éng
akitén ko side. Maski éwanék sakup ta utus
na Judeo, éy ipasakupék be, monda maakit
ko side.
21 Bagay kaguman ko du éwan Judeo a
tolay, éy ahigén ko be i ugali dia. Side, éy
éwan side sakup ta utus na Judeo. Kanya
éng kaguman ko side, éy éwanék be ipasakup
ta utus na Judeo. (Pero sundin ko pa i utus
ni Cristo.) Ahigén ko side, monda méniwala
side éng akitén ko side.
22 Bagay kaguman ko du tolay a mehina
pabi tu péniwala, éy ahigén ko be side,
monda tanggapénék de be, monda pati-
bayén ko i péniwala de. Maski anya a kalase
na tolay, éy ahigén ko side a mebaiték dide,
monda éy tanggapén de maka i pégtoldu kua,
a tulos meligtas side.
23 Ginimet ko i étanan a éya, alang-alang
ta Mahusay a Baheta. Sakay gemtén ko
be monda te kabahagiék ta gantimpala na
Diyos.
24 Mara ta rombaan, meadu i magi-
nan, pero tu manalo san i makaalap ta
gantimpala. Ey nadid sikam a méniwala ni
Cristo, pumilit kam be a magtarabaho para
ta Panginoon, monda atdinan na kam ta
gantimpala moy.
25 Mara du magkontes, éy pilitén de i
bégi dia a mégparaktis a mégparaktis, monda
makaalap side maka ta gantimpala de a
maseplot san a maibut. Pero sikitam,
éy pumilit kitam ta péniwala tam, monda
makaalap kitam ta gantimpala tam a éwan
maibut.
26 Kanya sakén, éy pilitén ko a tupadén
i tungkulin ko a niutus diyakén na Pangi-
noon. Mara, deretso i ginan ko. Mesipagék
a mékilaban ta kontes.
27 Pahirapan ko i bégi kua, a pilitén ko a
éwanék magkasala. Mégantengék maski nag-
pahayagék ni Jesus, makay éwanék atdinan
na Diyos ta gantimpala ko, éng maabalaék ta
péniwala ko.

10

Baheta Tungkul Ta Diyos-diyosan

1 Sikam a tétotop ko, gustu ko a alélahanén
moy tu nanyari du apo-apo tam to araw, to
nikuyog de ni Moises to melawa a ilang a
lugar. To péglebut de, éy nalduman side no
kuném a nangigiya dide. Inumahabes side
ta Medideg a Diget.
2 Mara, koman side i nabinyagen to
kuném sakay to diget, da nagpasakup side
ni Moises.
3 Sakay néngan side a étanan to kanén a
gébwat ta Diyos.
4 Sakay ininom de a étanan tu dinom a
pinabukal na Diyos to bito. I éya a bito, éy
halimbawa ni Cristo, éy siya éy kinumuyog
dide to péglebut de.
5 Pero maski kona sa, éy mégingél i Diyos
ta meadu dide, a tulos pinarusaan na side
hanggan minekalat dén tu bangkay de ta éya
a ilang.
6 Nadid, i éya a nanyari du Judeo to ilang
a lugar, éy himala ya dikitam, monda éwan
tam gemtén i medukés, a kona to ginamet
de.
7 Diyan kam sumésamba ta diyos-diyosan
a kona ta sénganya dide. Nesulat dén a
nagkasayaan kan side, a nagsayaw to diyos-
diyosan.
8 Sakay diyan kitam méngibébi a kona ta
sénganya dide. Kanya pinabuno na Diyos i
éduwapulu éy ta étélo a libu ta esa a aldew.
9 Sakay diyan moy puhubaan i Pangi-
noon, da éwan na pabayan i kasalanan moy.
Side éy pinuhubaan de i Diyos, éy pinabuno
na i meadu dide ta ulag.
10 Diyan kam méglekramo a kona
ta sénganya dide. Kanya tu anghel a
mégbébuno, éy binunu na du naglekramo.
11 Nadid, i éya a nanyari du apo-apo tam
éy monda tandaan du iba. Sakay nesulat
dén para dikitam, monda matolduan kitam,
a diyan tam ahigén tu kasalanan de. Da
adene dén nadid i katapusan.
12 Makay isip moy éwan kam magimet ta
medukés. Mangilag kam; makay magkasala
kam.
13 Ewan pabi tu pagsubuk a dinumemét
dikam a éwan nadanasan na iba a tolay.
Pero matapat i Diyos, éwan na pakultaden
a masubukan kam ta higit pa ta kaya moy.
Eng'wan, kédemét na pagsubuk dikam éy
patibayén na i isip moy, monda matiis moy.
14 Nadid, a kakaguman ko, diyan kam
méniwala ta diyos-diyosan.
15 Sikam éy te isip kam. Kanya isipén moy
i kagi ko a éye.
16 Bagay mapisan kitam a umaheg to kat-
apusan a péngapon na Panginoon, éy mag-
pasalamat kitam to inumén tam a alak;
sakay ta péginom tam, éy mégebahagi tam
to dige ni Cristo. Sakay tu tinapay a
pisad-pisadén tam a kanén tam, éy saya i
mégebahagi tam be to bégi ni Cristo.

17 Nadid, esa momon tu tinapay. Ey sikitam, maski meadu kitam, éy maging isesa kitam be dén a bégi, da bahabahagién tam a kanén tam i esa a momon a tinapay.
18 Entan moy tu ugali du Judeo. Eng kanén de i pilas a niatang dén to pégatangan éy mékipagesa side to mégatang.

19 Nadid, anya i gustu a kagin no kinagi ko a éya? Anya, kinagi ko a te buhay tu diyos-diyosan, o te kabuluhan tu niatang de ta diyos-diyosan?
20 Ewan! I gustu kua a kagin, éy bagay mégatang du tolay ta diyos-diyosan, i péngihayinan dia éy éwan ta Diyos, éng'wan ta dimonyo! Diyan kam mékidipon dide. Sala ko a mékiagum kam ta dimonyo.
21 Ewan maari a mékidipon kam ta péngapon na Panginoon sakay tulos kam be a mékidipon ta péghayinan de ta dimonyo.
22 Ataay, isip moy beman éwan mégingél i Diyos du mégkona sa? O siguru isip moy mesibét kam diya, a éwan tu maanya dikam?

23 Nadid, makay te mégkagi a maari kitam kan a magimet ta maski anya. Pero éwan. Da te gimet be a mégpadukés dikitam. Tutuhanan ya a maari kitam a magimet ta maski anya, pero bakit magimet kam ta éwan makatulung ta tolay?
24 Diyan moy isipén tu sarili moy, éng'wan i sarili na iba.

25 Maari a méngan kam ta maski anya a pilas a iyébugtong de ta palengke. Kanén moy san; pero diyan moy pakelagip éng gébwat ta pégatangan, monda éwan kam matageg a makay te kasalanan kam.
26 Dahilan i mundu, sakay i étanan a édse ta mundu éy koo na Diyos. Kanya éwan bawal a kanén tam.

27 Nadid, mara te tolay a éwan méniwala, éng pékanén de kam, éy kanén moy san i maski anya a ihayin de dikam. Diyan moy ipakelagip éng gébwat ta pégatangan, monda éwan kam matageg a makay te kasalanan kam.
28-29 Pero éng te mégkagi dikam, a "Gébwat ina ta pégatangan ta diyos-diyosan," éy diyan moy kékanén. Alang-alang to négkagi dikam éy diyan moy kanén; makay matageg siya a te kasalanan kam.

Makay kagi moy, a "Maski métageg i iba a tolay a te kasalanan kitam, éy kanén tam san, da éwan be bawal."
30 O makay kagi moy, a "Bakit sawayén de kitam ta kanén tam, éng nipagpasalamat tam be dén ta Diyos?"
31 I sengbet ko man dén a ta éya, éy gemtén moy san i mahusay, monda purién na tolay i Diyos. Maski méngan kam, maski méginom kam, éy gemtén moy i pangpurian de ta Diyos.

32 Diyan kam pégsapulan na kasalanan na iba a tolay, maski Judeo, maski éwan Judeo, maski du top moy ta péniwala.
33 Mara sakén, mékisuyuék ta étanan a tolay. Pero éwanék kanya mékisuyu dide éy monda agumanék de. Eng'wan, alang-alang dide, monda meligtas side.

11

Tungkul Ta Pégalibunbun Eng Manalangin

1 Ey sikam, ahigénék moy, a kona ta péngaheg ko ni Cristo.
2 Nadid, sakén éy masayaék dikam, da maala-alaék moy, sakay sésundin moy i étanan a nitoldu ko dikam.
3 Pero gustu ko a mapospusan moy a ti Cristo i te sakup ta bawat lélake; i lélake éy te sakup ta asawa na; i Diyos éy te sakup ni Cristo.
4 Kanya tu lélake, éng manalangin, o mégtoldu ta kagi na Diyos a te alibunbun tu ulo, éy éwan siya tu galang ni Cristo.
5 Sakay tu bébe, éng manalangin siya, o mégtoldu ta kagi na Diyos a éwan tu alibunbun, éy makasanisanike be ya. Koman i pinokpukan a bébe.
6 Eng mégidel tu bébe a mégalibunbun éy dapat pa siya ipapukpok. Pero kasanisanike i bébe a apehit tu buk. Kanya dapat i bébe a magalibunbun.
7 Pero tu lélake, éy éwan maari a mégalibunbun, da te kapangyarian i lélake a kona ta Diyos. Pero tu bébe, éy sumunud siya ta lélake.
8 Dahilan tu neditol a lélake to araw éy éwan gébwat to bébe. Eng'wan, tu bébe i négébwat to lélake.
9 Sakay éwan be nilalang i lélake para ta bébe, éng'wan nilalang i bébe alang-alang ta lélake.
10 Kanya dapat mégalibunbun i bébe, da saya i tandaa a sakup siya na asawa na. Saya i patunay naa du anghel, a gumalang siya ta asawa na.
11 Pero kaluuben na Diyos, éy umasa i bébe ta lélake, sakay umasa i lélake ta bébe.
12 Da gébwat tu bébe to lélake to araw. Pero nadid éy nienak na bébe i lélake. Sakay gébwat ta Diyos i étanan.
13 Anya i isip moya? Maari tu bébe a manalangin a éwan mégalibunbun? Ewan!
14 Dahilan i ugali tam éy medukés tu lélake a mégpaatakdug ta buk na.
15 Pero memahal tu bébe a mégpaatakdug ta buk na, da saya i mégealibunbun naa.
16 Nadid, éng te mékipagpasuway ta éye, i makagi ko sana, éy éwan kame tu iba a ugali. Ey sé' be ya i ugalia du tolay a méniwala ta Diyos ta iba-iba a simbaan.

Tu Katapusan a Péngapon Na Panginoon

17 Nadid, te hatulék man dén dikam a iba.
Pégkagian ta kam, dahilan éng mégpisan kam
éy éwan mahusay tu pégmiting moy, éng éwan
medukés.
18 Dahilan éy nabaheta ko a bagay mag-
miting kam éy éwan kam négkaisa tu isip.
Eng'wan, magurugurupu kam kan. Katu-
tuhanan siguru ya.
19 Kailangan wade dikam a magurugu-
rupu kam, monda mapospusan moy éng ti
ésiya dikam i matapat.
20 Bagay mégmiting kam éy kagi moy a
ahigén moy tu katapusan a péngapon na
Panginoon. Pero iba i péngan moy.
21 Dahilan i bawat esa dikam éy medémot
a méngan ta bilon na. Ewan moy diponén du
kaguman moy a kulang tu kanén. Sakay te
sénganya dikam a méglango.
22 Bakit! Eng kanén san i isipén moya,
éy méngan kam pa ta bile moy. Bakit apién
moy du kakaguman moy ta simbaan, a
pakasanikién moy du éwan tu kanén? Anya,
purién ta kam ta éya? Ewan!

Tungkul Ta Péngaheg To Katapusan
a Péngapon No Panginoon

23 Saye i kagi na Panginoon a ihatul ko
man dén dikam. Ti Panginoon Jesus, to
kélép a nipéngitokyon diya, éy inalap na pa
tu tinapay, sakay
24 nagpasalamat, sakay pinuseng-puseng
na, sakay kinagi na, a "Saye i bégi kua
a meatéd a para dikam. Ahigén moy ye
monda maala-alaék moy."
25 Ey kona be sa i ginamet na, ubus de a
néngan éy inalap na tu alak, sakay kinagi
na, a "I alakae, éy saye i tanda na bigu a
pangako na Diyos, a katunayan na digi ko.
Bagay uminum kam ta éye," kagi na, "éy
maala-alaék moy."
26 Nadid, bagay ahigén moy i éya, a méngan
kam ta tinapay sakay uminom kam ta alak,
éy saya i pékaala-ala moy to nikate no Pangi-
noon tam. Ahigén moy i éya a péngapon na
hanggan ta késoli na se a huway.
27 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, maski ti
ésiya a umaheg ta éya a péngapon na Pangi-
noon a éwan matapat, éy medukés. Mara
éng kanén moy tu tinapay, o inumén moy tu
alak, a éwan kam matapat, éy te kasalanan
kam, da éwan moy iyégalang tu bégi na Pangi-
noon, éy ta dige na.
28 Kanya isipén pa na bawat esa dikam
i sarili na, éng tama, bagu moy kanén tu
tinapay, sakay inumén tu alak.
29 Dahilan, éng mékiagum kam du umaheg
ta péngapon na Panginoon, sakay éwan moy
alélahanén tu bégi na Panginoon, tu kinan
moy i mangatéda dikam ta parusa moy.
30 Saya i dahilana na pégladu na meadu
dikam, sakay te sénganya dikam a minate
dén.
31 Kanya isipén moy pa, éng te kasalanan
kam se, o éng éwan, monda éwan kam
parusaan na Diyos.
32 Ey parusaan kitam ngani na Diyos,
monda matolduan kitam, monda éwan ki-
tam mahukum ta péghukum na du iba a
tolay.
33 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, bagay
négpisan kam a méngan éy diyan kam medi-
tol du kaguman moy. Sabay kam san.
34 Eng éwan kam makatiis ta alép, éy
méngan kam pa ta bile moy bagu kam
négpisan. Makay parusaan kam na Diyos éng
éwan tama tu péngaheg moy to péngapon na
Panginoon. Ey tungkul ta iba a bagay, éy
hatulan ta kam kédemét ko sina.

12

I Kaluub Na Banal a Espiritu

1 Nadid, tungkul du kaluub a gébwat ta
Banal a Espiritu, éy ipaliwanag ko dikam.
Gustu ko a mapospusan moy tungkul ta éye.
2 To éya, bagu kam naniwala ni Jesus, éy
naniwala kam pa ta diyos-diyosan, a éwan
be buhay. Side ya i nangatéda ta kamalian
moy.
3 Pero nadid éy gustu ko a mapospusan
moy éng gébwat ta Espiritu na Diyos i kagi du
tolay a mégtoldu. Saye i pangpuhuba moya
dide: Eng kagi na maski ti ésiya, a "Isumpa
ko ti Jesus," éy besa a Espiritu na Diyos i
mégpakagia diya. Sakay éng te mégkagi, a "Ti
Jesus i Panginoon," éy siya i tinulungan na
Banal a Espiritu.
4 Nadid, iba-iba i kaluuba dikitam. Pero
isesa san i nipagkaluuba dikitam a Espiritu
na Diyos.
5 Iba-iba i serbisiyu tam. Pero isesa san a
Panginoon i pagserbisiyuan tam.
6 Iba-iba i tungkulin tam a gemtén. Pero
isesa san a Diyos i néngipagkaluub dikitam ta
tungkulin tam.
7 Nipagkaluub na Espiritu ta bawat esa
dikitam i sarili tam a tungkulin, monda
magserbisiyu kitam ta kakaguman tam.
8 Kanya tu iba éy pinagkaluuben na Es-
piritu ta tungkulin na a mégpaliwanag ta
mahusay ta kagi na Diyos. Sakay tu iba éy
pinagkaluuben na Espiritu a makapospos
sakay mégtoldu ta kagi na Diyos.
9 Tu iba man dén éy pinagkaluuben na
Espiritu a dikél i péniwala na ta Diyos. Du
iba pa éy te kapangyarian a mégpahusay ta
te ladu.
10 Du iba éy kaya de a mégimet ta katakata-
taka. Ey du iba man dén éy kaya de a
mégpahayag ta kagi na Diyos. I iba man
dén i makapospos éng ahe i gébwat na gimet
na tolay, éng gébwat ta Espiritu na Diyos, o
éng gébwat ta medukés a espiritu. Te iba a
méképégkagi ta iba-iba a kagi. Sakay te iba

man dén a mégpaliwanag ta kahulugen na
iba-iba a kagi.
11 I étanan a éya a tungkulin éy gébwat ta
Espiritu na Diyos. Ipagkaluub na ta bawat
esa dikitam i iba-iba a pégserbisiyu, ayun
ta gustu na, monda magserbisiyu kitam ta
kakaguman tam.

Esa a Bégi a Meadu a Kasangkapan

12 Mara ti Cristo éy esa a bégi a meadu a
kasangkapan. Isesa san a bégi, pero iba-iba
i kasangkapan na.
13 Ey sikitam i kasangkapan na bégi na, da
sikitam éy iba-iba kitam--te Judeo, te éwan
Judeo, te mehirap sakay te malaya diki-
tam. Pero naging isesa kitam a bégi to ni-
pangsakup dikitam na Espiritu, da bininya-
gen kitam ta Espiritu. Ey nadid éy édse
dikitam a étanan i isesa a Espiritu na Diyos.
14 Halimbawa, sikam a étanan éy esa kam
san a bégi. Nadid, i esa a bégi na tolay éy
meadu a kasangkapan.
15 Mara éng kagi no tikéd, a "Ewanék
kamét, kanya éwanék kaguman na bégi."
Pero kaguman siya no bégi, da kasangkapan
na.
16 Mara éng kagi no talinga, a "Ewanék
mata, kanya éwanék kaguman na bégi," éy
mali be, da kasangkapan be siya no bégi.
17 Eng purus a mata i bégi, éy pakodyan na
a makabati? O éng purus a talinga i bégi, éy
pakodyan na a makaahob?
18 Pero inayus na Diyos i kasangkapan na
bégi, ayun ta gustu na.
19 Mara éng isesa san i kasangkapan na
bégi, éy éwan ina bégi!
20 Pero i tutuhanana éy meadu a
kasangkapan, pero isesa san a bégi.
21 Kanya éwan maari a mégkagi tu mata to
kamét, a "Ewan ta ka kailangan." Ewan be
maari a mégkagi tu ulo to tikéd, a "Ewan ta
ka kailangan."
22 Dahilan tu kasangkapan na bégi a
mehina éy kailangan be.
23 Sakay du parti na bégi a kagi de a
éwan importante, éy alagaan tam side ta
mahusay a tahod. Sakay du parti na bégi
tam a éwan mahusay a entan, éy taklében
tam ta badu.
24 Pero du iba a parti na bégi tam éy éwan
tu kailangan ta badu.

Inayus na Diyos i bégi ta mahusay, monda
alagaan tam ta lalo a mahusay du kasangka-
pan na a mehina,
25 monda maging isesa a isip i iba-iba a
kasangkapan na bégi, monda négkasuyuan
side ta mahusay.
26 Eng masakitan i esa a parti na bégi, éy
masakitan i étanan na bégi. Eng napuri i esa
a parti na bégi éy masaya i étanan na bégi.
27 Nadid, i kahulugina na éya, éy sikam
i bégi ni Cristo. I bawat esa dikam éy
kasangkapan kam na bégi na.
28 Ey inayus na Diyos du tolay na. Ni-
pagkaluub na ta bawat esa dide i tungkulin
de. Purumeru a kaluub éy te apostol;
ikaduwa éy te mégpahayag ta kagi na Diyos;
ikatélo éy te mégtoldu. Sakay te makagimet
ta kataka-taka; te mégpahusay ta te ladu; te
tumétulung ta te kailangan; te tolay a bihasa
a mamahala; sakay te méképégkagi ta iba-
iba a kagi.
29 Iba-iba i tungkulin tam a serbisiyu.
Ewan kitam paripareho--te apostol diki-
tam; te mégpahayag ta kagi na Diyos; te
mégtoldu; te makagimet ta kataka-taka.
30 Te maari a mégpahusay ta te ladu; te
méképégkagi ta iba-iba a kagi. Sakay te
mégpaliwanag ta kahulugen na iba-iba a
kagi.
31 Kanya pumilit kam a atdinan na Diyos
du mahalaga a kaluub na.

Ey nadid, éy ipaliwanag ko dikam i ugali
a mahusay ta étanan.

13

I Tunay A Pégmahal

1 Mara, éng méképégkagiék ta iba-iba
a kagi, maski méképégkagiék ta koman i
anghel, éng éwan ko mahal i kapareho ko,
éy éwan ya tu pasa. Koman san i ténog a
éwan tu kahulugen na kagi ko, éng kona sa.
2 Mara éng te kapangyarianék a
mégpahayag ta kagi na Diyos, sakay
matalinungék, sakay mépospusan ko i
meadu a lihim, éy éwan ya tu pasa éng
éwan ko mahalén tu kapareho ko. Maski
dikél i péniwala ko, a hanggan mapaagton
ko i buked ta panalangin ko, éng éwan ko
mahalén i tolay, éy éwanék tu pasa.
3 Mara éng iatéd ko ta pobre i étanan a ari-
arian ko, sakay itaya ko i buhay ko hanggan
matutudék, éng éwan ko mahal i tolay, éy
éwan tu kabuluhan i gimet ko.
4 Tu mégmahal ta tolay éy magpasensiya
ta tolay, sakay mebait siya. Ewan siya
ménaghili. Ewan siya mégpalalo.
5 Ewan siya mégmalaki. Ewan siya
malakiin. Ewan siya méiyamut. Ewan siya
méghinanakit.
6 Ewan siya masaya ta medukés a gimet,
éng 'wan i kasayaan na éy tu mahusay a
gimet.
7 Tu mégmahal ta tolay, éy tiisén na i hirap
na, sakay magkatiwala siya ta iba a tolay,
sakay umasa siya dide. Sakay matiyaga
siya.
8 Du iba-iba a kaluub na Diyos dikitam
éy dumemét i panahun a malipas side.
Mara i tungkulin moy a mégpahayag, sakay
tu pégkagi moy ta iba-iba a kagi, sakay tu

katalinungan moy, éy malipas ya. Pero tu
pégmahal moy éy éwan maibut, hanggan.
9 Dahilan i katalinungan tam sakay tu
pégpahayag tam, éy mediyo mahusay san.
10 Pero kédemét na oras a mahusay
dén i étanan, éy éwan dén tu kailangan tu
tungkulin tam a mediyo mahusay; kanya
malipas.
11 To éya pa a kéanak ko, éy négkagiék ta
koman i anak, te isipék ta koman i anak,
sakay nangatuwiranék ta koman i anak.
Pero nadid, da te idadék dén, éy inibutan ko
dén tu pagkaanak ko.
12 Ey kona sa i pékapospos tam ta Diyos. Ko-
man tam i meeta i larawan na ta salaming
a mediklém. Pero dumemét i oras a meta
tam siya a mismo. Nadid i pékapospos ko
éy koman i anak, pero kédemét na oras, éy
mapospusan ko ta mahusay, a kapareho na
pékapospos diyakén nadid na Diyos.
13 Kanya nadid, éy te étélo a kailangan tam
a manatili: i péniwala tam ta Diyos; sakay
i pégasa tam diya, sakay i pégmahal tam ta
kapareho tam. Ey nadid i pinakamahalaga
diden ya éy tu pégmahal tam.

14

Tungkul Man Dén Ta Kaluub Na Espiritu

1 Nadid, éng kona sa, éy pumilit kam a
magmahal ta kapareho moy a tolay. Sakay
pilitén moy be a atdinan kam na Diyos du
kaluub na; lalo dén tu pégpahayag ta kagi na
Diyos.
2 Dahilan tu mégkagi ta iba a kagi éy éwan
tolay i pégkagian na, éng'wan Diyos, da éwan
tu makapospos to kagi na. Mégkagi siya ta
lihim a kagi ta tulung na Espiritu.
3 Pero tu méngipahayag ta kagi na Diyos, éy
tolay i pégkagian na, monda hatulan na side,
a aguman na side.
4 Tu mégkagi ta iba-iba a kagi, éy tulungan
na san tu sarili na, pero tu mégpahayag ta
kagi na Diyos, éy tulungan na du kaguman
na ta simbaan.
5 Nadid, gustu ko maka a méképégkagi
kam a étanan ta iba-iba a kagi. Pero i
lalo a gustu ko, éy makapagpahayag kam
ta kagi na Diyos. Mas mahalaga i mag-
pahayag kesira ta mégkékagién ta iba-iba a
kagi. Pero maigi be i iba-iba a kagi, éng
te magpaliwanag maka ta kahulugen na,
monda makatulung du tolay ta simbaan.
6 Mara sakén, anya i pékinabang moy
diyakén éng iba-iba san a kagi i kékagin
ko dikam? Ewan! Pero pakinabanganék
moy éng ipahayag ko dikam tu nipaliwanag
diyakén na Diyos.
7 Mara i pégtogtogen, mara tu turotot, éng
éwan tama i ténog na, éy pakodyan a mapos-
pusan na tolay éng anya i togtog na?
8 Mara tu tambuli na sundalu, éng tambu-
lién no sundalu ta mali, éy ti ésiya i maka-
handa ta panglaban?
9 Ey kona be sa dikam éng iba-iba san a
kagi i kékagin moya. Ey pakodyan a ma-
pospusan na tolay i kahulugen na kékagin
moya. Sayang tu kagi moy.
10 Talaga ngani a meadu a kalakalase a
kagi ta mundua. Ey te kahulugen side a
étanan.
11 Pero éng éwan ko mépospusan i kagi
a kékagin no kaguman ko, éy éwan kame
magkaentendian.
12 Kanya nadid, da gustu moy du kaluub
na Espiritu, éy pilitén moy du mahalaga
a kaluub na, monda makatulung kam du
kakaguman moy ta simbaan.
13 Dahil ta éya, i méképégkagi ta iba-iba a
kagi, éy kailangan ipanalangin de a atdinan
be side ta kaluub a magpaliwanag ta éya.
14 Eng manalanginék ta iba a kagi, éy Es-
piritu i mégpakagia diyakén, pero éwan ko
tukoy i kahulugen no kagi ko.
15 Nadid, éng kona sa, éy anya i mahusay
a gimet ko? Manalanginék ta iba-iba a
kagi, sakay manalanginék be ta sarili ko a
kagi. Magkantaék ta iba-iba a kagi, sakay
magkantaék be ta sarili ko a kagi.
16 Eng magpasalamat kam ta Diyos ta iba-
iba a kagi, du kakaguman moy a makabati
dikam, éy éwan side maari a umo to kagi
moy, da éwan de tukoy i kahulugen na.
17 Maski memahal tu pégpasalamat moy
ta iba a kagi, éy éwan ya makatulung du
kaguman moy, da éwan de mapospusan i
kahulugen no kagi moy.
18 Sakén, éy mégpasalamaték ta Diyos, da
mégkagiék ta iba-iba a kagi ta higit pa dikam
a étanan.
19 Pero éng mékiagumék du kakaguman
ko ta pégmiting, éy gustu ko a mégkagi ta
maski sandali san a kagi a makapagtoldu
dide, kesira ta libu-libu a kagi a éwan be tu
makapospos.
20 A tétotop ko, diyan kam mégisip ta ko-
man i isip na anak. Koman kam i anak a
éwan tu malay ta medukés a gimet. Pero
mégisip kam be ta mahusay.
21 Kona se i kagi ta kasulatan, a pinaange
se na Diyos i tolay a dayuan, a monda
pégkagian de du tolay na ta iba-iba a kagi,
pero éwan de bébaten.
22 Kanya napospusan tam i kagi a iba-iba
a gébwat ta Diyos, éy tanda ya a para du éwan
méniwala. Sakay tu pégpahayag ta kagi na
Diyos, éy tanda ya para du méniwala.
23 Nadid, éng mégpisan kam, sakay
mégpégkagi kam ta iba-iba a kagi; éng
dumemét ta ina i tolay a éwan méniwala, a
makabati dikam, éy éwan de beman kagin a
luku-luku kam?

24 Pero éng mégkagi kam a étanan ta kagi na
Diyos, sakay dumémét dikam i tolay a éwan
méniwala, éy maala-ala na i kasalanan na, a
magsisi siya.
25 Tu kasalanan na a lihim, éy mehayag
dén, a tulos siya a sumamba ta Diyos, a kagi
na, a "Talaga a édse dikam i Diyos."

Diyan Méligalig Eng Magmiting

26 Anya i gustu ko a kagin? Bagay négpisan
kam ta pégmiting, éy maigi pa éy te mégkanta,
sakay te mégtoldu, sakay te mégbaheta ta
kaluuben na Diyos, sakay te mégkagi ta iba-
iba a kagi, sakay te esa be a mégpaliwanag du
kagi a iba-iba. Gemtén moy i makatulung du
kakaguman moy.
27 Eng te mégkagi ta iba-iba a kagi, éy dapat
éduwa san, o dikaya étélo, a méglelewas side.
Sakay dapat be a te magpaliwanag to kagi
de.
28 Pero éng éwan tu magpaliwanag to kagi
de, éy diyan side tumétulos. Dapat te ginék
san side ta miting. Manalangin san side ta
lihim.
29 Eduwa o étélo dikam i magpahayag ta
kagi na Diyos. Sakay sikam a iba, éy isipén
moy tu kagi de, éng tama.
30 Sakay éng te esa dikam ta miting moy
a makabati ta pégpaliwanag diya na Diyos, éy
humintu san tu mégkagi, monda lewasan na
tu mégpaliwanag.
31 Kona sa, malelewas kam a étanan a mag-
pahayag ta kagi na Diyos, monda matutu i
étanan, a patibayén de i isip dia.
32 Dahilan du pinamihasa na Diyos a mag-
pahayag ta kagi na, éy dapat humintu side a
mégkagi, éng te esa a gustu a mégkagi.
33 Da éwan gustu na Diyos a maligalig
du tolay na éng magmiting, éng 'wan
matahimik kitam.
Nadid, maski ta ahe a simbaan,
34 du bébe éy kailangan matahimik side
ta pégmiting moy. Bawal side a mégkagi, da
saya i utus ta kasulatan na Judeo, a kailan-
gan a sumunud i bébe.
35 Du bébe, éng te gustu side a mapos-
pusan, éy magpakelagip side ta asawa
de kédemét de ta bile. Dahilan éy
makasanisanike tu bébe a mégkagi ta
simbaan.
36 Bakit éwan kam méniwala ta éya? Sikam
wade beman i kégébwatan na Mahusay a
Baheta! Sikam bale san i makapospusa ta
éya!
37 Eng isip na maski ti ésiya dikam a i
tungkulin na éy mégpahayag, éy dapat na dén
a napospusan a i sulat ko a éye, éy utus na
Diyos. Mara, i tolay a pégiyanan na Banal a
Espiritu, éy tukoy de dén a gébwat ta Diyos i
utus ko a éye.
38 Tu éwan méniwala ta éye, éy diyan moy
siya alintanaén.
39 Sikam a tétotop ko, dahil ta éya, éy pilitén
moy a magpahayag ta kagi na Diyos. Sakay
diyan moy ipagbawal tu pégkagi ta iba-iba a
kagi.
40 Basta diyan kam méligalig ta pégmiting
moy, monda maayus.

15

To Kébuhay Ni Cristo a Huway

1 Nadid, sikam a tétotop ko, éy ipaala-ala
ko dikam i Mahusay a Baheta a nipahayag
ko dén dikam. Tinanggap moy ya, a saya i
péniwalaan moya nadid.
2 Saya i méngiligtasa dikam, éng éwan moy
kaleksapan i éya a nitoldu ko. Pero éng éwan
tunay tu péniwala moy, éy éwan tu pasa.
3 Dahilan éy nipahayag ko dén dikam i
mahalaga a baheta a dinumemét diyakén, a
minate ti Cristo dahil ta kasalanan tam.
4 Sakay nielbéng siya, sakay nabuhay siya
a huway to ikatélo a aldew. Saya i nipangtu-
pad na to kinagi to kasulatan.
5 Sakay tulos pinumeta siya ni Pedro,
sakay du labindalawa a alagad na.
6 Sakay pinumeta be siya du tolay a
mahigit a lima a datos a napisan, a méniwala
side diya. Pate dén nadid i sénganya dide,
pero meadu pabi i buhay dide.
7 Kétapos na éya, éy pinumeta be siya ni
Santiago, sakay du étanan a apostol.
8 Nadid, i ménegipo a pinetaan na éy sakén.
Komanék i mehina a apostol,
9 da sakén i mababaa ta étanan a apostol.
Sakén i éwan maari a dulawén a apostol, da
pinahirapan ko to éya du tolay a méniwala ni
Jesus.
10 Pero nadid, dahil ta kaluuben na Diyos
diyakén, éy naging apostolék. Ewan sayang
tu nipagkaluub na diyakén, da mesipagék ta
mahigit pa du dati a apostol. Pero éwan ta
sarili ko san i kesipag kua, éng'wan tu tulung
na Diyos diyakén.
11 Kanya maski sakén i magpahayag,
maski du iba a apostol, éy pareho san i
péngitoldu mia. Ey saya i péniwalaan moya.

Tu Katunayan a Mabuhay Kitam a Huway

12 Nadid, i itoldu mia éy nabuhay a huway
ti Cristo. Pero bakit kékagin na sénganya
dikam a éwan mabuhay i pate a tolay a
huway?
13 Eng tahod a éwan mabuhay i pate a
huway, éy éwan be nabuhay ti Cristo.
14 Nadid, éng éwan bale nabuhay ti Cristo
a huway, éy éwan tu pasa tu pégpahayag me,
sakay éwan be tu pasa tu kéasa moy diya.
15 Eng kona bale sa, éy kakabulyan san i
pégpahayag mia, da iyétoldu me a binuhay
na Diyos ti Cristo. Pero kakabulyan ya, éng
talaga a éwan mabuhay i pate a huway.

16 Eng éwan mabuhay i pate a tolay a
huway, éy éwan be nabuhay ti Cristo.
17 Pero éng éwan nabuhay ti Cristo, éy éwan
bale pabi naibut dikitam i kasalanan tam,
sakay éwan be tu pasa tu kéasa tam diya.
18 Eng kona bale sa, du tolay a naniwala ni
Cristo a minate dén, éy napahamak bale san
i kaliduwa de.
19 Eng paasaén kitam san ni Cristo éy
kakakagbi kitam a tahod, kesira ta iba a
tolay.

20 Pero éwan! Da talaga a nabuhay dén
ti Cristo a huway. Saya i katunayana a
mabuhay be a huway du étanan a pate a
méniwala diya.
21 Mara, mate nadid i tolay dahil to gimet
ni Adan to araw. Ey kona be sa, mabuhay
nadid a huway i tolay dahil to gimet ni
Cristo.
22 Mate i étanan a tolay da lahi side ni
Adan. Ey kona be sa, éy mabuhay a huway i
étanan a tolay a sakup ni Cristo.
23 Pero te iba-iba a panahun a mabuhay i
tolay. Tu neditol a nabuhay a huway éy ti
Cristo. Sumunud éy buhayén na du sakup
na ta késoli na ta munduae.
24 Sumunud ta éya éy dumemét i katapu-
san. Ta éya a oras, éy madaig ni Cristo du
étanan a hari sakay du iba pa a te kapang-
yarian. Sakay iatéd na Nama na a Diyos a
maghari ta étanan.
25 Dahilan éy maghari ti Cristo a hanggan
éwan na madaig du étanan a kalaban na, a
tulos na mapasuku side.
26 I ménegipo a kalaban na a pasukuén na
éy tu kamatayan. Sapul ta éya éy éwan dén
mate i tolay.
27 I Diyos éy mapasuku na ni Cristo i
étanan a bagay. Kanya sakupén ni Cristo i
étanan. Pero éwan na sakupén i Diyos, da
Diyos i bahala a magpasuku ta étanan.
28 Nadid, bagay masakupan dén ni Cristo
i étanan, éy tulos ipasakup Nama na a Diyos.
Sakay tulos maghari i Diyos ta étanan.

29 Nadid, éng éwan mabuhay i pate a
huway, éy bakit ipabinyag i tolay alang-
alang du tolay a minate?
30 Ey bakit sikame, éy palagi kame a
metaya tu buhay a mégpahayag ta Mahusay
a Baheta, éng éwan katutuhanan.
31 A tétotop ko, katutuhanan a itaya ko i
buhay ko aldew-aldew. Mégkagiék ta éya,
da masayaék dikam, alang-alang ni Cristo
Jesus a Panginoon tam.
32 Eng éwan mabuhay i pate, éy anya
i pékinabang kua to nipékipagsuway ko du
metapang a kalbug ko ta Epeso? Eng éwan
mabuhay i pate a huway, éy maigi pa éy
sundin tam san i péginom éy ta péngan, da
kédemét na oros, éy mate kitam san.

33 Diyan kam magkamali tu isip. Eng
mékiagum kam ta medukés a tolay, éy ahigén
moy side a talaga.
34 Baguén moy tu isip moy a mali, a ibutan
moy tu kasalanan moy. Te sénganya dikam
a éwan de tukoy i Diyos. Ewan kam beman
masanike?

I Idsura Na Bégi Tam Ta Huway a Kébuhay

35 Makay te magpakelagip diyakén, a
"Pakodyan a buhayén i pate a huway? Anya
i idsura na bégi dia?"
36 Isipén moy! Mara tu bukél, éwan mag-
tubu éng éwan moy pa imula ta luta.
37 Mara tu imula moy a pahay, éy éwan
pabi tu tubu, éng'wan bukél pabi.
38 Pero patubuén na Diyos a kona ta gustu
na. I bawat esa a kalase a bukél, éy iba-iba i
tubu dia bagay tumubu dén.
39 Ey kona be sa i idsura na hayup, a éwan
paripareho. Iba a idsura i tolay. Iba be
a idsura i hayup; iba be a idsura i manok:
sakay iba be a idsura i ikan.
40 Te sari-sari a bégi ta langet, sakay te
sari-sari be a bégi ta lutaa. Du édsa ta langet
éy iba i kamahal de. Du édse ta lutaa, éy iba
be i kamahal de.
41 Iba i demlag na bilag; iba be i demlag
na bulan; sakay iba be i demlag na bawat
biton.
42 Nadid, kona be sa du pate a mabuhay a
huway, I bégi a ielbéng éy mahunot. Pero i
bégi a buhayén a huway éy mabuhay a éwan
tu katapusan.
43 I bégi a ielbéng éy medukés, a éwan tu
kaya. Pero éng buhayén tu bégi éy memahal
a mesibét.
44 I bégi a ielbéng éy para ta luta; pero i
bégi a buhayén a huway éy para ta langet.
Te bégi a para ta luta, sakay te bégi be a para
ta langet.
45 Kona se i kagi ta kasulatan: Tu neditol
a amo na tolay éy ti Adan. Ey inatdinan siya
na Diyos ta buhay na. Ey nadid tu ménegipo
a amo tam éy ti Cristo. Siya i Espiritu a
méngatéd dikitam ta huway a buhay.
46 I meditol a bégi tam éy para ta luta. Pero
i bégi tam a buhayén a huway, éy para ta
langet.
47 Tu neditol a lélake a ti Adan, éy gébwat
ta luta, da nilalang siya ta alikabuk. Pero ti
Cristo éy gébwat ta langet.
48 Ey nadid i tolay, éy te bégi side a koman
i bégi ni Adan, a para ta luta san. Pero du
tolay a sakup na Diyos, éy te bégi side ta
kapareho ni Cristo, a para ta langet.
49 Mara nadid i bégi tama éy meubet ni
Adan. Pero kédemét na oras, éy meubet
kitam ta bégi ni Cristo.
50 Saye i gustu ko a kagin, a tétotop ko: tu
bégi a ginamet ta pilas sakay ta dige éy éwan
makaabut ta kaharian na Diyos, da para ta

luta san. Tu bégi a para ta luta éy éwan
mabuhay a éwan tu katapusan.
51 Entan moy. Ikagi ko dikam i lihim a
kagi: Ewan mate i étanan dikitam. Pero
mabagu kitam a étanan.
52 Ey bigla ya a manyari ta sandali. Ko-
man i bakség na esa a kisép na mata.
Kasabay na kéténog na tambuli ta katapu-
san a aldew. Ta kéténog na tambuli, éy
mabuhay du minate a huway. Sakay siki-
tam a mabuhay pabi, éy mabagu kitam a
étanan.
53 Dahilan i bégi tama a mate, éy baguén
na Diyos, monda éwan mate, a hanggan.
54 Bagay mabagu dén i bégi tam a para
ta luta, éy te bégi kitam a para ta langet.
Bagay manyari ya, éy matupad dén tu kagi
to kasulatan, a "Nanalo dén i Diyos, a éwan
dén mate i tolay."
55 Ewan kitam dén méganteng a mate.
Nadaig dén i kamatayan.
56 Kanya mate i tolay éy dahil to
kasalanan de. Sakay i katunayana a te
kasalanan kitam éy tu utus na Diyos a éwan
tam sinunud.
57 Pero nadid, magpasalamat kitam ta
Diyos, da atdinan na kitam ta panalo tam
ta kamatayan, dahil ta gimet na Panginoon
tam a Jesu Cristo.
58 A tétotop ko, dahil ta éya éy patibayén
moy i isip moya, a diyan kam masugpu
ta péniwala moy. Magsipag kam ta gimet
moy ta Panginoon, a isipén moy a éwan
masayang i gimet moy a para diya.

16

Tu Abuluy Para Du Tétotop Tam

1 Nadid, tungkul ta abuluy tam du tétotop
tam ta Hudea a te hirap. Gemtén moy be tu
nibilin ko du iba a simbaan ta Galasia.
2 Tuwing simba, i bawat esa dikam, éy
dapat ibukod moy i sénganya to mineta moy,
a iimbak moy, monda éwanék tu kailangan
a magaged dikam ta abuluy moy ta kédemét
ko.
3 Ey nadid, kédemét ko sina, éy péglakadén
ko ta Jerusalem i maski ti ésiya a gustu moy,
a magtugén ta abuluy moy dide. Sakay man-
ulaték be ta simbaan ta Jerusalem, monda
tukoy de a sakén i nagutusa du pinaange
moy sa.
4 Sakay éng maglakadék be ta Jerusalem,
éy kuyugén ko dén du paangen moy sa.

Tu Gayak Ni Pablo

5 Nadid, éy umangeék pa ta Masedonia.
Kéhektat ko sa, éy tulos ko sina dikam.
6 Makay maleék sina dikam. Makay
mégiyanék sina a esa a amiyan, monda pa-
gayakanék moy éng maglakadék ta iba a
lugar.
7 Idelék a sumibel san sina; éng'wan, gustu
ko a matagal sina dikam, éng pakultadenék
na Panginoon.
8 Pero édseék pabi nadid ta Epesoae, hang-
gan éwan malipas i Piyesta na Pentekos.
9 Da maski te meaduék a kakontara ta
éye, éy te meadu be se a gustu a mégbati ta
pégtoldu ko.
10 Eng dumemét sina ti Timoteo, éy tang-
gapén moy siya ta mahusay, da mégtarabaho
be siya ta Diyos, a kona diyakén.
11 Diyan moy siya apién. Maigi pa, éy
péglakadén moy siya ta mahusay, monda
makasoli se siya diyakén, da sakén éy
uhayén ko siya sakay du kakaguman na.
12 Sakay tu top tam a Apolos, éy
pinékiohonan ko siya a kuyugén na du iba
a top tam ta péngbisita de dikam. Pero
éwan pabi maari a makaange sina dikam.
Bumisita siya dikam, bagay te panahun
siya.

Katapusan A Kagi

13 Mangilag kam, a patibayén moy i
isip moya ta péniwala tam. Diyan kam
méganteng.
14 I mahalaga a gemtén moy éy mahalén
moy i kapareho moy.
15 Nadid, a tétotop ko, éy te bilinék pa
dikam a esa: Tukoy moy dén de Esteban
a mététena, a side i neditol a méniwala ta
Akaya. Palagi side nadid a mégtulung du
tolay na Diyos.
16 I pékiohon kua dikam, éy pasakup kam
ta kona sa a tolay. Pasakup kam du étanan a
mégtulung du méniwala ta Diyos.
17 Masayaék, da dinumemét dén se de
Esteban, sakay ti Portuna, sakay ti Akay.
Maski éwan kam se, éy side i katulung ko.
18 Pinatibay de dén i isip kua, sakay ta isip
moya. Igalang moy i kona sa a tolay.
19 Du tolay ta bawat simbaan ta Asia éy
mékikumusta side dikam. De Akila éy ti
Priska, sakay du tolay a mégsimba ta bile de,
éy mékikumusta be side dikam, da top moy be
side ta péniwala.
20 Sakay mékikumusta dikam du iba a top
tam ta éye. Sikam éy négbatian kam ta
mahusay.
21 Sakén éy ti Pablo. Sakén a mismo i
nagsulata ta éye.
22 Maski ti ésiya éng éwan na gustu i Pangi-
noon tam--isumpa siya! Dumemét ka maka
agad, Panginoon!
23 Kagbian kam maka na Panginoon tam
a Jesu Cristo.
24 Mahal ta kam a étanan, dahil ni Cristo
Jesus. Ewan dén, Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos, sakay ti Timoteo a top tam. Saye i sulat mia du sakup na simbaan ta Korinto sakay du étanan a tolay na Diyos a édse ta Akaya.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Pégpasalamat Ni Pablo

3 Purién tam i Diyos, a Ama no Panginoon tam a Jesu Cristo. Diyos i mangagbi ta tolay. Siya i mégpatibay ta isip na tolay.
4 Siya i mangtulunga dikitam ta kahirapan tam, monda makatulung kitam be du iba a te hirap. Maari me a tulungan du te hirap, dahil ta péngtulung dikitam na Diyos.
5 Eng dikél i hirap tam a kona to hirap ni Cristo to araw, éy dikél be i péngtulung na dikitam.
6 Ey sikame éy naghirap kame, monda tulungan me kam, a tulos meligtas kam. Kanya tinulungan kame na Diyos, éy monda tulungan me kam be. Patibayén me i isip moya, monda makapagtiis kam éng madanasan moy be i hirap a kona ta nagdanasan me.
7 Umasa kame dikam ta mahusay. Tukoy me, éng madanasan moy i hirap a kona dikame, éy te kabahagi kam be dikame ta tulung na Diyos.
8 A tétotop ko, ibaheta me dikam i kahirapan me a dinanas me ta Asia. Dikél a tahod i hirap me ta éya, hanggan talaga kame a mate.
9 Akala me éy dinumemét dén i oras me a mate. Pero nanyari ya monda éwan kame umasa ta sarili me, éng éwan ta Diyos. Siya i mégpabuhaya ta pate a huway.
10 Inagaw na kame to tiyak a ikate me. Ey umasa kame diya, a agawén na kame a huway.
11 Sakay sikam, éy aguman moy kame be ta panalangin moy. Eng meadu i méngipanalangin dikame, éy pansingén na Diyos i panalangin dia, a tulos aguman na kame. Eng kona sa, éy meadu be i magpasalamat ta Diyos ta gimet na dikame.

Nabagu Tu Gayak Ni Pablo

12 Saye i kasayaan mia. Tukoy me dén a mahusay dén i ugali mia. Ey lalo dén dikam. Matapat kame. I ugali mia éy éwan kona ta ugali na tolay, éng'wan gébwat ta tulung na Diyos.
13-14 Ewan kame manulat dikam ta éwan moy maari a mapospusan. Ey nadid, éng mapospusan moy i kalahati san, éy umasaék a mapospusan moy i étanan. Eng kona sa, éy purién moy kame, sakay purién me kam be ta aldew a késoli na Panginoon Jesus.
15-16 Nadid, da inumasaék dikam, éy naisip ko éy talagaék pa dikam a bumisita, baguék tumulos ta Masedonia. Ey nadid éy talagaék maka be a sumibel dikam to késoli ko a gébwat ta Masedonia, monda patulusénék moy ta penduwa; sakay péglakadénék moy maka be ta Hudea.
17 Ey nadid, da éwanék nakatulos, éy makay kagi moy a mégsalawahanék. Pero éwan. Diyan moy kékagin a mégbagu-bagu i gayak ko, a kona du iba a tolay a éwan matapat.
18 Maari kam a magkatiwala ta kagi ko. Ewanék mégbulibuli. Matapat i Diyos, sakay matapat be i kagi ko.
19 Sikame ti Silbano sakay ti Timoteo, éy nagpahayag kame dikam ta anak na Diyos, a ti Jesu Cristo. Ey éwan tu kakabulyan dia. Palagi siya a matapat.
20 Ti Jesu Cristo i méngtupada ta étanan a pangako na Diyos. Dahil diya, éy méniwala kitam ta pangako na Diyos. Saya i péngpuri tama ta Diyos.
21 Diyos i nagpatibaya dikitam ni Cristo. Sakay pati éy pinili na kitam, a inatdinan na kitam ta tungkulin tam.
22 Tinandaan na kitam a sikitam i koo na, a inatdinan na kitam ta Espiritu. Saya i katunayana a tupadén na i pangako na dikitam.
23 Sistigu ko i Diyos a éwanék mégbulibuli. Kanya éwanék sina dikam bumisita ta Korinto, éy sala ko a paginglan ta kam ta kasalanan moy.
24 Ewan ko gustu a laluan ta kam ta péniwala, da matibay dén i péniwala moy. Eng'wan, gustu me a tumulung dikam monda masaya kam.

2

1 Kanya naisip ko dén a éwanék pabi bumisita dikam a huway nadid, monda éwan ta kam man dén palungkutén.
2 Dahilan, éng atdinan ta kam ta ikalungkut moy, éy éwanék moy wade dén maari a pasayaén.
3 Kanya nanulaték dikam to sulat ko a esa, monda éwanék moy palungkutén éng dumeméték sina. Da sikam i dapat a magpasaya diyakén. Da méniwalaék a i kahusayan ko éy kahusayan moy be.
4 To pénulat ko dikam to sulat a esa, éy nalungkuték dikam. Nakasangisangeték a makay éwan moy tanggapén tu nihatul ko dikam. Ey éwanék nanulat dikam a pakasaniken ta kam; éng'wan, monda mapospusan moy a mahal ta kam a tahod.

Pégpasensiya Ta Te Kasalanan

5 Nadid, tu kaguman moy sina a te
kasalanan to éya, éy éwan san sakén i inatdi-
nan na ta kalungkutan, da pinakasanike na
be i senganya dikam.
6 Pero nadid éy hustu dén tu nipang-
parusa moy diya.
7 Pagpasensiyaan moy siya nadid, a tu-
lungan moy siya, monda éwan masiyadu i
kalungkutan na.
8 Kanya i pékiohon kua dikam nadid, éy
ipeta moy diya i pégmahal moy diya.
9 Kanya nisulat ko dikam tu sulat ko a esa,
éy monda puhubaan ta kam, éng sumésunud
kam diyakén tungkul ta éya a lélake a te
kasalanan.
10 Pero nadid, éng patawadén moy siya to
kasalanan na, éy patawadén ko be. Ey tukoy
ni Cristo a pinatawad ko dén siya nadid,
alang-alang dikam.
11 Maigi éy patawadén tam siya, monda
éwan kitam matalo ni Satanas. Da tukoy tam
dén i paraan na.

Métageg Ti Pablo Ta Troas

12 Nadid, to kédemét ko ta Troas a magpa-
hayag ta Mahusay a Baheta, éy inatdinanék
na Panginoon ta mahusay a pagkékataon ko.
13 Pero métagegék tu isip, da éwan sa
tinumagbu ti wadi ko a Tito. Kanya nag-
paalamék du kakaguman ko sa, a nagtu-
losék dén ta Masedonia.

Nanalo Kitam Dahil Ni Cristo

14 Pero salamat ta Diyos! Dahil ta
pékiagum tam ni Cristo, éy sinakup kitam
dén na Diyos, da utusan kitam dén na Diyos
a méngipahayag ni Cristo ta tolay. Mara, i
ipahayag tama éy koman i sépot a mekalat
ta étanan a tolay.
15 Mara, sikitam i sépot ni Cristo a gustu
na Diyos. Ey maahob ya du tolay a meligtas,
sakay du tolay be a mepahamak.
16 Du mepahamak éy koman side i makaa-
hob ta medukés a ahob a makate i ipa-
hayag tam. Pero du meligtas, éy koman ya
i mesépot a ahob a mangatéd ta buhay. Ti
ésiya i maari a magimet ta kona se para ta
Diyos?
17 Ewan kame kona du iba a mégtoldu
ta kagi na Diyos a monda maketa side ta
kuhata. Eng'wan, inutusan kame na Diyos.
Ey tukoy na a mégtoldu kame ta matapat, da
utusan kame ni Cristo.

3

Mégtarabaho Kame Ta Bigu a Pangako

1 Anya, kagi moy wade a ipagmalaki ko
dikam i sarili ko? O makay isip moy te
kailanganék ta kasulatan a para dikam, o
dikaya kasulatan a gébwat dikam, a mag-
patunay diyakén a tama i pégtoldu ko. Du iba
a mégtoldu dikam ta mali, éy gustu de ipeta i
kona sa a kasulatan. Pero sakén, éy éwan.
2 Da sikam dén a mismo i katunayana a
tama i tarabaho ko. Mara sikam i kasulatan
kua, da tukoy na étanan a tolay a méniwala
kam ni Cristo dahil diyakén.
3 Mara sikam i kasulatana a gébwat ni
Cristo. Ey sakén i néngitugéna ta éya a kasu-
latan. Ey éwan ya nesulat ta tinta to bito, éng
'wan Espiritu na Diyos i nagtoldua ta éya ta
isip moya.
4 Nakagi me ye da mégkatiwala kame ta
Diyos, dahil ni Cristo.
5 Ewan me kaya ta sarili me a mangtupad
ta tarabaho me. Eng kaya me a tupadén, éy
gébwat ya ta kaluub na Diyos dikame.
6 Diyos i nagkaluuba dikame ta kabihasa
me a tungkulin me, a mégtarabaho kame ta
bigu a pangako na Diyos. I éya a pangako, éy
éwan gébwat ta kautusan ni Moises, éng'wan
Espiritu na Diyos i nagpaliwanaga dikitam
ta éya. Dahilan i kautusan ni Moises, éy
méngatéd san ta ikate. Pero i Espiritu éy
méngatéd ta buhay.
7 Tu kautusan éy nesulat dén to bito. Ey to
péngiatéd ni Moises ta éya, éy mehayag dén i
memahal a demlag na Diyos. Tu mudet ni
Moises éy medemlag a tahod. Ey du tolay
a Israel, éy méganteng side a lumameng ni
Moises, da medemlag; pero nalipas i éya a
demlag. I éya a kautusan, éy méngatéd ta
ikate.
8 Pero i Mahusay a Baheta nadid, a
mégpaliwanag i Espiritu, éy lalo ya a medem-
lag to kautusan.
9 Nadid, éng kamahalan tu kautusan ni
Moises, a méngatéd ta ikate, éy lalo a kama-
halan i Mahusay a Baheta, da kagi na éya a
éwan kitam dén tu kasalanan.
10 Dahil ta éya, éy makagi tam a tu dati a
kautusan a kamahalan, éy éwan dén. Dahi-
lan éy kapalitan na dén i mas memahal a
Mahusay a Baheta.
11 Eng kamahalan tu kautusan a nalipas
dén, éy mas mahigit a kamahalan i Mahusay
a Baheta nadid, da pirmi ina.
12 Nadid, da umasa kitam ta éya, éy meta-
pang kitam a mégpahayag ta éya.
13 Ewan kitam kapareho ni Moises a nag-
takléb to mata na para éwan meta du Israel
a mélipas i demlag to mudet na.
14-16 Pero du Judeo to araw, éy éwan de
napospusan, da mekétog side tu isip. Ey
maski nadid, bagay basaén de tu kautusan
ni Moises, éy éwan de mépospusan i kahu-
lugen na. Basta du mékiagum ni Cristo i
nakapospusa ta kahulugen na.
17 Nadid, i éya a Panginoon, éy siya tu
Espiritu. Sakay du mékiagum ta Espiritu
na Panginoon, éy éwan side tu kailangan a
sumunud to kautusan du Judeo. Libri dén
side to dati a ugali de a medukés.

18 Kanya sikitam éy mépospusan tam ta
mahusay. Ey meta tam i kamahalan a
Panginoon. Sakay baguén kitam dén na
Panginoon, hanggan pumareho kitam diya.
Gébwat ya ta Panginoon; éy Espiritu siya.

4

Tu Mehuna a Binga a Te Lasén a Gintu

1 Nadid, da kinagbianék na Diyos, éy inat-
dinanék na ta tungkulin ko. Kanya éwanék
manghina tu isip.
2 Iniwasan ko i gimet a medukés a
makasanisanike. Ewanék méngloko, sakay
éwanék mégtoldu ta kakabulyan. Ewan
ko palitan i kahulugen no kagi a édse ta
kagi na Diyos. Eng'wan, tukoy na Diyos a
mégtolduék ta katutuhanan. Ey du tolay, éy
tukoy de a katutuhanan i pégtoldu kua.
3 Pero du tolay a mepahamak, éy éwan de
mépospusan i ipahayag me.
4 Ewan side méniwala, da ti Satanas éy
pinaktog na i isip dia. Siya i diyos du éwan
méniwala. Nékialam siya ta isip dia, monda
éwan de mapospusan i Mahusay a Baheta.
Ewan side maketa ta demlag na Mahusay a
Baheta, sakay ta demlag ni Cristo. Ti Cristo
éy neubet siya ta Diyos.
5 Ey sakén, éy éwan ko ipahayag i sarili ko,
éng'wan ti Jesu Cristo, a siya i Panginoon.
Sakén éy utusan moy san, alang-alang ni
Jesus.
6 Da Diyos i négkagi, a "Tumanglaw i dem-
lag ta kedikléman." Siya i nagpaliwanag ta
isip mia, monda mapospusan me a meta i
demlag na Diyos ta mudet ni Cristo.

7 Mara, sakén, éy komanék i mehuna a
binga a te lasén a mahalaga a gintu. Da
maski mababaék san a lélake, éy te kébilék ta
Mahusay a Baheta. Sakay meta na tolay a te
kapangyarian i Diyos, dahil ta pégtoldu ko.
8 Naghirapék ta meadu, pero éwanék
mésaway. Eng mensan, éy mégalanganinék,
pero éwanék manghina tu isip.
9 Te meadu a mékelbug diyakén, pero
éwanék pébayan na Diyos. Pinasakitanék na
tolay, pero éwanék de binuno.
10-11 Aldew-aldew, éy bébantaénék de a
bunon, a kona ni Jesus to éya. Kona sa,
monda meta na tolay a buhay ti Jesus, a
alagaanék na. Habang buhayék, éy palagiék
a adene a mate, dahil to tarabaho ko ni
Jesus.
12 Dahil ta pégpahayag ko, éy palagiék a
adene a mate. Pero dahil ta éya, éy naketaun
kam ta buhay a éwan tu katapusan.

13 Te kagi to kasulatan, a kagi na éy, "Mag-
pahayagék ta péniwala kua." Ey sakén, éy
kona be sa i péniwala ko. Kanya ipahayag ko
be tu péniwala ko.

14 Dahilan, binuhay na Diyos ti Panginoon
Jesus. Ey tukoy ko be a buhayén na kitam be,
a pakuyugén na kitam ni Jesus ta harap na.
15 I étanan a pégtiis ko éy alang-alang
dikam, monda éng kumadu a kumadu du
makatanggap ta kaluub na Diyos, éy ku-
madu be du magpasalamat ta Diyos, sakay
du mégpuri diya.

Mabagu I Bégi Tama

16 Kanya sakén, éy éwanék ménghina tu
isip. Maski maging mehina i bégi kua, éy
sumibét a sumibét i isip kua.
17 I sandali san a hirap ko nadid, éy ti-
isén ko, da mangatéd ya diyakén ta dikél a
gantimpala ko, a éwan tu katapusan.
18 Kanya éwanék umasa ta gantimpala ta
munduae, da malipas ya. Eng'wan, i asaan
kua éy tu tunay a gantimpala a éwan meta na
tolay, da éwan ya tu katapusan.

5

1 Nadid, kanya tiisén ko i hirap ko nadid,
éy tukoy ko éng mate i bégi tam, éy atdinan
kitam na Diyos ta bégi tam a bigu ta langet a
éwan mate.
2 Mégsawa kitam nadid ta bégi tam ta éye, a
gustu tam a tahod a tahod a mégiyan kitam
ta bégi tam a bigu ta langet. Koman ya i
badu tam a bigu.
3 Monda mabihisan kitam dén a éwan ki-
tam demtan aékbus.
4 Habang mégiyan kitam pabi ta bégi tam
a dati ta éye, éy mégsawa kitam ta hirap tam.
Ewan tam ngani gustu a mate, pero gustu
tam a magsolot ta bégi tam a bigu ta langet.
I bégi tam a dati a mate, éy gustu tam a
mapalitan ta bégi tam a bigu, a te buhay a
éwan tu katapusan.
5 Ey nadid, Diyos i néngitiyaka dikitam
para ta kapalitan na éya. Ey nipagkaluub na
i Espiritu na a bilang katunayan a baguén
na kitam tu bégi.
6 Nadid, dahil ta éya, éy matibay dén i isip
kua. Tukoy ko a hanggan mégiyan kitam
pabi ta munduae, éy adeyo kitam ta Pangi-
noon tam.
7 Maski éwan ko siya meta, éy
mégkatiwalaék diya.
8 Matibay dén i isip kua. Mahusay éng
mateék, monda mégiyanék dén ta Pangi-
noon.
9 Pero maski mateék nadid, o éwan pabi, éy
gustu ko a gemtén i gustu naa.
10 Dahilan i bawat esa dikitam, éy hu-
marap ni Cristo ta péghukum na, monda
gantian na kitam ta mahusay, o dikaya ta
medukés, ayun to ginimet na bawat esa
dikitam to kébuhay tam pabi ta mundua.

Ibilang Kitam Na Diyos a Kadimoy Na

11 Nadid, da isipén ko i péghukum na Pangi-
noon, a makaanteng, éy pilitén ko a akitén i

tolay, monda magsoli side diya. Tukoy na
Diyos a matapaték, éy umasaék a tukoy moy
be ya.
12 Kinagi ko ye dikam, éwan monda ipag-
malaki ko dikam i sarili ko, éng'wan monda
éwan kam masanike ta ugali ko. Saye i
sengbet moya du mégtoldu sina a mégmalaki,
pero medukés i isip dia.
13 Anya, luku-lukuék beman éng
mégkagiék ta kona se? Eng isip moy éy luku-
lukuék, éy pabayan ko san, da mégkagiék ta
kona se da mégtarabahoék ta Diyos. Pero éng
isip moy éy mahusayék tu isip, éy mahusay,
monda aguman ta kam.
14 Tu pégmahal ni Cristo dikitam, éy saya
i méngatéd ta kesipag ko a sumunud diya.
Méniwalaék a minate siya para ta étanan a
tolay. Ey nadid, éng siya i pinakangbégi na
étanan a tolay to nikate na, éy bilang pate
dén i étanan a tolay.
15 Minate siya para ta étanan a tolay, sakay
nabuhay a huway, monda du étanan a to-
lay éy éwan de sundin i sarili de, éng'wan
sumunud side diya.
16 Kanya nadid, éy éwan kame dén
mékipospos ta maski ti ésiya ayun ta
pagkatolay de. To éya éy napospusan me
ti Cristo ayun san ta pagkatolay na. Pero
nadid éy éwan dén.
17 Eng mékipagesa i maski ti ésiya ni Cristo,
éy bigu dén siya a nilalang. Nalipas dén tu
dati a pagkatolay na, a bigu dén siya a tolay.
18 Diyos i nagimita ta étanan a éya. Dahil
to gimet ni Cristo, éy sikitam a kalbug na
to araw, éy ibilang kitam dén na Diyos a
kadimoy na. Sakay inatdinanék na Diyos ta
tungkulin ko, a pagsolién ko diya i meadu a
tolay.
19 I gustu ko a kagin, éy nibilang dén na
Diyos i tolay a kadimoy na, dahil to gimet
ni Cristo. Ewan na dén tandaan i meadu
a kasalanan de. Sakay nipagkatiwala na
diyakén i éya, a monda ipahayag ko.
20 Kanya sakén éy utusanék na Diyos. Ey
ginimiték na Diyos a pinakangbégi na a
mékiohon dikam a makipagkasundu kam
pad ta Diyos, alang-alang ni Cristo.
21 Ti Cristo éy éwan tu kasalanan. Pero
pinarusaan siya na Diyos para ta kasalanan
tam, monda mékipagesa kitam ni Cristo, a
ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.

6

Tu Kahirapan Ni Pablo

1 Nadid, da katulung kame na Diyos, éy
mékiohon kame dikam, a diyan moy pébayan
tu pagkékataon moy a nipagkaluub dikam
na Diyos.
2 Da kinagi dén na Diyos, a "Ta tama a
panahun a meligtas kam, éy binati ta kam."
Ey entan moy, nadid dén i tama a panahun
moy a meligtas kam!
3 Sakén, éy pilitén ko a gemtén i tama a
gimet, monda éwan tu mégpintas diyakén ta
tungkulin ko, a tulos umidel side ta Pangi-
noon ko.
4 Kanya ipeta ko a mahusay i ugali ko,
monda meta na tolay a tunayék a utusan na
Diyos. Mégtiisék ta mahigpit a kahirapan;
5 binalbalék de, sakay nipihesuék, sakay
binélbégék. Nagdanasék ta mahigpit a
tarabaho; nagpuyaték; sakay pinalasék.
6 Nipeta ko a utusanék na Diyos ta ugali ko
a matapat, sakay ta katalinungan ko, sakay
ta pégpasensiya ko ta tolay, sakay mebaiték.
Kona sa, da agumanék na Banal a Espiritu.
7 Matapaték a mégkagi ta kapangyarian
na Diyos. I ugali ko a mahusay, éy saya i
panglaban ko ta kalinga ko.
8 Te gumalang diyakén. Pero te
mégpakasanike be diyakén a mégupos
diyakén. Ey maski kagi de a mebuliék, éy
katutuhanan san i kagi ko.
9 Maski tukoyék na tolay, éy kagi de a
éwanék de tukoy. Maski talagaék dén a
mate, éy mabuhayék! Maski pinarusaanék
na Diyos, éy éwanék na binuno.
10 Maski mélungkuték, éy palagiék be a
masaya ni Cristo. Pobreék, pero inatdinan
ko i meadu ta kayamanan de. Ewanék tu
kasangkapan, pero édse diyakén i dikél a
gantimpala ko.
11 Sikam a taga Korinto, matapat san i
kagi ko dikam, da mahal ta kam a tahod.
12 Bakit méghinanakit kam diyakén?
Ewanék mégtampo dikam, éng'wan sikam
i mégtampua diyakén.
13 Magpasensiya kam. Sikam éy koman ta
kam i anak. Mahal ta kam. Mahalénék moy
be.

Diyan Kam Mékiagum Ta Ewan Méniwala

14 Diyan kam mékiagum ta éwan méniwala
ni Cristo. Maari beman a magagum i
mahusay éy ta medukés? O dikaya i demlag
éy ta diklém?
15 Maari beman a mégkaigi de Cristo sakay
ti Satanas? Mékipagesa beman tu tolay a
méniwala sakay tu éwan méniwala?
16 Maari beman i tolay a sumamba ta
diyos-diyosan a ribultu ta bile na Diyos? Ey
sikitam ngani i pégiyanan na Diyos, da siya
be dén i négkagia, a
"Mégiyanék dide, a édseék dide. Sakén i
péniwalaan dia, a side i tolay ko.
17 Kanya sikam a tolay ko, kagi na Diyos, éy
umadeyo kam du éwan méniwala a tolay, a
diyan kam mékiagum dide. Eng umadeyo
kam ta ugali de a medukés, éy tanggapén ta
kam.

18 Maging Amaék moy, a sikam i maging
anak ko. Saya i kagi na Panginoon tam a
makapangyarian."

7

Nasaya Ti Pablo To Kagi Ni Tito

1 Nadid, kékadimoy ko, da nipangako diki-
tam na Diyos i éya, éy ibutan tam i maski
anya a kasalanan tam a magpadukés ta bégi
tam éy ta isip tam. Sakay gumalang kitam ta
Diyos, a gemtén tam i mahusay ta harap na.
2 Mahalén moy kame. Ewan kame tu
kasalanan ta maski ti ésiya dikam. Ewan
kame nangloko ta maski ti ésiya. Sakay éwan
kame nangdaya ta maski ti ésiya.
3 Ewan ta kam sisién ta éya, da mahal
ta kam. Maski mateék éy éwan maibut tu
pégmahal ko dikam.
4 Mégkatiwalaék dikam. Purién ta kam ta
tolay. Maski te hirap kame, éy mélowasék tu
isip dikam, a mésayaék.
5 To édse me ta Masedonia, éy éwan kame
tu kéimang. Da panay i hirap me ta éya.
Sakay lébugén me du kontara me, sakay
natageg kame dikam a natageg.
6 Pero i Diyos, éy ugali na a tumulung du
mélungkut. Ey tinulungan na kame be, da
pinademét na ti Tito dikame.
7 Ey sikame, éy mésaya kame to demét na.
Sakay lalo kame a mésaya to péngibaheta na
dikame, a tinulungan moy siya. Nibaheta
be ni Tito dikame a nagsisi kam dén, a
mégamwaw kam kan dén diyakén, a isuhogék
moy kan dén. Kanya laloék dén a mahusay
tu isip dikam.
8 Maski naghinanakit kam to sulat ko a
esa, éy éwanék nagsisi. Talagaék a magsisi,
da pinalungkut ta kam. Pero éwan, da san-
dali san tu lungkut moy.
9 Nasayaék to sulat ko a éya dikam, da nag-
sisi kam dén to kasalanan moy, a inibutan
moy dén. Diyos i nagpasisia dikam to sulat
ko. Kanya tu sulat ko, éy éwan nikasida na
isip moya.
10 Dahilan i pagsésisi a gébwat ta Diyos, éy
siya i nangbagu ta ugali na tolay a medukés,
monda meligtas side. Pero i tolay a magsisi
ta isip na san, pero éwan na ibutan tu ugali
na a medukés, éy mapahamak siya!
11 Ey enta moy tu pagsésisi moy a
gébwat ta Diyos. Dahil ta éya, éy nasanike
kam, a naiyamut kam to gimet sina a
medukés. Sakay pinarusaan moy agad tu
te kasalanan. Naniwala kam dén diyakén.
Nagpatunay kam dén diyakén a éwan kam
tu kasalanan.
12 Tukoy na Diyos tu péngsulat ko
dikam, a éwan monda maparusaan tu te
kasalanan, sakay éwan san alang-alang to
pinagkakasalananan na, éng 'wan monda
palitawén ko dikam i tunay a pégmahal moy
diyakén.
13 Kanya tu ginimet moy éy nangatéd dén
diyakén ta mahusay a isip.
Sakay nasahat kame be to saya ni Tito to
péngtulung moy diya.
14 Pinuri ta kam ni Tito to araw, éy éwanék
dén mésanike nadid, da neta na dén a tu-
tuhanan a mahusay kam, a kona to kinagi
ko diya. Négkagiék dikam ta katutuhanan.
Ey nadid, tu kinagi ko ni Tito, éy katu-
tuhanan be.
15 Kanya nadid, éy lalo a dikél i pégmahal
ni Tito dikam, da méala-ala na tu pénggalang
moy diya, sakay tu péngsunud moy.
16 Ey sakén, éy mésayaék be, da sikam éy
maari ko a pagkatiwalaan.

8

Tungkul Ta Péngatéd Du Te Hirap

1 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a iba-
heta dikam i mahusay a kagbi na Diyos a
dinumemét du kakaguman tam a méniwala
ni Cristo ta Masedonia.
2 Pinuhubaan side na Diyos, a pinagdanas
na side ta dikél a hirap. Pero maski édse dide
i kahirapan, éy mésaya san side, a mebait
side. Sakay nangatéd side ta meadu a am-
bag de a para du tétotop tam a te hirap ta
Hudea.
3 Nagsuul side a umambag ta kaya de.
Sakay nangatéd be side ta higit pa ta kaya
de. Tutuhanan ya,
4 da side i nékiohona diyakén, a atdinan ko
side ta pagkékataon de a makatulung side du
tétotop tam ta Hudea.
5 Akala ko éy kétihék san tu ambag de,
pero meadu bale! Sakay higit pa ta éya,
da nangatéd be side ta sarili de ta Pangi-
noon. Sakay tinulunganék de be, ayun ta
kaluuben na Panginoon.
6 Nadid, sikam kan be san i nagsapul
a nag-ipun ta ambag moy be, a para du
top tam ta Hudea a te hirap. Kanya
pinékiohonan ko ti Tito a magsoli sina dikam,
a monda aguman na kam a magtapos ta
iambag moy. Da ti Tito i nagpaipun dikam
to éya.
7 Sikam éy tanyag dén i péniwala moya,
sakay ta pégtoldu moy, sakay ta katiyagaan
moy, sakay ta pégmahal moy dikame. Na-
did, i gustu kua, éy metanyag kam be dén
ta pégambag moy du kakaguman tam ta
Hudea.
8 Ewan ta kam pilitén a umambag. Basta
nibaheta ko san dikam tu kétulung du
iba, monda masubuk ta kam, éng kodya i
pégtapat moya diyakén.
9 Dahilan sikam, éy tukoy moy éng kodya
i kadikél na péngtulung ni Panginoon Jesu
Cristo. To sapul éy siya i te koo ta étanan.

Pero pinabayan na i kayamanan na, a nag-
ing tolay siya a mahirap, monda tulungan
na kitam, monda yumaman kitam ta langet,
dahil to kahirapan na.
10 Nadid, saye i hatul kua dikam ta éya:
maigi pa éy tapusén moy nadid tu talaga
moy a iambag to esa a panahun. Da sikam
i neditol a nagayak a umambag du tétotop
tam ta Hudea.
11 Dapat tapusén moy nadid tu ginayak
moy, a umambag kam nadid ta kaya moy a
iatéd.
12 Dahilan, éng gustu moy ngani a umam-
bag du tétotop tam ta Hudea, éy tanggapén
na Diyos i maski sénganya a kaya moy a iatéd.
Ewan na hangad a mangatéd kitam ta éwan
tam kaya.
13 Ewanék mégkagi a ubusén moy tu
kuhata moy ta pégtulung moy du iba monda
maging mayaman side. Ewan!
14 Pero dapat kitam a négtulungan. Da
masagana kam nadid, éy dapat tulungan
moy du kakaguman tam ta Hudea a te
kailangan. Eng dumemét i oras a masagana
side, sakay sikam i te hirap, éy tulungan de
kam be.
15 Te kagi tungkul ta éya ta kasulatan:
"Du tolay a masagana, éy éwan side tu sobha.
Sakay du tolay a kulang tu naalap de,
éy te hustu, da binunongan de side."
16 Ey nadid, salamat ta Diyos, da kinag-
bian kam ni Tito a kona ta péngagbi kua
dikam.
17 Ewan na inidelan tu nipékiohon ko diya
a magsoli dikam. Eng'wan, nagsuul pa a
siya i umangea sina.
18 Pakuyugén ko be diya i esa a top tam.
Siya, éy tanyag dén ta maski ahe a simbaan,
dahil ta pégpahayag na ta Mahusay a Baheta.
19 Sakay pati, éy siya i pinilia du tolay
du simbaan ta éye, a siya i kaguman me a
méngitugén ta iambag moy ta Hudea. Ey
itugén me ya monda du tolay sa, éy purién
de i Diyos. Saya i pangtulung tama dide.
20 Siya i sistigu mia, monda éwan tu mag-
pehay dikame a magkupit kame ta iambag
moy a kébilén me ta Hudea.
21 Kuyugén me i éya a lélake a matapat,
monda mapospusan na tolay a tama i gimet
me. Sakay tukoy be dén ya na Diyos.
22 Nadid, pakuyugén me de Tito i esa pa a
top tam. Siya éy pinuhubaan me ta meadu a
beses, éy palagi siya a matiyaga a tumulung.
Ey lalo siya nadid a matiyaga a tumulung
dikam, da mégkatiwala siya dikam.
23 Ey ti Tito, éy siya i kaguman ko a
méngagum dikam. Ey tu kaguman na a
éduwa, éy utusan side du tolay du simbaan
ta éye. Dahil ta gimet diden ya a éduwa, éy
meadu i méngpuri ta Diyos.
24 Kanya sikam, éy tanggapén moy side ta
mahusay, monda du tolay du iba a simbaan
ta ina, éy meta de a tutuhanan tu kinagi ko
dide a tungkul dikam; da kinagi ko dide a
mahusay dén i ugali moya.

9

Dapat Umambag

1 Ewanék dén tu kailangan a sumulat
dikam tungkul ta péngtulung moy du iba a
top tam ta péniwala.
2 Da tukoy ko dén a sadya kam dén a
tumulung du top tam ta Hudea. Pinuri ta
kam du taga Masedonia. "Du top tam ta Ko-
rinto," kagi ko, "éy talaga side to esa a taon
a umambag." Ey nadid, du taga Masedonia,
pékabati de ta éya, éy gustu de dén a umaheg
dikam.
3 Ey nadid, pégdetulén ko sina dikam de
Tito, monda paghandaén de kam ta sadya
moy a iambag. Maghanda kam, monda
éwanék masanike to kinagi ko di tolayae, a
naghanda kam to esa a taon.
4 Eng te taga Masedonia a kumuyog
diyakén, sakay demtan me kam a éwan pabi
nakahanda, makay masanikeék. Ey sikam,
éwan kam lalo a masanike? Da pinuri ta kam
dide.
5 Kanya paditulén ko de Tito sina dikam,
monda paghandaén de kam ta iambag moy
a nipangako moy, monda éy demtan ta kam
a nakahanda dén. Kona maka sa, monda du
kaguman ko, éy meta de a maluwag kam tu
isip, a éwan kam sapilitan.
6 Tandaan moy ye: tu méghasik ta kétihék,
éy kétihék be i ladéyén na. Ey tu méghasik ta
meadu, éy meadu be i ladéyén na.
7 I bawat esa, éy dapat mangatéd ta gustu
na san, a maluwag ta isip naa, a éwan sapili-
tan. Da gustu na Diyos tu mégsuul.
8 Kaya na Diyos a mangatéd dikam ta
sobha pa ta kailangan moy, monda éwan
kam tu kulang, monda palagi kam a maari
a mangatéd ta tolay a te kailangan.
9 Kagi na Diyos tungkul ta mebait a tolay,
a "Palagi siya a méngatéd du mahirap, a
éwan tu hanggan i kabaitan na."
10 Diyos i mangatéda ta binhi a ihasik,
sakay ta kanén a makan. Ey sikam, éng te
kailangan kam, éy atdinan na kam ta sobha
pa ta kailangan moy, monda lalo kam a
maari a mangatéd ta mahirap.
11 Kona sa, pakaduén na Diyos i
kabuhayan moy, monda maari kam
a mangatéd ta meadu. Ey meadu i
magpasalamat ta Diyos, dahil ta ambag
moy dide, a itugén me.
12 I éya a iatéd moy éy aguman na du tolay
na Diyos a mahirap. Sakay pati éy meadu i
magpasalamat ta Diyos dahil ta niatéd moy.
13 Eng meta na tolay i ugali moy a tumu-
lung du mahirap, éy purién de i Diyos dahil
ta pégtulung moy dide, da saya i katunayana

a méniwala kam a talaga ta Mahusay a Baheta ni Cristo.
14 Sakay panalangin de kam be, sakay mahal de kam, dahil ta dikél a kaluub na Diyos dide, a gébwat dikam.
15 Salamat ta Diyos, dahil ta dikél a kaluub na dikitam a éwan tu hanggan.

10

Nangatuwiran Ti Pablo

1 Nadid, sakén éy ti Pablo. Te kaginék dikam, a ahigén ko i kabaitan ni Cristo. Te séngan ya sina dikam a akala de éy mégantengék a méngisuwat dikam éng dumeméték. Kagi de kan a metapangék san ta sulat, pero éng kaharapék moy, éy mebaitéк kan san.
2 I pékiohon kua dikam, éy diyanék moy puhubaan, éng metapangék. Siguradu a talaga a isuwat ko du méngupos diyakén sina; du mégkagi a medukés i ugali ko.
3 Tutuhanan a mehinaék san a tolay, pero éwan ko ahigén i ugali na tolay ta mundua ta pékilaban ko.
4 I armas ko éy éwan kona ta armas na iba a tolay; éng'wan, kapangyarian na Diyos i nipangdaig ko du kalaban ko. Médaig ko du mékipégsuway ta mali.
5 Sésugpuén ko i tolay a mégmataas a kontara ta Diyos. Métalo ko i isip na tolay, monda sumuku side ni Cristo.
6 Sakay sikam, éng tulos kam a méniwala diyakén, éy handaék dén a magparusa du édsina dikam a uméedel pabi.
7 Tandaan moy ye: Du tolay sina a kontara diyakén, éy kagi de a koo side ni Cristo. Pero side, éy dapat alélahanan de a kooék be ni Cristo.
8 Maski ipagpalalo ko i kapangyarian ko éy éwanék mésanike, da niatéd dén ya diyakén na Diyos a itulung ko dikam.
9 Diyan moy kékagin a mégpakantengék dikam du sulat ko.
10 Te mégkagi kan sina a "Metapang a meingél ti Pablo éng sumulat, pero éng dumemét siya éy meta tam a mababa san siya, a éwan na tukoy a mégtoldu."
11 Pero éwan! Tu lélake a négkagi ta éya, éy dapat mapospusan na i maski anya a kagin ko ta sulat ko a éye, éy tupadén ko éng dumeméték.
12 Ewan ko gustu a ipahero ko i sarili ko diden ya a maistu a mégmalake. Luku-luku side! Eng anya i gimet de, éy kagi de a mahusay ya.
13 Pero sakén, éwanék lumabis ta hanganan na tungkulin ko a niatéd diyakén na Diyos. Ey sakup ya ta pégtoldu ko dikam.
14 Kanya éwanék lumabis ta tungkulin ko éng magtolduék dikam, da sakén i neditol a nakaabut dikam a nagpahayag ta Mahusay a Baheta ta tungkul ni Cristo.
15 Ewan ko ipalalo i éwan ko tungkulin, sakay ta ginimet na iba a tolay. Eng'wan, i asaan kua, éy tumibay i péniwala moya, monda dumikél a dumikél i tarabaho ko dikam,
16 monda maariék a magpahayag ta Mahusay a Baheta du banubanuwan sa ta banda a sa dikam. Pero éwanék magpalalo a sakén i nagimita ta tarabaho a ginimet no iba.
17 Da kagi na Diyos, "Diyan kam magpalalo, éng 'wan purién moy i Panginoon moy."
18 Da purién na Diyos tu tolay a meta na a mahusay. Pero éwan na gustu tu tolay a mégpalalo ta sarili na.

11

Tungkul Du Mégwari-wari a Apostol

1 Nadid, pagpasensiyaanék moy, éng ipagpalalo ko i kapangyarian ko.
2 Métagegék dikam, da mahal ta kam a koman i pégmahal na Diyos dikam. Da sakén i nangipahayaga ni Cristo dikam. Mara sikam, éy kapareho kam no madiket a adene a ikasal: matapat siya to katipan na. Mara sikam, éy katipan ni Cristo.
3 Natandaan moy ti Eba to araw: mahal na i Diyos, pero linoko siya no ulag. Ey i antingan kua nadid, éy makay te mangloko dikam, a kaleksapan moy be tu pégmahal moy ni Cristo.
4 Dahilan gustu moy a tanggapén i maski ti ésiya a dumemét dikam a mégtoldu ta iba a tungkul ni Jesus, a puwera tu nitoldu ko dikam. Tinanggap moy kan tu iba a pégtoldu. Sakay tinanggap moy kan be i iba a espiritu a éwan Espiritu na Diyos.
5 Nadid, diden ina a mégtoldu dikam, a kagi de a apostol side, éy éwan side mataas diyakén.
6 Maski éwanék bihasa a mégkagi ta talumpati, éy éwanék be mehuli ta katalinungan. Ey sikam, tukoy moy dén a katutuhanan tu nitoldu ko dikam.
7 Bakit! To pégpahayag ko dikam ta Baheta na Diyos éy éwanék nipaupa dikam. Nagpababaék san dikam, monda aguman ta kam. Kagi moy beman ya a kasalanan ko?
8 To péngtulung ko dikam, éy du iba a simbaan i nanggastusa diyakén. Nagpaupaék dide, pero sikam i nagtarabahoan kua!
9 Sakay pati, to kétulos ko dikam éy éwanék nagaged dikam ta kailangan ko. Eng'wan, du tétotop tam a taga Masedonia, éy tinognanék de ta tulung de. Ewan ta kam inabala to éya ta kailangan ko. Sakay éwan ta kam abalaén habang buhay.

10 Tutuhanan ya ta Diyos! Maski ahe i
angayan ko ta Akaya, éy éwanék mékeged ta
maski ti ésiya ta kailangan ko.
11 Nadid, maski éwanék mékeged dikam,
éy diyan moy isipén a éwan ta kam mahal.
Ewan! Tukoy dén na Diyos a mahal ta kam.
12 Nadid, itulos ko san i éya a ugali ko
a éwan mékeged, monda ipeta ko a éwanék
umaheg du iba sina a mégtoldu dikam. Kagi
de a ahigénék de san ta pégpaupa de dikam,
pero éwan.
13 Diden ya a tolay éy éwan side tunay a
apostol. Mégbuli-buli side, a mégwari-wari
side a apostol ni Cristo.
14 Ey anya pa! Da maski ti Satanas,
éy mégwari-wari siya a anghel a utusan na
Diyos.
15 Kanya diyan kitam mégtaka éng kona be
sa du utusan ni Satanas. Mégwari-wari be
side a Diyos i nagpaangea dide sina a mag-
toldu. Pero kédemét na oras, éy magantian
side to gimet de a medukés.

Nilista Ni Pablo Tu Kahirapan Na

16 Nadid, pékiohon ko man dén dikam.
Diyanék moy isipén a hangal. Pero éng
kona sa i isip moya, éy pagpasensiyaan moy
be, monda san éy makapagpalaloék be ta
kétihék.
17 I kagi ko a éye éy éwan utus na Pangi-
noon. Eng'wan, i pégpalalo ko a éye éy koman
i kagi na hangal a tolay.
18 Da te meadu sina a mégpalalo, éy mag-
palaloék be.
19 Isip moy wade éy matalinung kam!
Pero tanggapén moy du mégtoldu sina a han-
gal!
20 Eng matalinung kam, éy bakit tang-
gapén moy i kona sa. Utusan de kam, alapén
de tu kuhata moy, sakay lélokon de kam,
sakay apién de kam, pero pégtiisan moy side!
21 Pinakasanikeék moy; kagi moy a
mababaék san, da éwanék inumaheg dide
a matapang dikam.

Nadid, diden ina a mégwari-wari, éng
mégpalalo side, éy makapagpalaloék be,
maski komanék i hangal.
22 Mégpalalo side a Judeo side, a lahi side
ni Israel, a apo-apo side ni Abraham. Pero
konaék be sa.
23 Eng utusan side ni Cristo, éy mas
mahusayék a utusan ni Cristo kesira dide.
(Hus, komanék i hangal ta kagi ko a éye.)
Higit pa dide i tarabaho ko ta Diyos. Higit
pa dide i pégparusa na tolay diyakén, dahil ta
pégtoldu ko ta katutuhanan. Meadu a beses
a nepihesuék. Meadu a beses a yinabaték.
Meadu a beses a talagaék a mate.
24 Lima a beses éy binalbalék du Judeo ta
meadu. Bawat esa a beses éy épat a pulu a
balbal.
25 Etélo a beses a hinaplitéк du te
tungkulin a taga Roma. Mensan éy
binatikalék de. Etéloék dén a beses a
nabagbag ta te sakayan ko a paraw. To
mensan, éy esa a aldewék éy ta esa a kélép a
te pataw.
26 To kedalas ko a péglebut, éy keetau-
nan ko i iba-iba a kahirapan. Bihéng,
sakay tulisan. Sakay nékialam diyakén du
kabébayan ko a Judeo, sakay du éwan Judeo.
Nadanasan ko i hirap ta banuwan, sakay
ilang a lugar, sakay ta diget, sakay du
mégwari-wari a top tam ta péniwala.
27 Nagdanasék be ta mahigpit a hirap a
sari-sari. Measadékék a mégpuyat, sakay
mégalép, sakay mégeplék. Nagtiisék be dén
ta dégnin, sakay nagkulangék ta badu.
28 Sakay naghirapék ta meadu pa. Sakay
bukod ta éya, éy métagegék aldew-aldew du
tolay ta étanan a simbaan.
29 Eng te mehina ta péniwala, éy mera-
mayék dide. Sakay éng te nagkasala, éy
méghirapék be tu isip.
30 Nadid, da pinilitéк moy dén a mag-
palalo, éy mégpalaloék san ta kahinaan ko.
31 Ewanék mégbuli-buli. Ey tukoy dén ya
na Diyos. Siya i Ama na Panginoon Jesus.
Purién siya a éwan tu katapusan.
32 To édsa ko ta Damasko, tu gubernador
sa a sakup ni Hari Aretas éy pinabantay na
tu pintuan na banuwan, monda ipadiképék.
33 Pero du kaguman ko éy niasékék de to
gatang sakay nitostosék de ta lipat no pader;
tulos nakaginanék dén.

12

To Kéange Ni Pablo Ta Langet

1 Kailangan éy magpalaloék, maski éwan
tu pakinabang ta éya. I kékagin kua dikam
nadid, éy na nipetaa diyakén na Panginoon
a lihim.
2-3 To éya éy kembilék ta langet. Ewan ko
tukoy éng kaliduwa ko san i kembil ta éya,
o éng bégi ko be. Diyos san i nakapospusa.
Basta i napospusan ko sana, éy kembilék ta
langet. Nanyari ya to sapulu éy ta épat a taon
a nakalipas.
4 To édsa ko sa éy nabati ko i éwan ko maari
a ilagip, da bawal i maski ti ésiya a mégkagi ta
éya.
5 Nadid, maski maariék a magpalalo ta éya
a nanyari diyakén, éy éwan ko itulos. Basta i
pégpalalo kua éy tu kahinaan ko.
6 Pero éng magpalaloék maka, éy éwanék
hangal, da tutuhanan ya a nanyari diyakén.
Pero éwanék magpalalo, da sala ko a maisip
na tolay a mataasék. Tama dén éng meta de
san i ugali ko sakay ta pégtoldu ko.
7 Nadid, para éwan ko ipagmalaki du
meadu a tanda a nipeta diyakén na Diyos,

éy inatdinanék na ta kahirapan ko. Pinakultaden na tu esa a utusan ni Satanas a nagpahirap diyakén, monda éwanék magmalaki.

8 Etélo a beses ko a iyédalangin ta Panginoon a ibutan na i éya.

9 Pero i sengbet naa diyakén éy, “Ewan. Tama dén i péngagum ko diko, Pablo. Dahilan,” kagi na, “éng mehina ka, éy saya i oras a pékapospos mo ta péngagum ko diko a makapangyarian.”

Nadid, to pégkagi na ta éya diyakén, éy mésayaék ta kahinaan ko, monda mapospusan ko i katibayan ni Cristo diyakén, a makapangyarian.

10 Da umasaék ni Cristo, éy tiisén ko san éng mehinaék, éng te hirapék, éng lélokonék na tolay. Dahilan, éng mehinaék, éy saya i oras a mapospusan ko i katibayan ni Cristo diyakén.

Magmalasakit Ti Pablo Du Taga Korinto

11 Komanék i hangal ta pégpalalo ko a éye. Pero piniliték moy. Sikam maka i nagpuria diyakén. Da maski mehinaék san a tolay, éy éwanék mehuli diden ina a mégkagi a apostol side.

12 To kétulos ko sina dikam, éy neta moy a tunayék a apostol ni Cristo, dahil to ginimet ko. Maski nagtiisék sina éy neta moy tu ginimet ko sina a tanda sakay kataka-taka.

13 Anya beman ye i mineta moya a nitulung ko du iba a simbaan, a éwan ko be dikam niatéd? Ewan ta kam be inabala ta gastos ko. Siguru saya i kasalanan ko, éy pagpasensiyaanék moy.

14 Handaék nadid a bumisita dikam. Ikatélo dén ye nadid a beses a bumisitaék dikam. Pero éwanék magaged dikam. Sikam a mismo i gustu ko a entan. Puwera tu kuhata moy. Dapat éy magulang i méngatéd ta anak de, kesira to anak i méngatéd to magulang.

15 Hus, maari a iobus ko tu kuhata ko dikam, monda aguman ta kam. Maski éwanék moy mahal, éy sakén éy mahal ta kam a tahod.

16 Pero maski éwanék nagpagastos dikam, éy te négkagi sina a nagparaanék kan dikam, a dinaya ta kam.

17-18 Bakit? Pinagsamantalaan ko beman i mahusay a ugali moy to péngiange ko sina de Tito? Dinaya kam beman ni Tito? Ewan! Da pareho kame tu isip. Pareho i ugali mia ti Tito.

19 Makay isip moy mangalapék san ta katuwiran ko ta sulat kuae. Pero éwan. Mégkagiék san ayun ta gustu ni Cristo. Ey tukoy dén ya na Diyos. I étanan a kagi ko a éye, éy para aguman ta kam, a kékadimoy ko.

20 Mégantengék a makay demtan ta kam a éwan tama i gimet moy. Eng kona sa éy makay gemtén ko be i éwan moy gustu. Makay demtan ta kam a te méglébug dikam, éy ta ménaghili; o te meingél éy ta medémot. Makay te méngupos dikam, éy ta méngdusta, éy ta mégmalaki, sakay ligalig.

21 Mégantengék a makay masanikeék ta Diyos, dahil ta ugali moya. Malungkuték éng dumeméték sina, éng te sénganya pabi dikam sina a éwan pabi nagsisi to ginimet de a medukés. Lalo du méngibébi éy ta méngilélake.

13

Katapusan a Hatul Ni Pablo

1 Saye i ikatélo a beses a bumisitaék dikam. Kédemét ko, éy parusaan ko du te kasalanan. Pero maski anya a abla, éy kailangan éy te éduwa a sistigu, o étélo.

2 To ikaduwa a bisita ko dikam éy pinégkagian ko du te kasalanan, a parusaan ko side éng demtan ko side a huway a te kasalanan pabi. Ey pégkagian ta kam a huway nadid: du te kasalanan pabi éy éwan side makaiwas ta parusa ko.

3 Da gustu moy a meta i katunayan a ti Cristo i nagutusa diyakén, éy meta moy! Ewan mehina ti Cristo dikam, éng'wan dikél i kapangyarian na a mangparusa dikam.

4 Mehina ngani ti Cristo to nikate na to kudos. Pero buhay dén siya nadid, dahil ta kapangyarian na Diyos a édse diya. Ey sakén, mehinaék be a kona diya. Pero éng dumeméték dikam, éy meta moy a édse be diyakén i kapangyarian na Diyos, da mékiagumék ni Cristo.

5 Tiyakén moy, éng manatili kam ta péniwala tam o éwan. Masdan moy i sarili moy. Ewan moy baman tukoy a édse dén dikam ti Jesu Cristo? O siguru éwan. Siguru mégwari-wari kam san a méniwala.

6 Umasaék dikam, a isipén moy a tunayék a apostol ni Cristo.

7 Iyédalangin ko ta Diyos a éwan kam maka magkamali. Ewan ko gustu a magpatunay dikam a tama i gimet ko. Eng'wan, i gustu kua éy sikam i magimita ta tama a gimet, maski kagi de a éwanék tunay a apostol.

8 Da éwanék kontara ta katutuhanan a gimet na Diyos. Eng éwan, gustu ko a mapospusan na tolay i katutuhanan.

9 Masahaték éng demtan ta kam a matibay i péniwala moy, monda éwanék tu kailangan a magparusa dikam. Saya i panalangin kua, a maging mahusay kam ta péniwala.

10 Kanya nisulat ko ye baguék sina umange. Monda éng dumeméték sina éy éwanék tu kailangan a magparusa dikam ta kapangyarian a niatéd diyakén na Panginoon. I éye a kapangyarian a édse diyakén éy éwan monda parusaan ko i tolay, éng'wan pégtulung ko ta tolay.

11 Nadid, a tétotop ko, éy saye i katapusan
na sulat ko a éye dikam. Pilitén moy a mag-
ing mahusay kam. Sundin moy i hatul ko a
éye dikam. Magkaisa kam, négsuyuan kam.
Tu pégmahal na Diyos, sakay ta kapayapaan
na Diyos, éy édse maka dikam.
12 Négbatian kam ta matapat. Mékikumusta
dikam du étanan a méniwala ni Jesus ta éye.
13 Kagbian kam maka na Panginoon Jesu
Cristo. Edse maka dikam i pégmahal na
Diyos, a mékiagum dikam ta mahusay i Ba-
nal a Espiritu. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Galasia

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol. Bakén a
tolay i nangatéda diyakén ta tungkulin ko a
naging apostol, éng'wan ti Jesu Cristo, sakay
Tama na a Diyos. Siya i nangbuhay ni Cristo
a huway.
2 Pati du tétotop tam ta péniwala ta éye, éy
kaguman ko side a nanulat ta éye dikam.
Saye i sulat mia du sakup du simbaan ta
Galasia.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.
4 Niatéd ni Cristo i buhay na dahil ta
kasalanan tam, monda maagaw na kitam
ta medukés ta munduae. Saya i kaluuben
Nama tam a Diyos.
5 Purién maka siya na tolay a éwan tu
katapusan. Kona sa.

I Tunay a Mahusay a Baheta

6 Nadid, sakén éy mégtakaék dikam, éng
bakit agad moy pinabayan i Diyos. Nan-
gakit siya dikam dahil ta kagbi ni Cristo. Ey
nadid, éy bakit inumagton kam dén ta iba a
rilihiyon?
7 Pero éwan tu iba a tunay a rilihiyon.
Kanya san éy te méngligalig dikam ta ina,
éy pilitén de a baguén i Mahusay a Baheta
tungkul ni Cristo.
8-9 Pero tandaan moy ye: saye tu kinagi ko
to éya: maski ti ésiya a magtoldu dikam ta
éwan kapareho no nitoldu me dikam to éya,
éy parusaan siya na Diyos! O ngani. Maski
sikame, maski anghel a gébwat ta langet,
éy parusaan na Diyos a talaga. Kanya
maski ti ésiya i magtoldu dikam ta kontara
ta Mahusay a Baheta, éy parusaan na Diyos.
10 Anya, akala moy wade éy tolay i suyuén
kua? Ewan. Diyos i suyuén kua. Eng
mékisuyuék pabi ta tolay, éy éwanék utusan
ni Cristo.

Eng Kodya Naging Apostol Ti Pablo

11 Gustu ko a mapospusan moy, a tétotop
ko, a éwan gébwat ta tolay i nipahayag kua a
Mahusay a Baheta.
12 Da éwan ya gébwat ta tolay. Ewan be
tolay i néngitoldua diyakén ta éya. Eng'wan,
ti Jesu Cristo a mismo i néngipaliwanaga
diyakén ta éya a baheta.
13 Nabaheta moy dén tu dati a ugali ko,
to péniwala ko pabi ta rilihiyon na Judeo.
Tukoy moy dén éng pinakodya ko a nipa-
parusa du méniwala ni Cristo. Sakay pilitén
ko side a sidaén.
14 Mesipagék du kaanakan ko a Judeo a
ménugsug ta rilihiyon me. Sakay dikél i
pégmalasakit ko ta ugali du ninuno me a
Judeo.
15 Pero maski nagkunaék sa, éy kinag-
bianék dén na Diyos. Baguék nienak, éy
piniliék na, monda atdinanék na nadid ta
tungkulin ko a sakén i utusan na.
16 Ey kédemét na takda na a oras, éy nipali-
wanag na diyakén i anak na, da kaluuben
na éy ipahayag ko siya du éwan Judeo a
tolay. Nadid, to nanyari a éya, éy éwan ko
nipakelagip ti Jesus ta maski ti ésiya.
17 Sakay éwanék be inumange ta
Jerusalem a néngisiyasat du neditol diyakén
a apostol ni Jesus. Eng'wan, inumangeék
san ta Arabia. Sakay kétapos na éya, éy
nagsoliék dén ta Damasko.
18 Nadid, kélipas na étélo a taon, éy inu-
mangeék ta Jerusalem, a nakipagketaék ni
Pedro. Ey nagkaguman kame sa ta sapulu
éy ta lima a aldew.
19 Pero éwanék sa tu mineta a apostol a iba,
éng'wan ti Pedro san, sakay ti Santiago a top
no Panginoon tam.
20 Tutuhanan ye a kagi ko ta sulatae.
Tukoy na Diyos a éwanék mégbuli-buli.
21 Nadid, kétapos na éya, éy inumangeék ta
Siria sakay ta Silisia.
22 Kanya éwanék pabi mineta du méniwala
ni Cristo ta Hudea.
23 Basta nabaheta de san dén, a "Tu lélake
a dati a nagpaparusa dikitam, a ti Pablo, éy
méngipahayag kan dén nadid ta rilihiyon tam
a gustu na ibutan to araw."
24 Kanya nagpuri side ta Diyos, dahil
diyakén.

2

Ti Pablo Sakay Du Iba a Apostol

1 Nadid, kélipas na sapulu éy ta épat a
taon, éy inumangeék a huway ta Jerusalem,
a kaguman ko ti Bernabe sakay ti Tito.
2 Inumangeék sa da inutusanék na Diyos.
Nékipéguhonék pa ta lihim du matétanda sa
a apostol. Nipaliwanag ko dide tu nitoldu
ko du éwan Judeo. I nitoldu kua éy iligtas
na Diyos i tolay a méniwala ni Cristo, maski
éwan side maging Judeo. Gustu ko pumayag
maka du apostol ta pégtoldu ko, monda éwan
maibut tu tarabaho ko.
3 Ey pinumayag side a talaga diyakén.
Tu kaguman ko sa a ti Tito, éy éwan siya
Judeo, pero éwan de siya pinilit a ipabugit,
a ipasakup ta ugali na Judeo.
4 Pero te sénganya sa a Judeo a nagwari-
wari a méniwala side ni Jesus. Gustu de
mékiagum dikame monda subukan de éng
sundin me pabi i ugali na Judeo. Pero ina-
gaw kitam ni Cristo Jesus ta éya. Gustu de a
ipasakup kame maka ta utus ni Moises.
5 Pero éwan kame pinumayag dide, da
sala me a mabagu i katutuhanan tungkul ta

Mahusay a Baheta. Monda éwan moy isipén
a kailangan kam be a ipasakup ta rilihiyon
na Judeo.
6 Pero du mataas sa a apostol, éy éwan side
tu pintas to nipagtoldu ko tungkul ni Cristo
(Ewan mahalaga diyakén a mataas side, da
éwan kumampi i Diyos ta isesa a tolay.)
7 Eng'wan, neta de a sakén i pinilia na
Diyos a méngipahayag du éwan Judeo, a ka-
pareho be no nipangpili na ni Pedro a
méngipahayag du Judeo.
8 Da ginimiték na Diyos a magpaliwanag
du éwan Judeo, a kona to ginimet na ni Pedro
a nagpaliwanag be du Judeo.
9 Nadid, du bilang mataas a apostol ta éya
éy de Santiago, sakay ti Pedro sakay ti Juan.
Diden ya, péketa de a inatdinanék na Diyos a
talaga ta éya a tungkulin ko, éy pinayagen de
kame ti Bernabe. Ey pinagkasunduan me a
sigi kame a mégtoldu du éwan Judeo, sakay
side éy sigi side a mégtoldu du Judeo.
10 Basta i nipékiohon de sana dikame, éy
diyan me pébayan du kaguman de a mahi-
rap. Ey gustu ko be ya a gemtén.

Pinégkagian Ni Pablo Ti Pedro

11 Nadid, kétapos na éya, éy pinégkagian ko
ti Pedro ta Antiokia, da nagkamali siya.
12 Dahilan to kédedemét na ta Antiokia, éy
nékidipon siya du éwan Judeo a tolay sa. Ey
tama ya. Pero to kédemét sa du inutusan
ni Santiago, éy éwan dén nékiagum ti Pedro
du éwan Judeo, da néganteng siya a pintasan
siya du kapareho na a Judeo. Lalo du
mégkagi a éwan tanggapén na Diyos i tolay
éng éwan side ipabugit, a monda maging
Judeo side.
13 Nadid, du étanan a Judeo ta Antiokia a
méniwala ni Jesus, éy tulos be side a inuma-
heg ni Pedro, a éwan be side nékidipon du
éwan Judeo. Pati ti Bernabe. Nagwari-wari
side a bawal kan ta Diyos i mékidipon ta éwan
Judeo.
14 Kanya sakén, péketa ko a éwan side mat-
apat ayun ta Mahusay a Baheta, éy kinagi
ko ni Pedro ta harapan de a étanan, a "Siko
Pedro," kagi ko, "éy Judeo ka, pero sapul to
péniwala mo éy pinabayan mo dén i ugali na
Judeo. Ey bakit nadid, éy pilitén mo maka
du éwan Judeo a umaheg ta ugali na Judeo?"

I Makapagpabanal Ta Tolay Ey
Tu Péniwala De Ni Jesus

15 Tahod ngani a Judeo kame. Ewan kame
makasalanan a tolay a kona du éwan Judeo.
16 Pero tukoy me a éwan tanggapén na
Diyos i tolay éng sundin de i utus ni Moises.
Eng'wan, i tanggapén na, a ibilang na a éwan
tu kasalanan, éy tu umasa ni Jesu Cristo.
Kanya sikame a Judeo éy naniwala kame
dén ni Cristo, monda tanggapén kame be na
Diyos. Da maski nikésiya éy éwan tanggapén
na Diyos i tolay dahil ta késunud de ta utus ni
Moises.
17 Eng pilitén me a tanggapén kame na
Diyos dahil ta péniwala me ni Cristo, éy neta
du tolay a te kasalanan kame be. Kanya te
mégkagi a ti Cristo i nangatéd kana dikame
ta kasalanan me. Pero mali ya!
18 Pero éng ipasakupék a huway ta utus
ni Moises a inibutan ko dén, éy saya i katu-
nayana a linabag ko dén i éya a utus.
19 To péketa ko a éwanék maging banal ta
pégsunud ko ta utus ni Moises, éy gininanan
ko, monda ipasakupék ta Diyos. Kanya ko-
manék be dén i minate a kaguman ni Cristo
to kudos.
20 Kanya nadid, éy bilang kaguman ko ti
Cristo a nipako to kudos. I bigu a buhay
ko nadid, éy éwan gébwat diyakén, éng éwan,
gébwat ni Cristo a mégiyan diyakén. Sakay
hanggan édseék ta munduae, éy méniwalaék
ta anak na Diyos. Siya, éy mahalék na, a
niatéd na i buhay na para diyakén.
21 Kanya sakén éy éwan ko idelan i kaluub
na Diyos ta tolay. Dahilan, éng ibilang na
Diyos a éwan tu kasalanan i tolay dahil ta
késunud de ta kautusan ni Moises, éy éwan tu
pasa tu nikate ni Cristo.

Diyan Kam Umasa Ta Késunud
Moy Ta Utus Ni Moises

3

1 Naloko kam dén, sikam a taga Galasia!
Bakit pinakultaden moy du Judeo a nan-
gatéd dikam ta nipagkamali moy? Isip ko
nipaliwanag me dikam ti Cristo sakay to
nikate na to kudos?
2 Na éye san i gustu ko a ipakelagip dikam:
tinanggap moy beman i Banal a Espiritu
dahil ta pégsunud moy ta utus ni Moises?
Ewan. Eng'wan, tinanggap moy siya dahil
ta péniwala moy ta Mahusay a Baheta a ni-
baheta me dikam.
3 Loko kam! Ataay, to pégsapul moy a
méniwala ni Cristo, éy nékiagum kam ta Espir-
itu. Pero nadid, akala moy wade man dén
éy meligtas kam ta pégsunud moy ta utus ni
Moises.
4 Eng kona sa, éy maging éwan tu kabu-
luhan tu étanan a dinanas moy alang-alang
ni Cristo.
5 Bakit niatéd dikam na Diyos i Espir-
itu na? Bakit niatéd na dikam i kapang-
yarian moy a mégimet ta mahusay? Dahil
ta késunud moy ta utus ni Moises, o dahil ta
péniwala moy ta Mahusay a Baheta?
6 Mara entan moy ti Abraham to araw:
"Naniwala siya ta Diyos; kanya nibilang na
kan siya a éwan tu kasalanan."
7 Isipén moy ya; du méniwala ta Diyos, éy
side i tunay a lahi ni Abraham.

8 Nihula no kasulatan to araw, a tanggapén na Diyos du éwan Judeo a tolay, a
ibilang na side a éwan tu kasalanan, dahil to péniwala de diya. Kanya kinagi na ni Abra-
ham to araw, a "Dahil diko, éy pagkaluuben
ko i étanan a tolay ta mundua."
9 Nadid, pinagkaluuben na Diyos ti Abra-
ham, dahil to péniwala na diya. Ey kona
be sa du étanan a méniwala diya nadid, éy
pagkaluuben na be side.
10 Pero du tolay a umasa a meligtas side
dahil to késunud de ta utus ni Moises, éy
parusaan side. Da nakagi dén ta kasulatan,
a "Parusaan du tolay a éwan suméssunud ta
étanan a utus ta kasulatan ni Moises."
11 Nadid, éng kona sa, éy tukoy tam dén a
éwan ibilang na Diyos a banal i tolay dahil
to késunud de ta kautusan. Da nakagi dén
to kasultan, a "Du tolay a ibilang na Diyos
a éwan tu kasalanan dahil to péniwala de, éy
side ya du mabuhay a éwan tu katapusan."
12 Pero tu umasa ta kautusan ni Moises, éy
éwan umasa ta Diyos, da nakagi ta kautusan
a meligtas i tolay éng sundin na i étanan a
utus ni Moises.
13 Pero nadid, inagaw kitam ni Cristo to
parusa a gébwat to pégidel tam to kautusan.
Tinanggap na dén i parusa tam to nikate na
to kayo. Tukoy tam a katutuhanan ya, da
nakagi dén ta kasulatan, a "Tu iekpét de ta
kayo, éy siya i parusaan na Diyos."
14 Nadid, tinanggap ya ni Cristo monda du
éwan Judeo, éy maari be side a masakup to
kagbi na Diyos a nipagkaluub na ni Abra-
ham. Ey nadid, dahil ta éya, éy maari tam be
a tanggapén i Banal a Espiritu a nipangako
na Diyos du maniwala diya.

Tu Kautusan Sakay Tu Pangako Na Diyos

15 Mara, sikam a tétotop ko, saye i hal-
imbawa na éya: Mara i éduwa a tolay, éng
nagkasundu dén side, a pinirmaan de dén i
katibayan de, éy éwan dén tu maari a mak-
abagu ta éya.
16 Ey nadid, nipangako na Diyos ni Abra-
ham, sakay tu apo ni Abraham. Pero éwan
ya para du étanan a apo ni Abraham, éng
'wan tu apo na san a esa. Ey ti Cristo ngani
dén.
17 Nadid, saye i gustu ko a kagin: Pinati-
bay na Diyos tu nipangako na ni Abraham
to araw. Ey bagu dinumemét tu kautusan éy
minalipas pa i épat a datos a taon éy ta étélo a
pulu. Ey nadid, éwan maari i éya a kautusan
a mangbagu to nipangako na Diyos.
18 Mara, entan moy; éng pégkaluuben ki-
tam na Diyos dahil to pégsunud tam ta kau-
tusan, éy éwan dén ya dahil to nipangako
na. Pero éwan, da pinagkaluuben na Diyos
ti Abraham dahil to nipangako na diya.
19 Nadid, éng kona sa, éy bakit inatdinan
kitam ni Moises ta kautusan? Nidagdag na
ya, a monda mapospusan tam éng anya i
labag ta Diyos, hanggan éwan dumemét tu
nipangako na, a apo ni Abraham, ti Cristo.
Ey siya i nipangakua na Diyos. Ey éwan
Diyos i nangatéda du tolay to kautusan, da
anghel san i néngitugéna ta éya ni Moises,
sakay ti Moises i nangiatéda du tolay to kau-
tusan.
20 Pero tu pangako na Diyos to araw pa,
éy lalo a mahusay, da Diyos dén a mismo i
nangiatéda ni Abraham. Ewan na inutusan
tu iba a méngitugén.

Tu Kautusan I Nagtoldua Ta Tolay

21 Pero diyan kam mégisip a tu kautusan
ni Moises éy kontara to pangako na Diyos ni
Abraham. Ewan! Eng maari kitam maka
a mabuhay a éwan tu katapusan dahil ta
pégsunud tam to kautusan, éy sé ngani ya i
magpabanala dikitam ta mata na Diyos.
22 Pero éwan, da nakagi dén ta kasula-
tan na Diyos a te kasalanan i étanan a to-
lay. Dahil ta éya, éy napospusan tam a du
méniwala ni Jesu Cristo, éy tanggapén de tu
nipagkaluub na Diyos a pangako na, dahil
to péniwala de.
23 Bagu dinumemét ti Cristo, éy sakup
kitam pabi na kautusan. Mara tu kautusan
i nanggipusa dikitam hanggan éwan dinu-
memét i panahun a péniwala tam ni Cristo.
24 Kanya tu kautusan ni Moises, éy saya i
nagtoldua dikitam hanggan to panahun ni
Cristo, monda tanggapén kitam na Diyos, a
ibilang na kitam a éwan tu kasalanan, dahil
ta péniwala tam diya.
25 Ey nadid, da méniwala kitam dén ni
Cristo, éy éwan kitam dén tu kailangan a
ipasakup ta kautusan ni Moises.
26 Da nadid éy anak kam dén na Diyos,
a kaguman kam ni Cristo Jesus, dahil ta
péniwala moya diya.
27 Ey du étanan a mégpabinyag ta péniwala
de ni Cristo, éy neaheg dén side ni Cristo.
28 Ewan dén nagkaiba i Judeo éy ta éwan
Judeo, sakay du pobre éy ta mayaman,
sakay du lélake éy ta bébe, da naging isesa
kam dén a étanan, da sakup kam dén ni
Cristo.
29 Ey nadid, éng sakup kam dén ni Cristo,
éy bilang apo kam dén ni Abraham. Kanya
tanggapén moy be tu nipangako na Diyos
diya.

4

1 Saye i halimbawa a tungkul to kautu-
san ni Moises: Mara, to kéanak pabi no
pamanaan, éy pobre pabi siya a koman i
utusan, maski siya i te ari ta étanan a ipa-
mana nama na.

2 Ale na a anak pabi, éy édse pabi tu mana
na du tagapamahala. Sakay side i mégalagaa
diya, hanggan éwan dumemét i oras a ni-
takda nama na.
3 Ey kona be sa sikitam; to éwan tam
pabi péniwala ni Cristo, éy koman kitam
pabi i anak, da utusan kitam be na ugali ta
mundua a medukés.
4 Pero to kédemét no takda a oras, éy
pinaange na Diyos tu anak na ta munduae.
Nienak siya na bébe, sakay nipasakup be
siya ta kautusan ni Moises,
5 monda agawén na du iba a sakup na
kautusan. Eng kona sa, éy mebilang kitam
dén a anak na Diyos.
6 Nadid, sikam éy anak kam dén na Diyos.
Kanya pinagkaluuben kitam na Diyos ta
Espiritu no anak na. Tu Espiritu i nagpatu-
naya dikitam a Diyos i Ama tam.
7 Kanya nadid, éwan kam dén sakup no
kautusan, da anak kam dén na Diyos. Sakay
éng anak na kam dén, éy sikam be i pa-
manaan naa.

Katagigen Ni Pablo Du Taga Galasia

8 To éwan moy pabi pékapospos ta Diyos, éy
utusan kam san na diyos-diyosan.
9 Pero nadid, éy tukoy moy dén i Diyos;
sakay i Diyos éy tukoy na kam be dén. Eng
kona sa, éy bakit gustu moy a ipasakup a
huway ta ugali ta mundua a medukés? Bakit
gustu moy a utusan de kam pa a huway?
10 Bakit! Ipangilin moy i sénganya a aldew,
sakay bulan, sakay panahun, sakay taon,
monda isuhog kam maka na Diyos. Pero
éwan ya tu pasa.
11 Mégantengék makay sayang san tu ni-
toldu ko dikam to éya.
12 I pékiohon kua dikam, a tétotop ko, éy
ahigénék moy, a diyan kam dén ipasakup
to kautusan. Da natandaan moy, to nipani-
wala ko dén ni Cristo, éy inibutan ko dén
tu kautusan. Ey to kétulos ko dikam, éy
inagumanék moy.
13 Tukoy moy dén a kanyaék sina
mineange a tulos nagpahayag dikam ta
Mahusay a Baheta, éy dahilan to nikaladu
ko.
14 Ey maski medukés tu ladu ko, éy tini-
isék moy, a éwanék moy inahew. Eng'wan,
tinanggapék moy a koman i anghel na
Diyos. Tinanggapék moy a koman ti Cristo
Jesus!
15 To éya éy mésaya kam diyakén. Naala-
ala ko a to éya éy gustu moy a mangatéd
diyakén ta maski anya a kaya moy. Eng
anya wade pa san i mata moya, éy linugit
moy maka dén a niatéd diyakén. Pero nadid,
éy bakit éwan kam dén mésaya diyakén?
16 Bakit isip moy kontaraén ta kam, da
kinagi ko dikam i katutuhanan? Ewan.
17 Du tolay sina a kumampi ta kautu-
san ni Moises, isuhog de kam ngani, pero
éwan tama i hangad dia. Gustu de san a
pabayanék moy, monda side i sundin moya.
18 Ewan medukés i péngisuhog ta tolay, éng
mahusay i hangad de, maski éwanék sina
dikam.
19 Sikam a anak ko a mahal ko; dahilan
dikam éy mégtiisék ta hirap a huway, a
kapareho na bébe a gégsokan. Mégtiisék a
hanggan éwan kam mékiagum ni Cristo ta
mahusay.
20 Gustu ko maka a mékiagum dikam na-
did, monda makagi ko dikam i édse ta isip
kua, da métagegék dikam.

Tu Halimbawa Ni Agar Sakay Ti Sara

21 Saye i pakelagip kua dikam, sikam a
te gustu a ipasakup ta kautusan: éwan moy
wade nabati i kagia ta kautusan?
22 Kinagi ta éya a ti Abraham éy te éduwa
a anak a lélake. Tu esa éy nienak no asawa
na a utusan na, sakay tu esa éy nienak no
asawa na a malaya.
23 Tu anak na to utusan na éy besa ya
tu nipangako na Diyos ni Abraham. Pero
tu anak na to malaya a bébe, éy saya tu
nipangako na Diyos ni Abraham.
24-25 I éya éy halimbawa. Diden ya a éduwa
a bébe éy halimbawa na éduwa a pangako
na Diyos. Tu esa éy saya tu kautusan ni
Moises a inalap na to buked ta Arabia, a
ngéngahinan de a Sinay. Mara saya i kahal-
imbawaa ni Agar. Siya tu utusan a nagenak
ta anak ni Abraham. Ey du anak na éy
utusan be. Mara side du tolay nadid ta
Jerusalem a utusan be side, da nipasakup
be side ta kautusan.
26 Pero tu asawa ni Abraham a esa, éy
malaya siya. Ey sikitam a méniwala, éy ka-
pareho na kitam dén, da éwan kitam dén
ipasakup to kautusan.
27 Nakagi dén ta kasulatan, a
"Diyan ka mélungkut, siko a bébe a éwan
nagenak!
Dumulaw ka dahil ta kasayaan mo, siko a
éwan nakabate ta gésok na anak!
Dahilan tu bébe a gininanan no asawa na, éy
atdinan siya ta meadu a anak, a higit
pa to bébe a te asawa!"
28 Nadid, a tétotop ko, sikitam éy anak
kitam na Diyos ayun ta pangako na. Ka-
pareho kitam ni Isak a nienak no bébe a
malaya.
29 To éya, tu anak a nienak no utusan,
éy pinahirapan na tu wadi na a ti Isak,
a nienak ta Espiritu na Diyos. Ey kona
be sa nadid, da pahirapan kitam nadid du
méniwala ta kautusan ni Moises.
30 Ey kona se i kagia na kasulatan:
"Paibutén mo tu bébe a utusan sakay to
anak na. Dahilan tu anak no utusan éy

éwan maari a makahati ta mana no anak
no malaya a bébe.”
31 Kanya ngani, éwan kitam anak na Diyos
dahil ta pégsunud tam to kautusan ni Moises,
éng'wan anak kitam na Diyos ayun to pan-
gako na.

5

Nilibri Kam Ni Cristo

1 Nadid, éwan kitam dén sakup no kautu-
san na Judeo, da nilibri kitam dén ni Cristo
ta éya. Magpakatibay kam, a diyan kam dén
pasakup a huway ta kautusan.
2 Tandaan moy i kagi kuae: éng pumayag
kam ta utus du Judeo dikam, a ipabugit kam
ayun ta ugali dia, éy bilang éwan dén tu
kabuluhan ti Cristo dikam.
3 O ngani, éng ipasakup kam ta ugali dia
a esa, éy kailangan sundin moy i buu a
kautusan de a gébwat ni Moises.
4 Maski ti ésiya a pumilit a maging
mahusay ta mata na Diyos ta pégtupad ta
kautusan, éy hiwalay dén ya ni Cristo. Ewan
dén ya kasakup na kagbi na Diyos.
5 Pero sikitam, éy umasa kitam a ibilang
kitam na Diyos a éwan tu kasalanan, dahilan
ta péniwala tam diya, sakay ta tulung na
Espiritu na Diyos.
6 Maski sinunud tam dén i kautusan,
maski éwan, éwan ya importante. Basta i
mahigpit a kailangan dikitam, éy maniwala
kitam ni Cristo, sakay mahalén tam siya.
7 Mahusay tu péniwala moy to éya. Ti ésiya
wade i nanggipusa dikam nadid ta késunud
moy ta katutuhanan?
8 Ewan ya gébwat ta Diyos, da siya éy
nilibri na kam to kautusan.
9 Halimbawa, diden ya a mégtoldu dikam
ta mali, éy koman side tu pégpaalsa ta tina-
pay; da maski kétihék, éy mégpaapsot ya ta
meadu.
10 Pero sikam, éy umasaék pabi a éwan
kam magkaiba tu isip tungkul ta péniwala
tam ta Panginoon tam. Ey masiguru ko a
parusaan na Diyos i maski ti ésiya a mang-
ligalig dikam.
11 Sikam a tétotop ko, te négkagi wade
sina dikam a mégtolduék kan a dapat kam a
ipasakup ta kautusan na Judeo. Pero éwan,
dahilan éng kona ngani sa, éy bakit pahi-
rapanék pabi du Judeo? Eng katutuhanan
ya, éy éwan dén side méligalig ta pégtoldu ko
tungkul to nikate ni Cristo to kudos.
12 Diden ya a mangligalig dikam ta
pégtoldu de a mali, éy maano maka
ipabating side!
13 Sikam a tétotop ko, nilibri kam na Diyos
to kautusan na Judeo. Pero diyan moy
gamitén i kalayaan moy a sundin moy i
hilig na bégi moya a medukés. Eng'wan,
négsuyuan kam a négtulungan kam.
14 Dahilan i étanan a kautusan éy meange
ta isesa a kagi: “Mahalén mo tu kapareho
mo a kona ta pégmahal mo ta bégi mo.”
15 Pero, éng néglébug kam, a meiyamut
kam ta kaguman moy, éy mangilag kam,
makay masida i gurupu moy.

I Banal a Espiritu Sakay Ta Hilig Na Bégi

16 I hatul kua dikam, éy sundin moy i
Banal a Espiritu. Diyan moy sésundin i hilig
na bégi moya a medukés.
17 Dahilan i hilig na bégi tama éy kontara
ya ta gustu na Espiritu. Sakay i gustu na
Espiritu éy kontara be ta hilig na bégi tama.
Magkalaban di éduwa a éya. Kanya éng pil-
itén moy a gemtén i kaluuben na Espiritu, éy
te mangsaway dikam.
18 Pero éng aguman kam na Espiritu éy
éwan kam dén sakup na kautusan.
19 Ewan meliso i hilig na bégi a medukés.
Péngibébi, péngilélake,
20 pégsamba ta diyos-diyosan, pégilo,
kéiyamut, péginggél, pénaghili, kedémot,
mégduwa-duwa i isip dia.
21 Sumésene side, méglango side, sakay
mégkasayaan side ta medukés, sakay iba be
a medukés a gimet. Pégkagian ta kam dén a
huway, a éwan matanggap ta kaharian na
Diyos du mégimet ta kona sa.
22 Pero tu ugali na pékiaguman na Banal
a Espiritu éy négmahalan side, masaya side,
mapayapa side, mebait side, mahusay side,
matapat side,
23 sakay tipidén de i bégi dia. Du mégkona
sa, éy éwan side tu kailangan ta kautusan.
24 Ey du nipasakup dén ni Cristo Jesus,
éy inibutan de dén tu dati a pagkatolay de,
sakay tu hilig na bégi dia a medukés.
25 Tu Espiritu i nangatéda dikitam ta
buhay tama. Kanya Espiritu be i dapat
maghari dikitam.
26 Diyan kitam magpalalo; diyan kitam
mékelbug; diyan kitam négpanaghilian.

6

Négtulungan Kam

1 A tétotop ko, éng meta moy i kaguman
moy a esa a nagkasala, sikam a nékiagum
ta Espiritu i mangpasolia diya ta Diyos, a
hatulan moy siya ta mebait. Pero mangilag
kam be, makay sikam man dén i matokso.
2 Négtulungan kam; éng kona sa i gémtén
moy éy matupad moy i utus ni Cristo.
3 Eng te mégisip a mahalaga siya, a éwan
siya magkasala, éy magkamali siya tu isip.
Ewan mahalaga i kona sa a tolay.
4 Dapat isipén na bawat esa i sarili na a
gemtén. Eng mahusay a talaga, éy masahat
siya, sakay éwan na dén ipareho tu gimet na
ta gimet na iba.
5 Dahilan éy dapat tupadén na bawat esa i
sarili na a kailangan.

6 Du tétolduan ta kagi na Diyos, éy dapat
atdinan de ta mahusay tu mégtoldu dide.
7 Diyan kam magkamali tu isip. Ewan
maloko na maski ti ésiya i Diyos. Eng anya
i ginimita na tolay, éy gantian siya na Diyos
ayun ta éya.
8 Eng sundin na tolay i hilig na bégi naa,
éy dumemét diya i kamatayan na. Eng
mégimet siya ta kaluuben na Espiritu na
Diyos, éy dumemét diya i buhay a éwan tu
katapusan.
9 Kanya diyan kitam mégsawa a mégimet
ta mahusay. Kédemét na takda a oras éy
dumemét dikitam i gantimpala, éng éwan
kitam manghina tu isip.
10 Kanya dapat mégimet kitam ta mahusay
ta tolay; lalo dén du tétotop tam ta péniwala.
11 Entan moy, sakén a mismo i nanulata ta
éye. Entan moy i kadikél na letra a nisulat ko
dikam!
12 Du nagpilit dikam a tumanggap ta utus
ni Moises, éy mégpalalo side. I hangadén dia,
éy iwasan de i hirap a dumemét du méniwala
a minate ti Cristo to kudos.
13 Maski du nagpabugit ayun ta ugali na
Judeo, éy éwan side tumupad ta kautusan.
Basta gustu de sana, éy bugitén de kam ayun
to ugali de, monda mapuri side a nipasakup
kam dén ta rilihiyon de.
14 Pero para diyakén, i purién ko sana éy
tu Panginoon tam a Jesu Cristo, to nikate na
to kudos. Dahil ta éya, éy éwanék dén utusan
na ugali ta mundua a medukés.
15 Tu kautusan, maski tinupad mo to
araw, maski éwan, éy éwan ya importante.
Basta i mahigpit a kailangan éy baguén kam
dén ni Cristo, a maging bigu i pagkatolay
moya.
16 Du étanan a sumunud ta nisulat ko a éye,
éy mapayapa maka dén side, a kagbian side
na Diyos. Kona maka sa du étanan a tolay na
Diyos.
17 Kanya sapul nadid, éy diyan maka dén
dagdagen na iba a tolay i hirap kua. Da
hustu dén i pilat kua ta bégi kua. Saya i
katunayana a utusanék ni Jesus.
18 Kagbian kam maka na Diyos, sikam a
tétotop ko. Kona sa. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Epeso

1 Gébwat ye ni Pablo. Apostolék ni Cristo
Jesus ayun ta kaluuben na Diyos. Saye i
sulat kua du sakup ni Cristo ta Epeso, side
a méniwala ni Cristo Jesus.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Purién Tam I Diyos

3 Purién tam i Diyos, a Ama no Panginoon
tam a Jesu Cristo. Inatdinan na kitam ta
étanan a kagbi na a gébwat ta langet, dahilan
ta pékiagum tam ni Cristo.
4 Bagu nilalang i mundua, éy pinili kitam
dén na Diyos a sakup na, dahil to gimet ni
Cristo. Pinili na kitam monda maging banal
kitam a éwan tu kapintasan ta harap na.
Dahilan a gustu kitam na Diyos,
5 éy kanya tiniyak na kitam to éya pa
a maging anak na, dahil ta gimet ni Jesu
Cristo. Saya i kaluuben na sapul to sapul.
6 Purién tam siya dahil to memahal a
kagbi na dikitam. Kagbian na kitam da
sakup kitam no anak na a mahal na.
7 Siya i nipanubus naa dikitam tu digi na
to nikate na. Eng kona sa, éy pinagpasen-
siyaan kitam dén na Diyos ta kasalanan
tam. Kona san dén sa i kabaitan na dikitam,
8 da kinagbian na kitam a tahod. Sakay
inatdinan na kitam ta tama a isip tam.
9 Ey nadid, éy ginimet dén na Diyos tu
tiyak a gemtén na, a nipaliwanag na dén
dikitam tu lihim a plano na, da ti Cristo i
nangtupada ta éya.
10 I plano na Diyos, éy du étanan a édse
ta langet éy ta luta, éy ipasakup na side ni
Cristo. Ey tupadén ya na Diyos ta kédemét
na takda na a panahun.
11 Dahilan i étanan a gemtén na Diyos éy
ayun ta takda na a plano na. Tiniyak na a
te kabahagi kitam ta gantimpala na a para
du tolay na.
12 Kanya sikame a Judeo a neditol a inu-
masa ni Cristo éy pinili na kame monda
purién me i kapangyarian na.
13 Pati sikam a éwan Judeo, sapul to
pékabaheta moy ta Mahusay a Baheta a iligtas kam na Diyos, éy naniwala kam dén ni
Cristo. Ey nadid, i katunayana a sakup na
kam dén éy tu Banal a Espiritu a mégiyan
dikam. Tu Espiritu a nipangako na dikitam,
14 éy saya i katibayana a maalap tam i
gantimpala tam a nipangako na Diyos para
du sakup na. Kanya mégkompiyansa kitam
a iligtas na kitam a talaga. Purién tam i
kapangyarian na Diyos.

Ménalangin Ti Pablo

15 Nadid, dahil ta éya, sapul to pékabaheta
ko ta péniwala moy ni Panginoon Jesus,
sakay ta pégmahal moy du étanan a sakup na
Diyos,
16 éy éwan tu tahan i pégpasalamat kua ta
Diyos dahil dikam. O, panalangin ta kam a
palagi
17 ta Diyos na Panginoon tam a Jesu Cristo.
Siya éy Tama tam a kamahalan. I panalan-
gin kua, éy atdinan na kam ta karunungan
moy, sakay ipahayag na maka dikam i kalu-
uben na, monda mapospusan moy siya.
18 I panalangin kua, éy paliwanagen na
Diyos i isip moya, monda mapospusan moy
i nipagakit naa dikam a alapén moy; monda
mapospusan moy be éng kodya i kamahal
na gantimpala moy a nipangako na a para
du sakup na a tolay.
19 Sakay panalangin ko a mapospusan
moy be éng kodya i kadikél na kapang-
yarian na a édse du méniwala diya. I éya a
kapangyarian a édse dikitam, éy sé' be ya i
20 ginamit na a kapangyarian to nipa-
muhay na ni Cristo a huway, a tulos kagu-
man na siya ta langet a méghari.
21 Nadid, éy méghari sa ti Cristo, a te ka-
pangyarian siya du étanan a hari sakay du
iba pa a te kapangyarian. Siya i mataasa
nadid, sakay ta panahun a dumemét, a éwan
tu katapusan.
22 Sakay nipasakup dén na Diyos i étanan
diya. Sakay nidéton na dén a ti Cristo i
Pangulu na étanan, alang-alang du méniwala
diya.
23 Ey du méniwala diya, mara side i bégi
ni Cristo; kanya side i mangganap diya. Ey
siya i namamahala ta étanan.

2

Binuhay Kitam Na Diyos

1 To éya, éy bilang pate kam dén dahil to
kasalanan moy.
2 Sinunud moy to éya i medukés a ugali
ta mundua. Sinunud moy ti Satanas. Siya
i espiritu a te kapangyarian ta mundua, a
mégutus du tolay a masuwayin.
3 Pati sikitam, éy kona be sa i ugali tam to
éya. Sinugsug tam be tu hilig na bégi tama
a medukés. Kanya kabilang kitam be du
kéiyamutan na Diyos, a kapareho du iba a
tolay.
4 Pero nadid, éy kinagbian kitam na Diyos
a tahod, a mahal na kitam ta mahigpit.
5 Kanya maski bilang pate kitam dén dahil
to kasalanan tam, éy binuhay na kitam a
kapareho ni Cristo. (Niligtas na kitam dahil
ta kabaitan na.)
6 Sakay gemtén na a kaguman tam ti
Cristo ta langet a méghari.

7 Ginimet ya na Diyos, monda ipeta na a
éwan tu katapusan i kadikél na kabaitan na
dikitam, dahil ni Cristo.
8 Kanya meligtas kam éy dahil ta kabaitan
na Diyos, sakay ta péniwala moy ni Cristo.
Ewan kam meligtas dahil ta gimet moy a
sarili, éng 'wan gébwat ya ta kaluuben na
Diyos.
9 Kanya éwan makapagpalalo i maski ti
ésiya a meligtas siya dahil ta gimet na a
mahusay.
10 Nilalang kitam na Diyos, a inatdinan na
kitam ta bigu a buhay dahil ta péniwala tam
ni Cristo Jesus. Kanya binuhay na kitam éy
monda gemtén tam i mahusay a tarabaho a
nihanda na to éya a para dikitam.

Pinagesa Kitam Ni Cristo

11 Nadid, sikam a éwan Judeo, éy
alélahanén moy tu dati a kalagayan moy.
Nginahinan kam du Judeo a dayuan kam, a
éwan kam kan sakup na Diyos, da éwan moy
sundin i utus ni Moises.
12 Ey katutuhanan ngani ya, da hiwalay
kam ni Cristo to éya, a éwan kam kabilang du
tolay na Diyos. Sakay éwan kam tu kabahagi
ta nipangako na Diyos du tolay na a Judeo.
To éya éy éwan kam tu pag-asa, sakay éwan
moy tukoy i Diyos.
13 Pero nadid, da mékiagum kam dén ni
Cristo Jesus, sikam a dati a adeyo éy mead-
ene kam dén, dahilan to digi ni Jesus.
14 Pinagkasundu kitam ni Cristo, sikame
a Judeo sakay sikam a éwan Judeo. Pinagesa
na kitam, da inibutan na dén tu utus ni
Moises a nagpahiwahiwalay dikitam.
15 Inibutan na to nikate na to kudos,
monda pagisesaén na i éduwa a lahi a tolay, a
sakupén na side a pareho, sakay pagkasun-
duén na side.
16 Kanya nadid, pati Judeo sakay éwan
Judeo, éy mékiagum dén side ta Diyos, sakay
naging isesa side a bégi, da minate ti Cristo
to kudos. Sakay inibutan ni Cristo tu
kéiyamut de.
17 Ey inumange se ti Cristo a nagtoldu
ta Mahusay a Baheta na kapayapaan. Ey
sikam a éwan Judeo a dati a adeyo ta Diyos,
éy nitoldu na dikam. Sakay nitoldu na be
dikame a Judeo a dati a adene ta Diyos.
18 Ey nadid, dahil ni Cristo, éy makaadene
i maski ti ésiya ta Diyos, maski Judeo éy ta
éwan Judeo, da aguman kitam na Banal a
Espiritu.
19 Kanya nadid, sikam a éwan Judeo,
éy éwan kam dén dayuan, éng 'wan
négkabébayan kitam dén a sakup kitam dén
na Diyos ta bile na.
20 Mara, sikam be i kasangkapan na bile
na Diyos. Du apostol sakay du purupeta,
side i nagpataknég ta bile. Ey ti Cristo Jesus,
siya i panuluk na.
21 Siya i mégpatibaya ta bile na Diyos, a
pahusayén na ta mahusay.
22 Ey dahil ta pékiagum moy ni Cristo, éy
sikam be i kagumana du iba ta pégiyanan na
Diyos. Ey gébwat ya ta Banal a Espiritu.

3

Tu Lihim a Kaluuben Na Diyos

1 Nadid, sakén éy ti Pablo a pihesuék
alang-alang ni Cristo Jesus. Kanya nepihe-
suék éy nipahayag ko ti Cristo dikam a éwan
Judeo.
2 Siguradu a nabaheta moy dén a
inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko a
mégpahayag dikam ta kabaitan na.
3 Tukoy moy be a nipaliwanag na diyakén
tu nilihim na a plano na, a kona to nisulat ko
dikam.
4 Kanya éng mabasa moy ya, éy tukoy
moy i pékapospos kua to nilihim na Diyos a
tungkul ni Cristo.
5 To nakalipas a panahun, éy éwan tukoy
na tolay i éya a lihim a plano na Diyos, pero
nadid éy nipaliwanag dén ya na Espiritu du
apostol na sakay du purupeta na.
6 Ey nadid, saye i plano na a lihim:
du éwan Judeo, éy te kabahagi be side ta
gantimpala na Diyos a kapareho du Judeo.
Kanya nagagum dén side du Judeo, a naging
isesa side a bégi. Sakay te kabahagi be side
ta pangako na Diyos, dahil ni Cristo Jesus.
Ey gébwat ya ta Mahusay a Baheta.
7 Nadid, éy ginimeték na Diyos a utusan
na, a magpahayag ta Mahusay a Baheta.
Sakay inatdinanék na ta kapangyarian na
éy ta kabaitan na.
8 Maski sakén i mababaa du étanan a to-
lay na Diyos, éy sakén i pinilia na Diyos a
méngipahayag du éwan Judeo ta memahal a
gemtén ni Cristo dide.
9 Sakay ipaliwanag ko ta étanan a tolay
éng pakodyan na Diyos a gemtén i nilihim
a plano na. Nale a panahun a nilihim na i
gemtén na,
10 monda du espiritu ta langet, éy ma-
pospusan de nadid i karunungan na Diyos,
bagay meta de i kahusayana na nipégagum
du sakup na a tolay.
11 Ey nadid, ginimet dén ya na Diyos ayun
to plano na sapul to sapul. Ey ti Cristo Jesus,
siya i nangtupada ta éya.
12 Ey nadid sikitam, dahil ta pékiagum
tam diya sakay ta péniwala tam diya,
éy makaadene kitam ta Diyos a éwan
masanike.
13 Kanya sikam, diyan kam manghina tu
isip ta tétiisén kua se a hirap alang-alang
dikam, da mégtiisék monda mapospusan
moy i Diyos.

I Pégmahal Ni Cristo Dikitam

14 Nadid, éy bagay isipén ko i memahal a
ginimet Nama tam, éy lumuhudék diya.
15 Siya i Ama du étanan a tolay ta langet éy
ta luta.
16 I panalangin kua, éy gamitén maka na
Diyos i Espiritu na a magpatibay ta isip
moya, ayun ta kapangyarian na.
17 Sakay mégiyan maka ti Cristo dikam ta
mahusay, dahil ta péniwala moya. Sakay
manatili kam ta pégmahal ni Cristo dikam.
18 Mapospusan moy maka be i kadikél na
pégmahal ni Cristo dikitam. Sakay mapospu-
san maka be du étanan a tolay na Diyos
19 i pégmahal ni Cristo. (Pero éwan tu
makapospos a talaga ta étanan a medisalad
a pégmahal na ta tolay.) Saya i panalan-
gin kua, monda sakupén kam na Diyos ta
mahusay a tahod.
20 Purién ko i Diyos! Makagimet siya ta
mahigit pa ta étanan a pékiohon tam diya.
Makaatéd siya ta mahigit pa ta étanan a
gustu tam, dahil ta kapangyarian na a édse
dikitam.
21 Du sakup na a tolay, éy aguman maka
side ni Cristo a purién de i Diyos. Purién
maka siya a éwan tu katapusan. Kona sa.

4

Sikitam I Bégi Ni Cristo

1 Sakén éy nepihesuék da sakupék na
Panginoon. Kanya mékiohonék dikam, a
sugsugén moy i ugali a kona to niutus dikam
na Diyos to péngpile na dikam.
2 Dapat a mebait kam, a pagtiisan moy
tu kamalian na kaguman moy, sakay
négmahalan kam.
3 Pagpilitan moy a patibayén i kapisanan
moy a niatéd dikam na Espiritu, sakay
négsuyuan kam.
4 Sikitam éy négkaguman kitam dén, a nag-
ing isesa kitam dén a bégi. Sakay isesa be
san i pag-asa tam a nipagakit dikitam na
Diyos.
5 Isesa i Panginoon tam; isesa i péniwala
tam; isesa i binyag tam.
6 Isesa i Diyos a Ama na étanan a tolay.
Siya i Panginoon na étanan. Gemtén na i
étanan, a mégiyan siya ta étanan.
7 Pero inatdinan na Diyos i bawat esa
dikitam ta kaluub na, ayun ta gustu ni Cristo
a méngatéd. Kona sa i kinagia ta kasulatan.
8 I kinagi na éy to kéontok kan ni Cristo ta
langet, éy kembil na kan sa du minatalo na,
sakay inatdinan na kan du tolay ta kaluub
na.
9 Nadid, éng inumontok dén siya ta langet
éy napospusan tam a dinumibe pa siya ta
lutaae, bagu inumontok.
10 Kanya tu dinumibe, éy siya be san tu
inumontok ta ontok a tahod a tahod ta lipat
na langet. Ey nanyari ya monda sakupén na
i étanan.
11 Nadid, i niatéd na a kaluub dikitam,
éy pinamihasa na du iba a maging apostol,
sakay du iba éy maging purupeta, du iba éy
magpahayag ta Mahusay a Baheta, du iba éy
maging pastor, du iba éy magtoldu.
12 Pinamihasa na side monda mag-
tarabaho side diya, monda tulungan de
du méniwala diya, a patibayén de side ta
péniwala de.
13 Ey nadid, i keangayana na éya, éy mag-
ing esa kitam tu isip ta péniwala tam diya.
Sakay mapospusan tam tu anak na Diyos ta
mahusay. Sakay maging mahusay i pagka-
tolay tama a hanggan maging kapareho ki-
tam na ugali ni Cristo.
14 Eng kona sa, éy éwan kitam dén kona ta
isip na anak, a agad mabagu-bagu ta maski
anya a pégtoldu. Da éwan dén tu makapa-
gloko dikitam ta pégtoldu de a kamalian.
15 Eng'wan, dapat kitam a matapat du
kakaguman tam dahil ta pégmahal tam dide;
sakay maging mahusay kitam ta péniwala
tam ni Cristo. Siya i Pangulo tama.
16 Mara du méniwala diya, side i bégi na.
Tu ulo éy namamahala ta bégi. Siya i
méngatéda ta bégi ta kailangan na, monda
sumibét a dumikél. I kahulugen na éya,
éy lalo a tumibay i nipégagum tam, da
négmahalan kitam.

Utus a Gébwat Ta Panginoon

17 Nadid, te kaginék dikam a gébwat ta
Panginoon. Saye i kailangan moya a mahig-
pit: diyan kam dén umaheg ta ugali du éwan
mékidiyos. Side éy éwan tu pasa i isip dia.
18 Ewan side tu pékapospos. Ewan side
tu kabahagi ta buhay a gébwat ta Diyos, da
éwan de tukoy i Diyos, sakay mekétog i isip
dia.
19 Ewan side tu sanike. Basta gemtén de
san i medukés, a bastos i ugali dia.
20 Ewan sa kona i nitoldua dikam ni
Cristo.
21 Talaga a nabaheta moy dén diya, sakay
nagadal kam dén ta katutuhanan ni Jesus,
da sikam éy sakup na.
22 Kanyaékbusén moy dén tu dati a pagka-
tolay moy, da saya i talaga a méngipahamak
dikam dahil to ginustu moy a medukés.
23 Sakay baguén moy i isip moya.
24 Isolot moy dén i bigu a pagkatolay moy
a gimet na Diyos, monda umaheg kam diya,
sakay mahusay kam, a maging banal kam.
25 Dahil ta éya, éy diyan kam dén mégbuli-
buli. Mégkagi kam ta katutuhanan ta kagu-
man moy, da pisan kitam dén a méniwala ni
Cristo.
26 Eng mégingél kam, éy ilagen moy a
diyan magkasala. Ibutan moy tu ingél moy
agad bagu sumahém tu bilag.

27 Makay sakali éy atdinan moy ti Satanas
ta pagkékataon na a mangloko dikam; da éng
meingél kam, éy saya i panahun ni Satanas.
28 Tu mégtako éy diyan dén huway a mag-
tako. Maigi pa, éy magtarabaho siya ta
mahusay, monda makapangatéd siya ta te
hirap.
29 Diyan kam mégkagi ta medukés a salita.
Eng'wan, mégkagi kam san ta mahusay a
kagi a pangtulung du makabati, monda
melagin side tu isip.
30 Sakay diyan moy palungkutén i Banal a
Espiritu ta gimet moy a mali, da i Espiritu
éy siya i katunayana a pangtubus dikam na
Diyos a talaga, ta kédemét na takda na a
aldew.
31 Mara, diyan kam mégsekay, diyan
kam méiyamut éy ta mégingél, diyan kam
méghabuhabuk, diyan kam mégupos, diyan
kam mégdukés tu isip.
32 Eng'wan, i maigia éy magbait kam,
a kagbian moy du kaguman moy. Sakay
négpasipasensiyaan kam a kapareho na ni-
pagpasensiya dikam na Diyos, dahil ni
Cristo.

5

Mégiyan Kam Ta Demlag

1 Nadid, da anak kam dén na Diyos a
mahal na, éy umaheg kam diya.
2 Mahalén moy be a palagi du iba a tolay
a kaparis na pégmahal ni Cristo dikitam.
Entan moy, dahil ta pégmahal na dikitam,
éy niatéd na tu buhay na para dikitam.
Nagpakamatay siya a nangtubus dikitam ta
kasalanan tam.
3 Kanya sikam, da tolay kam dén na Diyos,
éy diyan moy dén bébanggitén, ta uhon moy,
i péngibébi éy ta méngilélake. Sakay diyan
kam mégkagi ta bastos, sakay diyan kam
medémot.
4 Mangilag kam a diyan uhunén i éwan tu
pasa a kagi, sakay ta bastos. Sakay diyan
kam mégdadahet ta medukés. Eng'wan, puri
ta Diyos i uhon moya.
5 Tukoy moy dén a siguradu a tu bastos
a tolay, sakay du méngibébi, éy éwan side tu
kabahagi ta kaharian ni Cristo sakay ta ka-
harian na Diyos. Ey kona be sa du medémot,
da iba i mégediyos dia.
6 Mangilag kam, a diyan tu magkamali
dikam tungkul ta éya. Makay kagin de
dikam a éwan ya kasalanan, pero parusaan
ngani na Diyos du éwan méniwala diya, dahil
ta kona sa a ugali.
7 Kanya diyan kam dén mékiagum ta kona
sa a tolay a bastos.
8 To éya, éy négiyan kam be ta diklém.
Pero nadid, éy mégiyan kam dén ta demlag,
da sakup kam dén na Panginoon. Kanya
éy sugsugén moy dén i ugali du mégiyan ta
demlag.
9 Dahilan i ugali du mégiyan ta demlag éy
mahusay, a matapat side.
10 Magadal kam ta kasahatan na Pangi-
noon.
11 Sakay diyan kam mékiagum du tolay a
mégimet ta éwan tu pasa a ugali a gébwat ta
diklém. Eng'wan, ipaliwanag moy du tolay i
kona sa a medukés a ugali.
12 Dahilan éy kasanisanike san a
bébanggitén i gégemtén de a lihim.
13 Pero éng ipaliwanag moy a medukés i
kona sa a ugali, éy meta de i kasalanan de
a talaga, a tulos maka side a ipasakup ta
demlag.
14 Kanya te mégkagi, a "Lumukag ka, siko
a tidug. Mabuhay ka a gébwat ta pate, sakay
paliwanagen ka ni Cristo."
15 Kanya nadid éy ilagen moy i ugali
moya. Diyan kam pumaris du éwan maka-
pospos; éng 'wan maging matalinung kam
dén.
16 Samantalaén moy i pagkékataon moy
a magimet ta mahusay, da medukés ye a
panahun.
17 Diyan kam maloko; basta isipén moy
éng anya i kaluuben na Panginoon dikam.
18 Sakay diyan kam méglango, da saya i
makaloko ta buhay moya. Eng'wan, pilitén
moy a mékiagum dikam i Banal a Espiritu.
19 Mégpégkanta kam ta kanta na Diyos.
Mégkanta kam ta puri diya, a matapat kam
diya ta kanta moy.
20 Sakay magpasalamat kam a palagi
Nama tam a Diyos ta étanan a bagay, a ngahi-
nan moy ti Panginoon Jesu Cristo.

Ugali Na Mahusay a Pasawa

21 Nadid, négsunuran kam, a tanda ya na
kégalang moy ni Cristo.
22 Sikam a bébekés, éy sundin moy i asawa
moy, da saya i péngsunud moy ta Panginoon.
23 Dahilan i lélake, éy siya i pangulo na
asawa na, a kapareho ni Cristo éy siya i
pangulo du sakup na a tolay. Du sakup na,
mara side i bégi na. Ey siya i tagapagligtas.
24 Kanya éng pakodyan i péngsunud dia ni
Cristo, éy kona be sa i péngsunuda du bébekés
du asawa de.
25 Nadid, sikam a lélake, mahalén moy du
asawa moy, a kaparis na pégmahal ni Cristo
du sakup na a tolay. I tandaa na pégmahal
naa dide, éy niatéd na i buhay na a para
dide.
26 Ginimet na ya monda sakupén na side.
Sakay lininisan na side ta kagi na sakay ta
dinom na pégbinyag.
27 Ginimet na ya monda tanggapén na du
sakup na a tolay a memahal dén, a éwan dén
side tu kasalanan, sakay banal dén side.
28 Nadid, sikam a lélake, dapat a kona sa
i pégmahal moy ta asawa moy. Mahalén
moy side ta kapareho na pégmahal moy ta

bégi moy a sarili. Tandaan moy, tu lélake a mégmahal ta asawa na, éy mahalén na be tu sarili na a bégi.
29 Ey éwan tu mégidel ta sarili na a bégi; éng
'wan pékanén na a alagaan na. Ey kona be sa
i pégalaga ni Cristo du sakup na a tolay.
30 Da sikitam a sakup na, mara sikitam i
kasangkapan na bégi naa.
31 Kanya te kagi ta kasulatan na Diyos, a
"Ginanan na lélake i ina na éy tama na, a
mékiagum siya ta asawa na, a tulos a maging
isesa side."
32 Nadid, éy medisalad i éya a kagi; pero
para diyakén éy méngikagi ya ta pékiagum ni
Cristo du sakup na a tolay.
33 Pero méngikagi be ya dikam a
pépésawan; a dapat i lélake a magmahal ta
asawa na ta kapareho ta bégi na. Sakay
dapat du bébekés a gumalang du asawa de.

6

Ugali Na Mahusay a Patena

1 Sikam a anak, sundin moy dena moy éy
ta ama moy, da tama ya a ugali.
2 Tandaan moy, te dati a utus i Diyos
tungkul ta éya, a te halu a pangako. I utus
na éy "Igalang mo tama mo éy ta ina mo."
Sakay i dagdag naa a pangako, éy
3 "Eng sundin mo ya, éy umatakdug i
buhay mua," kagi na, "a mahusay be i buhay
mua."
4 Pati sikam a te anak, diyan moy side
masiyadu a péginglan ta ikaiyamut de.
Eng'wan, padikélén moy side ta mahusay, a
tolduan moy side ta pégtoldu na Panginoon
tam.

Ugali Na Mahusay a Utusan, Sakay Ta Amo Na

5 Sakay sikam a utusan, sundin moy
du amo moy ta matapat, a igalang moy
side. Sundin moy side a koman ti Cristo i
pégtarabahoan moya.
6 Maski éwan de kam te itan, éy gemtén
moy a mahusay i utus de dikam. Pilitén moy
a gemtén i kagustuan na Diyos, da utusan
kam be ni Cristo.
7 Kanya sumunud kam du amo moy a
melagin kam tu isip.
8 Da tukoy moy dén a gantian na Pangi-
noon i maski ti ésiya ta ginimet na a
mahusay, maski pobre éy ta mayaman.
9 Ey nadid sikam a amo du utusan, éy
dapat mebait kam be du utusan moy. Diyan
moy side pégkagian ta medukés. Da tandaan
moy, pareho kam a utusan ta isesa a Amo
moy ta langet. Ey siya éy éwan kumampi ta
isesa a tolay.

I Kasangkapan Na Sundalu Na Diyos

10 Nadid, magpakatibay kam ta pékiagum
moy ta Panginoon; éy gébwat ya ta tulung na
kapangyarian na dikam.
11 Mara sundalu kam, éy isolot moy i
kasangkapan na sundalu na Diyos, monda
malabanan moy i tokso ni Satanas dikam.
12 Dahilan i kalaban tama éy éwan tolay,
éng'wan du mesibét a espiritu a medukés ta
langet, du te kapangyarian ta kedikléman ta
munduae.
13 Kanya alapén moy i kasangkapan na
sundalu na Diyos, monda makatagal kam
a mékilaban dide, éng dumemét dikam i
medukés a panahun. Nadid, kélipas na
pékilaban moy, éy mahusay kam be san a te
taknég, a éwan kam madaig.
14 Nadid, saye i gamitén moy a kasangka-
pan ta pékilaban moy de Satanas: mara i
mégesinturon moya éy tu matapat a ugali. I
mégetakléb ta hako moya éy tu mahusay a
gimet moy.
15 I mégesapatus moya éy tu péghanda moy
a mégtoldu ta Mahusay a Baheta na kapaya-
paan.
16 I mégekalasag moya éy tu péniwala moy
ni Cristo. Da saya i pégsalag moya ta pana ni
Satanas.
17 I mégehelmet moya éy tu pag-asa moy ta
kaligtasan moy. Ey tu kagi na Diyos, éy siya
i mégeispada moya a iatéd dikam na Espiritu
na Diyos.
18 Nadid, manalangin kam a palagi ayun
ta kaluuben na Espiritu. Pilitén moy a man-
alangin ta mahigpit. Sakay ipanalangin
moy be du étanan a tolay ni Cristo.
19-20 Sakay ipanalanginék moy be, a
agumanék na Diyos ta pégpahayag ko ta
Mahusay a Baheta, monda mesipagék a
tahod a méngipahayag ta lihim a plano na
Diyos. Alang-alang ta éya a Mahusay a
Baheta, éy nepihesuék, da utusanék na
Diyos.
21-22 Nadid, éy paangen ko sina dikam ti
Titiko, monda ibaheta na dikam i étanan a
kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i
isip moya. Ti Titiko éy top tam a mahal.
Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta
tarabaho na Panginoon.
23 I Diyos éy atdinan na maka du étanan
a méniwala diya ta kapayapaan, a aguman
na kam a négmahalan, dahil ta péniwala moy.
Gébwat ya Nama tam a Diyos sakay ni Pangi-
noon Jesu Cristo.
24 Kagbian maka na Diyos du étanan a
mégmahal ta Panginoon tam a Jesu Cristo a
éwan tu bagu. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Pilipos

1 Gébwat ye de Pablo éy ti Timoteo. Utusan
kame ni Cristo Jesus. Saye i sulat mia du
sakup ni Cristo Jesus ta Pilipos, sakay tu
tagapamahala ta ina, sakay du katulung ta
simbaan ta ina.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Mégpasalmaték ta Diyos bagay maala-ala
ta kam.
4 Sakay éng ipanalangin ta kam, éy
mésahat ék dikam,
5 da maala-ala ko tu pékiagum moy
diyakén to péngipahayag ko ta Mahusay
a Baheta; da inaguman ék moy sapul to
pénanggap moy ni Cristo a hanggan nadid.
6 Nadid, Diyos i kégébwatan na kaligtasan
moy. Ey tukoy ko be a siya be ya i mang-
ganapa ta éya, ta désoli se ni Cristo a huway.
7 Kanya maala-ala ta kam ta mahusay, éy
mahal ta kam a tahod. Da inaguman ék moy
ta tungkulin ko a niatéd na Diyos diyakén. O,
inagumanék moy nadid a pihesuék. Sakay
inagumanék moy be to péngisuhog ko ta
Mahusay a Baheta, a pégpahayag ko.
8 Tukoy na Diyos i pagkagustu kua dikam.
Kapareho ya na kadikél na pégmahal ni
Cristo dikam.
9 Kanya panalangin ta kam a négsuyuan
kam ta lalo a mahusay. Sakay panalangin
ko a mapospusan moy ta mahusay, a tama i
isip moya,
10 monda matukoy moy i tama a gimet
moy. Nadid éng magkuna kam sa, éy dem-
tan kam ni Cristo a éwan tu kasalanan, ta
kédemét na a maghukum.
11 Sakay te mahusay kam a ugali nadid, a
gébwat ni Jesu Cristo. Ey saya i pégpuri na
tolay ta kapangyarian na Diyos.

Tu Isip Ni Pablo

12 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a ma-
pospusan moy i nanyaria a éye a hirap ko
éy éwan medukés. Da lalo a netanyag i
Mahusay a Baheta, dahilan ta nikepihesu ko
a éye.
13 Pati du guwardia ta éye, sakay du étanan
a iba se a tolay, éy tukoy de dén a pihesuék
da utusanék ni Cristo.
14 Sakay meadu du tétotop tam ta éye
a méniwala ni Jesus, éy tinumibay dén i
péniwala dia dahil ta nikepihesu kua, a tulos
éwan dén side méganteng a méngipahayag ta
kagi na Diyos.
15 Tahod ngani a te séngaséngaya dide
a méngipahayag ni Cristo da ménaghili side
diyakén. Gustu de be a mataas. Pero du
iba, éy ipahayag de ta mahusay, a éwan side
ménaghili diyakén.
16 Side, éy mahalék de, da tukoy de a
piniliék na Diyos a méngisuhog ta Mahusay
a Baheta.
17 Pero du iba, éy éwan side méngipahayag
ni Cristo ta matapat. I hangad de sana éy
maging mataas side. Sakay gustu de éy
paghirapénék de hanggan égseék ta pihesu.
18 Pero pébayan ko san side. Da maski
méngipahayag side ni Cristo ta éwan mata-
pat, éy mésayaék san, da te méngipahayag ta
Panginoon tam.
19 Sakay tukoy ko be a makalégsewék ta éye
dahil ta tulung na Espiritu ni Cristo, sakay ta
panalangin moy diyakén.
20 I gustu kua éy ganapén ko ta mahusay
i tungkulin kua. Ey lalo nadid a nepi-
hesuék, éy éwanék maka dén mésanike a
méngipahayag ni Cristo. Da gustu ko purién
na tolay ti Cristo dahil ta ugali ko, maski
bunonék de éy ta éwan.
21 Da para diyakén, éng buhayék pabi, éy
mahusay, da i buhay kua éy para ni Cristo.
Ey dahil ta éya éy lalo a mahusay éng mateék.
22-23 Kanya mégsalawahanék éng anya
i gustu kua. Gustu ko mateék maka,
monda makakuyogék ni Cristo ta langet,
da mahusay ya. Pero éng buhayék pabi, éy
makagimeték pa ta memahal a tarabaho.
24 Kanya gustu ko be a buhayék pabi,
monda matulungan ta kam.
25 Ey siguradu a buhayék pabi, a tulos
kaguman ta kam, monda mapatibay ko pa
i péniwala moya; monda masaya kam.
26 Kanya nadid, éng légsiwanék de, éy
purién moy ti Cristo ta mahusay, da kagu-
man ta kam man dén.
27 Nadid, i mahigpit a kailangan moy, éy
tu ugali moy a dapat umayun ta Mahusay
a Baheta ni Cristo; monda maski éwanék
makasoli sina dikam, éy mabaheta ko a
matibay kam san, a maging esa i isip moya.
Sakay isuhog moy i Mahusay a Baheta a
péniwalaan tam.
28 Diyan kam méganteng du kalaban moy.
I pégtiis moya dide, éy saya i tandaa dide
a ipahamak side na Diyos; pero sikam, éy
iligtas kam na Diyos.
29 Da i katungkulan moya a gébwat ta
Diyos, éy éwan san tu péniwala ni Cristo, éng
'wan magtiis kam be alang-alang diya.
30 Kanya nadid, éy pumareho kam dén
diyakén, a mékipaglaban kam be dén du kon-
tara ta Diyos. Mineta moy to éya tu pégtiis
ko ta éye a laban. Sakay tukoy moy be dén a
siya ye i tétiisén ko pabi.

Tu Kabaitan Ni Cristo

Sakay Tu Kapangyarian Na

2

1 Nadid, éng nabati moy dén i pégpatibay
ni Cristo dikam, sakay éng nabati moy i
pégmahal na dikam, sakay éng mékiagum
kam dén ta Espiritu na, sakay éng
négkasuyuan kam ta mahusay,
2 éy baten moy pad i hatul ko a éye dikam:
éng gustu moy a masaya i isip kua, éy mag-
ing isesa kam tu isip, a négmahalan kam.
3 Diyan moy hangadén a tumanyag i bégi
moya. Sakay diyan kam palalo. Eng'wan,
dapat magpakabait kam; sakay diyan moy
isipén a mataas kam du iba.
4 Sakay diyan moy san isipén i sarili moy
san a gemtén; éng'wan aguman moy be du
iba a tolay ta gemtén de.
5 Dapat a mebait kam a kapareho ni
Cristo.
6 Ti Cristo, maski kapareho siya na Diyos
éy éwan siya pinumilit a mangalap ta karap-
atan na a pumareho ta Diyos.
7 Eng'wan, inibutan na tu pagkadiyos na,
a tulos naging tolay siya a mababa, monda
tulungan na i tolay.
8 Ey to naging tolay na, éy nagpakabait
siya. Sakay sinunud na tu utus Nama na a
hanggan minate siya. Ey anya i kinatayan
naa, éy to kudos.
9 Kanya nadid, éy pinataas siya na Diyos a
tahod, a inatdinan na ta ngahen a higit pa ta
étanan a iba a ngahen;
10 monda du étanan ta langet, sakay ta
luta, a hanggan du tolay be a dati a minate,
pékabati de ta ngahen ni Jesus, éy lumuhud
side diya a gumalang side diya.
11 Sakay kagi de a étanan a ti Jesu Cristo, éy
siya i Panginoon. Saya i pégpuri dia Nama
tam a Diyos.

*Sikam I Demlag a Magpaliwanag Ta To-
lay*

12 Kanya nadid, a kakaguman ko, da
sinunudék moy ta mahusay to éya a
nipégagum tam, éy sundinék moy pa man
nadid ta mahigit pa ta éya. Dapat umanteng
kam ta Diyos, a magtarabaho kam diya
ta mahusay, hanggan éwan maganap i
kaligtasan moy.
13 Da i Diyos, éy siya i édsea dikam a
méngatéd dikam ta isip moya sakay ta kaya
moy a magimet ta kaluuben na.
14 Gemtén moy i étanan a kailangan moy a
diyan kam méglekramo,
15 monda éy éwan kam mapintasan, sakay
mebilang kam dén a anak na Diyos, hang-
gan mégiyan kam ta munduae, a kahalu kam
na madudukés a tolay. Mara sikam i demlag
a mégpaliwanag ta tolay,
16 bagay kagi moy dide i kagi a mangatéd
dide ta kaligtasan de. Eng pakunan moy
sa, éy purién ta kam ta késoli se ni Cristo.
Da sikam i magpatunaya a éwan sayang tu
tarabaho ko.
17 Mara tu péniwala moy ta Diyos, éy saya i
iatéd moya diya. Kanya sakén, éng bunonék
de ta éye nadid, éy mésayaék san, da iatéd ko
be i buhay kua ta Diyos. Ey mésaya kitam a
pareho ta péngatéd tama diya.
18 Ey gustu ko masaya kam be diyakén,
monda pareho kitam a masaya.

Ti Timoteo Sakay Ti Epapro

19 Nadid, éng kaluuben ni Panginoon Je-
sus, éy paangen ko sina agad ti Timoteo,
monda matahimik i isip kua éng ibaheta na
diyakén i kalagayan moya ta ina.
20 Ewanék tu iba a kaguman ta éye a
mébalisa dikam a kapareho diyakén, éng
éwan ti Timoteo.
21 Dahilan du étanan a iba ta éye, éy isipén
de san i sarili de a gégemtén. Ewan de isipén
i gimet ni Jesu Cristo.
22 Pero sikam be dén i nakapospusa ta
ugalia ni Timoteo, a matapat siya. Inagu-
manék na a kapareho na péngagum na anak
ta ama na, to péngipahayag ko ta Mahusay a
Baheta.
23 Pero bagu ko siya paangen sina, éng
mapospusan ko dén éng anya i manyaria
diyakén ta éye.
24 Pati sakén, éng kaluuben na Panginoon,
éy umasaék a umangeék be sina ta sandali a
panahun.
25 Nadid, éy naisip ko be dén a pasolen ko
sina dikam ti Epapro. Siya i kaguman kua
a mesipag ta tarabaho me ta éye, sapul to
pémaange moy se diya a tumulung diyakén.
26 Pero nadid, mégamwaw siya dikam,
sakay métageg siya dikam, a makay akala
moy a minate siya, da nabaheta moy a mi-
naladu.
27 Ey tama ngani a melubha tu ladu na,
a kétihék siya a mate. Pero kinagbian siya
na Diyos. Sakay kinagbianék be na Diyos,
da éng minate siya, éy lalo a nadagdagen i
kalungkutan kua.
28 Kanya gustu ko be pasolen ko ti Epapro
dikam, monda meta moy siya, a masaya
kam. Sakay sakén éy maibut be dén i balisa
kua dikam.
29 Kanya dapat masaya kam a tanggapén
moy siya, a ibilang moy dén a tunay a kagu-
man tam ta péniwala tam. Eng meta moy
i tolay a kapareho na ugalia ni Epapro, éy
igalang moy side.
30 Da ti Epapro, éy talaga siya a mate dahil
to tarabaho na ni Cristo. Sakay pinabayan
na i buhay na a monda agumanék na alang-
alang dikam.

3

Tungkul Ta Utus Ni Moises

1 Nadid, a tétotop ko, dapat masaya kam
ta Panginoon. Ewanék mégsawa a méngisulat
dikam ta étanan a éye, dahilan i éye, éy
kahusayan moy be.
2 Mangilag kam du magkadukés a tolay--
du Judeo a kagi de a éwan kam kan iligtas
na Diyos, éng éwan kam pa ipabugit ayun ta
rilihiyon na Judeo.
3 Diyan kam méniwala ta éya, da i tan-
daa na tunay a anak na Diyos éy éwan ta
pégpabugit, éng éwan tu késamba na ta Diyos.
Aguman kitam na Espiritu ta késamba tam
ta Diyos. I kasayaan tam éy ti Cristo Jesus.
Ewan kitam mégkatiwala ta utus ni Moises.
4 Mara, éng tanggapén maka na Diyos du
méniwala ta utus ni Moises, éy lalo dén sakén
a tanggapén na, da bihasaék a dati ta utus ni
Moises.
5 Dahilan sakén, to ikawalu a aldew san i
idad kua, éy binugiték de. Sakén éy puruék
a Judeo, a gébwaték ta lahi ni Bendyamin.
Apoék ni Israel. Ey sinugsug ko a tahod i
utus ni Moises, da Pariseyoék.
6 Dahil to kehigpit na pégmahal ko to rili-
hiyon me, éy pinarusaan ko be du méniwala
ni Jesus. Sinunud ko i utus ni Moises hang-
gan éwanék mapintasan.
7 Pero nadid, sapul to pénanggap ko ni
Cristo, éy nibilang ko a éwan tu pasa i étanan
a éya.
8 Talaga ngani, sapul to pékapospos ko ta
Panginoon ko, éy nibilang ko a éwan tu pasa
i maski anya a ginimet ko to éya. Basta i
mahalaga a kailangan ko éy tu pékiagum ko
ni Cristo. Alang-alang diya éy naghirapék ta
meadu.
9 Kanya nadid, éy éwan ko dén hangadén
a maging mahusayék pabi ta késunud ko
ta utus ni Moises. Eng'wan ibilangék dén
nadid na Diyos a éwan tu kasalanan, dahil ta
kéasa ko ni Cristo.
10 I gustu ko sana nadid, éy mapospusan
ko ti Cristo a tahod, sakay mapagdanasan ko
i kapangyarian na to nikabuhay na. Sakay
gustu ko be a umahegék diya to pégtiis na ta
hirap, maski mateék be a kapareho na,
11 monda éng maari éy mabuhayék be a
huway.

Tu Pégpilit Ni Pablo

12 Ewanék tu isip a ginanap ko dén i étanan
a pékapospos ko ni Cristo. Pero pilitén ko a
ganapén, da sakupék dén ni Cristo.
13 Tukoy ko a éwan ko pabi tinupad i
pékapospos ko ni Cristo. Pero éwan ko isipén
tu ginimet ko a nakalipas; éng'wan i isipén
kua éy tu keangayan ko.
14 Kanya pilitén ko a ganapén i pékiagum
ko ni Cristo, monda maalap ko i gantimpala
a nipagakit diyakén na Diyos, dahil ni Cristo
Jesus. Ey saya i buhay a éwan tu katapusan.
15 Dapat a kona sa i isipa na étanan a
méniwala ni Cristo ta matibay. Ey éng éwan
sa kona i isip moya, éy ipaliwanag dikam na
Diyos.
16 Basta i kailangan tam sana nadid,
éy sundin tam san tu napospusan tam a
péniwalaan tam.
17 Nadid, a tétotop ko, umaheg kam
diyakén ta éya a ugali ko. Sakay umaheg
kam be du méniwala diyakén.
18 Natandaan moy tu kinékagi ko dikam to
éya, a meadu i méngkontara ta péniwala tam
tungkul to kudos ni Cristo. Makasangeték
dide,
19 da i kesapitan dia éy impiyerno. I
mégediyos de sana éy tu gustu na bégi
dia. Ewan side mésanike ta gégemtén de a
medukés, éng'wan masaya side ta éya. Gustu
de san i gimet na tolay ta munduae.
20 Pero sikitam, éy sakup kitam na langet.
Ey umasa kitam ta késoli na tagapagligtas
tam a gébwat ta éya--ti Panginoon Jesu
Cristo.
21 Kédemét na éya a aldew, éy baguén na i
bégi tam a mehina, a gemtén na a mahusay
dén, a kapareho na bégi na. I kapangyarian
na a nipamasuku na ta étanan, éy saya i
gamitén na a mangbagu dikitam.

4

Tu Pégbilin

1 Nadid, sikam a tétotop ko a mahal ko,
sikam i kasahatan kua. Sikam i katunayana
a éwan sayang tu tarabaho ko. Mégamwawék
dikam. Magpakatibay kam ta késunud moy
ta Panginoon.
2 Siko, Eyodi, sakay siko Sintike, i pékiohon
kua dikam a éduwa, éy magkasundu kam
dén, da magtop kam dén ta Panginoon.
3 Sakay siko, kadimoy, aguman mo diden
ya a éduwa a bébe. Side be i nangtulunga
diyakén, sakay ti Klemente, to pégpahayag
me ta Mahusay a Baheta. Sakay du iba be a
kaguman ko. Nakalista ngani dén i ngahen
dia ta libru ta langet du te buhay a éwan tu
katapusan.
4 Masaya kam san a palagi ta Panginoon.
Saya i mahigpit a gemtén moy.
5 Ipeta moy ta étanan i mebait a isip moy.
Adene a dumemét i Panginoon.
6 Diyan kam mabalisa ta maski anya.
Maigi pa éy ipanalangin moy ta Diyos i
étanan a kailangan moy, a magpasalamat
kam diya a palagi.
7 Matahimik i isip moya, dahil ta kapaya-
paan na Diyos, da méniwala kam ni Cristo
Jesus. Ewan tu makapospos ta kapayapaan
naa.
8 Nadid, a tétotop ko, dapat a isipén moy
a palagi i mahusay a bagay sakay ta pégpuri

moy. Isipén moy i mahusay, sakay ta tama a
gimet, sakay ta mebait a ugali.
9 Gemtén moy i étanan a nitoldu ko dikam.
Sakay ahigén moy tu ugali ko. Eng pakunan
moy sa, éy mékiagum dikam i Diyos, a iatéd
na dikam i kapayapaan.

Salamat Ta Kaluub Moy Diyakén

10 Sakén éy masayaék ta Panginoon, da
dinumemét man dén i pagkékataon moy a
méngipatawed diyakén ta tulung moy. Tukoy
ko a éwanék moy kinaleksapan, pero nale a
panahun a éwan kam néngipatawed diyakén
ta kaluub moy.
11 Ewanék méglekramo ta hirap ko ta éye.
Ewan, da mahusayék san tu isip maski anya
i lagay kua.
12 Nadanasan ko dén i hirap, sakay
nadanasan ko be dén i sagana. Pero tahimik
san i isip kua, maski mégalépék éy ta bésogék;
maski pobreék, maski te kuhataék.
13 Makatiisék ta maski anya, dahil ta
pégpatibay diyakén ni Cristo.
14 Eng kona man sa, éy mahusay tu
ginimet moy, da tinulunganék moy ta hirap
ko ta éye.
15 Sikam a taga Pilipos, natandaan
moy be tu tulung moy diyakén to ditol a
néngipahayag ko ta Mahusay a Baheta ta
ina. Sakay to kéhektat ko ta Masedonia, éy
éwan tu iba a simbaan a néngatéd diyakén ta
kuhata, éng'wan sikam san.
16 Pati to édsa ko dén ta Tesalonika, éy
sénganya a beses a pinatawedenék moy ta
tulung moy.
17 Ewan ko hangad a magaged a palagi ta
kaluub moy, éng'wan i gustu kua, éy gantian
kam na Diyos to pégtulung moy diyakén.
18 Nadid tu kuhata a nipetugén moy se ni
Epapro, éy tinanggap ko dén. Ey sobha dén
ya. Ewanék dén tu kailangan nadid. I éya a
tulung moy diyakén, éy saya i bilang kaluub
moy ta Diyos, éy mésaya siya ta éya.
19 Atdinan kam na Diyos ta étanan a
kailangan moy, a gébwat ya ta kayamanan
na a éwan maubus, da sikam i sakup ni
Cristo Jesus.
20 Purién maka na tolay Tama tam a Diyos,
a éwan tu katapusan.
21 Pékikumustaék moy du étanan sina a
méniwala ni Cristo Jesus. Du tétotop tam ta
éye, éy mékikumusta be side dikam.
22 Sakay du étanan a iba a méniwala ni Jesus
ta éye, éy mékikumusta be side dikam. Ey lalo
du mégiyan ta hari ta éye.
23 Kagbian kam maka na Diyos, sikam a
étanan. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Kolosas

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo
Jesus ayun ta kaluuben na Diyos, sakay ti
Timoteo a top tam.
2 Saye i sulat mia du sakup ni Cristo
ta Kolosas, sikam i matapat a top me ta
péniwala. Atdinan kam maka Nama tam a
Diyos ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Palagi kame a mégpasalamat ta Diyos, a
Ama na Panginoon tam a Jesu Cristo, bagay
ipanalangin me kam.
4 Dahilan éy nabaheta me dén i péniwala
moy ni Cristo Jesus sakay ta pégmahal moy
du étanan a sakup na Diyos.
5 Kona sa i ugali moya, da te asa kam
ta gantimpala moy ta langet. Ey naba-
heta moy dén i gantimpala moy sapul to
néngipahayag de dikam ta Mahusay a Ba-
heta.
6 I éya a baheta éy linumaganap dén ta
étanan a mundu. Meadu dén i tolay a
méniwala diya, a tulos nabagu dén i ugali dia.
Ey sikam, éy kona kam be dén sa, da nabagu
kam be dén tu ugali sapul to pékabaheta moy
éy ta pékapospos moy ta kagbi dikam na
Diyos.
7 Ti Epapras i nagpahayaga dikam ta éya
a Mahusay a Baheta. Siya i kaguman me a
mahal, a utusan be na Diyos. Matapat siya
a katulung ni Cristo, alang-alang dikame.
8 Ti Epapras i nagbahetaa dikame ta
pégmahal moy ta iba; i pégmahal moy a éya,
éy gébwat ta Banal a Espiritu.
9 Kanya nadid, sapul to pékabaheta me
dikam, éy palagi me kam a pénalangin. I
dalangin mia ta Diyos, éy ipékipospos na
maka dikam i kaluuben na dikam. Sakay
atdinan na kam maka ta tama a isip moy a
gébwat ta Espiritu.
10 Nadid, makagimet kam maka ta ka-
gustuan na Panginoon, monda masaya siya
dikam. Sakay makagimet kam be ta meadu
a mahusay a gimet. Sakay tukoy moy maka
a lalo i Diyos.
11 Ipanalangin me kam a patibayén kam
maka na Diyos ta kapangyarian naa, monda
makatiis kam ta mahusay ta maski anya.
12 Sakay magpasalamat kam maka Nama
tam, a masahat kam be. Siya éy gemtén na
a te kabahagi kam be ta gantimpala na a
para du sakup na a tolay ta kaharian na a
medemlag.
13 Inagaw na kitam ta kapangyarian ni
Satanas a mediklém, a niagton na kitam ta
kaharian na anak na a mahal na.
14 Siya tu nangtubus dikitam, a pinag-
pasensiyaan na kitam ta kasalanan tama.

Tu Ginimet Ni Cristo

15 Ti Cristo i larawan na Diyos a éwan
meeta. Siya i mataasa ta étanan a nilalang
ta mundua.
16 Dahilan pinaglalang siya na Diyos ta
étanan. I étanan a édse ta langet éy ta luta,
maski meta mo éy ta éwan, éy pinalalang
diya na Diyos. Pati du étanan a te kapang-
yarian a anghel éy ta espiritu, éy nilalang be
side ni Cristo para ta sarili na.
17 Siya i ditol ta étanan, sakay siya i bahala
ta kaayusan na étanan.
18 Siya i punu du étanan a méniwala diya-
-mara, siya i ulo na bégi. Siya i gébwata na
buhay na bégi. Siya i neditol a nabuhay
a huway, monda siya i pinakangmahal ta
étanan.
19 Dahilan nitakda dén na Diyos a édse to
anak na i étanan a pagkadiyos na.
20 Ey nadid, dahil to ginimet no anak na,
éy makaadene dén i tolay ta Diyos. Dahilan
to nikate ni Cristo to kudos, éy nagkasundu
dén i Diyos sakay ta étanan a mégiyan ta lutaa
éy ta langet.
21 Pati sikam, to éya éy dati kam a hiwalay
ta Diyos, a kontara kam diya, dahil to gimet
moy a medukés.
22 Pero nadid éy ginimet kam dén na Diyos
a kadimoy na, dahilan to bégi ni Cristo a
minate to kudos. Ginimet na ya monda
makaharap kam diya a éwan tu kapintasan,
a naging banal kam dén.
23 Pero i kailangan moya, éy manatili kam
a matapat ta péniwala tam. Diyan maibut tu
pag-asa moy a tinanggap moy to pékabaheta
moy to Mahusay a Baheta. Ey sakén éy
naging utusanék na Diyos alang-alang ta éya
a Baheta. Ey nadid éy mepahayag dén ya ta
étanan a tolay ta mundua.

Tu Tungkulin Ni Pablo

24 Ey nadid, éy masahaték ta hirap ko
alang-alang dikam. Da éng te hirapék tu
bégi, éy ganapén ko dén tu hirap ni Cristo
to araw alang-alang du sakup na a tolay.
Mara, side i bégi naa.
25 Da sakén, éy naging utusanék na Diyos,
da piniliék na a méngipahayag dikam ta kagi
na. I tungkulin kua, éy ipahayag ko i kagi na
ta étanan.
26 Nale a panahun a nilihim na Diyos tu
plano na. Pero nadid éy inisip na dén a
ihayag na dén ya du sakup na a tolay.
27 I memahal a plano na a lihim éy para
ta étanan a tolay. Ey anya i plano na a
lihim: mégiyan dikam ti Cristo. Ey saya i
katunayana a te gantimpala kam ta esa a
panahun.
28 Kanya sikame, éy méngipahayag kame
ni Cristo ta étanan a tolay. Hatulan me i

maski ti ésiya, a tolduan me side ta mahusay,
monda maganap maka dén i péniwala de ni
Cristo.
29 Kanya sakén, éy pilitén ko ta mahigpit
a méngipahayag ta éya. Sakay gamitén ko i
tulung ni Cristo diyakén a makapangyarian.

2

1 Nadid, éy métagegék dikam. Kanya
ipanalangin ta kam ta mahigpit. Sakay
panalangin ko be du édsa ta Laodisia, sakay
du étanan a méniwala ta Diyos a éwan ko pabi
neta.
2 O ngani, panalangin ta kam a étanan,
monda tumibay i isip moya ta péniwala,
sakay négmahalan kam. Panalangin ta kam
a maganap dén i pékapospos moya ta nilihim
na Diyos to éya: éy saya ti Cristo.
3 Kéye diya i étanan a karunungan na
Diyos. Siya san i makapagpaliwanag ta
tolay tungkul ta isip na Diyos.
4 Kagin ko ye dikam monda éwan dikam
pagkamalién ta kakabulyan a kagi na maski
ti ésiya.
5 Da maski éwanék sina dikam, éy
alélahanén ta kam a palagi. Sakay mésayaék,
da tukoy ko a esa dén i isip moya, sakay
matibay dén i péniwala moya ni Cristo.

Mahusay I Buhaya Du Mékiagum Ni Cristo

6 Ey nadid, da tinanggap moy dén ti Cristo
Jesus a Panginoon moy, éy mékiagum kam
diya ta mahusay.
7 Manatili kam diya, monda tumibay ta
lalo i péniwala moya a nitoldu dikam de Epa-
pras. Sakay magpasalamat kam ta Diyos a
palagi.
8 Mangilag kam makay pagkamalién kam
na tolay to kagi de a éwan tu kabuluhan.
Te kagi side a mali a gébwat ta pégtoldu du
matétanda, sakay du espiritu a medukés.
Bakén a gébwat ni Cristo.
9 Dahilan ti Cristo, éy édse dén ta bégi na i
buu a pagkadiyos na Diyos.
10 Ey nadid sikam pati, éy naging
mahusay dén i buhay moya, dahil ta
pékiagum moya diya. Ey siya i mataasa
du étanan a te kapangyarian a anghel éy ta
espiritu.
11 Mara tu ugali du Judeo, éy sundin de
i utus ni Moises, monda umayun side ta
utus na Diyos dide. Pero sikitam, i kéayun
tama ta Diyos éy éwan sa kona. Mara i pag-
asa tama éy tu péngagaw dikitam ni Cristo ta
kasalanan na bégi tama.
12 Sakay to nipagpabinyag moy, éy saya i
halimbawaa a minelbéng kam dén a kagu-
man ni Cristo, sakay kaguman moy be siya
a nabuhay. Kona sa, da naniwala kam dén
ta kapangyarian na Diyos to nipamuhay na
ni Cristo a huway.
13 To éya, éy hiwalay kam ta Diyos. Bilang
pate kam dahilan to kasalanan moy, sakay
pati éy éwan kam Judeo. Pero nadid, éy
binuhay kam dén na Diyos a kapareho ni
Cristo. Sakay pinagpasensiyaan na kitam ta
kasalanan tam.
14 To éya éy bilang nahukum kitam dén da
linabag tam i utus na. Pero nadid éy nibut
dén ya na Diyos to nikate ni Cristo to kudos.
15 To nikate ni Cristo to kudos, éy tinalo na
du medukés a espiritu. Sakay nagpatunay
be dén siya ta étanan a siya i nanaloa.
16 Ey nadid, dahil ta éya, éy diyan kam
méniwala du mégtoldu ta mali. Diyan kam
pasakup ta maski anya a kagi de tungkul
ta bawal kan a pagkain sakay ta inumén.
Diyan kam maniwala ta pégtoldu de tungkul
ta kailangan moy kan éng te bigu a bulan,
sakay ta pangilin na Judeo.
17 Diden ya a ugali éy éwan side pirmi; da
bilang tanda san side na bagay a dumemét.
Ey nadid éy dinumemét dén ya, éy ti Cristo
siya ngani dén.
18 Te mégtoldu a tolay a kagi de a matal-
inung kan side da neta de kan i himala.
Gustu de a tolduan de kam maka ta mag-
pakumbaba kam, sakay pilitén de kam
maka a sumamba ta anghel. Pero diyan
kam méniwala dide. Magmalaki side, da isip
de éy mataas side.
19 Pero éwan side pasakup ni Cristo. Mara
ti Cristo éy siya i Pangulu. Du méniwala diya
éy side i bégi. Mara i ulo éy namamahala ta
bégi. Siya i méngatéda ta bégi ta kailangan
na, monda sumibét at dumikél ayun ta kalu-
uben na Diyos.

Isipén Moy I Langet

20 Nadid, éng nate kam dén a kaguman
ni Cristo, éy nakaligtas kam ngani dén du
medukés a espiritu. Ey nadid, da kona sa, éy
bakit sugsugén moy pabi i ugali ta mundua?
Bakit méniwala kam pabi ta pégtoldu du kon-
tara ta Diyos?
21 Mara kagi de, “Diyan moy ye kékbilan,”
sakay, “Diyan moy ina kenaman.”
22 Pero diden ya a utus éy gébwat san ta
isip na tolay. Ewan bawal a méngan ta
maski anya a pagkain, da éng kanén mo, éy
maubus be.
23 Kagi du tolay éy memahal i kona sa a
utus, da mékidiyos kan i sumunud ta éya.
Sakay tolduan ka kan na éya a utus ta
panalangin. Sakay gipusén na kan i bégi na
tolay, a diyan mégimet ta medukés. Sakay
magpababa ta tolay. Pero éwan tu pasa i
kona sa a utus a magibut ta hilig na bégi mua
a medukés.

3

1 Nadid, éng nabuhay kam dén a huway a
kaguman ni Cristo, éy isipén moy i édse ta

langet. Tandaan moy, saya i édsean ni Cristo,
a kaguman na sa i Diyos a méghari.
2 O, isipén moy a palagi i langet, kesira ta
étanan a bagay ta munduae.
3 Da tandaan moy, bilang nate kam dén, a
sakay édse kam dén ta Diyos, a kaguman ni
Cristo.
4 Ti Cristo i nangatéda dikitam ta buhay
tam a bigu. Nadid, ta késoli na se, éy
kaguman na kam be, a hatian na kam ta
pagkadiyos na.

Ibutan Moy Tu Dati a Ugali

5 Kanya nadid, éy ibutan moy ta bégi
moya i medukés a ugali a gimet du tolay
ta mundua. Diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake. Diyan kam mégisip ta bastos.
Diyan kam mégimet ta medukés. Sakay
diyan kam medémot, da éng medémot kam,
éy saya i mégediyos moya.
6 Kanya ngani éy parusaan na Diyos du
éwan méniwala diya, éy dahil ta kona sa a
gimet.
7 Pati sikam to éya, éy minagimet kam be
ta kona sa a medukés, bagu kam naniwala.
8 Pero nadid, éy ibutan moy i étanan a
medukés a gimet: Diyan kam méiyamut;
diyan kam mégdukés tu isip; diyan kam
mégupos; diyan kam mégkagi ta bastos;
9 diyan kam be mégbuli-buli, da tandaan
moy, inékbus moy dén nadid tu dati a pagka-
tolay moy,
10 a nisolot moy dén i bigu a pagkatolay
moy a gébwat ta Diyos. Ey aldew-aldew
éy aguman na kam, monda makaaheg kam
diya ta mahusay, sakay matukoy moy siya
ta mahusay.
11 Kanya éwan dén nagkaiba i Judeo éy ta
éwan Judeo, sakay ta dayuan, sakay ta tolay
a iba. Ewan dén nagkaiba i pobre éy ta
mayaman. Eng'wan, du méniwala ni Cristo
éy naging isesa dén side a étanan, maski iba-
iba side a lahi, da sakup dén side ni Cristo.
12 Ey sikam be dén i tolay na Diyos. Sikam
i pinili naa a mahal na. Kanya dapat kam
a mangagbi ta iba, sakay aguman moy tu
te hirap, sakay magpakabait kam, sakay
matiyaga kam.
13 Négsuyuan kam be, sakay éng
néghinahinanakitan kam éy négpasipasensiyaan
kam, da entan moy, pinagpasensiyaan kam
dén na Diyos.
14 Sakay i kailangan moya a mahigpit, éy
négmahalan kam, da saya i mangayusa ta isip
moya a maging isesa.
15 Sakay tu kapayapaan a gébwat ni Cristo,
éy sa' maka ya i magpahusaya ta isip moya.
Kanya pinili kam na Diyos, éy monda mag-
ing esa kam a mahusay, a sikam i bégi ni
Cristo. Nadid, magpasalamat kam ta Diyos
a palagi.
16 Ala-alaén moy a palagi tu kagi ni
Cristo. Sakay négtolduan kam ta mahusay, a
néghatul-hatulan kam be. Magkanta kam ta
puri ta Diyos, a isipén moy tu utang a luub
moy ta Diyos.
17 Maski anya i gemtén moy éy ta kagi moy
éy sundin moy i kaluuben na Panginoon
Jesus dikam. Sakay éng magpasalamat kam
Nama tam a Diyos, éy ngahinan moy ti
Cristo.

Tu Tama a Ugali Moy

18 Sikam a bébekés, éy sundin moy i asawa
moy, da saya i tama a ugali na méniwala ta
Panginoon.
19 Sikam a lélake, éy mahalén moy tu
asawa moy, a diyan moy side kéiyamutan.
20 Sikam a anak, éy sundin moy a palagi
dena moy éy ta ama moy, da siya ya i kasa-
hatan na Panginoon.
21 Sikam a te anak, éy diyan moy side
masiyadu a péginglan; makay manghina
side tu isip.
22 Sikam a utusan, éy sundin moy a palagi
du amo moy. Maski éwan de kam te itan
éy gemtén moy a matapat i utus de dikam.
Kona kam maka sa dahil ta péniwala moy ta
Panginoon.
23 Maski anya i tarabaho moy, éy gemtén
moy a melagin ta isip moya, da éwan san du
amo moy i pégtarabahuan moya, éng'wan pati
i Panginoon.
24 Ala-alaén moy, kédemét na oras, éy atdi-
nan kam na Panginoon ta gantimpala moy.
Kanya i tunay a Amo moy a pégtarabahuan
moy éy ti Cristo.
25 Sakay tandaan moy, éwan kumampi i
Diyos ta maski ti ésiya. Kanya tu magimet
ta medukés, éy gantian siya na Diyos ta
kasalanan na.

4

1 Ey nadid sikam a amo du utusan, ipeta
moy dide i tama a ugali moy, a matapat kam
dide. Da tandaan moy, sikam a amo, éy te
amo kam be ta langet.
2 Nadid, éy magtiyaga kam a manalangin,
a diyan moy pébayan. Sakay magpasalamat
kam ta Diyos.
3 Sakay ipanalangin moy kame be, a agu-
man kame na Diyos ta pégpahayag me ta
plano na, dahil to nikepihesu ko.
4 O, ipanalanginék moy, monda makapag-
paliwanagék ta tolay ta tungkul ni Cristo.
5 Mangilag kam a ipeta moy i mahusay
a ugali du tolay sina a éwan méniwala ni
Jesus. Samantalaén moy i pagkékataon moy
a mégimet ta mahusay.
6 Mégkagi kam dide ta mahusay tungkul ni
Cristo. Sakay dapat i sengbet moya dide, éy
tama a kagi, sakay mebait, éng ipakelagip de
dikam tu péniwala moy.

7-8 Nadid éy paangen ko sina dikam ti
Tikiko, monda ibaheta na dikam i étanan a
kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i
isip moya. Ti Tikiko éy top tam a memahal.
Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta
tarabaho na Panginoon.
9 Kaguman na ti Onesimo a kabébayan
moy. Siya be i memahal a top tam a mat-
apat. Side a éduwa i méngibahetaa dikam ta
étanan a nanyari ta éye.
10 Ti Aristarko a kaguman ko ta éye a pih-
esu, sakay ti Markos a pensan ni Bernabe,
éy mékikumusta be side dikam. Nibilin ko
dén dikam ti Markos, a tanggapén moy ta
mahusay éng dumemét sina dikam.
11 Pati ti Jesus Hustus, éy mékikumusta be
dikam. Diden ya a étélo a Judeo i nangtu-
lunga diyakén ta tarabaho ko a para ta ka-
harian na Diyos. Ey inagumanék de ngani
ta mahusay.
12 Mékikumusta be dikam ti Epapras a
kabébayan moy. Utusan be siya ni Cristo
Jesus. Panalangin na kam a palagi ta mahig-
pit. Ménalangin siya a maniwala kam maka
dén ta mahusay a tahod, a matibay kam
dén tu isip, a tukoy moy maka a palagi i
kaluuben na Diyos dikam.
13 Mégpatunayék dikam éng kodya i sipag
na a méngipanalangin dikam, sakay du édsa ta
Laodisea, sakay du édsa ta Hirapolis.
14 Mékikumusta be dikam ti Demas, sakay
tu mahal tam a doktor a ti Lukas.
15 Pékikumustaék moy du top tam ta
Laodisea. Pékikumustaék moy de Nimpa,
pati du kaguman na a mégmiting ta bile na.
16 Nadid, pékabasa moy dén ta éye a su-
lat, ipabasa moy be ta kakaguman tam ta
Laodisea. Sakay pati, éy basaén moy be i
sulat a gébwat dide ta éya.
17 Ikagi moy ni Arkipo a itulos na i pégimet
diya na Panginoon.
18 Entan moy, sakén a mismo i te pirma
ta sulatae, a ti Pabloék a nanulat ta éye.
Alélahanénék moy a kéyeék ta pégpihesuanae.
Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén.
Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas sakay
ti Timoteo. Saye i sulat mia du sakup na
simbaan ta Tesalonika. Sikam a nipasakup
Nama tam a Diyos sakay ni Panginoon Jesu
Cristo. Edse maka dikam i biyaya na Diyos
sakay ta kapayapaan.

I Ugali Du Taga Tesalonika

2 Mégpasalamat kame ta Diyos a palagi
dahil dikam, sakay panalangin me kam be
a palagi.
3 Dahilan, bagay ménalangin kame ta
Diyos, éy méala-ala me tu mahusay a ugali
moy a gébwat ta péniwala moy; sakay méala-
ala me tu péngtulung moy du iba da mahal
moy side; sakay méala-ala me tu kéasa moy
a matibay ni Panginoon Jesu Cristo.
4 Sikam a tétotop me, tukoy me a mahal
kam na Diyos, sakay pinili na kam dén a
sakup na.
5 Dahilan to pégpahayag me dikam ta
Mahusay a Baheta, éy éwan san na éya a
kagi me i nagpatunaya dikam, éng 'wan
pati i kapangyarian na Banal a Espiritu.
Siya i nagpatunaya dikam a katutuhanan
tu pégpahayag me. Sakay tukoy moy be
a mahusay tu ugali me to kétulos me
dikam, monda makatulung kame dikam
ta mahusay.
6 Inaheg moy kame, sakay ta Panginoon,
da sapul to pénanggap moy ta Mahusay a
Baheta, éy nagdanas kam be ta meadu a
hirap. Pero maski kona sa, éy inatdinan
kam na Banal a Espiritu ta kasayaan moy.
Kona sa i péngaheg moya dikame.
7 Nadid, ta éya a ugali moy, éy ahigén kam
be du étanan a méniwala ta Masedonia sakay
ta Akaya.
8 Pero éwan san Masedonia sakay ta Akaya
i nakabahetaa ta kagi na Diyos dahil dikam;
éng 'wan linumaganap dén ta maski ahe i
péniwala moya ta Diyos. Ewan kame tu
kailangan a magbaheta dide,
9 da tukoy de dén, a side dén i mégbahetaa
éng pinakodya moy a nananggap dikame,
sakay kékagin de be a inibutan moy kan
tu péniwala moy ta diyos-diyosan, a tulos
méniwala kam kan nadid ta tunay a Diyos.
10 Kagi de be a umasa kam kan ta kédemét
na anak na Diyos a gébwat ta langet. Ti Jesus
siya, a binuhay na Diyos a huway. Siya i
méngiligtasa dikitam ta parusa a dumemét.

2

Tu Tarabaho Ni Pablo Ta Tesalonika

1 Nadid, a tétotop me, tukoy moy be dén
a pinakinabangan moy to kébisita me sina
dikam.
2 Tukoy moy be a bagu kame dinumemét
sina dikam, éy pinékialaman de kame dén
ta Pilipos, a nipihesu de kame sa. Pero
i Diyos éy pinatibay na i isip mia, monda
kédemét me dikam, éy magpahayag kame
dikam ta Mahusay a Baheta. Ewan kame
nagalanganin, maski te meadu a kontara
dikame ta banuwan moya.
3 Tandaan moy, i pégtoldu mia éy éwan
mali, sakay éwan tungkul ta medukés a
ugali. Sakay éwan me be hangad a manglin-
lang ta tolay.
4 Eng'wan, i pégtoldu me sana éy tu ni-
utus dikame na Diyos. Da nipagkatiwala
na dikame i Mahusay a Baheta, a pinili na
kame a magpahayag ta éya. Kanya éwan me
hangad a pasayaén i tolay, éng 'wan Diyos i
pakasayaén mia. Ey Diyos i méngpuhubaa ta
isip tama.
5 Tukoy moy be a éwan kame nagwari-
wari a sinumuyu ta maski ti ésiya ta
banuwan moya. Diyos i sistigu mia a éwan
kame tu hangadén a lihim. Ewan me gustu
tu kuhata moy,
6 éwan me gustu a déyawén kame na maski
ti ésiya. Maski te kapangyarian kame, da
apostol kame ni Cristo, éy éwan kame na-
gaged dikam.
7 Eng'wan, mebait kame dikam a ka-
pareho na péngalaga na bébe to anak na.
8 Mahal me kam a tahod. Kanya éwan san
tu Mahusay a Baheta i niatéd me dikam, éng
'wan pati i bégi mia, da gustu me kam a
tahod.
9 Ewan moy beman natandaan, a nag-
tarabaho kame to kétulos me dikam, to
pégpahayag me dikam ta Mahusay a Ba-
heta? Aldo éy ta kélép éy nagtarabaho kame,
monda éwan kame tu kailangan a magaged
dikam ta gastos me.
10 Diyos i sistigu mia a mahusay san i ugali
mia dikam, a éwan kame tu kapintasan.
Sakay sikam be i sistigu mia, da mineta moy
be i ugali mia.
11 Tukoy moy be i ugali mia dikam, éy
kona ta ugali na lélake to anak na. Pinatibay
me i isip moya, sakay hinatulan me kam
12 a dapat gemtén moy i ikasaya na Diyos.
Siya i nagpilia dikam a ipasakup ta kahar-
ian na sakay ta kapangyarian na.
13 Kanya mégpasalamat kame ta Diyos a
palagi, da tinanggap moy i kagi na Diyos,
to pégpahayag me dikam. Napospusan moy
a éwan san kagi na tolay, éng 'wan tukoy
moy a saya i tunay a kagi na Diyos. Ey
katutuhanan ngani ya. Ey saya i mégtoldua
dikam, sikam a méniwala.
14 Tukoy moy, a tétotop me, a tu nanyari
dikam éy kapareho to nanyari du méniwala

ni Jesus ta Hudea. Pinékialaman kam na kabébayan moy. Ey kona be sa du sakup na Diyos ta Hudea, a pinékialaman be side du kapareho de a Judeo.
15 Du Judeo, éy side ya di namunua ni Panginoon Jesus. Sakay Judeo be i namunua du purupeta to araw. Sakay sikame pati, éy pinahirapan de kame be ta mahigpit, Sakay inidelan de be du tolay a iba. Sala na Diyos i ugali dia.
16 Sakay pati, éy talaga de kame be a sawayén a magpahayag du éwan Judeo a tolay ta kagi na Diyos a monda meligtas side. Saya i medukésa ta étanan a kasalanan de a meadu. Pero nihanda dén na Diyos i parusa de.

Gustu Ni Pablo a Bumisita Side a Huway

17 Nadid, sikam a tétotop me, maski néghiwalay kitam ta sandali a panahun, éy éwan me kam kaleksapan. Mégamwaw kame dikam. Talaga kame a bumisita dikam,
18 da gustu me kam a meta. Lalo dén sakén a mismo, éy pépilitén ko a bumisita dikam, péro sinaway kame ni Satanas.
19 Tandaan moy, ta kéharap me ta Panginoon Jesus ta késoli na, éy dikél i pag-asa me diya dahil dikam. Sakay dikél be i kasayaan me dikam. Sakay éwan kame mésanike diya, da sikam i katunayana a mahusay i tinarabaho me diya.
20 Sikam ngani dén i pépurién mia, da mésaya kame dikam.

3

1-2 Nadid, kédemét no oras a éwan kame nakatiis ta amwaw me dikam, éy naisip me a pinaange me dikam ti Timoteo. Siya i utusan na Diyos, sakay kaguman me be a mégpahayag ta Mahusay a Baheta ni Cristo. Ey sikame, éy nawahak kame ta Atenas a naguhay diya. Kanya pinaange me siya dikam, éy monda patibayén na i isip moya, a tulungan na kam ta péniwala moy,
3 monda éwan moy maka ibutan tu péniwala moy dahil du mékialam dikam. Diyan moy kaleksapan tu kinagi na Diyos a te hirap a talaga du méniwala diya.
4 Ewan moy natandaan tu kinagi me dikam to pégiyan me sina, a te mangloko dikam a talaga? Ey nadid, éy nanyari ngani dén ya.
5 Kanya pinaange ko sina dikam ti Timoteo, éy éwan ko dén natiis i tageg kua dikam. Pinaange ko siya dikam monda mapospusan ko tu péniwala moy, éng mahusay pabi. Mégantengék makay tinokso kam dén ni Satanas, éy sayang dén tu tinarabaho me dikam.
6 Pero éwan bale. Dahilan to késoli se ni Timoteo a gébwat dikam éy binahetaan na kame a mahusay san i péniwala moya sakay na pégmahal moya. Kinagi na be a alélahanén moy kame kan ta mahusay, sakay mégamwaw kam kan dikame a kona ta pégamwaw mia dikam.
7 Kanya nadid, a tétotop me, maski meadu i hirap me ta éye, éy matibay san i isip mia, da nabaheta me dén a mahusay kan san i péniwala moya.
8 Kanya nadid éy mahusay man dén i isip mia, da tukoy me dén a matibay dén i péniwala moya ta Panginoon tam.
9 Kanya mégpasalamat kame ta Diyos a tahod ta kasayaan me a niatéd moy dikame.
10 Ey nadid, éy dumédaying kame ta mahigpit ta Diyos, a pakultaden na kame maka a bumisita dikam a huway, monda tolduan me kam maka ta éwan moy pabi napospusan tungkul ta péniwala tama. Aldo éy ta kélép, éy saya i daying mia.
11 Ipagkaluub maka Nama tam a Diyos sakay ti Panginoon Jesus a makaange kame sina dikam.
12 Patibayén maka na Panginoon i pinégagum moy sakay ta pégmahal moy ta iba a tolay, a hanggan umaheg kam ta pégmahal me dikam.
13 Eng kona kam maka sa, éy patibayén na Diyos i isip moya. Sakay pati, ta kédemét se ni Panginoon Jesus, a kaguman na du étanan a méniwala diya, éy gemtén kam Nama tam a Diyos a banal ta kéharap moya diya.

4

I Tama a Ugali a Ikasaya Na Diyos

1 Nadid, a tétotop me, nitoldu me dén dikam i tama a ugali moy a ikasaya na Diyos. Ey tukoy me a kona dén sa i ugali moya nadid. Pero i hatul mia dikam nadid, éy sipagen moy ta lalo i késunud moy ta éya. Saya i hatul mia dikam a gébwat ni Panginoon Jesus.
2 Nabati moy dén tu niutus me dikam a gébwat ta Panginoon Jesus.
3 I kaluuben na Diyos, éy maging banal kam, sakay diyan kam méngibébi éy ta méngilélake.
4 Basta asawan moy san i sarili moy a asawa, da saya i kaluuben na Diyos.
5 Pero diyan mékialam i maski ti ésiya dikam ta éwan mo asawa. Da kona sa i gimita du tolay a éwan makatukoy ta Diyos.
6 Mangilag kam. Diyan moy lélokon du kapareho moy a tolay ta éya, a diyan moy pékialaman tu asawa de. Natandaan moy tu kinagi me dikam a mahigpit to éya, a parusaan na Diyos a talaga i méngibébi éy ta méngilélake.
7 Tandaan moy, éwan kitam pinili na Diyos a monda magimet kitam ta medukés, éng 'wan monda magimet kitam ta mahusay.

8 Kanya maski ti ésiya i mangpabaya ta éye
a nitoldu ko, éy éwan utus na tolay i pabayan
naa, éng 'wan utus na Diyos. Ey Diyos i
méngatéda dikitam ta Espiritu na a Banal,
monda éwan tam sa pakunan.
9 Nadid, éwan kame tu kailangan a man-
ulat dikam tungkul ta pégmahal moy du top
moy ta péniwala, da tinolduan kam dén na
Diyos a négmahalan kam.
10 Tukoy me a mahal moy dén du étanan
a tétotop tam ta maski ahe ta Masedonia.
Kanya i hatul me sana dikam, éy sigi kam a
négmahalan kam ta lalo.
11-12 Pilitén moy a tahimik san i buhay
moya. Diyan kam mékialam ta éwan moy
katungkulan. Magtarabaho kam ta hanap
buhay moy, monda éwan kam tu kailangan
a magaged. Saya i nibilin mia dikam to éya,
monda igalang kam du iba a tolay a éwan
méniwala.

Tungkul Ta Késoli Ni Jesus Ta Mundua

13 Nadid, a tétotop me, gustu me a mapos-
pusan moy tungkul du kakaguman tam a
minate, monda éwan kam malungkut a kona
du iba a tolay a éwan tu pag-asa ta huway a
buhay.
14 Méniwala kitam a minate ti Jesus, a
nabuhay siya a huway; tama? Nadid, kona
be sa du kakaguman tam a minate; ta késoli
ni Jesus ta mundua, éy pakuyugén side na
Diyos a dumibe.
15 Baten moy, saye i toldua na Panginoon:
Sikitam a buhay pabi ta késoli na Panginoon
tam, éy éwan kitam meditol du kakaguman
tam a minate.
16 Kédemét na éya a oras éy te magdulaw
a medegsén, a dulawan kitam na anghel a
mataas. Sakay tomnog tu tambuli na Diyos,
sakay i Panginoon tam, éy dumibi siya a
gébwat ta langet. Ey du naniwala ni Cristo
a minate, éy mabuhay side. Saya i meditol a
manyari.
17 Nadid, kétapos na éya, sikitam a buhay
pabi, éy iontok na kitam be ta kuném, a
sambatén tam i Panginoon tam ta ontok.
Ey iagum na kitam du kakaguman tam a
minabuhay dén. Nadid, éng kona sa, éy
kakaguman tam i Panginoon tam a éwan tu
katapusan.
18 Kanya nadid, du tétotop tam sina a
mélungkut, éy wili-wilen moy side ta kagi ko
a éye.

5

Tu Péghanda Ta Késoli Na Panginoon

1 Nadid, a tétotop me, éwan kame manulat
dikam éng nikésiya i ideméta na éya.
2 Da tukoy moy dén i aldew na péghukum
na Panginoon, a i kédemét naa éy kona ta
kédemét na mégtako ta kélép.
3 Bagay kagin du tolay a mahusay i buhay
dia, a éwan tu antingan, éy bigla a dumemét
dide i kapahamakan de. Ewan side makai-
was, da i kédeméta na éya éy kapareho na
bébe a gégsokan, a bigla.
4 Pero sikam, a tétotop me, éy éwan kam
mégiyan ta diklém a kona du tolay a éwan
méniwala. Ewan kam biglaén na éya a aldew.
Mara kona du mégtako a biglaén de i tolay, éy
éwan sa kona i manyaria dikam.
5 Da sikam, éy sakup kam dén na demlag,
sakup kam dén na aldew, a kahulugen na
éya, éy sakup kam dén na Diyos. Ewan kitam
dén sakup na kélép éy ta diklém.
6 Kanya dapat kitam a palagi a lukag a
nakahanda. Mara, diyan kitam tidug a ka-
pareho na iba a tolay. Eng'wan, ingatan tam
i bégi tama.
7 Eng kélép éy tutuhanan a tidug i tolay.
Sakay ta kélép be i tutuhanan a péglasing de.
8 Pero sikitam, da sakup kitam na aldew,
éy dapat a nakahanda kitam, a ingatan tam i
bégi tama. Mara sundalu kitam, éy i kalasag
tama éy tu péniwala tam sakay tu pégmahal
tam. Ey tu helmet tam éy siya tu pag-asa tam
ta kaligtasan tam. Side ya i dipensa tama ni
Satanas.
9 Tandaan moy, éwan kitam pinili na Diyos
a monda hukumén na kitam. Eng'wan pinili
na kitam a iligtas na kitam dahil ta Pangi-
noon tam a Jesu Cristo.
10 Siya éy nagpakamatay para dikitam.
Kanya maski pate kitam o buhay kitam
man, éy kaguman na kitam a buhay ta késoli
na se a huway.
11 Nadid, dahil ta éya, éy patibayén moy i
isip na bawat esa, sakay négtulungan kam, a
kapareho na gimet moya nadid.

Katapusan a Bilin

12 Nadid, i hatul me a éye dikam, a tétotop
me, éy igalang moy du tagapamahala dikam
a mégtarabaho dikam. Da side i pinilia na
Diyos a magtoldu dikam.
13 Ipeta moy dide i mahusay a pénggalang
moy dide sakay ta pégmahal moy dide,
dahil ta katungkulan de. Sakay sikam, éy
négkaguman kam a mapayapa.
14 I hatul mia dikam, a tétotop me, éy
pégkagian moy du metamad a mégtarabaho.
Patibayén moy i isipa du ménglupaypay. Tu-
lungan moy du ménghina tu isip. Sakay
pagtiisan moy i maski ti ésiya a tolay.
15 Diyan kam guméganti ta magimet ta
medukés dikam. Eng'wan, maigi pa éy
gemtén moy i mahusay ta kaguman moy
sakay ta étanan a tolay.
16 Dapat a masahat kam a palagi.
17 Magtiyaga kam a manalangin.
18 Mégpasalamat kam ta Diyos a palagi,
maski anya i buhay moya. Saya i gustua na
Diyos du sakup ni Cristo Jesus.

19 Diyan moy sésawayén i gimet na Banal a
Espiritu.
20 Mara, diyan moy isipén a medukés i
pahayag na tolay a gébwat ta Diyos.
21 Siyasatén moy pa i maski anya a bagay,
éy nadid, éng mahusay, éy sugsugén moy.
22 Pero iwasan moy i maski anya a
medukés.
23 Nadid, i Diyos éy siya i méngatéda ta
kapayapaan. Gemtén na kam maka a banal,
a alagaan na kam maka ta mahusay. Pati-
bayén na maka i isip moya éy ta kaliduwa
moya éy ta bégi moya, monda éwan kam tu
kasalanan ta késoli se na Panginoon tam a
Jesu Cristo.
24 Diyos i mangtupada ta éya dikam, da
siya i nagpilia dikitam a ipasakup diya, éy
matapat siya.
25 Panalangin moy kame be, a tétotop me.
26 Mékikumusta kam du étanan a tétotop
tam ta ina.
27 Utusan ta kam ta utus na Panginoon, a
kailangan a basaén moy i sulatae du étanan
a tétotop tam sina.
28 Kagbian kam maka na Panginoon tam
a Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas sakay
ti Timoteo. Saye i sulat mia du sakup na
simbaan ta Tesalonika. Sikam a nipasakup
Nama tam a Diyos sakay ni Panginoon Jesu
Cristo.
2 Side éy atdinan de kam maka ta biyaya
sakay ta kapayapaan.

Tu Pégparusa Ni Jesus Ta Kédemét Na

3 Sikam a tétotop me, mesipag kame a
mégpasalamat ta Diyos a palagi dahil dikam.
Tama ya, da tumibay dén i péniwala moya
ni Cristo, sakay lalo be a humigpit dén i
pégmahalan moya.
4 Kanya sikame, bagay bumisita kame
du méniwala ni Jesus ta iba-iba a banuwan,
éy pépurién me kam dide. Pépurién me
kam dide dahilan ta péniwala moya sakay ta
pégtiis moya, maski te meadu kam a hirap
dahilan du mékialam dikam.
5 Nadid, i matibay a péniwala moy, éy saya
i katunayana a tama i gimet na Diyos. I
keangayana na ina a hirap moy, éy gemtén
kam na Diyos a mahusay kam a ipasakup ta
kaharian na. Kanya i pégtiis moya nadid, éy
alang-alang ta kaharian na.
6 Ey tama ngani i gimet na Diyos, da paghi-
rapén na a talaga du mégpahirap dikam.
7 Sakay sikitam a méghirap nadid, éy
agawén na kitam ta késoli ni Panginoon
Jesus a gébwat ta langet. Ey ta késoli na,
éy kaguman na du anghel na a makapang-
yarian. Sakay palebut siya na apoy a medin-
gat.
8 Nadid, ta kédemét na, éy parusaan na
du éwan makatukoy ta Diyos sakay du éwan
méniwala ta Mahusay a Baheta ni Panginoon
Jesus.
9 Maghirap side ta parusa na Diyos a éwan
tu katapusan, da hiwalay side ta Panginoon
sakay hiwalay be side ta kapangyarian na.
10 Saya i manyaria dide ta aldew a
kédemét na. Ta éya a aldew éy purién siya
du tolay na a méniwala diya. Sakay sikam
éy kabilang kam be ta éya, da tinanggap
moy be i Mahusay a Baheta a nipahayag me
dikam.
11 Kanya pénalangin me kam a palagi,
éy monda gemtén kam maka na Diyos a
mahusay kam a ipasakup ta péngakit naa
dikam. Gamitén na maka i kapangyarian na
a mangatéd dikam ta étanan a gustu moy a
kasayaan na Diyos. Sakay aguman na kam
maka ta tarabaho moy a gébwat ta péniwala
moy.
12 Eng pakunan moy sa, éy purién du iba
a tolay i kapangyarian na Panginoon tam,
dahil ta ugali moy a mahusay. Sakay siya éy
purién na kam be. Ey manyari ya dahil ta
kagbi na Diyos, sakay ta kagbi ni Panginoon
Jesu Cristo.

2

Tu Lélake a Masuwayin

1 Nadid, a tétotop me, te itolduék dikam
tungkul ta késoli ni Panginoon Jesu Cristo
sakay ta kédulug tama diya. I bilin mia
dikam,
2 éy diyan kam méligalig tu isip to
nabaheta moy a dumemét kan dén nadid
i péghukum na Panginoon. Diyan kam
méniwala ta éya. Makay te naghula a nabati
moy, o makay te nagtoldu wade ta éya
dikam, o makay te négkagi a saya tu nisulat
me to éya.
3 Pero éwan. Diyan kam mégkamali ta kona
sa a paraan. Da bagu dumemét i péghukum,
éy maganap pa i dikél a kéidel na tolay ta
Diyos. Sakay lumitaw be i esa a lélake a
masuwayin. Siya i nitakdaa a mapahamak.
4 I éya, éy kontara siya ta maski anya a
rilihiyon. Sakay pataasén na i sarili na ta
Diyos. Sakay pati i Templo na Diyos, éy saya
i pégiknuden naa, a tulos magpahayag siya a
siya i Diyos.
5 Ewan moy natandaan a saya tu kinagi ko
dikam to pégiyan ko dikam to éya?
6 Pero éwan pabi nanyari i éya, da te
méngsaway diya. Ey tukoy moy dén éng anya
i méngsawaya diya. Pero kédemét na takda na
a panahun, éy lumitaw a talaga i éya a lélake
a masuwayin.
7 Nadid, i tarabahoa na éya a masuwayin,
éy nagamit dén ta lihim. Pero i bégi na a
mismo, éy éwan pabi linumitaw, da éwan
pabi naibut ta mundua tu méngsaway diya.
8 Eng maibut dén tu méngsaway diya, éy
lumitaw dén i éya a lélake a masuwayin,
9 a gébwat i kapangyarian na ni Satanas.
Kanya nagimet siya ta meadu a milagro,
sakay ta makalinlang a tanda, sakay ta
kataka-taka.
10 Gemtén na i sari-sari a paraan a pagka-
malién na du étanan a tolay a mapahamak.
Mapahamak side da éwan de tanggapén i
katutuhanan a monda meligtas side.
11 Nadid, da éwan de tanggapén i katu-
tuhanan, éy paangen dide na Diyos tu
mégtoldu dide ta kamalian, monda mani-
wala side ta kakabulyan.
12 Nadid, i keangayana na éya, éy ma-
parusaan dén i étanan a éwan méniwala ta
katutuhanan. Basta i gustu de sana, éy tu
gimet de a medukés. [8b] Sakay tu lélake
a masuwayin, éy yopyopan san ni Pangi-
noon Jesus, éy mate dén. Ey talaga ngani

a manyari ya, dahilan ta késoli ni Jesus ta
munduae, éy ibutan na i kapangyarian na
éya a lélake.

Pinili Na Diyos Du Iligtas Na

13 Nadid, sikam a tétotop me a mahal na
Diyos, éy mesipag kame a mégpasalamat ta
Diyos a palagi dahil dikam. Dahilan éy
sapul to sapul, éy pinili kam dén na Diyos a
sikam i iligtas naa. Ey gébwat ya ta gimet na
Espiritu dikam, da naniwala kam ta katu-
tuhanan.
14 Ey nadid, éy dinulawan na kam to
pégpahayag me dikam ta Mahusay a Baheta,
monda maging kaguman moy be ti Pangi-
noon tam a Jesu Cristo ta kapangyarian na.
15 Kanya nadid, a tétotop me, éy manatili
kam ta péniwala moya. Sundin moy tu ni-
toldu me dikam sakay tu nisulat me dikam.
16 Nadid, éy manalangin kame ni Pangi-
noon tam a Jesu Cristo sakay Nama tam
a Diyos. Siya i mégmahala dikitam; siya i
palagi a mégpatibay ta isip tama; sakay siya
i nangatéda dikitam ta pag-asa tam, dahil ta
kagbi na dikitam.
17 I panalangin mia, éy patibayén na maka
i isip moya ta lalo, a aguman na kam maka,
monda mahusay i étanan a gimet moy éy ta
kagi moy.

3

1 Nadid, a tétotop me, éy panalangin moy
kame be, monda lumaganap agad i kagi na
Diyos, monda tanggapén ya du tolay a kona
dikam to éya, a purién de maka be i kagi na
Diyos.
2 Panalangin moy kame be a agawén
kame na Diyos du medukés a tolay. Da éwan
méniwala i étanan a tolay.
3 Matapat i Panginoon. Patibayén na kam
tu isip a talaga, a alagaan na kam ni Satanas.
4 Dahil ta Panginoon, éy mégkatiwala kame
dikam, a sundin moy a palagi i étanan a utus
me dikam.
5 Nadid, ipaala-ala maka dikam na Diyos
i pégmahal naa dikam, sakay ta pégtiyaga ni
Cristo.

Kailangan a Magtarabaho Kitam Ta Kanén

6 Nadid, a tétotop me, te utus kame dikam
a gébwat ni Panginoon tam a Jesu Cristo: I
utus mia, éy paibutén moy dén i maski ti
ésiya dikam a metamad a mégtarabaho, sakay
ta éwan sumunud to nitoldu me dikam.
7 Da tandaan moy, dapat a ahigén moy tu
ugali me to pégiyan me dikam. Ey anya i
ugali mia, éy éwan kame metamad,
8 éwan kame inumasa ta maski ti
ésiya dikam ta kabuhayan me, éng 'wan
binayaden me kam ta maski anya a
tinanggap me dikam. Aldo éy ta kélép éy
nagtarabaho kame monda éwan kame tu
kailangan a magabala dikam a magaged ta
gastos me.
9 Dahilan ta tungkulin me, éy dapat kame
maka a magaged dikam, pero éwan kame sa
kona, da gustu me ipeta dikam i mahusay a
ugali a monda ahigén moy.
10 Natandaan moy, to pégiyan me dikam,
éy niutus me dikam a diyan moy pékanén i
metamad a mégtarabaho.
11 Kanya ipaala-ala me dikam nadid i éya a
utus, éy dahilan éy nabaheta me a metamad
kan i séngaséngan ya dikam a mégtarabaho, a
basta i tarabaho de kana éy abalaén de du
kaguman de a mégtarabaho.
12 Nadid, diden ya a tolay, éy ihatul me
dide i kagi a gébwat ni Panginoon Jesu Cristo,
a kailangan a magtarabaho side ta pagkain
de, sakay patamaén de tu ugali de.
13 Sakay sikam a étanan, éy diyan kam
magsawa a magimet ta mahusay.
14 Nadid, éng te éwan méniwala sina dikam
ta éya a utus ko, éy tandaan moy siya.
Paibutén moy siya, monda masanike, a pag-
sisian na maka tu ketamad na.
15 Pero diyan moy siya ibilang a kalaban
moy. Eng'wan, hatulan moy siya, da siya éy
bilang top moy.
16 Nadid i Panginoon tam, éy atdinan na
kam a palagi ta kapayapaan, da siya i taga-
pagpayapaa. Kaguman na kam maka a
palagi.
17 Entan moy, sakén a mismo, éy pirmaan
ko dén i sulatae, a sakén éy ti Pabloék a
nanulat ta éye. Kona se i pénulat kua ta
étanan a sulat ko.
18 Kagbian kam maka na Panginoon tam
a Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo
Jesus. Inutusanék na Diyos a magbaheta
ta tolay. Siya i méngiligtasa dikitam. Sakay
sakén éy inutusanék ni Cristo Jesus. Siya i
asaan tama.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a tunay ko
a anak ta péniwala tam. Tama tam a Diyos
sakay ti Panginoon tam a Cristo Jesus, éy at-
dinan de ka maka ta biyaya, sakay kagbian
de ka maka, sakay atdinan de ka maka ta
kapayapaan.

Mangilag Ka Ta Mali a Pégtoldu

3 Nadid, Timoteo, diyan mo ginanan i
Epeso. Da saya tu nibilin ko diko to éya,
to péglakad ko ta Masedonia. Te tolay kan
sina nadid a mégtoldu side ta mali, éy siko i
bahala a mangsaway dide.
4 Hatulan mo side a diyan dén side
mégéisipén ta sari-sari a lagip, sakay diyan
side mégadal du listaan du matétanda
to araw. Du mégadal ta kona sa, éy
pinégsuwayén de du kaguman de a talaga.
Nadid, éng kona sa i gemtén du tolay mo
sina, éy éwan side makasunud ta kaluuben
na Diyos, da kulang i péniwala dia diya.
5 Kanya gustu ko éy hatulan mo du tolay
sina, Timoteo, monda négmahalan side ta
mahusay. Ewan kitam maari a négmahalan
éng éwan kitam pa méniwala ta mahusay,
sakay éng éwan matapat i isip tama.
6 Pero te sénganya sina a tolay a pinabayan
de dén i éya a nisulat ko diko. I gustu de
sana éy négpasupasuway side ta éwan tu pasa
a kagi.
7 Gustu de éy side i magtoldu ta utus
na Diyos. Isip de éy tama tu pégkagi de,
pero éwan de tukoy a talaga i kahulugina no
pégtoldu de.
8 Nadid, mapospusan tam a mahusay i
utus na Diyos, éng gamitén na tolay ta
mahusay.
9 Pero tandaan mo ye: i utus na Diyos,
éy éwan para du mahusay a tolay; éng éwan,
i gimet na utus na Diyos éy para matold-
uan du medukés a tolay. Ginamet ya para
du éwan méniwala, sakay du éwan mékidiyos,
sakay du te kasalanan, monda meta de tu
kasalanan de. Sakay ginamet be ya para du
mémuno ta ina de éy ta ama de, sakay du
mégbuno ta iba a tolay.
10 Ginamet be ya para du méngibébi sakay
du méngilélake, sakay du bakla. Sakay para
be du mégkidnap ta tolay, sakay du mégbuli-
buli. Kanya i utus na Diyos, éy para du tolay
a mégimet ta maski anya a bawal ta tunay a
pégtoldu. I éya éy para dide, monda meta de
a te kasalanan side.
11 I éya a pégtoldu éy gébwat ta Mahusay
a Baheta a tungkul ta Diyos. Ey sakén éy
inutusanék na Diyos a méngibaheta ta éya a
pégtoldu.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Kagbi Na Diyos Diya

12 Mégpasalamaték ni Cristo Jesus a Pangi-
noon tam, da pinatibay na i isip kua.
Purién ko siya, da sakén be i pinili naa a
mégtarabaho diya. Tinanggapék na,
13 maski linapastangan ko siya to araw.
Pinékialaman ko du naniwala diya, a pinahi-
rapan ko side. Pero kinagbianék na Diyos,
da éwan ko pabi tukoy a medukés tu ginamet
ko, da éwanék pabi méniwala diya.
14 Nadid éy mebait diyakén a tahod i
Panginoon tam. Binagu na dén i isip kua,
monda maniwalaék diya, sakay monda ma-
halén ko be du iba a tolay. Ey gébwat ya ni
Cristo Jesus.
15 Nadid, Timoteo, tandaan mo i kagi ko
a éye, da tunay ya. Maniwala maka ta éye
i étanan a tolay: "Inumange ti Cristo Jesus
ta mundua a monda méngiligtas ta tolay a te
kasalanan." Ey sakén i medukésa dide, da
dikél i kasalanan ko.
16 Pero kinagbianék na Diyos, da gustu
na a magpatunay ta tolay a makapagpasen-
siya siya ta maski medukés a tahod a lélake.
Kanya sakén i halimbawaa na Diyos du to-
lay a éwan pabi méniwala, monda umabut be
side ta buhay a éwan tu katapusan.
17 Purién tam maka dén i hari tam a Diyos.
Ewan tu katapusan i péghari naa. Buhay
siya a hanggan, a éwan tu naketa diya. Siya
ya i Diyusa a tunay. Kéye diya i kapurian a
éwan tu katapusan.
18 Nadid, Anéng, tandaan mo tu nihula
diko du matétanda, a siko kan i maging taga-
pamahala du méniwala. I hula a éya, éy
magpasipag maka diko a mékipaglaban.
19 Patibayén mo tu péniwala mo sakay tu
isip mo a matapat. Te tolay a nagkamali.
Maski tukoy de a medukés tu gimet de, éy
sigi san side, tulos naibut dén tu péniwala de
ta Diyos.
20 Kabilang de pati ti Himeneo sakay ti
Alehandro. Kanya pinabayan ko side ni Sa-
tanas, monda tolduan maka side na kahira-
pan de a diyan side méglapastangan ta Diyos.

2

Tungkul Ta Ugali Moy Ta Simbaan

1 Nadid, Timoteo, i kailangan moya, éy
ipanalangin moy du étanan a tolay. Dumay-
ing kam ta Diyos, a kagbian na side. Sakay
purién moy i Diyos éng tulungan na side.

2 Ey ipanalangin moy be du hari moy,
sakay du iba a tagapamahala, monda ma-
payapa dén i buhay moya. Ipanalangin
moy side, monda mahusay i péniwala moya,
monda igalang kam be na tolay.
3 Saya i mahusay a gimet moy a kagustuan
na Diyos. Siya i méngiligtas dikitam.
4 I kaluubena na Diyos, éy makaligtas i
étanan a tolay ta mundua; sakay i kaluuben
na bia, éy mapospusan de i katutuhanan.
5 Entan mo, isesa i Diyos. Sakay isesa be i
mékiohon ta Diyos a para ta tolay. Ey saya i
lélakia a ti Cristo Jesus.
6 Kanya kédemét na takda a oras, éy nag-
pakamatay siya, éy saya i nipangtubus naa
ta étanan a tolay. Nadid, saya i katunayana a
gustu na Diyos a makaligtas i étanan a tolay.
7 Kanya inutusanék na Diyos a magtoldu
du éwan Judeo a tolay, monda magpa-
hayagék dide ta katutuhanan a baheta a
tungkul ta péniwala tam. Saye i katutuhanan
a kagi, Timoteo. Ewanék mégbuli-buli.

8 Maski ta ahe i pégpisanan du méniwala ni
Jesus, éy gustu ko éy manalangin du lélake, a
iontok de i kamét dia. Sakay éng manalan-
gin side éy dapat éwan side tu kasalanan,
sakay diyan side meiyamut ta kapareho de.
9 Sakay saye i utus kua du bébe: Mangilag
side ta pégbadu de. Diyan side magbadu ta
masiyadu a memahal a damit. Diyan side
palalo. Sakay diyan de maka dédekoresyonan
ta masiyadu i buk dia éy ta badu dia. Sakay
diyan de gégamitén a masiyadu i alahas.
10 Maigi pa, i pinakang-dekoresyon na
bégi dia, éy na ugali dia a mebait. Saya i
tama a gemtén du bébe a mékidiyos.
11 Sakay éng mégmiting kam, éy dapat
manahimik san i bébe, a magpakabait side
a mégbati.
12 Ewan ko pakultaden du bébe a
mégtoldu, Sakay pati, éwan side maari a te
kapangyarian du lélake. Kailangan san side
a manahimik ta pégmiting.

13 Nadid, Timoteo, bakit kona sa i utus
kua? Dahilan i neditol a ginamet na Diyos
éy tu lélake a ti Adan, bagu na nisunud ti Eba
a bébe.
14 Sakay pati, éy éwan ti Adan i linokua ni
Satanas, éng 'wan tu bébe i linoko naa. Tu
bébe i naglabaga ta utus na Diyos.
15 Kanya méghirap du bébe éng mage-
nak side. Pero agawén side na Diyos éng
méniwala side diya, sakay éng mebait side,
sakay éng éwan side tu kasalanan, sakay éng
kagbian de du kapareho de.

3

Utus Tungkul Ta Maging Pastor

1 Nadid, tandaan mo i kagi a éye a katu-
tuhanan: Eng gustu na lélake a maging pas-
tor du tolay ta simbaan, éy mahusay, da
memahal ya a tarabaho.
2 Pero tandaan mo ye: i kailangana na
pastor ta simbaan, éy éwan siya tu kapin-
tasan. Sakay isesa san i asawa na. Kailan-
gan be a éwan siya méglasing, sakay mahusay
be i ugali na. Sakay kailangan éy igalang
siya na tolay. Sakay bihasa be siya a
mégtoldu. Sakay ugali na makaa, éy patu-
lusén na ta mahusay du bisita na. Ewan
maari i lélake a maging pastor éng éwan sa
kona i ugali na.
3 Sakay éwan be maari éng i ugali naa éy
méglasing sakay mékelbug sakay medémot ta
kuhata. Eng'wan, mebait maka san i pastor
ta simbaan.
4 Sakay i dapat ta pastor éy alagaan na
du mététena na ta mahusay, sakay sundin
maka siya du anak na, a igalang de siya.
5 Da éng medukés i lélake a mégalaga du
mététena na, éy pakodya na a mangalaga du
kagurupu na ta simbaan?
6 Sakay pati, éwan maari a maging pastor
tu bigu pabi a méniwala ni Jesus. Makay
ipagpalalo na a mataas dén siya. Nadid, éng
mégkona sa siya, éy parusaan siya na Diyos,
a kona ta péngparusa na ni Satanas.
7 Eng'wan, i maging pastor makaa, éy
maski du éwan méniwala ni Jesus éy gu-
malang side diya, monda éwan siya map-
intasan, monda éwan siya mabiklugen ni
Satanas.

Utus Tungkul Ta Katulung Na Pastor

8 Nadid, du katulung na pastor ta sim-
baan, éy dapat mahusay maka i ugali dia,
a diyan side mégbuli-buli, a diyan side
méglasing, sakay diyan side medémot.
9 Kailangan be a sundin de ta mahusay i
tunay a pégtoldu ta péniwala, sakay matapat
maka i isip dia.
10 Puhubaan moy pa side, Timoteo, éng
mahusay side a talaga. Nadid, éng meta moy
a éwan side tu kasalanan, éy atdinan moy
side ta tungkulin de, a maging katulung side
na pastor.
11 Pati du asawa de, éy kailangan éy
mahusay maka be i ugali dia, a diyan side tu
upos, sakay diyan be side méglasing. Dapat
maka a umasa dide i tolay.
12 Du katulung na pastor ta simbaan, éy
kailangan éy isesa san i asawa de, sakay
alagaan de maka ta mahusay du mététena
de.
13 Nadid, éng mégtarabaho ta mahusay
du katulung ta simbaan, éy igalang side
du kaguman de. Sakay lalo a tumibay tu
péniwala de ni Cristo Jesus.

Makataka-taka I Rilihiyon Tam

14-15 Gustu ko éy bumisitaék diko agad,
Timoteo, pero makay maabalaék pabi.
Kanya i sulat kua a éye diko nadid, éy
monda maski éwanék pabi makademét
diko ta ina, éy makapagadal ka pa ta hatul
kua a éye diko, éng anya i tama a ugali du
anak na Diyos. Sikitam i anak na Diyos
a tunay. Sikitam i bahala a mégpatibay ta
katutuhanan a pégtoldu na Diyos.
16 Tukoy tam a masiyadu a kataka-taka
i rilihiyon tam a nipaliwanag dikitam na
Diyos. Naging tolay ti Cristo. Nipaliwanag
siya na Espiritu na Diyos dikitam. Neta siya
du anghel. Nipahayag de siya du étanan a
tolay ta mundua. Meadu i méniwala diya
ta mundua. Pinaontok dén siya nadid ta
langet.

4

Tungkul Du Mégtoldu Ta Kakabulyan

1 Nadid, éy nipaliwanag dén dikitam na
Espiritu na Diyos, a te dumemét kan a
panahun a ibutan na sénganya a tolay i
péniwala de ni Cristo. Nadid, i sugsugén
dia, éy du mégtoldu ta kakabulyan, sakay tu
pégtoldu du dimonyo.
2 Du mégtoldu ta éya, éy tolay a mégbuli-
buli. Ewan de maari a ibutan tu kasalanan
de, da sakup side ni Satanas.
3 I pégtoldua diden ya a tolay, éy bawal kan
a mangasawa, sakay bawal kan i kalakalase
a kanén. Pero éwan ya tama, dahilan i
ginamet na Diyos a sari-sari a pagkain, éy
para ta tolay. Kanya sikitam a makapospos
ta katutuhanan, éy dapat masaya kitam a
méngan, a magpasalamat kitam ta kanén
tam.
4 Tandaan mo, makan tam i maski anya a
kanén, éng mégpasalamat kitam pa ta Diyos,
da mahusay i étanan a ginamet na Diyos.
5 Nadid, éng mégpasalamat kitam ta kanén
tam, sakay maala-ala tam i kagi na Diyos, éy
maski anya éy maari tam a kanén.

Tungkul Ta Mahusay a Katulung Ni Cristo

6 Nadid, Timoteo, éng itoldu mo du kak-
aguman mo sina i éye a nisulat ko, éy
mahusay ka a katulung ni Cristo Jesus.
Sakay lalo a matibay i péniwala mo, éng
alélahanén mo i tunay a pégtoldu ta kagi na
Diyos.
7 Nadid, Timoteo, iwasan mo du sari-sari
a medukés a lagip, da éwan ya tu kabuluhan.
Eng'wan, magpamihasa ka a sugsugén mo i
kaluuben na Diyos.
8 Eng mara, pamihasaén na tolay i bégi
na a magtarabaho, éy mahusay. Pero lalo a
mahusay éng mamihasa i tolay a mékidiyos.
Saya i magpahusaya ta buhay tam nadid,
sakay ta buhay tam ta langet ta esa a
panahun.
9 Nadid, méniwala maka ta éya du étanan a
tolay, da tunay ya a kagi.
10 Kanya, Timoteo, éy pilitén tam ta
mahigpit a magpahayag ta Mahusay a Ba-
heta, da umasa kitam ta tunay a Diyos.
Siya i mangiligtasa ta tolay. Ey lalo dén du
méniwala diya.
11 Nadid, Timoteo, itoldu mo ya du
kakaguman mo sina, a ihatul mo dide a
méniwala side ta éye a kagi.
12 Sakay magimet ka ta mahusay, monda
éwan de ka pintasan, maski éwan pabi
masiyadu i idad mua. Ipeta mo dide tu
ugali mo a mahusay, monda meta de i ugali
na méniwala ni Cristo, a mahusay. Monda
ahigén de. Mahalén mo side, sakay ipeta mo
be dide i péniwala mua ni Cristo, sakay ipeta
mo be dide a éwan ka tu isip a medukés.
13 Nadid, Timoteo, i gustu kua a gemtén
mo a hanggan éwanék sina dumemét diko,
éy basaén mo a palagi i kagi na Diyos du
kakaguman mo. Sakay pati, éy hatulan
mo side a itoldu mo dide i kahulugina na
bébasaén mua.
14 Diyan mo kaleksapan, Timoteo, tu oras
a nipéngiatéd me diko to tungkulin mo a nag-
ing pastor ka, to pinéngitupo du tagapama-
hala ta kamét dia diko. Sakay nihula de a
iatéd diko na Espiritu na Diyos tu kapang-
yarian mo a magtoldu. Kanya, Timoteo,
éy diyan ka mésanike a manggamit ta éya a
niatéd diko na Espiritu.
15 Sakay diyan mo pébayan i éya a hatul ko
diko; éng'wan sundin mo ya, monda meta
du tolay a mahusay i péniwala mo ta Diyos.
16 Mangilag ka, a diyan ka magkamali.
Sakay isipén mo i pégtoldu mua, makay
makapagtoldu ka ta mali. Eng sundin mo a
palagi i éya a hatul ko diko, éy meligtas ka,
sakay meligtas be i tétolduan mua.

5

1 Nadid, Timoteo, éng te matanda diko
ta gurupu moya a te kasalanan, éy diyan
mo pégkagian; éng'wan mékiohon ka diya ta
meimayas, a kona ta pékiohon mo nama mo.
Sakay du kabataan a lélake, éy ibilang mo
side a top mo.
2 Sakay du bébakés, éy ibilang mo side
a ina mo. Sakay du bobe, éy ibilang mo
side a wadi mo, a diyan ka mégisip dide ta
medukés.

Tungkul Du Bilo a Bébe Ta Simbaan

3 Nadid, Timoteo, du bébe ta ina a bilo, éng
éwan tu mégalaga dide a talaga, éy tulungan
moy side.
4 Pero éng te bilo a te anak, o éng te apo,
éy side i bahala a mangtulung diya. Dahilan
éng gustu de a talaga i Diyos, éy dapat side i
mégalaga ta ina de a bilo. Saya i ganti dia ta
dédikél de. Saya i kaluuben na Diyos.

5 Pero éng te bilo a bébe a éwan tu mégalaga
diya, éy umasa san siya ta Diyos, a man-
alangin san siya aldo éy ta kélép a monda
aguman siya na Diyos.
6 Pero éng te bilo a sundin na san i
kalayaan na, éy medukés. Maski buhay pabi
i mégkonaa sa a bilo, éy bilang pate dén, da
éwan tu pasa tu pékidiyos na.
7 Nadid, Timoteo, ikagi mo du kakaguman
mo sina i nisulat ko a éye tungkul ta bilo a
bébe, monda éwan tu magpintas dikam.
8 Kagi mo be dide, a tu éwan mégalaga ta
dédikél na, éy medukés siya a ugali. Ey lalo
dén du éwan mégalaga ta pamilya de. I kona
sa éy éwan tu kabuluhan tu péniwala de ta
Diyos. Entan mo, lalo a medukés i kona sa
a tolay kesira du éwan mékidiyos, dahilan du
éwan mékidiyos, éy alagaan de du pamilya
de. Pero side éy éwan.
9 Nadid, Timoteo, diyan moy ilista du bilo
a éwan pabi tu idad. Eng'wan, i ilista moy
sana, éy du bilo a inumabut ta éném a pulu a
taon tu idad. Diden ya san i tulungan moya.
Pero diyan moy iyélista du minangasawa
dén ta penduwa.
10 Eng'wan, i ilista moy sana, éy du tanyag
a mahusay tu ugali de sapul to éya pa.
Mara éng inalagaan na bilo du anak na ta
mahusay, sakay pinatulos na du bisita na ta
mahusay, sakay tinulungan na du méniwala
ta Diyos, sakay tinulungan na du mahirap,
éy maari. Saya i maari a ilista moy a bilo.
11 Pero du bilo a éwan pabi bakés, éy diyan
moy iyélista. Dahilan kédemét na oras, éy
makay pabayan de tu pangako de ni Cristo,
a makay gustu de a mamakét.
12 Nadid, éng magkuna sa side, éy pin-
tasan side du tolay, da gininanan de tu pan-
gako de.
13 Sakay pati, éng ilista moy du bébelo a
éwan pabi bakés, éy metamad side a talaga
a magtarabaho. Basta i gustu de sana, éy
méglélebutén ta bawat bile, a mégéupusén ta
sari-sari. Sakay mékialam side ta tarabaho
na iba.
14 Kanya, Timoteo, i gustu kua éy ma-
makét du bébelo a éwan pabi bakés. Sakay
i gustu ko bia, éy magenak side a alagaan
de du anak de. Eng kona sa, éy éwan tu
katuwiran du kalinga tam a mangpintas
dikitam.
15 Tandaan mo, Timoteo, te bilo a pin-
abayan de dén ti Cristo, a i sésugsugén de
déna éy ti Satanas. Kanya kona se i hatul kua
diko.
16 Nadid, éng te tolay sina a te top a
bilo a bébe, éy kailangan alagaan de siya,
monda éwan masiyadu a mahirapan i gu-
rupu moya. Monda i alagaan moy san déna,
éy du bébelo a éwan tu asaan.

Tungkul Du Tagapamahala Ta Simbaan

17 Nadid du tagapamahala a mémahala ta
mahusay ta simbaan, éy dapat dubli i upa
dia. Ey lalo dén du mesipag dide a mégtoldu.
18 Upaan maka side ta mahusay, da saya
i kahulugina no kagi na Diyos, a "Diyan
mo kan busalan tu baka a ipagpaégik mo,
monda makakan." Sakay te iba be a kagi, a
"Kailangan kan a te upa tu mégtarabaho."
19 Nadid, Timoteo, éng te magabla diko
a te kasalanan kan i tagapamahala a esa,
éy diyan ka méniwala éng éwan tu sistigu a
éduwa, o dikaya étélo.
20 Pero éng te nagkasala a talaga, éy
pégkagian mo ta harap na gurupu moy,
monda umanteng side a éwan de ahigén tu
kaguman de a nagkasala.
21 Nadid, Timoteo, te utusék diko nadid
a mahigpit. Ey tandaan mo, i Diyos sakay
ti Cristo Jesus, sakay du anghel a banal,
éy side i sistigu kua a tama i utus ko a
éye diko: Baten mo; i utus kua, éy sundin
mo i sulat ko a éye, a pégkagian mo tu te
kasalanan. Pariparehuén mo du kagurupu
mo; maski kadimoy mo, maski éwan. Diyan
mo kampian tu esa dide.
22 Sakay, Timoteo, éy diyan mo atdinan
agad i maski ti ésiya a lélake ta tungkulin na a
maging pastor, éng éwan mo pa mapospusan
i ugali na. Makay magimet siya ta medukés.
Makay meramay ka du kasalanan na iba.
Sakay ingatan mo be, Timoteo, i bégi mua.
Makay magkasala ka be.
23 Nadid, Timoteo, éy diyan san dén purus
a dinom i inumén mua. Eng'wan uminum
ka be ta kétihék a alak a gamot na tiyan mua,
monda éwan ka medalas a méladu.
24 Te sénganya a tolay a nehayag dén tu
kasalanan de nadid, éy parusaan side na
Diyos a talaga. Pero i kasalanana du iba
a tolay, éy lihim pabi nadid. Pero ta esa a
panahun, éy mehayag dén be.
25 Ey kona be sa i mahusay a tolay,
a mehayag dén be nadid i ugali dia a
mahusay. O dikaya, maski éwan pabi
mehayag nadid, éy ipahayag na Diyos ta esa
a panahun.

6

1 Nadid, Timoteo, du utusan sina, éy dapat
a igalang de du amo de, monda du iba a to-
lay, éy éwan side tu katuwiran a mangpintas
ta Diyos, sakay ta pégtoldu tama.
2 Sakay éng te sénganya sina dikam a te
amo a méniwala be ni Cristo, éy diyan de
pébayan tu utus no amo de. Mara, diyan de
kagin, a "Pabayan ko tu amo ko, da nagtop
kame dén." Eng'wan, sundin de maka san
siya ta lalo a mahusay. Bakit éwan de be
tulungan tu amo de, éy sakup be siya ni
Cristo, a mahal be na Diyos!

Tungkul Ta Pékipéglébug Sakay

Ta Pénggustu Ta Kuhata

Tandaan mo, Timoteo, i éye a isulat ko, éy
siko i bahala a méngitoldu ta tolay.
3 Eng te mégtoldu ta iba, a éwan na paya-
gen i tunay a kagi ni Panginoon tam a
Jesu Cristo, éy medukés. O ngani, du éwan
ménugsug ta pégtoldu tama,
4 éy kulang i isip dia. I pégpalalo diden ya,
éy maging mataas side. Gustu de a palagi
a mékipagpasuway ta maski anya a kagi. Na-
did, i keangayana na éya, éy managhili side,
sakay magdusta side, sakay mégisip side ta
medukés ta kaguman de,
5 sakay mékelbug side. I mégkunaa sa a
tolay, éy éwan side tu isip, sakay nileksap
de dén i katutuhanan. Saya i ugalia du
mégtoldu ta kontara dikitam. I isip dia sig-
uru éy tu rilihiyon de éy ipagyaman de.
6 Ey tama ngani, te pakinabang ka ta rili-
hiyon éng tahimik ka san tu isip; pero éwan
kuhata.
7 Entan mo, to nikeenak tam, éy éwan
kitam tu kébil a kayamanan tam. Sakay
éng mate kitam, éy éwan kitam be tu kébil a
kayamanan tam.
8-9 Ey bakit gustu pa du tolay a mag-
ing mayaman? Eng te kanén kitam san
sakay te badu kitam, éy tama dén ya. Pero
du mégpilit a maging mayaman, éy side
ya i tétoksoéna ni Satanas. Tu meadu a
gustu de a alapén, éy medukés. Saya i
méngatéda ta kasalanan de, sakay sé' be ya
i méngipahamaka dide, sakay sé' be ya i ma-
makatea dide.
10 Dahilan i gimita na tolay a medukés,
éy gébwat ta pagkagustu dia ta kuhata. Ey
te sénganya a tolay a pinabayan de dén tu
péniwala de, dahilan ta pégpilit de ta kuhata.
Ey nadid, tulos a naghirap side tu isip.
11 Pero siko, Timoteo, iwasan mo i ugali
a éya, da siko i katulung na Diyos. Diyan
ka mégimet ta medukés. Mékidiyos ka, a
méniwala ka a tahod. Sakay mahalén mo i
tolay, sakay magpakabait ka, sakay tiisén
mo i maski anya a hirap mo.
12 Sakay gemtén mo i étanan a kaya mo ta
pékilaban tam alang-alang ta péniwala tam,
monda manalo ka ta buhay a éwan tu kat-
apusan. Da entan mo, dinulawan ka na
Diyos, a inatdinan na ka ta éya. Ey nanyari
ya to péngitapat mo ta meadu a tolay ta
péniwala mua.
13 Nadid, Timoteo, éy te iutusék diko a
mahigpit. Diyos i sistigu kua a katutuhanan
i sulat ko a éye a utus ko diko. Siya i nagsa-
pulana na buhay na étanan. Sakay ti Cristo
Jesus i sistigu ko bia. Siya i nagpatunaya ta
katutuhanan to kéharap na ni Gubernador
Pilato.
14 Baten mo; saye i utus kua diko: éy
sundin mo ta mahusay i pégtoldua ni Cristo,
monda éwan tu mangpintas ta pégtoldu naa.
Saya i tungkulin mua, Timoteo, hanggan
éwan sumoli se tu Panginoon tam a Jesu
Cristo.
15 Tinakdaan dén na Diyos i aldew a
kédemét se ni Cristo ta mundua. Kamahalan
i Diyos. Siya i isi-isesa a mataas ta étanan.
Siya i haria na étanan a hari. Siya i Pangi-
noon ta étanan.
16 Siya san i éwana mate. Siya i mégiyana
ta demlag a éwan tam maadenean. Ewan tu
maketa diya. Kéye diya i kapurian sakay ta
kapangyarian a éwan tu katapusan.
17 Nadid, Timoteo, ihatul mo du kaguman
mo a mayaman, a diyan side mégpalalo,
sakay diyan side umasa to kayamanan de,
da maibut ya agad. Eng'wan, i asaan dia éy
Diyos. Siya ya i méngatéda dikitam ta biyaya
a monda mahusay i buhay tama.
18 Ihatul mo be dide a magimet side ta
mahusay, sakay magpakabait side, sakay
magkaluub side, a makapangatéd side du
iba.
19 Eng kona sa i gimet dia, éy bilang te
kayamanan side ta langet a éwan maibut.
Sakay magkamit be side ta tunay a buhay a
éwan tu katapusan.
20 Nadid, Timoteo, bantayan mo tu
pégtoldu ni Cristo a nipagkatiwala diko na
Diyos. Iwasan mo tu éwan tu kabuluhan a
uhon a kontara ta Diyos. Sakay iwasan mo
be tu mali a katuwiran, da mégwari-wari a
matalinung i kona sa a tolay.
21 Te tolay a manugsug ta éya, éy i kean-
gayana na éya, éy naibut dén tu péniwala
de ni Cristo. Kagbian kam maka na Diyos.
Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo
Jesus ayun ta kaluuben na Diyos. Inutu-
sanék na Diyos a méngibahetaék to pangako
na tungkul ta buhay a éwan tu katapusan.
Saya i édsea du nipasakup ni Cristo Jesus.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a bilang anak
ko.

Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam
a Cristo Jesus, éy atdinan de ka maka ta
biyaya, sakay kagbian de ka maka, sakay
atdinan de ka maka ta kapayapaan.

3 Mégpasalamaték ta Diyos, a mégtarabahoék
diya ta tapat, a kapareho du apo ko to
araw. Mégpasalamaték diya dahil diko,
Timoteo, sakay palagi ta ka a alélahanén éng
manalanginék diya.
4 Naala-ala ko be tu pakasangi-sanget mo,
Timoteo, to péghiwalay ta, sakay gustu ko a
tahod a tahod a meta ta ka, monda malowas
i isip kua.
5 Naala-ala ko be i péniwala mua ni Jesus a
matapat. Kona be sa tu péniwala no apo mo
a Loida. Sakay kona be sa tu péniwala nena
mo a Yunise. Tukoy ko a kona be sa nadid i
péniwala mua.
6 Kanya, Timoteo, éy ipaala-ala ko diko a
sipagen mo i tungkulin mo a niatéd na Diyos
diko sapul to péngitupu ko diko ta kamét kua.
7 Da tandaan mo, i Espiritu a niatéd
na Diyos dikitam, éy éwan na kitam
pakasanikién. Eng'wan, saya i mégpatibaya
ta isip tama. Sakay atdinan na kitam ta
pégmahal tam ta iba, sakay ta pégtipid tam
ta sarili tam.
8 Kanya éy diyan ka mésanike a magpatu-
nay tungkul ta Panginoon. Sakay diyanék
mo be ikésanike, da pihesuék alang-alang
diya. Sakay diyan ka alanganin a magtiis
ta hirap alang-alang ta Mahusay a Baheta
tungkul ni Jesus. Diyos i mégpatibaya ta isip
mua.
9 Niligtas kitam na Diyos, a pinili na kitam
a sakup na a tolay. Bakén a dahil to gimet
tam a mahusay, éng'wan niligtas na kitam
dahil ta kagbi na dikitam sakay ta kaluuben
na. Saya i nihanda na dikitam bagu nilalang
i mundua. Ey ti Cristo Jesus, siya i nangtu-
pada ta éya a nihanda na.
10 Ey nadid éy nepaliwanag dén dikitam
tu nihanda na Diyos, sapul to kédemét se no
mégligtas dikitam a ti Cristo Jesus. Siya i nag-
paliwanaga ta buhay a éwan tu katapusan
to pégpahayag na ta Mahusay a Baheta. Siya
i néngibuta ta kapangyarian na kamatayan
tam.
11 Ey nadid, éy ginimiték na Diyos a
apostol sakay maistu, a inutusanék na a
mégpahayag ta Mahusay a Baheta.
12 Kanya méghirapék a nepihesuék. Pero
maski, éwanék mésanike, da tukoy ko i
pagkatiwalaan kua. Sakay tukoy ko be a
agumanék na ta pégtoldu ko a nikatiwala na
diyakén, hanggan ta aldew a késoli na se a
maghukum.
13 Nadid, Timoteo, sugsugén mo i tunay a
kagi a nitoldu ko diko. Sakay manatili ka
be ta péniwala tam, sakay mahalén mo du
kaguman mo; da saya i ugalia na mékiagum
ni Cristo Jesus.
14 Diyan mo pébayan tu tunay a pégtoldu a
nikatiwala diko na Diyos. I Banal a Espiritu
a mégiyan dikitam, éy aguman na ka.
15 Tukoy mo dén a gininananék du étanan
a méniwala ta Asia. Pati ti Pigelio sakay ti
Hermogenes, éy gininananék de be.
16 Pero ti Onesiporo, éy éwan. Kagbian
maka na Diyos de Onesiporo a mététena, da
inagumanék na ta meadu a beses. Maski
pihesuék éy éwanék na ikésanike,
17 éng'wan to kédemét na se ta Romaae, éy
piniliték na a inahayok hanggan éwanék na
neta.
18 Sakay natandaan mo wade be tu
péngtulung na diyakén ta Epeso to araw.
Maano maka kagbian siya na Panginoon
ta aldew na péghukum.

2

Tu Matapat a Sundalu Ni Cristo

1 Nadid, Anéng, patibayén mo i isip mua ta
tulung ni Cristo Jesus.
2 Te meadu a mégpatunay to nitoldu ko
diko. Ey siko éy dapat mo a itulos a mag-
toldu ta éya a nitoldu ko diko. Tolduan mo
du mapagkatiwalaan mo a tolay, a monda
maari be side a magtoldu man dén ta iba.
3 Tiisén mo i hirap mo, da siko i sundalu ni
Cristo Jesus a matapat.
4 I tunay a sundalu, éy éwan na masugsug
i éwan na katungkulan. Eng'wan, pilitén na
a mangatéd ta kasayaan no kapitan na.
5 Sakay tu mégkontes, éy éwan siya manalo
éng éwan na sundin i utus no kontes de.
6 Sakay tu mesipag a mégaradu, éy dapat a
meditol a mangalap ta pakinabang na.
7 Isipén mo diden ya a étélo a halim-
bawa, Timoteo, éy ipaliwanag diko na Diyos
i étanan a kahulugen na éya.
8 Alélahanén mo ti Jesu Cristo, a nagébwat
ta lahi ni Dabid, a nabuhay a huway. Saya i
Mahusay a Baheta a ipahayag ko.
9 Kanya méghirapék a pihesu, dahilan ta
nipahayag kua. Sakay pati, éy kinade-
naanék de be a komanék i tulisan. Pero éwan
de makadenaan i kagi na Diyos.

10 Kanya tiisén ko i maski anya a hirap
alang-alang du pinili na Diyos a tolay na,
monda magkamit be side ta kaligtasan de a
gébwat ni Cristo Jesus, sakay ta kamahalan a
buhay a éwan tu katapusan.
11 Nadid, tandaan mo i kagi a éye a tunay:
"Eng mate kitam kan a kaguman ni Jesus, éy
kaguman na kitam be a buhay.
12 Eng tiisén tam san i hirap tama, éy kagu-
man tam siya a maghari. Pero éng idelan
tam siya, éy idelan na kitam be.
13 Maski éwan kitam matapat diya, éy mat-
apat kan pabi siya dikitam, da éwan maari a
malipas i pangako na."

14 Ipaala-ala mo ya du kakaguman mo
sina, Timoteo, sakay ihatul mo dide a
diyan side mékipégsuway ta sari-sari a sal-
isalita. Ewan tu iatéd a mahusay i kona
sa a pégpasuway. Eng'wan mepahamak san
i isipa du mégbati. Ey Diyos i sistigu ta
péghatul mua dide.
15 Pumilit ka a pumeta ta Diyos a mégtoldu
ka ta mahusay ta kagi na, monda purién
na ka, monda éwan ka be masanike ta
tinarabaho mo diya.
16 Sakay iwasan mo tu éwan tu kabu-
luhan a uhon a kontara ta Diyos, dahilan i
mégkagia ta kona sa, éy lalo a umadeyo ta
Diyos.
17 Koman i saket a mékeahes i kona sa
a pégtoldu, da kumalat ta iba a tolay a
pagkamalién na side. Kaguman diden ya a
mégtoldu éy de Himeneo éy ti Pileto.
18 Side a duwa, éy inumadeyo dén side ta
katutuhanan. Sakay sésidaén de i péniwala
du iba, a kékagin de a éwan kitam kan
mabuhay a huway da nakalipas dén i éya.
19 Pero entan mo, pinatibay na Diyos i
sakup na a tolay. Koman dén side i dikél
a bito a éwan mo mayégyég. Sakay i kagia
no tanda na éya a bito, éy "Tukoy kan na
Panginoon éng ti ésiya i sakup na a tunay."
Sakay i tanda a esa, éy kagi na a, "Tu bawat
kan mégkagi a sakup siya na Panginoon, éy
dapat a ibutan na tu gimet na a medukés."

20 Mara du mégiyan ta memahal a bile, éy
te kasangkapan side a gintu, sakay pilak,
sakay kayo, sakay binga. Du iba, éy maha-
laga side; du agum éy éwan side masiyadu a
importante.
21 Nadid, mara du tolay ta simbaan, éy
koman be side i kasangkapan na bile. Eng
ibutan de tu ugali de a medukés, éy talaga
a handa dén side a tumulung to amo de.
Gamitén na Diyos i kona sa ta mahalaga a
gimet.
22 Kanya siko, Timoteo, éy iwasan mo i
medukés a kagustuan du olito. Pilitén mo a
gemtén i mahusay éy ta mapayapa a buhay.
Sakay manatili ka ta péniwala mua, sakay
mahalén mo i kapareho mo. Saya i ugalia
du méniwala ni Jesus ta tunay, a éwan side tu
kasalanan ta isip dia.
23 Iwasan mo be du mégpasuway a tolay,
da éwan ya tu kabuluhan. Tukoy mo i kean-
gayana na éya, éy lébug.
24 Ewan maari a mékelbug i utusan na
Panginoon. Eng'wan dapat mebait siya
ta étanan. Sakay dapat a matiyaga siya a
mégtoldu ta mahusay.
25 Sakay dapat be a mégpasensiya siya du
kontara na, a patamaén na i isip dia. Makay
sakali éy atdinan side na Diyos ta panahun
de a magsisi, monda mapospusan de maka
i katutuhanan.
26 Eng kona sa, éy makalégsew maka
side ta biklog ni Satanas, da siya ngani i
nagdiképa dide a pinilit na side a sundin de
i kagustuan na.

3

Tu Ménegipo a Panahun a Dumemét

1 Tandaan mo ye: Te dumemét a hirap ta
ménegipo a panahun bagu sumoli ti Cristo.
2 I ugali na tolay ta éya a panahun, éy gustu
de san i sarili de, sakay medémot side ta
kuhata, sakay palalo side, sakay mégpintas
side. Masuwayin side ta magulang de; éwan
side tu utang a loob; éwan side mékidiyos;
3 éwan side tu kagbi; mekétog i isip dia;
mégahew side; éwan de tipidén i sarili de;
metapang side; méiyamut side ta mahusay a
tolay;
4 mégtaraidor side; éwan de isipén i gimet
dia; hambug side; sakay éwan de sundin i
Diyos, éng'wan sundin de san i kalayaan dia.
5 Mégwari-wari side a méniwala side ta rili-
hiyon tam, péro inidelan de dén i Panginoon
tam.

Iwasan mo, Timoteo, i kona sa a tolay.

6 I sénganya dide éy makasdép side ta
pamilibilea, a tulos de a mégtoldu ta mali du
bébe a kulang tu isip. Du kona sa a bébe,
éy mélungkut side ta kasalanan de, sakay
sésundin de san i maski anya a gustu de.
7 Diden ya a bébe, éy bébaten de i maski ti
ésiya a mégtoldu, pero éwan side makaadal ta
katutuhanan.
8 Nadid, diden ya a lélake, éy ahigén de de
Hanes sakay ti Hamberes to késuway de ni
Moises to araw, da sumuway be side nadid
ta katutuhanan. Ewan side tu isip, sakay
éwan tu pasa tu péniwala de.
9 Pero éwan de itulos i ugali dia a kona sa,
da humayag agad i kalukoan dia. Matalo
side a kona de Hanes to araw.

Tu Ménigipo a Hatul Ni Pablo

10 Nadid siko, Timoteo, éy napospusan
mo dén i nipagtoldu kua sakay ta ugali kua
sakay ta layunin kua. Tukoy mo be dén i
péniwala ko éy ta pégtiyaga ko éy ta pégmahal
ko ta tolay.

11 Sakay tukoy mo be dén i nipékialama
diyakén du tolay ta Antiokia sakay ta Ikonio
sakay ta Listra, éng pinakodya de a nagpahi-
rap diyakén. Pero inagawék na Panginoon
ta étanan a éya.
12 Ey maghirap a talaga du étanan a
méniwala ni Jesus ta mahusay, da lélokon
side na iba a tolay.
13 Ey du medukés a tolay sakay du
méngloko, éy lumalo side a medukés,
hanggan maloko be side.
14 Pero siko, Timoteo, éy diyan mo kalek-
sapan i katutuhanan a inadal mo, da saya
i péniwala mo a tahod. Dapat ka a magkati-
wala du nagtoldu diko.
15 Natandaan mo, sapul to kékétihék mo,
éy tukoy mo dén i kasulatan na Diyos. Saya i
pagadalan mua a monda meligtas ka, dahil
ta péniwala mo ni Cristo Jesus.
16 I étanan a kasulatan na Diyos, éy Diyos
i nagpasulata. Saya i méngatéda diko
ta pégtoldu mo sakay ta ipégsaway mo du
mégkamali. Sakay saya i péghatul mo du
makasalanan. Sakay saya i pégadalan mo ta
tama a ugali.
17 Kona sa i iatéda na kasulatan, monda
tu utusan na Diyos, éy handa dén siya
a magimet ta maski anya a mahusay a
tarabaho.

4

1 Nadid, Timoteo, Diyos i sistigu kua ta
iutus ko a éye diko. Sakay ti Cristo Jesus i
sistigu ko bia. Siya i maghukuma du tolay a
buhay sakay du pate. Alang-alang ta késoli
na sakay ta péghari na, éy utusan ta ka a
2 magpahayag ta baheta na Diyos. Maski
nikésiya, maski melagen, maski mehirap,
éy sipagen mo a magpahayag. Magpatu-
nay ka dide, sakay hatulan mo side, sakay
pégkagian mo du mégkamali. Sakay pagtiya-
gaan mo san a magtoldu.
3 Kanyaék mégbilin diko ta kona se, Timo-
teo, éy dahilan éy te panahun a dumemét a
éwan tanggapén na tolay i tunay a pégtoldu.
Eng'wan i sundin de sana éy du mégtoldu ta
gustu de a mabate.
4 Idel de a makabate ta katutuhanan.
Basta sari-sari a lagip i péniwalaan dia.
5 Kanya siko, Timoteo, éy patibayén mo a
palagi i isip mua. Pagtiisan mo i hirap mo.
Sigi ka a magpahayag ta Mahusay a Baheta.
Sundin mo i katungkulan mo.
6 Ey sakén, dumemét dén nadid i ikate ko
alang-alang ta Panginoon tam.
7 Natupad ko den i pékilaban ko. Sinipagen
ko a nangtupad ta tungkulin ko. Ewan ko
inibutan tu péniwala ko.
8 Kanya nadid éy nihanda dén na Diyos
i gantimpala ko. Ey ti Panginoon Jesus, éy
siya i mangatéda diyakén ta kédemét na se
a maghukum. Ey éwan san sakén i atdinan
na, éng'wan pati du étanan a méguhay diya
a umasa ta kédemét na. Siya i mahusay a
maghukum.
9 Pilitén mo, Anéng, a dumemét ta éye
agad.
10 Dahilan ti Dimas, éy pinabayanék na
dén. Isipén na wade san i kalayaan na. Inu-
mange dén siya ta Tesalonika. Ti Kresente
éy inumange dén ta Galasia. Sakay ti Tito,
éy inumange ta Dalmasia.
11 Basta ti Lukas san dén i kaguman kua
nadid. Ahayukén mo ti Markos a kuyugén
mo ta éye, da dikél i metulung na diyakén.
12 Ti Titiko éy pinéglakad ko dén ta Epeso.
13 Kéange mo se, éy kébilén mo tu diyaket
ko a niwahak ko ni Karpo ta Troas. Pati du
libru. Pero i mas mahalaga a kébilén mo éy
du sulat.
14-15 Mangilag ka ni Alehandro a
mégpanday, da pinékialamanék na ta mahig-
pit. Kontara siya a tahod ta pégtoldu me.
Gantian siya na Panginoon a talaga ta
ginamet na a éya dikame.
16 Tu neditol a sisiyon de diyakén, éy éwan
tu néngisuhog diyakén. Basta gininananék
de a étanan. Patawadén maka side na Diyos.
17 Pero i Panginoon, éy éwanék na pin-
abayan. Pinatibay na i isip kua a monda
maariék a mégpahayag ta kagi na, monda
mébati du éwan Judeo a tolay. Sakay pati, éy
inagawék na to talaga ko a ikate.
18 Ey agawénék pabi na Panginoon ta
maski anya a medukés, hanggan éwanék na
kébilén ta kaharian na ta langet. Purién
maka siya a éwan tu katapusan.
19 Ipékikumustaék mo de Priska a pasawa,
sakay de Onesiporo a mététena.
20 Nawahak ti Erasto ta Korinto; sakay
niwahak ko ti Tropino ta Melito da naladu.
21 Nadid, Timoteo, pilitén mo a umange se
bagu taglamig. Mékikumusta diko ti Yubalo.
Pati ti Prudente, ti Lino, ti Klaudia, sakay du
iba a méniwala ta éye, éy mékikumusta be side
diko.
22 Mékiagum maka diko i Panginoon tam.
Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Tito

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan na Diyos,
sakay apostol ni Jesu Cristo. Inutusanék na
a monda patibayén ko i péniwala du pinili na
Diyos a tolay na, monda ipaliwanag ko dide
i katutuhanan ayun ta péniwala tama.
2 I katibayan na péniwala tam éy tu kéasa
tam ta buhay a éwan tu katapusan. Saya
tu nipangako na Diyos bagu na nilalang i
mundua. Ey éwan mégbuli-buli i Diyos.
3 Ey nadid, kédemét na takda na a oras,
éy nipaliwanag na tu nipangako na. Sakay
nipagkatiwala na diyakén a sakén i magpa-
hayaga ta kagi na ayun ta utus na Diyos.
Siya i tagapagligtas tama.
4 Saye i sulat kua ni Tito, a tunay a anak
ko ta péniwala tam. Tama tam a Diyos sakay
ti Cristo Jesus a tagapagligtas dikitam, éy
atdinan de ka maka, Tito, ta biyaya sakay ta
kapayapaan.

Tu Katungkulan Ni Tito Ta Kreta

5 Kanya niwahak ta ka ta Kreta, Tito, éy
monda husayén mo i étanan a bagay ta ina
a éwan pabi mahusay du simbaan ta ina;
sakay monda pilién mo du tagapamahala
du simbaan ta bawat banuwan sina, a atd-
inan mo side ta tungkulin de. Tandaan mo
tu nibilin ko diko:
6 Du matétanda a tagapamahala ta sim-
baan, éy kailangan a éwan side tu kapin-
tasan, sakay isesa san i asawa de, sakay
méniwala be du anak de, sakay éwan side
manggugulo.
7 Kailangan a éwan tu kapintasan i taga-
pamahala ta simbaan, da side i bahala ta
tarabaho na Diyos. Kailangan a éwan side
palalo, éwan side maiyamutin, éwan side
méglélasing, éwan side manggugulo, sakay
éwan side tu démot ta kuhata.
8 Eng'wan, dapat a ugali de, éy patulusén
de ta mahusay du bisita de, sakay mahusay
i ugali de, sakay tipidén de i sarili de, sakay
mékidiyos side ta mahusay.
9 Kailangan be a sugsugén de a palagi
i tunay a pégtoldu, monda maari de ya
a gamitén ta péghatul de ta tolay. Sakay
sawayén de du tolay a kontara ta éya a
pégtoldu.

Du Mégtoldu Ta Mali

10 Da entan mo, Tito, te meadu a tolay a
mekétog tu isip, a pagkamalién de du iba ta
pégtoldu dia a éwan tu pasa. Kona be sa i
meadu a Judeo a méniwala ni Jesus.
11 Kailangan a masaway side agad, da
pinagkamali de dén i péniwala na meadu
a mététena. Monda san éy maketa side ta
kuhata, kanya mégtoldu side ta mali.
12 Entan mo, tu kinagi no purupeta de a
esa éy, “Du taga Kreta kan, éy palagi side
a mégbuli-buli; koman kan side i hayup a
metamad side, sakay medémot side.”
13 Ey tama ngani ya. Kanya, Tito, éy
pégkagian mo side ta mahigpit, monda tu-
mibay i péniwala dia ni Jesus,
14 monda éwan de sugsugén i sari-sari
a lagip a gébwat du Judeo to araw, sakay
monda éwan de sundin du tolay a inumidel
ta katutuhanan.
15 Melinis i étanan a bagay éng melinis ka
be tu isip. Pero du medukés a tolay a éwan
méniwala, éy éwan side tu mahusay a gimet,
da mehupet a tahod i isip dia.
16 I kékagin dia, éy tukoy de i Diyos, pero
éwan. Da i gimet dia, éy éwan umayun
ta kagi dia. Medukés side a tahod, sakay
masuwayin side. Ewan side makagimet ta
maski anya a mahusay.

2

Tu Tama a Pégtoldu

1 Kanya siko, Tito, éy kailangan éy
mégtoldu ka ta tama a pégtoldu.
2 Ihatul mo du matétanda a lélake a diyan
side méglasing, sakay mahusay maka i ugali
de, sakay tipidén de i sarili de. Hatulan mo
side a patibayén de tu péniwala de, sakay
mahalén de i tolay, sakay magtiyaga side.
3 Pati du matétanda a bébe, Tito, éy hatulan
mo be side a gemtén de a palagi i kagustuan
na Diyos; sakay diyan side mégupos; diyan
side mahilig ta alak. Dapat magtoldu side
tungkul ta mahusay,
4 monda matolduan de du kabataan a
bébe a mahalén de du asawa de sakay du
anak de.
5 Kona maka sa, monda magadal du ka-
bataan a bébe a magtipid ta sarili de, a
diyan side meana-ananya. Dapat magsipag
side sakay mebait side, sakay sundin de
tu asawa de. Kona maka sa monda éwan
mapintasan i kagi na Diyos.
6 Pati du kabataan a lélake, éy hatulan mo
be side a magtipid ta sarili de.
7 Sakay pati siko, Tito, éy ipeta mo i ugali
mo a mahusay, monda ahigén de ka. Mag-
toldu ka ta matapat, a diyan mo gégemtén a
biro.
8 Magtoldu ka ta tama a kagi a éwan map-
intasan. Eng pakuna mo sa, éy masanike
du kalaban tam, da éwan side tu makagi a
medukés dikitam.
9 Pati du utusan, éy hatulan mo be side,
Tito, a sumunud side ta amo de, a diyan side
pulusupiya. Pilitén de maka a gumamet ta
kasayaan na amo de.
10 Diyan side mégkupit. Eng'wan, dapat a
matapat side to amo de, monda mepeta de i
kamahalan a pégtoldu na Diyos ta gimet dia.

11 Dahilan éy nipaliwanag dén nadid i
memahal a gimet na Diyos a kaligtasan na
tolay.
12 Saya i mégtoldua dikitam a méngibut ta
labag ta Diyos sakay ta ugali ta mundua
a medukés. Saya i mégtoldua dikitam a
magtipid ta sarili tam sakay ta pégpatama ta
ugali tam, sakay ta pékidiyos tam.
13 Dapat kona sa i ugali tam, habang
umasa kitam ta éya a memahal a aldew a
uhayén tam. Saya i aldewa a dumemét i
Diyos tam a ti Jesu Cristo a tagapagligtas. Ey
dikél i kapangyarian na ta éya a aldew.
14 Niatéd na tu sarili na, a monda meligtas na kitam ta medukés. Sakay lininisan
na kitam, monda sikitam i tolay na a sarili, monda mesipag kitam a magimet ta
mahusay.
15 Itoldu mo ya, Tito. Gamitén mo i kapangyarian mo a maghatul ta tolay, sakay
pégkagian mo side. Diyan mo pakultaden a
te umidel diko.

3

I Dapat a Ugali Du Méniwala Ni Jesus

1 Ipaala-ala mo du méniwala sina, Tito, a
dapat side sumunud du mayor de sakay du
iba a tagapamahala. Dapat sundin de side,
sakay palagi side a handa a gumamet ta
mahusay.
2 Pégkagian mo side a diyan side mégupos,
sakay diyan side mékelbug. Kailangan a
mebait side, sakay gumalang side ta maski
ti ésiya a tolay.
3 Da tandaan mo, pati sikitam, éy
medukés i ugali tam to araw. Mekétog i
isip tam, sakay masuwayin kitam. Sakay
éutusan kitam to éya na maski anya a gustu
tam a medukés. Ugali tam sana to éya, éy
medukés, sakay sumésene kitam. Naiyamut
dikitam du iba, sakay naiyamut kitam be
dide.
4 Pero nadid, éy mepaliwanag dén i ugali
na Diyos a mebait,
5 da niligtas na kitam. Pero éwan na kitam
niligtas dahil to gimet tam a mahusay, éng
'wan kanya niligtas na kitam éy to kagbi
na san dikitam. Mineligtas kitam dahil ta
péglinis na dikitam. Dahil ta éya, éy nienak
kitam a huway, a naging bigu i buhay tama.
Ey gébwat ya ta Banal a Espiritu.
6 Niatéd na Diyos dikitam i Banal a Espiritu ta pamag-itan ni Jesu Cristo a tagapagligtas tam.
7 Kona sa i ginamet na, monda tanggapén
kitam na Diyos, a ibilang na kitam a éwan
tu kasalanan, monda magkamit kitam ta
buhay a éwan tu katapusan. Saya i asaan
tama.
8 Tandaan mo i kagi ko a éye, Tito, da
tunay ya.
Kanya gustu ko a tiyagaan mo ya, Tito,
a itoldu mo du méniwala ta Diyos, monda
mesipag side a gumamet ta mahusay. I éya
éy mahusay, a pakinabangan na tolay.
9 Diyan ka mékipégsuway ta éwan tu pasa,
sakay du atakdug a listaan du matétanda to
araw. Iwasan mo be i pékelbug tungkul ta
kautusan. I éya éy éwan tu kabuluhan.
10 Sakay éng te tolay sina dikam a
pinégsuwayén na du kaguman moy, éy
pégkagian mo. Nadid, éng éwan siya
maniwala éy pégkagian mo a huway. Nadid,
éng sigi san siya éy diyan mo pakultaden a
mékiagum dikam.
11 Da tukoy mo dén a medukés i kona sa a
tolay. Te kasalanan siya, sakay tukoy na be
ta isip na a te kasalanan dén siya.
12 Paangen ko diko ti Artemas, o dikaya ti
Tikiko. Kédemét na diko, Tito, éy pilitén mo a
umange diyakén agad ta Nikopolis, da saya
i pégpalipasan kua a talaga nadid a taglamig.
13 Pilitén mo a pagayakan de Senas éy ti
Apolos, monda mahusay i lakad dia. Pagayakan mo side ta étanan a kailangan de.
14 Matolduan maka du étanan a kaguman
ta a magtarabaho ta mahusay, monda matulungan de du te kailangan. Diyan side
mégbébulakbolén.
15 Du kaguman ko ta éye, éy mékikumusta
side diko. Sakay sakén, éy ipékikumustaék
mo du kaguman tam ta ina a méniwala. Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Pilimon

1 Gébwat ye ni Pablo a pihesu alang-alang
ni Cristo Jesus. Sikame ti Timoteo i nanulata
ta éye. Saye i sulat mia ni Pilimon, tu mahal
me a katulung me ta tarabaho tam.
2 Sulatan me be ti Apia a top tam, sakay
ti Arkipo a katulung tam ta kalaban tam,
sakay du iba sina a méniwala a te sakup du
mégsimba ta bile moy.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.
4 Mégpasalamaték ta Diyos a palagi, dahil
diko, Pilimon, a alélahanén ta ka ta panalan-
gin ko.
5 Dahilan éy nabaheta ko dén i pégmahal
mo du étanan a méniwala, sakay nabaheta ko
be a matibay dén tu péniwala mo ni Pangi-
noon Jesus.
6 Ménalanginék a mapospusan maka du to-
lay i mahusay a dumemét dikitam a gébwat
ni Cristo. Mapospusan de maka ya dahil ta
péniwala mo a ipahayag mo.
7 Tu péngmahal mo du iba a tolay, Wadeng,
éy saya i nagpasayaa diyakén, da pinatibay
mo kan i isip du étanan a méniwala ta Diyos.
8 Kanya nadid, Pilimon, éy te kaginék
diko. Pero éwan ko gamitén i kapangyarian
ko a gébwat ni Cristo a mangpilit diko a
mangtupad ta gustu kua.
9 Eng'wan, alang-alang ta pégkasuyu taa,
éy mékiohonék san diko. Maski lakayék a
nepihesu alang-alang ni Cristo, éy éwan ta ka
pilitén.
10 I pékiohon ko sana diko, Pilimon, éy
alang-alang ni Onesimo. Dahilan éy bilang
anak ko dén siya a tunay, da tinolduan ko
siya a ipasakup ni Jesus ta kinepihesuan
kuae.
11 To éya éy éwan ka tu pakinabang ni
Onesimo. Pero nadid, éy te pakinabang ka
dén diya; sakay sakén éy te pakinabangék
be, da inagumanék na.
12 Nadid, Kadimoy, éy pasolién ko dén na-
did diko ti Onesimo, maski magamwawék
diya.
13 Gustu ko maka a gipusén ko pa se siya
a kaguman ko, monda siya maka i mégebégi
mo a tumulung se diyakén ale ko a pihesu.
14 Pero éwan, da mésanikeék a gamitén tu
utusan mo éng éwan mo pakultaden. Ewan
ta ka pilitén éng éwan mo isuul diyakén.
15 Kanya wade nehiwalay diko ti Ones-
imo a sandali a panahun, éy monda maging
kaguman mo siya a huway habang buhay.
16 Ey éwan dén siya nibilang a utusan mo
san nadid, éng 'wan higit pa ta utusan, da
naging top mo siya nadid ta péniwala. Sakén
éy gustu ko siya a tahod. Pero siko, éy mas
mahigit i pénggustu mua diya a talaga, da te
utusan ka man dén, sakay te top ka be dén a
méniwala ta Panginoon tam.
17 Kanya Pilimon, éng magkadimoy kita a
talaga, éy tanggapén pad ti Onesimo a kona
maka be ta pénanggap mo diyakén.
18 Eng te kasalanan siya diko, o éng te
utang diko, éy sakén i bahala.
19 Tandaan mo, sakén a mismo, éy pir-
maan ko dén i sulatae, monda maniwala
ka a sakén i bahala a magbayad ta utang
na. Pero, Pilimon, diyan mo be kaleksapan
a te utang a luub ka be diyakén, da sakén
i néngipaliwanaga diko ta buhay a éwan tu
katapusan.
20 Kanya, Wadeng, éy umayun ka pad ta
pékiohon ko a éye diko dahil ta péniwala ta ta
Panginoon. Pakasayaénék pad, da patwadi
kita dén ta péniwala.
21 Mégkompiyansaék diko, Pilimon, da
tukoy ko a sundin mo i pékiohon kua diko
ta sulatae. Tukoy ko a gemtén mo i mas
mahigit ta gustu ko.
22 Maghanda kam be ta demtan ko, da
umasaék a paluwasénék de ta pégpihesuanae,
dahil ta panalangin moya diyakén, a tulos
bumisitaék dikam.
23 I kaguman ko a éye a ti Epapras, éy
mékikumusta diko. Nipihesu be siya dahil ta
péniwala na ni Cristo Jesus.
24 Sakay du katulung ko a iba ta tarabaho
ko, a ti Markos, ti Aristarko, ti Demas, ti
Lukas, éy mékikumusta be side diko.
25 Kagbian kam maka na Panginoon tam
a Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat a para du Hebreo

1 To éya éy nipaliwanag na Diyos i kagi
na du apo-apo tam ta pamag-itan du pu-
rupeta na. Nipaliwanag na ya ta iba-iba a
panahun, sakay ta iba-iba a gimet na.
2 Pero nadid, éy nipaliwanag na dén diki-
tam i kagi na ta pamag-itan no anak na. Siya
i pinaglalanga na Diyos ta étanan. Siya i
inutusan na a bahala ta étanan.
3 Tu anak na Diyos, éy siya i méngipetaa ta
pagkadiyos na Diyos ta mundua. Dahilan,
éng kodya i Diyos, éy kona be dén sa tu anak
na. Siya be i bahala ta sanlibutan ta pamag-
itan no kagi na a makapangyarian. To
nikate na a para malinis i tolay ta kasalanan
de, éy nagsoli siya ta langet, a kaguman na
sa i Diyos a méghari.

Mataas Ti Jesus Du Anghel

4 Kanya tu anak na Diyos, éy pinataas siya
na Diyos du anghel. Dahilan i tungkulin
na a makapangyarian, éy mahigit pa du
anghel.
5 Da bakén a anghel i pinégkagiana na
Diyos ta kagi a éye, a "Siko i anak ko. Sakén i
Ama mua." Tu anak na san i pinégkagian na
ta éya. Ti Jesus san i nginahinan na a anak
na.
6 Sakay to pégpaange na Diyos to anak na
a isesa ta mundua, éy kinagi na, a "Dapat a
siya i sambaana na étanan a anghel ko."
7 Nginahinan na Diyos du anghel a utusan
na, a koman kan side i pahés éy ta apoy,
da mesibét side a gemtén de agad i utus na
Diyos.
8 Pero i ningahen naa to anak na éy Diyos!
Da kinagi na diya, a "Siko éy Diyos ka. I
kapangyarian mua, éy éwan tu katapusan.
Méghari ka ta tama.
9 I gimet a mahusay éy kasahatan mo.
Pero i gimet a medukés éy kaiyamutan mo.
Kanya sakén a Diyos, éy pinili ta ka dén a
mataas ka du iba. Sakay inatdinan ta ka ta
kasayaan mo."
10 Sakay i kagi a iba a tungkul to anak
na Diyos, éy "Siko, Panginoon, i naglalanga
ta mundua. Sakay i étanan ta langet, éy
linalang mo be.
11 Kédemét na oras éy maibut side. Pero
siko éy éwan ka maibut, maski nikésiya.
Maluma side a étanan a koman i badu.
12 Ey siko, iduho mo i mundu, sakay du
édsa ta langet, a koman side i dati a damit.
Mabagu side; pero siko éy éwan ka mabagu.
Ewan ka tumanda, sakay éwan ka mate."
13 Sakay bakén a anghel i pinégkagian na
Diyos ta éye, a "Kaguman ta ka se a maghari,
a hanggan mapasuku ko diko du kalaban
mo." Tu anak na san i pinégkagian na ta éya.
14 Ey anya i tungkulina na anghel? Side
éy du espiritu a mégtarabaho ta Diyos. Side i
utusan na Diyos a ange tumulung du tolay a
meligtas.

2

Diyan Moy Pébayan Tu Inadal Moy

1 Nadid, éng kona sa i kapangyarian ni
Jesus, éy dapat a pansingén tam ta mahigpit
i katutuhanan a inadal tam tungkul diya,
monda éwan tam kaleksapan.
2 Da entan moy tu kahigpitan no kautusan
na Diyos a nipahayag du anghel ni Moises to
araw. Eng maparusaan na Diyos a talaga i
maski ti ésiya a éwan méniwala ta éya,
3 éy anya, isip moy makaiwas kitam
beman ta parusa na nadid, éng pabayan
tam tu nipahayag no Panginoon tungkul ta
pégligtas ta tolay? Da lalo ya a mahigpit
to kautusan. Ey tandaan moy, du tolay a
nakabati ni Jesus, éy side ya di nagpatunaya
dikitam a katutuhanan ya.
4 Pati i Diyos, éy nagpatunay be siya
dikitam a katutuhanan tu nitoldu de diki-
tam. Da inatdinan na side ta kapangyarian
a monda makagimet side ta kataka-taka
ta harapan tama, monda méniwala kitam.
Sakay inatdinan na be du méniwala ta iba-
iba a kaluub na a gébwat ta Banal a Espiritu,
ayun ta gustu na a iatéd. Diden ya a kaluub
éy sa' be ya i mégpatunaya dikitam a katu-
tuhanan tu nitoldu de.

Ti Jesus I Tagapagligtas

5 Nadid, te kagin ék tungkul ta bigu a
mundu a dumemét: bakén a anghel i pinilia
na Diyos a bahala ta éya, éng éwan tolay.
6 Da kinagi ye to kasulatan:
"Siko, Diyos, bakit tolay i pansingén mua?
Maski éwan side tu pasa, éy alagaan
mo side.
7 Ta sandali a panahun, éy ginamet mo side
a mababa side du anghel. Sakay pinataas
mo side a koman i hari,
8 da inatdinan mo side ta kapangyarian ta
étanan."
Nadid, éng kinagi na Diyos a inatdinan na i
tolay ta kapangyarian ta étanan, éy i kahulu-
gen na éya, éy éwan tu bagay a éwan ipasakup
ta tolay. Nadid a panahun éy meta tam a
éwan pabi makapangyarian i tolay ta étanan.
9 Pero entan moy ti Jesus. Ta sandali a
panahun éy pinababa siya na Diyos du
anghel, a naging tolay siya, monda mate
siya para ta étanan a tolay. Ey ginimet ya na
Diyos da kéagbian na kitam. Pero nadid, éy
pinataas dén siya na Diyos a hari, da minate
siya para dikitam.
10 Linalang na Diyos i étanan, a siya i ba-
hala ta étanan. Kanya tama i plano na a

naghirap ti Jesus, monda maging ganap dén
ti Jesus a tagapagligtas ta meaadu a tolay na
Diyos, a iange na side ta langet.
11 Ey nadid éy inibutan na dén dikitam tu
kasalanan tam. Ey nadid, i Ama na, at sakay
na Ama tam, éy isesa. Kanya ti Jesus, éy éwan
siya mégalanganin a dulawan na kitam a top
na.
12 Kona se i kinagi naa ta Diyos, a "Ipa-
hayag ta ka, Améng, du tétotop ko. Ta
pégpisan de, éy purién ta ka ta harap de."
13 Sakay kagi na be, éy "Umasa ék ta
Diyos." Sakay kinagi na be, a "Kéye ék dén
se, a kaguman ko du anak na Diyos a naging
tétotop ko."
14 Nadid, sikitam a anak na Diyos, éy tolay
kitam a mate kitam be. Kanya ti Jesus éy
naging tolay be siya, a te bégi be, monda
mate siya para dikitam. Ey ta pamag-itan
no nikate na, éy natalo na ti Satanas, da ti
Satanas i kégébwatan na kamatayan.
15 Minate ti Jesus to kudos, a monda
agawén na kitam ta anteng tam ta ikate tam.
16 Bakén a du anghel i tétulungan naa, éng
'wan sikitam a lahi ni Abraham.
17 Kanya naging tolay siya a kona dikitam
a tétotop na, monda meramay siya ta hirap
tam, monda kagbian na kitam. Ginimet na
ya a monda siya i tagapanalangin dikitam
ta harap na Diyos. Minate siya para ta tolay,
monda pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta
kasalanan de. Matapat ti Jesus, a kinagbian
na kitam dén.
18 Ey nadid, maari na dén a aguman
du tétokson ni Satanas, monda éwan side
magkasala; da naghirap siya a tinokso be
siya ni Satanas to éya.

3

Mataas Ti Jesus Ni Moises

1 Sikam a tétotop ko ta péniwala, pinili kam
be dén na Diyos a anak na. Isipén moy ti
Jesus, siya a nibaheta tam ta tolay. Siya i
pinaange se na Diyos ta mundua, monda
siya i maging tagapanalangin dikitam.
2 Inatdinan siya na Diyos ta tungkulin na;
éy matapat siya ta Diyos, a kona ni Moises.
Da ti Moises, éy matapat be ta Diyos to araw,
to péngatéd diya na Diyos to tungkulin na a
siya i tagapamahala ta bile na Diyos. (I bile
na éy du tolay na a Judeo.)
3 Pero ti Jesus éy mas higit pa ni Moises,
da siya i naglalanga du tolay na Diyos. Ey ti
Moises éy linalang san.
4 Tokoy tam dén a i bawat bile, éy te tolay a
nagimet ta éya. Ey Diyos i nagimita ta étanan.
5 Nadid ti Moises, éy matapat a utusan
na Diyos a tagapamahala ta étanan a tolay
na Diyos to araw. I tungkulin na sana, éy
ipahayag na du tolay i gimet na Diyos ta esa
a panahun a dumemét.
6 Pero ti Cristo éy éwan utusan na Diyos
a kona ni Moises, éng 'wan anak ngani na
Diyos, a matapat siya a tagapamahala ta to-
lay na Diyos nadid. Ey sikitam i tolay na, éng
éwan tam pébayan i pag-asa tam diya, sakay
éng mégkompiyansa kitam diya ta mahusay.

Tu Lugar a Para Du Tolay

Na Diyos a Imangan De

7 Kanya isipén moy i kagi na Banal a Es-
piritu du Judeo to araw: "Bagay mabati moy
nadid i kagi na Diyos,
8 éy diyan kam mekétog tu ulo, a kona du
apo moy to araw, to péngidel de ta Diyos to
ilang a lugar.
9 Da du Judeo to araw, maski mineta de i
memahal a gimet na Diyos to lubuk na épat
a pulu a taon, éy pinuhubaan de siya éng
pabayan na i ugali de a medukés.
10 Kanya kinaiyamutan na Diyos diden ya
a tolay, da kinagi na a palagi side a éwan
méniwala ta utus na, a medukés be i isip dia.
11 Mégingél i Diyos dide, a nisumpa na
side" a kinagi na, a "Ewan side makasdép ta
lugar a nihanda ko dide a kaginhawaan de."
12 Sikam a tétotop ko, mangilag kam,
makay te sénganya dikam a te medukés a
isip, a maibutan tu péniwala moy ta Diyos.
13 Maigi pa éy négpaalélahanan kam a
aldew-aldew, habang te panahun pabi,
monda éwan tu esa dikam a maloko na
kasalanan na; monda éwan tu esa dikam
a umidel ta Diyos.
14 Da kaguman kitam ni Cristo a étanan,
éng méniwala kitam diya ta matibay hang-
gan éwan dumemét i katapusan.
15 Sé' ngani ye i kinagia to kasulatan:
"Bagay mabati moy i kagi na Diyos éy
sundin moy. Diyan kam mekétog tu ulo a
kapareho du Judeo to araw."
16 Ey ti ésiya diden ya i nakabatia to kagi
na Diyos, a tulos de inidelan? Du Judeo
ngani a étanan a niluwas ni Moises ta Egipto.
17 Ti ésiya i pinaginglana na Diyos to lubuk
no épat a pulu a taon? Diden ya ngani a
Judeo a te kasalanan. Ey minate side a
étanan to ilang a lugar.
18 Ti ésiya du pinégkagian na Diyos a éwan
side makasdép to lugar a nihanda na dide a
kaginhawaan de? Du tolay a masuwayin.
19 Kanya tukoy tam a éwan side nakasdép
to luta a nipangako na Diyos a para dide, da
éwan side naniwala.

4

1 Nadid éy nipangako na Diyos a
makasdép du tolay na to adene na, a
maginhawa. Ey i éya a pangako éy para
dikitam be. Pero mangilag kam; makay
te esa dikam a éwan makasdép ta éya a
nipangako na.
2 Da sikitam éy nabati tam be dén i
Mahusay a Baheta a kona du Judeo to araw,

a méngiligtas i Diyos ta tolay. Pero side, éy
éwan de pinakinabangan i éya, da éwan side
naniwala.
3 Ey sikitam a méniwala nadid, éy
makasdép kitam a kaguman tam i Diyos
a maginhawa. Pero du éwan méniwala éy
éwan maari. Da mégingél i Diyos ta kona sa,
a kinagi na a éwan makasdép i kona sa to
lugar a nihanda na dide a kaginhawaan de.
Ey kinagi na i éya, maski nakahanda dén tu
lugar na sapul to nipaglalang na ta mundua.
4 Da linalang na Diyos i étanan ta éném
san a aldew. Sakay to ikapitu a aldew, éy
inumimang kan dén siya to péglalang na.
Saya tu kagi to kasulatan.
5 Sakay kagi na be ta éya, a diden ya a tolay
éy éwan side makasdép a kaguman na Diyos
a umimang ta kaginhawaan de.
6 Kanya du tolay to araw a nakabati ta
Mahusay a Baheta, éy éwan side nakasdép to
lugar na Diyos, da éwan side naniwala. Pero
te iba a makasdép a monda kaguman dén
side na Diyos a maginhawa.
7 Kanya huway siya a néngitakda ta esa a
panahun a makasdép i tolay ta lugar na. Ey
nadid ngani dén i panahun a éya! Da kélipas
no panahun du tolay a éwan méniwala, éy
kinagi ni Dabid tu kagi na Diyos a kona se:
"Bagay mabati moy i kagi na Diyos," kagi na,
"éy diyan kam mekétog tu ulo."
8 Nadid, i éya a lugar a kaginhawaan, éy
bakén a banuwan na Israel a dinemtan du
Judeo to péngigiya dide ni Hosue. Da éng
kona sa éy éwan maka dén négkagi i Diyos a ta
esa pa a panahun éy te dumemét a ginhawa.
9 Samakatuwid, éy te imangan pa a lugar
a nakahanda a para ta tolay na Diyos, a
kaginhawaan de.
10 I maski ti ésiya a makasdép ta éya éy
kaguman na Diyos a maginhawa, a kona to
kéimang na Diyos to péglalang na to éya.
11 Kanya magpilit kam a sumunud ta
Diyos, monda makasdép kam ta éya a lugar,
a kaguman moy siya a maginhawa. Diyan
sumuway i maski ti ésiya dikam; makay
te éwan makasdép dikam, a kona du Judeo
to araw a masuwayin. Dapat kitam a
sumunud,
12 da i kagi na Diyos éy éwan malipas,
sakay mahigpit ina a méngipeta ta édse ta isip
tama. Mara i kagi na Diyos éy metadém ta
maski ahe a sondang a magtembang i tadém
naa, da bumébétko a hanggan ta isip tama
sakay ta angés tama, a puhubaan na i gayak
na tolay.
13 Ewan tu makaliso ta Diyos. Meta na i
maski anya a gimet na tolay éy ta gayak de.
Siya i péngatuwiranan tam ta kasalanan tam.
14 Nadid, dapat patibayén tam ta mahusay
i péniwala tam ni Jesus. Da te tagapanalan-
gin kitam a inumange ta langet a mékiohon
ta Diyos a para dikitam--ti Jesus a mismo, a
anak na Diyos!
15 Maigi da ti Jesus i tagapanalangin ta
Diyos a para dikitam. Da siya éy tukoy na
dén i pagkatolay tam a medukés. Da tolay
be siya a tinokso be ni Satanas. Ewan tu
pégtokso ni Satanas ta tolay a éwan nabati
ni Jesus. Pero éwan siya nagkasala. Kanya
méhabag siya dikitam.
16 Ey dahil ni Jesus, éy diyan kitam
mésanike a umadene ta Diyos, da mebait
siya. Manalangin kitam diya, monda kag-
bian na kitam, sakay aguman na kitam
bagay te kailangan kitam.

5

1 Nadid, i bawat mataas a padi na Judeo,
éy pinili siya ta tolay, a i tungkulin na
éy tagapanalangin ta Diyos a para dide.
Mégatang siya ta Diyos dahil ta kasalanan
de, monda patawadén side na Diyos.
2 I kona sa a padi éy tolay be siya a
makasalanan be. Kanya mahusay siya a
mangagbi du tolay a iba a te kasalanan.
3 Ey siya, da mehina be, éy kailangan
mégatang siya éwan san para ta kasalanan
du tolay, éng'wan para ta kasalanan na be
a sarili.
4 Nadid, tungkul ta tungkulin na mataas a
padi éy éwan maari i esa a tolay a mangalap
ta éya a tungkulin. Da Diyos san i nangpilia
éng ti ésiya i mataas a padi, a kona to nipang-
pili na ni Aron to araw.
5 Ey kona be sa ti Cristo. Ewan siya
nagpataas ta sarili na a monda siya i taga-
panalangin. Eng'wan, Diyos i nagpilia diya
a tagapanalangin, to pégkagi na diya, a "Siko
i anak kua. Sakén i Ama mua."
6 Te iba be a kagi na Diyos diya, a "Siko
i tagapanalangin ta tolay a éwan tu katapu-
san, a kona ni Padi Melkisedek to araw."
7 Ti Jesus, to pégiyan na pabi ta munduae,
éy ménalangin siya ta Diyos, a dumédaying
siya a makasanget, da tukoy na a Diyos i
maari a méngiligtas diya ta ikate na. Ey
pinansing siya na Diyos, da neta na a
masiyadu i péniwala na diya.
8 Maski anak siya na Diyos éy natutu siya
a méniwala diya, dahil to hirap a tiniis na.
9 Ey nadid, naganap dén ti Jesus ta
mahusay, a tulos siya tagapagligtas nadid
ta étanan a tolay a sumésunud diya.
10 Ey pinili dén siya na Diyos, a siya i
tagapanalangin ta tolay, a kona ni Padi
Melkisedek to araw.

11 Te meadu ék maka pa a makagi tungkul
ta éya, pero mehirap a ipaliwanag dikam, da
sala moy a mapospusan.
12 Nale kam dén a méniwala ni Jesus! Bakit
kailangan kam pa a tolduan ta medibo a
pégtoldu na Diyos? Dapat sikam maka dén i
mégtoldu! Koman kam pabi i anak a mégsuso
pabi, da éwan moy pabi kaya a méngan ta
kanén.
13 Eng gatas san i kaya moy a kanén, éy
koman pabi i anak i isip moya. Mehina pabi
i péniwala moya, a éwan moy pabi tukoy i
kagi na Diyos a mégtoldu ta mahusay a ugali.
14 I mekétog a kanén éy saya i medisalad a
pégtoldu. I éya éy para san du te isip; side a
gumégimet ta mahusay, da mapospusan de
i mahusay éy ta medukés.

6

1 Kanya sikam, éy dapat kam a magadal
ta medisalad a pégtoldu ni Cristo, monda
tumibay i péniwala moya. Diyan kam san
magadal a huway-huway ta medibo san a
pégtoldu. I medibo a pégtoldu éy tungkul san
ta péngibut ta ugali a éwan tu pasa, sakay ta
péniwala ta Diyos,
2 sakay ta pégbinyag, sakay tungkul ta
péngitupo moy ta kamét moya ta tolay a bas-
basan moy, sakay ta kéhuway a buhay, sakay
ta parusa na Diyos a éwan tu katapusan.
3 Magadal kam be ta medisalad a pégtoldu,
éng pakultaden kam na Diyos.
4 Da entan moy: i tolay a nagpasakup dén
ni Jesus, éng idelan de man dén, éy éwan
dén maari a makapagsisi i kona sa, sakay
éwan be maari a mapasoli side a huway. Du
tolay a kona sa, éng naliwanagen dén side,
a nabati de dén i kaluub na Diyos, sakay
naging kabilang dén side du tinumanggap
ta Banal a Espiritu, éy anya éng idelan de?
5 Eng nakabati side a mahusay i kagi na
Diyos, éng makaramdam side ta kapang-
yarian na Diyos a dumemét a maghari, éy
anya éng idelan de?
6 Eng mabati na tolay i kona sa, sakay
tulos idelan de, éy éwan dén maari a maka-
pagsisi i kona sa; éwan dén maari a maka-
soli side a huway, da koman de i nipako a
huway ti Jesus ta kudos, dahil ta kéidel de
diya ta harap na meadu a tolay.
7-8 Mara i tolay a nipasakup ni Jesus, sakay
tulos idelan de, éy koman side i luta a dem-
tan na uden, pero i imula sa éy éwan mag-
tubu. Ewan ya tu pasa a luta, da medukés
san a lamon i tumubua ta éya, sakay set.
Talaga a idelan no te koo i kona sa a luta,
a tulos na a tutudén. Samakatuwid éy
parusaan na Diyos i tolay a kona ta éya a
luta, a inumidel ni Jesus. Pero du manatili
diya, éy tulungan na.
9 Kékadimoy, maski kona sa i kinagi ko,
éy tukoy ko a memahal i kalagayan moy, a
iligtas kam na Diyos ta mahusay.
10 Tama i gimet na Diyos. Ewan na
kéleksapan i ginimet moya sakay tu pégmahal
moy diya a iyépeta moy to pégtulung moy du
top moy ta péniwala. Ey sé' pabi ya i ugali
moya nadid.
11 Sakay sakén, i gustu kua, éy tulos mesi-
pag i bawat esa dikam a méniwala a hanggan
buhay kam, monda kamtan moy i asaan
tama.
12 Diyan kam metamad. Eng'wan, ahigén
moy du iba a tolay a tétiisén de i hirap de, a
uméasa side to nipangako na Diyos dikitam.

Tu Nipangako Na Diyos

13 Entan moy ti Abraham: to péngako na
Diyos diya, éy nipangako na Diyos a tu-
padén na. Ey pinatibay na tu pangako na
ta sarili na a ngahen. Ey éwan tu mataas ta
ngahen na Diyos.
14 Kinagi na Diyos diya, éy "Pagpalaén ta
ka a talaga, sakay pakaduén ko i lahi moy."
15 Ey entan moy ti Abraham: nale siya a
naguhay, pero nakamtan na be tu nipan-
gako na Diyos diya.
16 Eng sumumpa i tolay ta pangako, éy
ngahinan na i esa a tolay a mataas pa diya.
Ey du makabati, éy méniwala side ta pan-
gako na éng isumpa na.
17 Ey kona be sa i Diyos to araw--pinatibay
na tu pangako na ta pamag-itan na pénumpa,
monda du pinangakuan na, éy tukoy de a
éwan malipas tu kagi na.
18 Kanya sikitam a nipasakup ta Diyos, éy
umasa kitam to nipangako na, da nisumpa
na be. Ey matibay i kéasa tam diya, da éwan
siya mégbuli-buli.
19-20 Tukoy tam a siguradu a tanggapén
tam i nipangako na Diyos dikitam, da ti
Jesus, éy neditol siya dikitam ta langet, a
siya i tagapanalangina dikitam ta harap na
Diyos, a éwan tu katapusan. Koman siya ti
Padi Melkisedek.

7

Ti Padi Melkisedek

1 Ti Melkisedek, éy siya i hari to araw ta
Salem. Sakay padi be siya a tagapanalangin
ta Diyos. Ey ti boboy tam a Abraham, to
késoli na a gébwat to banuwan a nagpabuno
du hari a kalaban na, éy sinambat siya ni
Melkisedek. Tulos na a binasbasan ti Abra-
ham, a monda kagbian siya na Diyos.
2 Nadid ti Abraham, éy inatdinan na ti
Melkisedek to ikasapulu no sinamsam na
du kalaban na. Tu ngahen ni Melkisedek,
éy éduwa i kahulugen na. Tu esa éy hari
na tama a gimet. Sakay tu kahulugen na a
ikaduwa, éy hari na katahimikan, da hari

siya na Salem. (I kahulugen na Salem éy
tahimik.)
3 Ewan tu nakapospos to ama ni
Melkisedek, sakay to ina na, o dikaya
to kinégébwatan na. Ewan be nisulat tu
nikeenak na o dikaya tu kamatayan na.
Kanya ti Melkisedek, halimbawa éy koman
siya ti Jesus a anak na Diyos, a naging
padi a tagapanalangin ta tolay, a éwan tu
katapusan.
4 Entan moy: mataas siya a tahod. Maski
mataas be ti boboy tam a Abraham, éy
inatdinan na ti Melkisedek to ikasapulu no
sinamsam de du kalaban de. Nigalang siya
ni Abraham.
5 Kanya tu padi a koman ti Melkisedek éy
mataas siya du padi a apo ni Lebi. Da side
san i maaria a mangalap du kapareho de a
Judeo ta ikasapulu na kabuhayan de. Ey du
apo ni Lebi éy apo be side ni Abraham.
6 Ey ti Abraham, éy mataas siya, da siya
i pinangakuan na Diyos. Ey ti Melkisedek,
maski éwan siya apo ni Lebi éy inatdinan
siya ni Abraham to ikasapulu no sinamsam
na. Sakay ti Melkisedek, siya i nagbasbasa
ni Abraham.
7 Ey talaga tu mégbasbas, éy siya i mataasa
to basbasan na. Kanya mas mataas ti
Melkisedek ni boboy Abraham.
8 Da entan moy, du apo-apo ni Lebi éy
padi side. Ey alapén de i ikasapulu to hanap
no kapareho de. Pero maski padi side, éy
mate be side. Pero ti Padi Melkisedek, éy
kagi na kasulatan a buhay pabi siya.
9 Kanya ti Abraham, to nipangatéd na ni
Melkisedek to ikasapulu no sinamsam na,
éy bilang nangatéd be ti Lebi,
10 da apo siya ni Abraham, maski éwan
pabi nienak. Kanya mataas ti Melkisedek ni
Lebi.
11 Tu utus a niatéd na Diyos du Judeo éy
monda maging mahusay side. Nadid, éng
naging mahusay side ta pamag-itan du padi
a gébwat ta lahi ni Lebi, éy éwan maka dén
kinailangan i iba a padi, ayun ta pagkapadi
ni Melkisedek. Pero te iba nadid a taga-
panalangin ta tolay, a ti Jesus ngani dén.
Ey éwan kaparis ni Aron a apo ni Lebi i
pagkapadi naa.
12 Ey to péngbagu na Diyos to tagapanalan-
gin diya, éy binagu na be tu kautusan.
13 Ey tu Panginoon tam a Jesus, éy siya i
nanglewasa du dati a padi a tagapanalangin
ta tolay. Ey éwan siya lahi du dati a padi,
14 da gébwat siya ta lahi ni Huda. Ey ti
Moises, to pégkagi na ta tungkul du padi, éy
éwan na kinagi a maging padi du Judeo a
sakup ta lahi ni Huda.

Maari Ti Jesus Du Dati a Padi

15 Kanya tukoy tam a naibut dén i
tungkulin du dati a padi, da i kalewas dia éy
ti Jesus. Siya i tagapanalangin a kapareho
ni Melkisedek to araw.
16 I pagkapadi naa éy éwan gébwat to dati a
kautusan, éng éwan inatdinan siya na Diyos
ta tungkulin na a tagapanalangin dikitam,
dahil ta kapangyarian na, sakay pati éy
nabuhay siya a huway, a éwan tu katapusan.
17 Diyos i nagpatunaya ta éya, da kagi na
to kasulatan, a ti Jesus i tagapanalangin ta
tolay a éwan tu katapusan, a kona ni Padi
Melkisedek to araw.
18 Kanya tu dati a kautusan éy nalipas dén,
da éwan tu pasa, a éwan na kitam tinulun-
gan.
19 Da éwan tu tolay a makasunud ta éya
ta hustu, a monda mebilang dén a éwan tu
kasalanan. Pero nadid i kalewas na éya, éy
ti Jesus. Siya i pag-asa tama. Dahil diya, éy
makaadene kitam dén ta Diyos.
20 Lalo a mahusay i bigu a ginimet na
Diyos, a niatéd na ti Jesus a tagapanalangin
tam. Ewan nangako i Diyos du dati a padi.
21 Pero nangako siya ni Jesus. Da kagi
to kasulatan, a nangako dén i Diyos a ti
Jesus i tagapanalangin a hanggan. Ey éwan
mabagu i isip na Diyos.
22 Ey dahil ta éya a pangako, éy tukoy tam
a lalo a mahusay ti Jesus to gimet du dati a
padi. Umasa kitam ta tipan ni Jesus.
23 Du dati a padi éy meadu side, da éng
mate i esa, éy kailangan lewasan na iba.
24 Pero ti Jesus éy te buhay a éwan tu kat-
apusan. Ewan siya tu kalewas ta tungkulin
na a méngipanalangin dikitam.
25 Kanya maski nikésiya, éy maari ti Jesus
a méngiligtas ta tolay a umadene ta Diyos ta
pamag-itan na. Da buhay siya a hanggan, a
mékiohon siya ta Diyos a para dide.
26 Kanya ti Jesus, éy siya i tagapanalang-
ina dikitam. Banal siya, a éwan siya tu
kasalanan. Ewan siya tu medukés a kona
ta iba a tolay. Sakay inumange dén siya ta
langet, a siya i mataasa ta éya.
27 Iba siya du padi a tagapanalangin. Side
éy mégatang side aldew-aldew ta bayad no
kasalanan de a sarili, sakay na kasalanan
na iba a tolay be. Pero ti Jesus, éy mensan
san a niatéd na tu bayad du kasalanan na
tolay. Ey anya i niatéd naa? Tu bégi na a
sarili to nikate na to kudos.
28 Du iba a padi éy pinili side ayun to
kautusan ni Moises, maski makasalanan
be side. Pero tu kasunud no kautusan éy
tu pangako na Diyos. I pinili naa a taga-
panalangin éy tu anak na. Ey éwan siya tu
kasalanan a maski isesa, a hanggan.

8

Ti Jesus I Padi Tam

1 Nadid, saye i kahulugen na éya a kinagi
ko: Te pinakangbégi kitam a kaguman na
Diyos a méghari ta langet, a ti Jesus.
2 Siya i mékiohon ta Diyos a para dikitam.
Mara siya i padi a manalangin dikitam ta
tunay a bile na Diyos ta langet. I éya a bile éy
éwan simbaan a nitaknég na tolay, éng'wan
i Panginoon i nagimita ta éya.
3 Du padi a Judeo, i tungkulin dia éy
mégatang, a méngatéd side ta Diyos. Kanya
tu padi tam a ti Jesus, éy kailangan a
méngatéd be siya.
4 Pero éng mégiyan pabi ti Jesus ta
mundua, éy éwan siya maari a maging padi,
da te padi dén a Judeo a mégatang dén ta
Diyos ayun to kautusan.
5 I tarabahua diden ya a padi, éy halim-
bawa san na édsa ta langet. Tukoy tam dén
ya, da ti Moises, to péngitolnék na to tolda a
kapilya, éy nibilin diya na Diyos. "Magimet
ka ta tolda," kagi na, "a kona to nipeta ko
diko to buked."
6 Sakay tu tungkulin ni Jesus a taga-
panalangin, éy mahigit pa ta tungkulin du
iba a padi. Dahilan tu bigu a tipan a ginimet
na a monda tanggapén kitam na Diyos, éy
mas mahusay be. Da i bigu a tipan, éy
pinatibay na Diyos to pangako na.
7 Eng éwan kulang tu neditol a tipan na
Diyos a nitoldu ni Moises, éy éwan maka dén
kailangan i bigu.
8 Pero i Diyos, éy neta na a te mali du tolay
na. Kanya i kinagi naa, éy
"Dumemét i oras a mékipéguhonék ta bigu a
tipan du tolay ta Israel.
9 Ewan kapareho no tipan ko du apo de to
araw, to péngiluwas ko dide ta Egipto. Da
éwan side matapat," kagi na Diyos, "to tipan
ko dide to éya. Kanya pinabayan ko side.
10 Saye i bigu a tipan a pangako ko du Israel:
Kédemét na oras," kagi na, "éy imula ko i
utus ko ta isip dia. Sakén a maging Diyos de,
sakay side i maging tolay ko.
11 Ta éya a panahun," kagi na Diyos, "éy éwan
dén kailangan a itoldu na maski ti ésiya to
kabébayan na, a 'Dapat tenggi mo i Pangi-
noon,' da tenggiék de dén a étanan, sapul du
mababa a hanggan du mataas.
12 Sakay sakén, éy patawadén ko side ta
kasalanan de, sakay kagbian ko side."
13 Saya i bigu a pangako na Diyos a tipan.
Inibutan na dén tu dati a tipan. Dahilan tu
dati a tipan éy minalipas dén.

9

Nakasdép Ti Cristo Ta Kuwarto Na Diyos

1 Tu dati a tipan a nitoldu na Diyos ni
Moises, éy te maneho ta pégsamba, sakay te
simbaan be a édse ta lutaa.
2 Tu nipataknég de a simbaan éy tolda
a dikél, a te éduwa a kuwarto. Tu esa éy
ngéngahinan de a kuwarto a panalanginan.
I édsaa ta éya éy tu simbuan, sakay tu lamesa
sakay tu tinapay a niatéd ta Diyos.
3 Ey te tabing a dikél ta lubuk no tolda.
Ta lipat na éya éy te kuwarto a ikaduwa, a
ngéngahinan de a kuwarto na Diyos.
4 I édsaa sa éy tu pégsuuben a gintu sakay
tu kaban a gintu. I éya a kaban éy tanda
no pangako na Diyos. Sakay tu lasén no
kaban éy tu garapon a gintu a te lasén a
kanén a mana. Edse be to lubuk no kaban tu
sahukod ni Aron a nagdon, sakay tu éduwa
a bito a pelpel a te sulat sa tu pangako na
Diyos.
5 To dibo no kaban éy te éduwa a ribultu
a anghel. Side i tandaa a saya i édseana na
Diyos. Nataklében no pakpak de tu puwestu
a pégdétonan na padi ta dige na baka éng
mégatang, monda mapatawad na Diyos i
kasalanan de. Pero éwan ko ipaliwanag
dikam nadid i éya.
6 Kona sa i pégkaayusa no lubuk no tolda a
pégsimbaan de. Sakay du padi éy sumésdép
side aldew-aldew to purumero a kuwarto,
monda ganapén de tu tungkulin de.
7 Pero tu mataas san a padi i makasdép to
ikaduwa a kuwarto. Sakay siya éy mensan
san ta esa a taon. Késdép na, éy kailan-
gan éy te kébil siya a dige a iatéd na ta
Diyos. Iwahasek na tu dige to kaban. Saya i
pégatang na, monda patawadén na Diyos tu
kasalanan na, sakay ta kamalian du tolay.
8 Saya i gimita du padi to simbaan de.
Ey dahil ta éya, éy ipaliwanag dikitam na
Banal a Espiritu a éwan pabi tu tolay to éya
a makaadene ta Diyos, da gégamitén de pabi
tu tolda. Ey éwan tu nakasdép to kuwarto na
Diyos to tolda, éng'wan basta tu mataas san
a padi.
9 Nadid, i éya a ugali to tolda éy halimbawa
ya a para dikitam nadid. Mégtoldu i éya diki-
tam, a du sumésamba ta Diyos to éya, sakay
du mégatang, éy éwan ya maari a mangibut
ta kasalanan na tolay.
10 Dahilan i éya a ugali de a mégsamba
éy tungkul san ta bawal a kanén, sakay ta
péginom, sakay ta iba a péglinis. Utus san
ya tungkul ta bégi na tolay. Ugali san ya a
nalipas dén to kéange se ni Cristo ta mundua.
Da siya éy binagu na i éya a ugali to tolda.
11 Ey nadid éy dinumemét dén ti Cristo.
Ewan kitam dén tu kailangan ta padi a man-
alangin para dikitam to tolda, da ti Cristo
dén i tagapanalangina dikitam. Nakasdép
dén ti Cristo ta tunay a kuwarto na Diyos ta
langet.
12 Inumadene dén ti Cristo ta Diyos. Bakén
a dige na hayup i kébil na a iatéd, éng'wan
tu digi na a sarili. Tanda ya a minate siya
a para dikitam. Saya i bayad na kasalanan
tam, monda iligtas kitam na Diyos a éwan tu
katapusan.

13 To éya, ayun to kautusan, éng te tolay
a bilang melége ayun to rilihiyon de, éy
wahasikan siya du padi ta digi na hayup,
sakay ta abu no baka a tinutod. Eng kona
sa éy bilang melinis siya.
14 Nadid, lalo a mahusay tu digi ni Cristo
a mangibut ta kasalanan tam. Ti Cristo éy
niatéd na i bégi na ta Diyos; éy éwan siya tu
kapintasan. Ey inaguman siya na Espiritu
na Diyos. Ta pamag-itan no digi na, éy
binagu na i isip tama, monda éwan tam dén
gemtén i dati a pagkatolay tam a medukés.
Monda maari kitam a mégtarabaho ta Diyos
ta mahusay.
15 Ti Cristo i bahala ta bigu a tipan na
Diyos ta tolay. Minate siya para ta tolay,
monda maibut dide tu dati a kasalanan de
a labag to neditol a tipan na Diyos, a nitoldu
ni Moises. Kanya nadid, du tolay a pinili
na Diyos, éy makamtan de i gantimpala a
nipangako dén na Diyos, a buhay a éwan tu
katapusan.
16 Eng mara, i ikahalimbawa na éya éy
tu lakay a mégimet to katibayan na éng ti
ésiya i pamanaan na to kasangkapan na.
Kailangan a mapatunayan a minate dén tu
lakay
17 bagu makaalap tu pamanaan na ta
kasangkapan na. Da éng buhay pabi tu
lakay éy koo na pabi tu imana na. Ey kona
be sa ti Jesus, éng éwan siya minate éy éwan
kitam makaalap ta gantimpala na Diyos.
18 Ey kona be sa tu dati a tipan na Diyos
a gébwat ni Moises, éwan mapatutuhanan
éng éwan ta pamag-itan na dige du hayup a
niatang de.
19 Nibaheta ni Moises du tolay i bawat
maneho to kautusan. Kétapos na, éy inalap
na tu digi na hayup a te halo a dinom, sakay
nisawsaw na tu buk no tupa a te egut to
kayo, sakay tulos na winahasikan tu libru a
te sulatan du utus. Sakay winahasikan na
be du tolay to buk a te egut to kayo.
20 “Saye i dige a mégpatibay to nipangako
na Diyos dikam,” kagi na, “a ipatupad na
dikam.”
21 Ey kona be sa, éy niwahasek na be
tu dige to tolda sakay tu kagamitan de ta
pégsimba.
22 Da ayun to kautusan lahus étanan
a bagay éy wahasikan ta dige, monda
mahusay. Sakay i Diyos, éy éwan na
patawadén i tolay ta kasalanan na éng éwan
pa tu mate, a mebulak tu dige na.

Niatang Ti Cristo Monda
Ibutan Na I Kasalanan Tam

23 Kanya tu simbaan du Judeo ta mund-
uae, sakay tu kasangkapan sa, éy halim-
bawa san ya ta édse ta langet. Kanya kailan-
gan wahasikan side ta dige bagu tanggapén
na Diyos. Pero tu simbaan ta langet, éy
kailangan i mas mahigit a pégatang.
24 Kanya tu niatang ni Cristo éy tu bégi na
a sarili. Ey dahil ta éya éy sinomdép dén
siya ta tunay a kuwarto na Diyos ta langet.
Bakén a simbaan na Judeo i sendépan naa,
da halimbawa san ya na tunay a simbaan ta
langet. Ey édsa siya nadid ta harap na Diyos,
a mékiohon diya para dikitam.
25 Mara tu padi a Judeo, éy sumésdép side
to kuwarto na Diyos to tolda a taon-taon, a
te kébil side a dige na hayup. Pero ti Cristo
éy mensan san a sinomdép to kuwarto na
Diyos ta langet, a niatéd na tu bégi na, a tama
dén ya.
26 Eng éwan sa kona, éy kailangan a
huway-huway maka siya a mate sapul to
nipaglalang ta mundua. Pero éwan, da
mensan san siya a dinumemét nadid a
adene dén i kétapos na panahunae, monda
mate siya para ta tolay, monda ibutan na i
kasalanan de.
27 Tukoy tam a mensan san a mate i tolay.
Sakay kétapos na éya, éy hukumén na Diyos.
28 Ey kona be sa ti Cristo, a mensan san
siya a minate, a saya i nipégatanga ta Diyos,
a monda ibutan na i kasalanan na meadu a
tolay. Nadid, ta kédemét na a huway, éy éwan
na ibutan i kasalanan, da tinupad na dén ya;
éng'wan iligtas na du umasa diya a méguhay
diya.

10

1 Tu kautusan a gébwat ni Moises, éy tukoy
tam dén a halimbawa san ya na mahusay
a gimet ni Cristo ta kédemét na. Ayun to
kautusan, éy mégatang du padi taon-taon.
Pero éwan maari a ibilang na Diyos du tolay
a éwan tu kasalanan ta pamag-itan na éya.
2 Da entan mo: éng naibut dide tu
kasalanan de to pégatang, éy bakit aminén
de a te kasalanan pabi side? Bakit mégatang
side a huway-huway?
3 Tutuhanan éy mégatang side taon-taon,
da naala-ala de a te kasalanan pabi side ta
Diyos.
4 Da éwan maari i dige na hayup a
mégpaibut ta tolay ta kasalanan de.
5 Kanya ti Cristo, kédibi na ta mundua, éy
kinagi na i éye Nama na a Diyos:
“Ewan mo gustu, Améng, i hayup a iatang
de. Eng'wan, na bégi kua i nihanda
mua a para iatang.
6 Ewan mo gustu i hayup a iatéd de diko ta
pégatangan,” kagi na.
7 “Diyos,” kagi ni Cristo, “kaye ék se a monda
tupadén ko i kaluuben mo, ayun to kagi to
kasulatan a tungkul diyakén.”
8 Kinagi ni Cristo a sala na Diyos i pégatang
de diya a hayup, maski ayun ya to kautusan.
9 Sakay kinagi na be ta Diyos, a “Kaye ék se,
a monda tupadén ko i kaluuben mo.” Ey

dahil ta éya a kinagi na, éy tukoy tam dén a
inibutan dén na Diyos tu dati a pégatang, a i
kalewas na éy tu péngiatang to bégi ni Cristo
to kudos.
10 Ey nadid, da sinunud ni Cristo tu kalu-
uben na Diyos diya, éy melinis kitam a
étanan to kasalanan tam. Lininis kitam ni
Jesu Cristo ta pamag-itan no bégi na a niatéd
na. Ey éwan siya tu kailangan a mate a
huway para ta tolay.
11 Pero entan moy tu dati a ugali na padi.
Mégatang side a huway-huway ta hayup.
Pero i éya a ugali éy éwan maari a mangibut
ta kasalanan na tolay.
12 Pero ti Cristo éy niatang na tu bégi na
a mensan san, éy saya i nagpaibuta dikitam
ta kasalanan tam. Ey kétapos na éya, éy
inumange siya ta langet, a kaguman na sa
i Diyos a méghari.
13 Méguhay sa siya hanggan mapasuku
diya na Diyos du kalaban na.
14 Samakatuwid, ta pamag-itan na isesa
san a péngatéd ni Cristo ta Diyos éy ibilang
kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.
15 Sakay i Banal a Espiritu, éy mégpatunay
be dikitam tungkul ta éya; da kinagi na pa, a
16 "Sakén i Panginoon. Saye i bigu a tipan
a pangako ko du tolay: kédemét na oras, éy
imula ko i utus ko ta isip dia.
17 Sakay," kagi na, "patawadén ko side ta
kasalanan de, sakay ta ugali de a medukés."
18 Ey nadid, da pinagpasensiyaan kitam
dén na Diyos ta kasalanan tam, éy éwan dén
tu kailangan a mégatang ta Diyos a para
malinis i tolay ta kasalanan de.

Makaadene Kitam Dén Ta Diyos

19 Kanya ngani, a tétotop ko, éy malaya
kitam a makaadene ta Diyos a manalangin
diya, dahil to dige ni Jesus to nikate na.
20 To nikate ni Jesus, éy saya i péngbukas na
dikitam ta bigu a dilan, monda makaadene
kitam ta Diyos. I éya a dilan éy tamo ta
buhay a éwan tu katapusan.
21 Nadid éy ti Jesus dén i tagapanalangin
dikitam, a siya dén ya i bahala du tolay na
Diyos.
22 Kanya sikitam, éy dapat umadene ki-
tam ta Diyos a matapat tu isip, a umasa
kitam diya ta mahusay. Da melinis kitam
dén to dige ni Jesus, a tukoy tam a éwan
kitam dén tu kasalanan. Sakay nabinyagen
kitam be dén ta melinis a dinom.
23 Dapat magpakatibay kitam ta pag-asa
tam, a diyan kitam mégalanganin, da tapat i
pangako na Diyos dikitam.
24 Sakay sikam, éy négsuyuan kam ta
mahusay. Négmahalan kam, a aguman moy
i bawat esa dikam a magimet ta mahusay.
25 Diyan moy pébayan tu miting moy a
kona ta ugali du iba. Eng'wan mapisan kam
a magsimba. Patibayén moy tu isip du kagu-
man moy. Lalo dén nadid da tukoy tam a
adene dén i aldew a kédemét na Panginoon.

26 Nadid, éng tanggapén na tolay i pégtoldu
a tungkul ni Cristo, a sakay tulos ibutan de,
éy éwan dén tu huway a péngatéd ta Diyos a
para ta éya a kasalanan. Ewan patawadén
na Diyos i kona sa a kasalanan.
27 Basta i keangayana na magkuna sa éy
tu makaanteng a péghukum na Diyos, sakay
mepépasi a apoy a mangtutod du kalaban na
Diyos.
28 Mara entan moy tu ménglabag to kautu-
san ni Moises: éng te sistigu a manga étélo
a te kasalanan siya, éy éwan tu kagbi diya.
Basta bunon de dén.
29 Ey anya i tolay a mégidel ta anak na
Diyos, a kagi na a éwan tu pasa tu dige na
to nikate na? Da i éya a dige, éy saya tu
nagpaibut to kasalanan tam to éya, ayun to
pangako na Diyos. Anya tu mégkona sa, a
idelan na be i Banal a Espiritu a nangagbi
diya? Ewan beman lalo a dikél i parusa na
éya?
30 Da tukoy tam dén a kinagi na Diyos,
a "Sakén i gumantia. Sakén i magparusa."
Hukumén na Diyos a talaga i tolay na.
31 Makaanteng a tahod i péghukum na
Diyos du tolay a umidel diya.

32 Natandaan moy tu nanyari dikam to
éya, to pékabaheta moy ta Mahusay a Baheta.
Eng pakodya tu pégdanas moy ta meadu a
hirap, pero éwan kam nadaig.
33 Eng mensan éy linoko kam na tolay,
sakay inapi de kam, da méniwala kam ni
Cristo. Sakay éng mensan be éy nékiramay
kam du kakaguman moy to parusa dide na
tolay.
34 Inaguman moy be du nepihesu. Sakay
to péngagew de du kasangkapan moy, éy
éwan kam nalungkut, da tukoy moy dén a
te gantimpala kam ta langet a éwan mebut
dikam.

35 Kanya diyan kam maibutan nadid ta
kéasa moy ta Diyos. Da éng umasa kam diya
ta mahusay, éy atdinan na kam ta dikél a
gantimpala.
36 Kailangan a magtiis kam, monda ma-
sunud moy i kaluuben na Diyos, tulos
maalap moy tu pangako na.
37 Da kétihék san dén a panahun éy
dumemét dén ti Cristo. Ewan dén male.
38 Du méniwala diya, a ibilang na Diyos
a mahusay, éy atdinan na side ta buhay a
éwan tu katapusan. Pero du sumuway ta
Diyos éy éwan na side tanggapén.
39 Pero sikitam, éy éwan kitam kabilang
du sumuway ta Diyos a mepahamak. Da
méniwala kitam diya, a meligtas kitam.

11

Ugali Du Méniwala Ta Diyos

1 Eng méniwala kitam ta Diyos a talaga, éy
tukoy tam a siguradu a dumemét dikitam i
asaan tam a éwan tam pabi neta.
2 Du tolay to araw, éy kinasahatan side
na Diyos dahilan éy méniwala side diya ta
mahusay.
3 Nadid sikitam, dahil ta péniwala tam
ta Diyos, éy mépospusan tam a linalang na
Diyos i mundua to kagi na. Sakay du étanan
a bagay a meeta tam éy gébwat side ta éwan
tam meeta.
4 Mara ti Abel to araw, dahil to péniwala
na ta Diyos, éy nangatéd siya ta Diyos ta mas
mahusay a bagay kesira to niatéd no aka na
a Kain. Dahil to péniwala ni Abel éy nibilang
siya na Diyos a mahusay, a tinanggap na tu
niatéd na. Maski nale dén a pate ti Abel,
éy mégtoldu pabi siya dikitam, da nabaheta
tam tu péniwala na a mahusay.
5 Sakay ti Enok: dahil to péniwala na éy
éwan siya nate, éng 'wan niagton siya na
Diyos ta langet. Ewan kan dén siya mineta,
da niagton dén na Diyos ta langet. Ey kona
sa, da ti Enok éy kinasahatan na Diyos.
6 Ewan kasahatan na Diyos i éwan
méniwala diya. Dahilan i maski ti ésiya a
magpasakup ta Diyos, éy dapat méniwala
a te Diyos. Sakay dapat be a méniwala
a mangatéd i Diyos ta gantimpala du
magpasakup diya a talaga.
7 Sakay ti Noe: dahil to péniwala na éy
binati na tu banta na Diyos tungkul to
dilobiyo a dumemét, maski éwan na pabi
mineta. Nagimet siya ta dikél a abeng,
monda meligtas side a mététena ta bihéng.
Sinunud ni Noe i Diyos, éy saya i katu-
nayana ni Noe a te kasalanan du iba a tolay.
Sakay siya éy nibilang na Diyos a mahusay
dahil ta péniwala na diya.
8 Sakay ti Abraham: dahil to péniwala na,
éy sinunud na i Diyos to pégpaange na diya ta
iba a banuwan a iatéd na diya. Gininanan
na tu dati a banuwan na, maski éwan na
pabi tukoy éng ahe i angayan na.
9 Dahil to péniwala na, éy inumange a
négiyan ta iba a banuwan. Dayuan siya ta
éya, maski nipangako diya na Diyos a iatéd
na diya i éya a luta, sakay tu anak na a Isak,
sakay tu apo na a Hakob. I bile de sana ta
éya éy tolda.
10 Da inumasa ti Abraham ta pirmi
a banuwan ta langet a éwan masida, a
pinalano na Diyos a ginimet na.
11 Sakay ti Sara a asawa ni Abraham:
dahil to péniwala de, éy pinagkaluuben siya
na Diyos a nagenak, maski da bakés a baug.
Kanya nagbuktet ti Sara, éy naniwala siya to
nipangako na Diyos diya, a magenak siya.
12 Kanya ti Abraham, maski da lakay dén a
tahod éy nagenak tu asawa na a bakés dén.
Ey gébwat ta éya i étanan a lahi ni Abraham
a meaadu a tahod! Ey nadid i apo-apo ni
Abraham éy éwan mabilang, da meadu side
a koman i biton ta langet, o dikaya baybay
ta diget.
13 Nadid, diden ya a étanan, éy minate side
bagu de nakamtan tu nipangako na Diyos
dide, a luta de. Pero maski kona sa, éy éwan
de inibutan tu péniwala de, da inumasa san
side a atdinan side na Diyos. Tukoy de a
dayuan san side ta mundua, a i tunay a
banuwan de éy ta langet.
14 I tolay a kona sa, éy kagi de a éwan
ta munduae i banuwan de, da i tunay a
banuwan de éy ta langet.
15 Eng maala-ala de Abraham tu
banuwan a kinagébwatan de, a saya i
banuwan de a sarili, éy te pagkékataon side
a magsoli ta éya.
16 Pero éwan side nagsoli, dahilan i gustu
dia éy tu esa a banuwan a lalo a memahal.
I éya a banuwan éy édse ta langet. Kanya
i Diyos, éy éwan siya mégalanganin a tang-
gapén na side a tolay na, da nipaghanda na
side ta esa a banuwan.
17-18 Nipangako na Diyos ni Abraham a
meadu siya a apo, a gébwat side ni Isak a
anak na. Pero i Diyos, éy pinuhubaan na ti
Abraham, a inutusan na a iatang na tu anak
na a bunon. Ey ti Abraham, dahil to péniwala
na, éy talaga na a bunon tu anak na.
19 Naisip ni Abraham éng mate tu anak
na, éy buhayén siya na Diyos a huway. Ey
halimbawa a kagi, éy koman i nabuhay
ngani dén a huway tu anak na, da talaga a
bunon siya ni Abraham, pero sinaway siya
na Diyos.
20 Ey nadid ti Isak: dahil to péniwala na,
éy nipanalangin na du anak na a ti Hakob
sakay ti Esaw, a kinagi na dide a dumemét i
oras a talaga a paginhawaén side na Diyos,
ayun to nipangako na.
21 Sakay ti Hakob, naniwala be siya ta
Diyos. To adene siya a mate, éy kinombil
siya to sahukod na a sinumamba ta Diyos.
Sakay nipanalangin na du apo na a éduwa, a
anak ni Hose.
22 Sakay ti Hose, naniwala be siya ta
Diyos. To adene siya a mate, éy kinagi na
a siguradu a humektat du Judeo ta Egipto.
Da matibay i péniwala na ta éya, éy nibilin
na du apo na a kébilén de tu tulang na éng
humektat side.
23 Sakay ti Moises: dahil to péniwala dena
na ta Diyos, éy sinuway de tu utus no hari,
a kailangan a bunon de du anak du Judeo
a lélake. Kanya niliso de ti Moises ta étélo a
bulan, da neta de a memahal a anak.
24 Ey ti Moises, éy naniwala be siya ta
Diyos. To te idad na dén, éy idel na a ibilang

a anak siya no bébe a nagpadikél diya. I éya
a bébe éy anak no hari.
25 I gustu naa éy mékiagum siya du tolay na
Diyos a Judeo ta hirap de, kesira ta pékiagum
na du Egipto. Maski masaya du Egipto, éy
tukoy ni Moises a malipas, da kasalanan ta
Diyos i ugali de.
26 I isip ni Moises éy maigi pa éy maghi-
rap siya alang-alang ta tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta mundua, kesira ta te kaya-
manan siya ta Egipto. Da umasa siya ta
gantimpala a iatéd na Diyos diya.
27 Dahil to péniwala ni Moises éy gininanan
na i Egipto, a éwan siya méganteng to hari ta
éya a mégingél diya. Matibay i isip naa, da
koman na i meeta i Diyos.
28 Dahil to péniwala ni Moises, éy nitatag
na i Piyesta na Ala-ala. Inutusan na du
Judeo a pahiden de ta dige i pintuan du bile
de, monda tu anghel a mamuksa éy éwan na
bunon du anak de a panganay.
29 Sakay du Judeo, dahil ta péniwala de,
éy nakaahabes side ta Medideg a Diget.
Pinakatian ya na Diyos, monda makaa-
habes side ta memade a luta. Pero du Egipto
a nanghagad dide, to kéahabes de, éy nalimés
side.
30 Sakay du Judeo, éy naniwala be side ta
Diyos. Dahil to péniwala de, éy nayuno tu
pader ta palebut no banuwan na Heriko,
kétapos de a linebut ta pitu a aldew.
31 Tulos dinuklos side du Judeo. Ey te
bébe sa a medukés, a ti Rahab i ngahen
na. Naniwala siya ta Diyos, a tinulungan
na i éduwa a Judeo a nagsubuk ta éya a
banuwan. Ey dahil ta éya, éy éwan siya nera-
may du kabébayan na a minapuksa, side a
éwan naniwala ta Diyos.
32 Ey te meadu pa a nagpatunay ta
péniwala de ta Diyos. Ewan ko maari a
isalaysay side a étanan dikam. Mara de
Gideon, ti Barak, ti Samson, ti Hepte, ti
Dabid, ti Samwel, sakay du purupeta.
33 Dahil to péniwala de, éy natalo de du kal-
aban de. Du iba éy nagimet side ta mahusay.
I iba man éy inatdinan side na Diyos ta
mahusay. I sénganya dide éy sinaway de du
liyon, monda éwan side mégkaget.
34 I iba éy éwan natutod ta landub na
apoy. I iba éy nakaiwas side du talaga dide
a mamuno. Du iba a mehina tu bégi éy
pinasibét side na Diyos. Du iba éy metapang
a lumaban, a tinalo de du dayuan a sundalu.
35 I sénganya a bébe, éy naniwala be ta
Diyos. Ey du anak de a minate éy binuhay
na Diyos.
Sakay te iba be to araw a naniwala ta
Diyos a naghirap. I sénganya dide éy pinahi-
rapan side na tolay a hanggan a éwan side
mate. Idel de a ipalégsew, da inumasa side a
buhayén side na Diyos ta higit pa a mahusay
a buhay.
36 I iba éy dinusta side sakay binalbal.
Sakay te édsa be a nepihesu, a ginapus ta
kadena.
37 I iba éy binébatikal, sakay pinilak side ta
lagari. I iba éy binuno side ta sondang, dahil
to péniwala de. I iba éy kulet san na hayup i
badu dia. Inapi side na tolay, a pinaghirap
de side.
38 I iba éy ginuminan side ta buked, a
négiyan side ta kuweba. Pero ta Diyos éy side
i mahusay a tolay ta mundua.
39 Nadid, diden ya a étanan éy kasahatan
na Diyos, da naniwala side diya ta mahusay.
Pero i pangako na Diyos dide, éy éwan natu-
pad to kapanahunan de.
40 Da mas memahal i plano na Diyos diki-
tam nadid, a sikitam éy kaguman de bagu
tupadén na Diyos tu nipangako na.

12

Parusaan Na Diyos Du Anak Na

1 Nadid, kona sa i ugalia du méniwala to
araw. Kanya sikitam éy dapat kitam a uma-
heg dide, da nipeta de dén i tama a ugali
na méniwala ta Diyos. Dapat tam a ibutan
i maski anya a kasalanan tam, monda ma-
sugsug tam i Diyos ta mahusay.
2 Isipén tam ti Jesus. Siya i kinagébwatan
na péniwala tama. Siya be i mégpatibaya ta
péniwala tam. Ewan siya nasanike a nate to
kudos, da tukoy na a masaya siya ta kétapos
na éya. Ey nadid éy kaguman siya na Diyos
ta langet a méghari.
3 Alélahanén moy éng kodya na a nagtiis
ta hirap dahil du makasalanan a tolay a
méiyamut diya. Isipén moy ya, monda sikam
éy éwan kam manghina tu isip.
4 Da entan moy, maski te hirap kam da
inidelan moy tu medukés a ugali, éy éwan tu
nangbuno dikam.
5 Bakit, kinaleksapan moy wade dén tu
hatul na Diyos dikam a anak na? I kinagi
naa, éy
"Sikam a anak ko, éy pansingén moy ta
mahusay bagay tolduan ta kam ta
hirap moy. Diyan kam malungkut
bagay parusaan ta kam.
6 Da tolduan ko du anak ko a mahal ko,
a parusaan ko i bawat esa dide, monda
matutu side."
7 Tanggapén moy i parusa na Diyos dikam.
Bakit, tu te anak, éwan na beman parusaan,
monda matutu siya? Saya i katunayana a
ibilang kam na Diyos a anak na a tunay.
8 Eng éwan na kam parusaan, éy siguru éwan
na kam anak a tunay.
9 Mara du dédikél tam éy pinarusaan de ki-
tam to kéanak tam pabi, éy gumalang kitam
dide. Ey anya, éwan lalo a maari a ipasakup
kitam Nama tam a Diyos éng parusaan na

kitam? Da parusaan na kitam ta mahusay,
monda mabuhay kitam.
10 Du dédikél tam, éy pinarusaan de kitam
to kéanak tam, ayun ta isip de. Pero i Diyos
éy parusaan na kitam ta ikaigi tam, monda
magsisi kitam, monda maging mahusay ki-
tam a kona diya.
11 Mentaras parusaan kitam na Diyos, éy
malungkut kitam. Pero kélipas na éya éy
mahusay dén i ugali tam, a mapayapa dén
i buhay tama.

Dumiretso Kam Ta Tunay a Dilan

12 Kanya sikam a mélungkut ta pémarusa na
Diyos dikam, éy patibayén moy tu péniwala
moy.
13 Dumiretso kam ta tunay a dilan, monda
du kaguman moy a ménghina tu isip ta
péniwala, éy mapatibay moy side.
14 Pumilit kam a mékisuyu ta étanan a tolay,
sakay gemtén moy i mahusay. Da éwan moy
meta i Panginoon éng éwan kam sa kona.
15 Mangilag kam, a diyan ginanan na
maski ti ésiya dikam i kagbi na Diyos.
Mangilag kam, makay te esa dikam a
mégimet ta medukés; éng kona sa éy makay
matolduan na du kaguman moy ta medukés
be.
16 Mangilag kam, makay te esa dikam a
pabayan na tu péniwala na ta Diyos, a kona
ni Esaw to araw. Da ti Esaw éy nipalit na i
karapatan na a bilang pagkapanganay na,
para ta esa san a péngan. I kaluuben na
Diyos diya, éy basta pinabayan na a para ta
kanén san.
17 Ey kétapos na éy nagsisi siya a
nagsanget, da gustu na atdinan siya nama
na to mana na. Pero inidelan siya nama na,
da nipalit na dén to wadi na ta kanén.
18 Nadid, i pégpasakup tam ta Diyos nadid,
éy éwan kona du Judeo to araw. Da side, to
pégpasakup de ta Diyos, éy inumange side to
dikél a buked ta Sinay. Te méglandub a apoy
ta éya. Sakay te diklém, sakay te bagyo.
19 Nakabati side ta éya ta ténog no tam-
buli, sakay ta boses na Diyos a medegsén.
Pékabati de ta boses na Diyos, éy méganteng
side. Mékiohon side diya a diyan dén siya
mégkagi dide.
20 Da éwan de kaya tu utus na Diyos, a
éwan kan maari i maski ti ésiya a umadene to
buked. Maski tolay, maski hayup, kagi na,
éng umadene side to buked éy batikalén de
a hanggan mate.
21 Talaga makaanteng i métan-aw dia to
buked. Pati ti Moises éy méganteng a tahod.
22 Pero sikitam, to pégpasakup tam ta
Diyos, éy éwan kitam inumanteng a kona
diden ya to araw. Da meramay kitam dén
du tolay a suméssamba ta Diyos ta iba a buked
a ngéngahinan de a Sion. Halimbawa éy
saya i banuwana na Diyos ta langet. Saya i
édseana na meaadu a anghel.
23 Nasakup kitam dén du étanan a anak
na Diyos a nelista dén i ngahen de ta
langet. Nékiagum kitam dén ta Diyos. Siya
i manghukum ta tolay. Tumagubet kitam
dén du kaliduwa du mahusay a tolay na
Diyos a minate dén.
24 Nipasakup kitam dén ni Jesus. Siya i
nagimita ta bigu a tipan a monda tanggapén
kitam na Diyos. Ta pamag-itan no dige na,
éy nilinis na kitam dén to kasalanan tam.
Mahusay tu dige na to dige ni Abel, da tu
dige ni Abel éy tanda ya na parusa na Diyos.
25 Kanya sikam éy mangilag kam, a pans-
ingén moy tu kagi na Diyos. Da entan moy
du tolay to araw a inumidel to kagi ni Moi-
ses dide a gébwat ta Diyos: pinarusaan side
na Diyos! Ey anya sikam? Isip moy éwan
kam maparusaan be éng pabayan moy tu
kagi na Diyos nadid?
26 To éya éy naglindul i lutaa to boses san
na Diyos. Pero nadid éy kinagi na a kédemét
na oras éy palindulén na man dén i luta éy ta
langet!
27 I kahulugen na éya, éy ibutan na Diyos
i étanan a linalang na. Basta i manatili sana
éy tu kaharian na.
28 Kanya magpasalamat kitam ta Diyos,
da sakup kitam dén na kaharian a éwan
maibut. Dapat sumamba kitam diya ta
kasahatan na. Dapat gumalang kitam diya
a umanteng kitam.
29 Da i Diyos éy koman i apoy a
makaapong.

13

Gimet a Kasahatan Na Diyos

1 Tulos mahalén moy tu top moy ta
péniwala.
2 Patulusén moy be i tolay a taga iba a
banuwan a éwan moy natenggi. Te tolay
to éya a nagpatulos ta tolay ta bile de, éy
éwan de tukoy a anghel bale side a gébwat ta
langet!
3 Aguman moy du kaguman moy a pihesu
dén. Kagbian moy side a koman kam be i
nepihesu ta pégéisip. Aguman moy be du
méghirap, a koman kam be dén i méghirap.
4 Diyan tu mégkagi a medukés a ugali i
péngasawa. Matapat kam ta asawa moy, a
diyan tu méngibébi. Parusaan na Diyos tu
méngibébi sakay tu méngagew.
5 Diyan kam medémot ta kuhata. Basta
tama dén dikam tu kuhata a édse dikam. Da
kagi na Diyos a éwan na kam pébayan.
6 Magkompiyansa kam ta Diyos, a
mégkagi kam ta kona se: “I Panginoon ko
i tumétulung diyakén. Ewan ék méganteng.
Anya i pékialama diyakén na tolay?”

7 Alélahanén moy du bahala dikam to éya.
Side i nagpahayaga dikam ta kagi na Diyos.
Isipén moy tu ugali de to nikate de, sakay
ahigén moy tu péniwala de.
8 Ti Jesu Cristo éy éwan mabagu, hanggan
to araw, a hanggan nadid, a éwan tu katapu-
san.
9 Diyan kam malinlang ta iba a pégtoldu
a sari-sari. Maigi pa éy patibayén tam i
isip tama ta tulung na Diyos, da éwan maari
tu utus a tungkul ta pagkain a mangtulung
dikitam ta péniwala tam.
10 Sikitam a méniwala ni Cristo, éy tukoy
tam a niatang siya to kudos a para dikitam.
Ey du padi a Judeo a mégatang pabi ta hayup
éy éwan side tulungan ni Cristo, da éwan side
umasa diya to péngiatang diya to kudos.
11 Du padi to simbaan de, éy kembil de
tu dige na hayup ta lubuk no kuwarto na
Diyos, a saya i iatéd na a para ta kasalanan
de. Pero du hayup a binuno de, éy tututdén
de ta luwas no banuwan de.
12 Ey kona be sa ti Jesus, da binuno de be
siya ta luwas no banuwan, monda malinis
na i tolay du kasalanan de ta pamag-itan no
dige na.
13 Kanya sikitam, éy dapat kitam a
uméange ni Jesus a aldew-aldew, a diyan
kitam dén umasa to dati a rilihiyon na
Judeo. Dapat mégtiis kitam be ta hirap a
kona diya, to péngiluwas de diya ta banuwan
a bunon.
14 Da éwan kitam se tu pirmi a banuwan ta
munduae. Eng'wan, uhayén tam i kédemét
na banuwan na Diyos. Saya i pirmi a
pégiyanan tam.
15 Kanya sikitam éy dapat purién tam i
Diyos a palagi, dahil ni Jesus. Saya i iatéd
tama diya. Mégkagi kitam ta tolay a gustu
tam ti Jesus.
16 Gemtén moy i mahusay, sakay tulun-
gan moy i iba a tolay, da saya i kasahatan na
Diyos.
17 Pasakup kam du tagapamahala dikam,
da side i mégalagaa dikam a méniwala. Ey
panagutan de ta Diyos tu tungkulin de, éng
tama, o éng mali. Eng sundin moy side, éy
masahat side ta pégtupad de to tungkulin
de. Pero éng éwan, éy malungkut side. Eng
kona sa, a éwan kam sumunud, éy éwan ya
makaigi dikam.
18 Ipanalangin moy kame. Tukoy me a
éwan kame tu medukés a ugali, éng 'wan
gustu me san a gemtén i mahusay.
19 Ipanalangin ék moy, a gemtén na Diyos
a makasoli ék agad dikam.
20 Diyos i méngatéd ta kapayapaan. Siya
i nangbuhay ni Panginoon tam a Jesus. Ti
Jesus i mégpastor dikitam a tupa na, dahil to
dige na to nikate na. I dige na éy saya i kati-
bayan no pangako na a tanggapén kitam na
Diyos. Ey éwan ya malipas.
21 Maano, tulungan na kam ta étanan, a
monda makagimet kam ta buu a kaluuben
na. Maano gemtén na dikitam i kasahatan
na, ta pamag-itan ni Jesu Cristo. Purién tam
ti Cristo a éwan tu katapusan.
22 Sikam a tétotop ko, i pékiohon kua
dikam, éy baten moy ta mahusay i hatul ko
a éye dikam ta sulatae, da apehit san ye a
sulat.
23 Ti Timoteo a top tam, éy nakaluwas dén
ta pihesu. Eng dumemét se siya agad, éy
kuyugén ko siya ta kéange ko sina dikam.
24 Ipékikumusta moy kame du méniwala ni
Jesus ta ina, sakay du tagapamahala dikam.
Mékikumusta dikam du top tam a taga Italia.
25 Maano kagbian kam na Diyos ta
mahusay. Ewan dén.

Tu Sulat ni Santiago

1 Gébwat ye ni Santiago a utusan na Diyos,
sakay ta Panginoon Jesu Cristo. Saye i sulat
kua du étanan a tolay na Diyos a mégiyan ta
iba-iba a parti na munduae. Mékikumustaék
dikam.
2 A tétotop ko, i hatul kua dikam, éy dapat
masaya kam éng te dumemét dikam a hirap.
3 Dahilan éy tukoy moy dén a lalo a tu-
mibay tu péniwala moy éng tiisén moy ta
mahusay tu hirap moy.
4 Kanya tiisén moy san tu hirap moy,
monda maging mahusay tu péniwala moy ta
Diyos, monda éwan kam kulang tu isip.
5 Pero éng te esa dikam a éwan maka-
pospos ta mahusay a gemtén na, éng man-
alangin siya ta Diyos, éy atdinan na siya
ta tama a isip na. Da i ugalia na Diyos éy
mebait, sakay méngatéd siya.
6 Pero éng manalangin kam ta Diyos, éy
kailangan a méniwala kam a aguman na
kam. Diyan kam mégalanganin diya. Dahi-
lan tu mégalanganin, éy kapareho na tagmék
ta diget a pasoli-soli, éng mabati na i pahés.
7 I Diyos, éy éwan na atdinan a talaga i
kona sa a tolay a mégalanganin diya,
8 da éwan siya mégkatiwala ta Diyos, éng
éwan, pasoli-soli san tu isip na.

Du Mayaman Sakay Du Mahirap

9 Nadid, du kaguman tam a mahirap, éy
dapat masaya side, da mahal side na Diyos.
10 Sakay du kaguman tam a mayaman, éy
dapat masaya be side éng maging mababa
side. Dahilan du mayaman a tolay, éy mali-
pas san side a koman i bulaklak
11 bagay mabati na tu pasi na bilag. Da
késikat na bilag a mepasi, éy malanés i bu-
laklak a hanggan mate. Pati tu kemahal de,
éy maibut be. Nadid, kona be sa i mayaman
a tolay, a mate be side a ginanan de tu
kayamanan de.

Anya I Mangtokso Ta Tolay
Ta Ipagkasala Na?

12 Masuwerte ngani i tolay éng éwan na
ibutan tu péniwala na ta Diyos, éng dumemét
diya i hirap na. Da kélipas na péngpuhuba
na Diyos diya, éy atdinan na siya ta gantim-
pala na a nipangako na a para du tolay a
mégmahal diya---buhay a éwan tu katapusan.
13 Nadid, éng mabati na tolay a te
méngtokso diya ta ipagkasala na, éy diyan
siya mégkagi a "Tinoksoék na Diyos." Ewan!
Da éwan méngtokso i Diyos ta tolay, éy éwan
be tu makapagtokso ta Diyos ta ipagkasala
na.
14 Eng'wan, tu gustu na tolay a medukés,
éy saya i méngtoksoa dide ta ipagkasala de.
15 Nadid, tu gustu na tolay a medukés, éy
tulos na a mangatéd dide ta ipagkasala de.
Ey nadid tu ginimet de a kasalanan, bagay
meadu dén, éy siya dén ya i mamakatea
dide.
16 Kanya, a tétoptop ko, diyan kam magka-
mali ta éya.
17 Tandaan moy ye: i étanan a dumédemét
dikitam a mahusay, éy Diyos i méngatéda
dide. Siya i naglalanga du medemlag ta
langet. Ey side a medemlag ta langet, éy
mabagu, da éng mensan éy mehina tu dem-
lag de. Pero i Diyos, éy éwan mébagu, maski
nikésiya.
18 Sakay ginimet kitam na Diyos a anak
na, da saya i kaluuben naa. Ginimet na ya to
pégpaliwanag na dikitam ta tunay a baheta.
Ginimet na ya da gustu na éy mataas kitam
du iba a linalang na a tolay.

Sugsugén Moy I Kagi Na Diyos

19 Nadid, a tétotop ko, tandaan moy ye:
maigi pa éy sipagen moy a mégbati ta kagi na
Diyos. Pero diyan kam méseplot a mégkagi,
at sakay mégingél.
20 Dahilan éng meingél i tolay, éy éwan de
masugsug i kaluuben na Diyos dide.
21 Kanya ibutan moy i étanan a ugali moy
a medukés. Magpasakup kam ta Diyos ta
mahusay, a tanggapén moy i kagi na a ni-
paliwanag na dén ta isip moya. Da saya i
méngatéda dikam ta kaligtasan moy.
22 Pero éng isip moy a tama dén tu gimet
moy éng baten moy san tu kagi na, éy
magkamali kam! Kailangan sundin moy be.
23 Dahilan, tu mégbati san ta kagi na Diyos,
sakay éwan na sundin, éy mali siya! Mara
kuman siya i esa a tolay a entan na tu mudet
na ta salaming.
24 Pero kéhektat na éy kaleksapan na agad
tu mudet na.
25 Pero i utus na Diyos éy tama, a maari a
mégpalaya ta tolay. Kanya éng sugsugén moy
ina ta mahigpit, a éwan moy kaleksapan, éy
atdinan kam na Diyos ta suwerte moy ta
maski anya a gemtén moy.
26 Anya, makay sakali éy te tolay sina
dikam a isip na éy mékidiyos ta mahusay?
Pero tandaan moy, éng éwan na matipid
tu dila na a mégkagi, éy éwan tu pasa tu
pékidiyos na.
27 I tunay a mékidiyos éy tu mégalaga ta
ulila sakay ta bilo a bébe ta hirap de. Sakay
éwan siya umaheg ta ugali ta mundua a
medukés. Saya i tunay a mékidiyos ta mata
Nama tam.

2

Diyan Moy Apién I Tolay

1 Nadid, sikam a tétotop ko, éng méniwala
kam a talaga ta Panginoon tam a Jesu Cristo,

éy bakit du mayaman san i iyégalang moya,
sakay apién moy du pobre?
2-3 Halimbawa, te lélake a mayaman a
somdép ta pégmitingan moy a te badu a
memahal, sakay te sangkalan a gintu. Ey
igalang moy siya, a pégiknudén moy ta
bangko a mahusay. Mamaya-maya éy te
somdép kan be a lélake a pobre, a medukés
i badu na, sakay pégiknudén moy san siya ta
luta.
4 Eng kona sa éy anya? Ewan beman ya
katunayan a te isip kam a medukés? Da
akala moy éy mahusay du mayaman, pero
du pobre éy apién moy san.
5 Tandaan moy ya, a tétotop ko; du pobre
a tolay ta mundua, éy side ya di pinilia na
Diyos a méniwala diya ta mahusay. Side
ya di pinili naa a te sakup ta kaharian na,
da saya i pangako na a gantimpala na du
mégmahal diya.
6 Pero sikam, bakit apién moy du po-
bre? Ti ésiya i méngdayaa dikam? Ti ésiya
i méngidimandaa dikam, éng éwan du maya-
man?
7 Side ngani i méngpintasa ta memahal a
ngahen ni Jesus a te sakup dikitam.
8 Nadid, tama ngani tu gimet moy éng
sundin moy a talaga tu mahalaga a utus na
Diyos a édse ta kasulatan na, a i kagi naa,
éy "Mahalén mo tu kapareho mo a kona ta
pégmahal mo ta bégi mo."
9 Kanya éng igalang moy du mayaman,
sakay apién moy du pobre, éy te kasalanan
kam ayun ta utus na Diyos; dapat kam a
parusaan.
10 Mara, éng sundin na maski ti ésiya i
étanan a iba a utus na Diyos, pero nilabag na
tu isesa san, éy ibilang na Diyos a nilabag na
dén i buu a utus na.
11 Da kinagi na Diyos, a "Diyan ka men-
gibébi éy ta méngilélake." Sakay utus na be
a esa, éy "Diyan ka mémuno." Nadid, maski
éwan ka méngibébi, éng mamuno ka éy nil-
abag mo i buu a utus na Diyos.
12 Kanya mangilag kam ta gimet moy
sakay ta pégkagi moy, dahilan éy hukumén
kam ayun ta utus a magpalaya ta tolay.
13 Sakay i Diyos éy éwan siya tu kagbi éng
hukumén na i tolay a éwan makapospos a
méngagbi. Pero i mekagbi éy éwan dapat a
umanteng ta oras na péghukum.

I Katunayan Na Péniwala
Moy Ey Tu Gimet Moy

14 A tétotop ko, anya wade i pékinabanga na
tolay éng kagi na a méniwala siya ta Diyos,
pero éwan na be mapatunayan tu gimet na
a mahusay? Meligtas wade siya ta kona sa a
péniwala? Ewan.
15 Mara, éng te kaguman kam a mahirap,
a éwan side tu badu sakay kanén.
16 Eng mara, péglakadén moy side a kagi
moy, a "Kagbian kam maka na Diyos, a
paketan na kam ta badu moy éy ta kanén
moy." Nadid, anya i kabuluhan na éya a
kinagi moy éng éwan moy side atdinan ta
kailangan de?
17 Eng kona san sa tu péniwala moy, a éwan
tu kahalo a gimet a mahusay, éy éwan dén tu
pasa tu péniwala moy.
18 Makay te mékipégsuway, a kagi na, "Eng
méniwala san i tolay, éy tanggapén siya na
Diyos." Pero i sengbet kua ta éya, éy impor-
tante be a gemtén na tolay i mahusay. Da
éng éwan moy gemtén i mahusay éy ahe i
katunayan moya a méniwala kam a talaga?
Kanya éng gemtén tam i mahusay éy meta
du tolay a méniwala kitam ni Cristo a talaga.
19 Ataay, isip mo meligtas ka da méniwala
ka a isesa i Diyos? Ewan! Da pati du
dimonyo éy méniwala ta éya, sakay side éy
méganteng a tahod!
20 Dikél i kamalian na tolay, éng isip na
hustu dén tu péniwala na, éng éwan na be
gemtén i mahusay. Entan moy
21 tu apo tam a Abraham. Tinanggap siya
na Diyos dahil to gimet na a mahusay. Da
sinunud na i Diyos, a talaga na a iatéd diya
tu anak na a ti Isak to pégatangan.
22 Entan moy: tu péniwala na éy te halu a
gimet a mahusay. Tu ginimet na, éy saya i
nagpatibaya to péniwala na.
23 Kanya katutuhanan tu kagi to kasula-
tan, a kagi na a "Kanya tinanggap na Diyos
ti Abraham éy dahil to péniwala na diya."
Sakay dinulaw de ti Abraham a kadimoy na
Diyos.
24 Ewan moy meta? Kanya tinanggap na
Diyos i tolay éy dahil to gimet na a mahusay;
éwan dahil ta péniwala na san.
25 Kona be sa tu medukés a bébe, a ti
Rahab--tinanggap be siya na Diyos dahil to
gimet na a mahusay. Da pinatulos na i
éduwa a Judeo a mégsubuk to banuwan na.
Sakay pinadiman na be side to iba a dilan,
monda éwan side madikép.
26 Tu bégi a éwan tu espiritu, éy pate
dén. Ey kona be sa i péniwala mo; éng éwan
meagum i gimet a mahusay, éy éwan be tu
pasa.

3

Tu Halimbawa Ta Dila

1 A tétotop ko, diyan moy pilitén a meadu
dikam i magtoldu. Da tukoy moy, sikame a
mégtoldu, éy lalo a mahigpit i parusa me éng
mégtoldu kame ta mali.
2 Medalas kitam a étanan a mégkamali. I
tolay a éwan mégkamali ta kagi na a maski
nikésiya, éy siya i mahusay a tolay. Siya i
maari a mangtipid ta sarili na.

3 Eng mara tu kabayo, bagay binukaduan
tam i labi naa, éy maari tam siya mapasuku,
a paangen tam ta maski ahe i gustu tam.
4 Ey kona be sa tu paraw. Maski dikél siya,
maski itoglad na mesibét a pahés, éy maari
tu timonel a péglakadén na ta maski ahe i
gustu na, dahil to timon a kétihék.
5 Ey kona be sa i dila na tolay, da maski
kétihék be, éy mesibét be a kapareho na
kétihék a bukadu sakay kétihék a timon. Ey
dikél be i tarabaho na.

Mara i dila, éy kapareho no kétihék a din-
gat na apoy a makatutod ta dikél a talon.
6 I dila na tolay, éy koman i apoy, da
makagimet ta medukés. I kégébwatana na
medukés ta mundua, éy tu dila. Siya i
mégpadukés ta étanan a bégi tam. Siya i
ménglokua dikitam ta étanan a buhay tam.
Ey tu gimet na dila a medukés, éy gébwat ni
Satanas.
7 Maari i tolay a mégpaamo ta maski anya
a kalase a hayup. Pati i manok, sakay ulag,
sakay ikan, éy nasupil na tolay.
8 Pero éwan masupil na tolay i dila.
Medukés i dila, a éwan mo madaig. Putat ina
ta kamandag a makate, da makasaket éng
mégkagi.
9 Saya i gamit tama a mégpuri ta Pangi-
noon tam a Ama tam. Ey siya be ya i gamit
tama a mégbauy ta tolay a linalang na Diyos
a kapareho na.
10 Bakit lumwas ta esa a labi i mahusay a
kagi éy ta medukés a kagi? A tétotop ko, éwan
maka maari a mégkuna kitam sa.
11 Bakit, te mahusay a dinom sakay te
medukés be a dinom a lumwas ta esa a
bukal? Ewan!
12 Mara tu abukadu, éwan makapagbunga
ta bayabas. Sakay tu lanot éy éwan maka-
pagbunga ta abukadu. Ey kona be sa i diget-
-éwan ka sa makasagéb ta mahusay a dinom.
Ey kona maka be sa dikitam: mahusay
maka san i kagin tama, a éwan tu halo a
medukés.

Ugali Na Tolay a Te Talinung
a Gébwat Ta Diyos

13 Nadid, éng te tolay dikam a matalinung,
a maari a magtoldu, éy maigi éng palagi a
mahusay i ugali na. Maigi be éng mebait
siya, da saya i katunayan na a matalinung
a talaga.
14 Pero éng ménaghili kam du kapareho
moy, a gustu moy a sikam i mataasa dide,
éy medukés. Mara, éng te esa dikam a kona
sa, éy diyan siya mégpalalo a matalinung, da
mebuli ya.
15 I éya a kalase na katalinung, éy éwan
gébwat ta Diyos, éng éwan, gébwat san ta ugali
ta mundua sakay ta isip na tolay, sakay du
dimonyo.
16 Tandaan moy, maski ta ahe, éng te tolay
a ménaghili, a gustu de a maging mataas du
kapareho de, éy te ligalig ta éya dide, sakay
te gimet sa a medukés.
17 Pero tu tolay a te talinung a gébwat ta
Diyos éy mahusay siya. I ugalia na éya éy
mebait sakay kagbian na du kapareho na, a
tulungan na side. Ewan siya mégbagu-bagu
tu isip, sakay éwan be siya mégwari-wari.
18 Nadid, side a tiwasay, a mégpayo side
du kapareho de, éy pagemtén de side ta
mahusay.

4

Diyan Moy Sugsugén I Ugali Ta Mundua

1 Anya wade i sapula na pinéglébugen
moya? Ewan beman gébwat ta hilig na bégi
moya a medukés. Saya i mangligalig ta isip
moya.
2 Te gustu kam a alapén, pero éwan moy
maalap. Kanya magayak kam a mamuno.
Gustu moy i koo na iba, sakay éng éwan kam
makaalap, éy mékelbug kam. Ewan moy
maalap i gustu moy, da éwan moy agidén ta
Diyos.
3 Sakay tu agidén moy ta Diyos, éy éwan
na iatéd, da medukés i hangad moya. Gustu
moy san para ta kalayaan moy.
4 Ayhay, sikam a pinabayan moy tu
péniwala moy ta Diyos! Ewan moy beman
tukoy a du ménugsug ta ugali a medukés ta
mundua, éy maging kontara side na Diyos?
Entan moy, maski ti ésiya a te gustu ta ugali
ta mundua, éy kalaban na Diyos.
5 Bakit, akala moy wade éy éwan impor-
tante tu kasulatan na Diyos? I kagi naa éy Tu
Espiritu a niatéd na Diyos dikitam, éy sala
na a mahal tam i kontara ta Diyos.
6 Pero tulungan kitam na Diyos ta
mahusay. Da kagi no kasulatan, a “Kontara
na Diyos du palalo, pero tumulung siya du
mababa.”
7 Kanya i maigia dikam, éy ipasakup kam
ta Diyos. Labanan moy ti Satanas, éy gi-
nanan na kam a talaga.
8 Umadene kam ta Diyos, éy umadene be
siya dikam. Sikam a makasalanan, éy lin-
isan moy i ugali moy. Sikam a mégsalawahan
san ta péniwala moy, éy patibayén moy i isip
moya.
9 Sakay magsisi kam a pagsangitan moy
tu kasalanan moy. Diyan kam masaya a
mégngihit ta kasalanan moy.
10 Sakay magpababa kam ta Diyos, éy
itaas na kam.

Diyan Kam Mégpintas

11 A tétotop ko, diyan kam mégpintas ta
kakaguman moy. I mégpintas ta kaguman
na, éy idelan na be i utus na Diyos. Nadid,
éng idelan moy i utus na Diyos, éy talaga a
éwan moy sundin.

12 Bakit isip moy maari kam a mégkagi a
te kasalanan du kaguman moy? Ewan ya
tama. Diyos i nagimita ta utus na. Siya
san i maaria a magpintas ta tolay. Tandaan
moy, siya san i maari a mangiligtas ta tolay.
Sakay siya be san i maari a manghukum ta
tolay.
13 Nadid, batenék moy, sikam a mégkagi, a
"Maglakad kame ta gabia ta iba a banuwan,
a magnigosiyo kame sa ta esa a taon, a
monda maging mayaman kame."
14 Bakit mégisip kam ta kona sa, pero éwan
moy isipén i Diyos? Entan moy, éwan tam
tukoy i manyaria dikitam ta gabia, da ko-
man i kuném i buhay tam, a matunaw agad.
15 Ewan! I maigi a kagi moy, éy "Eng
kaluuben na Panginoon, éy mabuhay kame,
sakay itulos me tu gayak me a gemtén."
16 Pero sikam, éng mégpalalo kam ta gayak
moy a gemtén, éy magkamali kam ta dikél.
17 Tandaan moy ye: éng tukoy na maski ti
ésiya i tama a gemtén na, sakay éwan na tulos
a gemten, éy te kasalanan siya.

5

Dapat Mangilag I Mayaman

1 Nadid, sikam a mayaman, tandaan moy
i kagin kuae. Magsisi kam a magsanget kam
ta dikél, da te dumemét dikam a hirap a
talaga!
2 Neta na Diyos a éwan tu pasa tu kaya-
manan moy. Sakay tu meadu a damit moy,
éy kutamén dén.
3 Sakay tu kuhata moy a niimbak moy, éy
pinikas dén. Sakay tu pikas na, éy saya i tan-
daa na kasalanan moy. Saya i katunayana a
medémot kam. Isip moy wade éy tu niimbak
moy a para ta esa a panahun, éy kuhata.
Pero éwan! Eng éwan, i niimbak moy a éya,
éy parusa moy a apoy!
4 Enta' moy, neta dén na Diyos a te liso
ta bile moy tu suweldu du dinaya moy a
tarabahador moy. Sakay nabati dén na
Mataas a Diyos i sanget dia.
5-6 Pinarusaan moy be du éwan tu
kasalanan, sakay pinabunu moy side. Ey
éwan side linumaban dikam. Pero sikam,
éy melagin san i buhay moy, a meadu i
kalayaan moy. Pero éwan moy alélahanén
i péghukum na Diyos dikam. Kapareho kam
no baka a pinatabi a éwan na tukoy éng
adene dén siya a bunon.

Magtiyaga Kam a Maguhay
Ta Kédemét Na Panginoon

7 Nadid, sikam a tétotop ko, magtiyaga
kam pa a hanggan ta kédemét na Panginoon.
Mara, entan moy tu ménubigan, mégtiyaga
san siya a hanggan éwan maluto tu pahay
na. Sakay maguhay be siya ta panahun na
uden, monda makataluk.
8 Ey nadid sikam, éy dapat kam be a
magtiyaga. Patibayén moy i isip moya, da
adene dén i kédemét na Panginoon.
9 Diyan kam négpipintas, a tétotop ko,
monda éwan kam hukumén na Diyos. Da
adene dén i péghukum na Diyos ta tolay.
10 Tandaan moy du purupeta to éya a
inutusan na Diyos. Basta tiniis de san tu
kahirapan de. Ey sé' maka ya i ahigén moya.
11 Kagi tam a masuwerte du mégtiyaga,
sakay mégtiis. Nabaheta moy dén ti Hob,
tungkul to pégtiis na. To kélipas no hirap na,
éy ginimet siya na Panginoon a mahusay.
Saya i katunayan a mebait i Panginoon, a
méngagbi ta tolay.
12 Nadid, a tétotop ko, i mahalaga a utus ko
dikam nadid, éy diyan kam ménumpa bagay
mangako kam ta tolay. Diyan moy kagin a
i sistigu na kagi moya éy luta éy ta langet.
Diyan moy isumpa a maski anya i sistigu
na kagi moya. Eng éwan, i maigia, éy umo
kam san dén, o dikaya éwanén moy san dén,
monda éwan kam parusaan na Diyos.

Hatul a Tungkul Ta Panalangin

13 Nadid, éng te esa dikam a te hirap, éy
dapat manalangin siya. Eng te esa dikam a
masaya, éy dapat magkanta siya ta kanta a
puri ta Diyos.
14 Eng te esa dikam a te saket éy dapat
pauwet na du tagapamahala a matétanda ta
simbaan moya, monda ipanalangin de siya.
Sakay kuluan de ta langis, a dulawan de i
ngahen na Panginoon.
15 Ey du manalangin, éng umasa side ta
Diyos, éy maghusay tu te saket. Pahusayén
na Panginoon a talaga. Sakay éng te
kasalanan siya a dati, éy pagpasensiyaan
siya na Diyos ta éya.
16 Kanya i maigia dikam, éy ipagtapat moy
du kaguman moy i kasalanan moy. Sakay
ipanalangin moy be i bawat esa, monda
magamot kam éng te saket kam. Da entan
moy, i panalangin na mahusay a tolay, éy
dikél i kabuluhan na.
17 Mara ti Elias to araw: kapareho tam
san siya a tolay, pero to pénalangin na a éwan
umuden, éy ételo a taon éy ta kalahati a éwan
tu uden!
18 Nadid, to pénalangin na a huway, éy
naguden man dén, a nagbunga man dén i
halaman na tolay.
19 A tétotop ko, éng mara te esa dikam a
umadeyo ta tunay a péniwala tam, éy maigi
éng mapasoli siya no esa a kaguman na.
20 Tandaan moy, éng mapasoli moy tu
kaguman moy a te kasalanan, éy meligtas
moy tu kaliduwa na ta parusa na Diyos.
Sakay pati, éy pagpasensiyaan na Diyos i
kasalanan na a meadu. Ewan dén. Santiago.

Tu Purumeru a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Pedro, a apostol ni Jesu
Cristo. Saye i sulat kua du pinili na Diyos
a tolay na a nangalat dén ta iba-iba a
banuwan: ta Ponto, sakay ta Galasia, sakay
ta Kapadosia, hanggan ta Asia, hanggan ta
Bitinia.
2 Sikam éy pinili kam Nama tam a Diyos
sapul to sapul, da saya i kaluuben na. Kalu-
uben na a sikam i ibukod naa a maging
tolay na, a ipasakup kam ni Jesu Cristo. Ey
gimet ya na Banal a Espiritu. I nipangibut
naa ta kasalanan moy éy tu digi na. Edse
maka dikam i biyaya na Diyos, sakay ta
kapayapaan.

Matibay I Pag-asa Tam

3 Salamat ta Diyos, a Ama no Panginoon
tam a Jesu Cristo. Dahil ta kagbi na a dikél,
éy nienak kitam dén a huway, a anak kitam
nadid na Diyos, sapul to nikabuhay a huway
ni Jesu Cristo. Kanya matibay i pag-asa
tama,
4 a umasa kitam ta gantimpala na Diyos a
para dikitam a sakup na a tolay. Hinanda
na dén ya ta langet, da éwan sa mabagu,
sakay éwan maibut, sakay éwan malipas.
5 Dahil ta péniwala tam, éy alagaan ki-
tam na Diyos ta kapangyarian na, hang-
gan méguhay kitam ta kaligtasan tam a
dumemét ta katapusan na panahunae.
6 Nadid, dapat a masahat kam ta éya,
maski mélungkut kam nadid ta sari-sari a
hirap moy. Diden ya a hirap moy éy ipang-
puhuba dikam na Diyos.
7 Mara ta gintu, éy puhubaan na tolay ta
apoy, monda meta de éng tunay. Ey kona
be sa i péniwala moy; puhubaan na Diyos,
monda meta na éng tunay. I péniwala moya,
éy mahigit pa ta kamahal na gintu. Nadid,
éng meta na Diyos a tunay i péniwala moya,
éy purién na kam ta aldew a késoli ni Jesu
Cristo. Sakay igalang na kam be.
8 Nadid, maski éwan moy pabi neta ti Je-
sus, éy tukoy ko a mahal moy dén siya sakay
méniwala kam dén diya. Kanya mésahat kam
a tahod a tahod,
9 da makamtan moy i kaligtasan na
kaliduwa moya, da saya i keangayana na
péniwala moya.
10 Entan moy du purupeta to araw,
siniyasat de ta mahigpit i tungkul ta éya
a kaligtasan. Side i naghulaa tungkul ta
mahusay a iatéd na Diyos dikam.
11 Siniyasat de éng nikésiya i deméta na
éya, sakay éng kodya na a manyari, dahilan
nipaisip dide na Espiritu ni Cristo i tungkul
ta panahun a éye. Sakay nipahayag dide na
Espiritu a maghirap ti Cristo, sakay nipa-
hayag na be dide i kapangyarian ni Cristo ta
kétapos na a maghirap.
12 Nipahayag na Diyos diden ya a pu-
rupeta a éwan matupad i éya a péghula
de ta panahun de a sarili, éng 'wan na-
did a panahun tam. Ey nadid, du utu-
san na Diyos, éy nipahayag de dén dikam i
Mahusay a Baheta, da nipaliwanag dide na
Banal a Espiritu. Ey du anghel ta langet, éy
gustu de be a mapospusan i éya.

Kailangan a Maging Banal Kam

13 Kanya nadid, éy patibayén moy i isip
moya. Ingatan moy i bégi moya. Umasa
kam ta mahigpit ta memahal a iatéd na
Diyos dikam ta késoli ni Jesu Cristo.
14 Da anak kam na Diyos, éy sundin moy
siya. Diyan moy gégemtén a huway tu ugali
moy to éwan moy pabi pékapospos ta katu-
tuhanan.
15 Eng'wan, dapat a maging banal kam ta
étanan a gimet moy, da banal i Diyos.
16 Da i kagia ta kasulatan, éy kailangan
kan a magpakabanal kam, da banal i Diyos.
17 Nadid, éng dulawén moy i Diyos a Ama
moy ta panalangin, éy kailangan a igalang
moy siya habang buhay kam. Tandaan
moy, siya i maghukuma ta étanan a tolay
ayun to ginamet de, a éwan siya tu kampian.
18 Tukoy moy dén éng anya i nipanubus
naa dikam to medukés a ugali moy a gébwat
du apo moy. Bakén a kuhata i nipanubus
naa dikam, da maibut ya.
19 Eng'wan i nipanubus naa dikam, éy tu
dige ni Cristo. Siya i tupa a éwan tu kapin-
tasan, a nipagtubus na Diyos ta kasalanan
na tolay.
20 Bagu linalang i mundua, éy nihanda
dén siya na Diyos ta éya a gimet na. Ey nadid
a panahun, éy pinaange se siya na Diyos
monda tubusén na kitam.
21 Dahil ni Cristo éy méniwala kam ta
Diyos. Ey Diyos i nagpabuhaya diya a
huway, a inatdinan na siya ta kapangyarian
na. Kanya nadid éy méniwala kam ta Diyos a
umasa kam diya.
22 Nadid, éy melinis kam dén dahil ta
késunud moy ta katutuhanan. Ey matapat
dén i pégmahal moy du top moy ta péniwala.
Kanya pilitén moy a négmahalan kam.
23 Tandaan moy, nihuway kam dén a
nienak, a Diyos dén nadid i Ama moya. Ey
gébwat ya ta kagi na Diyos a éwan malipas. I
éya a kagi i méngatéda ta bigu a buhay a éwan
tu katapusan.
24 Dahilan te kagi ta kasulatan, a i kagi naa
éy: “Koman kan i lamon i tolay, da sandali
san i buhay dia. Sakay i kamahal na tolay éy
koman kan san i bulaklak, a malanés agad i
lamon sakay tu bulaklak na.

25 Pero i kagi na Diyos, éy pirmi.” Nadid,
i éya a kagi na Diyos, éy saya i Mahusay a
Baheta a nepahayag dén dikam a talaga!

2

Tu Bito a Maging Hari

1 Kanya nadid sikam, éy ibutan moy i
étanan a medukés a ugali. Diyan kam
mégbuli-buli; diyan kam mégwari-wari; diyan
kam ménaghili; diyan kam mégpintas.
2 Mara entan moy tu mabulol, gustu
na a palagi i gatas, monda sumibét siya.
Nadid éy kona maka sa i ahigén moya--
dapat a gustu moy a palagi i kagi na Diyos,
monda sumibét i péniwala moya, a hanggan
magkamit kam ta kaligtasan.
3 Da sikam, éy nabati moy dén i kabaitan
na Panginoon.
4 Umadene kam ta Panginoon. Mara siya
i bito a inidelan na tolay. Pero i Diyos, éy
pinili na siya a mahal na.
5 Ey nadid sikam, mara maging bito
kam be, monda gamitén kam na Diyos a
kasangkapan na ta pégbile na. Nadid, éy
sikam be i tagapanalangin, a méngatéd kam
ta Diyos ta gustu na, ta pamag-itan ni Jesu
Cristo.
6 Da kinagi na Diyos ta kasulatan, a te
pinili kan siya a maging hari. Mara bito siya
a mahalaga. Ey pataknégén na kan siya ta
Jerusalem, a siya i bito a panuluk na bile. Ey
éwan kan magsisi i maski ti ésiya a méniwala
diya.
7 Kanya ngani mahalaga ti Jesus dikam a
méniwala diya. Pero du éwan méniwala, éy
side i mangtupada ta éye a kagi ta kasulatan,
a i kagi naa éy: “Tu bito a inidelan du taga-
pagbile, da isip de éwan tu pasa, éy siya bale
kan i mahalagaa a bito a panuluk na bile.”
8 Sakay te kagi be a iba, a “I éya a bito,
éy keehakpaan kan na tolay.” Kanya side
meehakpa, éy éwan side méniwala ta kagi na
Diyos. Nadid, i kahulugina na hakpaa, éy
hukum! Ey saya i nihanda na Diyos dide a
parusa.
9 Pero sikam, éy éwan kam sa kona, da
sikam i lahi na a pinili na. Sikam i taga-
panalangina ta tunay a hari. Sikam i to-
lay na, a pinili kam na Diyos a monda
magpahayag kam ta memahal a gimet
na. Pinaadeyo na kam ta kedikléman, a
pinégiyan na kam ta demlag naa a memahal.
10 To éya, éy éwan kam tolay na Diyos.
Pero nadid, éy tolay na kam dén. To éya, éy
éwan kam pinagpasensiyaan na Diyos, pero
nadid éy kinagbian na kam dén a pinag-
pasensiyaan na kam dén.

Du Utusan Na Diyos

11 Nadid, kakaguman ko a mahal, natan-
daan moy, éwan kitam dén sakup na mund-
uae, éng 'wan sakup kitam dén na langet.
Kanya i bilin kua dikam nadid, éy iwasan
moy tu gustu na bégi moya a medukés, da
saya i méngsawaya ta késunud moy ta Diyos.
12 Dapat a mahusay san i ugali moya
ta harap du éwan mékidiyos, monda maski
pépintasan de kam nadid, éy meta de a
mahusay bale i ugali moya. Nadid, éng kona
sa, éy purién de be i Diyos ta aldew a késoli
na ta mundua.
13 Nadid, alang-alang ta Panginoon, éy
dapat ipasakup kam du te kapangyarian ta
banuwan. Maski hari, da siya i mataasa,
14 maski mayor, éy sundin moy be, da
side i utusan na hari a mégparusa du te
kasalanan. Sakay purién de be du mégimet
ta tama.
15 Da saye i kaluuben na Diyos: Magimet
kam san ta mahusay, monda meta na tolay
a kakabulyan san tu pégpintas dikam du iba
a tolay a kulang tu isip.
16 Sikam éy libri kam dén, da niligtas kam
dén na Diyos. Pero diyan kam mégisip a
makagimet kam ta medukés da libri kam.
Eng'wan dapat a utusan kam na Diyos.
17 Igalang moy i maski ti ésiya a tolay.
Sakay mahalén moy du top moy ta péniwala.
Igalang moy be i Diyos, sakay igalang moy
be tu hari moy.

Ahigén Moy Tu Tiniis Ni Cristo

18 Sikam a utusan, éy kailangan a igalang
moy du amo moy. Ipasakup kam dide maski
mebait side, maski meiyamut side.
19 Dahilan, éy kasahatan na Diyos i kona
sa a tolay a mégtiis ta parusa, éng éwan siya
tu kasalanan, da isipén na éya i Diyos.
20 Pero anya, purién kam beman na Diyos
éng tiisén moy i parusa dahil ta ginamet moy
a medukés? Ewan! Pero éng tiisén moy i
parusa dahil ta ginamet moy a mahusay, éy
kagbian kam na Diyos.
21 Tandaan moy, kanya pinili kam na
Diyos, éy monda magtiis kam be. Nagtiis ti
Cristo ta hirap alang-alang dikam. Ey nadid
éy dapat ahigén moy siya.
22 Ewan siya nagimet ta maski anya
a kasalanan. Ewan tu nakabati diya a
nagbuli-buli.
23 To péngdusta de diya, éy éwan siya ginu-
manti dide ta salita a medukés. To péghirap
na, éy éwan siya nagbanta dide. Eng'wan,
basta inumasa siya ta Diyos, da Diyos i tu-
nay a maghukum dide.
24 Naparusaan dén ti Cristo ta kasalanan
tam to péngipako de diya to kudos, monda
sikitam, éy ibutan tam tu kasalanan tam,
a tulos gemtén tam i mahusay a gimet. I
nipamahusay naa dikam, éy tu talitalingo
na.
25 To éya, éy koman kam i tupa a netawtaw
ta talon. Pero nadid, éy pinasoli kam dén na
Diyos ta Pastor moy a tagaalaga dikam.

3

Ugali Na Pasawa a Méniwala Ni Jesus

1 Nadid, sikam a bébekés, éy dapat
ipasakup kam du asawa moy, monda maski
éwan side méniwala nadid ta kagi na Diyos,
éy amo-amon moy side dahil ta ugali moy a
mebait. Nadid maniwala side, maski éwan
moy side pégkagian,
2 éng meta de i ugali moya a mahusay
sakay tu pénggalang moy dide.
3 Sikam a bébekés, éy diyan kam masiyadu
a magpaganda ta bégi moya, kaparis na
pégaayus ta buk, sakay ta pégsolot ta gintu,
sakay ta pégbihis ta damit a mahalaga.
4 Eng'wan, i mégebihis moy makaa, éy tu
mebait a isip moy, da éwan malipas i kona sa
a kamahal na bébe. Sakay pati, éy dulawén
ya na Diyos a memahal a tahod.
5 Kona sa i ugalia du bébe to éya a panahun
a inumasa ta Diyos. I mégebihis dia éy tu
ugali de a mebait to asawa de.
6 Saya i gimita ni Sara to araw. Tu asawa
na a Abraham, éy dinulaw na a amo na, a
sinunud na siya. Ey nadid sikam a bébekés,
éy sikam ngani i lahi naa éng magimet kam
ta mahusay, sakay éng éwan kam méganteng.
7 Nadid pati sikam a lélake, dapat a kag-
bian moy du asawa moy, a igalang moy
be side, da mehina side kesira ta lélake.
Diyan moy kaleksapan a mebilang be side
ta buhay a éwan tu katapusan. Nadid, éng
kona sa, éy éwan abala i panalangin moya.

Tungkul Ta Hirap Du Méniwala

8 Nadid, saye i bilin kua dikam a étanan:
Maging isesa kam tu isip. Négsuyuan kam.
Mahalén moy du top moy ta péniwala. Sakay
maging mebait kam a diyan kam palalo.
9 Diyan moy gantian ta medukés tu
mégimet ta medukés dikam. Sakay diyan
moy dustaén tu mégdusta dikam. Eng'wan
i ganti moy maka dide, éy ipanalangin
moy side a kagbian maka side na Diyos.
Da tandaan moy, maski nagkasala kam ta
Diyos éy pinili na kam a bendisiyonan na
kam.
10 Kanya kagi na kasulatan, a "Tu te gustu
a magkamit ta malaya a buhay, éy diyan
kan siya mégkagi ta medukés, sakay diyan
mégbuli-buli.
11 Dapat pabayan na kan i gimet a
medukés, a magimet siya ta mahusay.
Sakay pilitén na kan be i mapayapa a buhay.
12 Da alagaan kan na Panginoon du
mahusay, a baten na a palagi i panalangin
de. Pero du mégimet ta medukés, éy idelan
na kan."
13 Kanya nadid, ti ésiya i magpasakita
dikam éng mesipag kam a magimet ta
mahusay?
14 Pero maski maghirap kam da mégimet
kam ta mahusay, éy masuwerte kam. Diyan
kam méganteng ta tolay, sakay diyan kam
métageg.
15 Eng'wan, basta méniwala kam ni Cristo,
a gemtén moy a Panginoon moy. Sakay
handa kam maka dén a palagi a magpali-
wanag ta maski ti ésiya a magpakelagip
dikam tungkul ta kéasa moya ta Diyos.
16 Pero éng magpaliwanag kam ta tolay éy
dapat mebait san i kagi moya dide, a igalang
moy du pégkagian moy. Pamihasaén moy a
matapat kam tu isip, monda éng pépintasan
kam na tolay dahil ta ugali na péniwala moy,
éy masanike side.
17 Mara, éng maghirap kam dahil ta gimet
moy a mali, éy parusa ya to kasalanan moy.
Pero, éng maghirap kam dahil ta gimet moy
a tama, éy mahusay ya, da tukoy tam a
kaluuben na Diyos a maghirap i sakup na a
tolay.
18 Kaluuben na a ahigén tam ti Cristo ta
hirap na. Ey nagpakamatay ti Cristo para
dikam. Minate siya para ta kasalanan na
étanan, monda maari kam a ipasakup ta
Diyos. Minate tu Mahusay alang-alang du
medukés. Minate tu bégi na, pero tu espiritu
na éy buhay,
19 a tulos inumange tu espiritu na du nepi-
hesu a kaliduwa na tolay a minate to araw,
a nagpahayag siya dide.
20 Side ya du éwan naniwala ta Diyos to
panahun ni Noe to nipagimet na to barko.
Nale a nagtiis i Diyos to ugali de a medukés.
Ey nadid, sénganya du sinumakay to barko a
nakaligtas to bihéng? Walu san a tolay!
21 Ey nadid, i dinom na éya a bihéng éy
saya i halimbawa na pégbinyag a magligtas
dikam. I pégbinyag éy éwan monda maibut tu
légi ta bégi, éng'wan monda atdinan kam na
Diyos ta melinis a isip a éwan tu kasalanan.
Kanya nakaligtas dén du nagpabinyag, éy
dahil to nikabuhay a huway ni Jesu Cristo.
22 Ey nadid éy nagsoli dén siya ta langet, a
kaguman na sa i Diyos. Ey siya i te kapang-
yariana ta étanan a anghel sakay du espiritu
sakay du iba pa a mataas ta langet.

4

1 Nadid, da naghirap ti Cristo, éy dapat
a maghanda kam be a maghirap. Dahilan
maski ti ésiya a mégtiis ta hirap, éy éwan siya
maabala ta kasalanan.
2 Kanya sapul nadid, éy ipasakup kam ta
kaluuben na Diyos dikam, habang buhay
kam. Diyan moy sésundin tu gustu na bégi
moya a medukés.
3 To éya éy nagimet kam be ta gimet du
éwan mékidiyos a kagustuan de. To éya
éy bastos tu ugali moy; sakay medukés i
gustu na bégi moya; sakay méglélasing kam;
sakay sumésamba kam be ta diyos-diyosan,
maski bawal. Pero nadid éy tama dén ya

a pégimet moy ta medukés. Diyan kam dén
huméhuway.
4 Kanya mégtaka nadid dikam du éwan
mékidiyos, da éwan kam dén mékiagum dide
ta kona sa a medukés a gimet. Kanya
dédustaén de kam nadid.
5 Pero kédemét na oras a humarap side ta
Diyos, éy panagutan de i kasalanan de. Ey
handa dén nadid i Diyos a maghukum du
tolay a buhay, sakay du pate.
6 Nadid minepahayag be dén i Mahusay
a Baheta du tolay a pate. Kanya maski
naparusaan side to kébuhay de to araw, éy
makasapit be dén i kaliduwa de ta buhay a
éwan tu katapusan, a kona ta Diyos.

Gamitén Moy Tu Utus Na
Diyos a Namihasaan Moy

7 Tandaan moy, adene dén i katapusan na
mundua. Kanya mangilag kam a tipidén
moy i bégi moya, monda makapanalangin
kam ta mahusay.
8 I mahigpit a kailangan moy, éy
négmahalan kam ta mahusay. Dahilan
du mégmahal ta tolay, éy nabuha dén i
kasalanan de.
9 Tu top moy ta péniwala, éy patulusén moy
side agad ta bile moy, a diyan kam mégdukés
tu isip.
10 Nadid, éng pinagkaluuben kam na
Diyos ta maski anya a tungkulin moy, éy
saya i gemtén moya a pangtulung moy du
kaguman moy. Nadid, éng pakunan moy sa,
éy mahusay i pégamit moya ta niatéd dikam
na Diyos.
11 Mara, éng nipagkaluub diko na Diyos a
magtoldu, éy sigi ka a magtoldu ka ta kagi na
Diyos. Eng nipagkaluub na diko a mangtu-
lung ta top mo ta péniwala, éy tulungan mo
side ta lalo, a gamitén moy i niatéd diko na
Diyos a tungkulin mo. Nadid, éng kona kam
sa, éy purién na tolay i Diyos dahil ni Jesu
Cristo. Siya san i purién na tolay. Siya san i
te kapangyarian a éwan tu katapusan.

Maghirap a Talaga Du Méniwala Ni Jesus

12 Nadid, a kakaguman ko, diyan kam
mégtaka ta dikél a hirap moy a tétiisén moy
nadid, da saya i péngpuhubaa dikam na
Diyos.
13 Eng'wan dapat a masahat kam ta éya,
da saya i kabahagi moya to hirap ni Cristo.
Nadid, éng pakunan moy sa, éy masahat
kam a tahod a talaga ta aldew a késoli ni
Cristo a ipeta na i kapangyarian na.
14 Sakay éng ahewén kam na tolay da
sakup kam ni Cristo, éy masuwerte kam, da
tanda ya a édse dikam a talaga i memahal a
Espiritu na Diyos.
15 Pero mangilag kam, a diyan kam
magimet ta medukés, monda éwan kam
maparusaan. Mara diyan kam mémuno,
diyan kam mégtako, diyan kam mékialam
ta éwan moy katungkulan.
16 Pero éng maparusaan i maski ti ésiya
dikam da méniwala kam ni Jesus, éy diyan
na ikésanike tu parusa na; éng'wan dapat a
magpasalamat siya ta Diyos, da sakup siya
ni Cristo.
17 Da entan moy, dumemét dén nadid i
oras a puhubaan na Diyos du sakup na a
tolay. Ey nadid, éng paghirapén na kitam
pa, éy anya wade i hirapa du éwan méniwala
ta Mahusay a Baheta a gébwat ta Diyos éng
puhubaan na side? Mahigpit a talaga!
18 Dahilan, "Eng talaga a éwan meligtas
du mahusay a tolay, éy anya wade i kean-
gayana du éwan mékidiyos a makasalanan?"
19 Kanya sikam a te hirap ayun ta kalu-
uben na Diyos dikam, éy basta sigi kam san
ta gimet moy a mahusay, a umasa kam san
ta Diyos, da matapat siya.

5

Du Tupa Na Diyos

1 Nadid, sikam a tagapamahala du
méniwala ta ina, éy te kaginék dikam. Ey
tandaan moy, sakén éy tagapamahalaék
be. Sakay sistiguék be to péghirap ni
Cristo to kudos. Sakay te kabahagiék be
ta kapangyarian na a humayag ta késoli
na. Nadid, saye i bilin kua dikam a
tagapamahala:
2 Pastoran moy du tupa na Diyos a
nipagkatiwala na dikam. Pero dapat a
maluwag kam tu isip, da saya i gustua na
Diyos. Sakay diyan moy hangadén a maketa
kam ta kuhata, éng 'wan i hangadén moy
sana, éy tulungan moy du tupa na Diyos.
3 Diyan kam metapang du nipagkatiwala
dikam na Diyos ta simbaan moy, éng 'wan
ipeta moy dide i mebait a ugali moy, monda
ahigén de maka i ugali na tunay a méniwala
ni Jesus.
4 Ey nadid, késoli se na Mataas a Pastor, éy
atdinan na kam ta gantimpala moy a éwan
malipas.
5 Nadid, éy kona be sa sikam a kabataan:
Kailangan a ipasakup kam du matétanda.
Sakay négsuyuan kam a étanan, da entan
moy, "Du palalo, éy idelan kan na Diyos;
pero du mebait, éy kagbian na kan."
6 Kanya, éy ipasakup kam nadid ta ka-
pangyarian na Diyos, monda itaas na kam
ta takda na a panahun.
7 Umasa kam ta Diyos ta étanan a hirap
moy, da siya éy mahal na kam.
8 Mangilag kam, dahilan tu kalinga moy
a Satanas, éy palebut-lebut san a koman i
metapang a liyon a mégéngéh, a mégahayok
ta duklusén na a tolay.
9 Labanan moy siya, sakay patibayén
moy i péniwala moya, monda éwan na kam

madaig. Da tukoy moy a kona be sa i pégtiisa
du kapareho moy a méniwala ta maski ahe ta
mundua.
10 Ey nadid, kétapos moy a magtiis ta san-
dali, éy pahusayén na Diyos i péniwala moya,
a patibayén na i isip moya. Siya i méngagbia
ta tolay. Siya i nagpilia dikam a monda te
kabahagi kam be ta kapangyarian na a éwan
tu katapusan, dahil ni Cristo.
11 Siya i te kapangyarian a éwan tu katapu-
san! Kona sa.
12 Ti Silbano i katulung ko a nanulat ta
sulatae dikam. Ey ibilang ko siya a top ko
a matapat. Kanya nisulat ko i éye dikam, éy
monda hatulan ta kam, monda patunayan
ko dikam a saye i tunay a kagbi na Diyos
dikam. Manatili kam ta éye.
13 Nadid, di top tama ta simbaanae na
Babilonia, éy mékikumusta side dikam. Side
be i pinilia na Diyos. Sakay ti Markos a
bilang anak ko ta éye, éy mékikumusta be
dikam.
14 Négbatian kam a négmahalan kam. I ka-
payapaan éy umagum maka dikam, sikam
a tagasunud ni Cristo. Ewan dén. Pedro.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Simon Pedro, a apostol
sakay utusan ni Jesu Cristo. Saye i sulat kua
dikam a tinumanggap ta péniwala. Nadid éy
kapareho me kam dén a sakup na Diyos. Ey
gébwat ya ta mahusay a gimet na Diyos tam
a ti Jesu Cristo a tagapagligtas.
2 Edse maka dikam i biyaya na Diyos
sakay ta kapayapaan, dahil ta pékapospos
moy ta Diyos éy ta Panginoon tam a Jesus.

I Dapat a Ugali Du Méniwala

3 Pinili kitam na Diyos, monda mabati
tam i kapangyarian na éy ta kabaitan na. Da
tukoy tam siya, éy patibayén na i isip tama,
ta pamag-itan na kapangyarian na, monda
matapat kitam diya tu ugali.
4 Ey nadid, dahil ta kapangyarian na, éy
nangako siya dikitam ta mahalaga a bagay,
monda makaiwas kitam ta medukés a gimet
na tolay ta munduae a kapahamakan, sakay
maaheg tam i ugali naa.
5 Kanya nadid, dahil ta éya, éy magimet
kam ta mahusay, monda metibay i péniwala
moya. Sakay mégisip kam ta tama;
6 sakay tipidén moy i bégi moya; sakay
tiisén moy i hirap moy; sakay mékidiyos kam
ta mahusay;
7 sakay négsuyuan kam; sakay négmahalan
kam.
8 Nadid, éy kona sa i ugali moya a talaga,
éy tukoy moy dén i Panginoon tam a Jesu
Cristo, sakay maging mahalaga i tarabaho
moya diya.
9 Pero i maski ti ésiya a éwan sa kona i
ugali na, éy koman dén siya i kulang tu isip.
Naleksapan na wade den tu nipagpasensiya
diya na Diyos ta kasalanan na.
10 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, da
pinili kam dén na Diyos a dinulaw na kam,
éy patibayén moy i éya a lagay moy. Eng
pakunan moy sa, éy éwan kam mebut a ta-
laga.
11 Sakay matanggap kam a mahusay ta
kaharian na Panginoon tam a Jesu Cristo
a tagapagligtas. Ey éwan tu katapusan i
kaharian na.
12 Nadid, maski matibay dén i péniwala
moya sakay tukoy moy dén i éya a nisulat ko,
éy ipaala-ala ko san dikam a huway-huway.
13 Dahilan habang buhayék, éy minamaigi
ko a ipaala-ala ko ye dikam, monda isipén
moy.
14 Tukoy ko a adene dén i oras a maibut
i buhay ko ta munduae, ayun to kinagi
diyakén ni Panginoon Jesus.
15 Kanya nadid éy gemtén ko i kaya ko
a magimet ta sulat a para dikam, monda
maski mateék éy te magpaala-ala dikam
tungkul ta éye a pégtoldu.

Du Naketa Ta Kapangyarian Ni Cristo

16 Tandaan moy, to pégpahayag me dikam
tungkul ta késoli na Panginoon tam a Jesu
Cristo, éy éwan me sinugsug i sari-sari a
kakabulyan a lagip. Da sikame a mismo i
naketaa ta kapangyarian na.
17-18 Entan moy, kaguman kame ni Jesus
to édse na to buked a pinégkagian dikame
na Diyos. Nabati me tu boses Nama na ta
langet to péngpuri na diya, a dinemlagen na
i bégi naa. I kinagi naa, éy "Saye i anak ko a
mahal ko, éy mésayaék diya."
19 Nadid, i éya a nanyari ta harap mia,
éy saya i nagpatunaya a tama tu nihula du
purupeta to araw. Kanya sikam, éy sug-
sugén moy i éya a hula, da koman ya i simbu
a mangdemlag ta kedikléman, a hanggan
éwan dumemét a huway i Panginoon. Mara,
koman siya i palawayan a magpaliwanag ta
isip moya.
20 Pero i mahigpita a kailangan a matan-
daan moy, éy éwan tu makapagpaliwanag
ta maski anya a hula ta kasulatan na Diyos,
éng isip na san.
21 Dahilan i nihula du purupeta, éy éwan
gébwat ta isip na tolay, éng ʻwan pinégkagi
na Banal a Espiritu diden ya a tolay, to
pégpahayag de ta kagi na Diyos.

2

Tungkul Du Mégtoldu Ta Mali

1 Pero te mebuli be a purupeta to araw a
nagtoldu du Judeo ta kakabulyan. Ey kona
be sa nadid, te umange be dikam a talaga
a tolay a mebuli, a mégtoldu ta kamalian. I
pégtoldu dia, éy makay makasida ta péniwala
moya. Sakay pati, éy idelan de tu Pangi-
noon de a néngiligtas dide. Kanya bigla a
dumemét dide i kapahamakan de.
2 Sakay pati, éy meadu a tolay du sim-
baan a umaheg ta ugali de a bastos. Ey
nadid, dahil ta éya, éy mapintasan na tolay
i péniwala tam.
3 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy lin-
langén de kam ta sari-sari a uhon de, monda
maalap de i kuhata moy. Pero nakahanda
dén a dati i maghukuma dide.
4 Mara, entan moy du anghel a iba a
nagkasala. Ewan side pinatawad na Diyos,
éng ʻwan nibut na side ta impiyerno, a nip-
ihesu na side ta mediklém a lugar. Sakay
ginapus na sa side ta kadena a hanggan ta
aldew na péghukum.
5 Sakay du tolay to araw a nagkasala, éy
pinabihéng na Diyos i mundua a hanggan
da minapuksa side. Basta i niligtas na sana
éy de Noe a mététena, a walu side. Ti Noe a
nagtoldu ta mahusay a ugali.

6 Sakay du banuwan na Sodoma sakay
Gomora, éy pinarusaan side na Diyos a
pinuksa na side ta apoy. Ey saya i tandaa
para ta étanan a tolay, a hukumén na Diyos
a talaga du medukés.
7 Basta i niligtas na sana ta éya, éy ti Lot,
da mahusay siya. Ti Lot, éy mélungkut a
mélungkut ta medukés a ugali diden ya a
bastos a tolay.
8 Dahilan to pégiyan ni Lot dide, éy neta na
aldew-aldew i ugali de a medukés. Kanya
mélungkut siya.
9 Nadid, i kahulugina na éya a étélo a
halimbawa, éy monda meta moy i ugali na
Panginoon a méngagaw du mékidiyos a tolay
ta hirap de. Sakay ugali na be a méngipihesu
du medukés a tolay a hanggan ta aldew na
péghukum.
10 Ey lalo i parusa na du tolay a sundin de
san i kalayaan na bégi dia a bastos, sakay du
mégidel ta tagapamahala dide.
Nadid, diden ya a mégtoldu ta mali, éy
kona be sa i péngparusa naa dide. Side éy
méngahas, sakay palalo side. Sakay éwan
side gumalang du anghel ta langet, éng'wan
dustaén de side.
11 Pero du anghel, maski mataas side di-
den ya a mégtoldu ta mali, éy éwan de side
iabla ta harap na Panginoon.
12 Pero side a mégtoldu ta mali, éy sug-
sugén de san tu katétubu de a ugali a
medukés. I isip dia éy koman san i isip
na mealiyas a hayup a linalang na Diyos
a monda bunon na tolay. Dustaén de be
i maski éwan de tukoy. Pero mate side a
koman i mealiyas a hayup.
13 Saya i kabayadena no gimet de a
medukés. Maski aldew dén éy sundin de
san i kabastosan de a ikésaya de. Sakay éng
mékidipon side dikam ta pégmiting moy, éy
kapintasan tu péngan moy. Mésaya side ta
péngloko de dikam a pégtoldu de.
14 Ewan side tu iba a ahayukén, éng'wan
bébe a kasayaan de. Ewan side mégsawa
ta gégemtén de a kasalanan. Pagkamalién
de du tolay a mehina san tu péniwala de.
Namihasa side a medémot. Pero nisumpa
dén side na Diyos.
15 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy pin-
abayan de dén i tunay a péniwala, a tulos
naibut dén side. Inaheg de tu ugali ni Balam
a anak ni Bosor to araw. Ey anya tu ugali ni
Balam, éy nagimet siya ta medukés monda
maketa siya ta kuhata.
16 Pero to talaga na a pagkasala, éy sin-
away siya no kabayo na, a pinégkagian na
siya ta boses na tolay, dahil to gimet na a
medukés.
17 Side a mégtoldu ta mali, éy koman side
i bukal a natian, da éwan dén side tu pasa.
Kuman side i kuném a nianod na pahés. Ey
nadid, éy nipaghanda dén side na Diyos ta
mediklém a lugar a medukés.
18 Isip de matalinung i pégkagi dia, pero
éwan tu pasa a talaga a kagi. Mara du tolay a
bigu a méniwala ni Jesus, éy talaga a ginanan
de i kaguman de a medukés. Pero diden
ya a mégtoldu, éy tétatangguan de side. I
nipangtatanggu dia dide, éy éwan kan bawal
i gustu na bégi dia a kabastosan.
19 I pégtoldu dia, éy maging malaya kam
kan éng ipasakup kam dide. Pero side, éy
éwan side malaya, da gégipusén side na ugali
de a méngipahamak dide. Bakit, éwan de
wade tukoy a matalo i tolay ta ugali de a
medukés?
20 Entan moy, éng makalégsew i tolay ta
ugali a medukés ta mundua, da tukoy de ti
Panginoon Jesu Cristo, éy mahusay. Pero
nadid, éng madikép man dén side na ugali ta
mundua, éy lalo a medukés i lagay dia kesira
to neditol.
21 Maigi maka san dén éy éwan napospu-
san na kona sa a tolay i péniwala tam, kesira
ta tinanggap de, sakay tulos pinabayan de.
22 Eng kona sa, éy tupadén de tu lagip, a
"Ugali na aso, maski i ota na kan, éy kanén
na be a huway. Sakay tu babuy kan, maski
digusén mo, éy sumoli san ta putik."

Tu Pangako Ni Jesus
Tungkul Ta Késoli Na

3

1 Nadid, a kakaguman ko, saye i ikaduwa
a sulat a nisulat ko dikam. Kanya ko nisulat
dikam i éduwa a éye a sulat, éy monda éwan
moy kaleksapan tu péniwala tam.
2 I gustu kua, éy ipaala-ala ko dikam tu
nihula du purupeta na Diyos to araw. Sakay
ipaala-ala ko be dikam tu utus na Pangi-
noon a nipahayag dikam du apostol.
3 I kailangan a mapospusan moy, éy bagu
dumemét i katapusan na panahunae, éy te
lumitaw a tolay a mangloko dikam. Side éy
sundin de san i kalayaan de. I pangloko dia
dikam
4 a kagi, éy "Bakit, ahe se tu Panginoon
moy? Isip me i pangako na éy sumoli kan?
Bakit," kagi de, "nale dén a nate du apo tam,
péro éwan pabi nabagu i munduae sapul to
péng lalang na Diyos!"
5 Pero entan moy, du mangloko dikam ta
kona sa, éy naleksapan de dén i ginamet
na Diyos to araw. Basta kinagi na Diyos,
éy nalalang dén i mundu éy ta langet. I
nipanglalang na ta mundua, éy dinom.
6 Sakay pati, i nipamunu naa ta tolay to
araw, éy dinom be, da pinabihéng na ta dikél
i mundua.

7 Ey nadid, i mundu tama éy ta langet, éy
kagi na Diyos a matutod side ta apoy. Matu-
tod kan side kédemét na aldew a péghukum
na Diyos du medukés a tolay.
8 Nadid, a kakaguman ko, tandaan moy,
maski malipas i sanglibu a taon, éy koman
san ya i esa a aldew ta Diyos.
9 Kanya diyan moy isipén a naleksapan
dén na Panginoon tu nipangako na tungkul
ta katapusan na mundua. Eng'wan kanya
meale pabi, éy mégpasensiya siya ta to-
lay. Umasa siya a magsisi maka side ta
kasalanan de, da sala na a mapahamak side.
10 Pero entan moy, i aldew na péghukum
na Panginoon, i kédemét na éy koman i
kédemét na mégtako, a basta bigla! Kédemét
na éya a oras, éy bigla a maibut i langet, a
te makaanteng a ugung. Sakay matunaw ta
apoy i bilag, sakay tu bulan, sakay du biton.
Pati i mundua, éy matunaw be.
11 Nadid, da kona sa i katapusana na
étanan, éy dapat a mahusay i ugali moya, a
sumunud kam ta Diyos.
12 Maguhay kam san ta éya a aldew na
Diyos, a gemtén moy i kaya moy monda
dumemét agad. Saya i aldewa a matutod i
langet, a tulos matunaw. Sakay tu pasi na
apoy, éy tunawén na tu bilag, sakay tu bulan
sakay du biton.
13 Pero sikitam éy umasa kitam ta bigu
a langet sakay ta bigu a mundu, da saya i
pangako na Diyos. Ey éwan tu medukés ta
éya a maski anya.
14 Kanya nadid, a kakaguman ko, ale moy
a maguhay ta éya a aldew, éy pilitén moy
a magimet ta mahusay, a mapayapa i isip
moya, monda demtan kam na Diyos a éwan
kam tu kasalanan.
15 Alelahanén moy, kanya meale pabi i
Panginoon, éy monda madagdagen pa du
tolay a meligtas. Kona be sa tu nisulat no
top tam a Pablo. Ey Diyos i nangatéda diya
ta katalinungan na a nanulat dikam.
16 Négkagi ti Pablo ta étanan a sulat na ta
tungkul ta éya. Pero te kagi be du sulat ni
Pablo a medisalad, éy mehirap ya a mapos-
pusan. Kanya du mali tu isip, éy ipaliwanag
de ta éwan tama. Ey kona be sa i gimet dia ta
iba a kasulatan. Kanya mapahamak side.
17 Pero sikam a kakaguman ko, da napos-
pusan moy dén ya, éy mangilag kam. Makay
pagkamalién kam du medukés a tolay a
mégtoldu ta mali. Ey mebut kam be.
18 Tumibay a tumibay maka i péniwala
moya ni Jesu Cristo, dahil ta kagbi na dikam
sakay ta pékapospos moya diya. Siya i Pangi-
noon tam a Tagapagligtas tam. Siya san i
purién na tolay, a éwan tu katapusan. Ewan
dén. Pedro.

Tu Purumeru a Sulat ni Juan

1 Ménulaték dikam nadid tungkul diya.
Sapul to sapul éy siya dén i mégkagi ta kagi
na Diyos a méngatéd ta buhay. Ey sikame éy
nabati me dén siya, sakay mineta me, sakay
kinapot me be.
2 Siya, to kédemét na, éy mineta me ngani
dén. Ey nadid éy ipatunay me dikam. Ey
siya bale i Cristo a méngatéd ta buhay a éwan
tu katapusan. Kaguman na Tama tam a
Diyos bagu dinumemét dikame.
3 Nadid éy ibaheta me dikam i éya a
mineta me sakay minabati me, monda
mékiagum kam dikame a makipagkaesa ki-
tam Nama tam a Diyos, sakay ta anak na a
Jesu Cristo.
4 Ey isulat ko ye dikam nadid, monda lalo
a masaya kitam ta mahusay.

I Diyos Ey Demlag

5 I Diyos éy siya i demlag, a éwan tu diklém
diya.
6 Kanya éng kagin tam a kaguman tam
siya, pero tulos kitam pabi ta kedikléman a
medukés, éy mégbuli-buli kitam.
7 Pero éng tulos kitam ta demlag a kona
ta Diyos a édse ta demlag, éy mahusay. Eng
kona kitam sa éy négkaesa kitam. Sakay tu
digi no anak na a Jesus éy siya i nipaglinis
na dikitam ta étanan a kasalanan tam.
8 Eng mégkagi kitam a éwan kitam tu
kasalanan, éy lélokon tam san i isip tama, a
maibut dén tu katutuhanan ta isip tam.
9 Pero éng ipagtapat tam i kasalanan tam
ta Diyos éy pagpasensiyaan na kitam ta
kasalanan tam. Sakay linisan na kitam ta
étanan a medukés ta isip tama, da tama i
gimet naa.
10 Pero éng kagin tam a éwan kitam tu
kasalanan, éy nangangahulugan a mebuli i
Diyos, da éwan ya umayun ta kagi na Diyos.
Eng kona sa i kagi moya, éy inadgen moy
dén i kagi naa.

2

Ti Cristo I Katulung Tama

1 Manulaték dikam a anéng ko, monda
éwan kam magkasala. Pero éng magkasala
i esa dikitam, éy te magsangki dikitam, a ti
Jesu Cristo. Siya i éwana tu kasalanan. Siya i
mékiohuna Nama na a para dikitam.
2 Ti Cristo a mismo, éy siya i nangtubusa
dikitam ta kasalanan tam. Ey éwan san
du kasalanan tam, éng 'wan kasalanan na
étanan a tolay.
3 Nadid, éng sundin tam san i utus na
Diyos, éy mapospusan tam a tukoy tam siya.
4 Mara, éng mégkagi i maski ti ésiya, a tukoy
na dén siya, pero éwan na sundin i utus na,
éy mebuli siya. Maibut tu katutuhanan ta
isip naa.
5-6 Pero tu sumunud ta kagi na, éy siya i
mégmahal ta Diyos ta mahusay. I maski ti
ésiya a mégkagi a ménatili siya ta Diyos, éy
dapat siya a umaheg ta ugalia ni Jesu Cristo.
Eng kona kitam sa, éy mapospusan tam a
ménatili kitam dén ta Diyos a talaga.

Tu Bigu a Utus

7 Enta moy ye, a wéwadi ko. Ewan ye bigu
a utus i isulat kua dikam nadid. Ewan bigu,
da nabati moy dén ye a nale. Nabati moy
dén ye to pékabaheta moy ta hatul ni Jesus to
éya.
8 Pero i utus a éye a isulat ko dikam, éy
bigu be, dahilan éy méglililipas dén i diklém
a mégdédedemlag dén i tunay a demlag.
Ey katutuhanan ngani be i éye a utus, da
méniwala kam diya, éy gébwat ya ni Cristo.
9 Mara, i mégkagi a édse dén siya ta demlag
ni Cristo, sakay te iyamut pabi ta kaguman
na, éy égse pabi i kona sa ta diklém.
10 I mégmahal ta kaguman na, éy siya dén
ya i ménatilia ta demlag. Sakay éwan siya
méngatéd ta ipagkasala na kapareho na.
11 Pero tu méiyamut ta kaguman na, éy égse
pabi siya ta kedikléman. Méglakad siya ta
kedikléman, sakay éwan na be tukoy éng ahe
i angayan na, da binuhék siya na diklém.
12 Manulaték dikam a anéng ko, da pinag-
pasensiyaan dén na Diyos du kasalanan
moy, dahil ni Jesus.
13 Manulaték dikam a matétanda, da tukoy
moy ti Jesus, a buhay dén siya to éwan pabi
tu mundu. Manulaték dikam a kabataan,
da nadaig moy dén ti Satanas a medukés.
Manulaték dikam a anéng ko, da tukoy moy
Tama tam.
14 Manulaték dikam a matétanda, da tukoy
moy a buhay dén siya to éwan pabi tu
mundu. Manulaték dikam a kabataan, da
matibay dén i isip moya. Edse a palagi i kagi
na Diyos ta isip moya. Ey nadaig moy dén ti
Satanas.
15 Diyan moy mahalén i gustu na tolay
ta mundua. Eng mahalén moy i ugali ta
mundu, éy éwan kam mégmahal Nama tam.
16 Kona se i gustua du tolay a iba ta
mundua: méghangad side ta sari-sari a isip
de. Méghangad be side ta bawat meta de a
gustu de. Hambug side. Ewan ya kaluuben
Nama tam, éng éwan, sé san ya i gustua du
tolay a iba ta mundua.
17 I Mundu, sakay i étanan a égse diya a
gustu na tolay, éy maibut. Pero i tumétupad
ta kaluuben na Diyos éy mabuhay a éwan tu
katapusan.

Tu Kontara Ni Cristo

18 Sikam a anéng ko, adene dén i katapusan. Tandaan moy, nabaheta moy dén a dumemet se tu kontara ni Cristo. Ey entan moy, te meadu dén nadid a dinumemét a kontara na, a mégtoldu side ta éwan tama. Kanya tukoy tam a adene dén i katapusan.
19 Diden ya a tolay a kakontara ni Cristo, éy dati a kaguman tam to éya. Pero éwan side tunay a mékipagkaesa dikitam. Da éng tunay a kaguman tam side, éy manatili maka side dikitam. Pero hiniwalayan de kitam, kanya maliwanag dén a side éy éwan tam kaguman.
20 Pero sikam, éy inatdinan kam ni Cristo ta Espiritu a Banal. Kanya napospusan moy dén i katutuhanan tungkul ta Diyos.
21 Nadid, manulaték dikam da tukoy moy dén i katutuhanan. Ewanék tu isip a éwan moy tukoy. Napospusan ko a tukoy moy dén. Sakay tukoy moy be a éwan kakabulyan i tunay a pégtoldu ni Cristo.
22 Nadid, ti ésiya i mégbuli-bulia? Side a mégkagi a ti Jesus éy éwan Cristo, éy side i mégbuli-bulia. Tu mégkagi ta kona sa, éy sé' ngani ya i kontaraa ni Cristo a talaga. Mégidel side Nama tam sakay to anak na a Jesus.
23 Side i mégidela to anak na Diyos. Sakay i maski ti ésiya a tumanggap ta anak na Diyos, éy umédse be diya Tama na a Diyos.
24 Kanya diyan moy ibutan ta isip moya tu nabaheta moy to éya. Eng pirmi kam a méniwala ta éya a nabaheta moy to éya, éy pirmi kam be a meagum Nama tam a Diyos, sakay ta anak na a Jesu Cristo.
25 Ey anya i nipangakua dikitam ni Cristo? Buhay a éwan tu katapusan!
26 Nadid, i isulat kua dikam a éye, éy tungkul du kontara ni Cristo, da puhubaan de kam a lokon ta péniwala moy.
27 Pero sikam éy inatdinan kam ni Cristo ta Espiritu na. Bagay mégiyan dén i Espiritu dikam, éy éwan dén kailangan a te mégtoldu dikam a maski ti ésiya. Dahilan Espiritu na Diyos i mégtoldua dikam ta étanan. Ey éwan kakabulyan i pégtoldu naa. Kanya sikam, éy sundin moy i pégtoldu na Espiritu, sakay mékiagum kam ni Cristo ta mahusay.
28 Sikam a anéng ko, mékiagum kam ni Cristo ta mahusay, monda éwan kam umanteng ta aldew a kédemét na. Monda éwan kam mésanike.
29 Napospusan moy dén a mahusay i Diyos. Kanya dapat mapospusan moy be a side a mégimet ta mahusay, éy anak side na Diyos.

3

Du Anak Na Diyos

1 Enta moy éng kodya i pégmahal dikitam Nama tam! Da nginahinan na kitam a anak na! Ey tutuhanan ya. Saya i dahilana na bakit éwan kitam tukoy na iba a tolay, da éwan de be tukoy i Diyos.
2 A kakaguman ko, anak kitam dén na Diyos. Ewan pabi mehayag éng anya i kalagayan tama. Pero tukoy tam a kédemét se ni Cristo éy meaheg kitam diya, da meta tam siya ta tunay na a kalagayan.
3 Ey nadid, i maski ti ésiya a umasa ni Cristo, éy idelan na i medukés, monda melinis siya a kona ni Cristo.
4 I bawat mégkasala, éy labagén na i kautusan na Diyos. Da labag ta kautusan i kasalanan.
5 Tukoy moy dén a inumange se ti Cristo a mangibut ta kasalanan na tolay. Ey siya éy éwan tu kasalanan.
6 Kanya side a mékiagum ni Cristo, éy éwan side magtulos ta kasalanan. Ey side a magtulos ta pégkasala, éy éwan de pabi siya tukoy.
7 Mangilag kam, sikam a anéng ko; makay pagkamalién kam na tolay. I maski ti ésiya a mégimet ta mahusay, éy mahusay siya a koman ti Cristo.
8 Sakay i mégtulos ta pagkasala, éy sakup ni Satanas. Da ugali ni Satanas a sapul to sapul éy makasalanan. Kanya inumange se tu anak na Diyos, monda ibutan na tu gimet ni Satanas.
9 I maski ti ésiya a tinanggap na Diyos a bilang anak na, éy éwan mégtulos ta pégkasala, dahilan siya éy te bigu a buhay a gébwat ta Diyos. Da Diyos dén i Ama na nadid, éy éwan siya maari a magtulos pa ta pégkasala.
10 Saye i pakapospusan moya éng ti ésiya i anaka na Diyos, sakay ti ésiya i anaka ni Satanas; i maski ti ésiya a éwan mégimet ta mahusay, sakay éwan mégmahal ta kaguman na, éy side i éwana anak na Diyos.

Dapat Négmahalan Kam

11 Saye i pégtoldu a nabati moy to éya pa: dapat négmahalan kitam.
12 Diyan kitam umaheg ni Kain. Siya éy sakup ni Satanas. Kanya binunu na tu wadi na. Ey bakit binunu na siya? Da medukés tu gimet na, pero mahusay tu gimet no wadi na.
13 Kanya, a wéwadi ko, éy diyan kam mégtaka éng méiyamut dikam du tolay a iba. Da umaheg san side ni Kain to keiyamut na to wadi na.
14 Napospusan tam a inumagton kitam dén ta buhay, a gébwat kitam ta kamatayan, da mahal tam dén nadid i kakaguman tam. Du éwan mégmahal ta kakaguman de, éy manatili ta kamatayan.
15 I tolay a méiyamut ta kapareho na a tolay, éy bilang nagbuno dén ta tolay. Ey tukoy moy, i mégbuno ta tolay éy éwan siya tu buhay a éwan tu katapusan.

16 Ti Jesus i nagtoldua dikitam éng kodya
i pégmahal tam ta kaguman tam, da niatéd
na i buhay na para dikitam. Kanya dapat a
iatéd tam be i buhay tam para ta kaguman
tam.
17 Mara éng te mayaman a tolay a meta
na i kaguman na a te kailangan, sakay éwan
na siya tulungan, éy kodya na a mégkagi a
mahal na i Diyos, éng kona sa i ugali na?
18 Anéng ko, éwan hustu tu kagi moy a
mahal moy du kakaguman moy, éng éwan
moy patunayan. Kanya patunayan moy be
tu pégmahal moy dide a tulungan moy side
ta mahusay.

Diyan Kam Mésanike Ta Diyos

19 Eng kona sa i pégmahal tam, éy tukoy
tam a tunay kitam a sakup na Diyos. Ewan
kitam mésanike ta harap naa.
20 Pero maski éng mésanike kitam diya
ta isip tam dahil to kasalanan tam, éy
diyan kitam dén mésanike. Dahilan Diyos i
mékapuspusa ta étanan.
21 A kakaguman ko, éng éwan kitam
mésanike diya éy éwan kitam be mégalanganin
a umadene diya a manalangin.
22 Ey matanggap tam i maski anya a
agidén tam diya, dahilan éy sésundin tam i
utus na, sakay gégemtén tam i ikasaya na.
23 Ey anya i utus naa? Maniwala kitam
ta anak na a Jesu Cristo, sakay négmahalan
kitam, a kona to nikagi ni Cristo dikitam.
24 Maski ti ésiya a sumésunud ta utus na
Diyos éy ménatili dén siya ta Diyos, sakay
ménatili be i Diyos diya. Ey bakit tukoy tam a
ménatili i Diyos dikitam? Tukoy tam ya dahil
ta Espiritu na a niatéd na dikitam.

4

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

1 A kakaguman ko, diyan kam méniwala
agad ta bawat mégkagi a égse dide i Espiritu
na Diyos. Eng'wan puhubaan moy pa side,
monda mapospusan moy éng gébwat ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia. Dahilan éy te
meadu dén a mégtoldu ta éwan tama.
2 Saye i pékapospusan moya éng gébwat
ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia; éng
mégpahayag side a inumange se ti Jesu Cristo
ta mundua, a naging tolay, éy gébwat ngani
ta Espiritu i kagi dia.
3 Pero tu éwan mégpahayag ta kona sa
tungkul ni Jesus éy éwan gébwat ta Espiritu i
pégtoldu dia. Eng'wan, i espiritu no kontara
ni Cristo i égse ta kona sa a tolay. Nabaheta
moy dén a umange se tu kontara ni Cristo.
Ey nadid éy dinumemét dén.
4 Pero sikam a anéng ko, éy sakup kam dén
na Diyos, sakay nadaig moy dén du mégtoldu
ta kakabulyan. Dahilan tu Espiritu a égse
dikam éy makapangyarian siya ta espiritu
a égse du tolay a sakup na ugali ta mundua.
5 Side, i pégtoldu dia éy gébwat ta ugali ta
mundua. Ey du iba a tolay éy méniwala side
dide, da sakup be side na ugali ta mundua.
6 Pero sikitam éy tolay kitam na Diyos.
Maski ti ésiya a makapospos ta Diyos éy
mégbati side dikitam. Sakay du éwan
mékatukoy ta Diyos éy éwan mégbati dikitam.
Saya i tandaa éng ti ésiya i égsean na Espiritu
na Diyos, sakay éng ti ésiya i égsean na
espiritu no kontara ni Cristo.

Mégmahal I Diyos Ta Tolay

7 A kakaguman ko, dapat négmahalan ki-
tam, da Diyos i kégébwatan na éya a ugali.
8 Siya a éwan mégmahal ta kapareho na, éy
éwan na be tukoy i Diyos, da ugali na Diyos a
mégmahal.
9 Saye i katunayana na Diyos a mahal na
kitam: Pinaange na se i isesa a anak na
ta munduae, a monda magkaruun kitam ta
buhay a éwan tu katapusan.
10 Ewanék nanulat tungkul ta pégmahal
tam ta Diyos, éng éwan, i sulat kua, éy
tungkul ta pégmahal na Diyos dikitam. Da
mahal na kitam a pinaange na se tu anak na
a mangtubus dikitam ta kasalanan tam.
11 Nadid, a kakaguman ko, éng kona sa i
pégmahal na Diyos dikitam, éy dapat kitam
be a négmahalan.
12 Enta moy, éwan pabi tu naketa ta
Diyos. Ey maski éwan tam pabi siya neta, éy
mékiagum dén siya dikitam éng négmahalan
kitam. Sakay pati éy husayén na i pégmahal
tam ta iba.
13 Nadid, séye i tandaa dikitam a mékiagum
kitam dén ta Diyos, sakay siya éy mékiagum
be dikitam: i tandaa éy tu Espiritu na a
niatéd na dikitam.
14 Ey sikame éy mineta me dén, sakay
ipahayag me nadid, a Diyos i nagpaangea se
to anak na a méngiligtas ta tolay ta mundua.
15 Maski ti ésiya a mégpahayag a ti Jesus éy
anak na Diyos, éy siya i mékiaguma ta Diyos,
sakay i Diyos éy mékiagum be diya.
16 Ey sikitam éy tukoy tam a mahal kitam
na Diyos.

Ugali na Diyos a mégmahal ta tolay;
kanya side a mégmahal ta kapareho de, éy
mékiagum side ta Diyos, sakay mékiagum be
i Diyos dide.
17 Nadid, husayén na Diyos i isip
tama, monda mahalén tam tu kapareho
tam, sakay ta Diyos; monda éwan kitam
méganteng kédemét na péghukum na Diyos.
Da sikitam éy kapareho kitam ni Cristo,
maski kaye kitam pabi ta mundua.
18 Kodya i péganteng tama ta Diyos, éy
mahal na kitam ta mahusay? Sakay éng
mahal tam be siya ta mahusay, éy éwan
kitam méganteng diya. Eng méganteng kam
pabi diya, éy éwan pabi mahusay i pégmahal
moya diya.

19 Nadid sikitam éy mahalén tam i kapareho tam, dahilan Diyos i neditula a nagmahal dikitam.
20 Eng mégkagi i maski ti ésiya a mahal na i Diyos, sakay méiyamut be siya ta kapareho na, éy mebuli siya. Dahilan éng éwan mo maari a mahalén i kapareho mo a meeta mo, éy kodya i péngmahal mo ta Diyos, éy éwan mo be meta?
21 Saye i utus a nibilin ni Cristo dikitam: i mégmahal ta Diyos, éy dapat be a mahalén na i kapareho na a tolay.

5

Makadaig Kitam Ta Ugali Ta Mundua

1 I maski ti ésiya a méniwala a ti Jesus i pinilia na Diyos a tagapagligtas, éy anak side na Diyos. Sakay i tunay a mégmahal Nama tam a Diyos, éy mahalén na be du anak na.
2 Nadid, éng mahal tam i Diyos, a méniwala kitam ta utus naa, éy tukoy tam a mahal tam be du anak na Diyos.
3 Ey anya i gemtén tama éng mahal tam i Diyos? Maniwala kitam ta utus na. Ey éwan be mehirap i utus na,
4 dahilan i bawat anak na Diyos, éy makadaig side ta maski anya a ugali ta mundua a medukés. I péniwala tam, éy saya i mégpatibay ta isip tama, monda makadaig kitam ta ugali ta mundua.
5 Ti ésiya i makapanalo ta ugali ta mundua? Tu méniwala a ti Jesus éy anak na Diyos.

Te Etélo a Tanda a
Magpatunay Ni Cristo

6 Ti Jesu Cristo i inumangea ta mundua. Tu tanda no kédemét na éy dinom, sakay dige, da bininyagen siya ta dinom, sakay binumulos tu dige na to kudos. Bakén a dinom san i tanda naa, éng éwan, dige be. I nagpatunaya ta éya éy Espiritu na Diyos. Ey katututuhanan i Espiritu.
7 Kanya te étélo a tanda a mégpatunay ni Jesus, a anak siya na Diyos.
8 I Espiritu, sakay to dinom a nipangbinyag diya, sakay tu dige na to nikate na. Ey diden ya a étélo, éy nagkaesa side.
9 Nadid, éng méniwala kitam ta katunayan na tolay, éy lalo dén i katunayan na Diyos a méniwala kitam. Ey tu ételo a katunayan na, éy ipahayag de a ti Jesus éy anak na Diyos.
10 Nadid, maski ti ésiya, éng méniwala siya ta anak na Diyos, éy tukoy na ta isip na a tama i péniwala naa. Pero maski ti ésiya a éwan méniwala ta éya, éy nangangahulugan a mebuli i Diyos, da éwan méniwala to pégpatunay na Diyos tungkul to anak na.
11 Ey saye i katunayana na Diyos: inatdinan na kitam ta buhay a éwan tu katapusan. Ey i buhay a éya éy gébwat ta anak na.
12 Siya a nipasakup ta anak na Diyos éy te buhay a éwan tu katapusan. Ey siya a éwan nipasakup ta anak na Diyos, éy éwan siya tu buhay.

Tu Buhay a Ewan Tu Katapusan

13 Nadid, i sulat ko a éye éy para dikam a méniwala ta anak na Diyos. I isulat ko a éye dikam, éy monda mapospusan moy a talaga a te buhay kam a éwan tu katapusan.
14 Ewan kitam mégalanganin a umadene ta Diyos a manalangin, da tukoy tam dén a baten na kitam ta agidén tam, éng manalangin kitam ayun ta kaluuben na.
15 Ey tukoy tam a katutuhanan ya. Sakay éng mabati na i agidén tam, éy tukoy tam be a iatéd na dikitam.
16 Nadid, éng te esa dikam a meta na tu kaguman na a mégimet ta kasalanan, éy dapat ipanalangin na siya, éy atdinan siya na Diyos ta buhay a éwan tu katapusan. Pero éng mégimet tu kaguman moy ta kasalanan a magpahiwalay diya ta Diyos a hanggan, éy diyan moy siya ipanalangin. Dahilan te esa a kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta Diyos a éwan tu katapusan.
17 I maski anya a gimet a medukés éy kasalanan ta Diyos. Pero te isesa a kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta Diyos a hanggan.
18 Tukoy tam a éwan tulos a mégkasala i tunay a anak na Diyos, da éalagaan side no anak na Diyos. Ey éwan maari a mékialam dide ti Satanas.
19 Tukoy tam a sakup kitam dén na Diyos. Pero du étanan a tolay ta mundua éy sakup dén side na kapangyarian ni Satanas.
20 Nadid, tukoy tam be dén a inumange dén se ta mundua i anak na Diyos. Ey pinaliwanagen na dén i isip tama monda mépospusan tam i tunay a Diyos. Ey nadid, éy mékiagum kitam dén ta tunay a Diyos, da mékiagum kitam be dén ni Jesu Cristo a anak na. Ey siya i tunay a Diyos. Ey gébwat diya i buhay a éwan tu katapusan.
21 Sikam a anéng ko, umadeyo kam dudu diyos-diyosan. Ewan dén. Juan.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala. Saye
i sulat kua a para ta mahusay a bakés a pinili
na Diyos, sakay du anak na. Sakén éy mahal
ta kam. Sakay du étanan a makapospos ta
katutuhanan, éy mahalén de kam be;
2 da nipasakup kitam dén ta katutuhanan,
éy éwan ya maibut dikitam, a hanggan.
3 Tama tam a Diyos sakay tu anak na a ti
Jesu Cristo, éy atdinan na kitam ta biyaya éy
ta kapayapaan, sakay kagbian na kitam. Ey
aguman na kitam ta péniwala tam ta katu-
tuhanan, sakay ta pégmahal tam ta kakagu-
man tam.

Dapat Négmahalan Kitam

4 Sakén, Dada, éy mésahaték a tahod, da
dinemtan ko i sénganya a anak mo a ménatili
ta tunay a péniwala tam, a kona to niutus
dikitam Nama tam.
5 Kanya, Dada, i bilin kua diko nadid, éy
négmahalan kitam. Ey éwan ya bigu a utus i
isulat kua nadid diko, éng éwan, nabati tam
dén ya a nale.
6 Nadid, éng mahal tam i Diyos, éy
méniwala kitam dén ta utus na. Ey anya
i utus na a nabati moy dén to araw:
négmahalan kam.

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

7 Nadid, te meadu a tolay a kinumalat dén
ta mundu, a mégtoldu side ta éwan tama.
Ewan side mégpahayag a inumange se ti Jesu
Cristo ta mundua, a naging tolay. Side
éy kakontara ni Cristo, éy mégtoldu side ta
pégkamali na tolay.
8 Kanya sikam, Dada, éy mangilag kam;
makay pagkamalién de kam be. Mangi-
lag kam, monda éwan masayang tu ginimet
moy a para ta Diyos, monda makamtan moy
i buu a gantimpala Nama tam.
9 I maski ti ésiya, éng dagdagen na tu
pégtoldu ni Cristo, éy éwan siya sakup na
Diyos. Ewan siya ménatili ta pégtoldu na a
dati. Pero side a ménatili ta pégtoldu na, éy
sakup side Nama tam, sakay ta anak na.
10 Eng te dumemét dikam a bakén a na éya
i kébil na a pégtoldu, éy diyan moy tanggapén
ta bile moy; sakay diyan moy be pansingén.
11 Dahilan i bumati ta kona sa, éy maging
kaguman na ta gimet na a medukés.
12 Nadid, éy te meaduék maka pa a kagin
dikam, pero sala ko a isulat ta papelae.
Eng'wan, mégayakék a ange bumisita dikam,
monda masaya kitam a méguhon.
13 Du anak no wadi mo a kaguman ko se,
éy mékikumusta side dikam. Ewan dén. Juan.

Tu Ikatélo a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala. Saye
i sulat kua ni kadimoy ko a Gayo, a mahal ko
a tunay.
2 Kadimoy, ipanalangin ta ka a mahusay
maka i kalagayan mo, a éwan ka tu ladu.
Tukoy ko a matibay dén i péniwala mua.
3 Melubhaék dén a sahat, Gayo, to
kédedemét se na sénganya a top tam, da
nibaheta de diyakén a matapat ka dén a
mahusay ta péniwala tam. Saya i ugali mo a
palagi.
4 Saye i kasahatan kua, bagay mébati ko a
ménatili du anéng ko ta katutuhanan.

Mahusay Ti Gayo

5 Kadimoy, tu nipangtulung mo du
top tam ta péniwala, maski éwan mo side
natenggi, éy saya i katunayana a matapat
ka.
6 Side, kédemét de se a gébwat ta bile mo,
éy nagpatunay side dikame ta simbaan ta
éye tungkul ta kabaitan mo dide. Kanya
lalo a mahusay éng matulungan mo pa side
ta kailangan de, éng tumulos man dén side
diko. Da side i méglebut a mégtoldu ta
tungkul ni Cristo.
7 Uméange side ta bawat banuwan, a
mégpahayag ni Cristo, sakay sala de a tu-
manggap ta tulung na tolay a éwan méniwala
ni Cristo.
8 Kanya sikitam a méniwala, éy dapat tu-
lungan tam side ta kabuhayan de, monda
sikitam be i katulung dia ta tarabaho de ta
Diyos.

Ti Diotrepes Sakay Ti Demetrio

9 Nadid, Gayo, éy nipatawed ko dén tu su-
lat ko a esa ta gurupu mo ta ina ta simbaan
moy. Pero ti Diotrepes éy pinabayan na dén,
da siya éy gustu na a siya i tagapamahala ta
simbaan moy ta ina.
10 Pero sakén, kédemét ko sina éy ikagi ko
i étanan a ginimet na a medukés, sakay tu
medukés a upos na dikame, sakay tu kagi
na a mebuli. Sakay i kasalanan ni Diotrepes
a iba, éy éwan na tanggapén du top tam a
mégtoldu éng dumemét side diya. Sakay pati
éy sésawayén na be i iba a kaguman moy éng
tanggapén de side. Gustu na a paibutén na
side ta simbaan.
11 Kadimoy ko, diyan ka umaheg ta
medukés a ugali, éng 'wan ahigén mo i
mahusay. Tu mégimet ta mahusay a ugali,
éy sakup siya na Diyos, sakay tu mégimet ta
medukés a ugali, éy éwan na tukoy i Diyos.
12 Tungkul ni Demetrio, éy mégkagi i
étanan a mahusay siya a lélake, da umayun
siya ta katutuhanan. Sakay sikame be éy
mégpatunay kame a mahusay siya. Ey tukoy
moy a katutuhanan i kagi mia.
13 Te meaduék maka pa a kagin diko, pero
sala ko a isulat ta papelae.
14 Umasaék a magketa kita agad, monda
magkauhon kita ta mahusay.
15 Umange maka diko i kapayapaan. Du
kadimoy mo ta éye éy mékikumusta diko.
Ikumustaék mo du kadimoy ta ta ina. Ewan
dén. Juan.

Tu Sulat ni Hudas

1 Gébwat ye ni Hudas, a utusan ni Jesu Cristo, a wadi be ni Santiago. Saye i sulat kua du pinili na Diyos a maging tolay na. Side ya i mahala Nama tam a Diyos. Sakay side ya i éalagaana ni Jesu Cristo.

2 Kagbian kam maka na Diyos, a édse maka dikam ta mahusay i kapayapaan, sakay ta pégmahal na Diyos.

Tungkul Du Mebuli a Mégtoldu

3 Sikam a kékadimoy ko. Talagaék a manulat dikam tungkul to péngiligtas dikitam no te sakup dikitam. Pero nabati ko a dapat ko pa a isulat dikam, monda hatulan ta kam a sumuway ta pégtoldu na tolay a kontara ta péniwala tam. Nipaliwanag dén na Diyos i katutuhanan ta tolay na; éy éwan maari a palitan ya na tolay.

4 Dahilan éy te tolay a éwan mékidiyos a nékiagum dén dikitam; éy éwan tam san side napansing. Side éy idelan de ti Panginoon Jesu Cristo a Amo tam. Ey nadid éy palitan de maka i dati a baheta a tungkul ta kagbi na Diyos ta tolay. I katuwirana no ugali de a medukés éy éwan kan magparusa i Diyos ta tolay ta kasalanan de, da mebait kan siya. Pero te dati a kagi ta kasulatan tungkul ta parusa a makamtan na kona sa a tolay.

5 Nadid, maski tukoy moy dén a dati a ugali na Diyos a mégparusa, éy ipaala-ala ko man dén dikam i ginimet na a éye: éng kodya a inagaw na Diyos du lahi ni Israel to te hirap de, a pinaluwas na side ta Egipto. Pero to nipangagaw na dide, éy pinuksa na du éwan méniwala diya.

6 Sakay tandaan moy be du anghel to araw a inumidel to tungkulin de, a gininanan de i édsean dia ta langet. Ey nadid nipihesu dén side na Diyos ta mediklém a lugar, a ginapus na side ta kadena a éwan méukad. Ey niwahak na sa side hanggan ta aldew a péghukum.

7 Sakay tandaan moy be i banuwan na Sodoma sakay Gomora, sakay du banuwan ta palebut dia. Du tolay sa éy inaheg de du anghel a bastos, a néngibébi side sakay néngilélake. Sakay i ugalia du lélake sa, éy melétog side ta kapareho de a lélake. Ey pinarusaan side na Diyos a pinuksa na side ta apoy. Ey saya i tandaa a para ta étanan, a te apoy a iba a éwan maédéédép. Ey saya i pégparusaan na Diyos.

Nadid, diden ya a étélo a nilagip ko, éy saya i katunayana a ugali na Diyos a mégparusa.

8 Nadid, diden ya a tolay a nékiagum dikitam, a mégtoldu ta mali, éy kona be sa i ugali de. Da éwan side makapospos, éy paduksén de i bégi dia. Sakay idelan de i kapangyarian na Diyos dide. Sakay dédustaén de du anghel na Diyos ta langet.

9 Pero entan moy ti Migel a mataas a anghel; maski da anghel siya, éy éwan sa kona i ugali na. Nagpasuway side ti Satanas to araw to bangkay ni Moises, éng ti ésiya i makaalapa diya. Ey maski da naglébug side, éy méganteng ti Migel a mangdusta ni Satanas. Basta i kinagi na sana, éy "Sawayén ka maka na Diyos."

10 Pero diden ya a tolay a mégtoldu ta mali, éy dustaén de i éwan de tukoy. Koman san side i hayup, da sugsugén de san tu katutubu de a ugali a medukés. Ey saya i mamakatea dide.

11 Kagbi side. Inaheg de tu ugali ni Kain. Sakay inaheg de tu kasalanan ni Balaam, monda makaalap side ta kuhata. Pero ipabunu side na Diyos a kapareho ni Kore, to pégidel de Kore ta kapangyarian ni Moises.

12 Diden ya a mégtoldu ta mali, bagay mékidipon side dikam ta pégmiting moy, éy paduksén de tu péngan moy, da medukés tu ugali de. Ewan side tu sanike. Makasarili san side. Koman side i kuném a éwan tu kabuluhan, da éwan tu lasén a uden. Kapareho side na kayo a éwan mégbunga. Kapareho be side na kayo a minate a tulos nabuwal.

13 Kapareho be side na dikél a tagmék, da i gimet dia a medukés, éy koman i melégi a bugak na tagmék a éwan tu pasa. Kapareho be side no biton a gininanan na tu édsean na. Pero nipaghanda dén side na Diyos ta medukés a mediklém a lugar. Ey saya i pégiyanan de a éwan tu katapusan.

14 Enta moy ti Enok a ikapitu dén a salin ni Adan. Siya i nanghulaa to araw ta tungkul diden ya a mégtoldu ta mali. I kinagi naa, éy "Tandaan moy, dumemét se i Panginoon, a kaguman na du libu-libu a anghel na a banal.

15 Ey maghukum siya du étanan a tolay," kagi na. "Hukumén na du étanan a te kasalanan a éwan mékidiyos, dahilan to gimet de a labag diya. Sakay parusaan na be side, dahilan to kinagi de a medukés a kontara diya."

16 Nadid, diden ya a medukés a tolay a mégtoldu ta mali, éy palagi side a mégpintas, a méiyamut side ta suwerte de. Sugsugén de san i maski anya a gustu de a medukés. Sakay mégpépalaluén side. Sakay manuyu síde du iba a monda maloko de side.

17 Nadid sikam a kékadimoy ko, éy alélahanén moy tu kinagi dikam du apostol ni Jesu Cristo to éya.

18 Tu kinagi de dikam, éy kédemét na iba a panahun, éy te mangloko dikam a tolay dahil ta péniwala moy. Gemtén de san tu ugali de a medukés.

19 Side kan i magimet ta pégkahiwahiwalay
na tolay. Ewan égse dide i Espiritu na Diyos,
éng'wan sugsugén de san i ugali ta mundua.
20 Pero sikam, a kékadimoy ko, patibayén
moy tu péniwala moy ta tunay a pégtoldu.
Manalangin kam ta pamag-itan na tulung
na Banal a Espiritu.
21 Manatili kam ta pégmahal na Diyos
dikam, hanggan méguhay kam ta Panginoon
tam a Jesus Cristo a magkaluub dikam ta
buhay a éwan tu katapusan, dahil ta kagbi
na dikitam.
22 Kagbian moy du mégalanganin ta
péniwala tam. Agawén moy side ta apoy.
23 Nadid, te iba be a tolay a dikél i
kasalanan de. Kagbian moy side, pero
mangilag kam dide, a idelan moy tu ugali
de. Makay pagkamalién kam na ugali de a
medukés.
24-25 Nadid i isesa a Diyos a mangiligtas
dikitam, éy siya i mégalagaa dikam a monda
éwan kam magkasala. Siya i magpaadenea
dikam ta harap na ta langet, a pakasayaén
na kam. Ta pamag-itan ni Jesu Cristo a
Panginoon tam, éy tanyag dén i Diyos a
siya i mataasa. Sakay dikél i kapangyarian
na. Saya i katutubu na a sapul to sapul, a
hanggan nadid, a éwan tu katapusan. Ewan
dén. Hudas.

Tu Pahayag ni Jesu Cristo a Nisulat ni Juan

1 Saye i pahayaga a niatéd na Diyos ni Jesu
Cristo, monda tulos ti Cristo a méngipahayag
du méniwala diya, éng anya i adene dén a
dumemét. Ey tulos ni Cristo a nipaange na
to anghel na ti Juan a méngipahayag diya. Ti
Juan a utusan na.
2 Ey sakén éy ti Juan. Sakén a mismo i
nanulata ta éye. Nadid éy nipahayag ko dén
i étanan a mineta ko. Saye i ipahayag kua a
kagi a gébwat ta Diyos, at sakay gébwat be ta
katutuhanan a nipahayag ni Jesu Cristo.
3 Masuwerte i magbasa ta libru a éye.
Sakay du mégbati ta hula a éye, a sugsugen
de, éy masuwerte be side. Da adene dén i
panahun a maganap i étanan a nisulat ko a
éye.
4 Gébwat ye ni Juan. Saye i sulat kua du
tolay ta pitu a simbaan ta Asia:

Atdinan kam maka na Diyos ta biyaya
sakay ta kapayapaan. Siya i te buhay sapul
to sapul, a hanggan nadid, a éwan tu katapu-
san. Pati i Banal a Espiritu a édse ta harap na
Diyos. Siya i te pitu a tungkulin.
5 Sakay ti Jesu Cristo. Ti Cristo i
mégpatunaya ta katutuhanan. Siya i neditol
a nabuhay a huway. Siya i mataasa dudu
hari ta mundua.

Mahal kitam ni Cristo. To nikate na, éy
nilibri na kitam ta kasalanan tam, dahil to
digi na a nebulak.
6 Sinakup kitam ni Cristo ta kaharian na,
a sikitam i purién na, a manalangin kitam
Nama na a Diyos. Siya san i purién na
tolay. Siya san i te kapangyarian a éwan tu
katapusan. Kona sa.
7 Tandaan moy, ta kédemét na éy édse siya
ta kuném. Ey meta siya na étanan. Pati du
nagpabikal diya to gayang, éy meta de be
siya. Ey dahil diya, éy magsanget i étanan a
tolay ta mundua, dahil ta parusa na dide. O,
magkakuna ngani sa.
8 "Sakén i neditula ta étanan," kagi na
Diyos, "Sakay sakén i katapusana." Siya
i Panginoon a makapangyarian. Siya i te
buhay sapul to sapul, a hanggan nadid, a
éwan tu katapusan.

Neta Ni Juan Ti Cristo

9 Sakén éy ti Juan a top moy. Sakén i kagu-
man moy ta hirap tam, sakay ta kaharian
na Diyos, sakay ta pégtiis tam. Ey kagu-
man tam be ti Jesus ta éya a hirap. Nadid,
sakén, éy nibuténk ta puduk na Patmos dahil
to pégpahayag ko ta kagi na Diyos sakay ni
Jesus.
10 To esaék dén a simba ta éya, éy te nan-
yari diyakén: Nipaisip diyakén na Espiritu
na Diyos, a tulos nabati ko ta adég kua i
boses a mebakség, a koman i ténog na tam-
buli.
11 I kinagi naa diyakén éy "Isulat mo dén
i étanan a meta mo, a ipatawed mo du pitu
a simbaan. Ipatawed mo," kagi na, "du
méniwala ni Jesus a édsa ta Epeso, sakay
du taga Esmirna, sakay du taga Pergamo,
sakay du taga Tiatira, sakay du taga Sardis,
sakay du taga Piladelpia, sakay du taga
Laodisea."
12 Nadid, pékabati ko ta éya, éy sinuleg ko,
monda meta ko i négkagia diyakén. Ey tu
neta ko éy pitu a simbu a gintu.
13 Sakay to lubuk du simbu éy naketaék be
sa ta koman i lélake. Te badu siya a atakdug,
sakay te bédbéd ta hako naa i gintu.
14 Koman i bulak i kalatak na buk naa, a
melélatak a tahod. At saka i mata naa, éy
medédingat a koman i apoy.
15 Sakay i tikéd naa, éy mégdiléng-diléng a
koman i tanso a tinunaw ta apoy. Sakay
i boses naa éy koman i pahungupong na
dinom.
16 Sakay te kébilan na i pitu a biton ta
kamét naa. Ey linumwas ta labi naa i ispada
a magtembang i tadém naa. I mata naa éy
makadile a kapareho na bilag éng tanghali.
17 Nadid, péketa ko diya, éy minalug-
mukék to tikéd na, a komanék i pate. Pero
kembilanék na a kinagi na a, "Diyan ka
méganteng, Juan, Sakén i neditol ta étanan, at
sakén i katapusana.
18 Sakén i nabuhaya," kagi na. "Entan mo,
minateék, pero nabuhayék dén nadid a éwan
tu katapusan. Sakén i te kapangyarian ta
kamatayan sakay ta Dinatagen.
19 "Kanya nadid, Juan," kagi na, "éy isulat
mo dén i étanan a mineta mo nadid, sakay na
ipeta kua diko a manyari ta esa a panahun.
20 Mara, i kahulugen na pituae a biton a te
kébilan ko, éy side ye di pitu a tagapamahala
ta pitu a simbaan ta Asia. Sakay di pituae
a simbu," kagi na, "mara side ye du pitu a
simbaan."

2

Tu Sulat To Simbaan Ta Epeso

1 Nadid, kinagi no lélake diyakén, a "Isu-
lat mo ye to tagapamahala to simbaan ta
Epeso:

"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te kébila
to pitu a biton. Siya tu méglakad ta lubuk no
pitu a simbu a gintu:
2 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Tukoy ko dén i étanan a tarabaho
moy a mahigpit, éy ta pégtiis moya. Sakay
tukoy ko be a inidelan moy i medukés a
tolay. Sakay du mégwari-wari a apostol, éy

pinuhubaan moy dén side, a pinatunayan
moy a mebuli side.
3 Tukoy ko a matiyaga kam, a nagtiis kam
ta hirap alang-alang diyakén. Sakay éwan
kam nanghina tu isip.
4 Pero, te kasalanan kam pabi diyakén, da
éwanék moy mahalén a masiyadu, a kona to
dati.
5 Kanya, alélahanén moy tu dati a kala-
gayan moy, a pagsisian moy i medukés a
gimet moy. Sakay gemtén moy a huway tu
dati a gimet moy to ditol. Eng éwan kam
magsisi, éy umangeék sina a ibutan ko ta
édsean moya i simbu moya.
6 "Pero sé' man dén ye i napuri kua dikam,
da kéiyamutan moy be a kona diyakén i
ugalia du Nikolaita a medukés.
7 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan!
"Du éwan madaig na medukés ta mundua,
éy atdinan ko side ta karapatan de a méngan
ta bunga no kayo a makabuhay, a édse ta
kaharian na Diyos."

Tu Sulat To Simbaan Ta Esmirna

8 Nadid, kinagi na man dén diyakén, a
"Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan
ta Esmirna:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i nedit-
ula ta étanan, at sakay siya i katapusana.
Siya i minatea sakay siya be i minabuhay a
huway.
9 "Napospusan ko dén i hirap moya," kagi
na, "da pobre kam a tahod (pero te kaya-
manan kam ta langet). Napospusan ko be
i pégpintas dikam du Judeo. Kagi de a Judeo
side a sakup kan side na Diyos. Pero éwan,
da sakup side ni Satanas!
10 Diyan kam méganteng ta pagdanasan
moy a hirap a adene a dumemét dikam.
Baten moy, ipepihesu ni Satanas i sénganya
dikam, monda puhubaan na kam. Ey
maghirap kam ta sapulu a aldew. Basta ma-
natili kam a matapat diyakén, hanggan ta
ikate moy, éy atdinan ta kam ta gantimpala
moy, a buhay a éwan tu katapusan.
11 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan.
Du éwan madaig na medukés ta mundua,
éy éwan side magdanas ta ikaduwa a ka-
matayan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Pergamo

12 Nadid, kinagi no lélake diyakén, a "Isulat
mo ye to tagapamahala to simbaan ta Perg-
amo:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te ispada
ta magtembang tu tadém:
13 "Napospusan ko i pégiyanan moya," kagi
na, "a mesibét i kapangyarian ni Satanas
ta banuwan moya. Ey maski kona sa, éy
ménatili kam a matapat diyakén. Sakay
éwan moy inibutan tu péniwala moy diyakén,
maski binunu de ti Antipas ta édsean ni Sa-
tanas ta banuwan moya. Siya i matapata a
utusan ko a nagpatunay diyakén.
14 Pero te sénganya kam pabi a kasalanan
diyakén, da te sénganya dikam a sumésunud
ta pégtoldu ni Balam. Ti Balam i néngitoldua
ni Balak to éya, a pagkasalaén na du Is-
rael, da tinolduan side ni Balak a méngan ta
kanén a niatéd de ta diyos-diyosan. Sakay
tinolduan na be side ta péngibébi éy ta
péngilélake.
15 Sakay te sénganya be dikam a sumésunud
ta pégtoldu du Nikolaita.
16 Kanya pagsisian moy a ibutan moy i
kasalanan moy. Eng éwan kam magsisi, éy
umangeék sina a hukumén ko du tolay ta ina
dikam ta ispadaa a luméluwas ta labi kua.
17 "Eng mékabate kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan. Du
éwan madaig na medukés ta mundua, éy
atdinan ko side ta te liso a kanén a gébwat ta
langet. Ey atdinan ko be i bawat esa dide ta
melatak a bito a te sulat a ngahen a bigu. Ey
éwan tu iba a makapospos ta ina a ngahen,
éng éwan tu néngiatdinan san."

Tu Sulat To Simbaan Ta Tiatira

18 Nadid, kinagi man dén no lélake
diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala
to simbaan ta Tiatira:
"Saye i peekagia no anak na Diyos. Siya
i te mataa a medédingat a koman i apoy.
Sakay siya i te tikéda ta mégdiléng-diléng a
koman i tanso.
19 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na, "sakay ta pégmahal moy diyakén
sakay ta pégtapat moy diyakén. Tukoy ko be i
pégtulung moy ta iba sakay na pégtiyaga moy.
Sakay tukoy ko be a lalo dén a mahusay i
gimet moya nadid kesira to neditol.
20 Pero saye i hinanakit kua dikam: bakit
pinakultaden moy tu bébe a ti Hesebel a
mégtoldu du kakaguman moy? Lélinlangén
na du utusan ko a méngibébi at méngan ta
kanén a iatéd ta diyos-diyosan. Mégwari-wari
siya a gébwat i pégtoldu na ta Diyos.
21 Inatdinan ko dén i éya a bébe ta tama a
panahun a monda magsisi siya ta ugali na a
bastos, pero éwan siya mégbagu.
22 Kanya nadid, éy padatayén ko siya to
kama na. Pati du méngibébi diya éy pag-
danasén ko side ta mahigpit a hirap de éng
éwan side magsisi ta médukés a gégemtén de
diya.
23 Sakay pati, éy bunon ko du anak na,
monda mapospusan du simbaan a sakén
san i nakapospusa ta isip na tolay. Monda
mapospusan de a gégantian ko i bawat esa
dikam ayun ta gimet moya.
24 "Pero sikam a iba ta Tiatira a éwan
méniwala ta medukés a pégtoldu ni Hesebel,
éy éwanék tu idagdag a utus dikam. Da

sikam, éy éwan kam nagadal ta magkadis-
alad kan a lihim ni Satanas.
25 Basta i utus kua dikam, éy manatili kam
ta péniwala moya hanggan éwanék dumemét.
26-27 Du éwan madaig na medukés ta
mundua, sakay du mangtupad ta kaluuben
ko a hanggan ta katapusan, éy atdinan
ko side ta kapangyarian a kona to niatéd
diyakén Nama ko. Gemtén ko a side i ma-
mamahala du banubanuwan ta mundua.
Magmayor side du banubanuwan ta mahig-
pit, a péparusan de side a hanggan madurug
side a koman i kédurug na binga.
28 Sakay atdinan ko side ta talang-umaga;
samakatuwid éy buhay a éwan tu katapu-
san.
29 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

3

Tu Sulat To Simbaan Ta Sardis

1 Nadid, kinagi man dén no lélake diyakén,
a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan
ta Sardis:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i pégiyanan
na Banal a Espiritu a te pitu a tungkulin.
Siya i te pitu a biton.
"Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Kagi de a buhay kam dén, pero
para diyakén éy pate kam dén!
2 Kanya nadid, éy mangilag kam, a pati-
bayén moy i péniwala moya, da adene dén
a maglipas. Neta na Diyos a éwan pabi
naganap i gégemtén moya a para diya.
3 Isipén moy tu nabaheta moy a tinanggap
moy to éya. Sugsugén moy ya, sakay ibutan
moy tu gégemtén moy a medukés. Eng éwan
kam mangilag, éy demtan ta kam a bigla a
talaga. Ey éwan moy mapospusan i oras a
kédemét ko.
4 "Pero te sénganya sina dikam ta Sardis a
éwan tu kasalanan. Mara éwan de hinupitan
i badu dia ta medukés a ugali ta ina. Ku-
muyoyog ya side diyakén a te solot side ta
melatak, da mahusay side.
5 Ey du éwan madaig na medukés ta
mundua, éy pégbaduén ko side ta melatak, a
tanda ya a banal side. Sakay éwan ko ibutan
i ngahen de to libru a listaan na ngahen
na mabuhay a éwan tu katapusan. Sakay
ipagtapat ko side Nama ko sakay du anghel
na, a side i sakup kua.
6 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Piladelpia

7 Nadid kinagi na man dén diyakén, a
"Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan
ta Piladelpia:
"Saye i peekagia no banal a lélake a
pégkatiwalaan tam. Siya i te kapangyarian
ta kaharian ni Dabid. Ewan tu makasaway
ta pasdépén na ta kaharian na, at sakay
éwan tu makasdép to pintuan éng éwan na
pakultaden.
8 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Tukoy ko a maski mehina i ka-
pangyarian moy, éy sinunud moy dén i
pégtoldu kua. Sakay éwanék moy pinabayan.
Ey nadid éy binukasan ko dén i pintuan ko ta
harap moya. Ey éwan tu makasaway dikam
a somdép.
9 Entan moy, padulugén ko dikam du to-
lay a sakup ni Satanas, sakay paluhudén
ko side ta harap moya. Mégwari-wari side a
Judeo side a méniwala ta Diyos, pero éwan.
Ipeta ko dide a sikam i mahal kua.
10 "Ey nadid, da tinupad moy dén i niutus
kua dikam a nagtiyaga kam, éy agawén ta
kam be ta hirap a dumemét ta mundua. I
éya a hirap i pangpuhuba ta étanan a tolay ta
mundua.
11 Dumeméték agad. Kanya manatili kam
ta péniwala moya diyakén monda éwan tu
makaagew ta gantimpala moya.
12 Du éwan madaig na medukés ta
mundua éy gemtén ko side a manatili a
pirmi ta pégiyanan na Diyos, a éwan side
maibut ta éya, maski nikésiya. Sakay
tandaan ko side ta ngahen na Diyos ko.
Sakay tandaan ko side a side i sakup na
bigu a Jerusalem a dumibi a gébwat ta Diyos.
Sakay tandaan ko side ta ngahen ko a bigu.
13 "Eng mékabate kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Laodisia

14 Nadid, kinagi no lélake diyakén a
huway, a "Isulat mo ye to tagapamahala
to simbaan ta Laodisia:
"Saye i peekagia no matapat a mégpatunay
ta katutuhanan. Siya i kégébwatan na étanan
a nilalang na Diyos.
15 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Tukoy ko a éwanék moy kéiyamutan.
Pero éwanék moy be mémahalén. Maano
maka éy kaiyamutanék moy, o dikaya éy
mahalénék moy.
16 Pero nadid, éwanék moy kéiyamutan
sakay éwanék moy be mahalén. Basta
éwanék moy isipén. Kanya isopha ta kam ta
labi kua.
17 Sikam, éy kagi moy a mayaman kam, a
sagana kam ta étanan. Pero éwan, da éwan
moy tukoy a kakakagbi kam, sakay pobre
kam, sakay buhék kam, sakay uba kam.
18 Kanya i bilin kua dikam, éy mangalap
kam diyakén ta tunay a kayamanan moy,
monda mayaman kam a talaga. Sakay man-
galap kam be diyakén ta melatak a damit
a takléb na bégi moya, da makasani-sanike.
Sakay mangalap kam diyakén ta gamot na
mata moya, monda maketa kam.

19 “Tandaan moy, paginglan ko du étanan
a tolay ko a mahal ko, a parusaan ko side. Ey
purusaan ta kam be éng éwan moy ibutan tu
ketamad moy diyakén, sakay éng éwan kam
magsisi.
20 Entan moy, te taknégék ta luwas na
pintuan a mégtétuktukén. Eng batenék na
maski ti ésiya, a bukasan na i pintuan na, éy
somdépék ta pégiyanan na, sakay magagum
kame ta mahusay.
21 Du éwan madaig na medukés ta
mundua, éy atdinan ko side ta kapang-
yarian, a kaguman ko side a maghari. Kona
sa Tama ko diyakén, a kagumanék na be a
méghari, da nadaig ko i mundua.
22 “Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan.”

4

Tu Neta Ni Juan Ta Langet

1 Nadid, kétapos na éya, éy linameng ko
a huway, éy neta ko ta langet i bukas a
pintuan. Sakay nabati ko a huway tu boses
a koman i ténog na tambuli, a kinagi na
diyakén, a “Sumangkay ka se. Ipeta ko diko
i manyari ta esa a panahun.”
2 Nadid, éy nipaisip diyakén na Espiritu
na Diyos éy neta ko ta langet i bangko a
édsean na Diyos a méghari.
3 Tu mudet na Diyos éy mégdiléng-diléng
a kapareho na mahalaga a bito. Sakay te
balaghari ta palebut no bangko, a asul i
kolor naa.
4 Sakay pinalebutan siya na bangko
a duwapulu éy ta épat, a pégiknuden du
matétanda a duwapulu be éy ta épat. Te badu
side a magkalatak, sakay te kurona side a
gintu ta ulo dia.
5 Te sumésiklab a kilat a gébwat to bangko
a pégiknuden na Diyos, a kasabay i mebakség
a kéduh. Te pitu a medingat a sulo to harap
no bangko na Diyos. Ey side ya i pitu a
tungkulin na Banal a Espiritu na Diyos.
6 Ey te édsa be to harap no bangko i koman
i diget a melélekmang a koman pa i salaming.
Ey te épat be a hayup ta palebut no bangko
na Diyos, a putat ta mata i harap dia éy ta
adég dia.
7 Tu neditol a hayup éy koman i liyon.
Tu ikaduwa a hayup éy koman i baka. Tu
ikatélo éy te mudet a koman i tolay. Sakay
tu ikaépat a hayup éy koman i sébed a
uméegbéh.
8 Tégéném side ta pakpak. Sakay putat ta
mata i bégi na bawat esa dide, ta lubuk éy ta
luwas. Ewan tu bagu i pégkanta dia, maski
aldo éy ta kélép. I kanta dia, éy
“Banal a tahod i Panginoon Diyos a maka-
pangyarian ta étanan. Siya i te buhay
sapul to sapul, a hanggan nadid, a
éwan tu katapusan.”
9 Mégkékantaén du épat a hayup ta puri
ta Diyos, sakay na kemahal na, sakay na
pégpasalamat de diya. I pégkantaan dia, éy tu
mégiknud to bangko. Siya i te buhay a éwan
tu katapusan. Ey bagay mégkanta side diya,
10 éy dumédapa diya du duwapulu éy ta
épat a matétanda, a sumésamba side diya.
Siya i te buhay a éwan tu katapusan. Sakay
itogpal de du kurona de ta harap naa, a
kékagin de a,
11 “Siko a Panginoon me a Diyos! Kailan-
gan éy purién na tolay i kemahal mo
sakay na kapangyarian mua, da siko
i naglalanga ta étanan. Sakay nilalang
mo side ayun ta kaluuben mo.”

5

Tu Kasulatan Sakay Tu Tupa

1 Nadid éy neta ko i Diyos a te eknud to
bangko, a te kébil siya a kasulatan. I papel
a te kébilan na éy te sulat ta harap éy ta adég.
Pero éwan tu makabuklat, da kempétan ta
pitu a képét.
2 Sakay neta ko be i mesibét a anghel a
kinagi na ta mebakség, a “Ti ésiya i maaria
a mangsida du képét sakay mangbuklat ta
kasulatan?”
3 Pero éwan tu minaketa ta langet éy ta luta
éy ta disalad na luta ta makapagbuklat ta
kasulatan, a monda meta i lasén na.
4 Kanya sakén, éy nagsangeték ta mahig-
pit, da éwan tu meeta a maari a mangbuklat
ta ina.
5 Pero nadid, kinagi diyakén no matanda
a esa, a, “Diyan ka mégsanget. Entan mo
ti Jesus ina. Siya i ngéngahinan de a liyon,
a gébwat ta lahi ni Huda, a apo-apo siya ni
Dabid. Siya éy nanalo dén. Kanya siya i te
kapangyarian a mangsida ta pitu a képét,
sakay mangbuklat ta kasulatan.”
6 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy
naketaék ta esa a Tupa a te taknég to lubuk
du matétanda. Sakay to bangko na Diyos,
sakay du épat a hayup. Samakatuwid éy ti
Jesus dén ya. Ey mineta ko a te pilat bale,
a koman i te namuno diya. Te pitu siya a
saduk, sakay te pitu be a mata, a side ya
du pitu a tungkulin na Espiritu na Diyos a
pinaange na ta mundua.
7 Nadid, inumadene tu Tupa ta Diyos to
bangko, sakay inalap na tu kasulatan a te
kébilan na.
8 To péngalap na ta éya, éy dinumapa diya
du épat a hayup, sakay dinumapa be diya du
duwapulu éy ta épat a matétanda. Te kébil i
bawat esa dide ta pégtogtogen sakay ahung
a gintu a putat ta suub. Tu suub, éy saya
i halimbawaa na panalangin na tolay na
Diyos.
9 Nadid, kékantaén de i kanta a bigu, a i
kagi dia, éy

"Siko i maari a mangalap ta kasulatan,
sakay siko be i maari a mangsida
ta pitu a képét na a seradu na. Da
siko, éy binunu de ka dén, éy dahil
to nikate mo, éy tinubus mo i tolay a
para ta Diyos, tolay a gébwat ta étanan
a lahi ta mundua, sakay ta étanan
a banubanuwan, sakay kanikanya a
salita.
10 Sinakup mo side ta kaharian na Diyos, a
side i magpuri ta Diyos, a manalangin diya."
11 Nadid, kélameng ko a huway, éy nabati
ko i meaadu a libu-libu a anghel. Te taknég
side to palebut no bangko na Diyos, sakay
du hayup, sakay du matétanda.
12 Kinagi de ta medegsén, a
"I Tupa a binuno, éy kailangan éy purién na
tolay i kemahal na ugali na.
Siya i maaria a te kapangyarian, sakay
kayamanan, sakay karunungan!"
13 Nadid, nabati ko i étanan a nilalang na
Diyos a mégpuri diya. Du étanan ta langet,
sakay ta luta, sakay ta disalad na luta, sakay
ta diget, éy mégpégpuri side diya. I kinagi
dia, éy
"Purién na tolay i Diyos a méghari, sakay tu
Tupa. Purién de i kemahal na ugali de
sakay na kapangyarian de, a éwan tu
katapusan."
14 Ey nadid, kinagi du épat a hayup, a
"kona sa." Ey du matétanda, éy dinumapa
side, a sinumamba side diya.

6

Péngisida No Tupa To Pitu a Képét

1 Nadid, neta ko a sinida no Tupa tu ned-
itol a képét to kasulatan. Sakay nabati ko a
mégkagi tu esa a hayup a koman i kabakség
na kéduh, a "Kadon se," kagi na.
2 To pégkagi na ta éya, éy neta ko a linu-
mitaw i kabayo a melatak, a te sakayan na
te kébil ta busog. Inatdinan siya ta kurona,
a tulos hinumektat siya a ange mangdaig to
kalaban na.
3 Nadid, sinida no Tupa tu ikaduwa a
képét to kasulatan, éy nabati ko i kagi no
ikaduwa a hayup, a "Kadon."
4 Ey to pégkagi na ta éya, éy linumitaw
man dén i kabayo a esa, a medideg. I te
sakaya ta éya, éy inatdinan siya a te ka-
pangyarian a magsapul ta gera ta mundua,
monda négpatayan i tolay. Esa a dikél a
sondang i niatéda diya.
5 Nadid, péngsida no Tupa to ikatélo a
képét, éy nabati ko a kinagi no ikatélo a
hayup, a "Kadon." To pégkagi na ta éya, éy
te kabayo sa a mengitet a mineta ko, a te
sakayan na te kébil ta timbangan.
6 Sakay nabati ko i koman i ténog a gébwat
to édsean du épat a hayup, a kinagi na diya,
a "Gemtén mo a esa san a takal a pahay i
mabugtunga du tolay to upa de ta magha-
pun. Sakay étélo san a takal a maes i mabug-
tunga to upa de ta maghapun. Pero diyan
mo halagaan i langis éy ta alak," kagi na.
7 Nadid sinida no Tupa tu ikaépat a képét
to kasulatan, a tulos nabati ko tu kagi no
ikaépat a hayup, a "Kadon."
8 To pégkagi na ta éya, éy neta ko sa i
kabayo a esa, a putla i kolor naa. I ngahina
na sakaya na éya éy ti Kamatayan. Sakay
i kaunonoda na éya éy ti Dinatagen. Inat-
dinan side ta kapangyarian de ta ikaépat a
bahagi na mundua, monda mamuno sa side
ta sondang, sakay ta alép, sakay ta saket,
sakay ta mebagsik a hayup.
9 Nadid, péngsida no Tupa to ikalima a
képét, éy neta ko ta sahok no dambana dudu
kaliduwa du binuno. Binuno side dahil to
pégpahayag de ta kagi na Diyos.
10 Side, éy kinagi de ta medegsén, a "Pangi-
noon a makapangyarian! Siko i tunaya a
banal. Sénganya pa i paguhay mia diko,"
kagi de, "bagu mo hukumén dudu tolay ta
mundua? Nikésiya pa i iganti mua du mina-
muno dikame?"
11 Nadid, to pégkagi de ta éya, éy inatdinan
i bawat esa dide ta melatak a badu. Sakay
kinagi dide no esa sa, a "Umimang kam pa ta
kétihék a panahun a hanggan éwan mabunu
i sénganya pa a tétotop moy, da bunon be i
sénganya dide a kona dikam."
12 Nadid, neta ko a sinida no tupa tu
ikaénném a képét. Ey to péngsida na, éy lin-
umindul ta mesibét, a tulos nginumitet tu
bilag a koman i pégluksa a damit. Sakay tu
bulan, éy koman i dige i kolor naa.
13 Sakay du biton, éy natépduk side ta lu-
taa. I kétépduk dia éy koman i kétépduk na
bunga na kayo bagay yégyégén na mesibét a
pahés.
14 Sakay tu langet, éy basta naibut a ko-
man i abék a bigla a nilukot. Sakay naibut
be du buked sakay du puduk to édsean de.
15 Ey nadid dudu hari ta mundua, sakay
dudu mataas, sakay du heneral, sakay du
mayayaman, sakay du te kapangyarian, éy
linumiso side a étanan du kuweba sakay ta
sahok du bito to bukibuked. Pati du étanan
a tolay, maski malaya, maski mababa, éy
linumiso be side.
16 Dinumaying side du bukibuked, sakay
dudu bito, a "Anin, tapuhan moy kame,"
kagi de, "monda éwan kame meta no
méghari ta langet. Sakay monda éwan me
masapit i iyamuta dikame no Tupa!
17 Da dumemét dén," kagi de, "i aldew a
kéiyamut na Diyos, éy ti ésiya i makaiwas ta
parusa na!"

7

Du Sandaan Ey Ta Epatapulu Ey Ta Epat

a Libu a Tolay

1 Nadid, kétapos na éya, éy naketaék ta épat
a anghel, a natagtag side a te taknég ta épat a
digdig na mundua. I gimet dia, éy sésawayén
de i épat a pahés ta mundua, monda éwan
dén pumahés ta lutaa sakay ta digita, sakay
maski ta ahe a kayo.
2 Ey nadid, éy neta ko be i esa a anghel a
suméSangkay ta dumanég ta sikatan. Kébil
na i marka na Diyos. Nadid, dinumu-
law siya du épat a anghel. (Side ya i te
tungkulina a gébwat ta Diyos, a mangsida ta
luta éy ta diget.)
3 I kinagi naa dide, éy "Diyan moy pa
péperdién i lutaa éy ta diget éy ta kayo, hang-
gan éwan me pa mamarkaan du sakup na
Diyos ta kidép dia."
4 Nadid, kinagi de diyakén éng sénganya i
mamarkaan dia, a sandaan kan éy ta épat a
pulu éy ta épat a libu. Ey gébwat side ta étanan
a lahi na Israel.
5 Labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Huda; labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Ruben; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Gad;
6 labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Aser; labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Neptali; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Manases;
7 labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Simeon; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Lebi; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Isakar;
8 labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Sabulon; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Hose; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Bendyamin.

Du Meadu a Tolay a Niligtas No Tupa

9 Kétapos na éya, éy péngenta ko, éy te
meadu bale a tolay a éwan mabilang na
maski ti ésiya. Side éy gébwat ta bawat lahi,
sakay banubanuwan, sakay kanikanya a
salita. Te taknég side ta harap na Diyos,
sakay ta harap no Tupa. Te badu side
a melatak, sakay te kébilan de i meadu a
kayakas.
10 Sabay-sabay side a négkagi ta medegsén,
a "I Diyos tamae a te eknud ta bangkuae,"
kagi de, "sakay na Tupaa, éy side i
néngiligtasa dikitam!"
11 Te taknég i étanan a anghel ta palebut no
bangko a édsean na Diyos, sakay ta palebut
du matétanda, sakay ta palebut du épat a
hayup. Ey nadid, dinumapa side to harap
no bangko a sinumamba ta Diyos.
12 I kinagi dia, éy "Purién na tolay i Diyos
tam," kagi de, "a magpasalamat side diya.
Siya i kamahalan; siya i marunung; siya i te
kapangyarian, a éwan tu katapusan. Kona
sa."
13 Nadid, kinagi diyakén no matanda a esa
a, "De ésiya di tolaya a te badu ta melatak?
Ahe i kinagébwatan dia?"
14 "Ewan ko tukoy," kagi ko. "Siko i naka-
pospusa." Ey kinagi na diyakén, a "Side ina
di nagébwata to mahigpit a hirap. Lininis
de sakay pinalatak de to digi no Tupa i
badu dia. Samakatuwid éy naibut dén tu
kasalanan de to digi ni Jesus.
15 Kanya édse side ta harap no bangko na
Diyos," kagi na, "a tulungan de siya aldo éy
ta kélép ta bile naa. Sakay i Diyos a te eknud
to bangko, éy alagaan na side.
16 Ewan dén side magalép. Ewan dén side
mageplék. Ewan be dén side makabati ta
pasi na bilag.
17 Dahilan tu Tupa a édse to bangko," kagi
na, "éy siya i magalagaa dide. Sakay iange
na side ta bukal a dinom a méngatéd ta
buhay. Sakay pahiden na Diyos i léwa ta
mata dia, monda maibut i lungkut dia."

8

Tu Ikapitu a Képét

1 Nadid, péngsida no tupa to ikapitu a
képét to kasulatan, éy matahimik i langet ta
manga kalahati a oras.
2 Ey kétapos na éya, éy neta ko du pitu
a anghel a te taknég ta harap na Diyos, a
inatdinan na i bawat esa dide ta tambuli.
3 Nadid, te esa pa a anghel a inumange to
harap no dambana. Te kébil siya a ahung a
gintu a pégsuuben. Sakay inatdinan siya ta
meadu a kamangyan, monda iedton na to
dambana a gintu a édse to harap na Diyos.
Gamitén na ya monda meagum tu asok na
to panalangin du sakup na Diyos a tolay.
4 Ey tu asok no kamangyan éy mégalalutot
a gébwat to kamét no anghel, a kasabay na
panalangin du sakup na Diyos.
5 Nadid, inalap no anghel tu baga to
dambana, a niasék na to ahung a pégsuuben,
sakay nibatikal na ta lutaa. Ey agad
nagkéduh, sakay te ugung, sakay nagkilat,
sakay naglindul.

Du Pitu a Tambuli

6 Nadid, du pitu a anghel a te kébil ta
pitu a tambuli, éy nakahanda dén side a
mangyopyop to tambuli de.
7 Nadid, enyopan no neditol a anghel
tu tambuli na, éy inumuden ta yelo sakay
apoy, a te halu a dige. Natutod i ikatélo a
bahagi na lutaa, sakay i ikatélo a bahagi du
kayo, pati du étanan a sariwa a lamon.
8 Nadid, enyopan no ikaduwa a anghel tu
tambuli na, éy binumagsak to diget i koman
a dikél a buked a minatutod. Naging koman
i dige i ikatélo a parti na digita,
9 sakay minate i ikatélo a bahagi na ikan,
sakay nawasak i íkatélo a bahagi na sésakyan
ta digita.

10 Nadid, enyopan no ikatélo a anghel tu
tambuli na, éy natépduk a gébwat ta langet
i esa a dikél a biton a mégdingat. Sakay
binumagsak ta ikatélo a bahagi na manga
dinom, sakay ta manga bukal.
11 I éya a biton éy ngéngahinan de a Meap-
sot. Ey inumapsot i ikatélo a bahagi na
dinom. Sakay meadu a tolay i minate to
kéinom de ta éya, da inumapsot.
12 Nadid, enyopan no ikaépat a anghel tu
tambuli na, éy naperdi i katélo a bahagi na
bilag, sakay na bulan, sakay du biton, a
hanggan da minaibut i ikatélo a bahagi na
demlag de. Nagdiklém be i ikatélo a bahagi
na aldo. Sakay pati éy éwan tumanglaw i
ikatélo a bahagi na kélép.
13 Nadid, kétapos na éya, éy péngenta ko, éy
nabati ko i esa a sébed a mégegbéh ta ontok,
a kinagi na ta mebakség, a "Adiyoy, adiyoy,
adiyoy, i hirap beman di édsea ta mundua
bagay éyupan pa du étélo pa a anghel du
tambuli de."

9

1 Nadid, enyopan no ikalima a anghel tu
tambuli na, éy neta ko ta lutaa i koman i
biton a minatépduk dén. Sakay niatéd diya
i susi no ébut a medédisalad.
2 Sakay binukasan na tu ébut, éy
tinumébwag i asok to ébut a koman i asok
na dikél a dagmang. Ey nagdiklém i bilag
sakay ta langet, dahil to asok a gébwat to
ébut.
3 Ey tulos nagbéswal to asok i meadu a
pésah, a tulos side nangalat ta mundua. Ey
inatdinan side ta kapangyarian de a mag-
pasaket side a koman i kaget na kahame.
4 Pinagbilinan side a diyan de péperdién
i lamon éy ta kayo, sakay maski anya a
halaman. Basta du tolay a éwan tu marka na
Diyos ta kidép dia, éy saya i pasakitana du
pésah.
5 Ewan side pinakultaden a bunuén de i
tolay, éng'wan pasakitan de san side hang-
gan lima a bulan. Koman i kaget na kahame
i kasaket dia, monda mahirapan du tolay.
6 To lubuk no lima a bulan, éy gustu du
tolay a mate, pero éwan maari, da umadeyo
i kamatayan dide.
7 Dudu pésah, éy koman side i kabayo a
handa ta pékilaban. Te soklong side a koman
i kurona a gintu, sakay koman i mudet na
tolay i mata dia.
8 Sakay i buk dia éy koman i buk na bébe.
I ngipén dia éy koman i ngipén na liyon.
9 Sakay i hako dia, éy nataklében ta koman
i badu a bakal. I payadpad na pakpak dia, éy
koman i ténog na meadu a kalesa a hela na
kabayo a tamo ta gera.
10 Te ipos side a mekamandag a koman
i kahame i dégés naa. Ey kéye ta ipos dia
i kapangyarian de a magpasaket ta tolay
para ta lima a bulan.
11 I hari dia éy tu anghel a medukés a
bahala to ébut a medédisalad. Ti Abadon i
ngahen na ta kagi na Hebreo. Ey du Griego,
i pégngahen de dia éy ti Apoliyon. (I kahulu-
gen na éya éy siya i magwasaka.)
12 Nakalipas dén i neditol a hirap. Eduwa
pa i dumemét.
13 Nadid, enyopan no ikaéném a anghel tu
tambuli na, éy nabati ko i boses a gébwat ta
épat a iskina no dambana a gintu ta harap
na Diyos.
14 Kinagi no boses to ikaéném a anghel, a
"Du épat a medukés a anghel a te gapus to
digdig no dinom na Uprates, éy ukaden mo."
15 Kanya inukaden na du épat a anghel,
a monda bunon de i ikatélo a bahagi na
manga tolay. Talaga a hinanda side a para
ta takda a oras a mamuno.
16 Te négkagi diyakén éng sénganya du sun-
dalu a nakakabayo ta éya, a éduwa a datos a
milyon.
17 Saye tu nipeta diyakén. Neta ko du
kabayo, sakay du te sakay dide, éy te badu
side a medingat a koman i kolor na apoy,
sakay asul, sakay dilaw. Koman i ulo na
liyon i uloa du kabayo. Sakay bumébéswal
ta labi dia i apoy, sakay asok, sakay asupre.
18 Te étélo a peste i mamuno ta ikatélo a
bahagi na manga tolay: apoy, sakay asok,
sakay asupre. Diden ya a étélo éy gébwat side
ta labia du kabayo.
19 I kapangyarian du kabayo, éy kéye ta
labi dia sakay ta ipos dia. I ipos dia éy
koman i ulag, a te ulo side, monda gégamitén
de ta pégpasaket de.
20 Nadid, du tolay a nawahak to hirap
a éya a éwan minate, éy éwan side nag-
sisi. Ewan de inibutan tu pégsamba de ta
dimonyo sakay ta diyos-diyosan a ginimet
de--du larawan a gintu, pilak, tanso, bito,
sakay kayo. Pero éwan maketa i diyos-
diyosan; éwan side makabate, éwan side
makapaglakad!
21 Sakay du tolay, éy éwan de be pégsisian
tu binuno de, sakay tu pégilo de, sakay tu
péngibébi de, sakay tu pégtako de.

10

*Tu Anghel a Te Kébil To Kétihék a Kasula-
tan*

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko man
dén i esa pa a anghel a mesibét, a inu-
mogsad a gébwat ta langet. Te balut siya ta
kuném, sakay te balaghari ta némo na ulo
naa. Makadile a koman i bilag i mata naa,
sakay i tikéd naa éy medingat a koman i
adigi a apoy.
2 Te kébilan na i kétihék a kasulatan a
binuklat. Niepdék na i kawanan a tikéd na

ta digita. Sakay tu kawihe a tikéd na éy
niepdék na be to luta.
3 Dinumulaw siya, éy koman bale i boses
na liyon i kabakség na dulaw naa. To
kédulaw na, éy nagténog i pitu a kéduh.
4 Nadid, éy talaga ko a nisulat tu kinagi
no kéduh, éy sinawayék no boses ta langet,
a kinagi na, a "Diyan mo ina isulat! Ilihim
mo tu kinagi du pitu a kéduh."
5 Nadid, tu anghel a mineta ko a te pédék
to diget éy to luta, éy niontok na tu kamét na,
6-7 a tulos nanumpa siya ta Diyos. I kinagi
naa, éy "Ewan dén male. Eng'wan, bagay
yopyopan no ikapitu a anghel tu tambuli
na," kagi na, "éy tupadén na Diyos i plano na
a lihim. Tupadén na a kona to nipahayag na
dudu purupeta a utusan na to araw. Diyos
i te buhay a éwan tu katapusan," kagi na,
"a siya i naglalanga ta langet, sakay ta luta,
sakay ta diget, sakay du étanan a édsa sa."
8 Nadid, kétapos na éya, éy kinagi man
dén diyakén no boses ta langet, a "Ange mo
alapén i kasulatana a binuklat," kagi na, "a
te kébilan na anghela. Na te pédék ta digita
sakay ta lutaa."
9 Kanya sakén, pékabati ko ta éya, éy in-
adenean ko tu anghel sakay inaged ko tu
kasulatan. "Alapén mo dén," kagi na, "a
kanén mo dén. Metam-is ina ta labi mua,"
kagi na, "a koman i tam-is no pitukan. Pero
meapsot ina ta tiyan mua."
10 Nadid, ginewat ko tu kétihék a kasula-
tan, sakay kinan ko dén. Ey metam-is ngani
ta labi kua; pero to péngietlén ko dén, éy
meapsot bale ta tiyan kua.
11 Ey nadid te négkagi diyakén, a "Kailan-
gan ihula mo a huway du meadu a tolay,
sakay dudu nasiyon, sakay dudu hari."

11

Tu Eduwa a Sistigu

1 Nadid, te nangatéd diyakén ta atakdug a
kayo a pégsukat. Sakay kinagi na diyakén,
a "Angen mo sukatén tu templo na Diyos,
sakay no dambana. Sakay bilangén mo du
sumésamba ta éya.
2 Pero diyan mo sésukatén tu karsada to
palebut no templo," kagi na. "Pabayan mo
ya, da niatéd dén ina dudu tolay a éwan
mékidiyos. Pusungén de i éya a banuwan na
Jerusalem para ta ételo a taon éy ta kalahati.
3 Pero paangen ko sa i éduwa a sistigo ko, a
te badu side ta sako a damit," kagi na. "Ey
magpahayag side ta kagi na Diyos para ta
ételo a taon éy ta kalahati."
4 Diden ya a éduwa a sistigu, mara side ina
di éduwa a kayo a olibo, sakay na éduwa a
simbu a édse ta harap na Diyos.
5 Eng te magayak a magpasaket dide, éy
buméswal ta labi dia i apoy a mangtutod ta
kalaban de a mamuno dide.
6 Te kapangyarian be side a mangsaway
ta langet, a monda éwan maguden ta
panahun na pégpahayag de ta kagi na Diyos.
Sakay te kapangyarian be side a paging
digién de i meadu a bukal a dinom. Sakay
mangatéd be side ta tolay ta mundua ta
maski anya a peste, kada gustu de.
7 Nadid, kétapos du éduwa a sistigu a mag-
patunay, éy buméswal i metapang a hayup a
édse to ébut a medédisalad. Mékipaglaban siya
dide a éduwa, éy matalo side a mabunu side
no hayup.
8-9 Ey nadid tu bangkay de, éy te dégso san
ta karsada na éya a dikél a banuwan ta ételo
a aldew éy ta kalahati. Ey pégitaan du étanan
a tolay ta mundua tu bangkay de, a éwan
side pumayag a méngielbéng dide. Saya tu
banuwan a néngipakuan de to Panginoon de.
I palayawa na éya a banuwan, éy Sodoma,
sakay Egipto.
10 Ey masahat du tolay ta mundua, dahil
éy minate dén du éduwa. Magkasayaan side,
sakay mangatéd side ta regalo, da minate
dén du éduwa a éya a purupeta a nagpahirap
dide ta masiyadu.
11 Nadid, kélipas na ételo a aldew éy ta
kalahati, éy inatdinan na Diyos du éduwa a
bangkay ta angés, a tulos de a nabuhay, tu-
los tinumaknég side. Ey du étanan a naketa
ta éya, éy néganteng side a tahod!
12 Nadid, nabati du éduwa i medegsén a
boses ta langet, a kinagi na, a "Umontok
kam dén see!" Ey hanggan te itan side du
kalaban de, éy inumontok side a hanggan
da sinomdép side to kuném.
13 Ta éya a mismo a oras, éy linumindul
ta mebébakség. Tulos nebagsak i ikasapulu
a bahagi no banuwan, sakay pitu a libu a
tolay i minatea. Ey du nabuhay a tolay, éy
méganteng side, a pinuri de i Diyos ta langet.
14 Nakalipas dén i ikaduwa a hirap. Esa
san dén i dumeméta.

Tu Ikapitu a Tambuli

15 Nadid, enyopan no ikapitu a anghel
tu tambuli na, éy te mebakség a boses ta
langet, a kinagi de, a "I péghari na tolay ta
mundua, éy niagton dén to Panginoon tam,
sakay tu pinili na a ti Cristo. Maghari siya a
éwan tu katapusan," kagi no boses.
16 Nadid, du duwapulu éy ta épat a
matétanda a kaeeknud du bangko de ta
harap na Diyos, pékabati de ta éya, éy
dinumapa side sakay sinumamba side ta
Diyos.
17 I kinagi dia, éy
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta
étanan. Siko i te buhay sapul to sa-
pul, a hanggan nadid. Magpasalamat
kame diko, da ginamit mo dén i ka-
pangyarian mo, a nagsapul ka dén a
maghari.

18 Du éwan mékidiyos, Panginoon, éy
méiyamut side. Pero dinumemét dén i oras
mo a mégingél. Dinumemét dén i péghukum
du pate. Dinumemét dén i oras a péngatéd
mo ta gantimpala mo du utusan mo a
purupeta, sakay du étanan a méniwala diko,
mataas éy ta mababa. Oras dén nadid
a lipulén mo du étanan a nagpahirap ta
mundua." (Saya tu kinagi du matétanda.)
19 Nadid, nabukasan i templo na Diyos a
édse ta langet, éy neta me tu kaban a édsean
no pangako na a kasulatan. Ey nadid, tulos
nagkilat sakay te ugung, sakay nagkéduh,
sakay linumindul, sakay naguden ta meadu
a yelo.

12

Tu Bébe Sakay Tu Biklat

1 Nadid, kétapos na éya, éy linumitaw ta
langet i tanda a dikél, a nipeta na i manyaria
ta esa a panahun: te esa a bébe a te taknég
to bulan, a mabuktet siya. I ulo naa éy te
kurona ta labindalawa a biton, sakay i badu
naa éy medédemlag a koman i bilag.
2 Sakay adene dén siya a magenak.
Gégsokan siya hanggan da yékéhéyona.
3 Nadid, esa pa a tanda i linumitawa ta
langet: Neta ko ti Satanas a koman dén siya
i medideg a biklat a napakasiyadu a dikel.
I éya éy pitu i ulo naa, sakay sapulu i saduk
naa. Sakay te kurona i bawat ulo na.
4 Dinagil no ipos na du ikatélo a bahagi
du biton ta langet, a tulos nibatikal na ta
mundua. Dinumoho tu biklat ta tikéda no
bébe a adene dén a magenak, a monda ietlén
na maka agad tu anak ta péngienak na.
5 Nadid tu bébe éy nienak na tu anak a
lélake--tu tiniyak a maghari ta mahigpit ta
étanan a banubanuwan. Ey nadid, agad
inagaw tu anak a kembil na siya ta Diyos to
bangko na.
6 Tu bébe man dén, éy ginuminan ta ilang
a lugar--linumiso siya to esa a lugar a ni-
handa na Diyos a para koo na, monda
maalagaan sa siya para ta étélo a taon éy ta
kalahati.
7 Nadid, kélipas na éya, éy nagsapul i gera
ta langet. Ti Anghel a Migel sakay du kak-
aguman na a anghel, éy linumaban side to
medideg a biklat sakay du kaguman na a
anghel a medukés.
8 Natalo tu biklat sakay du anghel na,
tulos naibut side ta langet.
9 Tu dikél a biklat, éy siya tu matanda a
ulag, a ngéngahinan de a Diyablo. Ti Satanas
ngani dén. Siya tu minangloko ta étanan a
mundu. Nibut siya ta mundua, a kaguman
na dudu étanan a anghel na.
10 Nadid, nabati ko man dén i medegsén a
boses ta langet. I kinagi naa, éy "Dumemét
dén i pégligtas na Diyos. Nipeta dén na Diyos
i kapangyarian na a maghari! Hinumayag
be dén i kapangyarian no pinili na a ti
Cristo! Dahilan éy pinaibut dén ta langet tu
palagi a mégpintas du tétotop tam.
11 Du tétotop tam," kagi no boses, "éy
nanalo side to nilaban de ni Satanas, dahil
to digi no Tupa. Sakay nanalo be side dahil
to katutuhanan a nipahayag de. Ewan side
nanghinayang ta buhay de.
12 Kanya sikam a mégiyan ta langet," kagi
na, "éy masaya kam. Pero sikam a mégiyan
ta mundua, éy makaanteng i pagdanasan
moya! Dahilan éy inumogsad dén dikam ti
Satanas, éy méiyamut siya a tahod! Tukoy
na a kétihék san dén a panahun i nabuhaya
diya." (Saya tu kinagi no boses a nabati ko.)
13 Nadid tu medideg a biklat, péketa na a
nibut dén siya ta mundua, éy hinagad na tu
bébe a néngienak to anak a lélake.
14 Pero tu bébe, éy inatdinan siya ta éduwa
a pakpak a dédekél a gébwat to dikél a sébed,
monda ginanan na tu ulag. Makaegbéh siya
ta lisawan na ta ilang a lugar. Ey alagaan sa
siya ta para étélo a taon éy ta kalahati.
15 Nadid tu biklat, péketa na a éwan na
maabut tu bébe, éy néngisopha siya ta dinom
a meadu, a monda meanod tu bébe.
16 Pero tu luta, éy tinumulung to bébe,
da pinomtak a tulos na ininum tu dinom a
nisopha no biklat.
17 Ey tu biklat, péketa na a meligtas tu
bébe, éy méiyamut siya diya. Kanya nagsoli
a monda geraén na du étanan a lahi na éya a
bébe. Side ya du sumésunud ta utus na Diyos,
du mégpatunay ni Jesus ta matapat.
18 Ey te taknég tu biklat ta digdig na diget.

13

Tu Hayup a Gébwat To Diget

1 Nadid, neta ko i dikél a hayup a meta-
pang a linumitaw ta diget. Pitu i ulo naa,
sakay sapulu i saduk naa. Sakay te kurona i
bawat saduk na. Sakay nakasulat ta bawat
ulo na i ngahen a medukés a kontara ta
Diyos.
2 Koman siya i tigre. I tikétikéd na éy
dédekél. Sakay na labi naa éy koman i labi
na liyon. Ey tu medideg a biklat, éy niatéd
na tu sibét na to hayup. Sakay niatéd na
be diya tu kapangyarian na a maghari ta
mundua.
3 I uloa a esa no hayup, éy te talingo ta
ikate na, pero buhay san siya. Sakay du
étanan a tolay ta mundua, éy nagtaka side to
hayup, a sumésunud side diya.
4 Pati tu biklat, éy sinamba siya du étanan
a tolay, da niatéd na tu kapangyarian na to
hayup a metapang. Sakay sinamba de be
tu hayup. "Ti ésiya i makaahiga to hayup?"
kagi de. "Ti ésiya i makalabana diya?"

5 Nadid maari tu hayup a magpalalo,
sakay mégkagi ta kontara ta Diyos, sakay
maghari ta étélo a taon éy ta kalahati. Ewan
siya sinaway na Diyos.
6 Linapastangan na i Diyos, sakay ta
ngahen na Diyos, sakay ta pégiyanan na.
Sakay linapastangan na be dudu mégiyan ta
langet.
7 Sakay maari be tu hayup a lumaban du
sakup na Diyos a tolay na, sakay taluén na
side. Sakay inatdinan siya ta kapangyarian
na a mémahala ta étanan a tolay ta mundua.
8 Ey sésambaan siya du étanan a tolay. Pw-
era du tolay a nakasulat i ngahen de to libru
a péglistaan ta mabuhay a éwan tu katapu-
san. I éya a libru éy koo no Tupa a binuno.
Ey nelista dén i ngahen de ta éya bagu ni-
lalang i mundua.
9 Eng mékabati kam éy baten moy ye.
10 Eng ti ésiya i takdaa a madikép, éy
madikép ngani. Sakay du takda a bunon,
éy bunon side a talaga. Kanya kailangan éy
mégtiis a méniwala du tolay na Diyos.

Tu Hayup a Gébwat To Luta

11 Nadid, éy neta ko i esa pa a dikél a hayup
a metapang a linumitaw to luta. Te saduk
siya a éduwa a koman i saduk na tupa. Pero
i boses na éy koman i boses na biklat.
12 Inaguman na tu neditol a hayup, sakay
ginamit na i étanan a kapangyarian na éya.
Sakay pilitén na du étanan a tolay ta mundua
a sumamba to neditol a hayup. Siya tu te
talingo ta ikate a naghusay dén.
13 Makataka a milagro i ginimita no
ikaduwa a hayup. Pinadibi na be ta harapa
du tolay i apoy a gébwat ta langet.
14 Naloko na du étanan a tolay, dahil to
milagro a ginégimet na ta harapa no neditol
a hayup. Sakay pati, éy naakit na be side a
magimet ta ribultu no neditol a hayup--tu
te talingo ta sondang a ikate na, pero buhay
san siya.
15 Nadid, maari be tu ikaduwa a hayup
a magpabuhay to ribultu no neditol a
hayup. Pinakultaden siya na Diyos. Kanya
méképégkagi tu ribultu, sakay ipabunu na
du étanan a éwan sumamba diya.
16 Nadid, pinilit no hayup a minarkaan i
étanan a tolay ta kamét dia sakay ta kidép
dia. Pati du mababa éy ta mataas, pati
mayaman éy ta pobre, éy minarkaan side a
étanan ta tanda na.
17 Ey éwan maari a mamugtong o dikaya
magpabugtong du tolay a éwan tu marka ta
ngahen no hayup, o tu numero a kapareho
no ngahen na.
18 Isipén moy, sikam a mégbasa ta éye--du
matalinung san i makapospusa ta kahulu-
gen no numeru no hayup. Dahilan i kapare-
hua no numeru na éy ngahen na esa a lélake.
I numeru na éy 666.

14

Mégpégkanta Du Tinubus Na Diyos

1 Nadid, kélameng ko, éy kéya sa tu Tupa a
te taknég ta Buked na Sion, a kaguman na i
sandaan éy ta épat a pulu éy ta épat a libu a
tolay. Te sulat ta kidép dia i ngahen no Tupa
sakay tu ngahen no Ama na.
2 Sakay nabati ko nadid i boses ta langet
a i ténog na éy koman i pahungupong na
dinom, sakay ta kadegsén na kéduh. Sakay
koman be i togtog na meadu a gitaha.
3 Mégpégkanta side a étanan ta bigu a kanta
ta harapan na Diyos sakay ta harap du épat
a hayup, sakay ta harap du duwapulu éy ta
épat a matétanda. Ey éwan tu makaadal ta éya
a kanta, éng'wan side san a tinubus na Diyos
ta mundua--du sandaan éy ta épat a pulu éy
ta épat a libu.
4 Side ya du lélake a éwan inumadene ta
bébe, sakay éwan side nangasawa. Basta
uméunonod side to Tupa maski ahe i an-
gayan na. Tinubus side ta étanan a tolay.
Side ya du neditol a méniwala ta Diyos sakay
to Tupa.
5 Ewan side nagbuli-buli, maski nikésiya.
Sakay éwan side tu kapintasan.

Tu Etélo a Anghel

6 Nadid, mineta ko man dén i esa pa
a anghel a uméegbéh ta ontok. Siya éy
te Mahusay a Baheta a éwan malipas,
monda ipahayag na dudu étanan a tolay ta
mundua. Ibaheta na du tolay ta maski ahe
a banubanuwan, sakay maski anya a lahi,
sakay ibaheta na du tolay a iba-iba tu kagi.
7 Kinagi no anghel ta medegsén, a "Gu-
malang kam ta Diyos, sakay purién moy i
kapangyarian na. Da dumemét dén i oras
a péghukum na. Sambaén moy i Diyos a
naglalang ta langet," kagi na, "sakay ta lu-
taa, sakay ta diget éy ta bukal na dinom."
8 Nadid, neta ko man dén i esa a anghel
a kasunud, a kinagi na, a "Bumagsak dén
a talaga i dikél a banuwan na Babilonia!
Da side i néngitoldua du étanan a tolay ta
gimet dia a medukés, sakay ta pégsamba de
ta diyos-diyosan."
9 Nadid, te anghel a esa a tinumagubet
du éduwa. Ey kinagi na be ta medegsén,
a "Sindu sumésamba to hayup a metapang
sakay to ribultu na, sakay tinanggap de tu
marka na ta kamét dia éy ta kidép dia,
10 éy parusaan side na Diyos ta dikél," kagi
na, "a éwan na side kagbian ta maski kétihék.
Pahirapan side ta apoy sakay ta asupre ta
harapan no Tupa sakay du banal a anghel.
11 Ey tu asok a gébwat to apoy a mag-
pahirap dide," kagi na, "éy éwan tu bagu
i tumétébwaga. Aldo éy ta kélép éy éwan
tu kéimang du sinumamba to hayup sakay
to ribultu na; sakay sindu tinumanggap to
marka no ngahen na."

12 Dahil ta éya a kinagi no anghel, éy
kailangan éy magtiis du sakup na Diyos.
Side a méniwala ta utus na Diyos sakay ni
Jesus.
13 Nadid, nabati ko man dén i boses ta
langet, a kinagi na, a "Isulat mo ye: Masuw-
erte du étanan a mate sapul nadid éng édse
side ta Panginoon!" "Tahod ngani," kagi
na Banal a Espiritu, "da umimang side to
tarabaho de, sakay kamtan de be i gantim-
pala no tarabaho de."

Tu Mégapas Ta Mundua

14 Nadid, kélameng ko, éy neta ko i melatak
a kuném, a te eknud sa i koman i lélake. Te
kurona siya a gintu, sakay te kébilan na i
metadém a gapas.
15 Nadid, linumuwas to templo i esa pa
a anghel, sakay kinagi na ta medegsén to
te eknud to kuném, a "Gamitén mo dén i
gapas mua," kagi na, "a magapas ka dén,
da panahun dén na pégapas. Nalutu dén i
gapasén ta mundua."
16 Nadid, pékabati ta éya no te eknud to
kuném, éy nagapas dén siya, éy nagapas dén
i gapasén ta mundua.
17 Nadid, linumuwas to templo ta langet i
esa man dén a anghel. Siya éy te kébil be ta
gapas a metadém.
18 Sakay te linumuwas man den to
dambana a esa a anghel. Siya tu namama-
hala ta apoy. Kinagi na to anghel a te gapas
a metadém, a "Nay, gamitén mo dén i gapas
mua, a ladéyén mo dén i bunga na ubas a
étanan ta mundua," kagi na, "da minalutu
dén side."
19 Kanya ginamit no anghel tu gapas na
a linadéy na du ubas, sakay nibatikal na to
pégpésitan ta bunga na ubas. Kahulugen na
éy nibatikal na du tolay to pégparusaan na
Diyos du kéiyamutan na.
20 Ey tulos pensépsit de du ubas ta luwas
na banuwan. Ey binumulos to pégpésitan i
dige, a hanggan da étélo a datos a kilumetru
i kalawa no bihéng a dige. Sakay i kabétong
na éy sadpa.

15

Du Pitu a Ménegipo a Peste

1 Nadid, neta ko i esa pa a dikél a tanda ta
langet: pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste.
Saye i katapusana a peste, da kélipas de, éy
humintu be i iyamut na Diyos.
2 Nadid, te minetaék a koman i diget a
melélekmang a te halu a apoy. Neta ko be
sa du nanalo to metapang a hayup a dikél,
sakay to ribultu na. Sakay nanalo be side
to te numero a kapareho no ngahen na. Te
taknég side to diget a melélekmang, sakay te
kébilan de i gitaha a niatéd na Diyos.
3 Kékantaén de tu kanta ni Moises a utusan
na Diyos, sakay tu kanta no Tupa:

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta
étanan. Kamahalan a tahod i étanan
a gimet mo! Siko i Haria du étanan a
banubanuwan. Tama a katutuhanan
i étanan a ugali mo!
4 Ti ésiya i éwana umanteng diko, Panginoon?
Ti ésiya i umidila a méngipahayag ta kapang-
yarian mo? Ange sumamba diko du étanan
a tolay, da meta na étanan i tarabaho mo a
tama."
5 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko be a
binumukas i templo ta langet. Sakay neta
ko be sa tu tolda a édsean no pangako na
Diyos.
6 Ey nadid éy linumuwas to templo du
pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste. Te
badu side ta melinis a manta. Sakay te gintu
a te bédbéd ta hako dia.
7 Nadid, du épat a hayup, éy esa dide i
nangatéda du pitu a anghel ta ahung a gintu.
Diden ya a ahung éy putat ta iyamut na
Diyos. Diyos i te buhay a éwan tu katapusan.
8 Ey tu templo éy putat ta asok. Saya
i tanda a kamahalan i kapangyarian na
Diyos. Ey éwan tu makasdép to templo hang-
gan éwan matapos du pitu a peste a kébil du
pitu a anghel.

16

Méngibulak Du Pitu a Anghel To Ahung De

1 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to
templo a mégutus du pitu a anghel. I kinagi
naa, éy "Angen moy dén ibulak ta mundua i
lasén na pitu a ahung a iyamut na Diyos!"
2 Kanya inumange tu neditol a anghel éy
ange na nibulak ta mundua tu lasén no kébil
na a ahung. Ey dahil ta éya, éy natalitalingo
du tolay ta medukés a meaapdés a talingo-
-du te marka to ngahen no dikél a hayup,
sakay du mégsamba to ribultu na.
3 Sakay tu ikaduwa a anghel, éy nibulak
na tu lasén no ahung na to diget. Ey tu diget
éy naging koman i dige na pate a tolay. Ey
minate du étanan a te buhay ta diget.
4 Tu ikatélo a anghel, éy nibulak na tu
lasén no ahung na ta bawat dinom sakay du
bukal, éy naging dige be i éya.
5 Tulos nabati ko a kinagi no anghel a
tagapamahala du étanan a dinom, a
"Siko i banal; siko i te buhay sapul to sapul,
a hanggan nadid. Tama tu gimet mo
a péghukum, Panginoon,
6 da binunu de du sakup mo a tolay, sakay
du purupeta mo. Kanya pinenom mo be
side ta dige a inumén de. Sé' ina i tamaa
dide."
7 Sakay nabati ko be i boses to dambana, a
kinagi na, a
"Panginoon Diyos a makapangyarian ta
étanan, talaga a mahusay a tama i
péghukum mua!"

8 Nadid, tu ikaépat a anghel, éy nibulak na
tu lasén no ahung na to bilag. Inatdinan na
ta pasi na a monda tutudén na a masiyadu i
tolay.
9 Pero maski da napasi side to bilag, éy
éwan side nagsisi to kasalanan de; éng'wan
linapastangan de pa i Diyos. Ewan de pinuri
i kapangyarian na, maski da siya i namama-
hala diden ya a peste.
10 Nadid, nibulak no ikalima a anghel tu
lasén no ahung na to bangko no dikél a
hayup, éy nagdiklém i kaharian na. Tulos du
tolay a kinaget de tu dila de dahil to saket de.
11 Sakay linapastangan de i Diyos dahil to
saket de sakay du talitalingo de. Sakay éwan
be side nagsisi to gimet de a medukés.
12 Nadid, nibulak no ikaéném a anghel tu
lasén no ahung na to melawa a dinom na
Uprates. Tulos natian tu dinom a para te
dimanén du hari a gébwat ta sikatan.
13 Ey neta ko nadid i étélo a medukés a es-
piritu, a koman side i tukak. Natagtag side
a binuméswal to labi no medideg a biklat,
sakay to labi no dikél a hayup, sakay to labi
no mebuli a purupeta.
14 Di espiritu a éye éy du dimonyo a
mégimet ta kataka-taka. Lélebutén de du
étanan a hari ta mundua, a monda tipunén
de side a para ta laban ta takda a aldew na
Diyos. Diyos i makapangyarian ta étanan.
15 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus. "I
kédemét ko éy koman i kédemét na mégtako,
a basta bigla! Masuwerte du mégbantay
diyakén, a hinanda de dén tu badu de. Side
éy éwan maglakad a uba a tulos éwan side
masanike."
16 Nadid, du étélo a medukés a espiritu,
éy tinipun de i étanan a hari ta lugar a
ngéngahinan de a Armagedon ta kagi na He-
breo.
17 Nadid, tu ikapitu a anghel éy nisapwah
na ta ontok tu lasén no ahung na, monda
makébil no pahés. Tulos te kagi a medegsén
a gébwat to bangko na Diyos ta langet, a
kinagi na, a "Naganap dén i parusa ko du
tolay."
18 Nadid, kinumilat, sakay te ugung,
sakay nagkéduh, sakay linumindul ta
mebébakség. Sapul to péglalang ta tolay ta
mundua, éy saya i mebébakséga a lindul.
19 Pinomtak ta étélo a bahagi tu dikél a
banuwan, sakay binumagsak be i étanan
a banubanuwan ta mundua. Tinandaan
ngani na Diyos i dikél a banuwan na Babilo-
nia. Sakay pinarusaan na side ta masiyadu
dahil ta iyamut na.
20 Naibut dén du étanan a puduk, sakay
nayuno be du étanan a buked.
21 Inumuden be ta dédekél a yelo, a i tim-
banga na bawat esa a pirasu éy limapulu
a kilu. Ey binumagsak ya du tolay. Ey
linapastangan de i Diyos, dahil to uden a
yelo. Medukés a tahod i peste a éye!

17

Tu Tanyag a Bébe a Medukés

1 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene
diyakén i esa du pitu a anghel a te pitu a
ahung. Kinagi na diyakén, a "Kadon se.
Ipeta ko diko éng kodya i pamarusaa to
tanyag a bébe a medukés. Siya i maghari to
dikél a banuwan a édse ta meadu a dinom.
2 Dudu hari ta mundua," kagi na, "éy in-
aheg de dén i ugali na éya a bébe. Sakay
dudu tolay ta mundua, éy nalango side to
alak na a bastos. (Samakatuwid éy inaheg
de tu ugali na a bastos.)"
3 Nadid, nipaisip diyakén na Espiritu na
Diyos, a tulos kembilék no anghel to ilang
a lugar. Ey neta ko sa tu tanyag a bébe, a
te sakay to medideg a hayup. I hayup a
éya éy te pitu a ulo sakay sapulu a saduk.
Ey nakasulat ta étanan a bégi na i meadu a
ngahen a kontara ta Diyos.
4 Sakay tu bébe, éy te solot ta medideg
a badu na hari. Sakay te meaadu siya a
alahas a gintu, sakay mahalaga a bito, sakay
perlas. Te kébilan na i ahung a gintu a putat
ta ugali na a medukés.
5 Te sulat ta kidép naa i ngahen a lihim i
kahulugen na. I kagia no sulat éy "I dikél a
banuwan na Babilonia, éy siya i kégébwatan
na étanan a medukés a ugali sakay ta étanan
a makasanisanike ta mundua."
6 Sakén, to péketa ko ta éya a bébe, éy
mégtakaék, da lasing dén siya ta digi na tolay
ni Jesus a binunu na.

Méngipaliwanag Tu Anghel Ta Kahulugen No Bébe

7 "Bakit mégtaka ka?" kagi diyakén no
anghel. "Ipaliwanag ko diko i kahulugen na
bébea a ina sakay na te sakayan naa a hayup.
8 Tu hayup a mineta mo éy buhay to éya,
pero nadid éy pate dén. Pero buméswal pa
siya to ébut a medédisalad," kagi na, "a tulos
umange ta kapahamakan. Ey du tolay ta
mundua, éy magtaka side. Saya du tolay
a éwan nakasulat i ngahen de to libru a
péglistaan ta mabuhay a éwan tu katapusan.
Ey nelista dén i ngahen ta éya bagu nilalang
i mundua. Diden ya a tolay," kagi na, "bagay
meta de tu hayup a pitu tu ulo sakay sapulu
i saduk naa, éy magtaka side a tahod, da
minate dén sakay huway a lumitaw.
9 "Nadid, isipén mo," kagi diyakén no
anghel, "du matalinung san i makapospusa
ta kahulugen na éye: Du pitu a ulo éy side
ina du pitu a buked a édsean no banuwan a
pégharian no bébe.
10 Sakay i kahulugen be na éya," kagi na,
"éy pitu be a hari. Nakalipas dén i lima. Ey
méghari pabi nadid i esa; sakay tu ménegipo

éy éwan pabi dinumemét. Ey ta kédemét na," kagi na, "éy maghari san siya ta sandali.
11 Sakay tu hayup a dikél a minate, éy saya tu ikawalu a hari. Ey esa be siya du pitu. Ey mepahamak be siya."
12 Nadid, kinagi pabi no anghel diyakén, a "I sapulu a saduk a mineta mo, éy sapulu be side a hari a iba. Pero éwan pabi side naghari. Ta péghari de, éy mamahala side a kaguman no hayup ta sandali san.
13 Esa i isip di sapulu a éye. Sakay iatéd de to hayup tu kapangyarian de.
14 Labanan de tu Tupa," kagi na, "pero natalo na side, da siya i Panginoon ta étanan, sakay siya i Hari ta étanan a hari. Ey du kaguman no Tupa, éy side du méniwala diya a inakit na."
15 Sakay kinagi man dén no anghel diyakén, a "Tu mineta mo a dinom a pégharian no bébe a tanyag," kagi na, "éy tolay ya a gébwat ta étanan a lahi sakay banubanuwan.
16 Sakay tu sapulu a saduk a mineta mo, sakay tu hayup, éy maiyamut side to bébe a tanyag. Agiwan de siya ta étanan a ari-arian na, sakay ginanan de a uba. Kanén de tu pilas na," kagi no anghel, "sakay tututén de tu bégi na.
17 Ipaisip dide na Diyos, monda gemtén de i kaluuben na, maski éwan de tukoy. Ey kaluuben na Diyos," kagi na, "éy magesa side a iatéd de tu kapangyarian de to hayup. Kona sa éy maganap dén i kagi na Diyos.
18 "Sakay tu medukés a bébe a neta mo," kagi no anghel, "samakatuwid éy saya tu dikél a banuwan a makapangyarian dudu hari ta mundua."

18

Tu Kébagsak Na Babilonia

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i esa man dén a anghel a inumogsad a gébwat ta langet. Dikél i kapangyarian na. Dinumemlag i mundua dahil to bégi na a medingat.
2 I kinagi na ta medegsén, éy "Binumagsak dén tu tanyag a bébe a medukés. (I kahulugen na éya, éy binumagsak dén i dikél a banuwan na Babilonia.) Pégiyanan dén nadid du dimonyo," kagi na, "da péglebutan ya na magkadukés a espiritu. Sakay péglobunan na magkadukés a manok a makaanteng.
3 Da inaheg dén du tolay i ugali na a bastos. Sakay dudu hari ta mundua, éy binébi de siya. Sakay du mégnigosiyo," kagi na, "éy nagyaman side to kayamanan na a medukés."
4 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy nabati ko i boses a iba ta langet, a kinagi na, éy "Umadeyo kam diya, sikam a sakup ko a tolay. Diyan kam mékihati ta kasalanan na, monda éwan kam maparusaan a kaguman na.
5 Da neta na Diyos i meadu a kasalanan na," kagi no boses, "sakay éwan na pabayan i kaduksan na.
6 Gemtén diya na Diyos i ginamet naa dikam. Gantian na siya ta dubli to ginamet na a medukés. Mara, penumén siya na Diyos ta higit pa to nipenom na dikam a alak a meapsot.
7 To éya éy nagmataas siya a malaya siya. Pero nadid," kagi na, "éy atdinan moy siya ta hirap na sakay ta pégsisi na. Kinagi na a 'Mataasék ta étanan. Ewanék bilo. Ewanék makasapit ta medukés a malas.'
8 Pero éwan! Da entan moy, dahil to kinagi na a éya, éy demtan siya ta esa a aldew na meadu a peste! Sabay a dumemét diya i saket, sakay pégsisi na sakay alép. Tulos tututén siya na apoy. Dahilan i Panginoon a maghukum diya, éy makapangyarian siya."
9 Nadid, dudu hari ta mundua, a kaguman na a malaya, a néngibébi diya, éy magsanget side a magsisi bagay tan-awén de tu asok no banuwan a natutod.
10 Te taknég side ta adeyo, da méganteng side a meramay ta sinapit naa a parusa. I kékagin dia, éy "Anin! Makaanteng! Esa san dén a oras éy natunaw dén i éya a dikél a banuwan na Babilonia!"
11 Pati dudu mégnigosiyo ta mundua, éy magsanget be side a magsisi, da éwan dén tu mamugtong ta tinda dia.
12 Ewan dén tu mamugtong ta gintu de, sakay pilak, alahas a bito, perlas, sakay sari-sari a mahalaga a damit (manta, seda, sakay kundiman); éwan dén tu mamugtong ta kalakalase a mahalaga a kayo, sakay sangho na elepante, tanso, bakal, mina,
13 rikadu, kamangyan, pulurida; éwan tu mamugtong ta alak éy ta langis, arina, pahay, baka sakay tupa, kabayo, kalesa, sakay tolay a ibugtong de.
14 "Naibut dén du étanan a memahal a ari-arian mo," kagi de. "Sakay naibut be dén i étanan a kayamanan mo, sakay éwan mo side meta a huway."
15 Du tolay a naging mayaman dahil to pégnigosiyo de ta éya a banuwan, éy éwan side inumadene ta éya, da méganteng side a meramay ta kahirapan na. Magsanget side a magsisi,
16 a kagi de, a "Anin! Makaanteng i nanyaria ta dikél ya a banuwaneh! Dati a nagbihis ta sari-sari a memahal a damit sakay sari-sari a alahas a gintu, sakay perlas.
17 Pero nadid," kagi de, "naibut ya side ta esa san a oras."
Sakay du kapitan du paraw, sakay tu méglakad ta diget, sakay du étanan a mégtarabaho ta diget, pékatan-aw de
18 to asok a tumétébwag to banuwan a natutod, éy "Adiyoy," kagi de. "Ewan tu kapareho tu kadikél i banuwan a éya!"

19 Tulos kinuluan de ta alikabuk i ulo
dia, sakay nagsanget side, a kinagi de, a
"Anin! Makaanteng i nanyaria ta éya a dikél
a banuwan! To éya éy nagyaman du étanan
a pinumundu to pégpunduan na," kagi de,
"pero nadid, éy nawasawasak dén i éya a
banuwan ta esa san a oras!"
20 Kanya masahat kam, sikam a mégiyan
ta langet, da nawasak dén i éya a dikél a
banuwan. Masahat kam, sikam a sakup na
Diyos, sakay sikam a apostol, sakay sikam
a purupeta, da hinukum dén siya na Diyos
dahil to ginamet na dikam!
21 Nadid, i esa a anghel a mesibét, éy
inégkat na tu dikél a tahod a bito, a tulos
nibakség na a nibatikal to diget. Sakay
kinagi na, a "Kona sa i péngibagsaka ta dikél
a banuwan na Babilonia, a éwan dén siya
meta a huway!
22 Ewan dén mabati ta éya i togtog du
mégmosiko! Ewan dén meta a huway ta éya
du mégtarabaho! Ewan dén mabati ta éya i
ténog na kiskisan!
23 Ewan dén meta ta éya i maski isesa a
simbu! Ewan dén mabati ta éya i boses
na kasalén!" kagi no anghel, "dahilan du
kabébayan de a mégnigosiyo, éy side i maka-
pangyariana ta mundua. Sakay du taga éya
a tolay, éy linéloko de i tolay ta mundua ta
mebuli a salamangka!"
24 Pinarusaan i Babilonia da mineta be sa
diya i dige du purupeta sakay tu dige du
tolay na Diyos, sakay du iba pa a tolay a
binuno.

19

1 Nadid, kétapos na éya, éy nabati ko i
medegsén a ténog ta langet, a koman i boses
na meaadu a tolay a mégkanta. "Salamat
ta Diyos!" kagi de. "Diyos i néngiligtasa
dikitam. Purién na tolay i kapangyarian na!
2 Mahusay a tama i péghukum na!
Hinukum na dén tu tanyag a bébe a
medukés; siya i nagpadukésa ta mundua
to ugali na a bastos. Pinarusaan siya na
Diyos dahil to nipangbunu na du utusan na
Panginoon!"
3 Nadid, huway side a négkanta, a "Sala-
mat ta Diyos!" kagi de. "Ewan san tu bagu
i tumétébwaga a asok to dikél a banuwan a
natutod."
4 Nadid, to pégkanta de ta éya, éy tu-
los dinumapa du duwapulu éy ta épat a
matétanda a sumésamba side ta Diyos. Ey
kinagi de a "Kona sa; salamat ta Diyos!"
Diyos i mégiknud to bangko a méghari ta
langet.

Tu Kasal No Tupa

5 Nadid, te négkagi to adene no bangko na
Diyos, a "Purién moy i Diyos tam," kagi na,
"sikam a étanan a utusan na. Igalang moy
siya a étanan, sikam a mababa éy ta mataas."
6 Ey to pékabati ko ta éya, éy nabati ko i
ténog a koman i boses na meaadu a tolay.
Koman i pahungupong na dinom sakay ta
kabakség na kéduh. I kinagi dia, éy "Salamat
ta Diyos! Da méghari dén i Panginoon tam!
Siya i makapangyarian ta étanan!
7 Dapat masahat kitam," kagi de, "sakay
purién tam siya! Da adene dén i kasal no
Tupa. Nakahanda dén tu katipan na a bébe,
8 da pinagbadu dén siya ta melinis a
melélatak a damit." (Mara tu damit, éy saya
du mahusay a gimet du sakup na Diyos.)
9 Nadid, kinagi diyakén no anghel, a "Isu-
lat mo ye: Masuwerte du kombidadu to
kasal no Tupa." Sakay kinagi be no anghel
diyakén, a "Saya i tunay a kagi na Diyos."
10 To pégkagi ta éya no anghel diyakén, éy
dinumapaék ta tikéd na a sumamba diya.
Pero kinagi na diyakén, a "Diyan mo! Utu-
sanék be san a kapareho mo. Utusanék san
a kona du étanan a tétotop mo a méniwala ni
Jesus. Basta Diyos i sambaan mua." kagi
na. (Dahilan i keangayana na pégtoldu du
purupeta, éy magpatunay ni Jesus.)

Tu Te Sakay To Kabayo a Melatak

11 Nadid, nabukasan i langet, éy neta ko i
esa a kabayo a melatak. I te sakaya ta éya,
éy ngéngahinan de a Matapat a Katutuhanan.
Ey tama i péghukum na sakay tu pékilaban na.
12 I mata naa éy koman i dingat na apoy,
sakay meadu siya a kurona ta ulo naa. Te
sulat ta bégi naa i ngahen na, pero siya san i
nakapospusa ta kahulugen na.
13 I badu naa éy memansa ta dige. Sakay i
pégngahen de diya, éy "Siya i kagi na Diyos."
14 Sinumunud diya du étanan a sundalu na
langet, a te badu be side ta melinis a damit
a melatak. Sakay te sakay be side ta kabayo
a melatak.
15 Linumuwas ta labi naa i sondang a
metadém. Saya i gamit na a pénalu na du
étanan a banuwan ta mundua. Sakay tu-
los maghari siya dide ta mahigpit. Sakay
bunon na side ta pégpésitan ta bunga na
ubas. (Mara, saya i pégparusaan na Diyos du
kéiyamutan na.)
16 Te sulat ta badu na sakay ta pukél na
i ngahen, a "Hari siya dudu étanan a hari,
sakay siya i Panginoon ta étanan."

Du Inanyayaan a Manok

17 Nadid, neta ko man dén i esa a anghel a
te taknég to bilag. Dinulawan na du manok,
a kinagi na, a "Kamon se; mapisan kam ta
dikélae a anyaya na Diyos!
18 Kamon dén. Méngan kam dén ta pilas
na hari, sakay ta pilas na heneral, sakay
sundalu, sakay kabayo, sakay du te sakay
dide. Nay," kagi na, "kanén moy dén i pilas
na étanan a tolay, pati mababa éy ta mataas,
pati mayaman éy ta pobre!"

19 Nadid, neta ko a dinumulug tu dikél
a hayup a metapang, sakay dudu hari ta
mundua, sakay dudu sundalu de, monda
labanan de tu te sakay to kabayo a melatak,
sakay du sundalu na.
20 Ey nadikép tu dikél a hayup. Sakay
nadikép be tu mebuli a purupeta a nagimet
ta milagro ta harapa no hayup. Saya i gi-
namet na a péngloko na du tolay a te marka
ta ngahen no hayup, sakay du sinumamba
to ribultu na. Ey nadid, di éduwa a éya, éy
nibatikal side a buhay to melélawa a apoy a
mégdingat ta asupre.
21 Sakay du sundalu de éy binuno side
to sondang a luméluwas to labi no te sakay
to kabayo, hanggan da nagsawa dén du
manok ta pégkékan de to bangkay de.

20

Tu Panahun Na Sanlibu a Taon

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko i esa a
anghel a inumogsad a gébwat ta langet. Te
kébilan na i dikél a kadena sakay susi no ébut
a medédisalad.
2 Nadid dinikép na tu medideg a biklat,
a siya ya tu ulag a dati, a ngéngahinan de a
Diyablo, sakay Satanas. Pékadikép na diya,
éy ginapus na to kadena, a ipihesu na ta
sanlibu a taon.
3 Nibatikal siya no anghel to ébut
a medédisalad, sakay sineraduan na a
kinandaduan, monda éwan siya makaluwas
a makapangloko a huway dudu tolay ta
banubanuwan, a hanggan éwan matapos i
sanlibu a taon. Kétapos na éya, éy paluwasén
siya ta kétihék a panahun.
4 Nadid, naketaék ta meadu a bangko.
Sakay du mégiknud sa éy inatdinan side ta
kapangyarian de a makapaghukum. Neta
ko be sa du kaliduwa du binuno dahil to
pégpahayag de ni Jesus sakay ta kagi na
Diyos. Side ya du éwan sinumamba to dikél
a hayup sakay to ribultu na; sakay éwan de
tinanggap tu marka no hayup ta kidép dia
sakay ta kamét dia. Side éy binuhay side a
monda kaguman de ti Cristo a maghari ta
sanlibu a taon.
5 Saya i neditula a pémuhay ta pate a tolay.
Bagu buhayén du iba pa a minate a tolay, éy
makalipas pa i sanlibu a taon.
6 Masuwerte a maging banal du neditol a
nabuhay. Ewan side magdanas ta ikaduwa
a kamatayan. Magpuri side a manalangin
ta Diyos sakay ni Cristo. Sakay kaguman na
side a maghari ta sanlibu a taon.

Tu Nikatalo Ni Satanas

7 Nadid, kélipas na sanlibu a taon, éy
légsiwan ti Satanas to ébut a medisalad.
8 Paluwasén siya a monda lukoén na
man dén dudu tolay ta banubanuwan ta
mundua. Du tolay a ngéngahinan de a Gog
sakay Magog. Padulugén side ni Satanas a
monda kaguman na side a lumaban. Ko-
man i kakadu na baybay ta digdig na diget
didi sundalu a éya.
9 Kumalat side ta étanan a mundua a
monda kulungén de du sakup na Diyos a
tolay, sakay tu mahal na a banuwan. Pero
dumibi i apoy a gébwat ta langet a tutudén
na side.
10 Ey nadid ti Satanas a nangloko dide éy
ibut ta melélawa a apoy a te halu ta asupre.
Saya tu pinéngibatikalan be to dikél a hayup
sakay to mebuli a purupeta. Ey mapisan sa
side a pahirapan, aldo éy ta kélép, a éwan tu
katapusan.

Tu Dikél a Péghukum

11 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i esa
a dikél a bangko na hari a melatak. Sakay
neta ko be i Diyos a te eknud ta éya. Tu-
los linompés ta harap naa i mundua éy ta
langet; éy éwan dén side meta a huway.
12 Ey neta ko a te taknég sa ta harap no
bangko du étanan a minate a tolay, maya-
man éy ta pobre. Ey bukas dén du libru. Pati
tu libru a péglistaan ta ngahen na mabuhay
a éwan tu katapusan, éy bukas be. Ey
hukumén du minate ayun to ginimet de a
nakalista du libru.
13 Sakay pati éy nitugén sa na diget du
étanan a pate a édse diya. Sakay nitugén
be na Kamatayan sakay na Dinatagen du
étanan a pate a édse dide. Ey hukumén side a
étanan ayun to ginimet de.
14 Nadid, kétapos na éya, éy nibatikal ta
melélawa a apoy du étanan a minate sakay du
étanan a édsa ta Dinatagen.
15 Maski ti ésiya a éwan nakasulat i ngahen
de to libru a péglistaan ta mabuhay a éwan tu
katapusan, éy nibatikal to melélawa a apoy.

21

I Bigu a Langet Sakay I Bigu a Mundu

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i bigu
a langet sakay bigu a mundu. Ewan dén tu
dati a langet, sakay tu dati a luta, sakay tu
dati a diget.
2 Sakay neta ko be a dumédibe a gébwat
ta Diyos ta langet i bigu a Jerusalem, a
banuwan na Diyos. Kamahalan dén a ka-
pareho na kamahal no bébe a kasalén, a
nakahanda dén a sumambat to lélake a mag-
ing asawa na.
3 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to
bangko, a kinagi na, a "Nadid, i pégiyanan na
Diyos éy édse dén ta tolay! Mégiyan siya dide,
éy side i sakup na a tolay. Ey palagi na side
a kaguman.
4 Sakay pahiden na Diyos i léwa ta mata
dia," kagi na, "sakay éwan dén tu mate; éwan
dén tu kalungkutan; éwan dén tu magsanget;

éwan dén tu te saket; da nakalipas dén i étanan a dati a nanyari."

5 Nadid, kinagi man dén na Diyos, a "Entan mo, baguén ko dén nadid i étanan a bagay." Sakay kinagi na be diyakén, a "Isulat mo ye, da maasaan ye a katutuhanan i kagi a éye.

6 Naganap dén i tarabaho ko," kagi na. "Sakén i neditula ta étanan, sakay sakén i katapusana. Sindu mégeplék éy atdinan ko ta dinom a éwan tu bayad a gébwat to bukal a méngatéd ta buhay.

7 Sakay du éwan madaig na medukés ta mundua, éy atdinan ko side ta gantimpala de. Ey sakén i Diyos de, sakay side i maging anak ko.

8 Pero du méganteng a manatili diyakén," kagi na, "sakay du éwan méniwala, sakay du medukés, sakay du mémuno, sakay du méngibébi, sakay du méngilélake, sakay du mégilo, sakay du sumésamba ta diyosdiyosan, sakay du étanan a mégbulibuli, i pagdanasan dia éy tu melélawa a lumélagablab a apoy sakay asupre, a saya i ikaduwa a kamatayan."

I Bigu a Jerusalem

9 Nadid, inumadene diyakén i esa du pitu a anghel a néngibulak to pitu a ahung a putat ta peste. Kinagi na diyakén, a "Kadon se, a ipeta ko diko tu bébe a maging asawa no Tupa."

10 Pékabati ko ta éya, éy nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos kembilék no anghel to melangkaw a buked, sakay nipeta na diyakén i Jerusalem a banuwan na Diyos, a dumédibe a gébwat ta langet.

11 I demlag na Diyos i mégpademlaga ta éya a banuwan. Ey méngislap i éya a kapareho na mahalaga a bito--melélekmang a koman pa i salaming.

12 Sakay tu pader ta palebut no banuwan éy melangkaw, sakay te labindalawa siya a pintuan. I bawat esa dide éy te guwardia a anghel. Ey nakasulat ta bawat pintuan i ngahen na labindalawa a lahi na Israel.

13 Te étélo a pintuan ta bawat parti no pader: te étélo ta sikatan; te étélo be ta kamiyanan; te étélo ta kabagatan, sakay te étélo be ta sahéman.

14 I padera no banuwan éy te tupo ta labindalawa a bito. Ey te sulat be dide i ngahen du labindalawa a apostol no Tupa.

15 Nadid, tu anghel a négkagi diyakén éy te kébil ta pégsukat a gintu, a monda sukatén na tu banuwan, sakay du pintuan na, sakay tu pader na.

16 Tu banuwan éy kwadradu--éng kodya i kaatakdug naa, éy kona be sa i kalawa naa. Ey nadid, to péngsukat no anghel to banuwan, éy duwapulu éy ta épat a datos a kilumetru i kaatakdug naa, sakay ta kalawa naa. Ey kona be sa i kalangkaw naa.

17 Sinukat na be tu pader, éy épat a pulu a dépa i kalangkaw na.

18 Tu pader éy ginimet ta mahalaga a bito, sakay tu banuwan éy purus a gintu, a koman i bubug a melekmang.

19-20 Sakay du labindalawa a bito a te topwan no pader, éy nahiyasan side ta étanan a kalakalase a mahalaga a bito. Te bito a medideg, sakay dilaw, sakay mengitet, sakay asul, sakay berde, sakay du iba a bito éy halu-halu side a kolor. Ey kamahalan side a tahod. Labindalawa side a kalakalase.

21 Sakay du labindalawa a pintuan, éy ginimet i bawat esa dide ta esa a perlas. Sakay tu karsada na banuwan éy ginimet ta purus a gintu, a koman i bubug a melekmang.

22 Nadid, napansing ko a éwan tu templo ta banuwan a éya a panalanginan de ta Diyos. Da édsa sa I Panginoon Diyos sakay tu Tupa. Kanya éwan side tu kailangan a umange ta templo a manalangin.

23 Sakay éwan dén kailangan i bilag éy ta bulan a demlag de ta éya, da demlag na Diyos i tanglaw de ta éya, sakay i demlag no Tupa.

24 Sakay mégiyan i étanan a tolay ta éya a demlag. Sakay du étanan a hari ta mundua, éy purién de i éya a banuwan, a gumalang side diya.

25 Palagi a bukas ta maghapun du pintuan na éya a banuwan. Ewan side mégseradu, da éwan dén sa dumemét i kélép.

26 Sakay kébilén sa du tolay i kayamamanan de a gébwat dudu iba a banuwan.

27 Pero éwan somdép ta éya i maski anya a medukés. Sakay éwan be sa makasdép i maski ti ésiya a mégimet ta medukés, sakay du mégbuli-buli. Basta du nakasulat tu ngahen to libru a makabuhay a koo no Tupa, éy side ya di makasdépa ta éya a banuwan.

22

1 Nadid, nipeta be diyakén no anghel tu dinom a méngatéd ta buhay. I dinom a éya éy koman i kalekmang na bubug. Mégbukal ya to bangko na Diyos sakay to Tupa,

2 a bumébulos to lubuk no karsada no banuwan. To magtembang a dibilew no dinom éy te kayo a makabuhay, a mégbunga side a bulan-bulan. Sakay i don naa éy pégamot ta saket du tolay ta iba-iba a banuwan.

3 Sakay éwan ka tu meta ta éya a maski anya a nisumpa na Diyos. Ey saya i pégharian na Diyos sakay no Tupa, a sambaan siya du étanan a méniwala diya.

4 Meta de i mata naa, sakay mesulat ta kidép dia i ngahen naa.

5 Ta éya éy éwan tu kélép; sakay éwan dén
side mangailangan ta simbu éy ta bilag,
dahilan éy Panginoon Diyos i tanglaw dia.
Ey du tolay na, éy maghari sa side a éwan tu
katapusan.

Tu Kédemét Ni Jesus

6 Nadid, kinagi diyakén no anghel, a
"Maasaan a katutuhanan i kagi a éye. I
Panginoon Diyos a mégpaliwanag du puru-
peta na ta hula, éy siya i nagpaangea se
to anghel na, a monda ipahayag na du
méniwala diya i étanan a adene dén a man-
yari."

7 "Tandaan mo," kagi ni Jesus,
"dumeméték agad! Masuwerte du maka-
sunud ta hula a nesulat ta libruae."

8 Sakén éy ti Juan. Sakén éy nabati ko
sakay neta ko i étanan a nisulat ko ta libruae.
Ey to pékabati ko, éy dinumapaék to tikéd no
anghel a sumamba diya.

9 Pero kinagi na diyakén, a "Diyan mo!
Utusanék be san a kapareho mo. Utu-
sanék san a kona du étanan a tétotop mo
a purupeta. Kaparehoék be san du iba a
sumésunud ta kagi ta libru a ina. Basta Diyos
i sambaan mo," kagi na.

10 Sakay kinagi be diyakén no anghel, a
"Diyan mo iyélihim i hula a édse ta libru a
ina," kagi na, "da adene dén a matupad i
étanan a ina.

11 Kédemét na éya a oras," kagi na, "éy sigi
pabi du medukés a mégimet ta medukés; sigi
pabi du te kasalanan a mégkasala. Pero du
mahusay a banal, éy sigi san side a mégimet
ta mahusay."

12 "Tandaan mo," kagi ni Jesus,
"dumeméték agad! Kédemét ko éy gantian
ko i bawat esa ayun to gimet de!

13 Sakén i neditula ta étanan," kagi na,
"sakay sakén i katapusana."

14 Masuwerte du méglinis ta badu dia--
samakatuwid éy naibut dén tu kasalanan
de to digi ni Jesus. Da atdinan side ta
karapatan de a makasdép ta éya a banuwan,
sakay méngan side ta bunga no kayo a mak-
abuhay.

15 Pero mawahak ta luwas no banuwan
du tolay a medukés, du mégilo, du méngibébi
sakay du méngilélake, du mémuno, sakay
du ménalangin ta diyos-diyosan, sakay du
mégbuli-buli ta kagi de éy ta gimet de.

16 "Sakén éy ti Jesus a nagpaange to anghel
ko ta ina a monda ipahayag na i éye dikam.
Sikam a étanan a sakup dudu simbaan.
Sakén éy gébwaték ta lahi ni Hari Dabid.
Sakén i talang-umaga."

17 I Espiritu na Diyos, sakay tu bébe a
kasalén, éy kagi de, a "Kadon." Du étanan a
nakabati ta éya, éy dapat mégkagi be side a
"Kadon."

Umadene se i maski ti ésiya a mégeplék.
Kamon se a mangalap ta dinom a méngatéd
ta buhay, a éwan tu bayad.

18 Nadid, sakén éy ti Juan, éy magbilinék
ta maski ti ésiya a makabati ta kagi ta libru
a éye: Eng ti ésiya i magdagdag ta lasén
na libruae, éy idagdag be na Diyos diya to
parusa na i peste a nakasulat ta éye.

19 Sakay i maski ti esiya a mangibut ta
maski anya a hula a nesulat ta éye, éy ibutan
be na Diyos tu karapatan na ta bunga no
kayo a makabuhay. Sakay ibutan na be
tu karapatan na a somdép ta banuwan na
Diyos. I éya a banuwan a nikagi ko ta libru a
éye.

20 Nadid, tu mégpatunay ta étanan a kagi a
éye, éy kinagi na dén a "Dumeméték agad a
talaga!"

Kona sa, dumemét ka maka dén, Pangi-
noon Jesus!

21 Maano maka éy masapit na étanan i
kagbi ni Panginoon Jesus.